FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GELENEKSEL TÜRK SANATLARI ANASANAT DALI
GELENEKSEL TÜRK SANATLARI PROGRAMI

HATTAT PROF. DR. ALİ ALPARSLAN HAYATI VE ESERLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SÜMEYYE COŞKUN

İSTANBUL 2022

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GELENEKSEL TÜRK SANATLARI ANASANAT DALI
GELENEKSEL TÜRK SANATLARI PROGRAMI

HATTAT PROF. DR. ALİ ALPARSLAN HAYATI VE ESERLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SÜMEYYE COŞKUN
(170301018)

Danışman
(Prof. Dr. M. Hüsrev Subaşı)

İSTANBUL 2022

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
TEZ ONAY FORMU

31/ 01/2022

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Geleneksel Türk Sanatları Anasanat Dalı'nda 170301018 numaralı Sümeyye COŞKUN'un hazırladığı "Hattat Prof. Dr. Ali ALPARSLAN Hayatı ve Eserleri" konulu yüksek lisans tezi ile ilgili Tez Savunma Sınavı, 31/01/2022 Pazartesi günü saat 20:00'da yapılmış, sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **KABULÜNE/~~REDDİNE~~** karar verilmiştir.

Düzeltme verilmesi halinde:
Adı geçen öğrencinin Tez Savunma Sınavı .../.../20... tarihinde, saat ...:... da yapılacaktır.

Tez Adı Değişikliği Yapılması Halinde: Tez adının .....
.....
şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Üyesi	Tarih	İmza
(Danışman) Prof. Dr. M. Hüsrev SUBAŞI	31/01/2022	.....
Prof. Dr. Abdülhamit TÜFEKÇİOĞLU	31/01/2022	.....
Dr. Öğr. Üyesi Ali Rıza ÜZCAN	31/01/2022	.....
(İkinci Danışman) *.....	.../.../20...	.....
*.....	.../.../20...	.....

*2. Danışman varsa doldurulacak

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağlı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Sümeyye Coşkun

HATTAT PROF. DR. ALİ ALPARSLAN HAYATI VE ESERLERİ

Sümeyye Coşkun

ÖZET

Sanat ve edebiyata getirdiği yenilikler ile tanıdığımız Hattat Prof. Dr. Ali Alparslan, yirminci yüzyılın en meşhur isimlerindendir. Yaşadığı dönemin en yetenekli isimlerinden olmasına rağmen, kendisiyle ilgili bu zamana kadar sadece bir kitap hazırlanmış ve bu kitabın da kapsamlı olmadığı görülmüştür. Gerek hayatını gerekse sanatını konu alan bu biyografi çalışması, Hattat Ali Alparslan'ın yaşadığı dönemde olduğu gibi günümüzde de hat sanatı için önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir.

Bu çalışma, Ali Alparslan'ın hat sanatına getirdiği bakış açısını, hat eserlerini, meşklerini, eskizlerini ve yazı kalıplarını bir araya getirmeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın ilk aşamasında, Ali Alparslan'ın akademik hayatının geçtiği İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ndeki öğrenci dosyası, detaylıca incelenmiştir. Sonrasında, "Hattat Prof. Dr. Ali Alparslan'ın Hayatı ve Eserleri" adlı tez çalışması için kendisinin aile bireyleri, edebiyat ve sanat çevresiyle irtibat kurulmuştur. Bu irtibat sonucu, Hattat Ali Alparslan'ın hayatı, sanatı ve eserleri ile ilgili ulaşılan bilgiler araştırmada bir araya getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ali Alparslan, Hat Sanatı, Nesta'lik Yazı, Edebiyat

CALLİGRAPHER PROF. DR. ALİ ALPARSLAN LIFE AND WORKS

Sümeyye Coşkun

ABSTRACT

Calligrapher Prof. Dr. Ali Alparslan, whom we know thanks to the innovations he brought to art and literature, is one of the most famous names of the twentieth century. Despite being one of the most talented names of his time, only one book has been prepared about him so far and it is seen that this book is not comprehensive. This biography study, which contains both his life and his art, shows that Calligrapher Ali Alparslan has a very important place for calligraphy today.

This study aims to bring together Ali Alparslan's perspective on the art of calligraphy, his works of calligraphy, sketches and writing patterns. In the first stage of the research, the student file of the Istanbul University Faculty of Literature, where Ali Alparslan's academic life took place, was examined in detail. Afterwards, “Calligrapher Prof. Dr. Ali Alparslan’s Life and Works”, his family members, literature and art circles were contacted. As a result of this contact, the information obtained about the life, art and calligraphy of Calligrapher Ali Alparslan was brought together in the research.

Keywords: Ali Alparslan, Calligraphy, Nastaliq Writing, Literature

ÖNSÖZ

Hattat Prof. Dr. Ali Alparslan, hat sanatındaki tarzı ve bu sanat alanında yazmış olduğu kitap ve makaleleriyle yeri doldurulamayacak sanatkârlarımızdandır. Bu araştırma, Ali Alparslan'ın hat eserlerini bir araya getirmeyi ve hat sanatındaki önemini vurgulamayı amaçlamıştır.

Tez çalışmamız üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, Hattat Prof. Dr. Ali Alparslan'ın doğumu, ailesi, vefatı, eğitim ve meslek hayatıyla birlikte ilmî şahsiyetinden bahsedilmiştir. İkinci bölümde aldığı hat eğitimi, hocaları ve öğrencileri ile hat sanatındaki üslûbuna dair bilgiler verilmiştir. Tezin üçüncü bölümünde ise hat sanatına dair yazdığı levha ve kitâbe yazıları bir araya getirilerek katalog şeklinde hazırlanmıştır. Meşk, deneme yazısı, eskiz çalışmaları ve yaşadığı evlerin fotoğrafları eklerde yer almaktadır. Tezde, özel fotoğraf arşivi olarak belirtilen görseller, fotoğrafları veren kişinin isminin geçmesini istememesi sebebiyle açıkça belirtilmemiştir.

Bu çalışma süresi boyunca desteklerini esirgemeyen saygıdeğer hocam Prof. Dr. M. Hüsrev Subaşı'ya şükranlarımı sunarım. Hat çalışmalarım ve tezimle alakalı konularda yol gösteren Ali Toy ve Davut Bektaş hocalarıma, tezime olan katkılarından dolayı Ali Rıza Özcan hoca ile Fatih Ömeroğlu'na teşekkürü borç bilirim. Hattat Ali Alparslan ile ilgili arşivindeki yazı ve bilgileri paylaşan Prof. Dr. A. Atillâ Şentürk, Prof. Dr. Süleyman Berk ile Betül Bilgin hocalarıma, Ali Alparslan'ın Konya Mevlana Müzesi'ndeki yazısına ulaşmamda kolaylık sağlayan Ersan Perçem'e, Mesnevî'nin yazılı olduğu levhanın fotoğrafını çeken Arif Özdem'e, Ali Alparslan'ın hayatı ile ilgili önemli bilgiler ve yazıları benimle paylaşan Ali Alparslan'ın yeğenleri Sevgi Gürlen, Halil Aksel ve Sinan Gürlen'e, tez çalışmamla ilgili her türlü konuda bana yardımcı olan Betül Sayın arkadaşıma ve bana her zaman destek olan aileme teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET ..... **iv**

ABSTRACT ..... **v**

ÖNSÖZ ..... **vi**

KISALTMALAR ..... **xix**

GİRİŞ **1**

BİRİNCİ BÖLÜM **3**

1. PROF. DR. ALİ ALPARSLAN'IN HAYATI **3**

1.1 Doğumu ve Ailesi 3

1.2 Eğitim ve Meslek Hayatı 6

1.3 Vefâtı ve Defni 11

1.4 Şahsiyeti 16

İKİNCİ BÖLÜM **27**

2. ALİ ALPARSLAN'IN HATTATLIĞI **27**

2.1 Hat Eğitimi ve Yazdığı Hat Çeşitleri 27

2.2 Hocaları 33

2.2.1 Mehmed Necmeddin Okyay **33**

2.2.2 Mustafa Halim Özyazıcı **40**

2. 3. Öğrencileri 45

2.3.1 Ali Toy **46**

2.3.2 Tahsin Kurt **50**

2.3.3 Muhammed Zekeriya **53**

2.3.4 Ali Rıza Özcan **54**

2.3.5 Kazım Hacımeyliç **56**

2.3.6 Ahmet Sabri Mandıracı 58

2.3.7 Orhan Dağlı 61

2.3.8 Diğerleri 63

2.3.8.1 Ahmet Atillâ Şentürk 63

2.3.8.2 Savaş Çevik 64

2.3.8.3 Hüseyin Gündüz 66

2.3.8.4 Mehmet Memiş 67

2.3.8.5 İsmet Gülnihal 70

2.3.8.6 Abdurrahman Kılıç 71

2.3.8.7 Hüseyin Hüsnü Türkmen 72

2.3.8.8 Mahmut Şahin 74

2.3.8.9 Abdullah Gün 75

2.3.8.10 Davut Bektaş 76

2.3.8.11 Ahmet Kutluhan 79

2.4 Hat Sanatındaki Yeri 80

2.4.1 Hat Sanatındaki Üslûbu 80

2.4.2 Hat Sanatındaki Yeri 95

2.4.3 İmzaları 97

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 114

3. ALİ ALPARSLAN'IN ESERLERİ (KATALOG) 114

3.1 Celî Nesta'lîk Yazıları 115

3.2 Nesta'lîk Yazıları 319

3.3 Şikeste Ta'lîk Yazıları 356

3.4 Celî Şikeste Ta'lîk Yazıları 369

3.5 Celî Dîvânî Yazıları 372
3.6 Dîvânî Yazıları 383
3.7 Celî Rık'a Yazıları 386
DEĞERLENDİRME VE SONUÇ 392
KAYNAKÇA 394
DİZİN 400
EKLER 402
1.MEŞKLER ve DENEME YAZILARI 402
1.1 Nesta'lîk ve Celî Nesta'lîk Meşkleri 402
1.2 Dîvânî ve Celî Dîvânî Meşkleri 431
1.3 Rık'a Meşkleri 442
2. FOTOĞRAFLAR 446
3. ABDÜLBÂKÎ GÖLPINARLI'NIN MEZAR TAŞINDAN KİTÂBE KALIBI 456
4. VİDEO KAYITLARI 457
1. 24.01.2013 FSMVÜ Ali Alparslan'ı Anma Programı 457
2. 25.01.2021 Kabir Ziyareti (Konuşmacılar: A. Uçman, A.Rıza Özcan).. 457
ESER RAPORU 458

RESİM LİSTESİ

R. 1 Üsküdar'a Geldikleri ilk Yıllarda Ali Alparslan ve Kardeşi……4
R. 2 Ortaokula Devam Ederken 4
R. 3 Ali Alparslan'ın Kendi Yazısıyla Yazdığı Özgeçmişi 5
R. 4 Ali Alparslan'ın Tahran'da Eğitim Gördüğü Yıllardan 7
R. 5 Ali Toy'un 1998 Yılında Çektiği Fotoğraf..... 10
R. 6 Ali Alparslan'ın Fatih Camii'nde Kılınan Cenaze Namazı..... 12
R. 7 Ali Alparslan'ın Karacaahmed Mezarlığındaki Kabrinin Konumu 13
R. 8 Ali Alparslan ve Annesi Atiye Hanımın Kabri 13
R. 9 Ali Alparslan'ın Mezar Kitâbesi 14
R. 10 Ali Toy'un, Hocası Ali Alparslan için Tasarladığı Mezar Taşı 15
R. 11 Ali Alparslan'ın Hicrî 1367 Tarihli İcâzetnâmesi..... 29
R. 12 Hattat Necmeddin Okyay'a Ait *Besmele*..... 34
R. 13 Hattat Necmeddin Okyay ile Öğrencisi Ali Alparslan..... 37
R. 14 Necmeddin Okyay'ın Gül Bahçesinde 37
R. 15 Necmeddin Okyay'ın Fâtih Dîvânı'ndaki Mâil Kıt'ası..... 38
R. 16 Fâtih Dîvânı'ndaki Mâil Nesta'lîk Kıt'anın Devamı 39
R. 17 Hattat Halim Efendi'ye Ait Tuğra, Celî Dîvânî ve Dîvânî Yazı 42
R. 18 Halim Efendi Celî Nesta'lîk *(Şu'arâ, 80)*..... 42
R. 19 Bâlî Paşa Camii Kubbe Yazısı *(Hacc 65)* 44
R. 20 Halim Efendi Ders Verirken 45
R. 21 Ali Toy'a Ait Celî Nesta'lîk Yazı *(Zümer, 36)* 46

R. 22 Ali Toy'un Ali Alparslan'dan Aldığı Nesta'lîk İcâzeti 48
R. 23 Ali Alparslan'ın Celî Dîvânî Denemesi *(Yâ Fettâh)* 49
R. 24 Ali Toy'un Yazdığı *(YâFettâh)* 49
R. 25 Celî Nesta'lîk Levha *(Yâsîn, 79)* 50
R. 26 Tahsin Kurt'un Ali Alparslan'dan Aldığı Nesta'lîk İcâzeti 51
R. 27 Tahsin Kurt'a ait Celî Nesta'lîk *Maşallah* 52
R. 28 Muhammed Zekeriya'nın Hicrî 1417 Tarihli İcâzetnamesi 53
R. 29 Ali Rıza Özcan'ın Ali Alparslan'dan Aldığı Nesta'lîk İcâzeti..... 55
R. 30 Ali Rıza Özcan'ın Celî Nesta'lîk Yazısı *(İsra, 84)* 56
R. 31 Kazım Hacımeyliç'in Ali Alparslan'dan Aldığı Nesta'lîk İcâzeti 57
R. 32 Ahmet Sabri Mandıracı'nın Ali Alparslan'dan Aldığı İcâzeti 59
R. 33 Ahmet Sabri Mandıracı'nın Yazdığı Halil İnalcık Mezar Kitâbesi..... 60
R. 34 Orhan Dağlı'nın Ali Alparslan'dan Aldığı Celî Dîvânî ve Dîvânî İcâzeti..... 61
R. 35 Orhan Dağlı'nın Ali Alparslan'dan Aldığı Nesta'lîk İcâzeti 62
R. 36 A. Şentürk'ün Celî Nesta'lîk Hattıyla *Lâ Taknatû min Rahmetillah* 64
R. 37 A. Şentürk'ün Yarışma için Yazdığı Celî Nesta'lîk Yazı 64
R. 38 Savaş Çevik'e Ait Celî Dîvânî *Besmele* 65
R. 39 Celî Nesta'lîk *Hiç* 67
R. 40 Şanlıurfa'da Bulunan Şair Kıratoğlu Emin'in Mezar Kitâbesi 68
R. 41 Mehmet Memiş Hattıyla *Besmele* 69
R. 42 İsmet Gülnihal'in Celî Nesta'lîk Bir Eseri *(Lokman,17)* 70
R. 43 İsmet Gülnihal'in Celî Nesta'lîk Bir Eseri *Kıyâmu'l-Hikmeti Bi'l Kalem*..... 71
R. 44 Abdurrahman Kılıç'ın Celî Nesta'lîk Bir Eseri *Muhammedün Nebiyyullah*... 72
R. 45 Celî Dîvânî *Besmele* 73

R. 46 Celî Nesta'lîk Levha *(Kalem, 4)*..... 74

R. 47 Abdullah Gün'ün Celî Nesta'lîk Meşk *(Şu'arâ, 88,89)* 75

R. 48 Davut Bektaş'ın Ali Alparslan'a Gösterdiği Son Meşk 77

R. 49 Davut Bektaş'ın Ali Alparslan'a Gösterdiği Dîvânî Meşk..... 78

R. 50 A. Kutluhan'a Ait Celî Nesta'lîk Bir Yazı Örneği 79

R. 51 Ali Alparslan Hattıyla *Lafzatullah*……80

R. 52 Halim Efendi Hattıyla *Lafzatullah* 80

R. 53 Ali Alparslan'ın Dîvânî Yazıda *Elif* Harfi 80

R. 54 Ali Alparslan'ın Celî Dîvânî *Kef Serenleri* 81

R. 55 Ali Alparslan'ın Celî Dîvânî *Elif Zülfeleri*..... 81

R. 56 Halim Efendi'nin Dîvânî Harfleri 82

R. 57 Ali Alparslan'ın Dîvânî Harfleri 82

R. 58 Halim Efendi'nin Celî Dîvânî *Besmele'*si (H.1378/M.1958)..... 83

R. 59 Ali Alparslan'dan Tarihsiz Bir Celî Dîvânî *Besmele* 83

R. 60 Ali Alparslan'ın Nesta'lîk ile Yazdığı *Lâm, Elif, Kaf* ve *Sin* Harfleri 84

R. 61 Ali Alparslan'ın Celî Nesta'lîk Yazısı (*Ni'me'l-Mevlâ ve Ni'me'n-Nasîr)* 85

R. 62 İmâd'ın Yazısından Seren Detayı……..……..85

R. 63 Ali Alparslan'ın Yazısından Seren Detayı 85

R. 64 Sâmi Efendi'nin Zerendûd Levhası: *Hicr, 99* (H.1309/M.1891)..... 86

R. 65 Ali Alparslan'ın Celî Nesta'lîk Eseri İle Aynı Metin : *Hicr, 99* 86

R. 66 Yesârîzâde Mustafa İzzet Efendi'ye Ait Celî Nesta'lîk *Hadis-i Şerîf*..... 87

R. 67 Sâmi Efendi'ye Ait Celî Nesta'lîk *Hadis-i Şerîf*..... 87

R. 68 Ali Alparslan'a Ait Celî Nesta'lîk *Hadis-i Şerîf* (H.1424/M.2003)..... 87

R. 69 Yesârîzâde Mustafa İzzet Efendi'nin Mâil Kıt'ası..... 88

R. 70 Ali Alparslan'ın Mâil Kıt'ası (H.1421/M.2000) 89

R. 71 Sâmi Efendi'ye Ait Celî Nesta'lîk *Hadis-i Şerîf* (H.1321/M.1903) 90
R. 72 Necmeddin Okyay'a Ait Celî Nesta'lîk *Hadis-i Şerîf* (H.1378/M.1958) 90
R. 73 Ali Alparslan'a Ait Celî Nesta'lîk *Hadis-i Şerîf* (H.1423/M.2002) 90
R. 74 Hulûsi Efendi'nin Celî Nesta'lîk Levhası *Bakara, 137* (H.1350/M.1931) 91
R. 75 Ali Alparslan'ın Celî Nesta'lîk Levhası *Bakara, 137* (H.1423/M.2002) 91
R. 76 E. Hamdî Yazır'ın Celî Nesta'lîk Eseri: *Keşefed-dücâ bi cemâlihî* 92
R. 77 Necmeddin Okyay'ın Aynı Konulu Eseri: *Keşefed-dücâ bi cemâlihî* 92
R. 78 Ali Alparslan'ın Aynı Konulu Eseri: *Keşefed-dücâ bi cemâlihî* 92
R. 79 Bursa Ulu Camii'ndeki Levha *Min Külli Feccin Amîk* 93
R. 80 Ali Alparslan Hattıyla *Min Külli Feccin Amîk* (H.1426/M.2005) 93
R. 81 Hâmid Aytaç Hattıyla *Besmele-i Şerif* (H.1350/M.1931) 94
R. 82 Ali Alparslan Hattıyla *Besmele-i Şerîf* (H.1417/M.1996) 94
R. 83 *Hâk-i Pây-ı Evliyâ Muzaffer Ali Pür-hatâ (1367/1948)* 98
R. 84 *Ketebehû Ali Ğufire zunûbehu (1372/1952)* 98
R. 85 *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddîn Gufire lehümâ (1378/1958)* 99
R. 86 *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddîn Gafera'llâhü zunûbehumâ (1378/1958)* 99
R. 87 *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin (1380/1960)* 100
R. 88 *Sevvedehû Ali Tilmîz-i Necmeddin (1381/1961)* 100
R. 89 *Ali (1387/1967)* 101
R. 90 *Ketebehû Türâbü Akdâmihî Ali Alparslan (1388/1968)* 101
R. 91 *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddîn (1391/1971)* 102
R. 92 *Nemekahû Bende-i Âl-i Abâ Aliyy-i Pür-hatâ (1392/1972)* 102
R. 93 *Ketebehû Ali (1395/1975)* 103
R. 94 *Ketebehû Ali (1398/1978)* 103

R. 95 *Meşşakahû Ali (1400/1980)* 104
R. 96 *Nemekahû Ali (1400/1980)* 104
R. 97 *Ali (1406/1985)* 105
R. 98 *Ali Tilmîz-i Necmeddin (1413/1992)* 105
R. 99 *Ali Tilmîz-i Necmeddin (1414/1993)* 106
R. 100 *Nemekahû Ali Alparslan Tilmîz-i Necmeddîn Okyay* 106
R. 101 *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddîn (1416/1995)* 107
R. 102 *Ketebehû Ali Alparslan min Telâmîz-i Necmeddîn (1417/1996)* 107
R. 103 *Ketebehû Ali Alparslan Muallimü'l Hat* 108
R. 104 *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddîn (1419/1998)* 108
R. 105 *Nemekahû Ali Alparslan min Telâmîz-i Necmeddin Okyay (1421/2000)* 109
R. 106 *Sevvedehû Ali Tilmîz-i Necmeddîn Gafera'llâhü zunûbehumâ* 109
R. 107 *Nemekahû Ali Tilmîz-i Halîm (1421/2000)* 109
R. 108 *Ketebehû Ali Tilmîz-i Halîm (1421/2000)* 110
R. 109 9 Şubat Cumartesi 2002 Tarihli *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin* 110
R. 110 *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddîn (1424/2003)* 111
R. 111 *Sevvedehû Ali* 111
R. 112 *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmi* 112
R. 113 *Ali* 112
R. 114 *Ali* 113
R. 115 *Ali* 113
R. 116 Nesta'lîk Müfredat Meşkı 402
R. 117 Ali Alparslan'ın Necmeddin Okyay'a Gösterdiği 1362 Tarihli Meşk 403
R. 118 Ali Alparslan'ın Meşkıne Yazdığı Notlar 404

R. 119 Necmeddin Okyay'ın, Ali Alparslan'ın Meşklerinde Harf Çıkartması..... 405
R. 120 11 Safer 1363 Tarihli Meşk..... 406
R. 121 N. Okyay'ın, Ali Alparslan Meşklerine Yaptığı Harf Çıkartmaları..... 407
R. 122 1367 Tarihli Nesta'lîk ve Celî Nesta'lîk Harfler..... 408
R. 123 12 Mart 1944 Tarihli Meşk..... 409
R. 124 Necmeddin Okyay'a Göstermiş Olduğu Meşklerden..... 409
R. 125 Necmeddin Okyay'a Gösterdiği Meşklerden..... 410
R. 126 Tarihsiz Farsça Beyit..... 411
R. 127 1944 Tarihli Nesta'lîk ve Celî Nesta'lîk Yazılar..... 411
R. 128 Necmeddin Okyay'ın Yaptığı Çıkartmalar..... 412
R. 129 Necmeddin Okyay'ın *Aferin* ve *Kemâl* İfadeleri..... 412
R. 130 Mürekebbâta Geçildiğini İfade Eden Farsça Beyit..... 413
R. 131 Ali Alparslan'ın Mürekkebât Meşkı..... 414
R. 132 Celî Nesta'lîk Deneme Yazısı..... 415
R. 133 Celî Nesta'lîk Denemelerinden..... 415
R. 134 Celî Nesta'lîk *Lafza-i Celâl*..... 416
R. 135 Ali Alparslan'ın, A. Atillâ Şentürk'ün meşkıne Yaptığı Çıkartma..... 417
R. 136 Betül Bilgin'e Yaptığı Harf Çıkartması..... 417
R. 137 B. Bilgin'e Yazdığı Nesta'lîk Yazı..... 418
R. 138 Mehmet Memiş'e Yazdığı Harfler..... 418
R. 139 M. Memiş'e Yazdığı Be'ye Bitişimlerin İlk Satırı..... 418
R. 140 M. Memiş'e Yazdığı Meşk: Be'ye ve Cim'e Bitişenler..... 419
R. 141 Ali Alparslan'ın M. Memiş'e Yazdığı Harfler..... 419
R. 142 Ali Alparslan Hattı ile *Ya Mevlânâ*..... 419

R. 143 Ali Alparslan'ın Kitap Kapağı İçin Yazdığı *Börkler* 420
R. 144 *Ya Rabbi Bu Aferin Ne Tükenmez Hazinedir* 420
R. 145 İsmet Gülnihal'e Yazdığı Kef'e Bitişenler 420
R. 146 İ. Gülnihal'e Yazdığı Celî Çıkartmalar 421
R. 147 İ. Gülnihal'e Yaptığı Çıkartmalar 421
R. 148 Hülya Kaymakçı'nın Meşkıne Yaptığı Harfler 422
R. 149 H. Kaymakçı'ya Yazdığı Be Harfi ile Cim Harfleri 422
R. 150 H. Kaymakçı'nın Meşkıne Yaptığı Harf Çıkartmaları 422
R. 151 Abdullah Gün'e Yaptığı Harf Çıkartmaları 423
R. 152 A. Gün'e Yaptığı Harf Çıkartmaları 423
R. 153 Orhan Dağlı'ya Yaptığı Celî Harf Çıkartması 424
R. 154 Celî Nesta'lîk Yazıda Nokta 424
R. 155 *Besmele-i Şerîf* 425
R. 156 Şikeste Ta'lîk ve Dîvânî Yazı Denemeleri 425
R. 157 *İnnallâhe Ye'muru Bi'l Adl-i Ve'l- İhsân (Nahl 90)* 426
R. 158 *Lâ hayre illâ fil vasat* 426
R. 159 *İnnallâhe yuhibbu'l mütevekkilîn (Âl-i İmrân 159)* 427
R. 160 *Câmî eger hustem ne ber rahmetest* 427
R. 161 *Men Allemenî Harfen, Fekad Sayyaranî Abden (Hz Ali)* 427
R. 162 Celî Nesta'lîk Harfler 428
R. 163 Ali Alparslan'ın Farklı Yazı Çeşitleriyle Yazdığı Harfler 429
R. 164 Celî Nesta'lîk Keşîde Tarifi 430
R. 165 Celî Nesta'lîk Bir Beyit 430
R. 166 Savaş Çevik'in Meşkıne Yaptığı Çıkartmalar 431

R. 167 S. Çevik'in Meşkıne Yaptığı Çıkartma 431
R. 168 S. Çevik'in Meşkıne Yaptığı Çıkartmalar 432
R. 169 S. Çevik'in Meşkıne Yaptığı Çıkartmalar 432
R. 170 Betül Bilgin'e Yazdığı Celî Dîvânî Meşk 433
R. 171 B. Bilgin'e Yazdığı Celî Dîvânî Çıkartma 433
R. 172 B. Bilgin'e Yaptığı Dîvânî Harf Çıkartmaları 434
R. 173 B. Bilgin'e Yaptığı Dîvânî Harf Çıkartmaları 434
R. 174 Ali Alparslan Hattıyla *Temmeti'l-Hurûf bi-Avnillâhi'l-Melikü'r–Raûf* 434
R. 175 B. Bilgin'e Yaptığı Dîvânî Harf Çıkartmaları 435
R. 176 İsmet Gülnihal'e Yaptığı Dîvânî Kef Harfleri 435
R. 177 İ. Gülnihal'e Yaptığı Dîvânî Cim Harfleri 435
R. 178 Mehmet Memiş'in Dîvânî Meşkıne Yaptığı Çıkartmalar 436
R. 179 M. Memiş'in Meşkıne Yaptığı Ayn Harfleri 436
R. 180 M. Memiş'in Meşkıne Yaptığı Dîvânî Harfler 436
R. 181 Ali Alparslan'a Ait Celî Dîvânî Yazı 437
R. 182 Celî Dîvânî Yazı ile *Börkler* 437
R. 183 Ali Alparslan Hattıyla *Yâ Fettâh* 438
R. 184 Celî Dîvânî *Bismillâhirrahmânirrahîm* 439
R. 185 Zeki Kuşoğlu için Yaptığı Kartvizit Tasarımları 439
R. 186 Dîvânî, Nesta'lîk ve Şikeste Ta'lîk Denemeleri 440
R. 187 Dîvânî ve Celî Dîvânî Yazı ile *Fâtır 15* 440
R. 188 Celî Dîvânî *Âyete'l Kürsi* 441
R. 189 Betül Bilgin'e Yaptığı Harf Çıkartmaları 442
R. 190 B. Bilgin'e Yaptığı Harf Çıkartmaları 442

R. 191 B. Bilgin'e Yaptığı Harf Çıkartmaları 442
R. 192 Orhan Dağlı'ya Yaptığı Harf Çıkartmaları 443
R. 193 Hülya Kaymakçı'ya Yaptığı Çıkartmalar 443
R. 194 H. Kaymakçı'ya Yaptığı Çıkartmalar 444
R. 195 H. Kaymakçı'ya Yaptığı Çıkartmalar 444
R. 196 Abdullah Gün'e Yaptığı Harf Çıkartmaları 444
R. 197 A. Gün'e Yazdığı Be'ye Bitişenler Meşkı 445
R. 198 A. Gün'e Yaptığı Harf Çıkartmaları ve Farsça Beyit 445
R. 199 A. Gün'e Yazdığı *Temmeti'l-Hurûf Bi-Avnillâhi'l-Melikü'r–Raûf* 445
R. 200 Ali Alparslan'ın İÜ Edebiyat Fakültesi'ndeki Nüfus Cüzdan Örneği 446
R. 201 Ali Alparslan'ın Selmanağa Mahallesinde Yaşadığı Ev 447
R. 202 Selmanağa Mahallesindeki Evinin Yerine Yapılan Apartman 447
R. 203 Ali Alparslan'ın Kuruçeşme'de Yaşadığı Ev 448
R. 204 Kuruçeşme'deki Evinin Günümüzdeki Hali 448
R. 205 Ali Alparslan'ın Ataköy'deki Evi 449
R. 206 Ali Alparslan'ın Kullandığı Kamışlar 450
R. 207 Çocukluk Yaşlarında Ali Alparslan 451
R. 208 Ali Alparslan'ın Fatma Neşe Hanımla Olan İlk Evliliği 451
R. 209 Necmeddin Okyay ve Öğrencileri 452
R. 210 A. Atillâ Şentürk'ün Doktora Savunmasında Ali Alparslan 453
R. 211 IRCICA'nın Düzenlediği Hat Yarışmasında Ali Alparslan 453
R. 212 Hattatlar ve Talebeleri 454
R. 213 Ali Alparslan, Eşi Ferihan Hanım ve Niyazi Sayın 454
R. 214 Ali Alparslan ve Mimar Sinan Üniversitesi'ndeki Öğretim Üyeleri 455

KISALTMALAR

age.	Adı Geçen Eser
agm.	Adı Geçen Makale
c.	Cilt
d.	Doğum
DİA	Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
edt.	Editör
F.	Fotoğraf
FSMVÜ	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
H.	Hicrî
haz.	Hazırlayan
IRCICA	İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştıma Merkezi
İÜ	İstanbul Üniversitesi
M.	Milâdî
Mad.	Madde, maddesi
Mec.	Mecmua
MSGSÜ	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
nr.	Numara
s.	Sayfa
sy.	Sayı
TDV	Türkiye Diyanet Vakfı
TTK	Türk Tarih Kurumu
Yay.	Yayın, yayınlayan

GİRİŞ

Cenâb-ı Hakk'ın yarattığı ilk varlık kalemdir. Kalemin yaratılışından sonra Allah (cc)'ın kalemle yazıya yeminle vurguda bulunması (Kalem/1) , Cebrâil (as)'ın Efendimiz (sas)'e indirdiği ilk âyet-i kerîme'nin de "*Oku"* emri olması, İslâm dininin okumaya ve yazmaya verdiği önemin en güzel örnekleridir. Kur'an-ı Kerîm'in nuzül sırasında âyet-i kerîmelerin kayda alınması sebebiyle yazının önemi artmış, Peygamber Efendimiz (sas)'in önderliği ile İslâm Yazı Sanatının temeli atılmıştır. Efendimizin hat sanatının önemini ifade eden "*Güzel hat, hakkı açıklamayı güçlendirir"*[1] mealindeki hadis-i şerifi, sahâbe-i kirâmın ayet-i kerîmeleri en güzel şekilde yazmalarına ilham kaynağı olmuştur.

Ali Alparslan, hat sanatını *insan ruhunda çeşitli fakat genellikle tarifi zor, müphem çağrışımlar uyandırması cihetiyle zihni ve zekayı devamlı hareket halinde tutmakta ve düşündürmekte olduğundan dolayı sürrealist resim sanatına*[2] benzetmektedir.

Hat Sanatı, İslâmiyetin doğuşundan bu yana çeşitli topluluklar tarafından geliştirilmiş, ancak Osmanlı asırlarında en güzel şeklini almıştır. İbnü'l-Emîn Mahmud Kemâl İnal'ın "*Türkler, zevk-i selim erbâbını hayran edecek derecede zarif, lâtif, metin, dilnişîn, nefis, nazar-rübâ yazılar yazmışlardır ki, Arap, Acem ve diğer müslüman milletler arasında ortaya çıkan hattatlar hiçbir devirde bu mertebeye yaklaşamamışlardır".*[3]

Geçmişten bugüne hattatların gayesi, Allah'ın Cemâl sıfatının anlamına yaraşır şekilde hat sanatını icrâ etmektir. Bu sebeple, ömürlerinin büyük kısmını hat sanatına adamışlardır. En usta hattatlar dahî hat sanatındaki başarılarıyla övünmemiş, yazdıkları yazıdaki başarının Allah'tan geldiğinin bilincinde olmuşlardır. Bu ulvî

---

1 Ahmed Ziyâüddin Gümüşhânevî (Mütercim: Hüsamettin Fadıloğlu), **Şerh-ü Garâibü'l-Ehâdis**, Gonca, İstanbul 2013, s. 137.

2 Ali Alparslan, **Ünlü Türk Hattatları**, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1992, s. Önsöz.

3 Muammer Ülker, **Başlangıçtan Günümüze Türk Hat Sanatı**, Türkiye İş Bankası Kültür Yay., Ankara 1987, s. 5.

duygu sayesinde hattatlar, hem hat sanatındaki tarzları, hem de ahlakî güzellikleriyle örnek alınmaktadırlar.

"*Güzel yazı, göze sert görünen ve rûha donuk bir taş katılığı telkîn eden değil, yazanın ruhundaki ve bundan doğan rûhî hendesedeki metâneti ve bu metânet içinden süzülüp gelen cana yakınlığı tanıttıran ve rûhu seyyâliyetiyle istîlâ eden yazıdır."*[4] Bu yüzdendir ki yazının güzelliği kadar yazan hattatın rûhunun güzelliği de önemlidir.

Hz Ali (ra)'ye atfedilen "*Güzel yazı hocanın öğretiminde gizlidir; kemâle ermesi çok yazmakla, devamı da İslâm dini üzere bulunmakla olur"*[5] sözünden de anladığımız üzere hat sanatında başarıya ulaşmanın belli şartları vardır. Hat meşk eden öğrenci kadar hocanın üslûbu ve İslâm dini üzere yaşaması da, büyük önem arz etmektedir. Nitekim, hattatlar silsilesini göz önünde bulundurursak, hemen hemen bütün hattatların yetenekleri kadar ahlakî yönlerinin de bu azîm kaynaktan beslenmiş olduğunu görürüz.

Hattatlık icrasındaki başarısı kadar edebinin güzelliği ile tanıdığımız Hattat Ali Alparslan, insan ilişkilerinde ve hocalığındaki üslûbu ile başta öğrencileri olmak üzere, çevresindeki bütün insanlara her anlamda rol model olmuştur. Ali Alparslan'ın öğrencilerinden hattat ve mimar Ali Toy'un da dediği gibi "*İşin edebi kendisinden önemlidir"*. Ali Alparslan da bu düstûr ile hayatını sürdürmüş ve talebe yetiştirmiştir.

Hat sanatının güzelliği esas alması, Ali Alparslan'ın ömrünün son zamanlarına kadar yazı ile meşgul olmasını sağlamıştır. Edebiyat alanında uzmanlaşmasına rağmen ömrünün büyük bir kısmını hat yazmaya ve hat alanında çalışmalar yapmaya adamıştır. Hat sanatında sıklıkla kullandığı ibâreler ve attığı imzalarına baktığımız zaman, ortaya koyduklarının güzelliğiyle övünmeyerek, sanatını en güzel şekilde uygulamayı amaçladığını görürüz. Ali Alparslan'ın bu düşünce ile yazı yazması, hat sanatında her geçen gün daha da muazzam eserler vermesine vesile olmuştur.

---

[4] Mahmud Bedreddin Yazır**, Medeniyet Âleminde Yazı ve İslâm Medeniyetinde Kalem Güzeli**, Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., Ankara 1972, s. 122.

[5] Mehmet Memiş, "Osmanlıda Hat Sanatını Zirveye Çıkaran Eğitim Yöntemi: Meşk ve İcazet Geleneği", **Al- Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi**, sy. 2, 2018. s. 63.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. PROF. DR. ALİ ALPARSLAN'IN HAYATI

1.1 Doğumu ve Ailesi

Hat sanatı ve edebiyat alanlarına büyük ölçüde katkıda bulunmuş, Cumhuriyet dönemi hattatlarından olan Prof. Dr. Ali Alparslan, Tekirdağ'ın Çorlu kazasının Yeni Çiftlik mahallesinde dünyaya gelmiştir. Doğum tarihi hususunda çeşitli biyografilerinde 1923,1925,1926, 1927 olarak farklı tarihler belirtilmiş ancak nüfus kayıtlarına bu bilgi rûmi 1338 (1922) şeklinde geçmiş[6], ay ve günü nüfus cüzdanında yazmadığı için tespit edilememiştir. Ali Alparslan'ın annesi Atiye Hanım, Ali Alparslan'ın dayısının eşi ile olan bir konuşmalarında,*" Bizim Ali Cumhuriyetin ilan edildiği sene 1 yaşında idi*" demiştir.[7] Ali Alparslan'ın yeğeni Sinan Gürlen, Ali Alparslan'ın Selânik Demirhisar'da doğduğunu ve adının başındaki "M" harfinin, doğumu Cumhuriyetin kuruluş dönemine denk gelmesi münâsebetiyle "Muzaffer" olduğunu belirtmiştir.[8] Ancak, Ali Alparslan'ın dayısının oğlu Halil Aksel, bu bilginin doğru olmadığını söylemiştir.

İbnül emin Mahmud Kemal İnal, **Son Hattatlar** adlı eserinin hazırlanma aşamasında Necmeddin Okyay'a "*Talebelerinden kitaba dahil olmasını istediğin biri var mıdır?"* diye sorunca Necmeddin Okyay, Ali Alparslan'ın ismini vermiştir. Ancak kitabın baskıya verildiği yani A harfini geçtiğini düşününce, pratik bir çözüm olarak Ali Alparslan'ı kitaba dahil etmek için isminin başına Mehmed ismini de ilave etmiştir.[9]

Babası Mehmet Çavuş, annesinin ismi ise Atiye'dir. Babası Mehmet Çavuş, Ali Alparslan daha çocuk yaştayken vefat edince, annesi ve kız kardeşi Hikmet ile

---

6 İÜ Edebiyat Fakültesi Arşivi, Talebe dosyasında yer alan nüfus cüzdanı örneğinden alınmıştır.

7 Ali Alparslan'ın dayısı Mehmed Efendi'nin oğlu Halil Aksel'in, tarafıma vermiş olduğu bir bilgidir.

8 24 Ocak 2013 tarihinde FSMVÜ Güzel Sanatlar Fakültesi'nde düzenlenen Prof. Dr. Ali Alparslan'ı Anma Programındaki Sinan Gürlen'in konuşmasından alınmıştır. (Program kaydı ekler bölümünde yer almaktadır.)

9 https://www.kadirgasanat.com/soylesiler.php (Fatih Ömeroğlu ile Ali Rıza Özcan Söyleşi), Ocak 2021.

dayısı Mehmet Efendi'nin himayesi altında Üsküdar'a (Selmanağa mah. Selmanağa Bostan sok. nr. 34) yerleşmişlerdir. İstanbul'daki hayatına Selmanağa'da başlayan Ali Alparslan, 1959-1962 yılları arasında kısa bir süre Üsküdar Kuruçeşme'de yaşamıştır.[10] Daha sonra Lâleli'ye taşınmış, en son olarak da Ataköy 4. Kısım S205 numaralı apartmanda yaşamıştır.[11]

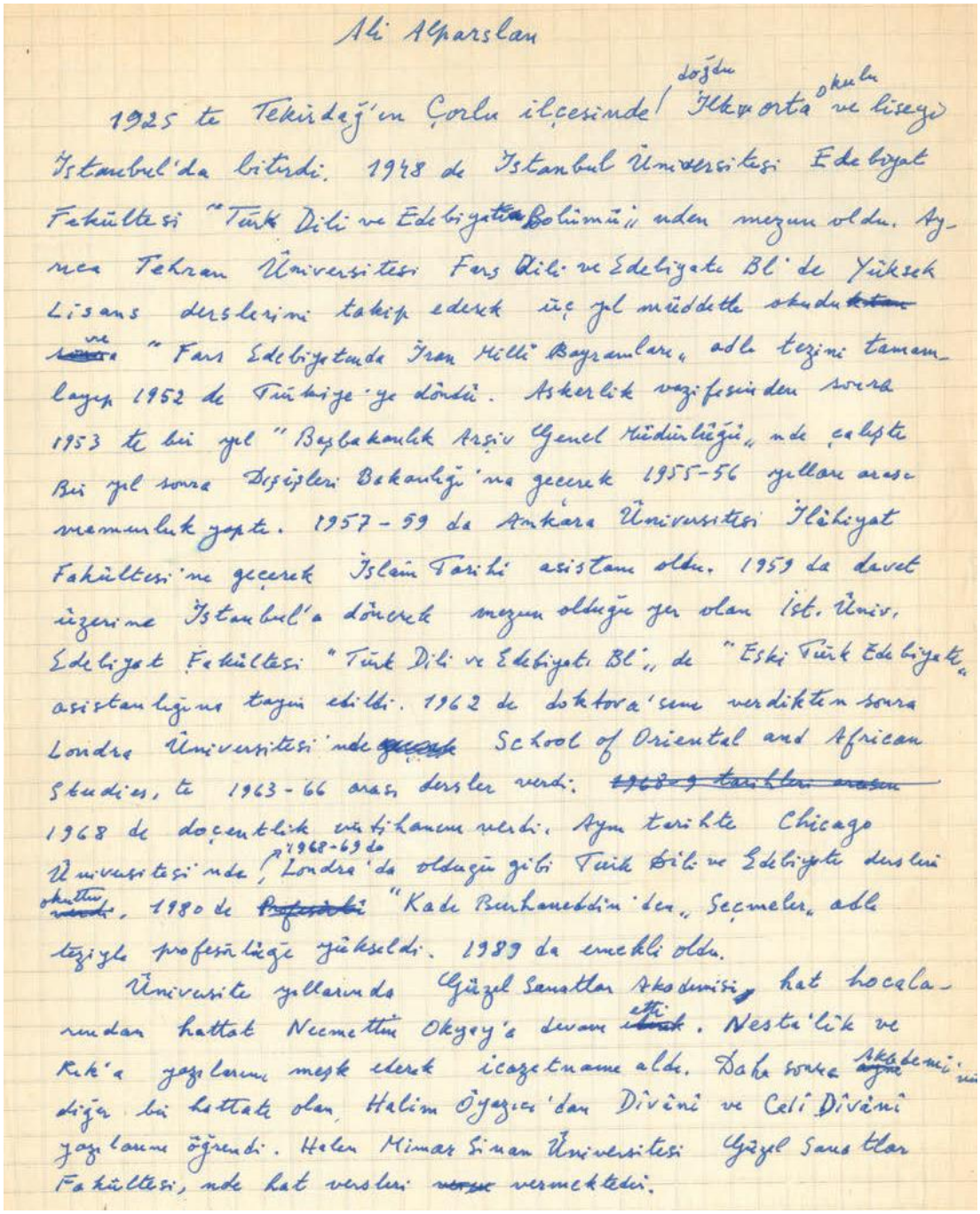
R. 1 Üsküdar'a Geldikleri ilk Yıllarda Ali Alparslan ve Kardeşi Hikmet Gürlen
(Halil Aksel Fotoğraf Arşivi)

R. 2 Ortaokula Devam Ederken
(U. Derman, **Edebi ve Hattı ile Ali Alparslan,** s.11)

Ali Alparslan'ın 20 Eylül 1962'de Fatma Neşe Hanım'la yapmış olduğu ilk evliliği 1969' da sona ermiş, 1973 senesinin Temmuz ayında Fatma Ferihan Hanım'la evlenmiştir. Ali Alparslan'ın vefatına kadar mutlu bir hayat süren Fatma Ferihan Alparslan, 1 Ocak 2009 yılında vefat etmiştir. Ali Alparslan'ın söz konusu iki evliliğinden de çocuğu olmamıştır.

[10] Ali Alparslan'ın dayısı Mehmed Efendi'nin oğlu Halil Aksel'in, tarafıma vermiş olduğu bir bilgidir.
[11] Ali Alparslan'ın yaşadığı evlerin fotoğrafları, tezin ekler bölümünde yer almaktadır.

Ali Alparslan

1925 te Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde doğdu. İlkokul ve ortaokulu İstanbul'da bitirdi. 1948 de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi "Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü"nden mezun oldu. Aynı yıl Tehran Üniversitesi Fars Dili ve Edebiyatı Bl'de Yüksek Lisans derslerini takip ederek üç yıl müddetle okudu ve "Fars Edebiyatında İran Milli Bayramları" adlı tezini tamamlayıp 1952 de Türkiye'ye döndü. Askerlik vazifesinden sonra 1953 te bir yıl "Başbakanlık Arşiv Genel Müdürlüğü"nde çalıştı. Bir yıl sonra Dışişleri Bakanlığı'na geçerek 1955-56 yılları arası memurluk yaptı. 1957-59 da Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi'ne geçerek İslâm Tarihi asistanı oldu. 1959 da davet üzerine İstanbul'a dönerek mezun olduğu yer olan İst. Üniv. Edebiyat Fakültesi "Türk Dili ve Edebiyatı Bl"de "Eski Türk Edebiyatı" asistanlığına tayin edildi. 1962 de doktora'sını verdikten sonra Londra Üniversitesi'nde School of Oriental and Africian Studies'te 1963-66 arası dersler verdi. 1968 de doçentlik imtihanını verdi. Aynı tarihte Chicago Üniversitesi'nde, 1968-69 da Londra'da olduğu gibi Türk Dili ve Edebiyatı dersleri okuttu, 1980 de profesörlüğe "Kadı Burhaneddin'den" Seçmeler" adlı tezi ile profesörlüğe yükseldi. 1989 da emekli oldu.

Üniversite yıllarında Güzel Sanatlar Akademisi'nde hat hocalarından hattat Necmettin Okyay'a devam etti. Nesta'lîk ve Rik'a yazılarını meşk ederek icazetname aldı. Daha sonra Akademi'nin diğer bir hattatı olan Halim Özyazıcı'dan Divânî ve Celî Divânî yazılarını öğrendi. Halen Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde hat dersleri vermektedir.

R. 3 Ali Alparslan'ın Kendi Yazısıyla Yazdığı Özgeçmişi

(Ali Rıza Özcan Koleksiyonu)

1.2 Eğitim ve Meslek Hayatı

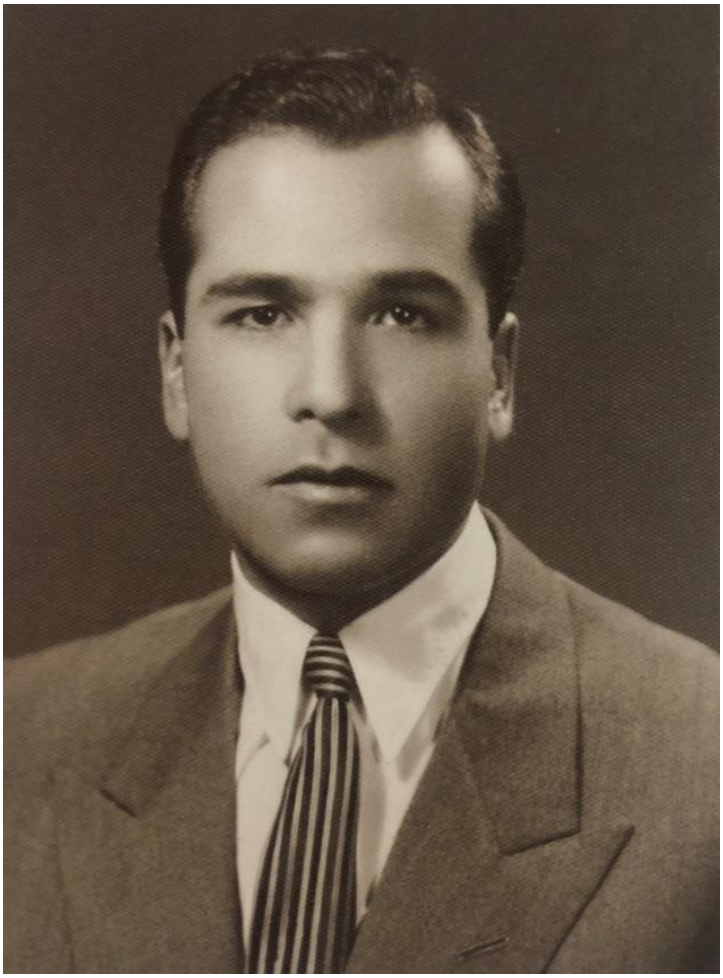
Ali Alparslan, ilkokulun üç sınıfını Çorlu'da tamamladıktan sonra İstanbul'a taşınmaları sonucu, eğitim hayatına İstanbul'da devam etmiştir. İstanbul Üsküdar 47. İlkokul'dan sonra 1927-1928 yılında Üsküdar 1. Ortaokul'u bitirmiştir. Liseyi Haydarpaşa Lisesi'nde okumuştur. Liseyi okurken, edebiyat târihi ve kompozisyon derslerine olan ilgi ve alâkası, Ali Alparslan'ın üniversitede Edebiyat Bölümünü tercih etmesine sebep olmuştur.[12] 19 Ekim 1943 tarihinde kendi şahsî arzusuyla İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne kayıt olmuştur. Edebiyat Bölümünü okurken Farsça ve yabancı dil zorunluluğu yüzünden Fransızca eğitimi almıştır. 27 Haziran 1947'de Eski Türk Edebiyatı Bölümü'nden "Manzum Lügatlar ve Tuhfe-i Vehbi'nin Alfabetik Tertibi" adlı teziyle mezun oldu.[13] Filoloji Profesörü olan Erich Auerbach'ten Fransızca ve araştırma metodolojisi eğitimi almıştır. İstanbul Üniversitesi'nden Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü ile birlikte Fars Dili ve Edebiyatı Şubesi'nden de mezun olan Ali Alparslan'ın, fakültede tanımış olduğu hocalarından İsmail Hikmet Ertaylan (1889-1967), Ali Nihat Tarlan (1898-1978), Ahmet Câferoğlu (1899-1975), Abdülbâki Gölpınarlı (1900-1982), Rıfkı Melül Meriç (1901-1964) ve Reşit Rahmeti Arat (1900-1964), ilim hayatına yön veren önemli şahsiyetlerdir.

1948 yılında İran Devleti'nin açtığı burs imtihanını kazanarak Tahran'a giden Ali Alparslan, İran'da Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde verilen dersleri takip ederek sonunda "İran Millî Bayramlarının Fars Edebiyatındaki Akisleri" adlı yüksek lisans tezini başarıyla bitirmiştir. Tahran'da Fürûzanfer ve Mirzâ Muhammed Taki Melikü'ş-Şuarâ gibi İran'ın en meşhur edebiyatçılarından istifâde etmiştir. Tahran'da üç buçuk yıl kaldıktan sonra, Türkiye'ye döndüğünde Edebiyat Fakültesi'nde kadro olmadığından askerlik görevini yapma kararı almış, 9 Kasım 1951'de Yedek Subay Piyade Okulu'ndan mezun olmuştur. 30 Nisan 1952-31 Ekim 1952 tarihleri arasında 227. Piyade Alayı'nda kısa hizmetle yedek subay olarak askerlik görevini tamamlamıştır.

---

[12] Zeynep Uluant, **Hasbihaller,** Kubbealtı Yay., İstanbul 2007, s. 24.

[13] Muhittin Serin, **Hat Sanatı ve Meşhur Hattatlar.**,Kubbealtı Yay., İstanbul 2003, s. 398.

R. 4 Ali Alparslan'ın Tahran'da Eğitim Gördüğü Yıllardan
(U. Derman, *age*., s.12)

Meslek hayatına 29 Nisan 1953 tarihinde Başbakanlık Arşiv Genel Müdürlüğü Ayırma Kurulu Eski Metinler Telhisciliği'nde memur olarak başlayan Ali Alparslan, bir yıl süren bu görevinden sonra 1954 yılında Ankara'da Hâriciye Bakanlığı Protokol Dairesinde iki yıldan fazla memur olarak çalışmıştır. Buradaki görevi dolayısıyla İngilizcesini de geliştiren Ali Alparslan, yabancı ve merkez ülkelerdeki elçilikler arasında siyasi kurye olarak göreve bir yıl devam etmiş, Paris, Madrid, Kanada başta olmak üzere, Avrupa ve Amerika'daki elçiliklerimize resmî vazîfeyle sık sık gönderilmiştir.[14]

[14] Uğur Derman, **Edebi ve Hattı ile Ali Alparslan**, Yapı Kredi Yay., İstanbul 2010, s. 12.

25 Şubat 1957 tarihinde Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne geçerek Farsça ve İslâm Tarihi Bölümü'nde asistan olmuş, dokuz ay süren bu görevinden sonra 1960 yılında Prof. Dr. Fâhir İz'in daveti üzerine İstanbul'a gelerek mezun olduğu İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji Bölümü'nde, asistanlığa başlamış, 1961 yılında da "Aşık Paşa'da Tasavvuf" adlı teziyle burada doktorasını tamamlamıştır.

Ali Alparslan, davetle gittiği Londra Üniversitesi'ne bağlı School of Oriental and African Studies'te, 1963-1966 yılları arasında Türk Dili ve Edebiyatı dersleri vermiştir. 1 Ağustos 1966 tarihinde fakültedeki görevine dönen Ali Alparslan, 1967-1968 ders yılında yine davetle gittiği Chicago Üniversitesi Yakın Şark Dilleri ve Medeniyetleri Bölümü'nde Türk Dili ve Edebiyatı dersleri vermiş, Oxford ve Chicago'da öğrencilerine Osmanlıca öğretmiştir.[15]

1967 yılında girdiği doçentlik imtihanlarını başarıyla tamamlayarak "Câvidan-nâme'nin Nesîmî'ye Tesîri" konulu çalışmasıyla Eski Türk Edebiyatı dalında "Üniversite Doçenti" unvanı ve yetkisi verilmiştir(30.12.1967).[16] Akademik hayatını dolu dolu geçiren Ali Alparslan 1971 yılından başlayarak Boğaziçi Üniversitesi'nde de, Türk Edebiyatı derslerine girmiştir.

Tahran'da kaldığı yıllarda Farsçayı, Londra'da kaldığı yıllarda İngilizceyi çok iyi derecede öğrenmiştir. Fransızca'ya da hakim olan Ali Alparslan, yüksek lisans yaptığı yıllarda Farsçaya ilave olarak Arapça eğitimi de almıştır. Rıfkı Melûl Meriç'ten Osmanlıcayı öğrenmiştir.

14 Nisan 1977 tarihinde "Kadı Burhaneddin Dîvanı'ndan Seçmeler" adlı teziyle üniversite profesörlüğü için ilk müracaatını yapmış, ancak kurulan bilim komisyonu üç aylık kanûnî süre içinde raporunu hazırlamadan dağılmıştır. 21 Mart 1978'de kurulan ikinci bilim komisyonu ile fakülte kurulunun olumlu kararı üniversite senatosunda reddedilince Fakülte kurulu kararında ısrar etmiş, bunun üzerine senato Ali Alparslan'ın profesörlüğe yükseltilmesi kararını kabul etmiştir.[17] Bu karar sonucu

[15] Abdullah Uçman, "Bir Zarif İnsan: Üstad Ali Alparslan", **Türk Edebiyatı**, İstanbul 2006, s. 41-45.
[16] İÜ Edebiyat Fakültesi Dekanlığının 30.12. 1967 tarihli, 3961 sayılı yazısı.
[17] Muhittin Serin, **age.**, s. 399.

resmî işlemler yürültüldüğü esnada Prof. Dr. Abdulkadir Karahan, Danıştay' da işlemin iptal edilmesi için dava açmıştır. Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararından sonra 20 Mart 1979 tarihinde, içinde Abdülkadir Karahan'ın da yer aldığı yeni bir komisyon kurulmuş, bu komisyon Ali Alparslan'ın profesörlüğe yükseltilmesi hususunu fakülte kuruluna teklif etmiş, Kurul'un olumlu yönde karar vermesi ile senatoda da onaylanmış, 5 Haziran 1980'de Ali Alparslan'a profesör unvanı verilmiştir.

1982 yılında İstanbul Üniversitesi Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalı Başkanlığı'na atanmıştır. 1982-1983 ders yılında Marmara Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesinde "Eski Türk Edebiyatı'nın Edebi Bilgileri ve Eski Türk Edebiyatı Kaynakları", 1983-1984 ders yılında Mimar Sinan Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi bölümünde 'Eski Yazı', Boğaziçi Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi'nde de, 'Türk Dili ve Edebiyatı' dersleri vermiştir.

İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA) tarafından 1986 yılından bu yana her üç yılda bir düzenlenen milletlerarası hat müsabakalarında jüri üyesi olarak görev almış, yabancı üniversitelerde hem talebe hem de hoca olarak bulunmuş, uluslararası konferans ve kongrelere katılmıştır. Hoca aynı zamanda Türk Dil Kurumu üyeliğinde de bulunmuştur.[18]

1989'a kadar görev yaptığı İstanbul Üniversitesi profesörlüğünden 1 Temmuz 1989 tarihinde yaş haddi nedeniyle emekliye ayrılmıştır.[19]

İlk olarak İÜ Edebiyat Fakültesi'ndeki odasında, hat eğitimi vermeye başlamış olan Ali Alparslan, oradaki görevi boyunca öğrencilerine hat sanatını öğretmiştir. 1990 yılından vefatına kadar Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde rık'a, nesta'lîk ve dîvânî dersleri vermiş ve bu alanda birçok öğrenciye tez danışmanlığı yapmıştır. 1996-2006 yılları arasında Cuma günleri Süleymaniye Kütüphanesi'nde meraklılarına yazı meşklerini sürdürmüştür. Bu çalışmaların semeresini yetiştirdiği talebeleriyle görmüş ve hat sanatında geleceğe sağlam bir köprü kurmuştur.[20]

---

18 Süleyman Berk, **İstanbul'un 100 Hattatı**, Kültür A.ş, Yay., İstanbul 2012, s. 180.

19 İÜ Edebiyat Fakültesi Arşivi, Talebe Dosyası, nr. 266.

20 Muhittin Serin, "Alparslan Ali" mad., **DİA.,** TDV Yay., İstanbul 2016, c. Ek-1, s. 88.

R. 5 Ali Toy'un 1998 Yılında Çektiği Fotoğraf

(Ali Toy Fotoğraf Arşivi)

1.3 Vefâtı ve Defni

Hattat Ali Alparslan, birkaç ay süren beyin ödemi rahatsızlığından kurtulamayarak 24 Ocak 2006 günü vefât etmiş, cenazesi soğuk hava şartları ve tipiye rağmen oldukça kalabalık bir cemaatle ertesi gün 25 Ocak 2006 Çarşamba öğlen namazını müteâkip Fâtih Camii'nden kaldırılmıştır. Sonrasında da Karacaahmed mezarlığında 10. adadaki aile kabristanına defnedilmiştir.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde tanışıp dostluklarının uzun yıllar devam ettiğini belirten Prof. Dr. İsmail Yakıt, Ali Alparslan'ın vefatı üzerine aşağıdaki tarihi düşürmüştür.

Çok edepli ehl-i Hakk'tan bir aziz hattat bugün
Rıhletini kıldı Mevlânâ misali bir düğün.

Ali Alparslan yazıp levha ederdi hediye,
Attı hep imzasını Tilmiz-i Necmeddin diye…

İlm-i hatta daima o, kıldı üstada vefâ
Âhiret yurdunda Mevlâ onlara versin safâ

Çıktı kırklar hep beraber söylediler târihi:
Son nefeste yazdı bir Hüve'l-Hallâku'l Bâkî [21]
H. 1426 (2006)

[21] İsmail Yakıt, "Gitti Şeyhü'l-Hattâtîn", **Türk Edebiyatı Dergisi**, sy. 389, İstanbul 2006, s. 49-50.

Yine yakın dostlarından Prof. Dr. Cem Dilçin'in , Hattat Ali Alparslan için yazdığı tarih kıt'ası şu şekildedir:

Berâ- yı Vefât-ı Hâce-i Hâcegân ü Hattât-ı Âlî- şân

Ali Alparslan

Berâ-yı hatda bînazîr üstâd idi, âlim idi,

Rıhleti erbâb-ı ilm ü hattı etdi pür elem.

Ey Cem, ol hattât-ı âlî- şândan kim el alıp,

Yazdılar târîhini kâğıd, mürekkeb, hem kalem[22]

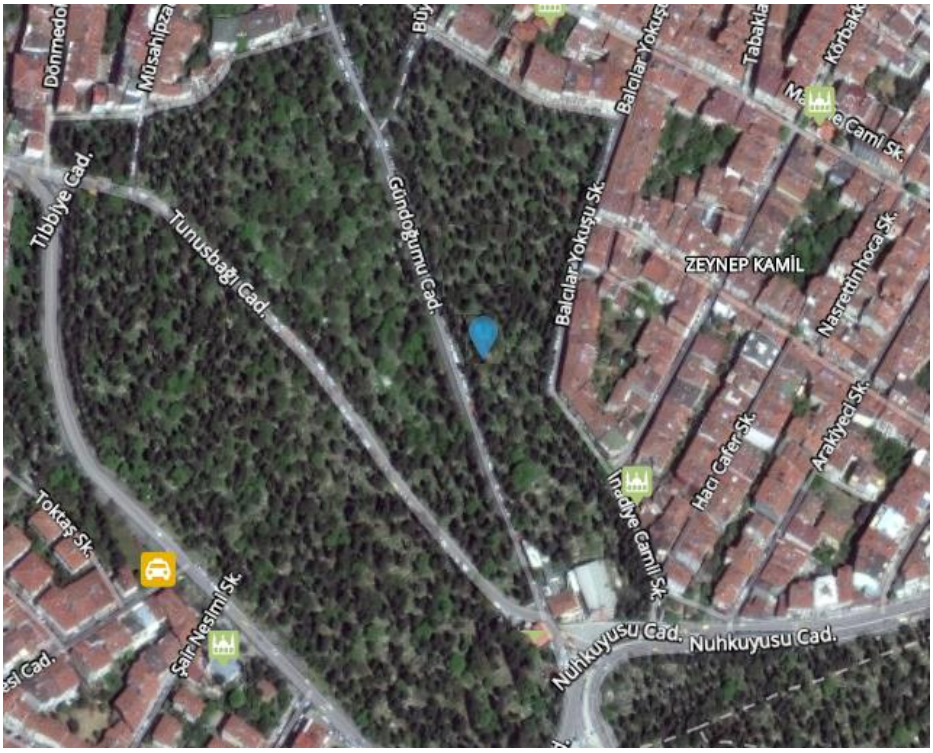
H. 1426 (2006)

R. 6 Ali Alparslan'ın Fatih Camii'nde Kılınan Cenaze Namazı

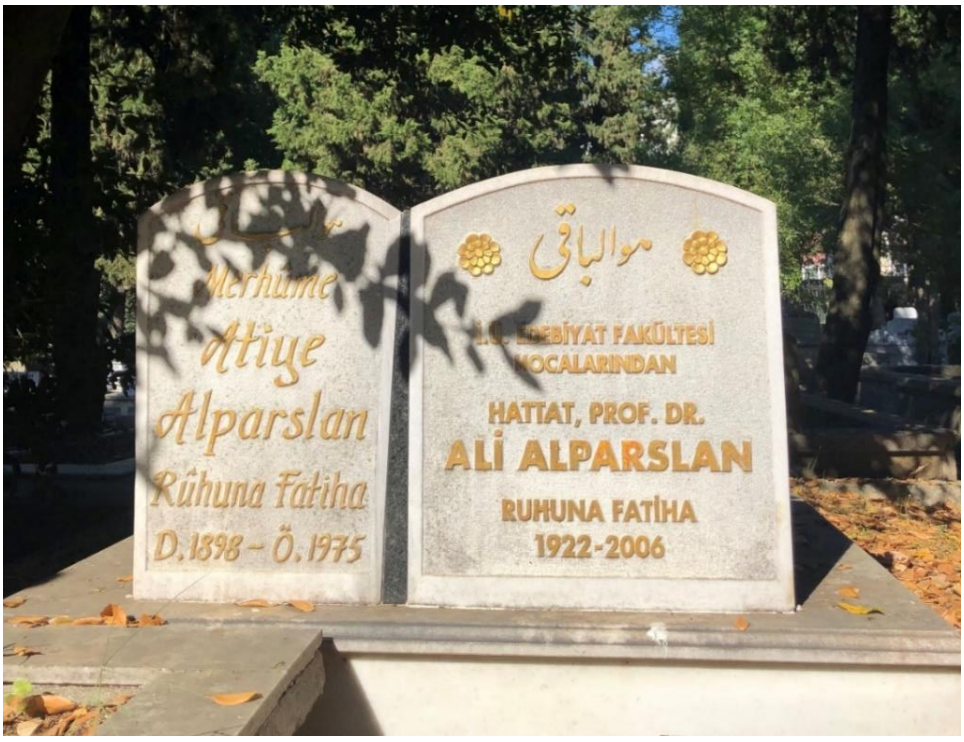
(**Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu**, s. 47)

[22] https://www.kadirgasanat.com/uploads/hat-sanatinin-zarif-kalemi-pdf.pdf

R. 7 Ali Alparslan'ın Karacaahmed Mezarlığındaki Kabrinin Konumu

(F: https://sehirharitasi.ibb.gov.tr /2020)

R. 8 Ali Alparslan ve Annesi Atiye Hanımın Kabri

(F: Sümeyye Coşkun/2020)

R. 9 Ali Alparslan'ın Mezar Kitâbesi [23]

(Süleyman Berk Fotoğraf Arşivi)

[23] Kitâbeyi Ali Alparslan'ın öğrencilerinden Ali Rıza Özcan yazmıştır.

R. 10 Ali Toy'un, Hocası Ali Alparslan için Tasarladığı Mezar Taşı

(Ali Toy Fotoğraf Arşivi)

1.4 Şahsiyeti

Karakter olarak oldukça yumuşak huylu olan Ali Alparslan, mütebbessim, öne çıkmayı sevmeyen, alçakgönüllü ve mütevazı bir insandır. Kendisine mesleği sorulduğunda profesör olmasına rağmen "*mesleğimi bazen soruyorlar, utancımdan profesörüm diyemiyor, öğretim görevlisiyim deyip geçiyorum"*[24] şeklindeki ifadesi, onun tevâzu ve edep konusundaki hassasiyetini yansıtmaktadır. Haset ve kıskançlık gibi kötü huylardan arınmış, gösterişten uzak bir hayat sürdürmüştür. Büyük-küçük herkese karşı son derece kibar davranan Ali Alparslan, erkek öğrencilerine 'Paşam' diye hitâp eder, kız öğrencilerinin de isimlerinin yanına 'Sultan' kelimesini ekleyip, o şekilde hitâp etmiştir. Kimsenin gönlünü incitmemiş, aksine gönül almak için uğraşmıştır.

Ali Alparslan, karşısındaki kişi ile aynı görüşte olmasa bile naifliği elden bırakmamıştır. M.Uğur Derman ile olan arkadaşlıklarında, yaşamış oldukları fikir uyuşmazlığına rağmen nezâketini bozmamıştır. M. Uğur Derman, nesta'lîk yazı çeşidini galat-ı meşhur haline gelmesi sebebiyle, ta'lîk şeklinde ifade etmenin daha doğru olacağını belirtmiştir. Ali Alparslan, vefatına kadar olan bütün yayınlarında nesta'lîk ifadesini kullanmasına rağmen, M. Uğur Derman ile olan beraberliklerinde ta'lîk ifadesini kullanarak, hatırşinaslığını göstermiştir.

Edebiyat Fakültesi'ndeki yakın dostlarından biri olan Abdullah Uçman, Ali Alparslan'la olan ve yıllar süren dostluğunun "*Yaradan'dan ötürü bütün yaratılanları hoş görme"* sırrına ermiş olan Ali Alparslan'ın huy güzelliği sayesinde devam ettiğini belirtmiş ve onun için *"Ali Bey, kendi vadisinde sessiz sedasız akıp giden bir nehir gibi, kendi başına mesleğini icrâ eden mütevazı bir insandı. Büyük hocalardan öğrendiği işini en güzel şekilde yapmaya çalışan çelebi mizaçlı bir dervişti*" demiştir.[25]

Maddî gelir kaygısı olmayan, yani dünya ve dünyalığa önem vermeyen Ali Alparslan, yalnız sevdiklerine karşı değil, herkese karşı son derece cömert davranmıştır. Üniversitedeki odasının kapısı her zaman açık olmuş, isteyene yazı öğretmiş, kendisinden yazı talep eden olursa, taleplerini karşılıksız yerine getirmiştir.

---

[24] Ergun Göze, "Tilmiz-i Necmeddin", **Tercüman,** 27 Ocak 2006.

[25] Abdullah Uçman, agm., s. 41.

Talebe yetiştirme konusundaki gayreti, günümüzde yaşayan öğrencileri ve dostları tarafından bilinmekte ve takdîr edilmektedir.

Dostlarıyla ve öğrencileriyle olan muhabbetlerinde zaman zaman espriler yaparak ortamı neşelendiren hocası hakkında, talebelerinden Abdullah Gün şunları söylüyor:

"Hocam ince latifeler yapar, gayet yumuşak ve güzel bir tonda konuşurdu. Çarşıkapı Mimar Hayrettin Camii'nde din görevlisi iken bazen ziyarete gelir, sohbetlerin sonunda Beyazıt durağında Bakırköy otobüsüne uğurlardık. Özel araçla kendisini eve bırakmayı teklif edince Bâkî'nin "Biz müttekâ-yi zer-keş-i câha tayanmazuz / Hakkun kemâl-i lûtfınadur istinâdumuz. (Biz makam ile edinilmiş altın işlemeli yastıklara dayanmayız. / Bütün dayanağımız Allah'ın lütfunadır.)'' beytini okur, " Biz altın süslü dünya saltanatını sürmek için gelmedik." derdi. Bir de otobüsü kastederek " Bizim arabamız daha büyük'' şeklinde latîfe ederdi. "Minnet çekilir belâ değil" derken ne kadar asil ve ince bir ruha sahip olduğunu anlardık."[26]

Prof. Dr. Ali Alparslan'ın hattatlığının yanında değineceğimiz bir başka husus, kendisinin Eski Türk Edebiyatı Profesörü olması dolayısıyla yaptığı çalışmalardır. Edebiyat alanında birçok öğrenciye tez danışmanlığı yapmakla birlikte, çok kıymetli kitap ve makaleleri bulunmaktadır.

Türk Edebiyatı alanındaki yayımlanmış eserleri şunlardır: Manzum Lugatlar ve Tuhfe-i Vehbi'nin Alfabetik Tertibi (Lisans Tezi, İstanbul 1947), İran Millî Bayramlarının Fars Edebiyatındaki Akisleri (YL Tezi 1948-1951), Aşık Paşa'da Tasavvuf (Doktora Tezi, İstanbul 1962), Câvidan- nâme'nin Nesîmî'ye Tesîri (Doç.Tezi, İstanbul 1967), An Anthology of Turkish Short Stories (İstanbul 1973), Kadı Burhaneddin Dîvânı'ndan Seçmeler (Ankara 1977) , Ahmed Paşa (Ankara 1987), Şeyh Gâlib (Ankara 1988), Abdülbâki Gölpınarlı (Ankara 1996), Çağımızda Türk Şiirinin Coğrafi Sınırları (2000). Ali Alparslan'ın, edebiyat alanında ulaşabildiğimiz makaleleri şunlardır:

[26] http://www.kalemguzeli.org/index.php?go=icerikgoster2&MKNO=91&KNO=129

"Namık Kemal'in Bilinmeyen Bir Mektubu", TTK – Belleten, sy.129, 1969, s. 35-42.

"Farsça Şiir Söyleyen Türk Şairleri ile Türkçe Şiir Söyleyen İranlı Şairler" *RCD Dergisi.*[27]

"Şeybânî Han'ın Türk Kültür Tarihindeki Yeri" *I. Milletlerarası Türkoloji Kongresi (İstanbul,15-20 Ekim 1973): Tebliğler*, İstanbul 1979, I, s.1-6.

"Çağımızda Türk Şiirinin Sınırları", *Boğaziçi Üniversitesi Dergisi*, sy. III, İstanbul 1975, s. 1-98.

"Edebiyatta Alparslan", *Türkiyat Mec*., XVII, İstanbul 1972, s.114-124.

"Edebiyatta Hoşgörü", *Atatürk Kültür Merkezi Dergisi*, sy. 24, c. 8, Ankara 1996, s. 962-971.

"Kâmran Mîrzâ Dîvânı I, II", Ali Alparslan, Kemal Eraslan, *İÜ Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, c. XXIII, İstanbul 1977-1979, s. 37-163.

"Ahmedî'nin Yeni Bulunan Bir Eseri: Mirkat-ı Edeb", *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi,* İstanbul 1960, s. 36-40.

"Gazel Şerhi Örnekleri", *Türk Dili*, 52/ 415-417 özel sayı, İstanbul 1986, s. 248-259.

"Zülkarneyn Yâ Kûrûş-ı Kebîr", *Türk Dili,* sy.501, Ankara 1993, s. 398-402.

"Zülkarneyn Yâ Kûrûş-ı Kebîr (Zülkarneyn veya Büyük Kuruş)", *Türk Dili,* sy.498, Ankara 1993, s. 438-441.

"Beş Sülale devrinde Uygurlar", (Yazar: James Russell Hamilton. Tanıtan: Ali Alparslan), *İ.Ü.Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, IX*, İstanbul 1959, s.151-154.

"James Russel Hamilton'un Les Oighours a l'Epoque dos Cinq Dynasties Adlı Eserinin Tanıtılması", *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, c. IX, İstanbul 1959.

[27] Bu bilgi, Ali Alparslan'ın İÜ Edebiyat Fakültesi 266 nr. Talebe dosyasında yer almaktadır.

Hat sanatı ile ilgili yayımlanan eserleri şunlardır: Ünlü Türk Hattatları (Ankara 1992), Osmanlı Hat Sanatı Tarihi (İstanbul 1999), The Garden Of Besmeleh (İstanbul 1998), Esmâ-i Hüsnâ "Allahın Güzel İsimleri" (İstanbul 2001). Ali Alparslan'ın makale, tebliğ şeklinde başlayan faaliyetleri daha sonra kitap haline de dönüşmüştür. *Açıklamalı Hüsn-i Hat Bibliyografyası*'nın 2003'deki neşir tarihine kadar, merhum Prof. Dr. Ali Haydar Bayat'ın tesbitine göre, Ali Alparslan'ın hat sanatına dair makâle ve ansiklopedi maddesi (*Meydan-Larousse, AnaBritannica, TDV İslâm Ansiklopedisi, Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Yaşamlarıyla ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*) olarak yazdıkları 140 sayısına ulaşmaktadır. *Türk ve Dünya Ünlüleri Ansiklopedisi* ile *AnaBritannica'*daki maddeleri bu sayıya dahil değildir.[28]

Ali Alparslan'ın *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi'*nde yer alan maddeleri şunlardır:

"Abdî (Derviş)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 5-6.

"Abdullah (Muhsinzade)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi,* Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 7-8.

"Abdullah (Seyyid,Yedikuleli)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 8.

"Abdullah Kırımî" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 18.

"Abdullah Zühdî" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 21-22.

"Abdülfettah Efendi" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 44.

"Abdülmecid (Sultan)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 66.

---

[28] Uğur Derman, **age.**, , İstanbul 2010, s. 28.

"Ahmed III" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 99-100.

"Ahmed Karahisârî" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s.131-132-133-134.

"Akdik Ahmed Kâmil" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 179.

"Ali (Büyük Derviş)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 192-193.

"Ali Haydar Bey" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 211-212.

"Ali Sofî " mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 235.

"Altunbezer İsmail Hakkı" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 241-242.

"Arif Efendi (Filibeli)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 249-250.

"Arif Efendi (Hacı, Çarşambalı)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 250.

"Ayral Hüseyin Macit" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 274-275.

"Aytaç Hâmid" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 276.

"Beşir Ağa" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 315.

"Esma İbret Hanım" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 421- 422.

"Halid Erzurumî" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 511.

"Hamdullah (Şeyh)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 523-524.

"Hasan Çelebi" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 533-534.

"Hasan Rızâ Efendi" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 547-548.

"İsmail b. Ali (Ağakapılı)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s. 661-662.

"İsmail Zühdî (Yeni Zühdî)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.I, İstanbul 1999, s.679-680.

"Mahmud II" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s.62.

"Mahmud Celaleddin" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s.63-64.

"Mehmed Efendi (Bî-dest ü bî-pâ)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s.123.

"Mehmed Esad Efendi (Yesarî)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s.140-141.

"Mehmed Rasim (Hoca, Eğrikapılı)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s.175-176.

"Mehmed Şefik Bey" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 190-191.

"Mehmed Şevki Efendi" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s.192.

"Mustafa Dede" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 294.

"Mustafa Eyyubî (Suyolcuzade)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 300-301.

"Mustafa İzzet Efendi (Kazasker)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 303-304.

"Mustafa İzzet Efendi (Yesarîzade)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 304-305.

"Mustafa Râkım" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 316-317.

"Okyay Necmeddin" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 381-382.

"Osman (Hâfız)" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 401-402-403-404.

"Ömer Vasfi Efendi" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 430.

"Özyazıcı Halim" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 433-434.

"Sami Efendi" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 499-500.

"Veliyüddin Efendi" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 658.

"Yahya Hilmi Efendi" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 666.

"Yazgan Mehmet Hulusi" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s.671.

"Yazıcı Mehmet Emin" mad., *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yay., c.2, İstanbul 1999, s. 672.

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi'nde neşrettiği maddeler şunlardır:

"Abdullah-ı Sayrafî" mad., *DİA*, TDV Yay., c. 1, İstanbul 1988 , s. 132-133.

"Abdullah-ı Şîrâzî" mad., *DİA*, TDV Yay., c.1, İstanbul 1988 , s. 136-137.

"Abdülbâkî-yi Tebrîzî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c.1, İstanbul 1988 , s. 200.

"Abdülkerim-i Hârizmî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c.1, İstanbul 1988 , s. 251-252.

"Abdülvehhab es- Sâbûnî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c.1, İstanbul 1988 , s. 286-287.

"Abdürrahim-i Hârizmî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c.1, İstanbul 1988 , s. 290-291.

"Abdürreşid-i Deylemî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c.1, İstanbul 1988 , s. 294-295.

"Ahmed Efendi (Siyâhî)" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 2, İstanbul 1989 , s. 61.

"Ali Herevî (Mîr)" mad ., *DİA*, TDV Yay., c.2, İstanbul 1989 , s. 397-399.

"Ali B. İlyâs Ali" mad ., *DİA*, TDV Yay., c.2, İstanbul 1989 , s. 400.

"Ali Kāinî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c.2, İstanbul 1989 , s. 402-403.

"Ali Rıza-yi Abbâsî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 2, İstanbul 1989 , s. 438-439.

"Ali Tebrîzî (Mîr)" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 2, İstanbul 1989 , s. 455-456.

"Baba Şah İsfahânî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 4, İstanbul 1991 , s. 370.

"Baysungur Gıyâseddin" mad ., *DİA*, TDV Yay., c.5, İstanbul 1992 , s. 276-277.

"Celî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c.7, İstanbul 1993, s. 265-267.

"Divanî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 9, İstanbul 1994, s. 445-446.

"Ebü'l-Kāsım Saîd b. İbrâhim" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 10, İstanbul 1994, s. 334.

"Esedullāh-ı Kirmânî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 11, İstanbul 1995, s. 370-371.

"Gıyâseddin Muhammed el-Halîlî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 14, İstanbul 1996, s. 60.

"Gubârî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 14, İstanbul 1996, s. 167.

"Gubârî Abdurrahman" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 14, İstanbul 1996, s. 167-169.

"Habib Efendi" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 14, İstanbul 1996, s. 370-371.

"Hüseyin Baykara" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 18, İstanbul 1998, s. 530-532.

"İmâd-i Hasenî" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 22, İstanbul 2000, s. 169-171.

"Kıta" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 25, Ankara 2002, s. 505-506.

"Kitâbe" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 26, Ankara 2002, s. 76-81.

"Müsennâ" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 32, İstanbul 2006, s. 87-88.

"Nesta'lik" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 33, İstanbul 2007, s.11-15.

"Ömer Vasfi Efendi" mad ., *DİA*, TDV Yay., c. 34, İstanbul 2007, s. 83-84.

Çeşitli kaynaklardaki araştırmalarımız sonucunda, Ali Alparslan'ın hat sanatıyla ilgili yazmış olduğu makalelerinden ulaşabildiklerimiz şunlardır:

"Hattat Hâmid Aytaç", *Hayat Tarih,* sy.11, İstanbul 1972, s.16-22.

"İslâm Yazı Sanatı", *Doğuştan Günümüze Büyük İslâm Tarihi,* c. XIV, İstanbul 1989, s. 441-522.

"L'Art de la Calligraphie en Turquie aux XV et XVIe Siècles", *Revue des études İslamiques/35,* XXV, Paris 1967, s. 219-224.

"Kazasker Mustafa İzzet Efendi (1807-1877)", *Musiki ve Nota Mec.,* c.III, İstanbul 1971, s. 14.

"Galatasaray'ın Kitâbesinin Tecdîdi ve Ziyad Bey", *Darçağda Bir Çelebi: Ziyad Ebüzziya Kitabı*, İstanbul 1998, s. 139-141.

"Mimarî Yapıların Yazı San'atı Bakımından Önemi", *Boğaziçi Üniversitesi Beşerî İlimler Dergisi,* sy. IV-V, İstanbul 1976-77, s.1-14.

"İbn Mukle'nin İslâm Yazısına Hizmeti", *Tarih Boyunca Paleografya ve Diplomatik Semineri 30 Nisan/2 Mayıs 1986 Bildirileri,* İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1986, s.11.

"Bazı Farsça Kaynaklarda Hattatlıkla Alâkalı Bilgiler I", *Sanat Tarihi Yıllığı,* sy.5, İstanbul 1973-1975, s. 579-585.

"Hat Sanatında Osmanlılar", *Osmanlı Uygarlığı,* c.2 , Ankara 2003, s. 824-839.

"Babur'un İcat Ettiği Baburi Yazı", *İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü Mec.,* c. XIX , İstanbul 1977-1979, s. 207-211.

"Babür'ün İcat Ettiği Babüri Yazısı ve Onunla Yazılmış Olan Kur'an", *İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü Mec.,* c. XVIII, İstanbul 1973-1975, s. 162-166.

"Türk Dünyasında Hat Sanatı", *Türkler*, c.12, Ankara 2002.

"XVI. Yüzyıl İslâm Dünyasında Türk Hattatlığının Yeri", *Mimar Sinan Dönemi Türk Mimarlığı ve Sanatı,* İstanbul 1988, s. 21-25.

"Aklâm-ı Sitte", *Journal of Turkish Studies Türklük Bilgisi Araştırmaları*, c. XIV, Cambridge 1990.

"Yazı-Resim" , *Boğaziçi Üniversitesi Beşerî Bilimler Dergisi,* sy. I, İstanbul 1973, s. 1-27.

"Iranian Influence on the Turkish Nastaliq", *Arts and Crafts in the Muslim World* (Isfahan, 04-09 October, 2002) İstanbul 2008 (IRCICA), s.59-64.

"Hattat Hamid'in Kaybının Düşündürdükleri", *Milliyet Gazetesi,* 4 Temmuz 1982.[29]

"İslâm Yazı Sanatı (Hattatlık)'na Mevleviler Önemli Katkıda Bulundu", *Milliyet Sanat Dergisi,* sy. 58, Aralık 1973, s. 9-15.

"Dünyanın En Büyük Kur'an'ı ve Baysungur", (edt. Ali Rıza Özcan), *Hat ve Tezhip Sanatı,* 2015, s.199-203.

"Ta'lîk Yazının Büyük Üstadı, Hocam Hezarfen Necmeddin Okyay", *Toplumsal Tarih*, Aralık 2001, s. 25-28.

"Le Plus Grand Coran du Monde et Baysoungour", *M. Uğur Derman 65 Yaş Armağanı* (Derleyen: Irvın Cemil Schick), Sabancı Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2000, s.135-139.

"İslam Dünyasında Kadın Hattatlar", *Aslanapa Armağanı*, Bağlam Yayınları, İstanbul 1996, s.23-28.

[29] Ali Haydar Bayat, **Açıklamalı Hüsn-i Hat Bibliyografyası**, IRCICA Yay., İstanbul 2003, s. 65.

"İslam Yazı Çeşitleri: 2-Aklâm-ı Sitte. The Varietes of Islamic Script Aklam-ı Sitte", *Sanat Dünyamız,* sy.XI /32, İstanbul 1985, s. 35-46.

"İslam Yazı Çeşitleri: 3-Celî Sülüs. The Varieties of Islamic Script: Celî Sülüs" *Sanat Dünyamız,* sy. XI /33, İstanbul 1985, s. 27-35.

"İslam Yazı Çeşitleri: 4-Nesta'lik." *Sanat Dünyamız*, sy.34, İstanbul 1985, s. 2-11.

"İslam Yazı Çeşitleri: 5-Divânî, Celî Divani, Rika", *Sanat Dünyamız*, sy. 35, İstanbul 1986, s. 36-43.

"İslam Yazı Çeşitleri: 1-Kufi", *Sanat Dünyamız*, sy. X /30, İstanbul 1985, s.16-21.

"İslam Yazı Çeşitleri: 6-Resim, Yazı ve Tuğra", *Sanat Dünyamız,* sy. 36, İstanbul 1986, s. 2-13.

"Bir Tuğra Tavsifi", *Türk Dili,* sy. 500, Ankara 1993, s. 127-133.

"İbnü'l Emin Mahmud Kemal İnal'ın Kısa Hayatı ve Hat Koleksiyonu", *Müteferrika,* c.17, İstanbul 2000/2001, s. 85-100.

"Türk-İslam Kültüründe Ebced Hesabı ve Tarih Düşürme", (Yazarlar: İsmail Yakıt. Tanıtan: Ali Alparslan), *Türk Dili,* sy.492, Ankara 1992, s. 453-455.

"Osmanlı Türk Hattatlarının Babası Şeyh Hamdullah ve Hat Tarihindeki Yeri", *Studia Turcologica Memoriae Alexii Bombacı Dicata,* c.19, Napoli 1982, s. 3-9.

İKİNCİ BÖLÜM

2. ALİ ALPARSLAN'IN HATTATLIĞI

2.1 Hat Eğitimi ve Yazdığı Hat Çeşitleri

İlim ve sanat erbâbı olan Ali Alparslan, çocukluk ve gençlik yıllarının geçtiği Üsküdar semtindeki sebil, cami ve türbe kitâbelerini hayranlıkla izlemiş ve etkilenmiştir. Haydarpaşa Lisesi'nde okuduğu yıllarda Melek Celâl'in *Reisü'l-Hattâtîn Hacı Kamil Akdik* adlı eserini inceledikten sonra gönlünde hat sanatına karşı bir merak ve sevgi oluşmuş, hat sanatını öğrenme kararı almıştır. Edebiyat Fakültesi'ne başladığı yıllarda kendisine hat sanatını öğretecek bir hoca ararken bir arkadaşı aracılığı ile aynı semtte oturduklarını öğrendiği Güzel Sanatlar Akademisi hat hocalarından olan Necmeddin Okyay ile tanışmış, kendisinden yazı meşketmek istediğini söylemiştir. Necmeddin Okyay'ın, "*Oğlum ben ta'lîk hattatıyım, sen de ta'lîk yaz; sülüs ve nesih yazan çok hattat var"* demesinin üzerine Ali Alparslan, Necmeddin Okyay'ın tavsiyesine uyarak, nesta'lîk meşkine başlamıştır. Ali Alparslan'ın, hocası Necmeddin Okyay'a gösterdiği en eski tarihli meşklere bakıldığında kendisinin, liseyi bitirdikten sonra, 1943 yılı Haziran ayının sonlarına doğru meşke başladığı düşünülmektedir. Necmeddin Okyay'dan nesta'lîk ve rık'a yazılarını meşk etmiş ve sonunda da icâzetname almıştır.[30] Ali Alparslan, Necmeddin Okyay'dan hat meşk etmeye başladığı yıllarda ebrû sanatını da yine aynı hocadan öğrenmiştir.

Hattat Ali Alparslan, hat meşkine başladığı ilk aylarda yazmakta zorlanınca, hat öğreniminden vazgeçtiği, bunun üzerine Necmeddin Okyay'ın, dayısı Mehmed Efendi'nin bakkal dükkânına haber gönderip, onun derslere tekrar devamını sağladığı bilinmektedir. *İşte hocalık budur, çünkü talebesindeki istîdâdı fark etmiştir*.[31] Necmeddin Okyay'ın vefatına kadar olan süreçte, hocasıyla olan bağını koparmadan yazı meşk etmeye devam eden Ali Alparslan, Necmeddin Okyay'ın bilgi ve

[30] Ali Alparslan'ın kendi el yazısıyla yazmış olduğu özgeçmişinden alınmıştır. https://www.kadirgasanat.com/sergi.php?id=987

[31] Uğur Derman, **age.**, İstanbul 2010, s. 17-20.

tecrübelerinden de yararlanmıştır. Ayrıca onun vasıtasıyla tanıdığı Eşref Efendi, Mustafa Düzgünman, Abdulbâki Gölpınarlı gibi şahsiyetlerin çevresinde bulunması, Ali Alparslan'ın rûhî ve fikrî gelişiminde önemli rol oynamıştır.

Nesta'lîk yazıdan icâzet almak için bu hattın Îran'daki büyük üstâdı Mîr İmâdü'l-Hasenî'nin (ö.1024/1615) Farsça bir mâil kıt'asını taklîden yazmak, Osmanlılarda gelenek halini almıştır. Bu yüzden hocası Necmeddin Okyay, Ali Alparslan'a bir İmâd kıt'asını taklid etme imkânını sağlamış, hat eğitimine nesta'lîk yazı çeşidiyle başlayan Ali Alparslan, 1948' de üniversiteyi ikmal ettiği sıralarda İmad'ın bir kıt'asını taklid ederek icâzet name almıştır.[32] Hocası Necmeddin Okyay, Ali Alparslan'ın icâzet alması hakkındaki görüşünü şu şekilde belirtmiştir: "*Ali icâzeti hakkıyla aldı. Azmiyle, aşkıyla, terbiyesiyle bunu haketti. Ali'nin eli son derece sağlam ve harfleri pürüzsüz olarak çıkarmaktadır*".[33]

Hicrî 1367 tarihli icâzetnâmenin sol alt köşesine hocası Necmeddin Okyay: "*Beğenilmeye lâyık bu kıt'ayı yazan Ali Efendi'ye yazılarına imza koyma yetkisini verdim. Allah ömrünü, mârifetini ziyâde etsin, onun ve muallimi fakîr Necmeddin'in – hocası Sâmi Efendi'yle birlikte-günahlarını bağışlasın, âmin"* mealindeki cümleyi yazmıştır. İcâzetname'nin metni şöyledir:

"Şunîdem ki cemşîd-i ferruh sırişt

Be ser çeşme-i ber be sengi nüvişt

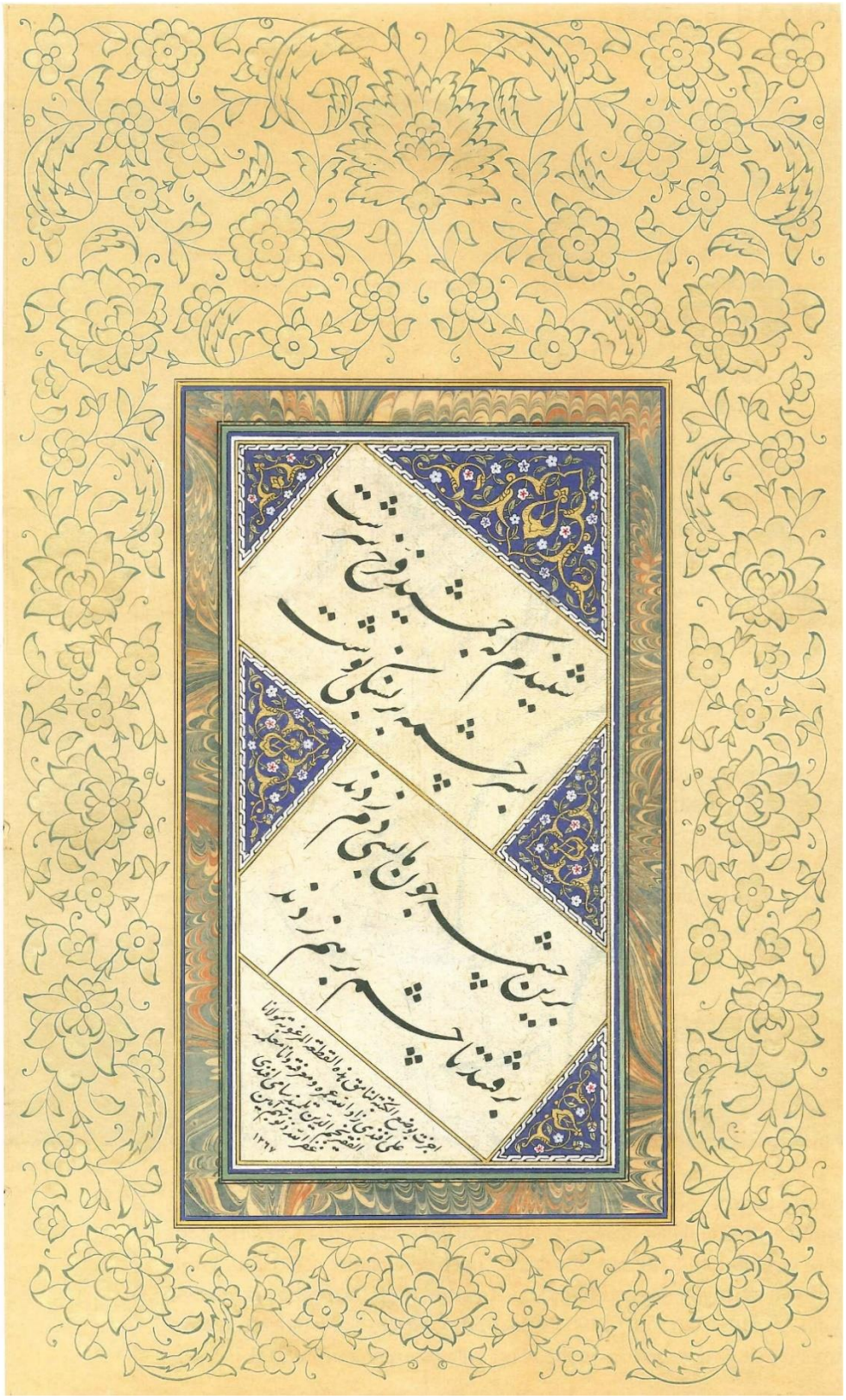
Ber în çeşme çûn ma besî dem zedend

Be- reftend tâ çeşm ber hem zedend"[34]

[32] İbnülemin Mahmud Kemal İnal, **Son Hattatlar** , İstanbul Maarif Basımevi, İstanbul 1955, s. 581.

[33] Muhittin Serin, "Ali Alparslan Hoca", **FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi,** İstanbul 2014, sy. 3, s. 387.

[34] Anlamı: Güzel huylu Cemşid'in bir çeşme kitâbesine şunu yazdırdığını işittim: Bu çeşmeye bizim gibi birçok insan geldi; sonunda gözlerini kapatarak çekip gittiler.

R. 11 Ali Alparslan'ın Hicrî 1367 Tarihli İcâzetnâmesi

(Muhittin Serin, **age.**, s. 511)

Yüksek lisans için gittiği İran'ın meşhur hattatlarıyla görüşmüş; Zerrîn-Hat isimli sanatkârdan İran nesta'lîk üslûbunun inceliklerini ve şikeste yazıyı öğrenmiştir. Fakat benimsediği İstanbul üslûbunu terketmemiş, çalışmalarını bu yolda sürdürmüştür.[35] Nesta'lîk yazının hattatlar ve kâtipler tarafından süratle ve kaidelerinin kırılarak yazılışı neticesinde Safevîler devrinde ortaya çıkan bir yazı çeşidi olan şikeste ta'lîk yazıyı, Tahran'dan döndükten sonra da yazmaya devam eden Ali Alparslan, bu yazı çeşidini meraklılarına öğreterek, şikeste ta'lîkın Türkiye'de de yazılmasına öncülük etmiştir.

Ali Alparslan nesta'lîk yazıda, Türk nesta'lîk ekolünü oluşturan Yesârîzâde Mustafa İzzet Efendi'nin yolundan gitmiştir. Ali Toy'un, hocası Ali Alparslan ile yaşamış olduğu bir hatırası şu şekildedir:

Prof. Dr. Muhittin Serin, bir gün Akademi'ye Yesârîzâde'nin kitâbe kalıplarını götürmüş, orada hat hocalarıyla birlikte yaklaşık iki saat incelemişlerdir. Hattat Ali Alparslan, bu kitâbeleri o kadar beğenir ki sırf bunu anlatmak ve heyecanını paylaşmak için öğrencisi Ali Toy'a gitmiştir.[36] Özellikle Sâmi Efendi ile Necmeddin Efendilerin yolundan ayrılmamış ve talebelerine de bu hocaları örnek almalarını tavsiye etmiştir.

Başvekâlet arşivinde çalıştığı yıllarda görevi dolayısıyla rık'a, dîvânî ve celî dîvânî yazılarına yabancı olmayan Ali Alparslan, 1958 yılından itibaren bu yazı çeşitlerini de öğrenmek istemiş ve konuyu Güzel Sanatlar Akademisi'ne gittiğinde hocası Necmeddin Okyay'a açmış, hocasının izni ve desteği ile yine Güzel Sanatlar Akademisi'nde görev yapan Halim Efendi'den rık'a dîvânî ve celî dîvânî yazılarını öğrenmeye başlamıştır. IRCICA yayınlarının çıkardığı **M. Halim Özyazıcı'nın Dîvânî-Celî Dîvânî-Rık'a Meşkleri** adlı eserdeki meşkler, Halim Efendi'nin, öğrencisi Ali Alparslan'a verdiği meşklerdir. Meşklerde yazan tarihin 1958 olması sebebiyle, Ali Alparslan'ın bu yazıları o tarihten itibaren meşke başladığı

[35] Muhittin Serin, **age.,** Kubbealtı Yay., İstanbul 2003, s. 400.

[36] Ali Toy'un 24.01.2013 yılında FSM Vakıf Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde düzenlenen Prof. Dr. Ali Alparslan'ı Anma Toplantısındaki konuşmasından alınmıştır.(Program kaydı, eklerde yer almaktadır.

düşünülmektedir. Hattat Ali Alparslan, hocası Halim Efendi'ye karşı vefasının bir nişânesi olarak bu meşklerin yayınlanmasına imkan sağlamıştır.[37]

Halim Efendi'nin Medresetü'l-Hattâtîn'in resmî icâzetnâmesi dışında kendisinin de icâzeti olmaması sebebiyle, bu yazı çeşitlerinde öğrencilerine de icâzet vermemiştir. Ancak, dîvânî ve celî dîvânî yazılarını hocası Halim Efendi'den öğrendiği klasik şekliyle günümüze aktarılmasında öncülük eden Ali Alparslan, verdiği eserlerle bu yazıların daima canlı kalmasını sağlamıştır. Ali Alparslan, dîvânî ve celî dîvânî yazı çeşitlerini öğrenmesinin önemini "*Eğer hattat Halim Hoca'dan divanî ve celî divanî hatlarını öğrenmeseydim, bugün bu yazı çeşitlerini Araplardan öğrenmek zorunda kalırdık.*"[38] şeklinde ifade etmiştir.

Sülüs yazı çeşidini de, bir süre Necmeddin Okyay'dan meşk eden Ali Alparslan, ج harfine kadar çalışmış, ancak sonra bırakmıştır.

Ali Alparslan, 1960-1962 yıllarında Halim Efendi'den nesih yazı çeşidini de öğrenerek, müfredat meşkını tamamlamıştır. Hicrî 1378 (1958) tarihli celî nesta'lîk bir levhada nesih yazısına rastlanmaktadır.[39]

Ali Alparslan, hayatı boyunca hattatlığı gelir getiren bir meslek olarak para için yapmamış, sanatının nâmusunu korumuştur.[40] *"Hat çizmekten ibaret değildir; kültürüne vakıf olmak, ondan gıdalanmak gerekmektedir"* bilinciyle hat sanatını tarif eden Ali Alparslan, talebelerine verdiği hat eğitiminde bunu sık sık vurgulamıştır. Yazılarını zaman zaman öğrencilerine gösterir, bir kusur olup olmadığını sorar, öğrencileri de fikir beyanında çekinince Ali Alparslan, "*Hocam Necmeddin hoca da böyle yapardı"* şeklinde cevap verirdi.[41] Hocası Necmeddin Okyay'ın "*Hocayla talebe etle tırnak gibidir"* sözünü öğrencilerine sıklıkla söyleyerek hocalarına olan bağlılığını hissettirmiştir.

---

37 Muhammed Temimi, **M. Halim Özyazıcı'nın Dîvânî- Celî Dîvânî-Rık'a Meşkleri**, IRCICA Yay. İstanbul 2003.

38 Süleyman Berk, "Ali Alparslan: Mütevazı, hoşsohbet, nüktedan", **Türk Edebiyatı Dergisi**, sy. 389, Mart 2006. s. 42-43.

39 Ali Alparslan'ın nesih yazısının bulunduğu levha (bk.Katalog No:007)

40 Muhittin Serin, **agm.**, İstanbul 2014, s. 388.

41 https://www.kadirgasanat.com/soylesiler.php (Ocak 2021).

Ahmet Sabri Mandıracı, Ali Alparslan'ın hat öğretimiyle ilgili görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: "*Çıkartmalarını yavaş yavaş gösterir, yeni bir derse geçildiğindeki meşki ise son derece hızlı yazardı. Pek çok kimse onun meşk yazmadaki sür'atine râm olup meşke heves etmiştir. O esnada serî'ül-kalem idi*."[42] Yine talebelerinden Ali Toy, hocası Ali Alparslan'ın verdiği hat eğitimini şu şekilde ifade etmiştir: "*Hocamın benim açımdan en dikkat çekici özelliği onun hocalık tavrıydı. Bir şeyi bilmek ayrı, öğretebilmek ayrı bir yetenektir. Hoca, harfleri çok güzel tarif ederdi."*[43] Hat sanatını öğretme konusundaki gayreti ve becerisi bugün bütün öğrencileri tarafından bilinmektedir.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde öğrenci olayları çıktığı zamanlarda bile, üniversitenin o karmaşık durumundan dolayı ders vermekten vazgeçmemiş, fakültenin içinde ders işleyemeyeceği için binanın önüne masa sandalye koydurtup, gelen öğrencilere hat öğretmiştir.

Ali Alparslan, hat derslerinde daima öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmiştir. Öğrencisinin gösterdiği dersi beğenirse, *"Güzel"*, çok beğenirse, *"Âferin"* yazarak, olumlu ve teşvik edici tavsiyelerde bulunmuştur. Öğrencisinin bir harfi yapmakta zorlandığını anlayınca, o harfi celî yazarak tarif etmiştir. [44]

[42] https://www.kuveytturkozel.com.tr/hizmetlerimiz/kultur-sanat-hizmetleri/ustalar-sanatkarlar/ali-alparslan-hoca-mesrebi-bi-misl-u-bi-bedel-idi.22.aspx

[43] Ali Toy'un, bahsi geçen Anma Programındaki konuşmasından alınmıştır.

[44] Talebelerinden Orhan Dağlı'nın, hocası Ali Alparslan hakkında tarafıma vermiş olduğu bir bilgidir.

2.2 Hocaları

2.2.1 Mehmed Necmeddin Okyay

Birçok sanat çeşidiyle ilgilenip, hepsindeki üstün başarısından dolayı "hezârfen" lakabıyla tanınan Mehmed Necmeddin Okyay, 29 Ocak 1883 tarihinde Üsküdar'ın Toygartepe semtinde doğmuştur. Babası Üsküdar Yeni Vâlide Câmii imam hatîbi Mehmed Abdünnebî Efendi, annesi Binnaz Hanım'dır.

İlk öğrenimine Karagazi (Karakadı) mahalle mektebinde o devrin usûlünce dört yaşındayken başlamıştır. İlk öğrenimi sırasında Üsküdar'da Atik Vâlide Camii imamı Kasabzâde Mehmed Efendi'den başlattığı hâfızlık eğitimini, hocasının vefatı üzerine Ravza-i Terakkî muallimlerinden Hâfız Şükrü Efendi'den tamamlamıştır.[45] Ravza-i Terakkî'nin hüsn-i hat hocalarından ve Şevki Efendi'nin talebelerinden biri olan Hasan Talat Bey'den rık'a, dîvânî ve celî dîvânî yazılarını meşk ederek icâzet almıştır. Talat Bey öğrencisinin hat sanatındaki yeteneğini sezdiği için onu 1902 yılında Nuruosmaniye Medresesi'ne götürerek oranın hocası Bakkal Ârif Efendi'ye devamını sağlamıştır. Ravza-i Terakkî Rüşdiyesi'ni birinci derecede başarıyla bitiren Necmeddin Okyay, idâdînin birinci sınıfında iken haftada bir gün yazı meşkine gitmek için okul idâresinden izin istemiş,[46] müsâade edilmeyince de, sanat sevgisi ağır bastığından idâdî tahsilini bırakmıştır. Kaptan Paşa Câmii imamı Hâfız Nazif Efendi'den kırâat ilmini öğrenerek aşere ve takrîbden icâzetini almış, 1903 senesinde Sultantepe'deki Özbekler Dergâhı Şeyhi Hezârfen Edhem Efendi'ye devam ederek ebrû sanatının yanında kağıt boyama ve âharleme usullerini öğrenmiştir.

1903 yılında Edhem Efendi'nin aracılığıyla Hattat Sâmi Efendi'ye nesta'lîk meşkine başlayarak 1905 yılında bu yazıdan icâzetini almış, ayrıca 1906 yılında da Bakkal Ârif Efendi'den sülüs ve nesih icâzeti almıştır.

---

45 İbnülemin Mahmud Kemal İnal, **age.,** s. 597.

46 Muhittin Serin, **age.**, s. 753.

R. 12 Hattat Necmeddin Okyay'a Ait *Besmele*

(F: Sümeyye Coşkun/2021)

Medresetü'l-Hattâtîn'de Hattat İsmail Hakkı Altunbezer'den celî sülüs ile birlikte tuğra çekmeyi öğrenmiştir. Konyalı Müderris Vehbi Efendi'den is mürekkebi îmâlini, Bahâ Efendi'den klasik Osmanlı ciltçiliğini, Okçubaşı Seyfeddin Bey'den kemankeşlik ve okçuluk sanatını öğrenmiştir.

Toygartepe'deki evinin bahçesinde çeşitli güller yetiştirerek zevk ve kabiliyetini o alanda da göstermiştir. Necmeddin Okyay'ın güllere olan ilgisini bilen Ali Alparslan, Londra'da bulunduğu sıralarda hocası Necmeddin Okyay'a bir gül kataloğu göndermiştir. Toygartepesi'ndeki bahçeli evinden ayrıldığı için güle hasret kalan Necmeddin Okyay, talebesi Ali Alparslan'a cevaben şu manzum kıt'ayı yazmıştır:

"Güllerin karşımda her an, solmadan durmaktadır,
Hem temâşâsıyla gönlüm şâd-mân olmaktadır.
Eski bahçem hâtıra geldikçe dîdem hûn olur,
Şimdi gül resmiyle Necmî geçmişi anmaktadır."

1907 yılında babasının vefatı üzerine Üsküdar Yeni Vâlide Câmii imam-hatipliğine tâyin edilen Necmeddin Okyay, câmi vazifesi dışında kalan zamanını hat ve ebrû san'atlarına ayırdı, eser vermeye başladı.[47]

Medresetü'l-Hattâtin'e hoca olarak davet edilip, buraya yanlışlıkla talebe olarak kaydedilmesinde de bir hikmet arayan Necmeddin Okyay, sülüs hattını Kâmil Akdik'den ilerletmiş, diğer yazı çeşitlerine de hâkim olmasına rağmen nesta'lîk ve celî nesta'lîk yazılarına daha çok emek vermiş olan Necmeddin Okyay, daha çok bu yazı çeşidinde eser veriyor olarak bilinmiş ve Yesârîzâde Mustafa İzzet Efendi ile Sâmî Efendi'den sonra Türk ta'lîki'nin üçüncü adamı[48] olarak zihinlerdeki yerini almıştır.

1914 yılında açılan Medresetü'l-Hattâtîn'nde 1916'dan itibaren âhar ve ebrû hocalığı yapmaya başlamıştır. Aynı yıllarda önce Süleymaniye'deki Kanûnî Sultan Süleyman Mektebi'nde, sonra bunun yerine Bostancı ve Erenköy mekteblerinde rık'a dersleri vermiştir.

Geleneksel sanatlarımızın canlı tutulmasında ve gelişmesinde önemli bir yere sahip olan Necmeddin Okyay, Medresetü'l-Hattâtîn'deki hocalığı sırasında yazılı ebrû denilen tarzı ve çiçekli ebrûyu bulmuştur. Günümüzde çiçekli ebrûdan 'Necmeddin ebrûsu' diye bahsedilmesi bu yüzdendir.

Hattat Mektebi, Şark Tezyinî Sanatlar Mektebi ve Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde cilt ve yazı hocalığı yapan Necmeddin Okyay, 1916 yılından başlayarak, yaş haddinden emekli olduğu 1948 yılına kadar otuz iki yıl, bu mekteplerde Türk sanatını en güzel şekilde öğretmek için çalışmıştır.[49] Necmeddin Okyay, emekli olduktan sonra, sanat faaliyetlerini evine gelen talebelerine yardımcı olarak devam ettirmiştir. Mükemmel derecede Osmanlıcanın yanında Arapça ve Farsça dillerini de bilen Okyay, bu dillerin edebiyatlarına da aşina idi.[50]

---

47 Uğur Derman, **Medresetü'l-Hattâtîn Yüz Yaşında** , Kubbealtı Yay., İstanbul 2015, s. 117.

48 Ali Alparslan, **Osmanlı Hat Sanatı Tarihi,** Yapı Kredi Yay., İstanbul 2016, s. 258.

49 Ali Rıza Özcan, **Hat ve Tezhip Sanatı**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 2009, s. 171.

50 Süleyman Berk, **Vefatının 35. Yılında Hattat Necmeddin Okyay**, Kültür Sanat Basımevi, İstanbul 2011, s. 68.

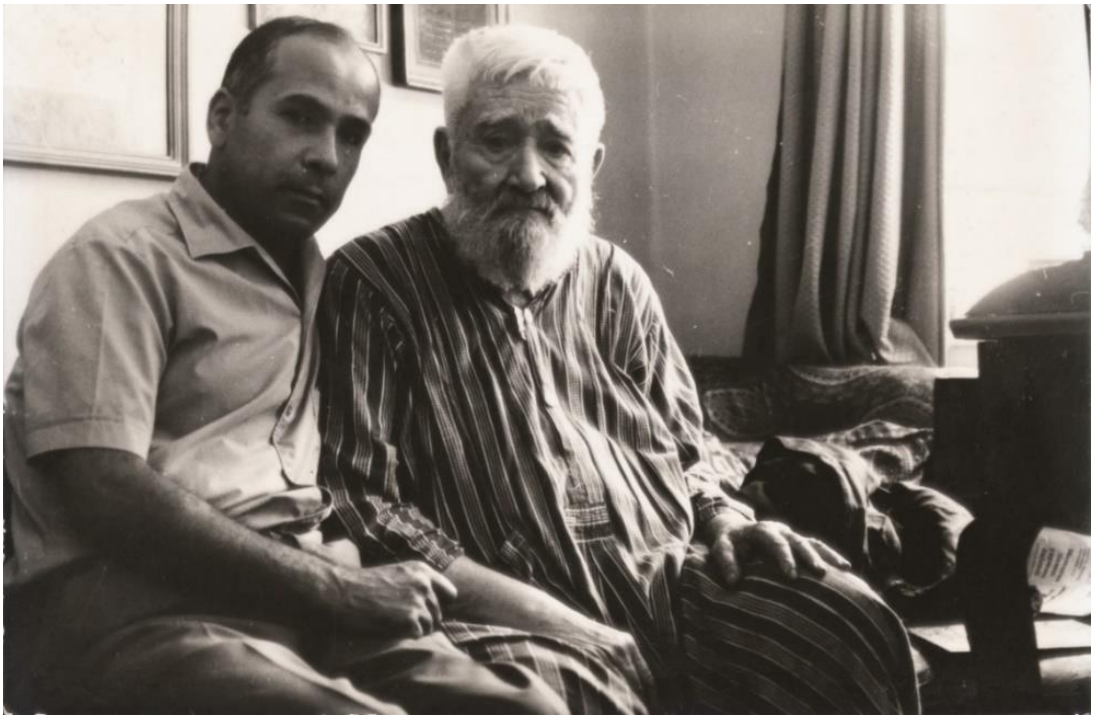
Hayatının son dönemlerinde gözlerini etkileyen glokom rahatsızlığı sebebiyle çok sevdiği hüsn-i hat sanatından uzak kalsa da, sevenlerinin ziyaretleri esnasında bilgi ve tecrübelerini onlara aktarmaya devam etmiştir. 5 Ocak 1976 günü, yaşlılığı sebebiyle vefat eden Necmeddin Okyay'ın cenazesi, Yeni Vâlide Câmii'nden kaldırılmış ve Karacaahmed'deki aile kabristanına defnedilmiştir.

Hezarfen Necmeddin Okyay, hat sanatı ve diğer sanat dallarında birçok öğrenci yetiştirmiştir. Hat sanatında, Ali Alparslan ve M. Uğur Derman başta olmak üzere, ressam Şefik Bursalı, Bekir Pekten, Numan Batur, Mesut Kaçaralp ve Sâdi Berger, Necmeddin Okyay'dan hat meşk etmiş sanatkârlardır.

Ali Alparslan'ın kaleme aldığı **Osmanlı Hat Sanatı Tarihi** adlı kitabında Necmeddin Okyay için söyledikleri, Necmeddin Okyay'ın hat sanatı için ne kadar önem arz ettiğini göstermektedir:

"*Devrimizde yazıdan anlayan, bu sahada mütehassıs olanlar arasında en meşhuru, merhum Necmeddin Okyay idi. Yazı meşk etmeye başladıktan sonra ayrıca onun tarihi ile de meşgul oldu. Bu merakı dolayısıyla kütübhânelerde çalıştı, hususî koleksiyonları tetkik etti, imkânı oldukça eski ustaların yazılarını büyük meblağlar karşılığı almaktan çekinmedi ve zamanla yazılardan meydana gelen bir koleksiyona sahip oldu. Devrimizde herkes tarafından üstünlüğü kabul edilen bu büyük hattât, zamanla yazıların üslûplarını, hattâtlarını, yazıldığı tarihleri tanıyacak hâle geldi. Necmeddîn Okyay, kendisine imzası kapatılarak gösterilen bir yazının hattâtını ve yazıldığı tarihi ya tam senesiyle veya birkaç yıl farkla kolaylıkla söyleyebiliyordu. Bu yüzden, altında imzası olmayan güzel yazıların kime ait olduğunu tesbit etmek için yazı meraklıları daima kendisine müracaat ederlerdi."* [51]

[51] Ali Alparslan, **age.,** İstanbul 1999**,** s. 11,12.

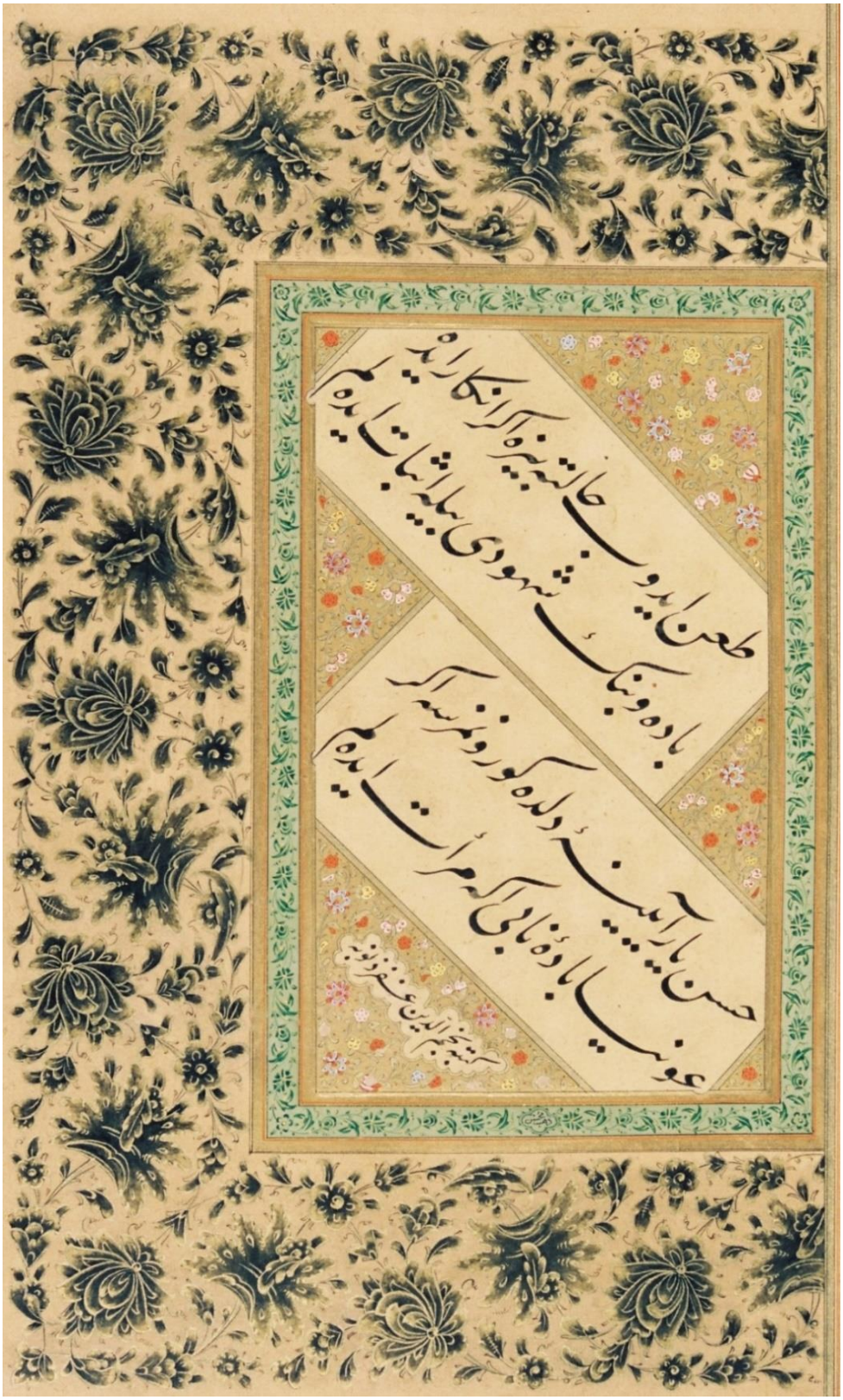
R. 13 Hattat Necmeddin Okyay ile Öğrencisi Ali Alparslan

(Süleyman Berk Fotoğraf Arşivi)

R. 14 Necmeddin Okyay'ın Gül Bahçesinde Ali Alparslan'ında içinde Olduğu Dost Meclisi

(Süleyman Berk Fotoğraf Arşivi)

R. 15 Necmeddin Okyay'ın Fâtih Dîvânı'ndaki Mâil Kıt'ası

(Faruk Taşkale Fotoğraf Arşivi)

R. 16 Fâtih Dîvânı'ndaki Mâil Nesta'lîk Kıt'anın Devamı

(Faruk Taşkale Fotoğraf Arşivi)

2.2.2 Mustafa Halim Özyazıcı

Türk hat sanatının yirminci yüzyıldaki en yetenekli hattatlarından biri olan Mustafa Abdülhalim Özyazıcı, 13 Ocak 1898 (20 Şaban 1315) tarihinde İstanbul'un Etyemez semtinde dünyaya gelmiştir. Babası Kırım kökenli Nalıncı Hacı Cemal Efendi, annesi Sudan kökenli Adviye Bacı'dır. İlk öğrenimini Esekapı (Îsâ Kapısı) İbtidâî Mektebi'nde tamamladıktan sonra, 1914 yılında Aksaray Haseki'deki Gülşen-i Maarif Rüşdiyesi'nden de başarıyla diplomasını almıştır. Babasının teşvikîyle hüsn-i hatta yönelen Halim Efendi, geleneksel usûlde ilk yazı meşkine rüştiyedeki hat hocası Hâmid Bey'den başlamış,[52] onun bu alandaki istîdadını fark eden Hâmid Bey, öğrencisi Halim'e rık'a yanında diğer yazı çeşitlerini de öğretmiştir.

Medresetü'l-Hattâtîn'de önce Hasan Rızâ, onun rahatsızlanmasının ardından Kâmil Akdik'ten sülüs ve nesih, Hulûsi Efendi'den nesta'lîk, Tuğrakeş İsmail Hakkı Bey'den celî sülüs ve tuğra, Ferid Bey'den dîvânî ve celî divânî, Said Bey'den rık'a dersleri alarak, 1918 yılında diploma almıştır.

1916-1917'de öğrencisinin yeteneğini fark eden rık'a hocası Said Bey, Halim Efendi'yi Dîvân-ı Hümâyûn Kalemi'ne kabul ettirmiştir. Dîvân-ı Hümâyun'daki kalem efendilerine mahlas verilmesi âdet olduğundan burada aldığı "Zühdî" mahlasını sonraki yıllarda yazılarına imza atarken de zaman zaman kullanmıştır.[53] 1916 yılında başladığı askerliğini hattat olarak Matbaa-i Askeriyye'de yapmıştır. Medresede öğretilen bütün hat çeşitlerini meşk ettiği halde, icâzetnâmesi yalnız celî sülüs ve tuğra çeşitlerindendir. Hat sanatında başarının yetenek kadar, sürekli çalışmayla sağlanabileceğini söyleyen Halim Efendi, yoğun çalışma şartları içinde öğleden sonra Bâbıâlî'de geceleri de evinde çalışmıştır.1924 senesinde Bâbıâlî'de yazıhâne açarak serbest olarak çalışan Halim Efendi, istek üzerine kartvizit, kitap başlığı, mühür, kıt'a ve levha gibi işler yaparak geçimini sağlamıştır.

---

[52] Muhittin Serin**, Halim Efendi'nin Meşk Mecmuası**, Kubbealtı Yay., İstanbul 2017, s. 7.

[53] Uğur Derman , "ÖZYAZICI, Mustafa Halim" mad., **DİA**, TDV Yay., İstanbul 2007, c. 34, s. 136.

1928 yılında gerçekleşen harf inkılâbı ile ilim ve sanat alanında büyük sıkıntılar ve değişiklikler yaşanan bu dönemde Halim Efendi, yalnızca Arapça değil Latin harflerini kullanarak meydana getirdiği örneklerde de çok başarılı olmuştur. Halim Efendi'nin "*Avrupalılar kendi yazılarıyla övünürlermiş, gelsinler de onların yazılarını da nasıl yazdığımızı görsünler"* diyerek adeta onlara meydan okumuştur.[54]

Harf inkılâbı'ndan sonra Topkapı haricindeki Tepebağ semtinde on beş dönümlük bir arazi ve iki katlı bir bağ evi satın alarak, bağcılık yoluyla geçimini sağlamıştır. Bağcılıkla uğraştığı senelerde eserlerine "*sabıkan hattat hâlen bağbân"* şeklinde imza koymuş, sipariş almasa bile çok sevdiği hat sanatından aslâ kopmamış ve sürekli yazmaya devam etmiştir.

Hattatlar arasında ender rastlanabilen özelliklerinden biri de, Halim Efendi'nin hem çok hızlı hem de çok güzel yazabilmesiydi. Bu sebeple *serîü'l-kalem* olarak vasıflandırılırdı.[55]

"Kalemi yenmiş adam" olarak vasıflandırılan Halim Efendi, öğrencilerine hat öğretirken kalemin yontulmasına, kat'ına ve meyline büyük bir ihtimam göstermiştir. Açtığı kalemlerde, talebelerinin ellerinin fizyolojik yapısına ve kalem tutuşlarına göre kattın meylini ayarlardı.[56]

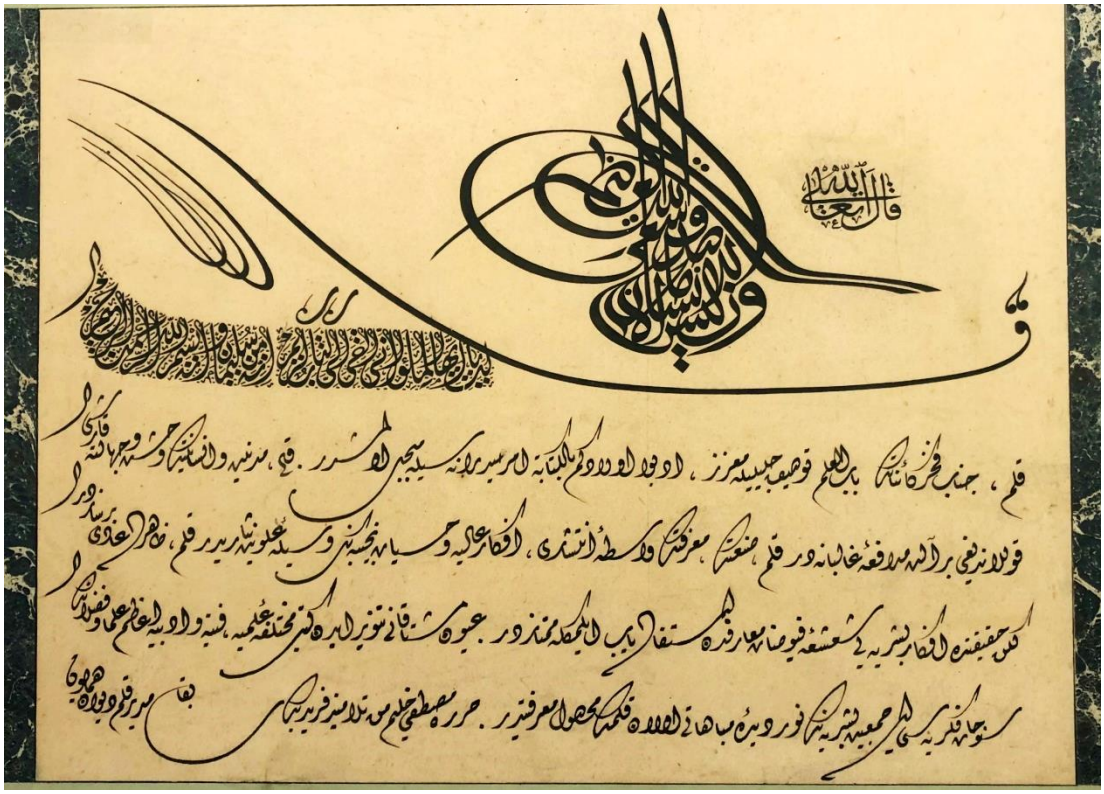
Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2 Ağustos 1946 tarihli kararıyla Devlet Güzel Sanatlar Akademisi eski güzel yazılar hocalığına tâyin edilen Halim Efendi, yaş haddinden emekli olana kadar öğrenci yetiştirerek bu görevini devam ettirmiştir. 1963 yılında yaş haddinden emekli olduktan sonra da, vefatına kadar olan süreçte İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi ile Edirnekapı Mihrimah Sultan Camii Medresesi'nde yazı dersleri vermiştir.

---

[54] Ömer Faruk Dere, "Eskimez Harflerin Tasarım Dehası M. Halim Özyazıcı", **İsmek El Sanatları**, sy. 5, İstanbul 2008, s. 9.

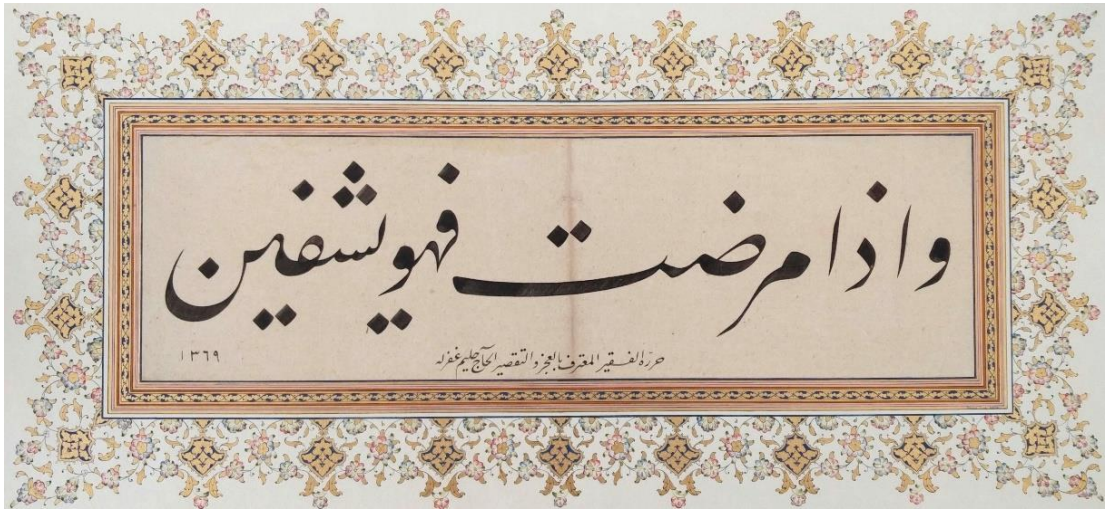
[55] Ali Rıza Özcan, **age.**,s. 169.

[56] Sümeyra Erdem, "Hattat Hamid Aytaç ve Halim Özyazıcı'nın Bazı Eserlerinin Temel Tasarım İlkeleri Bakımından Tahlili",Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, **YL Tezi,** Konya 2014, s. 52.

R. 17 Hattat Halim Efendi'ye Ait Tuğra, Celî Dîvânî ve Dîvânî Yazı

(Halûk Perk Araştırma Merkezi Koleksiyonu)

R. 18 Halim Efendi Celî Nesta'lîk *(Şu'arâ, 80)*

(Abdülhamit Öztürk Koleksiyonu)

İslâm hat sanatında topluca "Aklâm-ı sitte" (Altı kalem) denilen sülüs, nesih, muhakkak, reyhânî, tevkî' ve rıkaa' dışında ta'lîk, dîvânî ve rık'ayı da kolaylıkla yazardı.[57] Sülüs ve celî sülüs yazıda levha şeklinde ve mimarî yapılarda pek çok eser vermiştir. Hattın bütün çeşitlerini klasik üslûp ve kaideleri içinde büyük bir ustalıkla yazmış olan Halim Efendi, taklîdî yazılarda da oldukça başarılıdır. Birçok eksik Kur'an-ı Kerîm, delâilü'l-hayrât, murakkaat ve kıt'aların eksik ve bozuk yerlerini tamamlamak ve düzeltmekte üstün bir yetenek sahibi idi.[58]

Hat sanatındaki benzersiz başarıları ile tanıdığımız Halim Efendi'nin yazdığı pek çok levha ve mezar kitâbesinden başka eserleri de vardır. İstanbul ve Anadolu'daki birçok camide kubbe, kuşak, kapı ve pencere üstü yazıları bulunmaktadır. Hatta öyle ki; kubbe ve kuşak yazısı olarak en çok eser vermiş olan hattatımız Mustafa Halim Efendi'dir.[59]

Prof. Dr. Ali Alparslan, hocası Halim Efendi'nin san'atını değerlendirirken şunları söylemiştir: "*İstiflerde, dikey ve yatay harfler arasındaki yakınlığı, ıttıradı (ritim), müsâvâtı (eşitlik, aynı olma), dengeyi koruyan iki kişi gördüm. Birisi Tuğrakeş İsmail Hakkı Altunbezer, diğeri ise Halim Efendi'dir. Bu ikisinin yazılarını imzasız görsem hemen tanırım. Yazılarında rahatlık var, sıkmıyor. Bu da şöyle olsa diyemiyorsunuz. Halim'in yazılarında, hareke ve tezyînî işaretlerin dengesi, tam yerindedir. Hiçbir zaman gözü rahatsız etmez. Nasıl gerekiyorsa öyle yazmıştır. Bu işaret biraz kalın olsa, biraz ince olsa diyemezsiniz. Yazı, hareke ve işaretler bir bütünlük arz ederler*." [60]

---

[57] Melike Taşcıoğlu, Şinasi Acar, "Bir Hattatın Dönüşümü: Alfabe Devrimi'nin Halim Efendi'nin Çalışmaları Üzerinden İncelenmesi", **Osmanlı Bilim Araştırmaları**, 2014, sy. 2, s. 87.

[58] Muammer Ülker, **age.**, s. 42.

[59] M. Uğur Derman, "Hattat Halim Efendi", **Köprü İnsanlar**, Haz. M. Zeki Kuşoğlu, İstanbul 2006, s. 41.

[60] Yusuf Bilen, **Hattat Mustafa Halim Özyazıcı Hayatı, Sanatı ve Eserleri**, AÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü İslâm Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, **YL Tezi**, Erzurum 2001, s. 42.

R. 19 Bâlî Paşa Camii Kubbe Yazısı *(Hacc 65)*

(Süleyman Berk Fotoğraf Arşivi)

Halim Efendi'nin Ahret Hanım ile yapmış olduğu ilk evliliğinde Şahap (Abdülhalik Şahabettin) ve Cemalettin isimlerinde iki oğlu olmuştur. İkinci evliliğini Emine Hanım ile yapmış, ancak çocukları olmamıştır.[61] Münevver Hanım'la yaptığı son evliliğinden ise Necliemel adında bir kızı olmuştur. 20 Eylül 1964 tarihinde evinden çıkıp yolun karşı tarafına geçerken bir araba çarpması sonucu on gün kadar İstanbul Çapa Tıp Fakültesi'nde yattıktan sonra 30 Eylül 1964 tarihinde vefat etmiş, 2 Ekim 1964 günü Cuma namazını müteâkip Sümbül Efendi Camii'nde kılınan cenaze namazından sonra, Silivrikapı Kozlu Mezarlığı'na defnedilmiştir.

[61] Halûk Perk, **Hattat Mustafa Halim Özyazıcı Hayatı ve Sanatı**, Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezi Yay., İstanbul 2021, s. 52.

R. 20 Halim Efendi Ders Verirken (Halim Efendi'nin solundaki öğrencisi Ali Alparslan'dır)
(Halûk Perk Araştırma Merkezi Koleksiyonu)

2. 3. Öğrencileri

Günümüzün başarılı hattatlarını yetiştiren Ali Alparslan'ın, icâzet verdiği öğrencileri şunlardır: Ali Toy, Ali Rıza Özcan, Ahmet Sabri Mandıracı, Ali Benayaş (Fas 1998), Bel'id Hamîdî (Fas 2000), Cemal bin Said (Fas 2005), Cengiz Malbeleği (Türkiye 1998), Kazım Hacımeyliç, Muhammed Zekeriyya, Orhan Dağlı, Ömer Darma (Sudan 1998) ve Tahsin Kurt.[62] İÜ Edebiyat Fakültesi'nde asistanlığını yapmış olan A. Atillâ Şentürk ve yine günümüz hattatlarından olan Abdullah Gün, Abdurrahman Kılıç, Ahmet Kutluhan, Davut Bektaş, Hüseyin Hüsnü Türkmen, Hüseyin Gündüz, Mahmut Şahin, Mehmet Memiş, Savaş Çevik ve İsmet Gülnihal Hattat Ali Alparslan'dan meşk etmiş isimlerdendir.

İsmi geçen öğrenciler dışında Arda Çakmak, Ahmet Koçak, Betül Bilgin, Hülya Kaymakçı, Fatih Ömeroğlu, Hasan Türkmen, Muhsin Demirel, Bijar El-Hac Kerim

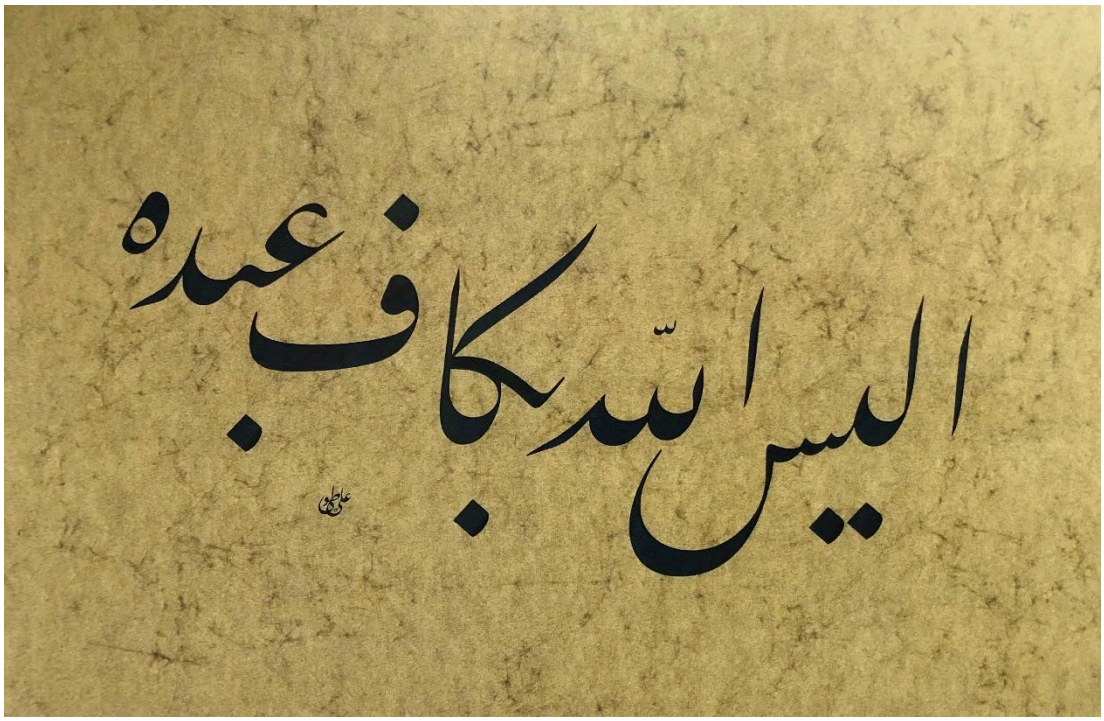
[62] Araştırmamızda, Ali Alparslan'dan icâzet almış olan Ali Benayaş, Bel'id Hamîdî, Cengiz Malbeleği, Cemal bin Said ve Ömer Darma ile ilgili yeterli bilgi olmadığından yalnız, yaşadıkları coğrafi bölge ve icâzet aldıkları tarih belirtilmiştir. Ayrıca, biyografik bilgileri verilen öğrenciler, icâzet tarihlerine göre sıraya konulmuştur.

Erbilî, Nusret Çolo ve Selim Türkoğlu gibi isimler de Ali Alparslan'dan hat eğitimi almışlardır.

2.3.1 Ali Toy

Klasik ve modern hat alanındaki çalışmaları ve eserleri ile bilinen hattat ve Y.Mimar Ali Toy, 1960 senesinde Kütahya'nın Tavşanlı ilçesinde doğmuştur. Lise tahsilini Tavşanlı Tunçbilek Lisesi'nde tamamlamıştır. Lisans eğitimini, 1988 senesinde İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nde tamamlamış, yüksek lisansını 1992 senesinde Yıldız Teknik Üniversitesi Röleve - Restorasyon dalında yapmıştır.

Hat sanatına öğrencilik yıllarındayken ilgi duyan Hattat Ali Toy, 1985 senesinde Hattat Prof. Dr. Ali Alparslan ile tanışmış ve klasik usulle nesta'lîk meşk etmeye başlamıştır. Nesta'lîk yazının yanında rık'a, dîvânî ve celî dîvânî yazılarını da Ali Alparslan'dan öğrenmiş, 1988 yılında nesta'lîk yazıda kendisinden icâzet almıştır. Ali Toy, hocası Ali Alparslan'ın vefatına dek tecrübelerinden yararlanmıştır.

R. 21 Ali Toy'a Ait Celî Nesta'lîk Yazı *(Zümer, 36)*

(**60 Sihirli Dokunuş Kataloğu**, s. 13)

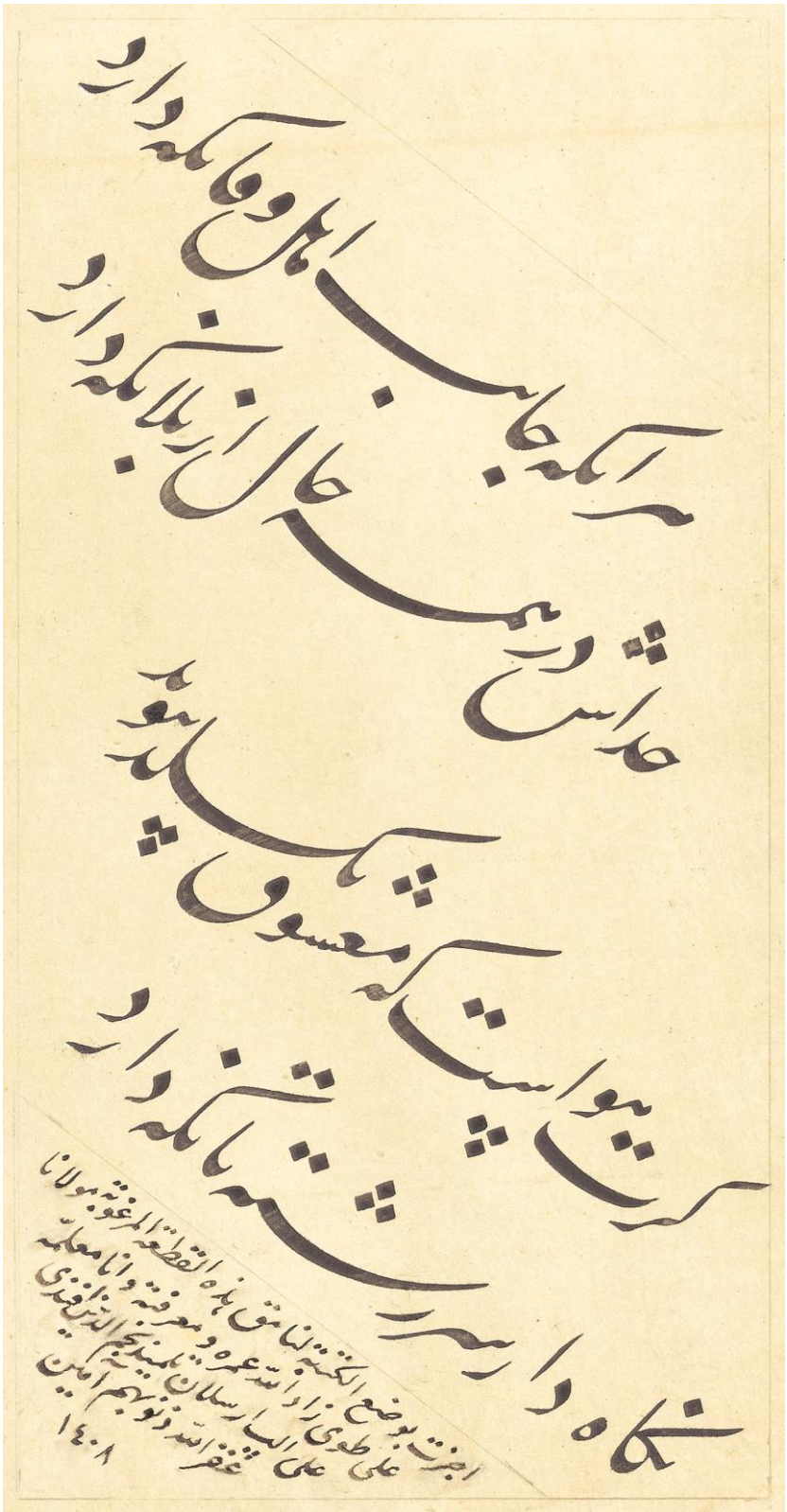
Modern hat tasarımları hususunda zaman zaman eleştiri alan Ali Toy, bu konuda hocasının düşüncesini sormuş, Ali Alparslan, talebesi Ali Toy'un yaptığı modern tasarımları beğendiğini ve bu alanda çalışmalarına devam etmesini söyleyerek talebesini desteklediğini belirtmiştir.

Rık'a ve dîvânî yazıları istifleme üzerine geleneksel kaideleri sarsmadan ciddi çalışmaları bulunan hattat Ali Toy[63], kûfî, ma'kılî, mağribî ve şikeste hatlar üzerine araştırmalar yapmış ve birkaç yazıyı bir arada kullanarak karma tasarımlar yapmıştır. Ali Toy, modern hat eserlerinde mîmarî tasarım bilgisi ile geometrik çizgileri sıklıkla kullanmış, sade ve farklı tarzda eserler ortaya koymuştur. 30 civarında şahsi sergi açan Toy, günümüzde unutulmaya yüz tutmuş yazı çeşitlerini gün yüzüne çıkarmış, özellikle rık'a yazı çeşidinde celî tarzı çalışmalar yaparak öğrencilerini de teşvik etmiştir. IRCICA'nın düzenlediği milletlerarası 4 yarışmada 6 kez ödül almış,[64] 2017 yılında Geleneksel Sanatlar alanında Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük ödülüne layık görülmüştür. Hat sanatındaki başarısı kadar mütevazı tavrıyla bilinen Hattat Ali Toy, 2010 yılında Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Geleneksel Türk Sanatları Bölümü'nde hat dersleri vermeye başlamış, günümüzde Fakültenin kadrolu elemanı olarak görevine devam etmektedir.

---

63 https://www.youtube.com/watch?v=60MXiSrwWgI (Prof. Dr. M. Hüsrev Subaşı'nın, Hattat Davut Bektaş ile 'Hat sanatında Tasarım' adlı programın ikinci bölümünde yer alan konuşmasından alınmıştır.)

64 Ahmet Akcan, **Hüsn-i Hat Buluşması**, Birlik Ofset Yay., İstanbul 2008, s. 16.

R. 22 Ali Toy'un Ali Alparslan'dan Aldığı Nesta'lîk İcâzeti

(Ali Toy Fotoğraf Arşivi)

R. 23 Ali Alparslan'ın Celî Dîvânî Denemesi *(Yâ Fettâh)*

(Özel Fotoğraf Arşivi)

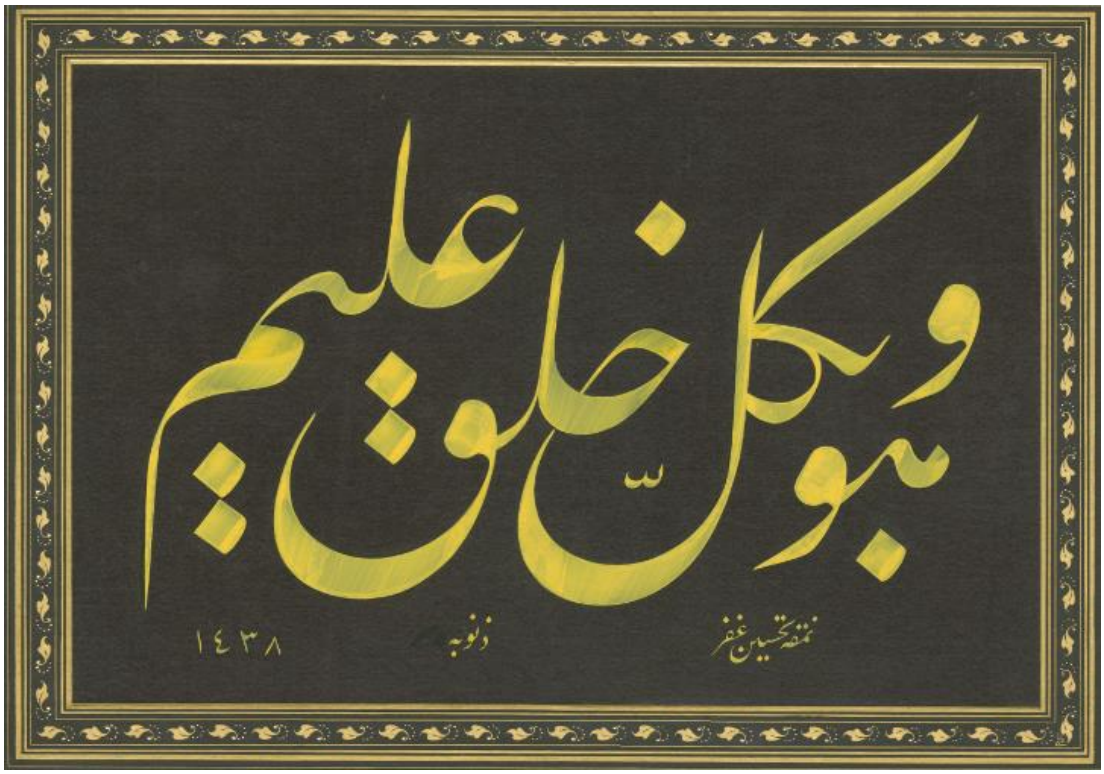

R. 24 Ali Toy'un Alparslan Hoca'nın Kompozisyonundan Esinlenerek Yazdığı *(YâFettâh)*

(**Nûn ve Kalem/ Hat Sergi Kataloğu**, s. 35)

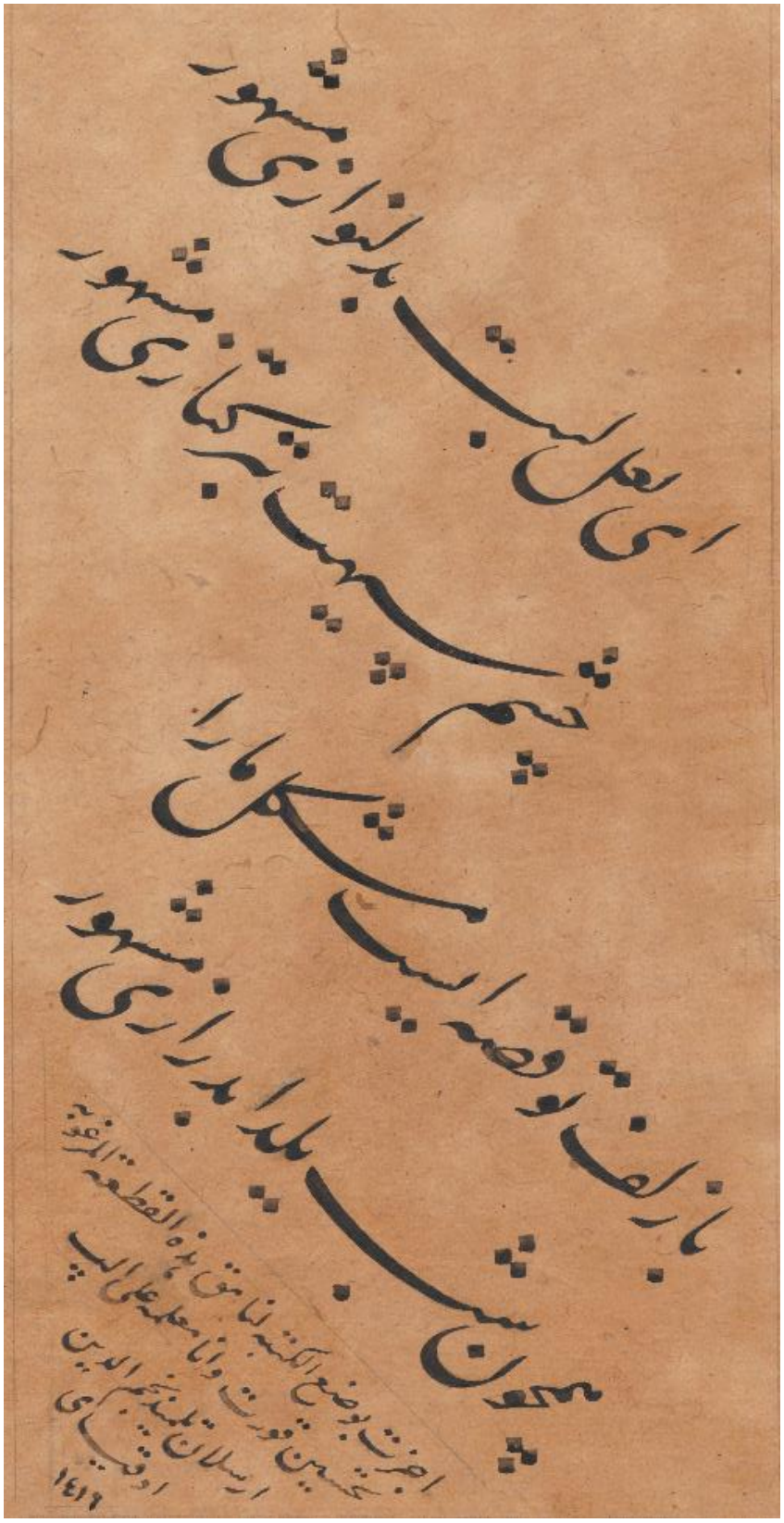
2.3.2 Tahsin Kurt

Günümüz nesta'lîk hattının başarılı temsilcilerinden biri olan Hattat Tahsin Kurt, 1965 senesinde Van'da doğmuştur. Medresede kıraat, fıkıh, osmanlıca gibi ilimlerle meşgul olduğu dönemlerde gördüğü hat levhaları, onda yazıya karşı merak uyandırmış, bir takım hatları taklit etmeye çalışmış, sonunda 1984 yılında Hattat Hasan Çelebi ile rık'a ve nesih yazılarını meşke başlamıştır. Bir buçuk yıl sonra askere gitmiş, dönüşte Hasan Çelebi ile bağlantı kuramayınca başka bir hat hocası arayışına girerek, Hattat Prof. Dr. Ali Alparslan'la tanışmış ve nesta'lîk meşk etmeye başlamıştır. Hocasının hat sanatı ile ilgili bilgi birikiminin yanı sıra edebî yönünden de etkilenen Tahsin Kurt, üç dört yıl kadar çalıştıktan sonra, 1996 yılında nesta'lîk yazıdan icâzet almıştır.

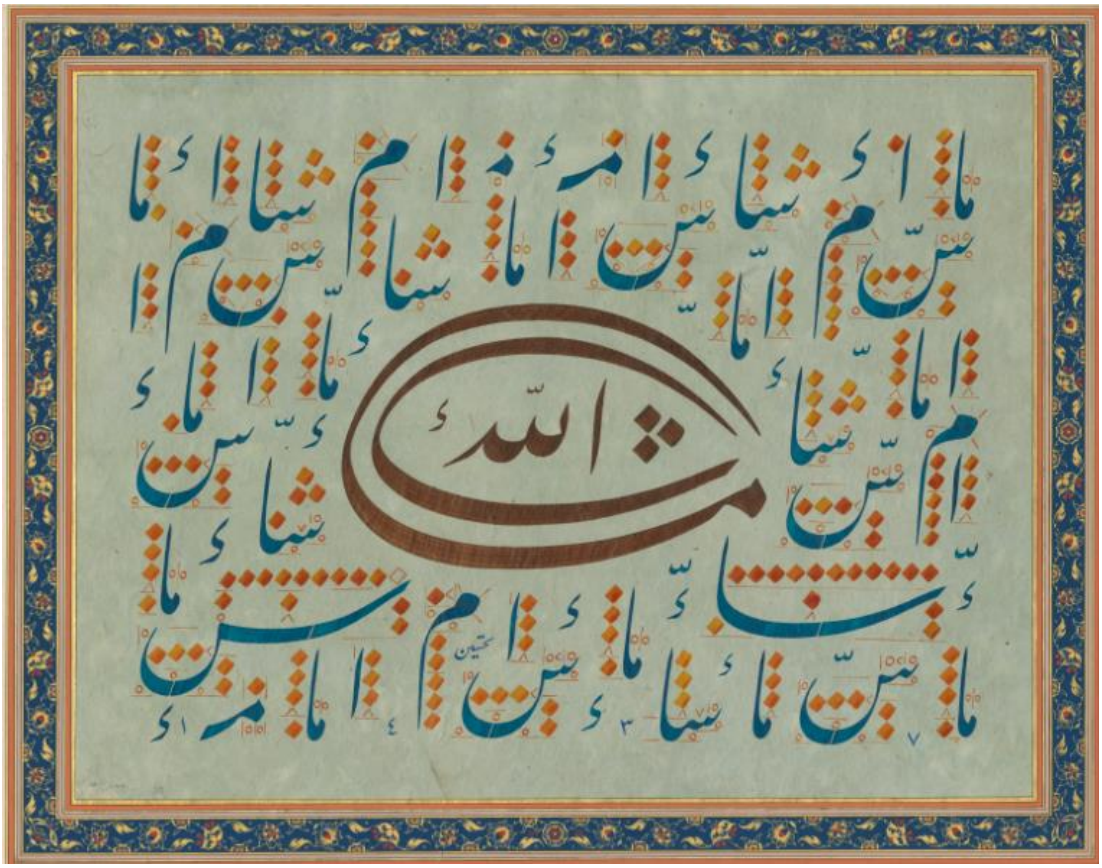
R. 25 Celî Nesta'lîk Levha *(Yâsîn, 79)*

(Tahsin Kurt Fotoğraf Arşivi)

R. 26 Tahsin Kurt'un Ali Alparslan'dan Aldığı Nesta'lîk İcâzeti

(Tahsin Kurt Fotoğraf Arşivi)

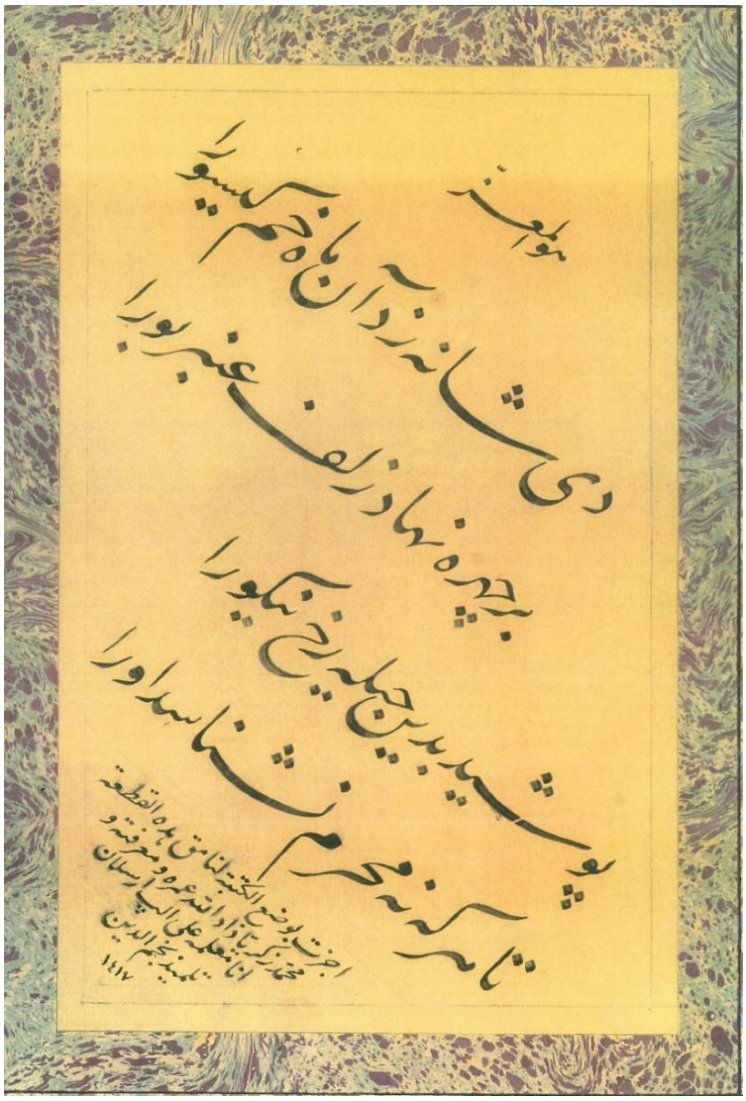
R. 27 Tahsin Kurt'a ait Celî Nesta'lîk *Maşallah*
(Tahsin Kurt Fotoğraf Arşivi)

Ali Alparslan ile nesta'lîk yazıya devam ederken, sülüs yazıya olan merakını hocasına söyleyen Tahsin Kurt, hocasının izni ile Hattat Hüseyin Kutlu'dan sülüs meşkine başlamış, 2001 yılında da bu yazıdan icâzet almıştır.

Ağırlıklı olarak nesta'lîk yazıda eser veren Tahsin Kurt, IRCICA'nın 1997 yılında düzenlemiş olduğu hat yarışmasında nesta'lîk ve celî nesta'lîk dalında katıldığı iki eseriyle mansiyon ödülüne layık görülmüştür. 1999 ve 2001 senelerinde Kültür Bakanlığı'nın düzenlemiş olduğu yarışmalarda nesta'lîk dalında iki başarı ödülü almıştır. 2005 yılında Albaraka Türk hat yarışmasında celî nesta'lîk eseri ile birincilik ödülü almıştır. Özel koleksiyonlarda eserleri bulunan Hattat Tahsin Kurt, bir süre İsmek'te hat dersleri vermiş, günümüzde de Klasik Sanatlar Vakfı ve benzeri kurumlarda eğitim vermeye devam etmektedir.

2.3.3 Muhammed Zekeriya

1942 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin California eyaletinde doğmuştur. Hat çalışmalarına Mısırlı sanatçı Abdusselam Ali Nur ile birlikte Fas'ın Tanca şehrinde başlamıştır. Oymacı, işlemeci ve mekanisyen olarak da tanınan Muhammed Zekeriya, Hasan Çelebi'den sülüs ve nesih; Ali Alparslan'dan 1996 senesinde nesta'lîk yazıda icâzet almıştır. IRCICA'nın düzenlediği uluslararası hat yarışmalarında ödülleri bulunmaktadır.[65] Halen Amerika'da yaşamaktadır.

R. 28 Muhammed Zekeriya'nın Hicrî 1417 Tarihli İcâzetnamesi

(Ali Rıza Özcan Fotoğraf Arşivi)

[65] http://kalemguzeli.org/index.php?go=main&KNO=55

2.3.4 Ali Rıza Özcan

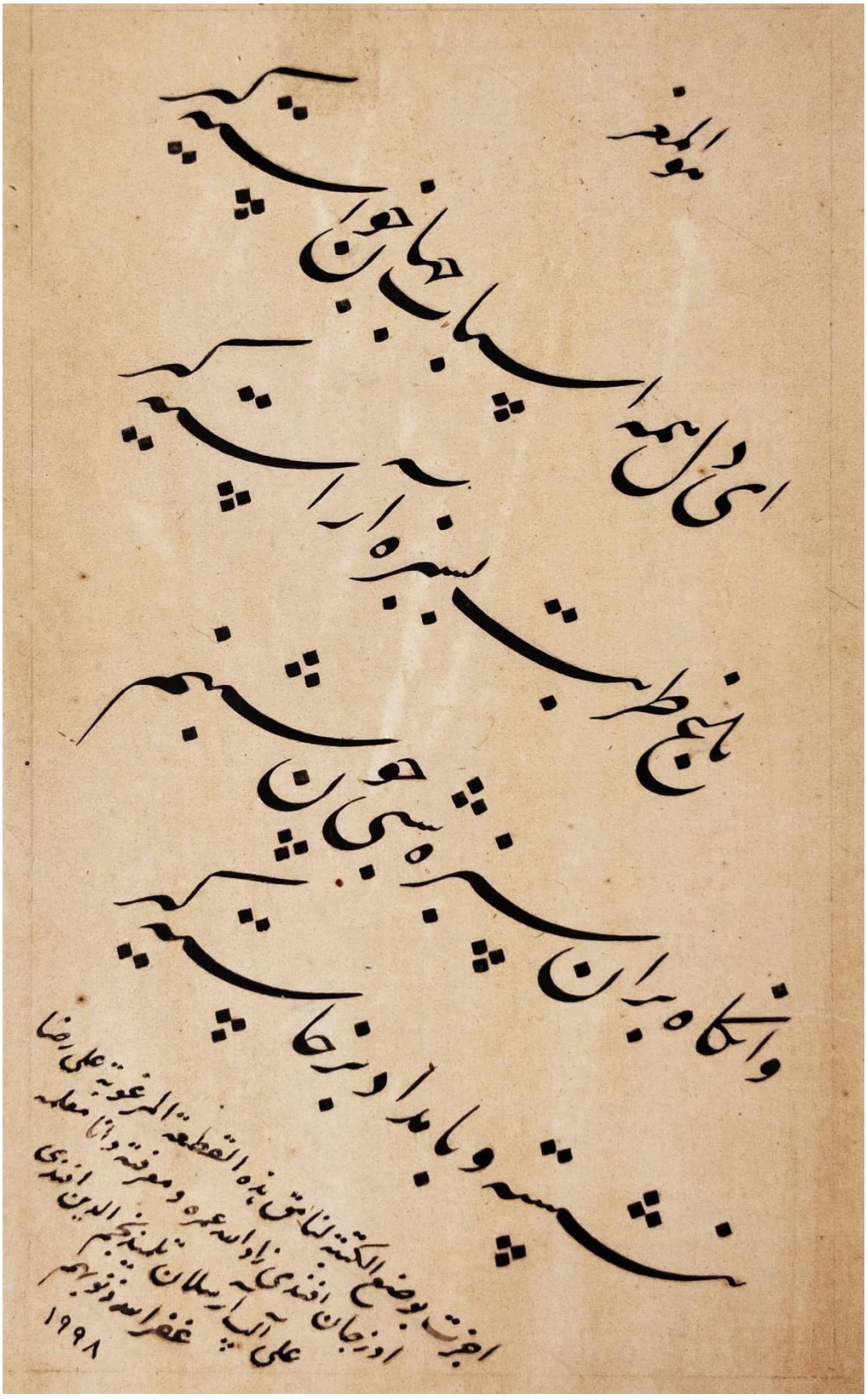
Hat ve tezhip sanatlarındaki eserleriyle tanınan Ali Rıza Özcan, 1968 senesinde Zonguldak Kozlu'da doğmuştur. Lisans eğitimine başlarken anasanat dalı olarak hat seçmeyi planlamış, ancak Tahsin Aykutalp'in yönlendirmesi ile tezhibi seçerek, 1988 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü Tezhip Anasanat ve Hat yardımcı sanat dalından mezun olmuştur. Tezhip sanatını Tahsin Aykutalp'ten öğrenen Ali Rıza Özcan, 1990 senesinde "Klasik Devir Kur'ân-ı Kerîmlerinin Tezhibli Sayfaları" adlı tez ile aynı üniversitede yüksek lisansını tamamlamıştır. 1996 yılında yine aynı üniversitede Ali Alparslan danışmanlığında, "Türk Nesta'lîk Ekolü" konulu çalışmasıyla sanatta yeterlilik yapmıştır.[66] Tezini bitirmesinin ardından, 1996'da MSGSÜ Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü'nde araştırma görevlisi olmuştur.

1983 yılı Haziran ayında babası ile birlikte Süleymaniye Kütüphanesi'nde "Anadolu Medeniyetleri" adlı sergiyi gezerken teşhirdeki eserleri dikkatle incelediğini fark eden edebiyat profesörü Mertol Tulum, Ali Rıza Özcan'ı, Ali Alparslan'a yönlendirmiştir. 8 temmuz 1983 tarihinde, babası ile birlikte Ali Alparslan'a giderek, hat eğitimine başlamıştır. Ali Rıza Özcan, rık'a nesta'lîk, dîvânî, celî dîvânî ve şikeste yazılarını Ali Alparslan'dan meşk etmiş, 1998 yılında nesta'lîk yazıda icâzetini almış, hocası Ali Alparslan'ın vefatına kadar da irtibatını sürdürmüştür. 1986 yılında Hattat Hüseyin Kutlu'dan nesih meşkıne başlayan Ali Rıza Özcan, sülüs-nesih yazılarında da 2001 yılında Hüseyin Kutlu'dan icâzet almıştır.

2000 senesinden itibaren Biksad Sanat Atölyesi'nde hat ve tezhip hocalığı yapmaktadır. 2002 yılında yardımcı doçent olan Ali Rıza Özcan, halen Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü'nde Hat Anasanat Dalında Dr. öğretim üyesi olarak görevini sürdürmektedir. Ayrıca Sultanahmet Camii Bilim Kurulu, Milli Saraylar İhtisas Komitesi ve İslam Ansiklopedisi İslam Sanatları heyetinde görevlidir.

---

[66] Ali Alparslan, Edebiyat Fakültesi'nden emekli olduğu için prosedür gereği tez danışmanlığı yapması mümkün değildi. Resmiyette Ali Rıza Özcan'ın danışmanı olarak Dr. Aydın Yüksel olarak bilinse de, bahsedilen tez, Ali Alparslan danışmanlığında hazırlanmıştır.

R. 29 Ali Rıza Özcan'ın Ali Alparslan'dan Aldığı Nesta'lîk İcâzeti

(Ali Rıza Özcan Fotoğraf Arşivi)

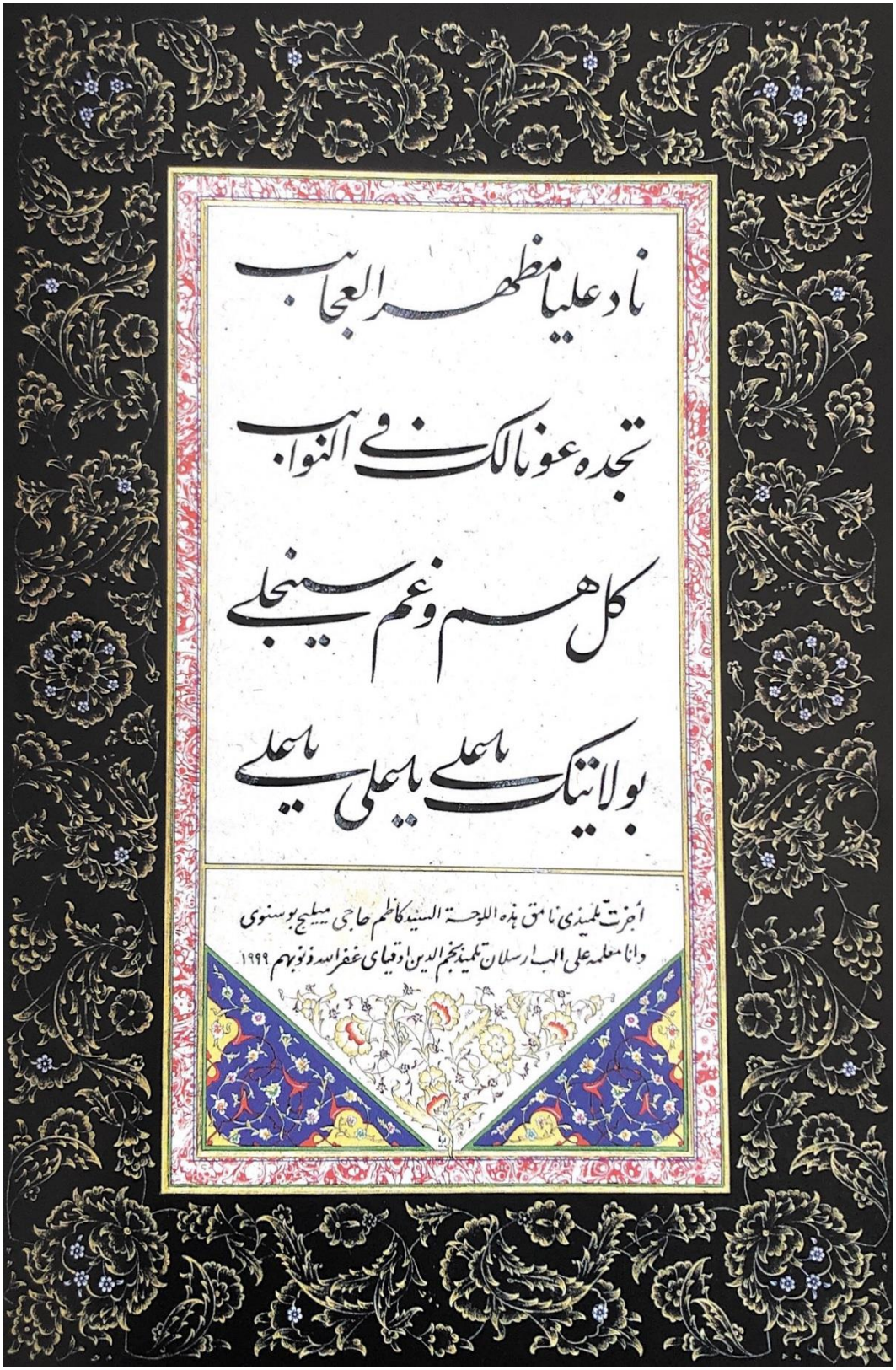

R. 30 Ali Rıza Özcan'ın Celî Nesta'lîk Yazısı *(İsra, 84)*
(Ali Rıza Özcan Fotoğraf Arşivi)

2.3.5 Kazım Hacımeyliç

Prof. Dr. Kazım Hacımeyliç, 1964 yılında Bosna Hersek'in Zenica şehrinde doğmuştur. Gazi Hüsrev Bey Lisesi'ni bitirdikten sonra askerliğini Mostar'da yapmıştır. Üniversiteyi Mimar Sinan Üniversitesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü'nde hat ve kitap sanatları alanında okuyarak 1991 yılında mezun olmuştur. Yüksek lisansını Marmara Üniversitesi'nde, Prof. Dr. Muhittin Serin danışmanlığında "Yesârizâde Mustafa İzzet Efendi'nin İstanbul'daki Ketebeli Kitâbeleri" adlı teziyle tamamlamıştır. 1997 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde Prof. Dr. Zeki Sönmez danışmanlığında "Osmanlı Cilt Sanatında Saray Bosna'daki Gazi Hüsrev Bey Kütüphanesi'ndeki Nadir Eserlerin Yeri, Önemi ve Korunması" adlı cilt alanında hazırladığı teziyle, doktor unvanını almıştır.

Cilt ve kitap sanatları eğitimini İslam Seçen'den alan Kazım Hacımeyliç, Hattat Hasan Çelebi'den sülüs-nesih, Hattat Ali Alparslan'dan da rık'a, dîvânî ve nesta'lik dersleri alarak 1999 yılında nesta'lîk icâzeti almıştır.

R. 31 Kazım Hacımeyliç'in Ali Alparslan'dan Aldığı Nesta'lîk İcâzeti

(Kazım Hacımeyliç Fotoğraf Arşivi)

Bosna Hersek'te birçok caminin hatlarını da yazan Kazım Hacımeyliç'in, koleksiyonerlik dışında hat sanatı, ciltçilik vb. alanlarda çeşitli makale, eser ve bildirileri vardır. *Basri Baba Nefesleri, Hasan Basri Tapdik Baba* (Yedi Iklim, Istanbul, 2001) kitaplarını hazırlayan Kazım Hacımeyliç'in, ayrıca Osmanlı Türkçesinden Boşnakçaya çevirdiği ansiklopedik kitapları da vardır.

Hacımeyliç, 1999 yılında Bosna Hersek'in tarihi, kültürel ve sanatsal mirası açısından büyük önem arz eden Hafız Musa Kjazim Müzesi'ni açmıştır. 2002 yılından itibaren Sarajevo Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ders vermektedir.

2.3.6 Ahmet Sabri Mandıracı

Ahmet Sabri Mandıracı, 1963 yılında Yalova Armutlu'da dünyaya gelmiştir. İlkokul ve ortaokulu Yalova'da bitirdikten sonra, lise tahsili için Bursa'ya gitmiş, 1980 senesinde Bursa Erkek Lisesi'nden mezun olmuştur. Bursa Ulu Camii'nin hatları Ahmet Sabri Mandıracı'nın hat sanatına karşı duyduğu sevgi ve merakın artmasına, bu alanda adımlar atmasına vesile olmuştur.

1980 yılında üniversite eğitimi için İstanbul'a gelmiş ve Ali Alparslan'dan hat meşk etmeye başlamıştır.1984 yılında İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümünü bitirmiştir. Üniversite eğitimine devam ederken, klasik meşke başlayan Ahmet Sabri Mandıracı, hat sanatının yanında cilt ve ebrû sanatlarıyla da ilgilenmiş, Mücellid İslam Seçen'den cilt, ebrû üstadı Mustafa Düzgünman'dan ebrû dersleri almıştır. Ahmet Sabri Mandıracı, hat ve ebrû dalında birçok öğrenci yetiştirmiştir.1990 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi'nde ebrû sergisi açmış, bu daldaki başarısından dolayı kendisine, 1992 yılında Kültür Bakanlığınca birincilik ödülü verilmiştir.

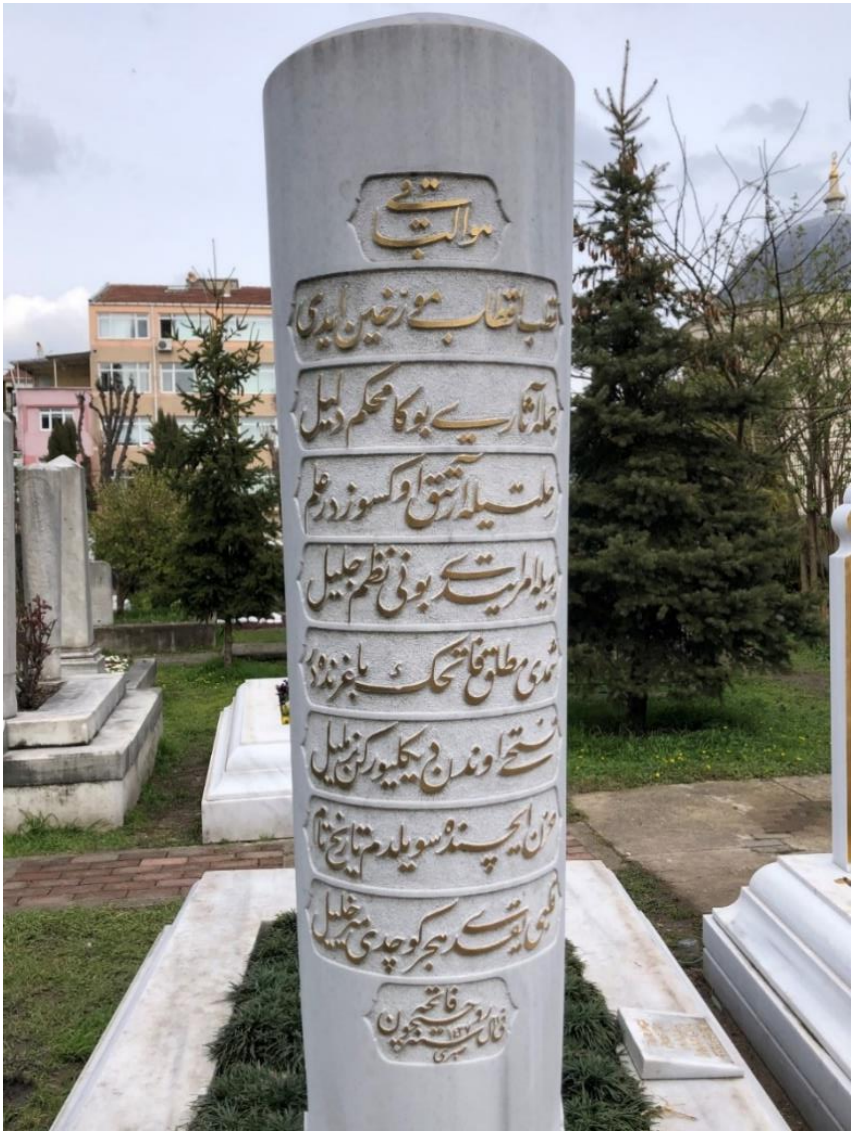
Üniversiteyi bitirdikten sonra İzmir Maltepe Askeri Lisesi Felsefe öğretmenliğine atanmıştır. İstanbul'dan ayrıldığı için hat eğitimini posta yoluyla sürdüren Ahmet Sabri Mandıracı, 2000 yılında Ali Alparslan'dan nesta'lîk yazıda icâzet almıştır.

R. 32 Ahmet Sabri Mandıracı'nın Ali Alparslan'dan Aldığı İcâzeti

(Ahmet Sabri Mandıracı Fotoğraf Arşivi)

25 Temmuz 2016 tarihinde vefat eden büyük tarihçi Prof. Dr. Halil İnalcık'ın mezar taşı kitâbesi için Murat Bardakçı tarafından yazılan, ebcedle tarih de içeren manzumeyi celî nesta'likle Mandıracı kaleme almıştır.[67] Ahmet Sabri Mandıracı, sanat çalışmalarına İstanbul'da devam etmektedir.

R. 33 Ahmet Sabri Mandıracı'nın Yazdığı Halil İnalcık Mezar Kitâbesi

(F: Sümeyye Coşkun/2021)

[67] https://www.kuveytturkozel.com.tr/hizmetlerimiz/kultur-sanat-hizmetleri/mekanlar-sergiler/halil-inalcik-hocaya-vefa.1048.aspx

2.3.7 Orhan Dağlı

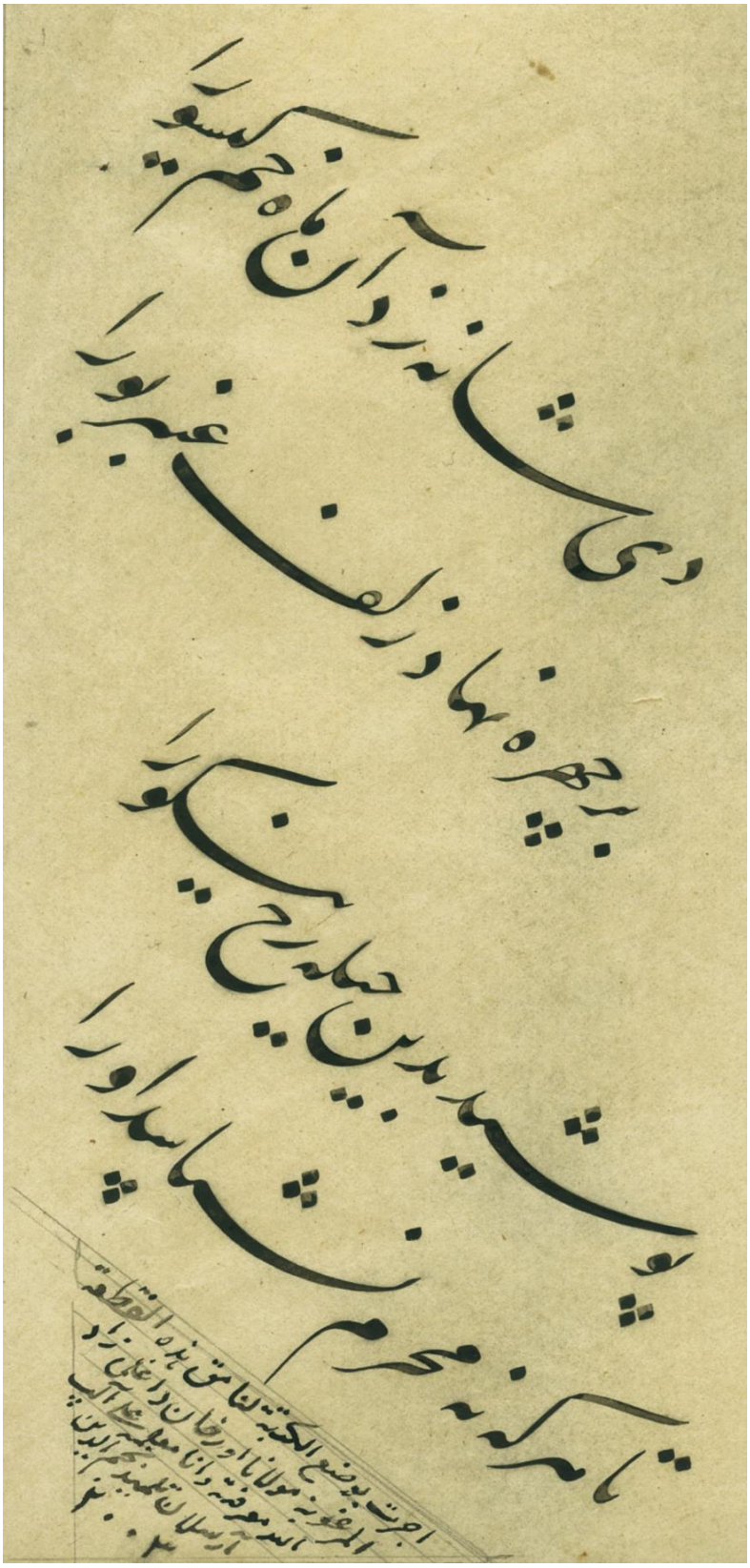
Daha çocukluk yaşlarındayken resim sanatına duyduğu hayranlık sonucu sanat yolculuğuna başlayan ve sanata getirdiği yenilikler ile tanınan günümüz hattat, müzehhip ve nakkaşlarından Orhan Dağlı, 1971 yılında İstanbul'un Fatih semtinde doğmuştur. 1997 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü'nde Yrd. Doç. Dündar Tahsin Aykutalp'ten tezhip, Yakup Cem ve Nursen Maylı'dan minyatür, Kaya Üçer'den kalemişi dersleri almış ve fakülteden üçüncülükle mezun olmuştur.

Hat meşkıne Fakültedeki öğrencilik yıllarında altı yazı çeşidini aynı anda yazarak başlayan Orhan Dağlı, 1990 senesinde Hüseyin Kutlu'dan sülüs-nesih hat dersleri almaya başlamış; 2001'de bu iki yazıdan icâzet almıştır. Tezhip icâzetini, Dündar Tahsin Aykutalp'ten almıştır. Prof. Dr. Ali Alparslan'dan rık'a, nesta'lîk, dîvânî ve celî dîvânî yazılarını meşk etmiş, hocasının Kırk hadis mecmuasında bulunan kıt'asını, hocasından öğrendiği üç yazı çeşidiyle taklîden yazarak, 2002 senesinde dîvânî ve celî dîvânî, 2003 senesinde de nesta'lîk icâzeti almıştır. 2004 yılında IRCICA uluslararası hat yarışmasına katılarak celî nesta'lîk dalında başarı ödülü almıştır.

R. 34 Orhan Dağlı'nın Ali Alparslan'dan Aldığı Celî Dîvânî ve Dîvânî İcâzeti

(Orhan Dağlı Fotoğraf Arşivi)

R. 35 Orhan Dağlı'nın Ali Alparslan'dan Aldığı Nesta'lîk İcâzeti

(Orhan Dağlı Fotoğraf Arşivi)

Eski eser restorasyonu ve tasarım çiçek ressamlığı yapan Dağlı, önce karakalem çalışılan çiçeklerin klasik üslupla yeniden yorumlandığı, yeni bir bakış açısı ortaya koymuştur. Yine ilk defa 2001 yılında denediği ve yıllar içinde geliştirdiği ve adını GEVHERŞAH koyduğu mücevher etkili tezhip süslemeleri daha sonra bir tarz halini almıştır.[68]

2010 yılında Ürdün'e giden Dağlı, orada tezhip ve minyatür hocalığı yapmış ve Kral Hüseyin Mushaf projesinde başmüzehhip olarak görev yapmıştır. 2013 senesinden itibaren Trakya Üniversitesi'nde öğretim görevliliği vazifesini sürdüren Orhan Dağlı, bu görevine hâlen devam etmektedir. Yurtiçi ve yurtdışında birçok koleksiyonda ve müzede eserleri bulunmaktadır. Günümüzde hat, tezhip, minyatür, eski eser restorasyonu ve çiçek ressamlığı alanlarında çalışmalarına devam etmektedir.

2.3.8 Diğerleri

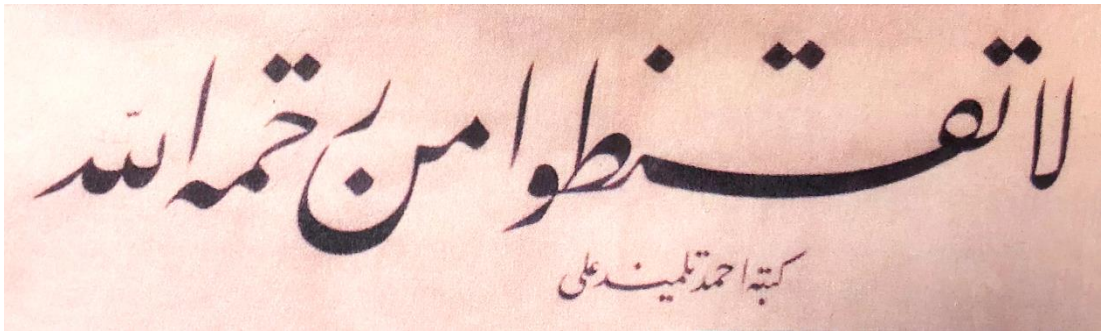
2.3.8.1 Ahmet Atillâ Şentürk

Prof. Dr. A. Atillâ Şentürk, 1958 senesinde İstanbul'da doğmuştur. Lise eğitimini Yeşilköy Lisesi'nde tamamladıktan sonra, İÜ Edebiyat Fakültesi'ne kaydolmuştur. 1980 senesinde *Tâhirü'l-Mevlevî'nin Hayatı ve Eserleri* adlı çalışmasıyla Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirmiştir. Mezuniyetinin ardından, aynı bölümde asistanlığa başlayan A. Atillâ Şentürk, 1987 senesinde, Prof.Dr. Ali Alparslan danışmanlığında *Başlangıçtan XVI. Asra Kadar Anadolu Sahası Mesnevîlerinde Edebî Tasvirler* adlı çalışmasıyla, doktor unvanını almıştır. Üniversitede Türk Edebiyatı Tarihi ve Metinler Şerhi dersleri veren A. Atillâ Şentürk, 2000 yılında profesör olmuştur. Edebiyat alanında hazırladığı birçok kitap ve makalesi bulunmaktadır.

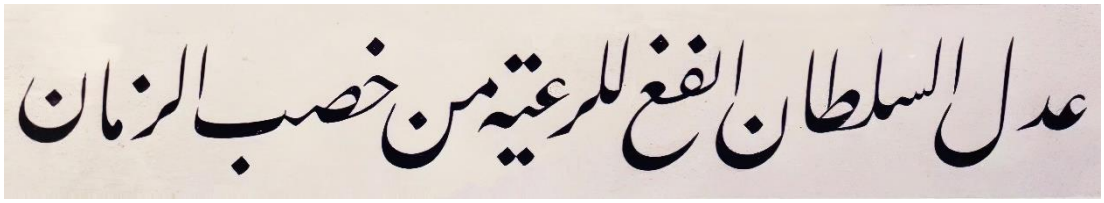
A. Atillâ Şentürk, 1976-1986 yılları arasında rık'a, nesta'lîk ve dîvânî yazılarını Ali Alparslan'dan meşk etmiştir. Edebiyat sahasında hazırladığı doktora çalışmasındaki yoğunluğu sebebiyle, hat sanatını bırakmak zorunda kalan A. Atillâ Şentürk, uzun bir süre Ali Alparslan'ın asistanlığını yapmıştır. Ali Alparslan ile olan

[68] https://www.ketebe.org/sanatkar/orhan-dagli-2167

hoca-öğrenci ilişkisinden de öte bağlılığı, sanat ve edebiyat çevreleri tarafından örnek alınmaktadır.

R. 36 A. Şentürk'ün Celî Nesta'lîk Hattıyla *Lâ Taknatû min Rahmetillah*
(**Ahmet Atillâ Şentürk Armağanı**, s. 35

R. 37 A. Şentürk'ün IRCICA'da Düzenlenen Yarışma için Yazdığı Celî Nesta'lîk Yazı
(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

2.3.8.2 Savaş Çevik

Hat sanatında klasik tarz ile birlikte kendine özgü modern tasarımlarıyla da tanınan, günümüz hattatlarından Savaş Çevik, 1953 senesinde Antalya'da doğmuştur. İlkokula Uşak'ta başlamış daha sonra Aydın'a giderek Aydın İlkokulu'ndan mezun olmuş, ortaokul ve lise eğitimini de Aydın'da tamamlamıştır. 1976 senesinde yüksek lisans eğitimini İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi (MSGSÜ)'de Grafik Tasarımı Anasanat Dalında tamamlamış, yine aynı sene aynı bölümde, hocası Emin Barın'ın asistanlığını yapmıştır. 1983'te "Lâtin Yazısı" konulu doktora çalışmasını tamamlamış, 1987'de Yard. Doç. olmuştur.

Hocası Emin Barın'ın derslerde sıklıkla hat sanatı ve hattatlardan bahsetmesi üzerine hat sanatına karşı ilgi duyan Savaş Çevik, 1973 yılında meşhur hattatlarımızdan olan Kemal Batanay'dan önce rık'a sonra da nesta'lîk meşk etmiştir. Hâmid Aytaç'tan sülüs ve nesih, 1980-1983 yılları arasında da Ali Alparslan'dan dîvânî ve celî dîvânî yazılarını öğrenmiştir.

Hattat ve Kaligraf Savaş Çevik, 1986 yılında İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA)'nın düzenlemiş olduğu *Uluslararası Hâmit Aytaç Hat Yarışması*'nda birincilik ve iki mansiyon ödülü almıştır. Lâtin yazısı ve kaligrafi dallarında oldukça başarılı eserleri bulunan Savaş Çevik'in, Türkiye ve yabancı ülkelerde farklı koleksiyonlarda eserleri bulunmaktadır.

R. 38 Savaş Çevik'e Ait Celî Dîvânî *Besmele*
(Savaş Çevik Arşivi)

Savaş Çevik, daha önce kullanılmamış olan "Çapraz Müsennâ", "Dörtlü Müsennâ", "Müselsel Makılî" ve "Dairesel Makılî" kompozisyon biçimlerini kendine özgü bir tasarım anlayışı ile hat sanatına kazandırmıştır. Muhakkak- Reyhânî hilyesi de bu alanda bir ilk olarak bilinmektedir. 2002 yılında kendi arzusuyla Mimar Sinan Üniversitesi'nden emekli olan Savaş Çevik, Haliç Üniversitesi bünyesinde kuruluş çalışmalarını gerçekleştirdiği Grafik Bölümü'nde görev yapmış, İsmek, Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezi ve İstanbul Klasik Sanatlar Merkezi'nde dersler vermiştir. Savaş Çevik, çeşitli ülkelerde 23 kişisel hat sergisi gerçekleştirmiş, 100'den fazla karma sergiye katılmıştır. Hat ve kaligrafi çalışmalarına İstanbul Üsküdar'daki atölyesinde devam etmektedir.

2.3.8.3 Hüseyin Gündüz

Son devrin en meşhur hattatlarından hat eğitimi almış ve yazı tarihi konusunda da onlardan olabildiğince istifâde etmiş olan Hüseyin Gündüz, 1961 yılında Kayseri'de doğmuştur. 1984 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun olan hattat Hüseyin Gündüz, 1985 senesinde Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü Hat Anasanat Dalında araştırma görevlisi olarak çalışmaya başlamıştır.

Hat eğitimine 1976 senesinde Prof. Dr. Muhittin Serin ile sülüs-nesih ve rık'a hat çeşitleriyle başlamıştır. 1976-1982 yılları arasında Hâmid Aytaç'tan sülüs-nesih yazılarını meşk ederek 1980'de icâzetini almıştır.[69] Hâfız Saim Özel'den nesih, Kemal Batanay'dan nesta'lîk yazıyı meşk etmiştir. Hat sanatının incelikleri ve yazı restorasyonu konusunda Emin Barın ile çalışmalar yaparak bir süre asistanlığını yapmıştır. Üniversitede Ali Alparslan'dan celî dîvânî ve nesta'lîk yazı çeşitlerini öğrenmiştir. Yüksek lisansını "Şeyh Hamdullah ve Karahisârî Ekollerinin Karşılaştırılması" konulu teziyle tamamlamıştır. 1994 senesinde, Ali Alparslan danışmanlığında, "Hat Sanatının Estetik Öğeleri" konulu çalışmasıyla Sanatta Yeterlik tezini tamamlamıştır. 1996 yılında yardımcı doçent olarak aynı bölümde Hat Anasanat Dalı Başkanlığına getirilmiştir.[70]

İslam Konferansı Teşkilatına bağlı Uluslararası İslam Kültür Mirasını Koruma Komisyonu tarafından Hattat Hâmit Aytaç adına düzenlenen Hat yarışmasında birincilik ödülüne lâyık görülmüştür.

Bazı devlet adamları ve tanınmış kişilere tuğra yazan Hüseyin Gündüz, Sadberk Hanım Müzesi, Sakıp Sabancı Müzesi ve bazı özel koleksiyonlarda bulunan el yazması eserlerin restorasyon çalışmalarını gerçekleştirmiştir. MSGSÜ Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü'nde Hat Anasanat Dalı'nda Dr. öğretim üyesi olarak çalışmaya devam etmektedir.

---

[69] Faruk Taşkale, Hüseyin Gündüz, **Hilye-i Şerîfe**, Antik A.Ş Kültür Yay., İstanbul 2006, s. 261.

[70] İbrahim Ethem Gören, **Sanatın ve Sanatkârın İzinde**, Kuveyt Türk Katılım Bankası Kültür Yay., İstanbul 2021, s. 46.

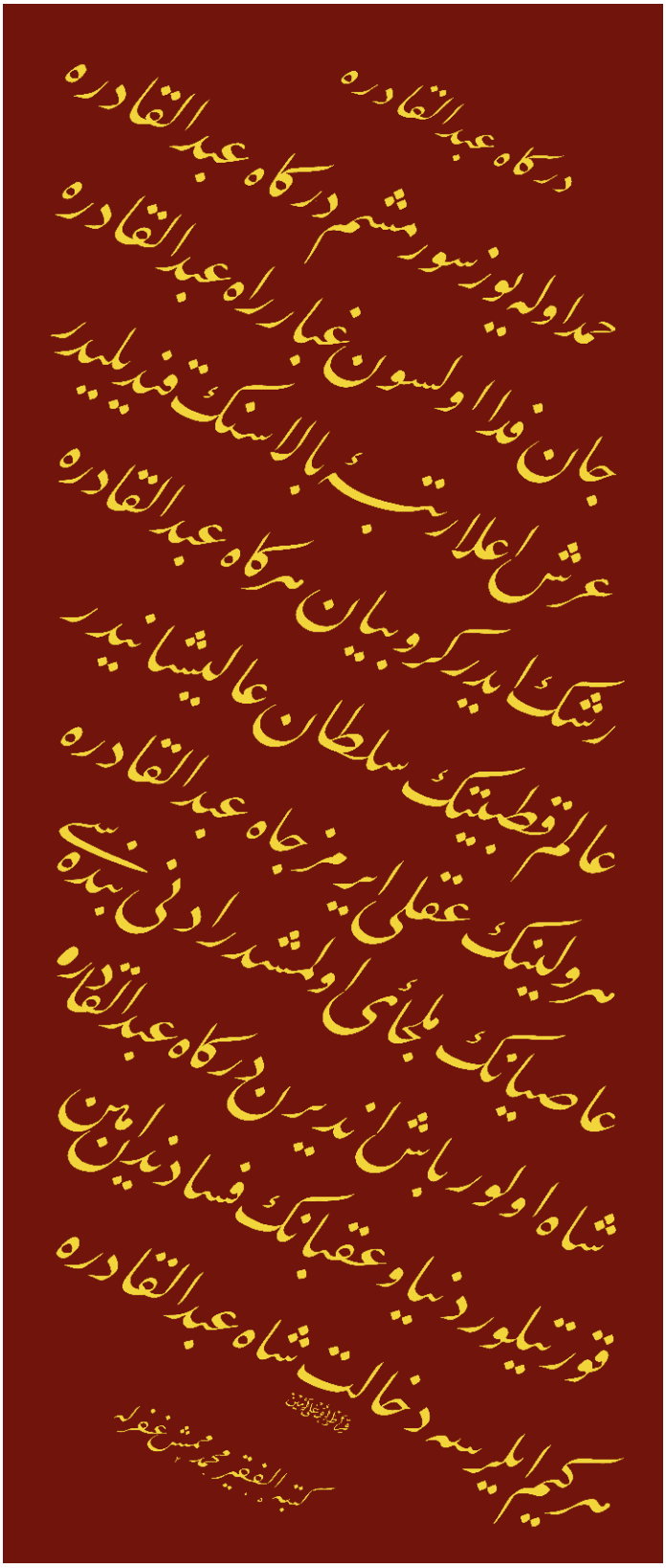
R. 39 Celî Nesta'lîk *Hiç*
(Zeytinburnu Kültür Sanat Sergi Kataloğu)

2.3.8.4 Mehmet Memiş

Hat eserlerine Râmî mahlasıyla da imza atan Prof. Dr. Mehmet Memiş, 1960 yılında Çorum'un Bayat ilçesine bağlı Yoncalı köyünde doğmuştur. İlkokul, ortaokul ve lise tahsilini Çorum'da, üniversite eğitimini ise Konya'da Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde 1984'te tamamlamıştır.

Mehmet Memiş, hat derslerine 1980 senesinde, Konyalı Hattat Hüseyin Öksüz ile başlamış, ancak 1985 yılında Kadıköy'de Kemal Atatürk Ortaokuluna öğretmen olarak atanınca, hat eğitimini Hattat Hasan Çelebi ile sürdürmüştür. 1986-1988 yıllarında Topkapı Sarayı Türk Süsleme Sanatları (Tezhip) kurslarına öğrenci olarak katılan Memiş, daha sonra bu kurslarda bir süre hat dersleri vermiştir. Nesta'lîk ve dîvânî yazılarını Hattat Prof. Dr. Ali Alparslan'dan öğrenmiştir. 1992 yılında Hattat Hüseyin Öksüz'den sülüs-nesih icâzeti almıştır.

Nesta'lîk ve dîvânî eserleri de bulunan Mehmet Memiş, daha çok sülüs-nesih ve celî sülüs yazı çeşitlerinde eser vermeye devam etmektedir. Yurt içi ve yurt dışında katılmış olduğu yarışmalarda birçok kez ödül almış, çok sayıda müşterek sergilere katılmakla birlikte, otuzu aşkın kişisel sergi açmıştır.

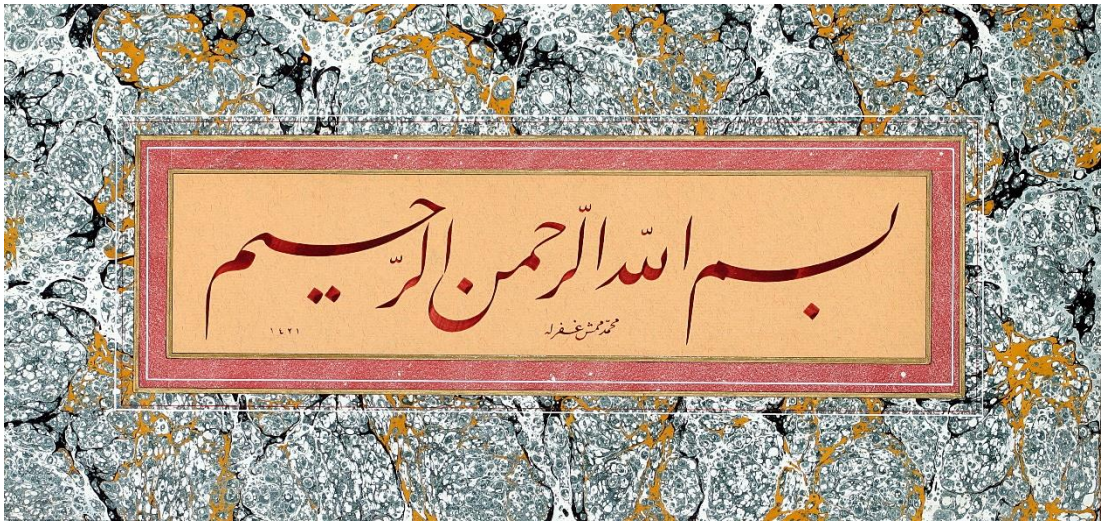

R. 40 Şanlıurfa'da Bulunan Şair Kıratoğlu Emin'in Mezar Kitâbesi

(Mehmet Memiş Fotoğraf Arşivi)

1993 senesinde, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde, Geleneksel Türk Sanatları Anasanat dalında Muhittin Serin danışmanlığında, "Süleyman Bin Ahmed'in Mir'ât-ı Hattâtîn" konulu teziyle yüksek lisansını tamamlamıştır. Aynı yıl, Şanlıurfa'da bulunan Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne Türk İslam Sanatları Tarihi öğretim görevlisi olarak atanmıştır. Doktorasını 1998 yılında, aynı enstitünün İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalında, Prof. Dr. M. Hüsrev Subaşı danışmanlığında, "Şanlıurfa Medreseleri" adlı teziyle tamamlamıştır. 1993 yılında atandığı Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde bir süre öğretim görevlisi olarak çalıştıktan sonra, 1999 senesinde Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Türk İslam Sanatları Tarihi Anabilim dalına yardımcı doçent olarak atanmıştır. 2015'de aynı üniversitede doçent olmuştur.

Türk-İslam sanatı alanında yayınlanmış kitap, makale ve bildirileri de bulunan Hattat Prof. Dr. Mehmet Memiş, hâlen Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü'ndeki görevine devam etmekte, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi ile Geleneksel Türk Sanatları Bölümü'nde dersler vermektedir. Resmî görevi yanında, hat sanatı meraklılarına verdiği kurslarla Şanlıurfa, Çorum, Sakarya, Kocaeli ve İstanbul gibi şehirlerde birçok talebe yetiştirmiş, bunlardan on beş kişiye icâzet vermiştir.

R. 41 Mehmet Memiş Hattıyla *Besmele*

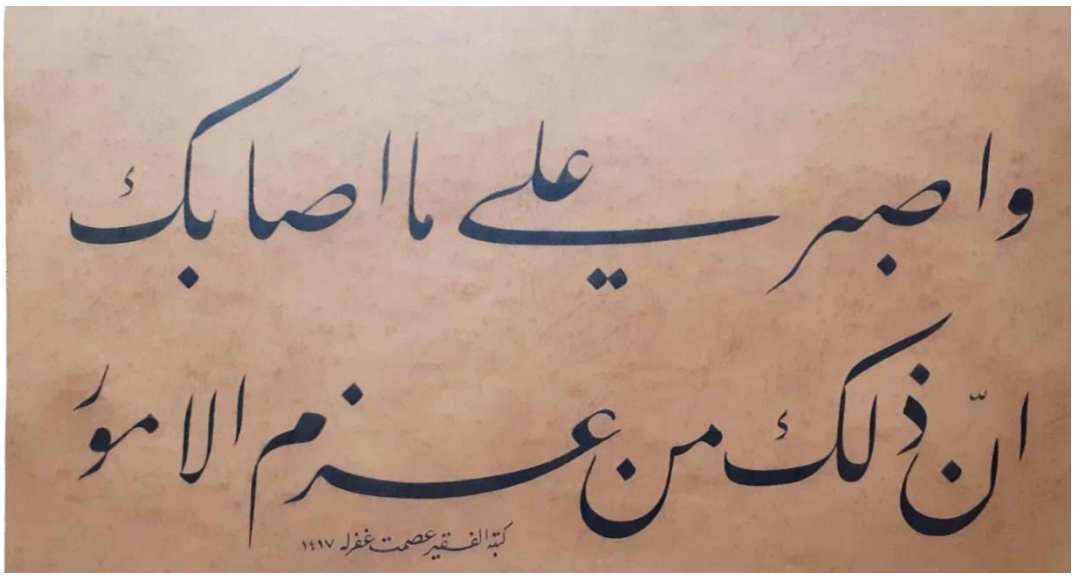
(Mehmet Memiş Fotoğraf Arşivi)

2.3.8.5 İsmet Gülnihal

Hat sanatındaki eser ve kitaplarıyla tanınan İsmet Gülnihal, 1961 senesinde Bilecik'te doğmuştur. Lise eğitimini İstanbul Bahçelievler Lisesi'nde tamamlamış, üniversiteyi de Eskişehir Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi'nde okuyarak mezun olmuştur.

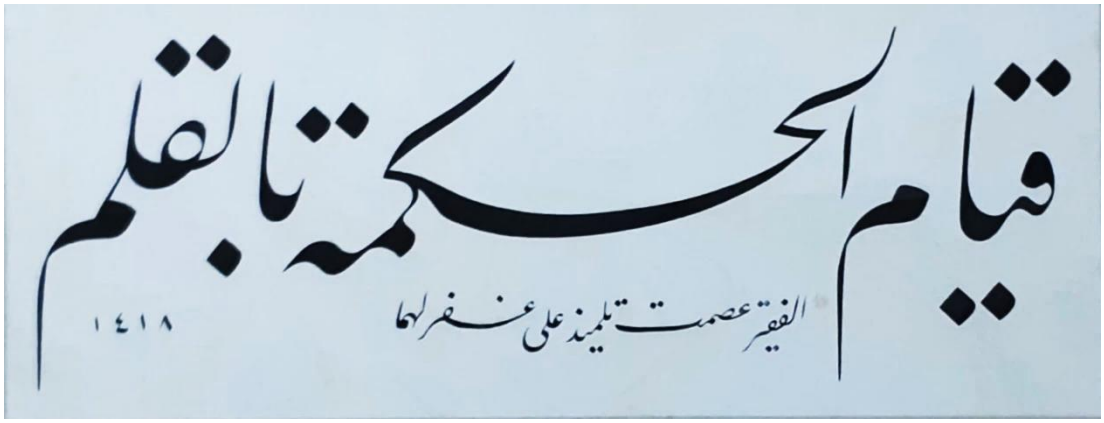
1992 yılında Ali Alparslan'dan nesta'lîk ve dîvânî dersleri almaya başlamış, hocasının vefatına kadar derslere devam etmiştir. Hattat Yusuf Sezer'den rık'a, sülüs ve nesih yazılarını öğrenerek 1998 yılında sülüs-nesih icâzeti almıştır.

İsmet Gülnihal, Klasik İslam sanatlarının hemen hemen her şubesiyle alakadar olmakla birlikte, hat sanatında kullanılan mürekkep, makta ve âharlı kağıt vb. malzemeleri imal etmektedir. *Divit Gibi* ve *Hokka Gibi* kitaplarını yazan İsmet Gülnihal'in, mezar kitâbesi, cami ve levha şeklinde yazıları da bulunmaktadır. Günümüzde hat sanatına dair çalışmalarına devam etmektedir.

R. 42 İsmet Gülnihal'in Celî Nesta'lîk Bir Eseri *(Lokman,17)*

(İsmet Gülnihal Fotoğraf Arşivi)

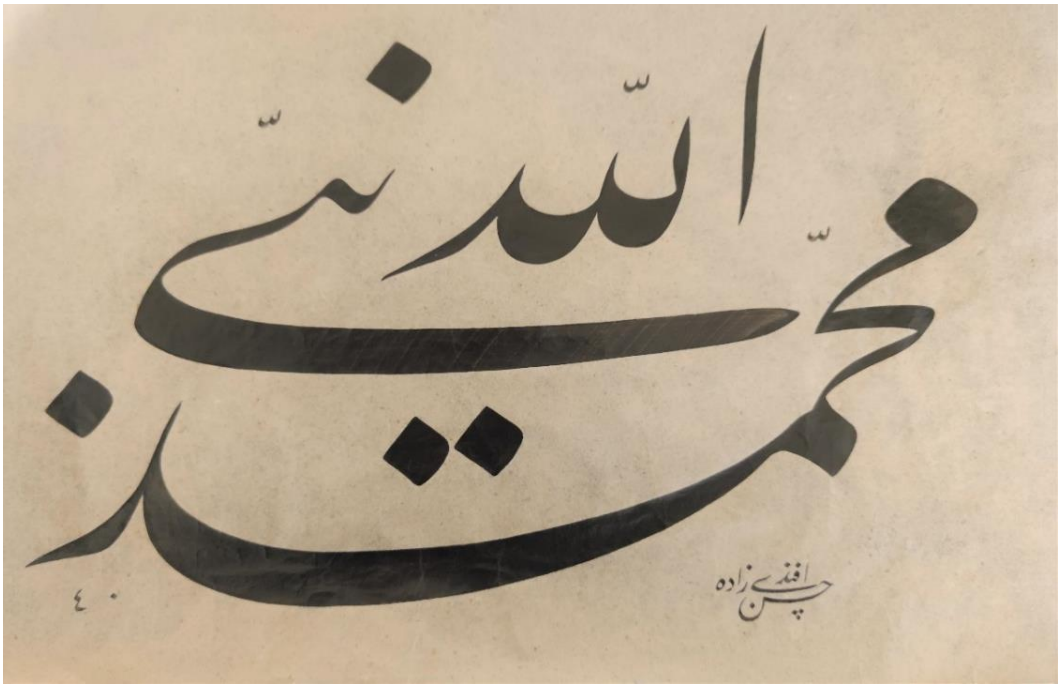

R. 43 İsmet Gülnihal'in Celî Nesta'lîk Bir Eseri *Kıyâmu'l-Hikmeti Bi'l Kalem*
(İsmet Gülnihal Fotoğraf Arşivi)

2.3.8. 6 Abdurrahman Kılıç

Hattat ve koleksiyoner Abdurrahman Kılıç, 1980 senesinde İstanbul'un Fatih semtinde doğmuştur. İlkokul ve Kur'an hıfzını tamamladıktan sonra, 1992 yılında Hattat Yusuf Coşkun vasıtasıyla tanıştığı Prof. Dr. Ali Alparslan'dan İÜ Edebiyat Fakültesi'ndeki odasında nesta'lîk ve celî nesta'lîk meşkine başlamış, daha sonra Ali Rıza Özcan'ın Atölyesi, Millet Kütüphanesi, Süleymaniye Kütüphanesi ve Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ders almaya devam etmiştir. Mürekkep yapımı, kağıt ahârlama ve eski hatları tahlil gibi konularda da Ali Alparslan'dan istifâde eden Abdurrahman Kılıç, hocasının vefatına kadar irtibatı koparmamıştır.

Ali Alparslan'ın da içinde bulunduğu, eski hattatların hatlarından oluşan 200 civârı esere sahip Abdurrahman Kılıç, 2021 yılında Kadırga Sanat Galerisi'nde husûsi koleksiyonundaki kıt'a, murakka ve levhaları bir araya getirerek "**Âsâr Hüsn-i Hat Eserleri"** adlı bir sergi açmıştır. Eserlerine çoğunlukla Hasan Efendizâde mahlasıyla imza atan Kılıç, hâlihazırda ticaretle uğraşmakla birlikte, hat sanatı ile ilgili çalışmalarına devam etmektedir.

R. 44 Abdurrahman Kılıç'ın Celî Nesta'lîk Bir Eseri *Muhammedün Nebiyyullah*
(Abdurrahman Kılıç Fotoğraf Arşivi)

2.3.8.7 Hüseyin Hüsnü Türkmen

Hattat Hüseyin Hüsnü Türkmen, 1970 senesinde Trabzon'da doğmuştur. 1991'de Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü'ne girerek, anasanat dalı olarak hat ve yardımcı sanat dalı olarak da çiniyi seçmiş, çini eğitimini Prof. Dr. Kerim Silivrili ve Prof. Dr. Sitare Turan Bakır'dan almıştır.

Rık'a meşkine Mahmut Öncü ile başlayan Türkmen, rık'a, dîvânî, celî dîvanî ve nesta'lîk yazı çeşitlerini altı yıl Prof. Dr. Ali Alparslan'dan meşk etmiştir. Hüseyin Gündüz öncülüğünde sülüs ve modern hat üzerine çalışmalar yapmış, 2000-2005 yılları arasında Hattat Fuat Başar'dan sülüs-nesih yazı çeşitlerinden icâzetini almıştır. Günümüz hattatlarından olan Mehmet Özçay'dan nesih, Osman Özçay'dan sülüs eğitimi almıştır. Hâlen Hattat Savaş Çevik'ten celî nesta'lîk ve celî dîvânî yazı çeşitlerinden ders almaya devam eden Hüseyin Hüsnü Türkmen, hat sanatıyla ilgili yapılan yarışmalarda birçok kez ödül almıştır.

Dubai, Katar, Yunanistan, Mısır, İran, Vatikan, Azerbaycan, Kuveyt ve İngiltere'de düzenlenen Klasik Türk İslam Sanatları konulu karma sergilere katılmıştır. 2016 senesinde Birleşik Arap Emirlikleri'nin Sharja kentinde düzenlenen "Uluslararası Hat Bianeli"nde eşi Emel Türkmen ile beraber açtığı ilk kişişel sergide 44 eser sanatseverlerle buluşmuştur. Bazı özel koleksiyonlarda ve müzelerde eserleri bulunan Hüseyin Hüsnü Türkmen, İsmek vb. kurumlarda dersler vermiştir. Günümüzde Hüseyin& Emel Türkmen Sanat Evi'nde çalışmalarına devam etmektedir.

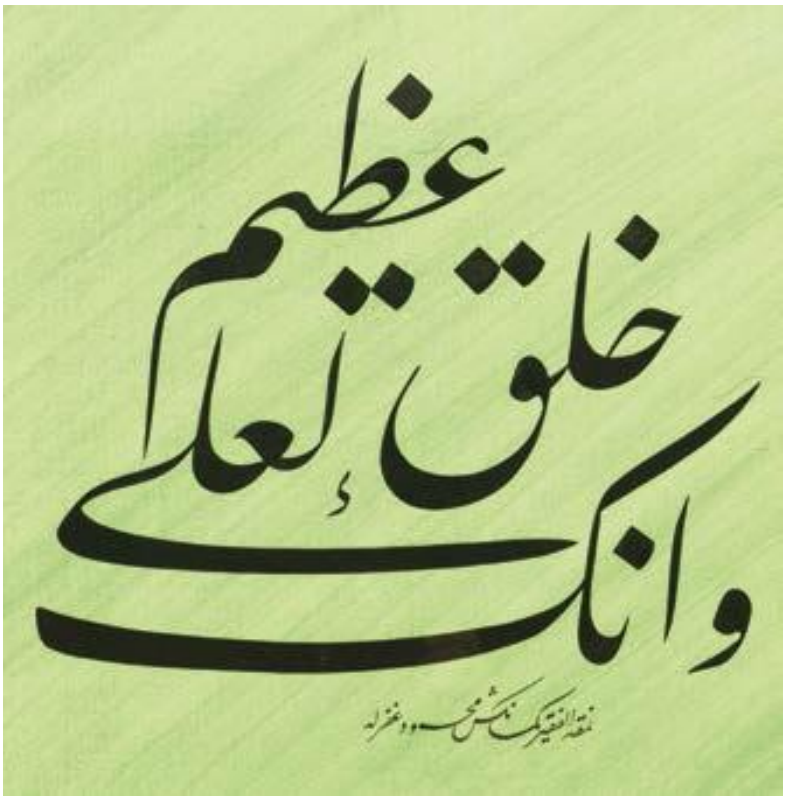
R. 45 Celî Dîvânî *Besmele*

(Hüseyin Hüsnü Türkmen Fotoğraf Arşivi)

2.3.8.8 Mahmut Şahin

Mahmut Şahin, aslen Trabzon Çaykara'lı olup, 1973 senesinde Almanya'da doğmuştur. İlkokul ve ortaokulu İstanbul'da okumuş, 1991- 1993 yılları arasında Hattat Aydın Ergün'den rık'a meşk etmiştir. 1993-2002 tarihleri arasında Hattat Hüseyin Kutlu'dan sülüs-nesih meşk etmiş ve 2007 senesinde icâzet almıştır. 1998 yılında Süleymaniye Kütüphanesi'nde Prof. Dr. Ali Alparslan Hoca'dan celî divanî derslerine başladı.[71] 2000 yılında Ali Alparslan'dan nesta'lîk yazıyı meşk ederek, 2004'te bu yazıdan icâzet almıştır.

Sanatçı, yardım amaçlı sergilerin düzenlenmesinde öncülük etmiş, öğrencileri ile birlikte Anadolu'da, Afrika ve Balkanlar'da birçok cami ve mescidin yazılarını hazırlamıştır. Günümüzde Bursa, Eskişehir, Kocaeli, Kütahya ve İstanbul'da hat dersleri vermeye devam etmekte olan Mahmut Şahin, evli ve beş çocuk babasıdır.

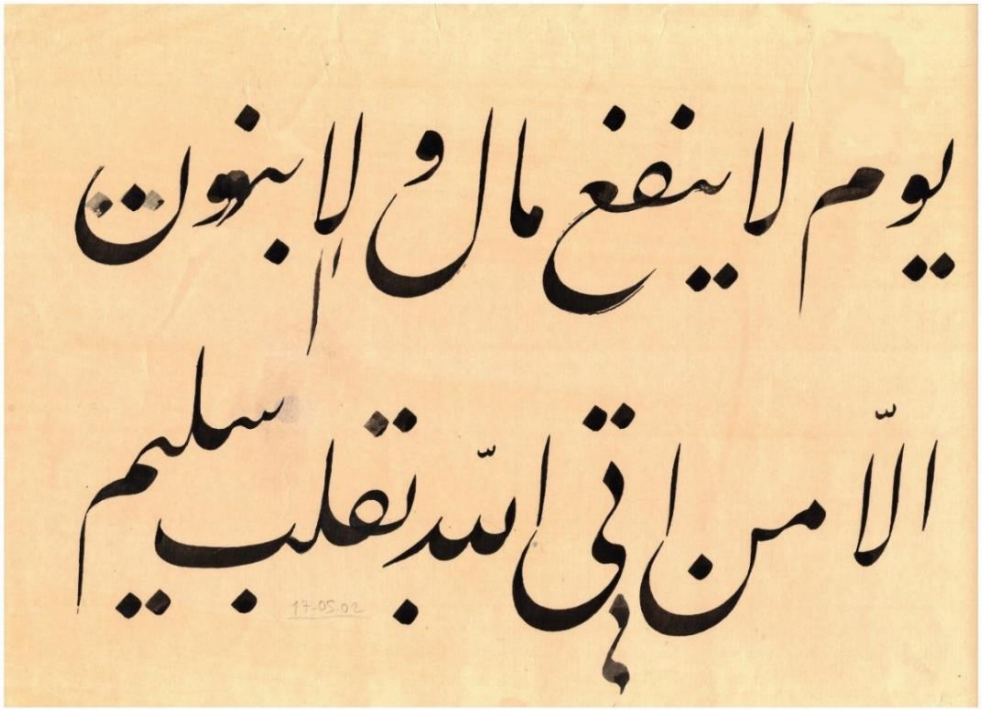
R. 46 Celî Nesta'lîk Levha *(Kalem, 4)*

(İbrahim Ethem Gören, **age**., s. 78)

[71] İbrahim Ethem Gören, **age.**, Kuveyt Türk Katılım Bankası Kültür Yay., İstanbul 2021, s. 72.

2.3.8.9 Abdullah Gün

1960 yılında Ordu Fatsa'nın Duayeri köyünde doğan ve ailesiyle 1969 yılında İstanbul'un Kasımpaşa semtine yerleşen Abdullah Gün, ilkokulu Fatih İskenderpaşa'da tamamlamıştır. Hafızlığını, Balat Hacı İsa Kur'an Kursunda Hüseyin Ay Hocaefendi ile tamamlamış, Fatih Cedîd Abdurrahim Efendi Kur'an Kursunda, Fatih Camii İmam Hatiplerinden Kazım Bayram Hocaefendinin nezaretinde talim ile kuvvetlendirmiştir.[72]

R. 47 Abdullah Gün'ün Ali Alparslan'ın Tenkidine sunduğu Celî Nesta'lîk Meşk *(Şu'arâ, 88,89)*
(Abdullah Gün Fotoğraf Arşivi)

Nesta'lîk, rık'a ve dîvânî yazılarını Ali Alparslan'dan meşk eden Hattat Abdullah Gün, 1999 yılında IRCICA'da yapılan bir törenle, Hasan Çelebi'den sülüs-nesih ve nesta'lîk yazılarından icâzet almıştır. 2004-2005 döneminde Süleymaniye Kütüphanesi'nde hocası Ali Alparslan ile birlikte hat dersleri vermiştir.

[72] https://www.ketebe.org/en/artist/abdullah-gun-2089

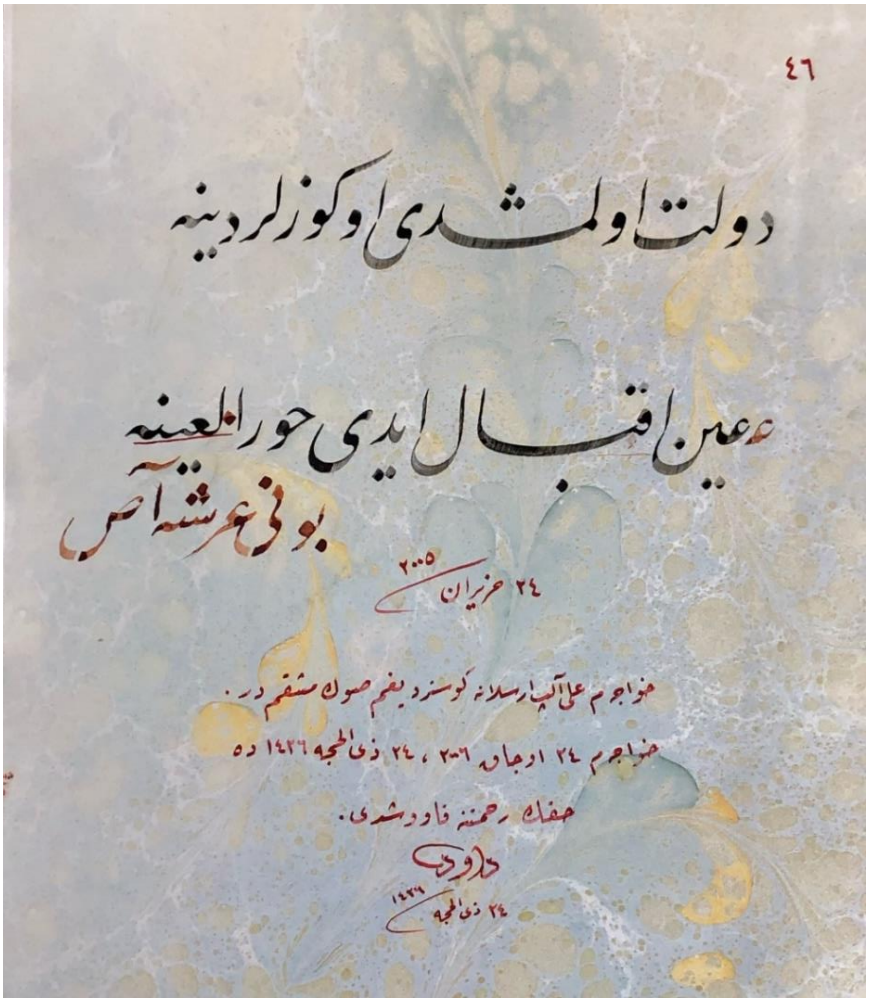
Büyük Çamlıca Camii başta olmak üzere, birçok camide yazısı, mezar taşı yazısı ve özel koleksiyonlarda hat levhaları bulunmaktadır. Prof. Dr. M. Hüsrev Subaşı başkanlığında yapılan, Süleymaniye Camii'nin hatlarının restorasyonu ekibinde görev almış olan Abdullah Gün, İsmek'te on üç yıl hat dersleri vermiştir. Günümüzde Mustafa Çelebi Sanat Atölyesi ve Sümbül Efendi Konağı'nda hat dersleri vermeye devam etmektedir.

2.3.8.10 Davut Bektaş

Hat sanatında bilhassa celî sülüs ağırlıklı olarak eser veren, kaleminin sağlamlığı kadar hat tasarımı ve istifleriyle de dikkat çeken günümüz hattatlarından Davut Bektaş, 1963 yılında Adana'nın Feke ilçesinde dünyaya gelmiş, ilk ve orta öğrenimini Adana'da tamamlamıştır. Üniversite eğitimi için İstanbul'a gelen Davut Bektaş, 1992 senesinde İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuştur.

Lise yıllarında hat sanatıyla tanışan Bektaş, Hattat Yusuf Ergün'den sülüs çalışarak, 1982'den itibaren de Hattat Hasan Çelebi'den rık'a, sülüs ve nesih meşk etmiş ve 1994'de Çelebi Hoca'dan sülüs-nesih icâzeti almıştır. 2002 yılında Süleymaniye Kütüphanesi'nde Ali Alparslan'dan nesta'lîk ve dîvânî meşkine başlamış ve hocasının vefatına kadar meşkini devam ettirmiştir. Bir süre Süleymaniye Kütüphanesi'nde hocası Ali Alparslan ile birlikte hocalık da yapan Bektaş, geçmişte yaşayan meşhur hattatların, özellikle Sami Efendi ve Hâmid Aytaç'ın eserlerini inceleyerek, zaman zaman da günümüz hattatlarından faydalanarak, çalışmalarını celî sülüs üzerinde yoğunlaştırmıştır. Hat öğretiminde oldukça hoşgörülü fakat titiz davranan Davut Bektaş'ın, hat sanatını geliştirmesinde, Prof. Dr. M. Uğur Derman'ın fotokopisini verdiği Sami Efendi'ye ait Yeni Cami Sebili yazıları ve Şevki Efendi'nin *Elif Kasîdesi'* nin büyük payı vardır.

IRCICA'nın düzenlediği Milletlerarası Hat yarışmalarında, celî sülüs'te iki ve sülüs'te bir olmak üzere üç kez birincilik ödülü alan Davut Bektaş, 1984 yılından günümüze kadar yurtiçi ve yurtdışında düzenlenen birçok sergiye katılmıştır. 2005 senesinde Kuveyt'te "Harflerin Terennümü" adında bir şahsî sergi açmıştır. Tahran'da 1997 yılında yapılan 1. İslam Alemi Hat Festivalinde birincilik ödülü bulunan Bektaş, Birleşik Arap Emirliklerindeki Sharjah'da 2006 yılında ikincisi düzenlenen Uluslararası Arap Hat Sanatı sergisinde de katıldığı levhayla ödül almaya hak kazanmıştır.[73]

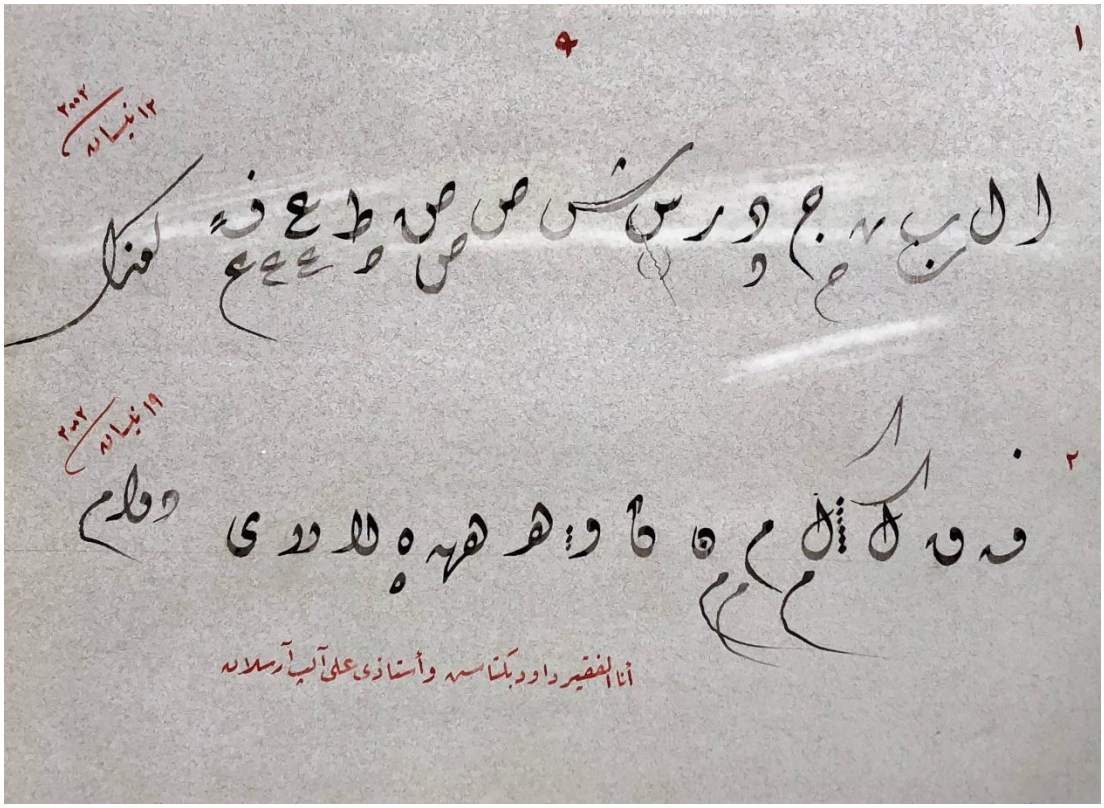

R. 48 Davut Bektaş'ın Ali Alparslan'a Gösterdiği Son Meşk[74]

(Davut Bektaş Fotoğraf Arşivi)

[73] http://www.turkiyeninustalari.org/tr/ustalar/hat-sanati/davut-bektas

[74] Davut Bektaş'ın, Ali Alparslan'a göstermiş olduğu son meşkın altına hocası Ali Alparslan, *bunu arşa as* şeklinde, bir beğeni ifadesi eklemiştir.

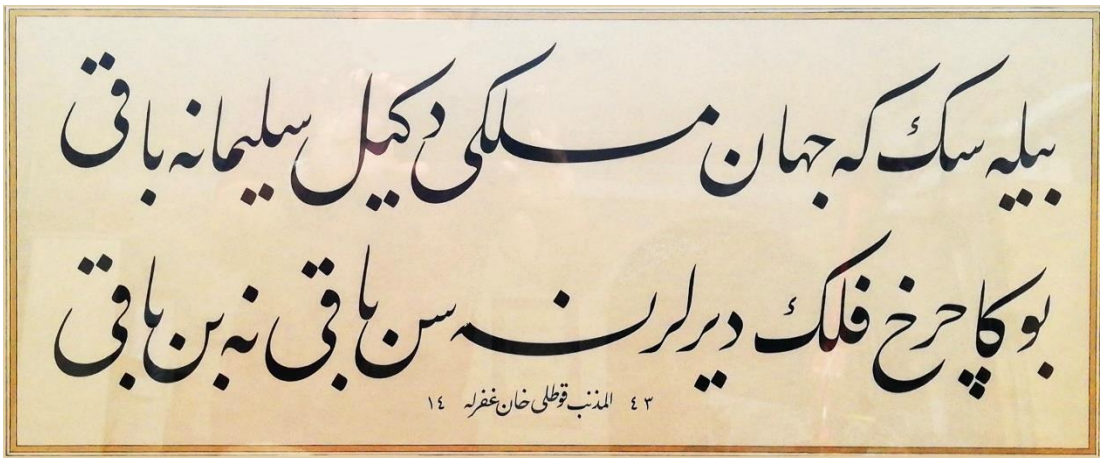

R. 49 Davut Bektaş'ın Ali Alparslan'a Gösterdiği Dîvânî Meşk
(Davut Bektaş Fotoğraf Arşivi)

Bektaş, zaman zaman hat yarışmalarında jüri üyeliği de yapmaktadır. Oxford İslam Araştırma Merkezi Camii (Oxford Centre for Islamic Studies) ile Taksim Camii'ndeki bütün hatlar Davut Bektaş tarafından yazılmıştır. Ayrıca Çamlıca Camii'ndeki hatların vektörel çizimleri, caminin içindeki çeyrek kubbe yazılarından dört tanesi, Fetih sûresinin ikinci parçası ve cami dış duvarındaki rık'a kitâbenin hattı da Davut Bektaş'a aittir. Kartal'da Hasan Tahsin Uğur Camii, İTÜ Abdülhakim Sancak Camii ve Borsa İstanbul mescidinin bazı yazılarını da yazan Bektaş, İsmek, Klasik Türk Sanatları Vakfı ve Süleymaniye Yazma Eserler Kütüphanesi'nde hat dersleri vererek, birçok öğrencisine icâzet vermiştir. Günümüzde Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

2.3.8.11 Ahmet Kutluhan

Hattat Ahmet Kutluhan, 1975 senesinde Kastamonu Tosya'da doğmuştur. 1997 senesinde Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun olmuştur. Hat sanatıyla lise yıllarında Kastamonu'da Rafet Küllüoğlu'dan (1955-2020) rık'a meşk ederek tanışan Kutluhan, üniversite tahsili için İstanbul'a geldiğinde 1992 senesinde Hattat Hasan Çelebi ile sülüs ve nesih meşkine başlamış, 1998 senesinde IRCICA'da düzenlenen bir törenle Çelebi Hoca'dan sülüs ve nesih icâzeti almıştır. Fakülte'de Prof. Dr. Muhittin Serin'den rık'a, Prof. Dr. Ali Alparslan'dan da celî dîvânî ve nesta'lîk meşk etmiş, hocası Ali Alparslan vefat edince nesta'lîk meşkini Hasan Çelebi ile sürdürmüş ve 2010 yılında yine IRCICA'da düzenlenen bir törenle bu hocadan nesta'lîk yazıdan da icâzetini almıştır.

R. 50 A. Kutluhan'a Ait Celî Nesta'lîk Bir Yazı Örneği
(Ahmet Kutluhan Fotoğraf Arşivi)

Ahmet Kutluhan, uluslararası sergilere katılmakla birlikte birkaç defa da şahsi sergi açmıştır. Hocası Hasan Çelebi'nin görevlendirmesiyle Büyük Çamlıca Camii için organize edilen yazı çalışmalarına katılmıştır.

Tosya Özboyu Köyü Cami, Şişli Ayazağa Şerife Bacı Camii'nin ahşap kapı yazıları, Kastamonu Tosya'da Osmanlı Camii, Başakşehir Selman-ı Farisi Camii pencere alınlığı yazıları, Üsküdar Validebağ Camii pencere alınlığı yazıları ile Maltepe İmam-ı Rabbani Camii yazıları onundur. Çalışmalarına Üsküdar'daki atölyesinde devam eden Ahmet Kutluhan, Hasan Çelebi'nin onayı ile otuz talebesine icâzet vermiştir.

2.4 Hat Sanatındaki Yeri

2.4.1 Hat Sanatındaki Üslûbu

Dîvânî, celî dîvânî ve rık'a yazılarını Halim Efendi'den öğrenen Ali Alparslan, bu yazıların temel kâidelerine uyarak, kendi tarzını oluşturmuştur. Hattat Ali Alparslan'ın dîvânî meşkleri incelendiğinde, bazı önemli detaylar dikkat çekmektedir. Dîvânî hattatlarının yumuşak dönüşlerle yaptığı *ayn* harfinin başını kelimenin ortasında daha köşeli hareketlerle yapmıştır. Dîvânî harflerinde keskin dönüşler yumuşak dönüşlere oranla daha fazladır. Nitekim aşağıda görüleceği üzere, Halim Efendi *Allah* lafzını daha yumuşak dönüşler yaparak yazmış, Ali Alparslan ise daha keskin dönüşlerle bu yazış biçimine yorum getirmiştir. Lafzatullah'ın ilk *lâm*'ını *elif* harfiyle hemen hemen aynı boyda yapmıştır.

R. 51 Ali Alparslan Hattıyla *Lafzatullah*

R. 52 Halim Efendi Hattıyla *Lafzatullah*

Ali Alparslan'ın dîvânî harflerinde, rık'a harflerine çok benzer hareketler bulunmaktadır.

Dîvânî yazılarında sıklıkla karşılaştığımız bir başka detay ise, *elif* ve *lâm* harflerinin zülfesini harfin sola dönüş kısmına kadar uzatmış, böylece harfin daha estetik görünmesini sağlamıştır.

R. 53 Ali Alparslan'ın Dîvânî Yazıda *Elif* Harfi

Celî dîvânî yazılarının çoğunda lafzatullah'ı yukarı gelecek şekilde istiflemiştir. İstifteki dengeye göre, bazı harfleri küçük bazılarını keşîdeli (uzun) yapmıştır. Ali Alparslan, celî dîvânî yazılarında, harflerde ve boşluklarda abartıya kaçmadan ve yazıyı ön planda tutacak şekilde süs unsurlarına da yer vermiştir. Harfler arası boşluklar ne çok az, ne çok fazladır. Girift bir yazı olan celî dîvânî yazıyı esneterek, yazıyı daha açık ve kolay okunabilir bir duruma getirmiştir. *Kef* harfinin serenleri ile *elif* harfinin zülfelerini birkaç farklı şekilde yapmıştır.

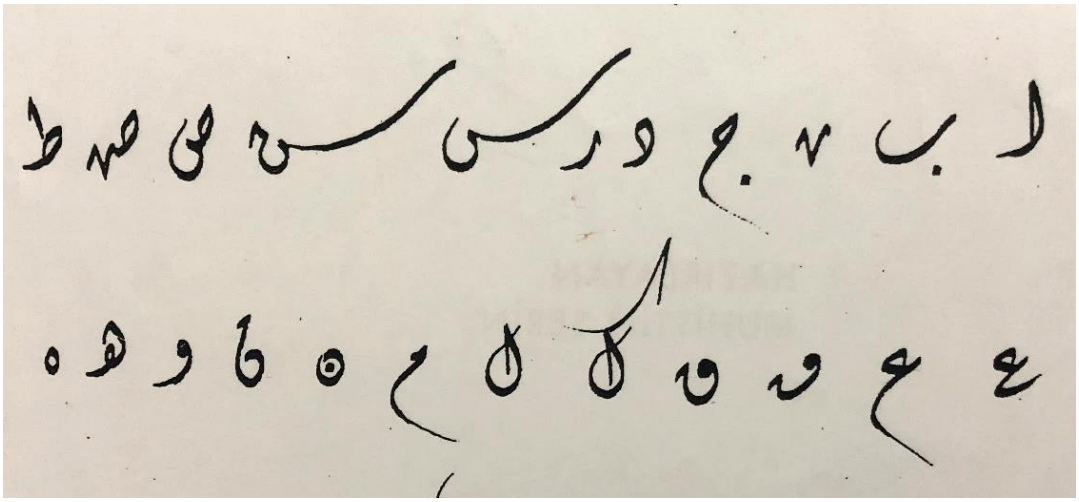

R. 54 Ali Alparslan'ın Celî Dîvânî *Kef Serenleri*

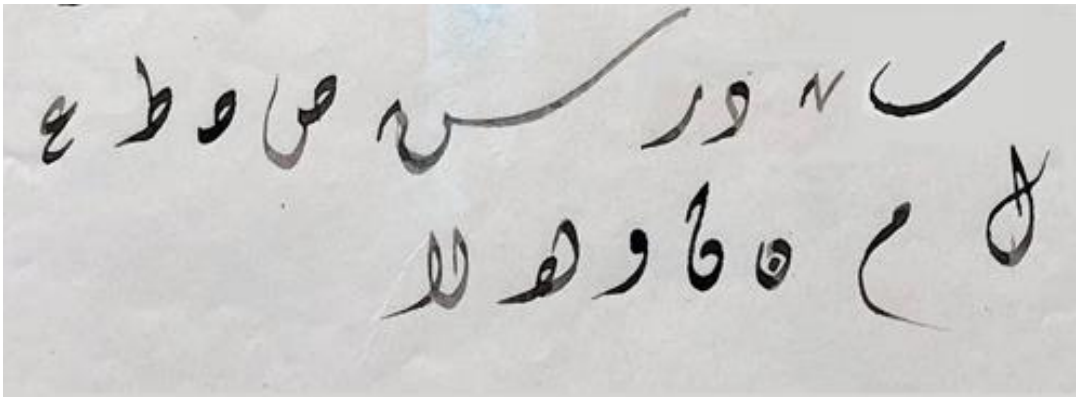
R. 55 Ali Alparslan'ın Celî Dîvânî *Elif Zülfeleri*

Ali Alparslan'ın eserlerine bakıldığında, celî dîvânî yazıda en çok besmele, dîvânî yazıda ise ayet-i kerîme ve hadis-i şerîf yazdığı görülür. Ali Alparslan'ın, dîvânî ve celî dîvânî yazıyı öğrencilerine en doğru şekilde tarif ederek, günümüzde bu yazıların hâlâ beğenilerek yazılmasında ve yaşatılmasında büyük rolü vardır. Dîvânî ve celî dîvânî yazılarını Halim Efendi'nin te'sirinde kalarak, hocasının izinden gittiğini ve aslına sâdık kalarak, sağlam bir zevk anlayışıyla uyguladığını gözlemlemekteyiz.

R. 56 Halim Efendi'nin Dîvânî Harfleri

(H. Subaşı, **Yazıya Giriş**, s.70)

R. 57 Ali Alparslan'ın Dîvânî Harfleri

(Savaş Çevik Fotoğraf Arşivi)

R. 58 Halim Efendi'nin Celî Dîvânî *Besmele'*si (H.1378/M.1958)

(**Celî Dîvânî Hattında Elif Zülfeleri ve Kef Serenlerinin Tarihi Gelişimi,** YL Tezi, s. 191)

R. 59 Ali Alparslan'dan Tarihsiz Bir Celî Dîvânî *Besmele*

(The Garden Of Besmeleh, s. 174*)*

Ali Alparslan'ın nesta'lîk yazıdaki üslûbuna ilk olarak, yaptığı *elif* ve *lam* harflerinden bahsederek başlayacağız. Başlangıç noktasından hafif sola kayarak inen *elif* ve *lâm* harflerine kalın bir hareketle başlamış, aşağıya doğru inceltmiştir. Satır veya istif şeklindeki yazılarında dikey harflerin hepsinin aynı oranda sağa meylettiğini gözlemlemekteyiz. Bu harflerin baş tarafındaki kalınlığı tam olması gerektiği kadar olduğundan, harfler son derece zarif durmaktadır. *Elif* harflerini Türk nesta'lîk kurallarındaki gibi yazdığı kalemin ölçüsüyle üç nokta olacak şekilde yapmış, *sad, cim, sin, nûn* ve *ye* harflerinin iç genişliğini de rahat üç nokta sığacak şekilde tasarlamıştır. Şeyhülislam Veliyüddîn Efendi ve Hulûsi Efendi'nin meşk murakka'larına baktığımızda, bu ölçülerin aynen bu şekilde olduğunu görmekteyiz.

R. 60 Ali Alparslan'ın Nesta'lîk ile Yazdığı *Lâm, Elif, Kaf* ve *Sin* Harfleri

Ta'lîk hattındaki harf ve çizgilerin çoğu yuvarlağımsı bir karaktere sahiptir.[75] Ali Alparslan'ın yazılarına baktığımızda, nesta'lîk yazının bu özelliğine dikkat ettiğini görmekteyiz. *Vav, fe, kaf* ve *ayn* harflerinin başlarını yuvarlağımsı yapmış ve harf dönüşlerini yumuşak hareketlerle tamamlamıştır. Nesta'lîk yazının en zor tarafı, bir harfi yazarken, çizgilerin yer yer incelip birden kalınlaşmasıdır. Ali Alparslan'ın nesta'lîk yazıdaki harflerinde incelik ve kalınlık ile harf geçişlerindeki kamış hareketleri çok akışkan durmaktadır.

Ali Alparslan'ın uzmanlık alanının Fars Dili ve Edebiyatı olması ve Farsça kelimelerin bu yazı ile daha âhenkli yazılması[76] sebebiyle, nesta'lîk yazılarında Farsça

[75] Fatih Özkafa, "Ta'lîk Hattında Osmanlı İnkılâbı", **Osmanlı Sanatında Değişim ve Dönüşüm**, edt. Ayşe Budak, Muzaffer Yılmaz, Sebat Ofset Matbaacılık, Konya 2019, s. 381.

[76] M. Bedreddin Yazır, **Eski Yazıları Okuma Anahtarı**, Vakıflar Umum Müdürlüğü Neşriyatı, İstanbul 1942, s. 136.

şiirlere sıklıkla yer vermiştir. Ali Alparslan'ın bazı nesta'lîk yazılarında, satır düzenindeki uyumu bozmadan satır başları ve satır sonlarındaki harfleri ve kelimeleri yukarı aldığını görüyoruz.

Celî dîvânî yazıları ile celî nesta'lîk yazılarında zaman zaman harf noktalarını yuvarlak şekilde yapmış ve bu şekilde noktalama, yazılarına farklı bir görünüm kazandırmıştır.

Ye harflerini çoğunlukla ma'kûs biçimde kullanmış, çanaklı harflerin genişliği ile derinliğini Türk nesta'lîkına uygun biçimde yapmıştır. Celî nesta'lîk yazıyı, nesta'lîk yazıyla aynı kompozisyonda da kullanan Hattat Ali Alparslan, keşîdeleri birbiriyle dengeli yaparak, bu yazıdaki yeteneğini göstermiştir.

R. 61 Ali Alparslan'ın Celî Nesta'lîk Yazısı (*Ni'me'l-Mevlâ ve Ni'me'n-Nasîr)*
(Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu)

İran nesta'lîkında uzun ve düz hareketlerle yapılan serenler, türk nesta'lîk ekolünde daha kısa ve esnek yapılmaktadır. Ali Alparslan'ın celî nesta'lîk ve nesta'lîk yazılarındaki kef serenleri Türk nesta'lîkındeki gibidir.

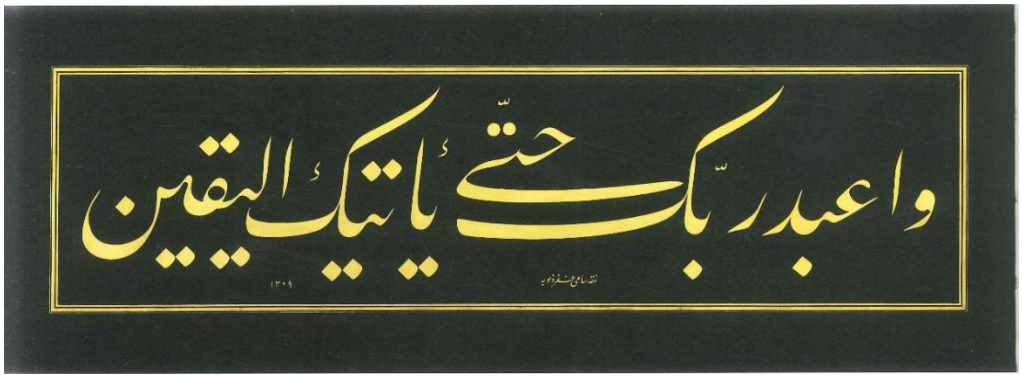

R. 62 İmâd'ın Yazısından Seren Detayı

R. 63 Ali Alparslan'ın Yazısından Seren Detayı

Türk nesta'lîk ekolünde gelişme, her ne kadar Yesârîzâde Mustafa İzzet ile tamamlanmışsa da onu hakkıyla takip ve taklit eden 20. yüzyıl hattatlarının yetişmesinde rolü olan Sâmi Efendi, adeta bu ekolün bir şubesini temsil eden ünlü bir sanatkâr olarak karşımıza çıkar.[77] Nesta'lîk yazıda Yesârizâde, Sami Efendi ve Hulûsi Efendi'nin yazılarını örnek alarak, hocası Necmeddin Okyay'dan, nesta'lîk yazının inceliklerini öğrenmiş olan Hattat Ali Alparslan'ın yazıları ile bahsettiğimiz hattatların yazılarındaki benzerlikler, verilen örneklerle daha iyi anlaşılacaktır.

R. 64 Sâmi Efendi'nin Zerendûd Levhası: *Hicr, 99* (H.1309/M.1891)

(U. Derman, **Medresetü'l -Hattâtîn Yüz Yaşında**, s.76)

R. 65 Ali Alparslan'ın Celî Nesta'lîk Eseri İle Aynı Metin : *Hicr, 99* (H.1395/M.1975)

(Hasan Türkmen Fotoğraf Arşivi)

[77] Ali Rıza Özcan, "Türk Nesta'lîk Ekolü", Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Geleneksel Türk El Sanatları Ana Sanat Dalı Hat Programı, **Sanatta Yeterlik Eser Çalışması,** İstanbul 1996, s.123.

R. 66 Yesârîzâde Mustafa İzzet Efendi'ye Ait Celî Nesta'lîk *Hadis-i Şerîf*

(https://www.ketebe.org/eser/5300?ref=artist&id=992)

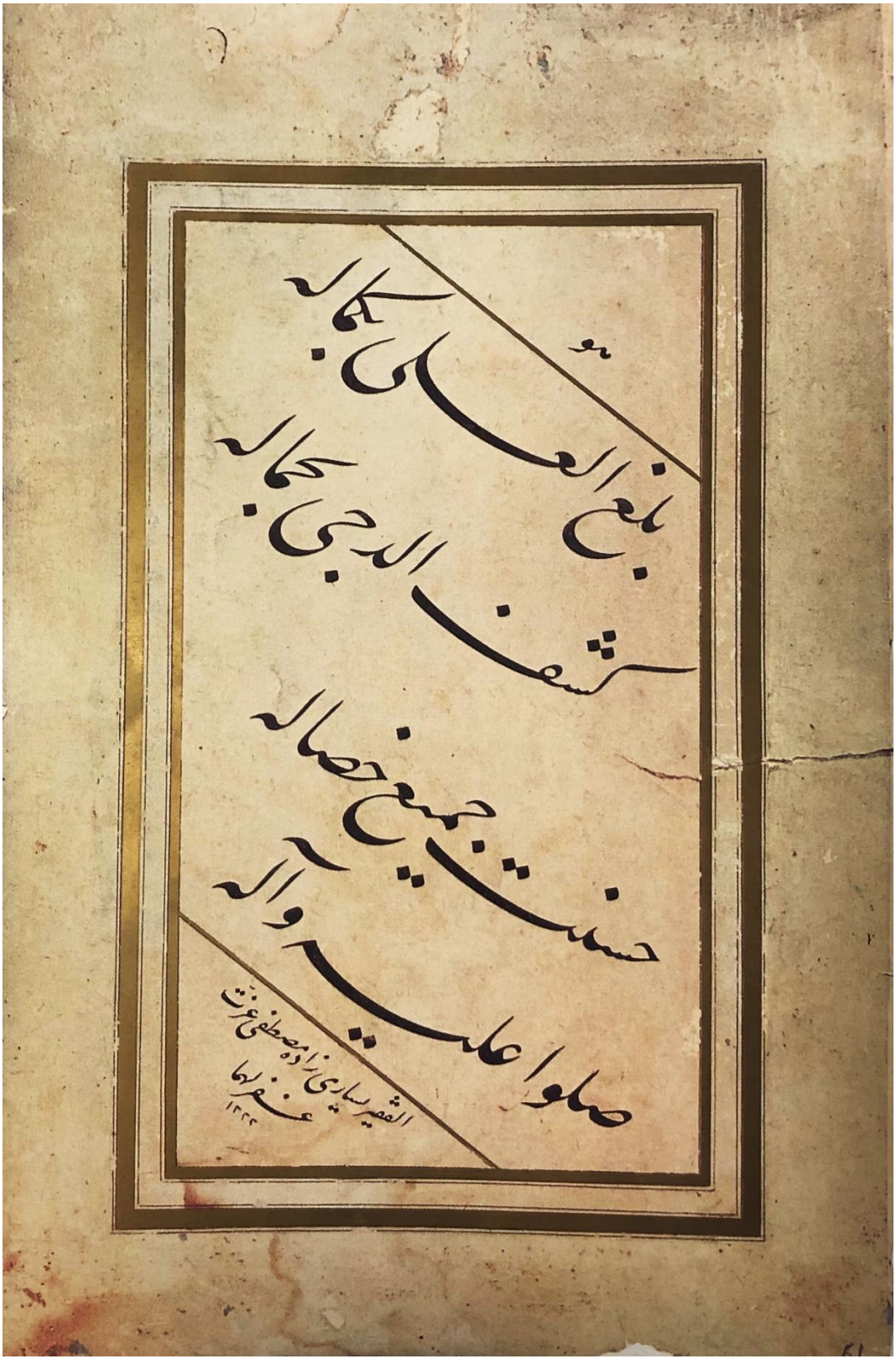
R. 67 Sâmi Efendi'ye Ait Celî Nesta'lîk *Hadis-i Şerîf*

(Zehra Korkmaz Taşbaş, YL Tezi, s. 123)

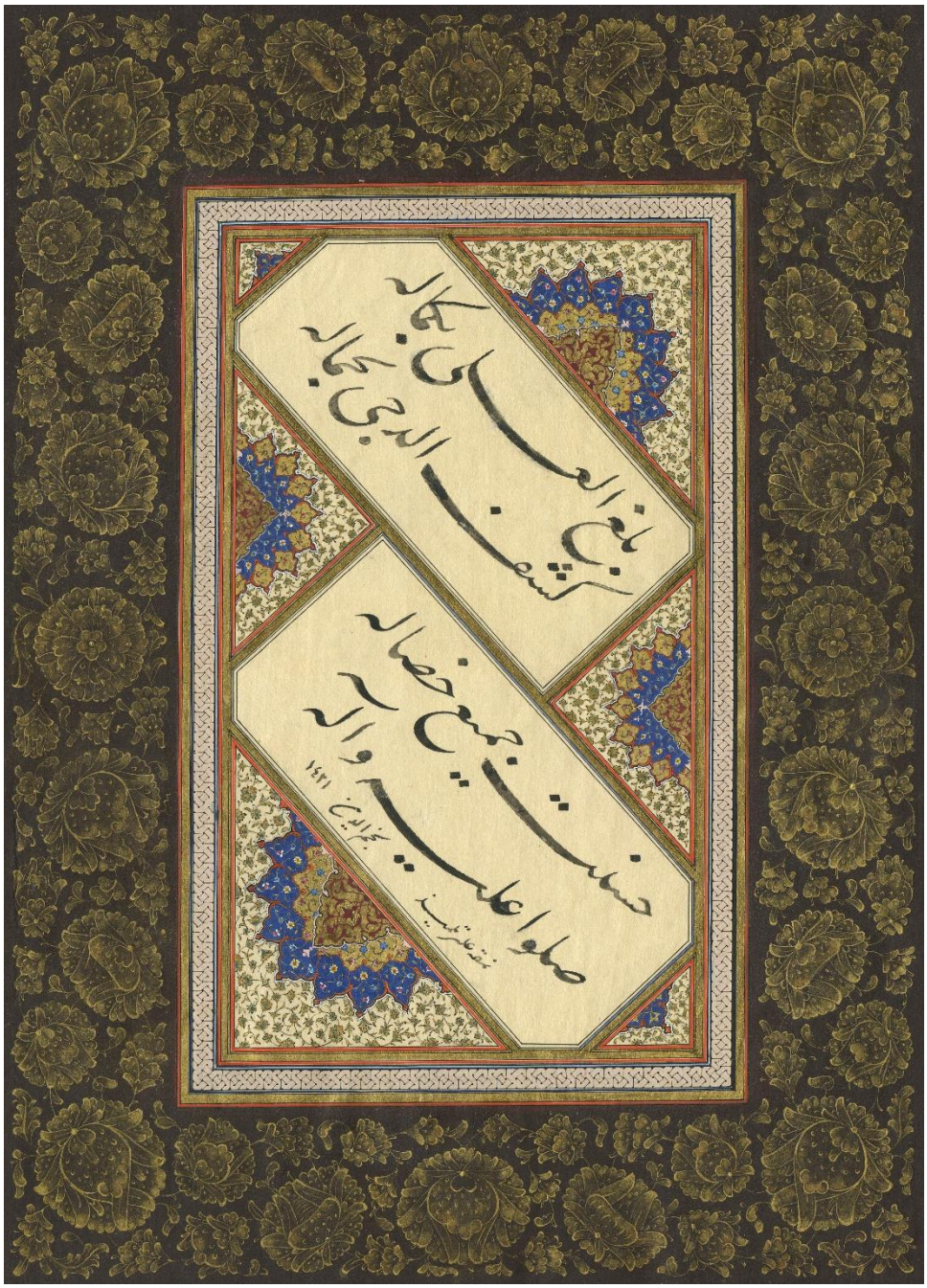
R. 68 Ali Alparslan'a Ait Celî Nesta'lîk *Hadis-i Şerîf* (H.1424/M.2003)

(Tahsin Kurt Fotoğraf Arşivi)

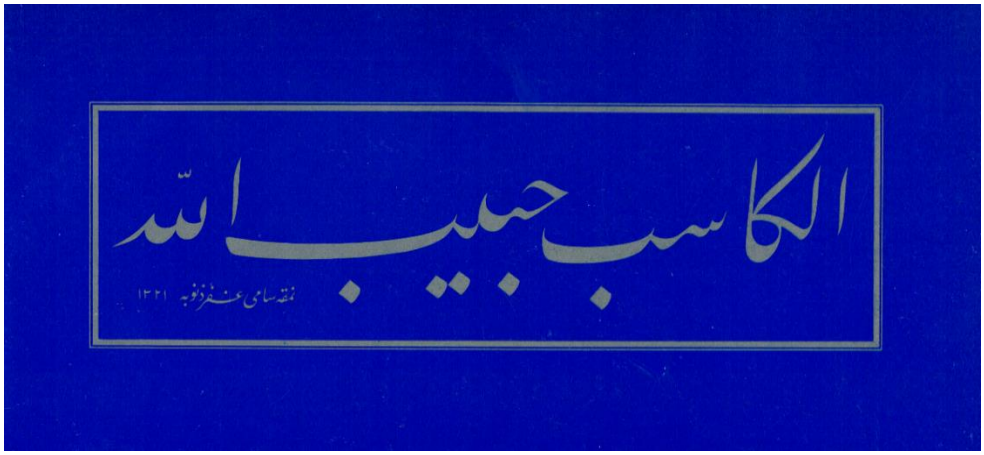
R. 69 Yesârîzâde Mustafa İzzet Efendi'nin Mâil Kıt'ası

(U. Derman, **İslâm Kültür Mirâsında Hat Sanatı**, nr. 105)

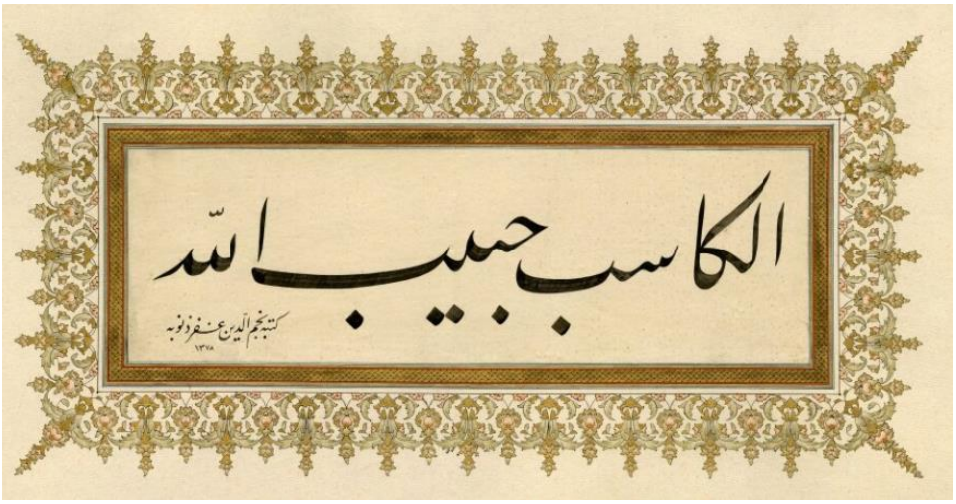
R. 70 Ali Alparslan'ın Mâil Kıt'ası (H.1421/M.2000)

(Arda Çakmak Koleksiyonu)

R. 71 Sâmi Efendi'ye Ait Celî Nesta'lîk *Hadis-i Şerîf* (H.1321/M.1903)

(U.Derman, **Türk Hat Sanatının Şâheserleri**, s. 33)

R. 72 Necmeddin Okyay'a Ait Celî Nesta'lîk *Hadis-i Şerîf* (H.1378/M.1958)

(https://www.ketebe.org/eser/4008?ref=artist&id=690)

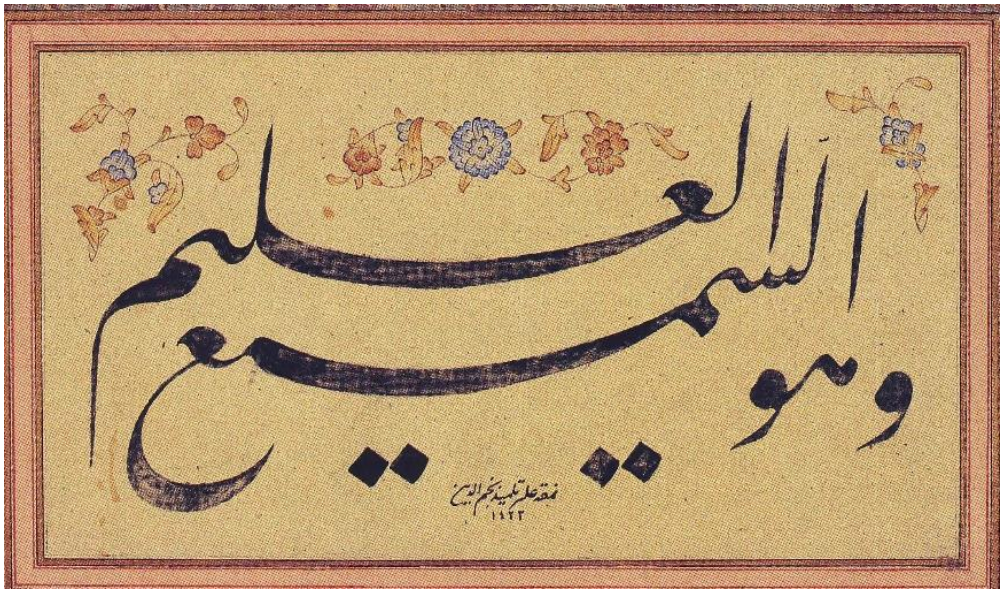
R. 73 Ali Alparslan'a Ait Celî Nesta'lîk *Hadis-i Şerîf* (H.1423/M.2002)

(Tahsin Kurt Fotoğraf Koleksiyonu)

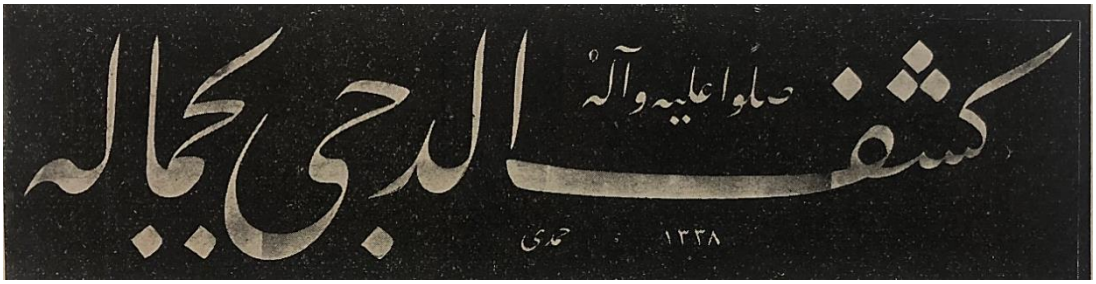
R. 74 Hulûsi Efendi'nin Celî Nesta'lîk Levhası *Bakara, 137* (H.1350/M.1931)

(M. Serin, **age.**, s.742)

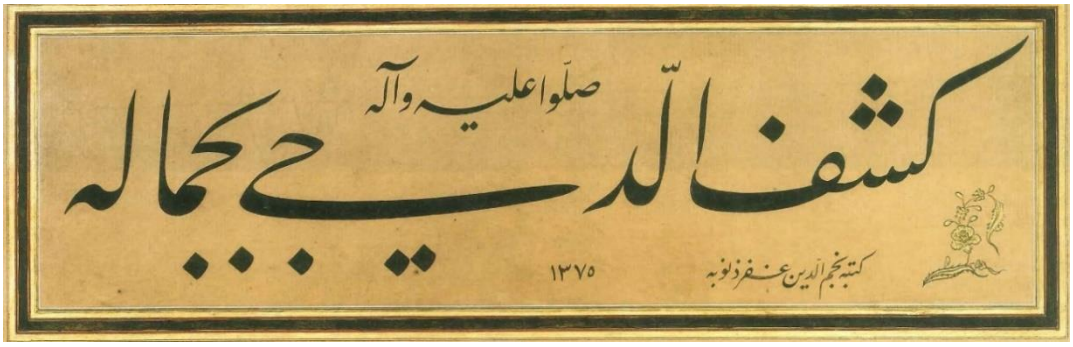
R. 75 Ali Alparslan'ın Celî Nesta'lîk Levhası *Bakara, 137* (H.1423/M.2002)

(Özel Fotoğraf Arşivi)

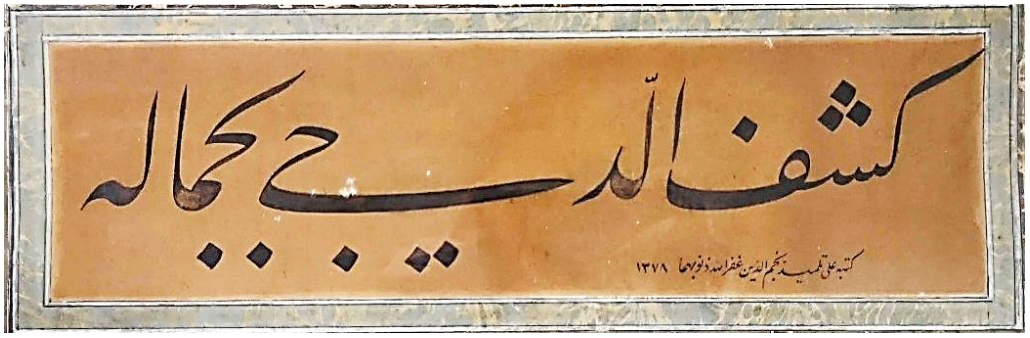
R. 76 E. Hamdî Yazır'ın Celî Nesta'lîk Eseri: *Keşefed-dücâ bi cemâlihî/ Sallû aleyhi ve âlihî* (H.1338/M.1919)

(İbnülemin Mahmud Kemal İnal, **age.**, s. 820)

R. 77 Necmeddin Okyay'ın Aynı Konulu Eseri: *Keşefed-dücâ bi cemâlihî/ Sallû aleyhi ve âlihî* (H.1375/M.1955)

(M. Serin, **age**., s. 313)

R. 78 Ali Alparslan'ın Aynı Konulu Eseri: *Keşefed-dücâ bi cemâlihî* (H.1378/M.1958)

(Halil Aksel Fotoğraf Arşivi)

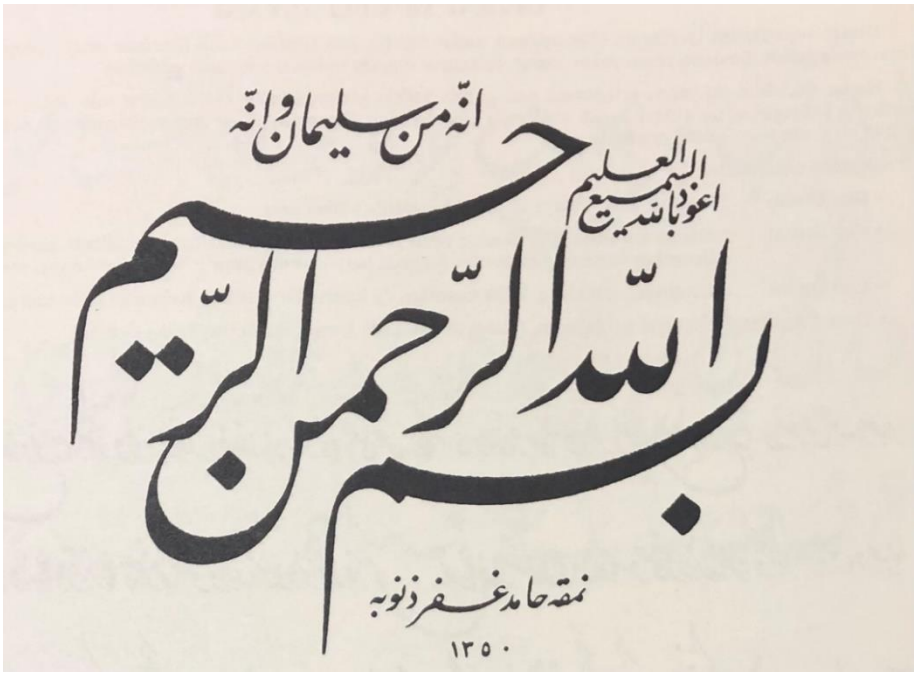
R. 79 Bursa Ulu Camii'ndeki Levha *Min Külli Feccin Amîk*

(**Bir Hüsn-i Hat Sergisi Bursa Ulu Cami**, s.140)

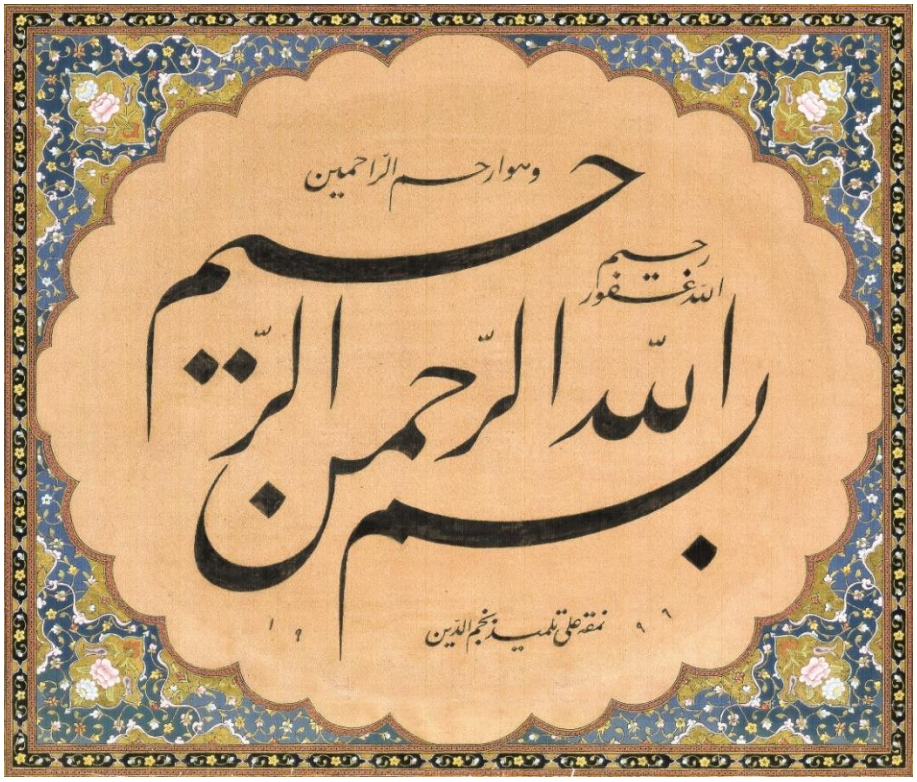
R. 80 Ali Alparslan Hattıyla *Min Külli Feccin Amîk* (H.1426/M.2005)

(Hüseyin Gündüz Koleksiyonu)

R. 81 Hâmid Aytaç Hattıyla *Besmele-i Şerif* (H.1350/M.1931)

(**The Basmala**, s. 67)

R. 82 Ali Alparslan Hattıyla *Besmele-i Şerîf* (H.1417/M.1996)

(U. Derman, **age**., s. 89)

2.4.2 Hat Sanatındaki Yeri

Dîvânî, celî dîvânî, nesta'lîk ve celî nesta'lîk yazı çeşitleri dışında, rık'a ve şikeste ta'lîk yazılarında da kudret sahibi olan Ali Alparslan, hocalarından öğrendiği bütün yazı çeşitlerini büyük gayretle yazmış, eksiksiz bir şekilde öğrencilerine aktarmıştır. Öğrencilerinden Ali Toy, "*Bugün bu yazı çeşitleri doğru bir şekilde yazılmaya devam ediliyorsa, bunda hocam Ali Alparslan'ın emeği çok büyüktür*." demiştir.[78] Hat sanatının zarif kalemi olarak anılan Hattat Prof. Dr. Ali Alparslan'ın vefat yıl dönümünde kabri başında yapılan bir anma programında, öğrencisi Ali Rıza Özcan, hocasının sanatı hakkındaki görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: "*Hocamın yazılarını yazma amacı, sadece insanları memnun etmek, insanları memnun ederken de aslında O'nu memnun etmek gayreti ve samimiyeti idi. Bu yüzden hocamın yazılarındaki samimiyeti, yazıdan anlamayanlar dahî hissederler."*[79]

İslam hat sanatında Ali Alparslan, Cumhuriyet Dönemi nesta'lîk yazıda ilk icâzet alan, klasik ekolün nesta'lîk, celî nesta'lîk, dîvânî, celî dîvânî ve rık'a hat çeşitlerinde tam bir üstâd idi. Merhum Süheyl Ünver, farklı zaman ve mekanlarda, Ali Alparslan için, üstüne basa basa "Asrımızın Yesârisi" diye iltifat etmiştir.[80]

Prof. Dr. Muhittin Serin hoca, Ali Alparslan'ın hat sanatındaki önemini şu şekilde ifade etmiştir; *"Sanat ve bilim alanındaki çalışmaları ve hizmetleriyle hat sanatı târihinde ışıklı, silinmez izler bırakmış olan Ali Alparslan Hoca, yüksek ve ince bir medeniyete âit bütün güzelliklerin unutulmaya yüz tuttuğu, hatta sinsice milletin hâfıza ve vicdanından silinmeye çalışıldığı bir dönemde hat sanatının yeniden değer kazanmasında çok önemli târihî bir rol oynamıştır. Mâzi ile günümüz arasındaki bağları sağlam kurarak hat sanatının gelecek zamanlar içinde de devamını sağlamış, nûr harflerini zulmetten nûra çıkarmıştır.*"[81]

---

[78] Ali Toy ile yaptığımız mülakat sonucu kayda geçtiğimiz bir bilgidir.

[79] 25 Ocak 2021 tarihinde yapılan kabir ziyaretinde, Ali Rıza Özcan'ın hocası Ali Alparslan ile ilgili konuşmasından alınmıştır. Video kaydı eklerde yer almaktadır.

[80] Abdullah Uçman, "Bir Zarif İnsan: Üstad Ali Alparslan", **Türk Edebiyatı Dergisi**, sy. 389, Mart 2006, s. 41-45.

[81] Muhittin Serin, "Ali Alparslan Hoca", **FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi,** İstanbul 2014, sy. 3, s. 388.

İbnül Emin Mahmud Kemal, kendi zamanında genç bir hattat olarak yazmakta olan Ali Alparslan'ın hattatlığı ile ilgili olarak "*Oldum demeyüb de olmağa çalışırsa, değerli bir ta'lîk hattatı olur. Muvaffakiyet, devam ve ikdam sahiblerine müyesserdir"* demiştir.

Prof. Dr. Süleyman Berk, Ali Alparslan ile ilgili yazdığı bir makalede Ali Hoca hakkındaki görüşlerini şu şekilde belirtmiştir: *Hattat Halim Özyazıcı, Hâmid Aytaç ve Necmeddin Okyay gibi Osmanlı bakıyesi sanatkârlar, harf inkılâbından sonra, nasıl yazı sanatının yok olmaması için büyük gayret göstermişlerse, son otuz-kırk yılda da Ali Alparslan, ta'lîk, dîvânî ve celî dîvânî yazılarının yok olmadan gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamıştır*[82]. Hat sanatındaki istîdadı kadar hat tarihi hususunda çıkardığı **Osmanlı Hat Sanatı Tarihi** ile **Ünlü Türk Hattatları** adlı kitaplar, bugün hat sanatı ile ilgilenenlerin başucu kitaplarıdır.

Edebiyat alanında yetiştirdiği talebelerden Mehmet Nuri Yardım, yazdığı bir makalede Ali Alparslan hakkında "*Ta'lîk yazının Türkiye'deki tek otoritesi olan hoca, zirveye çıkmış, şahikalara ulaşmıştı. Yüzlerce talebe yetiştirmişti. Hem Batı'da hem de İslâm âleminde tanınıyordu"* [83] diyerek, Prof. Dr. Ali Alparslan'ın, sanat alanında ne kadar önemli bir yere sahip olduğunu belirtmiştir.

Prof. Dr. M. Uğur Derman, Ali Alparslan ile ilgili hazırlamış olduğu kitapta Ali Alparslan için "*Eğer hüsn-i hat 1950'lerden bu yana, geçerliliğini sürdüren bir sanat olsa ve o da mesâsini tamamen buna verebilse idi, hattat kimliği ile, bulunduğu mevkiin çok daha fevkine yerleşirdi. Necmeddin Efendi'ye devam ettiği yıllardaki o hakîkaten başarılı meşk satırları bunun en bâriz delilidir."*[84] demiştir.

Yazdığı hat çeşitlerinin hepsinde kemâl derecesine ulaşmış olan Alparslan Hoca'nın bilhassa nesta'lîk ve celî nesta'lîk ile yazdığı *besmele* ve *hu* yazıları, onun

---

82 Süleyman Berk, "Ali Alparslan: Mütevazı, Hoşsohbet, Nüktedan", **Türk Edebiyatı Dergisi**, sy. 389, Mart 2006. s. 42.

83 Mehmet Nuri Yardım, "Çelebi Bir Hattat: Ali Alparslan", **Somuncubaba İlim Kültür ve Edebiyat Dergisi,** sy. 250 https://www.somuncubaba.net/makale/celebi-bir-hattat-ali-alparslan

84 Uğur Derman, **Edebi ve Hattı ile Ali Alparslan,** Yapı Kredi Yay**.,** İstanbul 2010, s. 35 (M. Uğur Derman'ın bahsettiği meşkler, tezin ekler bölümünde yer almaktadır.)

hat sanatındaki kâbiliyetini göstermektedir. Bıraktığı eserler, günümüzde hat sanatı ile uğraşan sanatseverlere yol gösterici niteliktedir.

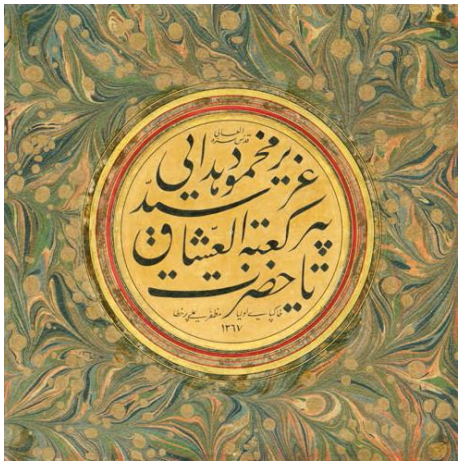
2.4.3 İmzaları

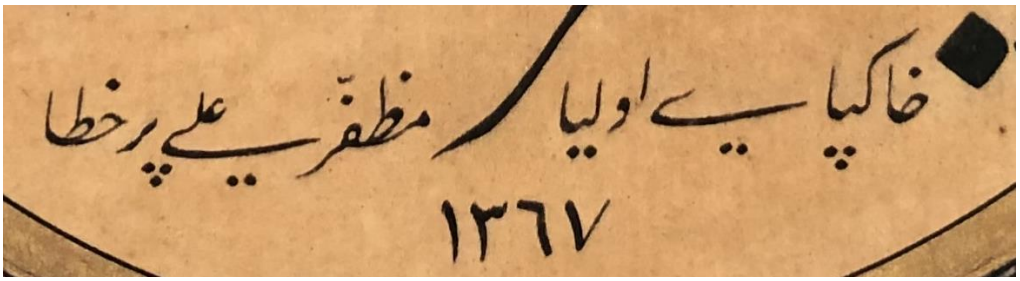
Eserlerinin güzelliğiyle hiçbir zaman övünmeyip, daima alçak gönüllü tavrıyla yazılarını yazan Ali Alparslan'ın, mütevazı duruşu imzalarına da yansımaktadır. Levhalarında, *Hâk-i Pây-ı Evliyâ Muzaffer Ali Pür-hatâ* ve *Bende-i Âl-i Abâ Aliyy-i Pür-hatâ* gibi tevâzu içerikli ifadelere yer vermiştir.

Nesta'lîk eserlerindeki imzalarında çoğunlukla, bu yazı çeşidini öğrendiği hocası Hezarfen Necmeddin Okyay'ın adını zikretmiştir. Genel itibariyle, hocasının adını tam bir şekilde yazdığı gibi, *Necmi* şeklinde kısaltarak zikrettiği eserler de olmuştur (bk. R. 112). Ali Alparslan'ın, kendi ismi ve soy ismi ile hocasının ismi ve soy ismini birlikte kullandığı levhalar da vardır (bk. R. 100).

Ali Alparslan, *ketebehû, sevvedehû ve meşşakahû* gibi sanatkârın adını belirtmeden önce gelen ve 'bunu yazdı' manasında kullanılan imza ifadelerine sıklıkla yer vermiş, ancak çokça tercih ettiği ifade *nemekahû* olmuştur. Bu ifadelere yer vermeksizin, yalnız *Ali* veya *Ali Tilmîz-i Necmeddin* şeklinde imza attığı eserlerin sayısı da oldukça fazladır (bk. R. 97, R.98). Yalnız *Ali* veya *Nemekahû Ali* şeklinde imza attığı levhalarda, boşlukların kısıtlı olması dolayısıyla imza metnini kısalttığı düşünülmektedir. Genellikle şikeste ta'lîk yazı çeşidiyle imza atan Ali Alparslan'ın imzalarında, *Gafera'llâhü zünûbehümâ* gibi dua ibâreleri de yer almaktadır (bk. R.86). Bazen satır nizamında, bazen müstakil formda, bazen de stilize ederek yazdığı imzalarında sıklıkla keşîde ve yay-ı ma'kûse kullanmıştır (bk. R. 83). İmzasız ve tarihsiz eserleri de bulunmaktadır.

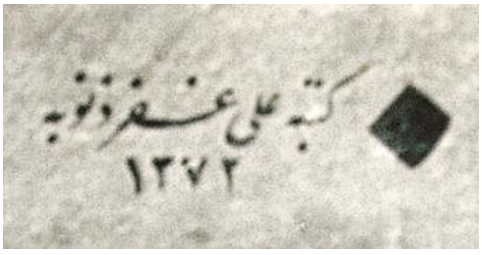
Ali Alparslan'ın, hocası Halim Efendi gibi hicrî tarihin dışında, sadece milâdî tarih attığı levhalar oldukça fazladır. Satır nizamında yazdığı bir imzasında gün, ay ve yılı milâdî olarak belirtmiştir (bk. R. 109). Dîvânî, celî dîvânî ve rık'a eserlerinde bu yazı çeşitlerindeki hocası Halim Efendi'nin ismini zaman zaman zikretmiş, ancak çoğunlukla *Ali* şeklinde imza atmıştır. Celî dîvânî ile yazdığı bir levhada imzayı rık'a yazı çeşidiyle yazdığı da olmuş, görev yaptığı üniversitenin adını da ekleyerek hocası Halim Efendi'ye dua etmiştir (bk. R. 103).

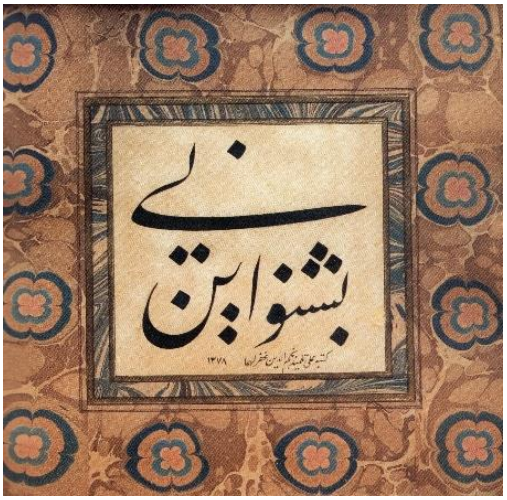

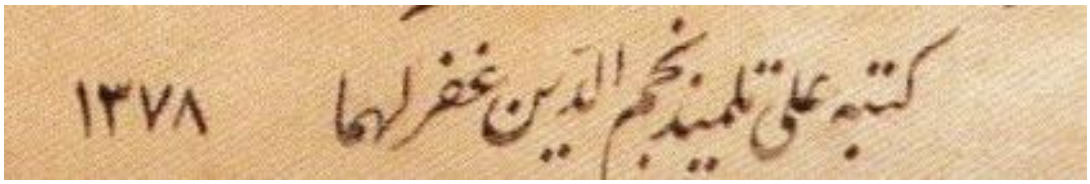
R. 83 *Hâk-i Pây-ı Evliyâ Muzaffer Ali Pür-hatâ (1367/1948)*

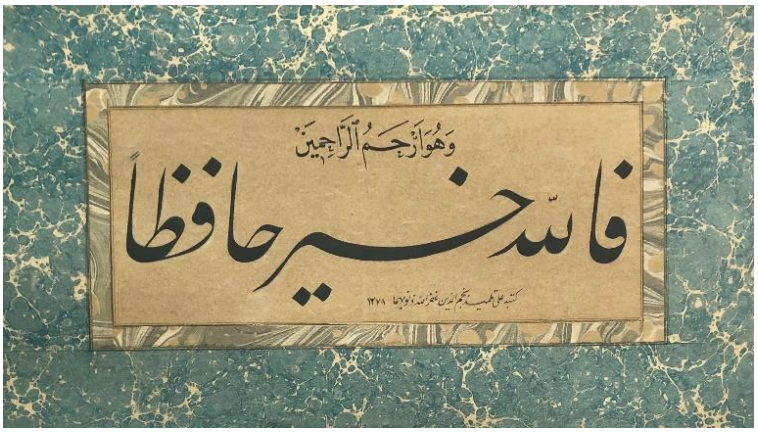

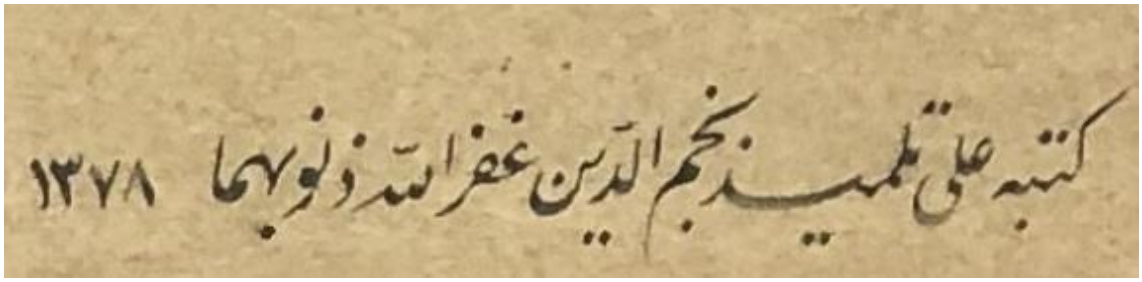
R. 84 *Ketebehû Ali Ğufire zunûbehu (1372/1952)*

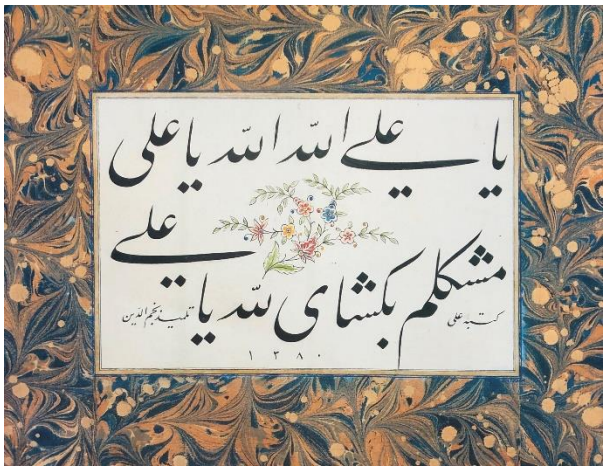

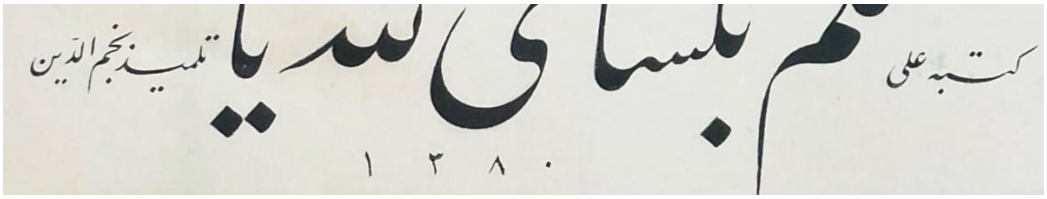
R. 85 *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddîn Gufire lehümâ (1378/1958)*

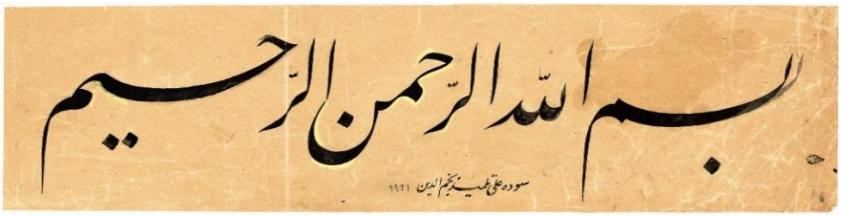

R. 86 *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddîn Gafera'llâhü zunûbehumâ (1378/1958)*

R. 87 Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin (1380/1960)

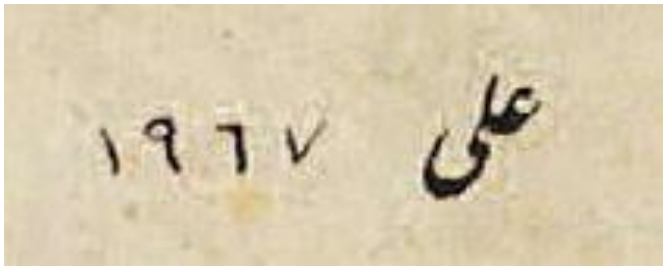

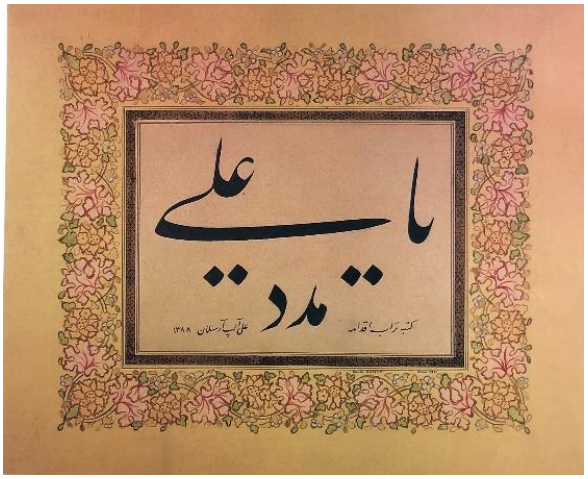
R. 88 *Sevvedehû Ali Tilmîz-i Necmeddin (1381/1961)*[85]

[85] Yazıdaki tarih 1921 şeklindedir ancak Ali Alparslan'ın 1922 doğumlu olması sebebiyle, yazılmak istenen tarihin 1961 olduğu düşünülmektedir.

R. 89 *Ali (1387/1967)*

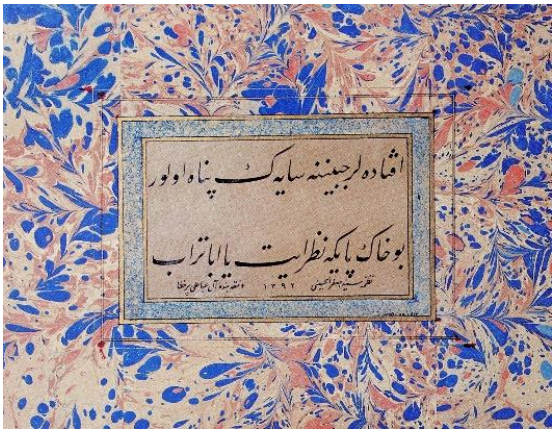

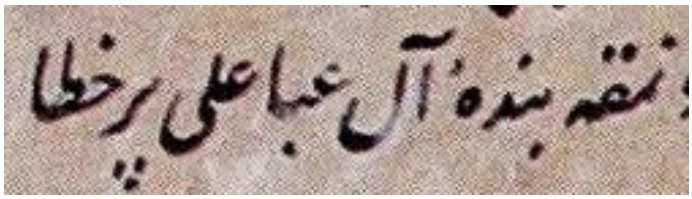
R. 90 *Ketebehû Türâbü Akdâmihî Ali Alparslan (1388/1968)*

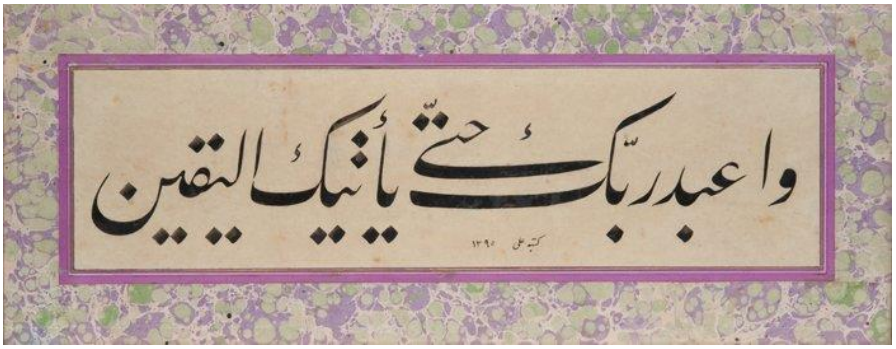

R. 91 *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddîn (1391/1971)*

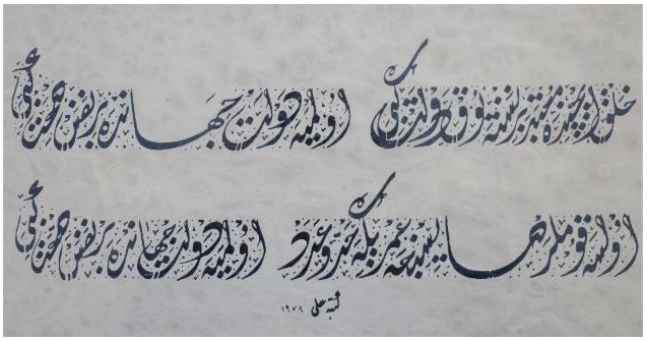

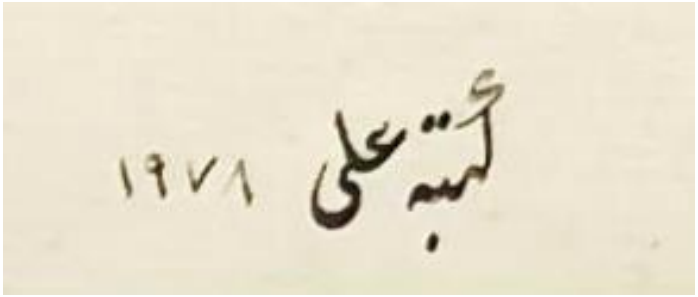

R. 92 *Nemekahû Bende-i Âl-i Abâ Aliyy-i Pür-hatâ (1392/1972)*

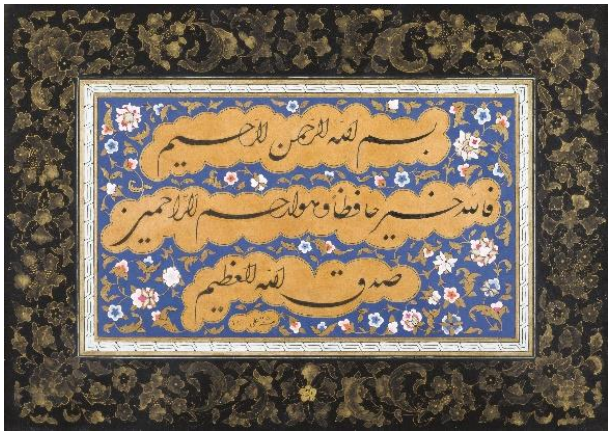

R. 93 *Ketebehû Ali (1395/1975)*

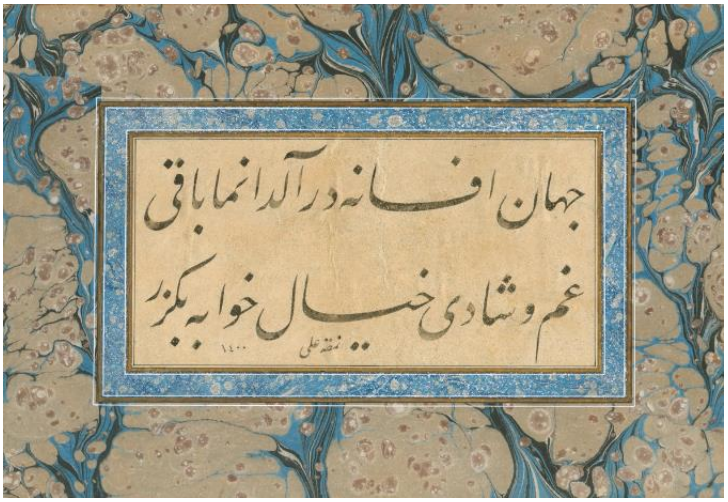

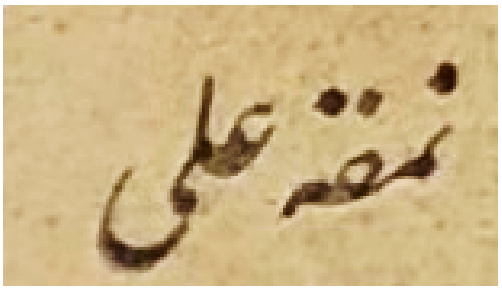
R. 94 *Ketebehû Ali (1398/1978)*

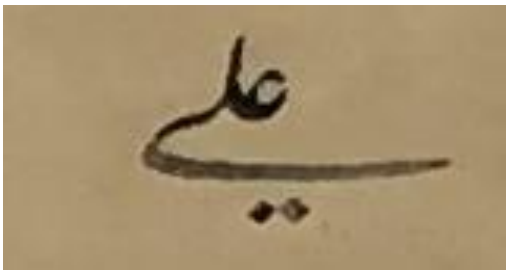
R. 95 *Meşşakahû Ali (1400/1980)*

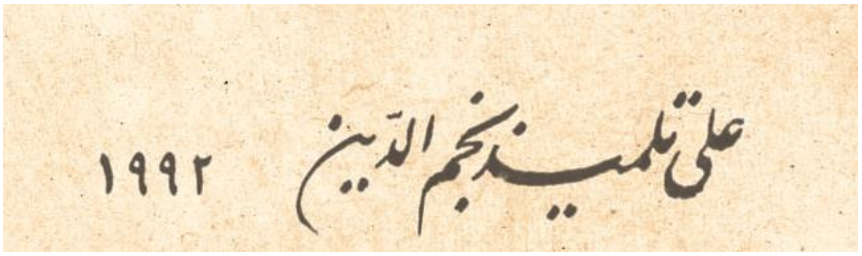
R. 96 *Nemekahû Ali (1400/1980)*

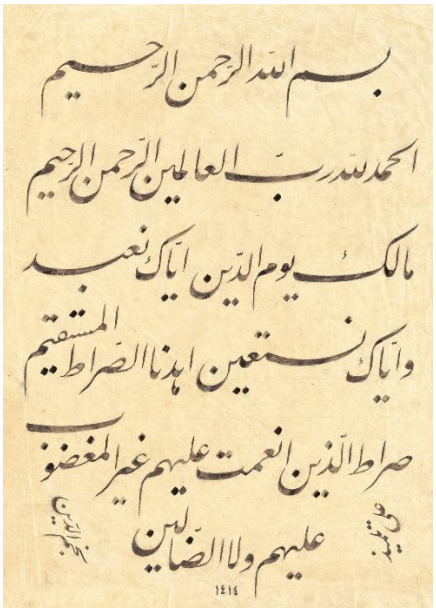

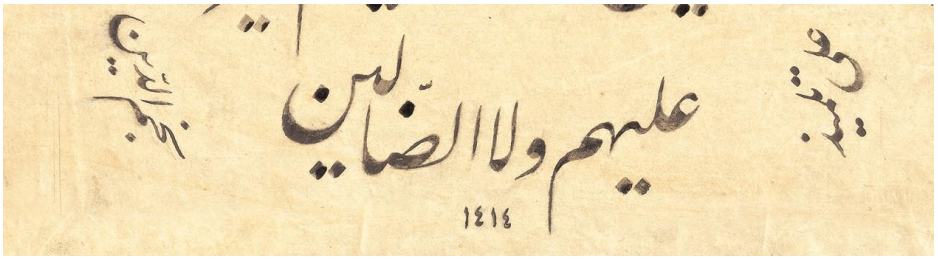
R. 97 *Ali (1406/1985)*

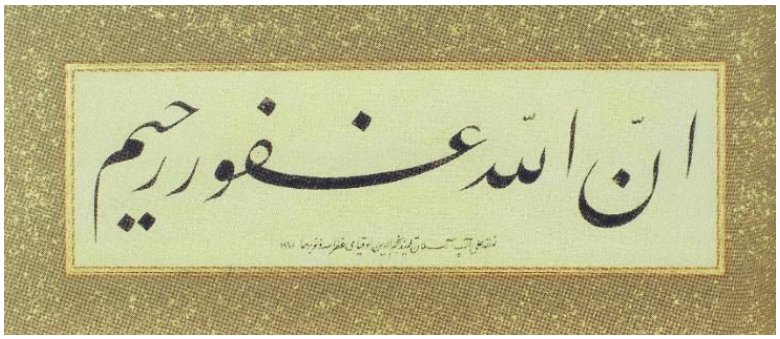

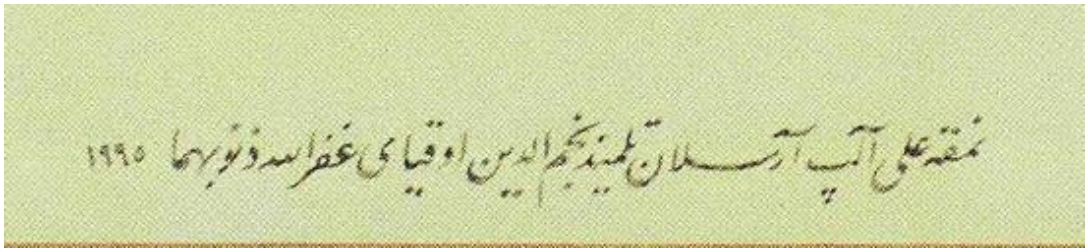
R. 98 *Ali Tilmîz-i Necmeddin (1413/1992)*

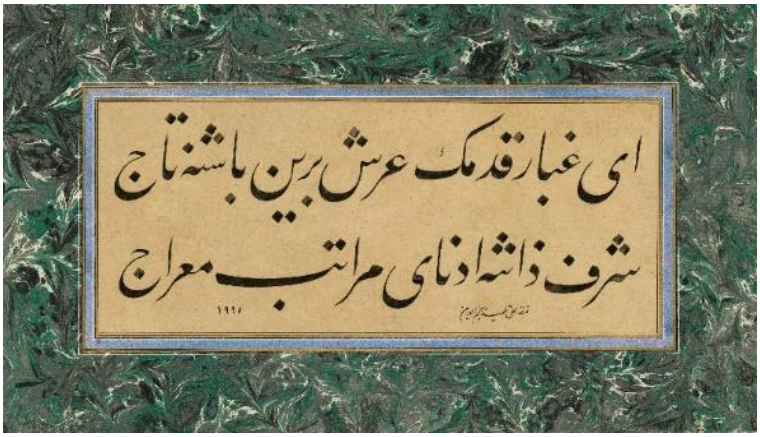

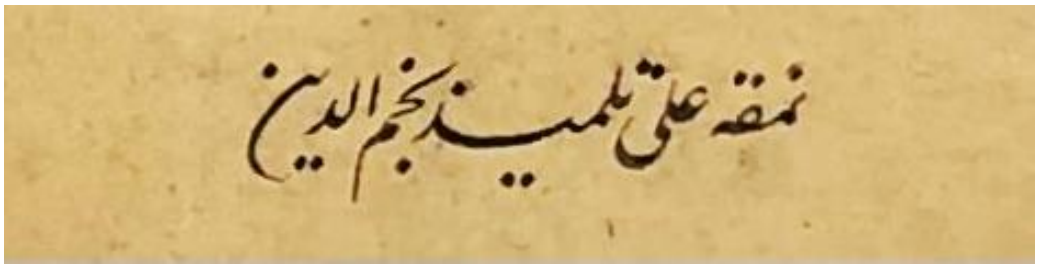
R. 99 Ali Tilmîz-i Necmeddin (1414/1993)

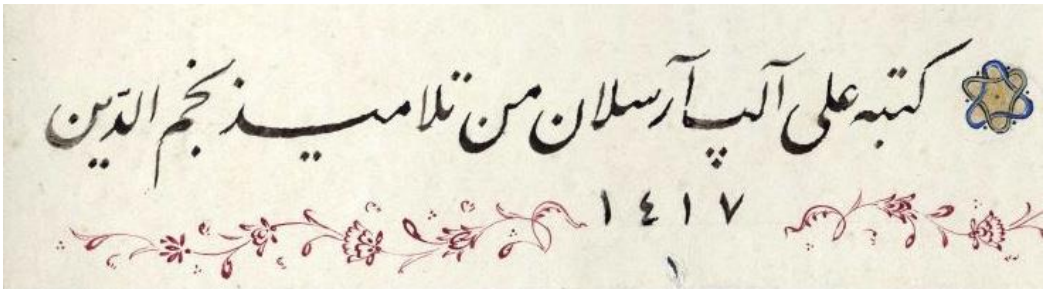

R. 100 *Nemekahû Ali Alparslan Tilmîz-i Necmeddîn Okyay Gafera'llâhü zunûbehumâ (1416/1995)*

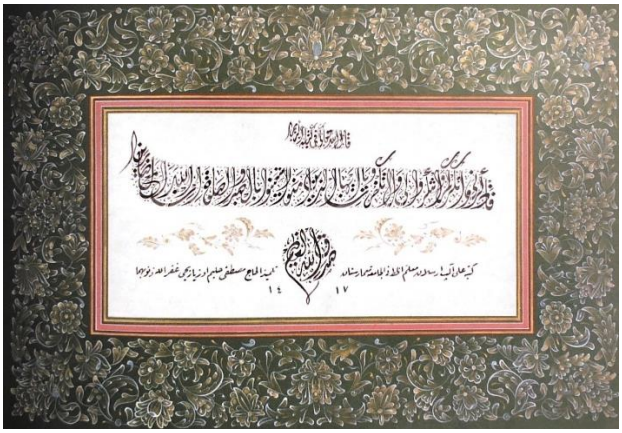

R. 101 *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddîn (1416/1995)*

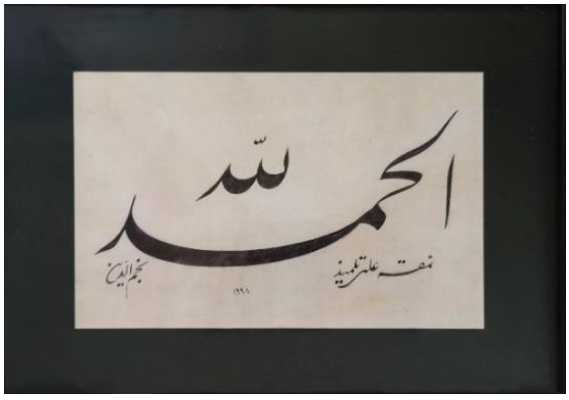
R. 102 *Ketebehû Ali Alparslan min Telâmîz-i Necmeddîn (1417/1996)*[86]

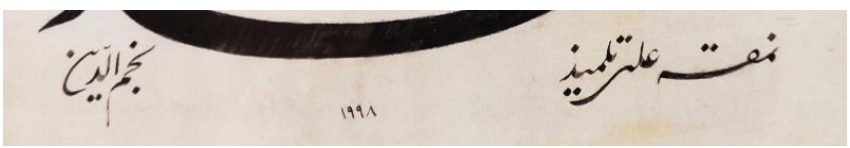
[86] Ali Alparslan'ın Hilye-i Şerif'e yazdığı imzadır.

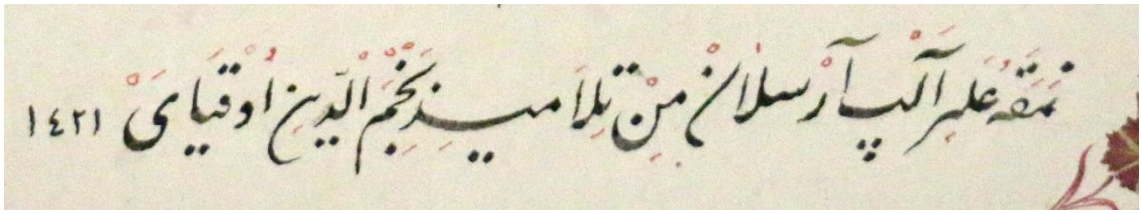

R. 103 *Ketebehû Ali Alparslan Muallimü'l Hat Fi'l Câmia Mimar Sinan Tilmîz El Hâc Mustafa Halim Özyazıcı Gafera'llâhü zunûbehumâ (1417/1996)*

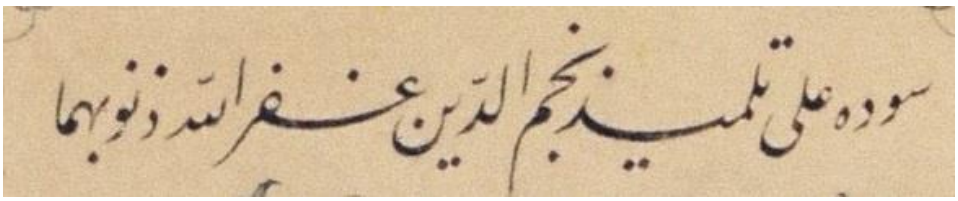

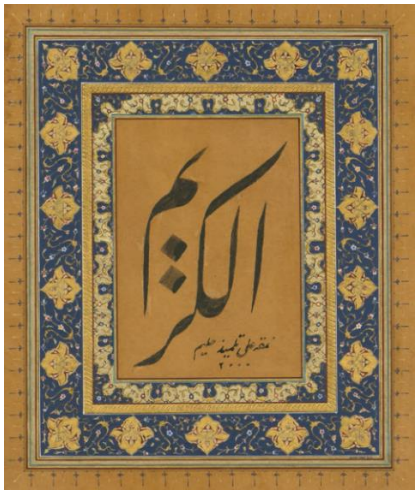
R. 104 *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddîn (1419/1998)*

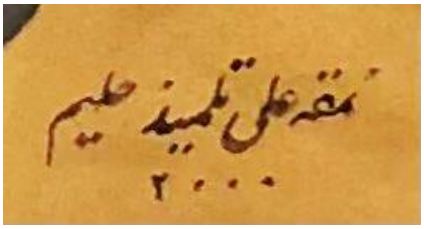

R. 105 *Nemekahû Ali Alparslan min Telâmîz-i Necmeddin Okyay (1421/2000)*[87]

R. 106 *Sevvedehû Ali Tilmîz-i Necmeddîn Gafera'llâhü zunûbehumâ* [88]

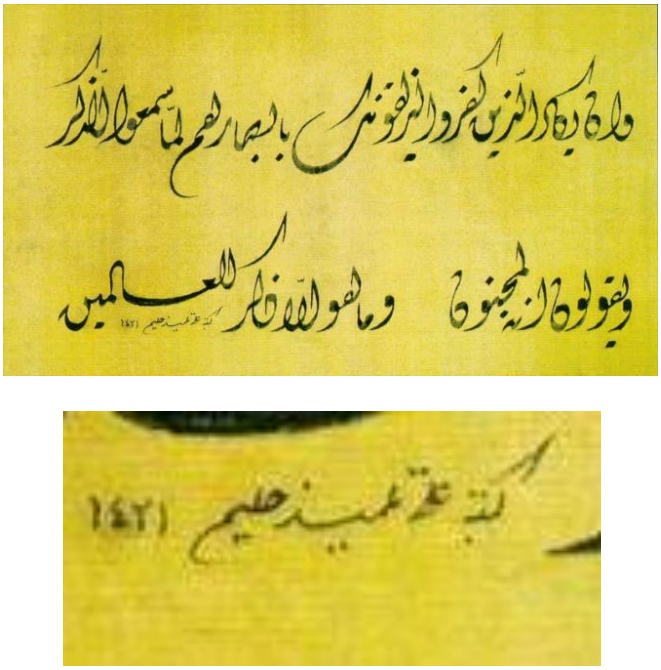
R. 107 *Nemekahû Ali Tilmîz-i Halîm*[89] *(1421/2000)*

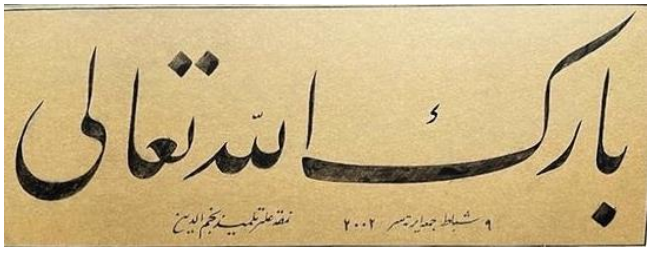
87 Hilye-i Şerif imzalarındandır.

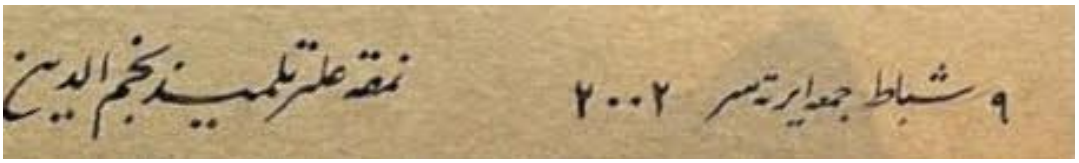
88 Eser : (bk. Katalog No:189)

89 Çoğunlukla dîvânî ve rık'a yazılarında, bu yazıları öğrendiği hocası Halim Efendi'nin adını zikreden Ali Alparslan, celî nesta'lîk bu eserinde Halim Efendi'nin adını zikretmiştir.

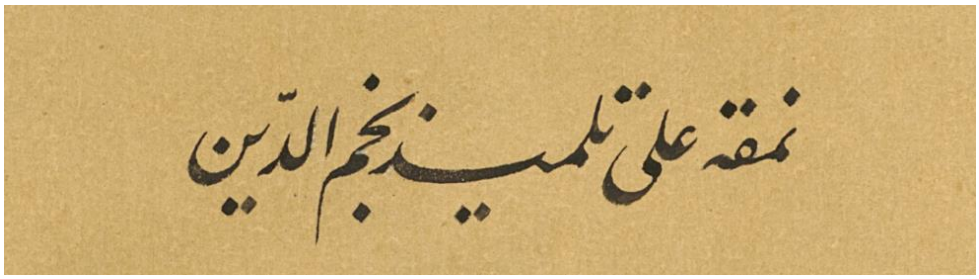
R. 108 *Ketebehû Ali Tilmîz-i Halîm (1421/2000)*

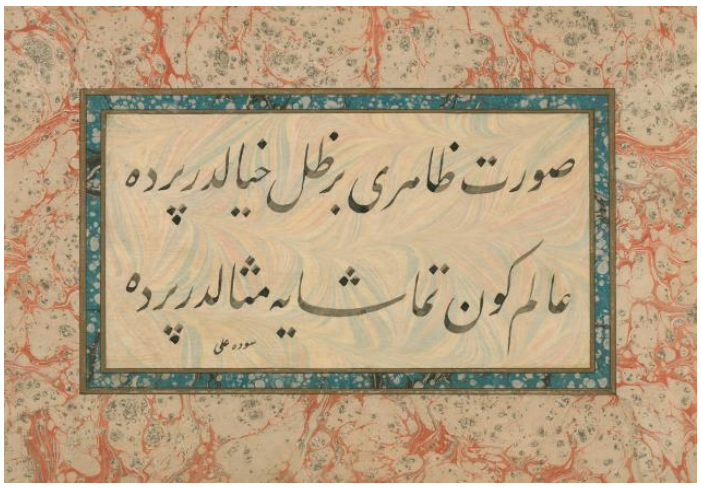

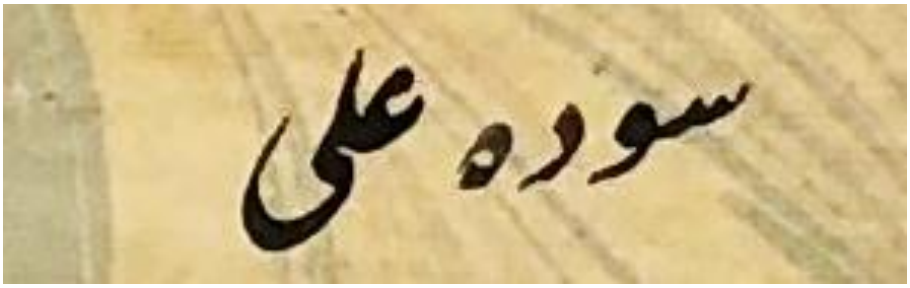
R. 109 9 Şubat Cumartesi 2002 Tarihli *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

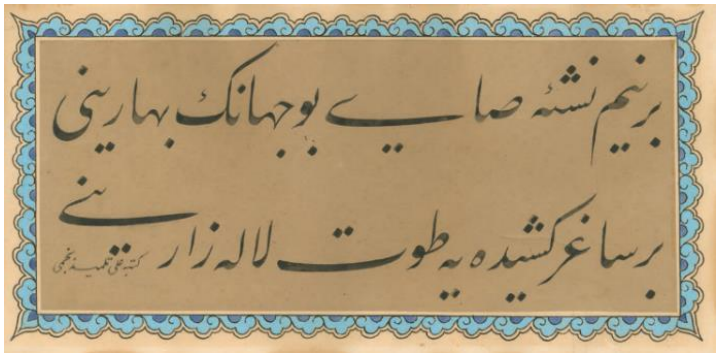

R. 110 *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddîn (1424/2003)*

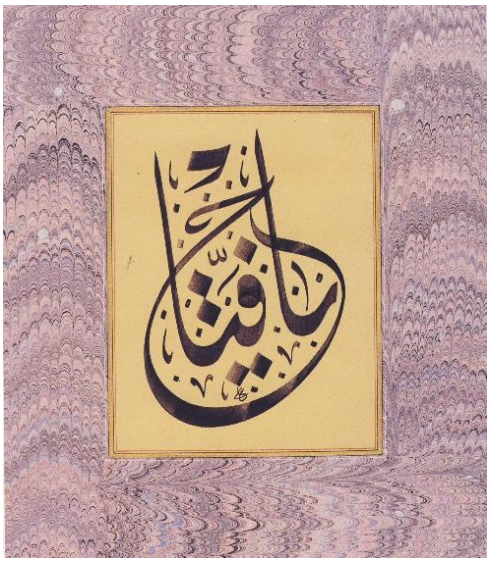

R. 111 *Sevvedehû Ali*

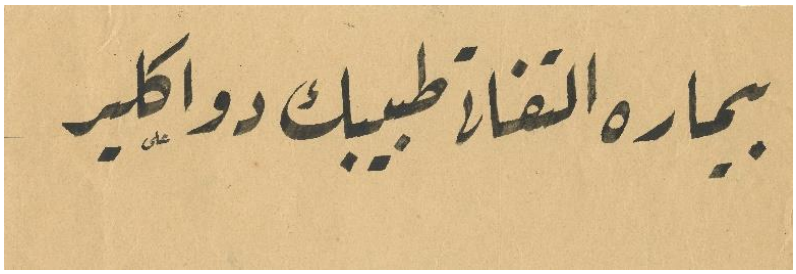

R. 112 *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmi*

R. 113 *Ali*

R. 114 *Ali*

R. 115 *Ali*

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. ALİ ALPARSLAN'IN ESERLERİ (KATALOG)

Ali Alparslan, hicrî 1367 (1947-1948) yılında Necmeddin Okyay'dan nesta'lîk icâzeti almış ve bu tarihten itibaren eser vermeye başlamıştır. Rık'a, dîvânî, ve celî dîvânî yazılarını da Halim Efendi'den meşk etmiş ancak bu yazıların geleneğinde icâzet olmadığı için icâzet almamıştır. Necmeddin Efendi'den sülüs, Halim Efendi'den de kısa bir süre nesih yazı da meşk etmiş olan Ali Alparslan'ın, bu yazı çeşitleriyle yazmış olduğu levhasına rastlanmamış olup, celî nesta'lik bir levhasında nesih yazı ile yazdığı bir ayet-i kerîme yer almaktadır.(bk. Katalog No:007)

Nesta'lîk yazının dışında şikeste ta'lîk yazıları da bulunan Ali Alparslan'ın eserleri, kronolojik sıraya konularak yazı çeşitlerine göre ayrı başlıklar altında bir araya getirilmiştir. İmzasız ve tarihi belli olmayan yazılar, yazı çeşidine göre gruplandırılmış ve tarihli yazılardan sonra gösterilmiştir. Levhada verilen tarih, açık bir şekilde belirtilmiş, milâdî veya hicrî karşılığı parantez içine alınmıştır.

Katalogta celî nesta'lîk ve nesta'lîk yazının aynı levhada yer aldığı hilye-i şerif ,hadis-i şerif vb. eserler, celî nesta'lîk kategorisinde paylaşılmış olup, bu levhalardaki metinlerin okunuşlarında celî kısımlar belirtilmiştir.

2021 yılının Ocak ayında Fatih Ömeroğlu ve Ali Rıza Özcan öncülüğünde **Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan** sergisi düzenlenmiştir. Bu sergide yer alan eserler, sergi kataloğundan alınmış ve tezde belirtilmiştir. [90] U. Derman'ın **Edebi ve Hattı ile Ali Alparslan** adlı eserinde yer alan levhalar kaynak olarak gösterilmiştir. Katalogtaki bazı eserlerin sadece dijitaline ulaşıldığından dolayı eserlerin bulunduğu yer bilinmemektedir. Katalog numaralarının altında 'Özel fotoğraf arşivi' olarak belirtilen eserler, görselleri veren kişinin isminin belirtilmesini istememesi sebebiyle, o şekilde yazılmıştır. Ali Alparslan'ın deneme yazıları ile öğrencilerine göstermiş olduğu meşklerin sayısı fazla olduğundan, tezin ekler bölümünde yer almaktadır.

[90] https://www.kadirgasanat.com/uploads/hat-sanatinin-zarif-kalemi-pdf.pdf

3. 1 Celî Nesta’lîk Yazıları

Katalog No:001

Adı : Celî Nesta’lîk Levha

Metni : *“Yâ Hazret-i Pir Kâ’betü’l-Uşşâk Seyyîd Azîz Mahmûd Hüdâyî (Kuddise Sırrıhu’l-Âlî)”*

Tarihi : H. 1367 (1948)

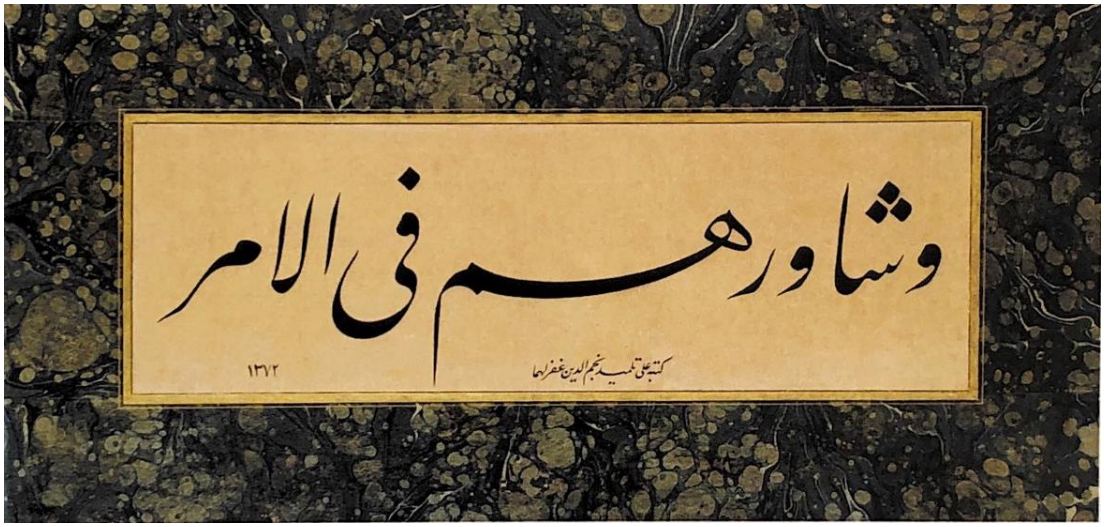
Eb’adı : -

Bulunduğu Yer : Şenol Tanju Koleksiyonu

Kaynak : **Haz.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s. 1

İmza : *Hâk-i Pây-ı Evliyâ Muzaffer Ali Pür-hatâ*

Diğer Özellikler : Ali Alparslan’ın icâzetinden sonra bilinen en eski yazısıdır. İstifi, dairesel formdadır. *Kaf* harfinin noktaları dikey şekilde üst üste konulmuştur.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:002

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ve Şâvirhüm fi'l- Emr"* (Âl-i İmrân 159)

Tarihi : H. 1372 (1952)

Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin Ğufire lehümâ*

Diğer Özellikler : Harfler arası boşluklar oldukça orantılıdır. *Elif* harflerinin sağa olan meyili ile *he* harfinin keşîdesi nesta'lîk yazı özellikleriyle uyumludur.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:003

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ya Hazret-i Pir Kutbu Âzâm Sultan Seyyîd Azîz Mahmûd Hüdâyî Kaddesa'llahu Sırrahu"*

Tarihi : H. 1372 (1952)

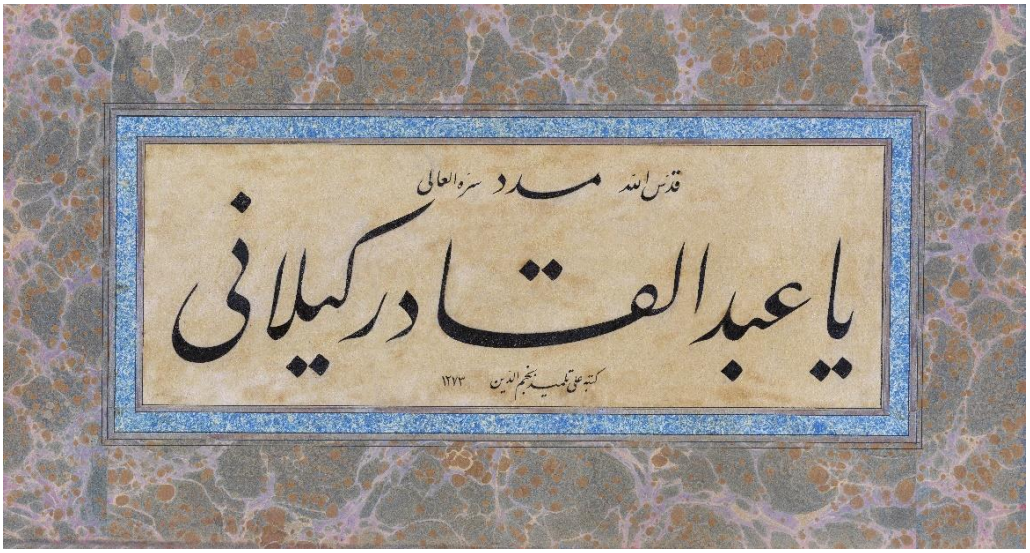
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Ketebehû Ali Gufire zunûbe*

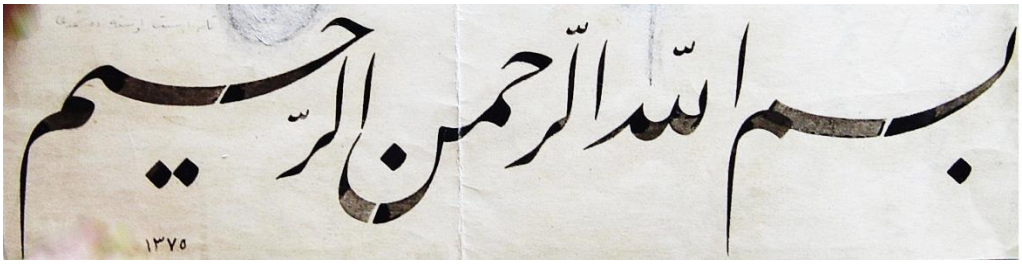
Diğer Özellikler : Yazı, aşağıdan yukarı doğru istiflenmiştir. Noktalamada yuvarlak nokta da kullanılmış ve yazının okunuşunu kolaylaştırmak adına şedde konmuştur.

(F:Abdurrahman Kılıç)

Katalog No:004

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** "*Meded Yâ Abdulkadir Geylânî (Kaddesa'llahu Sırrahu'l- Alâ)"*
Tarihi	**:** H. 1373 (1953)
Eb'adı	**:** 13x37 cm
Bulunduğu Yer	**:** Abdurrahman Kılıç Koleksiyonu
Kaynak	**:** -
İmza	**:** *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Nesta'lîk ve celî nesta'lîk yazı çeşitleri aynı kompozisyonda yazılmış, bu iki yazıda da keşîde kullanılarak yazıya estetik bir görünüm kazandırılmıştır.

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:005

Adı : Besmele

Metni : *"Bismillâhirrahmânirrahîm"*

Tarihi : H. 1375 (1955)

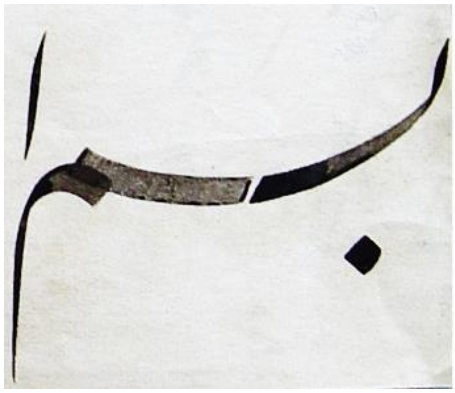
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : -

Diğer Özellikler : Besmele'nin sulu mürekkeple yazılması, kamış hareketlerini daha net bir şekilde görünmesini sağlamıştır. Harfler ve keşîdeler pürüzsüz durmaktadır.

(Hüseyin Gündüz Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:006

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : "*Bişnev in ney"*

Tarihi : H. 1378 (1958)

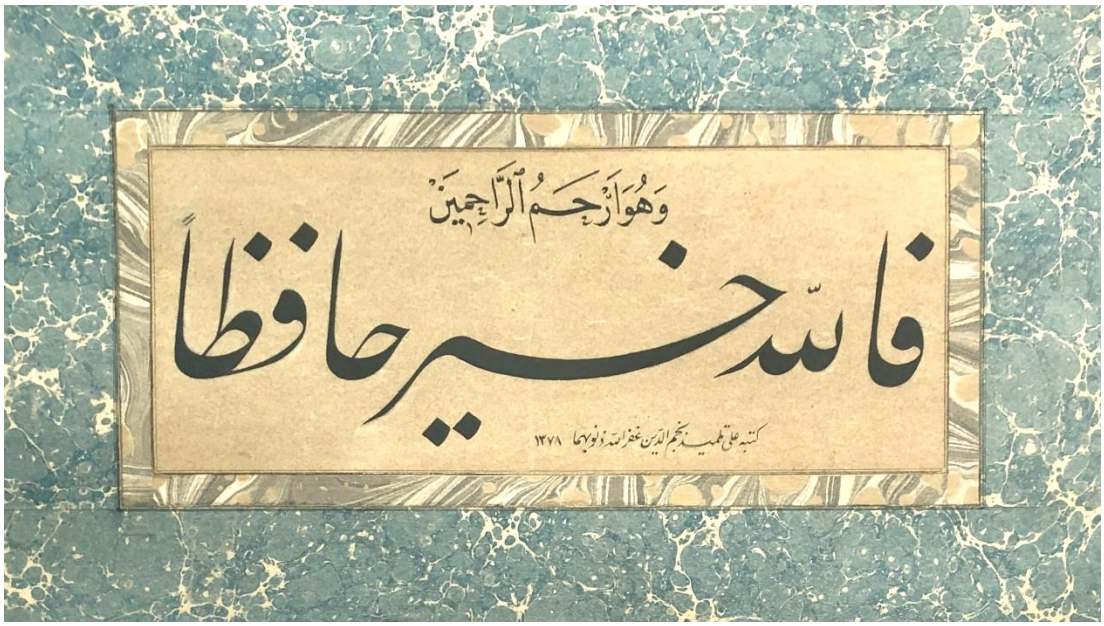
Eb'adı : 30x30 cm

Bulunduğu Yer : Niyazi Sayın Koleksiyonu

Kaynak :

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin Gufire lehümâ*

Diğer Özellikler : *Mesnevî'*nin ilk beytinde geçen bu ibârenin tercümesi, *Dinle bu neyi*…

(F: Sümeyye Coşkun/2021)

Katalog No:007

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : "*Fallâhu Hayrun Hâfızan ve Hüve Erhamu'r-Râhimîn"* (Yusuf 64)

Tarihi : H. 1378 (1958)

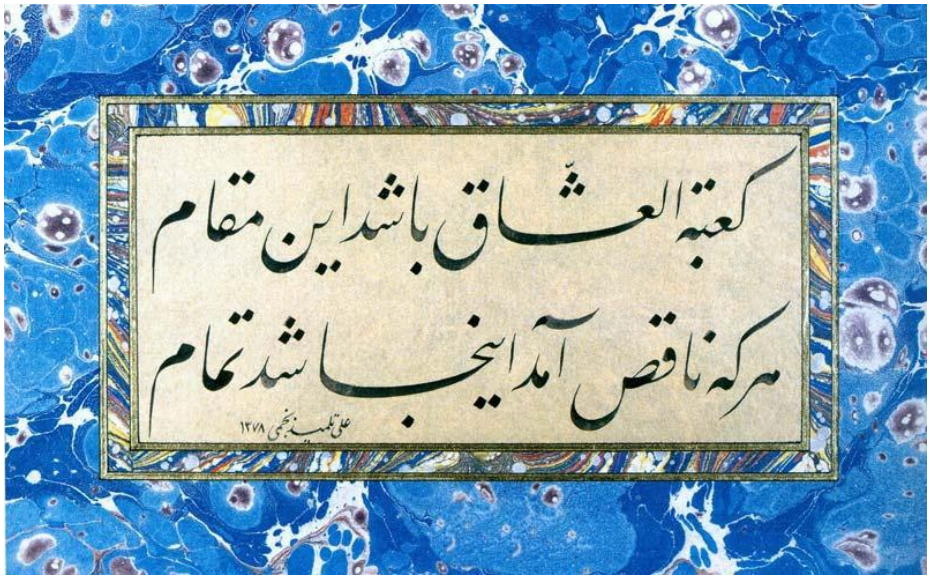
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : Ali Alparslan Ailesi

Kaynak : -

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin Gafera'llâhü zunûbehümâ*

Diğer Özellikler : Levhada, celî nesta'lîk ile nesih yazı bir arada kullanılmıştır. Ali Alparslan'ın, Halim Efendi'den nesih yazı meşk ettiği bilinmektedir.

Katalog No:008

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ka'betü'l- uşşâk bâşed in makâm,*
Her ki nâkıs âmed incâ şûd tamâm"

Tarihi : H. 1378 (1958)

Eb'adı : -

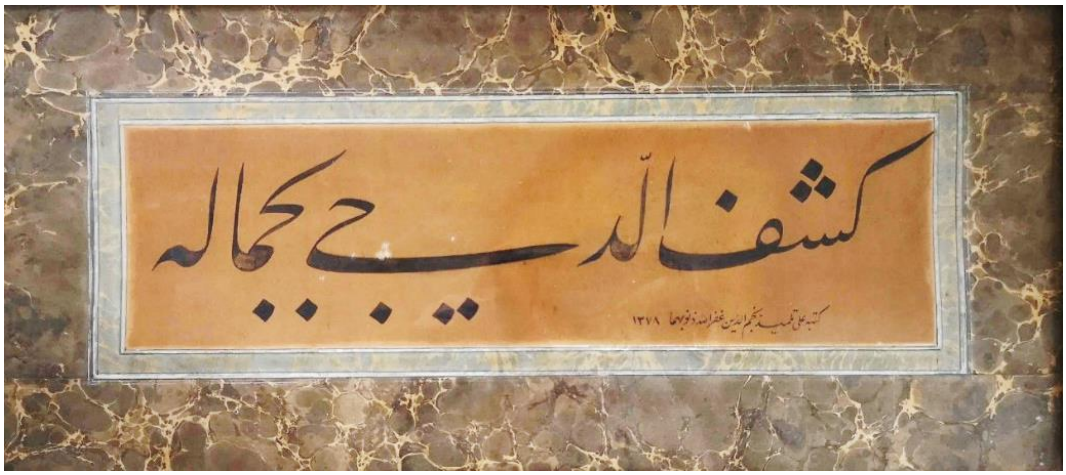
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : turkishislamiccalligraphy (Instagram adresinden alınmıştır.)

İmza : *Ali Tilmîz-i Necmi*

Diğer Özellikler : *Aşıkların kâbesi oldu bu makam, Her kim noksan geldi, oldu tamam*. Ta'lîk yazı ile celî ta'lîk yazı arasında kaide bakımından bir fark yoktur. Yegâne fark, celî ta'lîkte *elif*in boyunun ve *sin, sad, nûn*, gibi kâse şeklindeki harflerin genişliğinin yarım nokta daha uzun ve geniş olmasındadır.[91]

[91] Ali Alparslan, **agm.**, s. 441-522.

Katalog No:009

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Keşefe'ddücâ bi cemâlihî"*

Tarihi : H.1378 (1958)

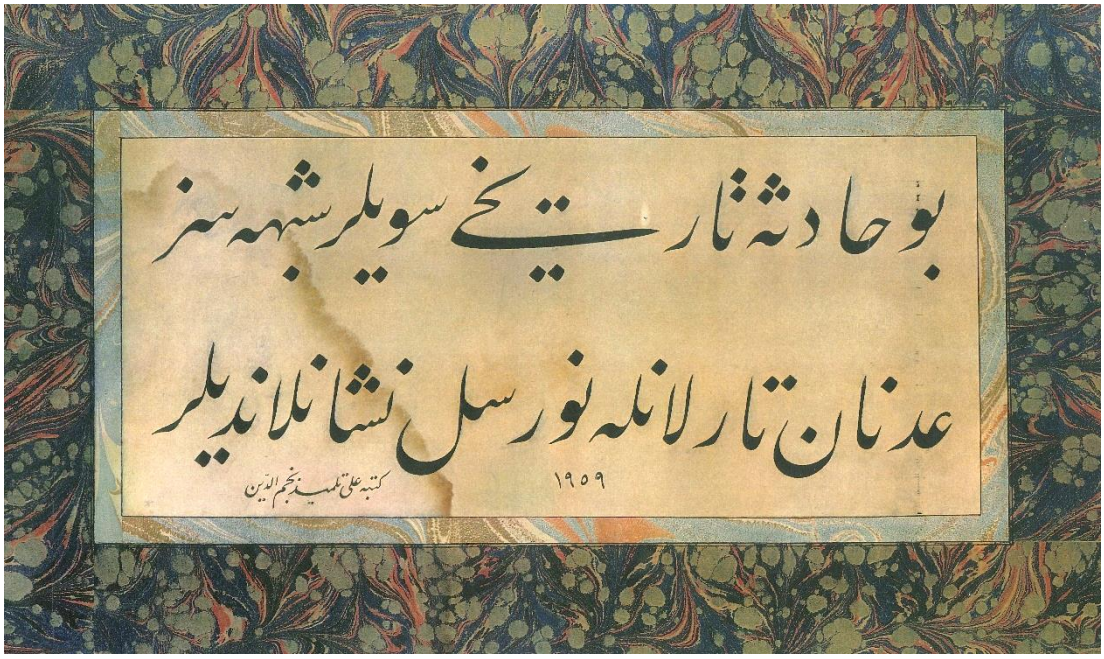
Eb'adı : 27x53 cm

Bulunduğu Yer : Ali Alparslan Ailesi

Kaynak : -

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin Gafera'llâhü zunûbehümâ*

Diğer Özellikler : Verilen ölçüler, levhanın çerçeveli ölçüleridir. *Şın* dişleri belirgin yapılmıştır.

(Ali Rıza Özcan Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:010

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *" Bu hâdise tarihi söyler şüphesiz,*
Adnan Tarlan'la Nursel nişanlandılar."

Tarihi : M. 1959 (1379)

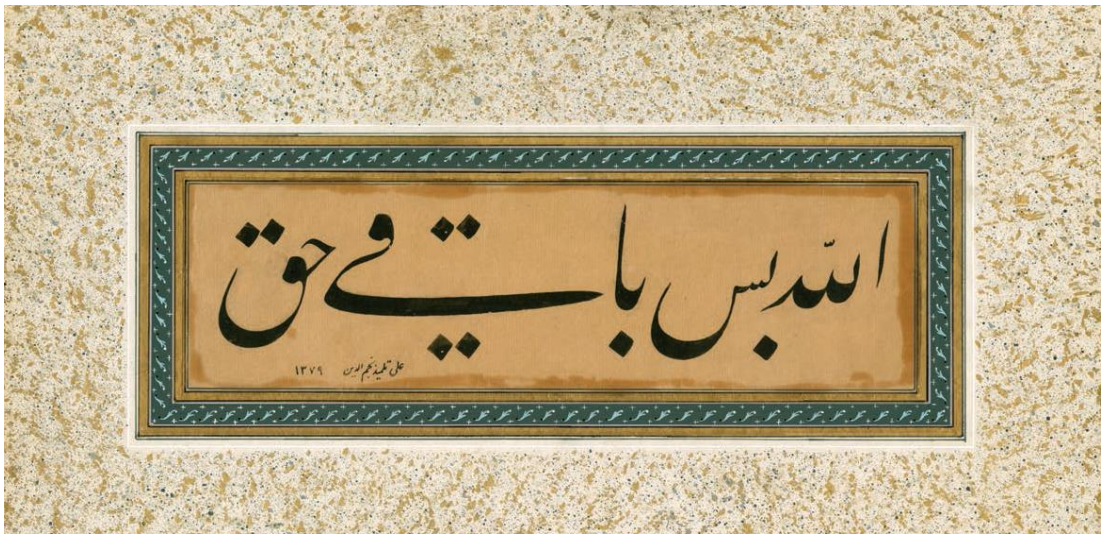
Eb'adı : 13x30 cm

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Bahsi geçen isimlerin, nişan merasimleri için düşürülen tarihe yazmış olduğu levhadır.

Katalog No:011

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Allah Bes Bâkî Hak"*

Tarihi : H. 1379 (1959)

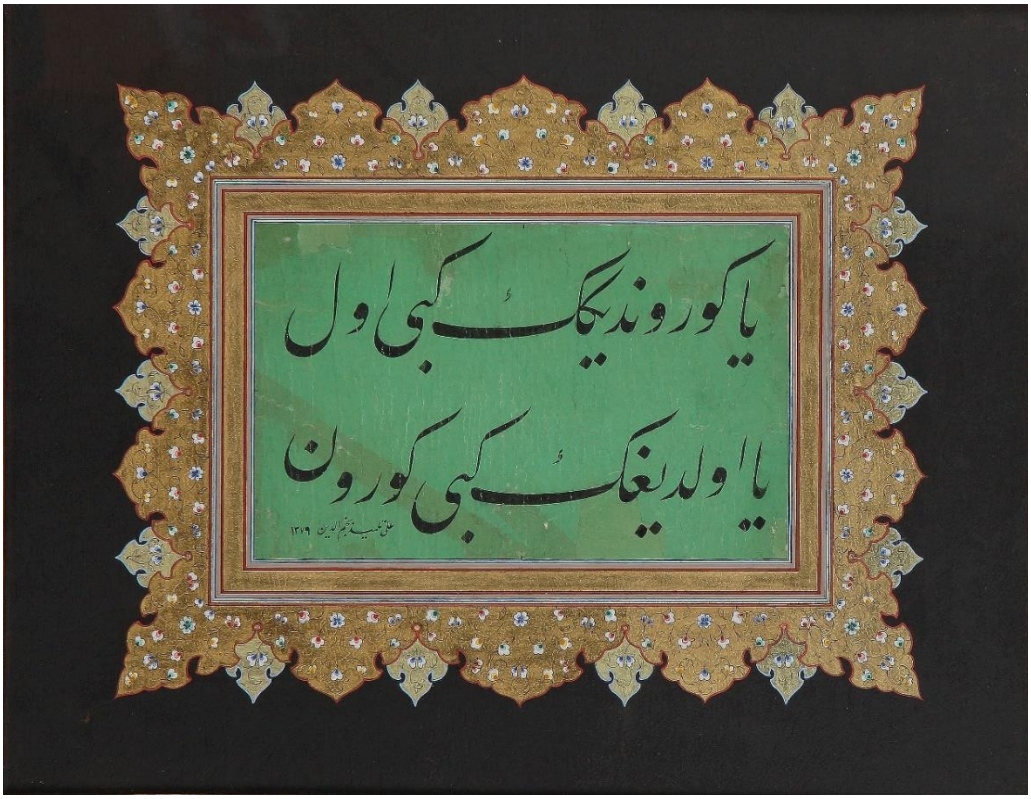
Eb'adı : 8x30 cm

Bulunduğu Yer : Abdullah Uçman Koleksiyonu

Kaynak : **Haz.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.52

İmza : *Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Allah yeter, kalıcı olan Hak'tır* anlamına gelmektedir. *Kaf* harfinin noktaları ile *ye* harfinin noktaları birbiriyle uyumlu duracak şekilde konmuştur.

(F: Mert Yüksel)

Katalog No:012

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ya göründüğün gibi ol, ya olduğun gibi görün"* (Mevlânâ)

Tarihi : H. 1379 (1959)

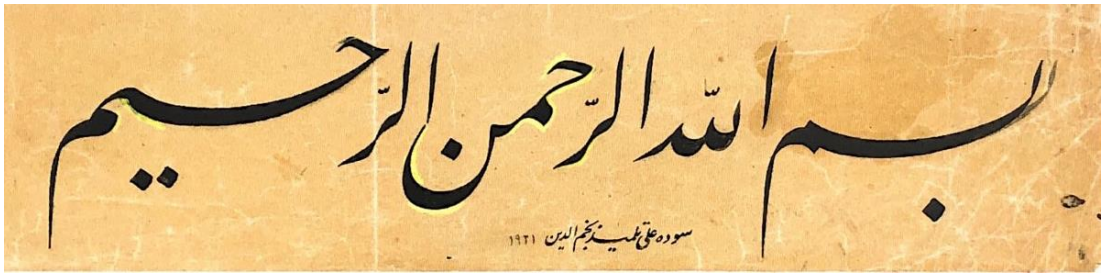
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Biriz Sanat Galerisindeki "**Türk Hat Sanatına Bakış''** **Ustalar ve Talebeler** Sergisi (25.03.2019)

İmza : *Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Yazı zemininde yeşil kağıt tercih edilmiştir. *Elif* ve *lam* harfleri ince görünmektedir.

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:013

Adı : Besmele

Metni : *"Bismillâhirrahmânirrahîm"*

Tarihi : M. 1961 (1381)

Eb'adı : -

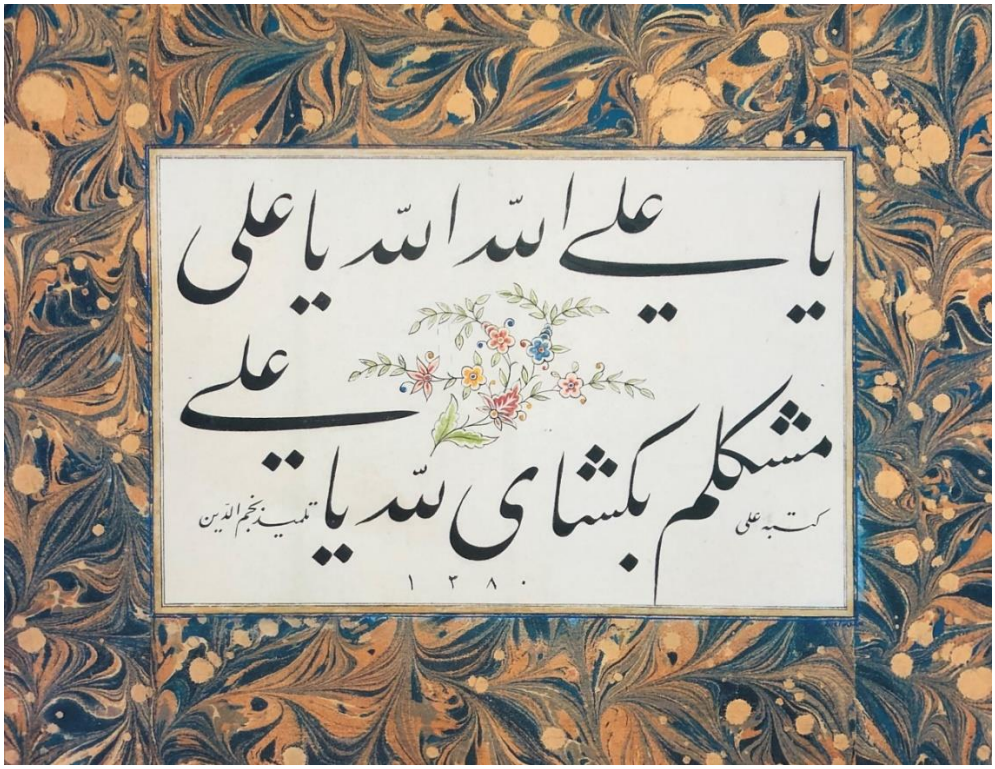
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Sevvedehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Celî Nesta'lîk yazı çeşidi ile yazılmış *besmele* denemesi. Besmele'nin altındaki tarih 1921 şeklindedir. Ancak, Ali Alparslan'ın doğumu 1922 olması sebebiyle olması gereken tarihin 1961 olduğu tahmin edilmektedir. Çıkartmalar, muhtemelen Hattat Necmeddin Okyay'a aittir

Katalog No:014

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : "*Ya Alî, Allah Allah, ya Alî, Müşkilem begûşay, Lillâh, ya Alî*"

Tarihi : H. 1380 (1960)

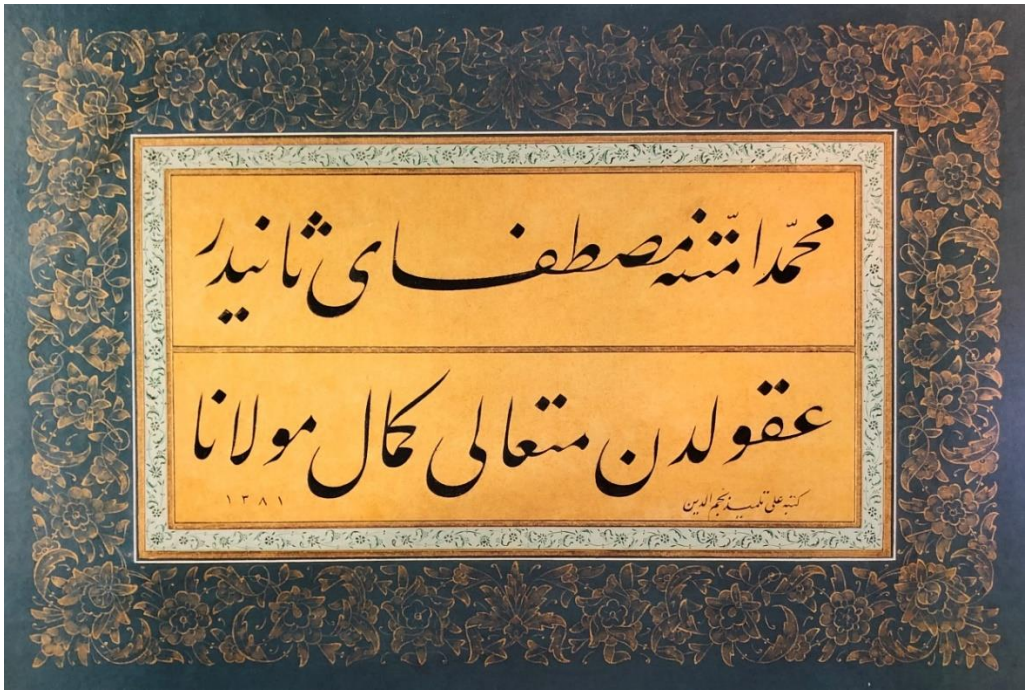
Eb'adı : 26,5x34,3 cm

Bulunduğu Yer : Konya Mevlana Müzesi Koleksiyonu

Kaynak : Mevlânâ Müzesi Abdülbâkî Gölpınarlı Kütüphanesi Levhalar Kataloğu

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Ketebe, levhadaki boşluklar dolacak şekilde yazılmıştır. Keşîdeli ve keşîdesiz olmak üzere *ye* harfi iki ayrı şekilde yazılmıştır. Levhanın orta kısmına çiçek motifleri yapılmıştır.

Katalog No:015

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Muhammed ümmetine Mustafâ-yı sânîdür.*
Ukûlden müteâlî kemâl-i Mevlânâ"

Tarihi : H. 1381(1961)

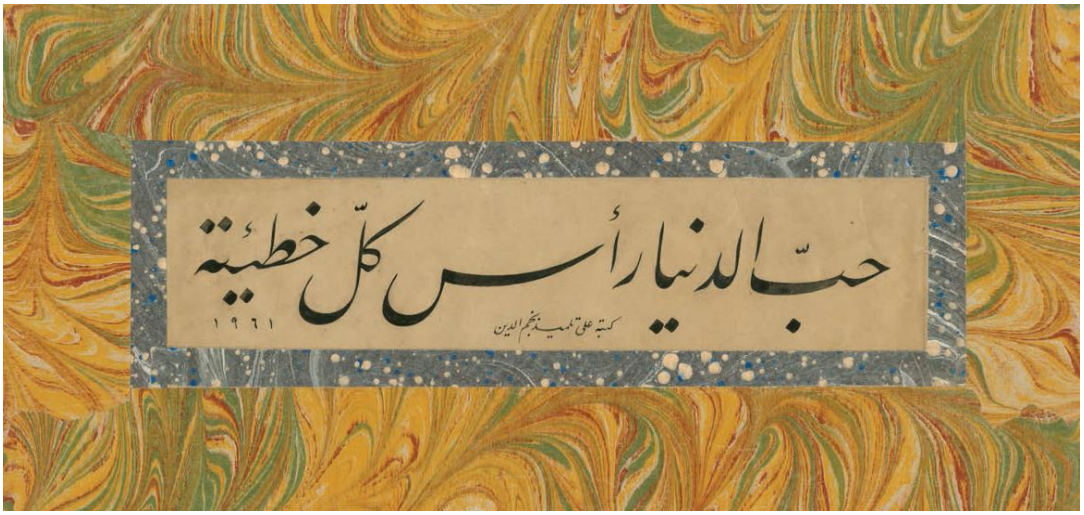
Eb'adı : 30x43,5 cm

Bulunduğu Yer : Konya Mevlana Müzesi Koleksiyonu

Kaynak : Mevlânâ Müzesi Abdülbâkî Gölpınarlı Kütüphanesi Levhalar Kataloğu

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Beyitteki bazı harfler yukarı alınarak, iki beytin eşit görünmesini sağlanmıştır. Tezhip, Rikkat Kunt'a aittir. Altın cetvel ile çerçevelenen bu yazının, iç pervazına çiçek motifleri, dış pervazında ise halkâr tercih edilmiştir.

Katalog No:016

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : "*Hubbu'd- Dünya Re'sü Külli Hatîetin"* (Hadis-i Şerîf)

Tarihi : M.1961 (1381)

Eb'adı : 5x24 cm

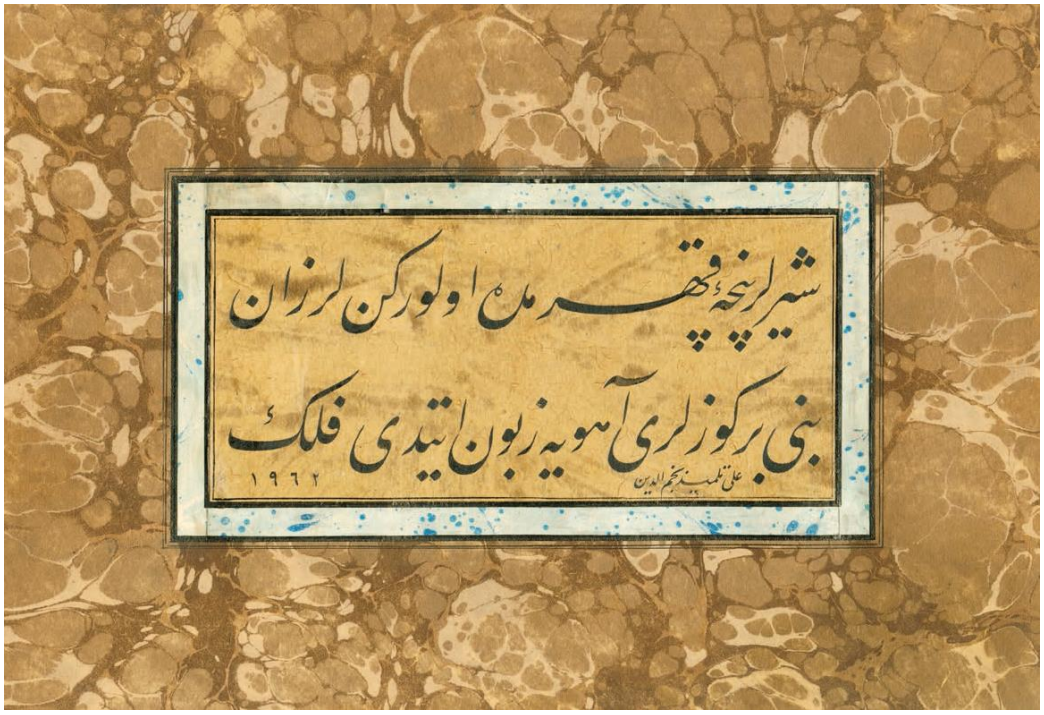
Bulunduğu Yer : Ömer Haluk Alpayer Koleksiyonu

Kaynak : **Haz.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.53

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Dünya sevgisi, bütün hataların başıdır* anlamındaki Hadis-i Şerîf, iki ayrı ebrû çeşidi kullanılarak levha haline getirilmiştir.

Katalog No:017

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : "*Şirler pençe-i kahrımda olurken lerzân,*
Beni bir gözleri âhûya zebûn etti felek" (Yavuz Sultan Selim)

Tarihi : M.1962 (1382)

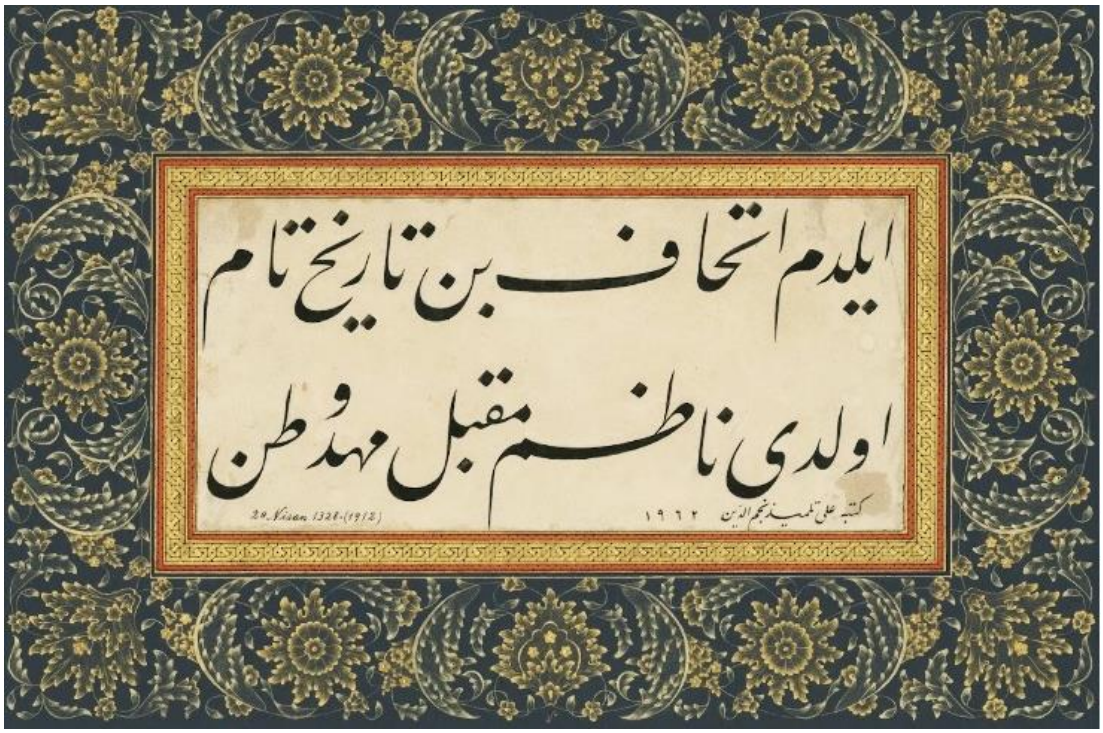
Eb'adı : 16,6x 26 cm

Bulunduğu Yer : Abdurrahman Kılıç Koleksiyonu

Kaynak : -

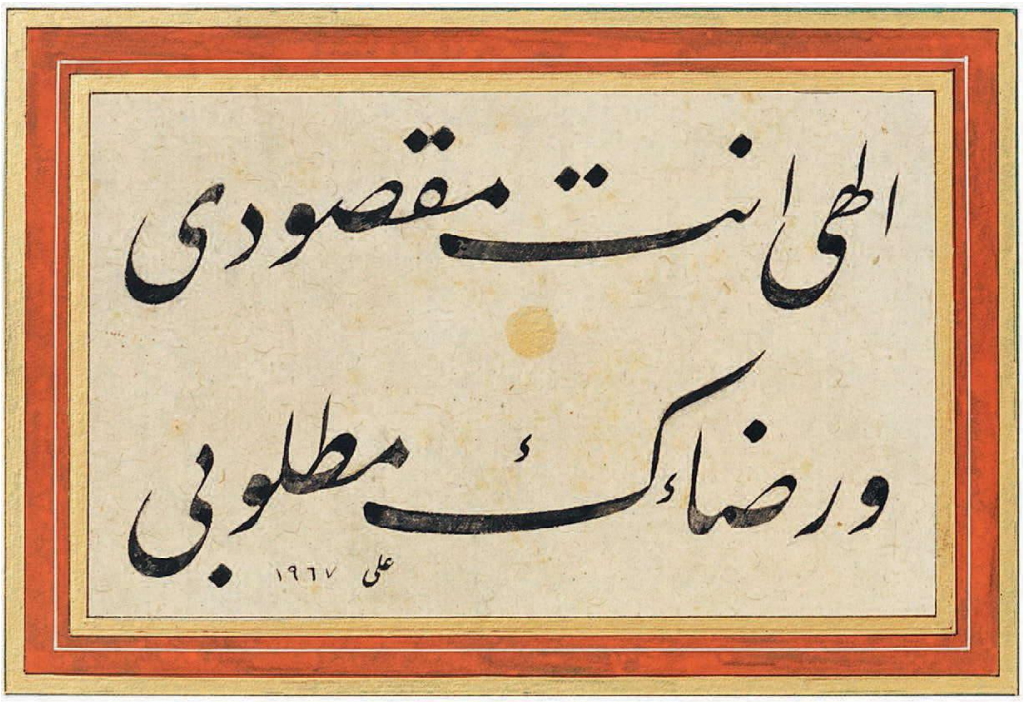
İmza : *Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Beyit, *Aslanlar bile mahvedici pençem karşısında titrerken, beni bir ceylan gözlü karşısında aciz bıraktı felek* anlamına gelmektedir.

Katalog No:018

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Eyledim ithâf ben tarih-i tâm,* *Oldu Nâzım mukbil-i mehdi vatan"*
Tarihi	**:** M. 1962 (1382)
Eb'adı	**:** 11x25 cm
Bulunduğu Yer	**:** Hüseyin Hüsnü Türkmen Koleksiyonu
Kaynak	**:** -
İmza	**:** *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Tezhip, Nazlı Durmuşoğlu'ya aittir. Ebced hesabıyla düşürülen tarih: 20 Nisan 1328 (1912)

Katalog No:019

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : "*İlâhi Ente Maksûdî, ve Rızâke Matlûbî"*

Tarihi : M. 1967 (1387)

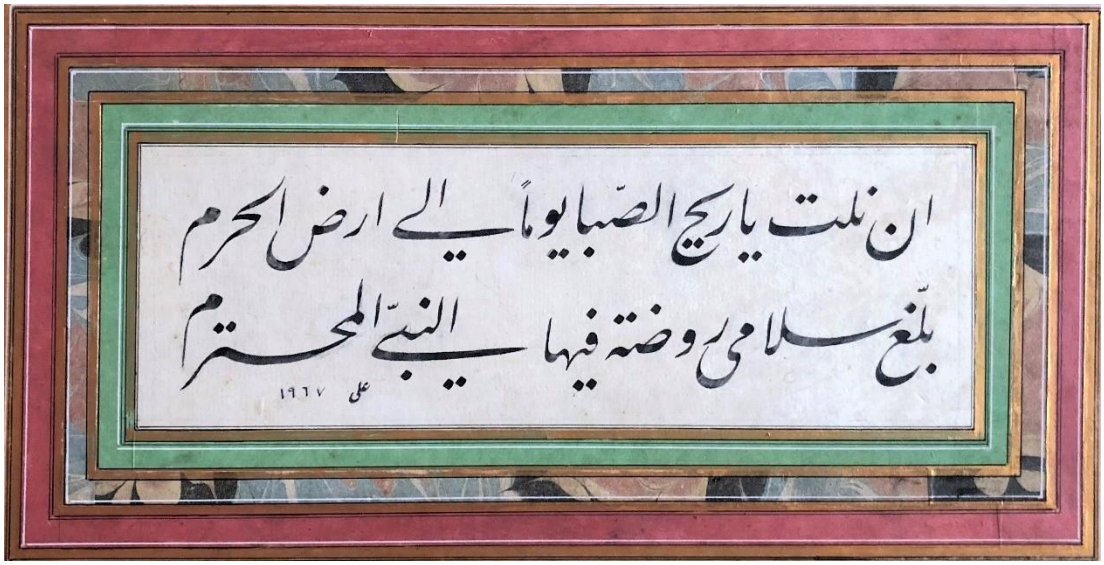
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : **https://www.alifart.com/celi-talik-hat-levhasi_163655/**

İmza : *Ali*

Diğer Özellikler : Çoğunlukla harf üzerine konulan hemze, münferid bir şekilde yapılmıştır.

(F: Sümeyye Coşkun/2021)

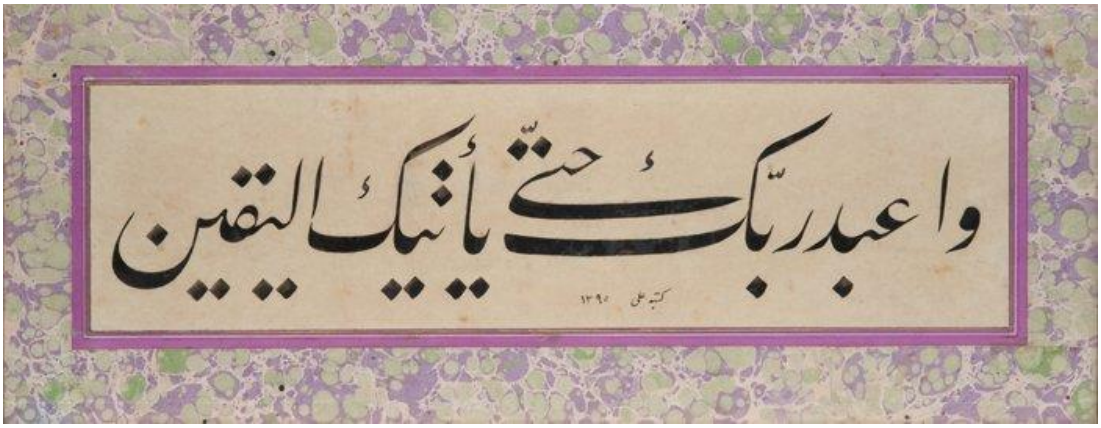
Katalog No:020

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"İnnilte yâ rıha's- sabâ yevmen ila ardi'l Haram, Belliğ selâmî ravzaten fihe'n- Nebiyyü'l Muhteram''*
Tarihi	**:** M. 1967 (1387)
Eb'adı	**:** 14x27cm
Bulunduğu Yer	**:** Hüseyin Gündüz Koleksiyonu
Kaynak	**:** -
İmza	**:** *Ali*
Diğer Özellikler	**:** İki satır şeklinde yazılan levhada, bazı kelimeler satırın yukarısına alınmıştır.

Katalog No:021

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Meded ya Ali"*
Tarihi	**:** H.1388 (1968)
Eb'adı	**:** 18,5x13,5 cm
Bulunduğu Yer	**:** Konya Mevlana Müzesi Koleksiyonu
Kaynak	**:** Mevlânâ Müzesi Abdülbâkî Gölpınarlı Kütüphanesi Levhalar Kataloğu
İmza	**:** *Ketebehû Türâbü Akdâmihî Ali Alparslan*
Diğer Özellikler	**:** Ketebede, Hz. Ali'yi kastederek *ayaklarının tozu* ifadesi kullanılmıştır. Ali Alparslan, yây-ı ma'kuse kullanarak yazdığı *Ali* ismini genel itibariyle bu şekilde yazmıştır.

(Hasan Türkmen Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:022

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Va'bud Rabbeke Hattâ Ye'tiyeke'l Yekîn"* (Hicr 99)

Tarihi : H. 1390 (1970)

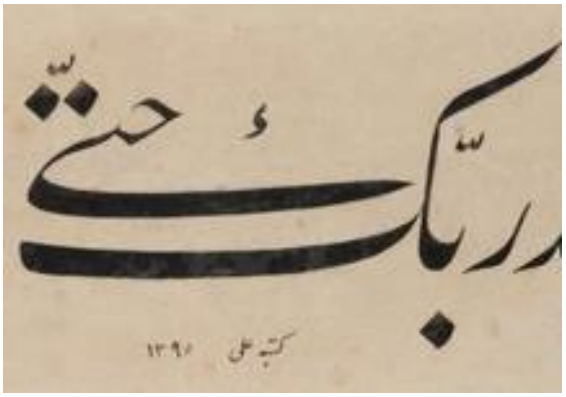
Eb'adı : -

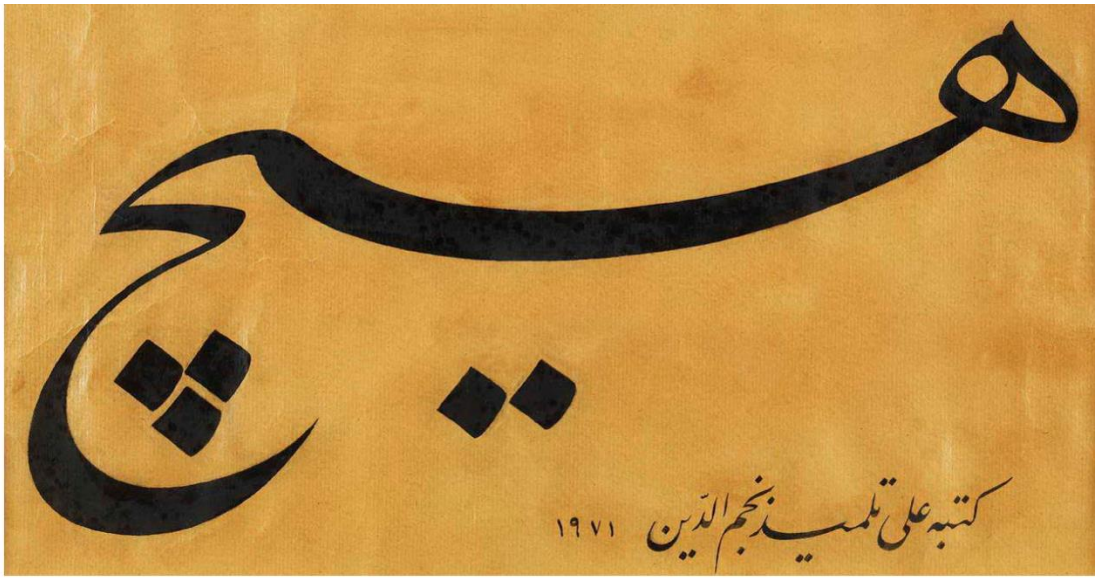
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Ketebehû Ali*

Diğer Özellikler : *Te* ile *kef* harflerini keşîdeli bir şekilde yazmıştır. Yazıdaki cetvel rengi ile ebrûnun renkleri oldukça uyumludur.

Katalog No:023

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Hiç"*

Tarihi : M.1971 (1391)

Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : https://www.alifart.com/celi-talik-hat-levhasi_125346/

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Nesta'lîk yazı çeşidiyle yazılan imzada, *ye* harfi keşîdeli yapılmıştır.

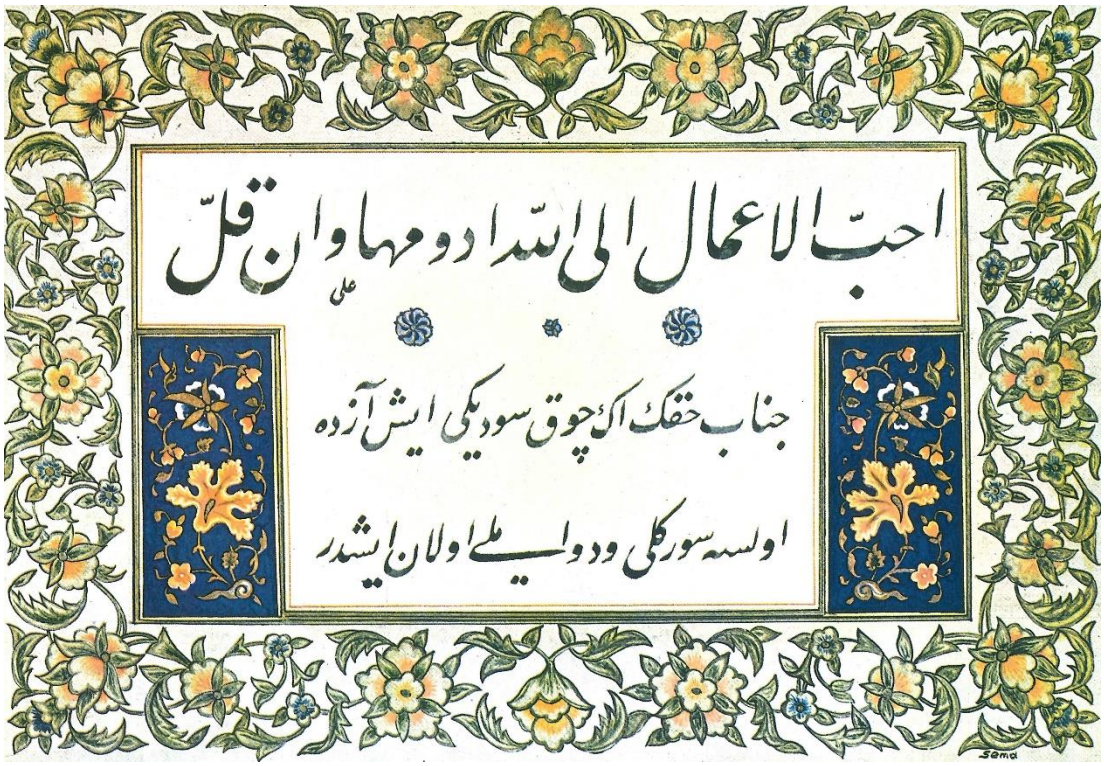
Katalog No:024

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"El- Cennetü Tahte Akdâmi'l- Ümmehât"* (Hadis-i Şerîf)
Tarihi	**:** H. 1391 (1971)
Eb'adı	**:** 25,5x42 cm
Bulunduğu Yer	**:** Konya Mevlana Müzesi Koleksiyonu
Kaynak	**:** Mevlânâ Müzesi Abdülbâkî Gölpınarlı Kütüphanesi Levhalar Kataloğu
İmza	**:** *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** *Cennet, annelerin ayakları altındadır* anlamına gelen hadis-i şerîf'in başlangıç kısmı, noktalama ve harf olarak yoğun görünmektedir. Levha pervazının dışına yaldız ve siyah renkte cetvel çekilmiştir.

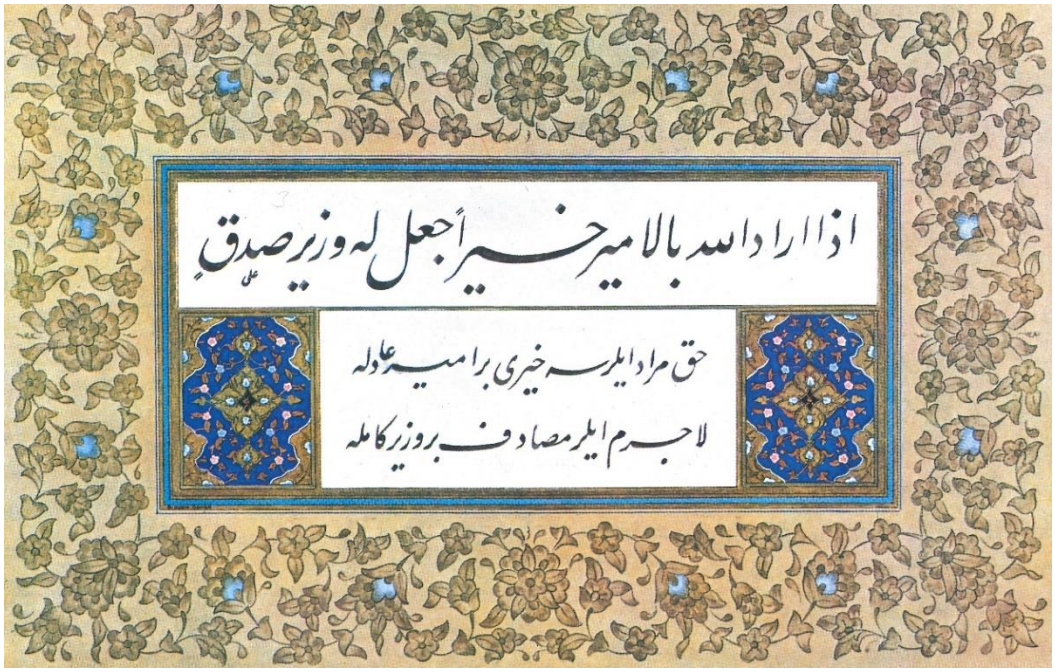
Katalog No:025

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Meded, ya Ali"*
Tarihi	**:** H. 1391 (1971)
Eb'adı	**:** 49,5x60,7 cm
Bulunduğu Yer	**:** Konya Mevlana Müzesi Koleksiyonu
Kaynak	**:** Mevlânâ Müzesi Abdülbâkî Gölpınarlı Kütüphanesi Levhalar Kataloğu
İmza	**:** *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Kendisinden sonra gelen harf ile birleşmeyen *elif* harfi, *ayn* harfiyle birleştirilerek yazılmıştır.

Katalog No:026

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Ehabbü'l A'mâli İlallâhi Edvemühâ Ve İn Kalle"* (Hadis-i Şerîf)
Tarihi	**: -**
Eb'adı	**: -**
Bulunduğu Yer	**:** Süleymaniye Kütüphanesi
Kaynak	**:** Kültür Bakanlığı Yay., **Kırk Hadis**, haz. Abdülkadir Karahan, s. 83
İmza	**:** *Ali*
Diğer Özellikler	**:** Hadis-i Şerîf metni celî olarak yazılmış, açıklaması ise nesta'lîk yazı çeşidiyle yazılmıştır.

Katalog No:027

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metin : *" İzâ Erâdallâhu Bi'l Emîri Hayran Ceale Lehû Vezîre Sıdkin"* (Hadis-i Şerîf)

Tarihi : -

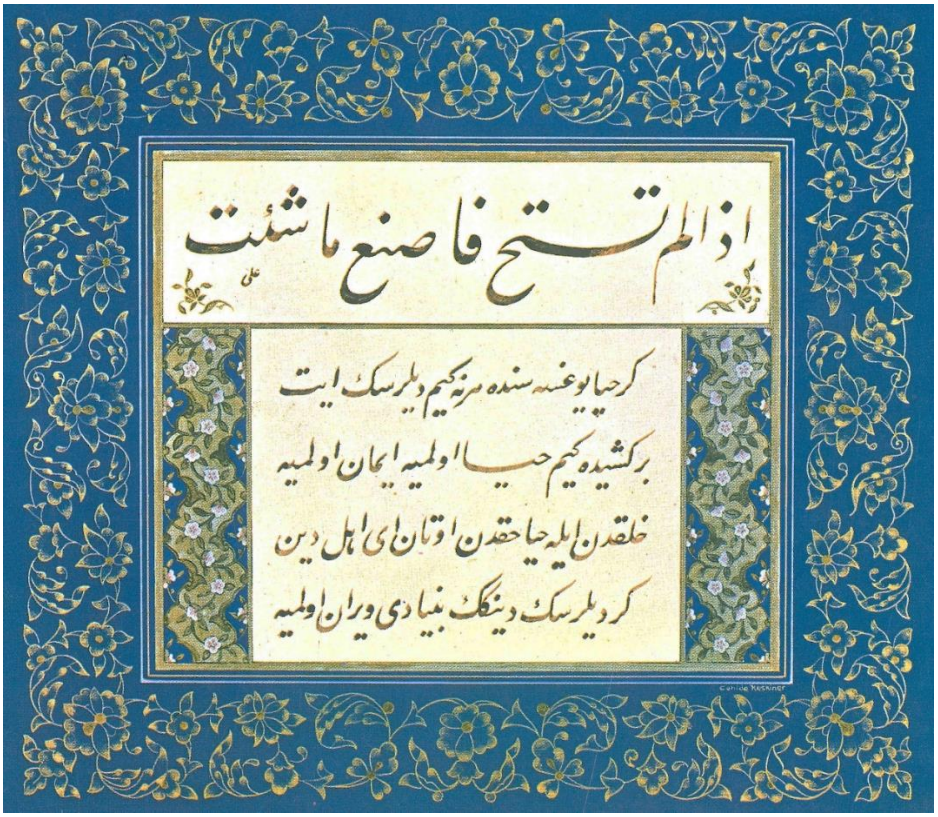
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : Süleymaniye Kütüphanesi

Kaynak : Kültür Bakanlığı Yay., **Kırk Hadis**, haz. Abdülkadir Karahan, s. 85

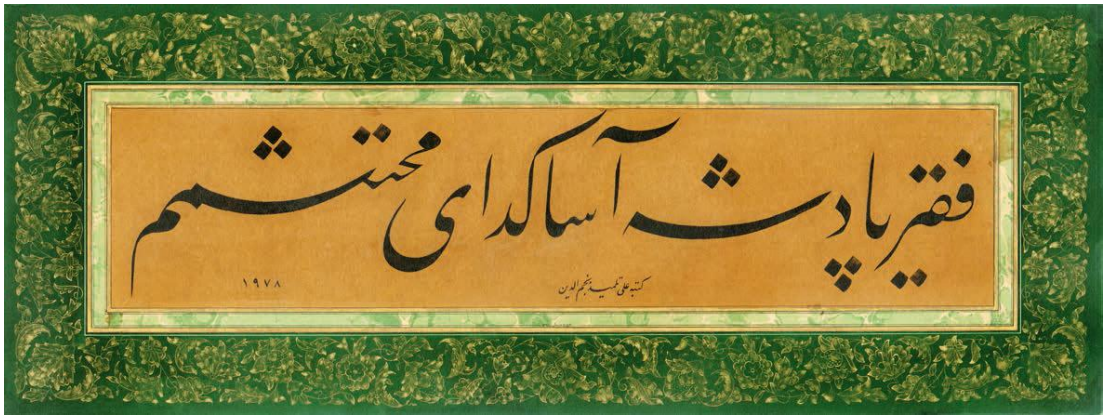
İmza : *Ali*

Diğer Özellikler : **Kırk Hadis** adlı eserde bulunan bu hadis-i şerîf'lerin metni arapça, nesta'lîk yazı ile yazılan kısmı ise Osmanlı Türkçesidir.

Katalog No:028

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"İzâ Lem Testehi Fasna' Mâ Şi'te"* (Hadis-i Şerîf)
Tarihi	**: -**
Eb'adı	**: -**
Bulunduğu Yer	**:** Süleymaniye Kütüphanesi
Kaynak	**:** Kültür Bakanlığı Yay., **Kırk Hadis**, haz. Abdülkadir Karahan, s. 89
İmza	**:** *Ali*
Diğer Özellikler	**: Kırk Hadis** adlı kitabın ilk baskısının 1977'de olması sebebiyle, bu hadis-i şerîf'lerin 1976 civarı yazıldığı tahmin edilmektedir.

Katalog No:029

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Fakîr-i pâdişeh-âsâ gedâ-yı muhteşemem."* Fuzûlî

Tarihi : M.1978 (1397)

Eb'adı : 13x58 cm

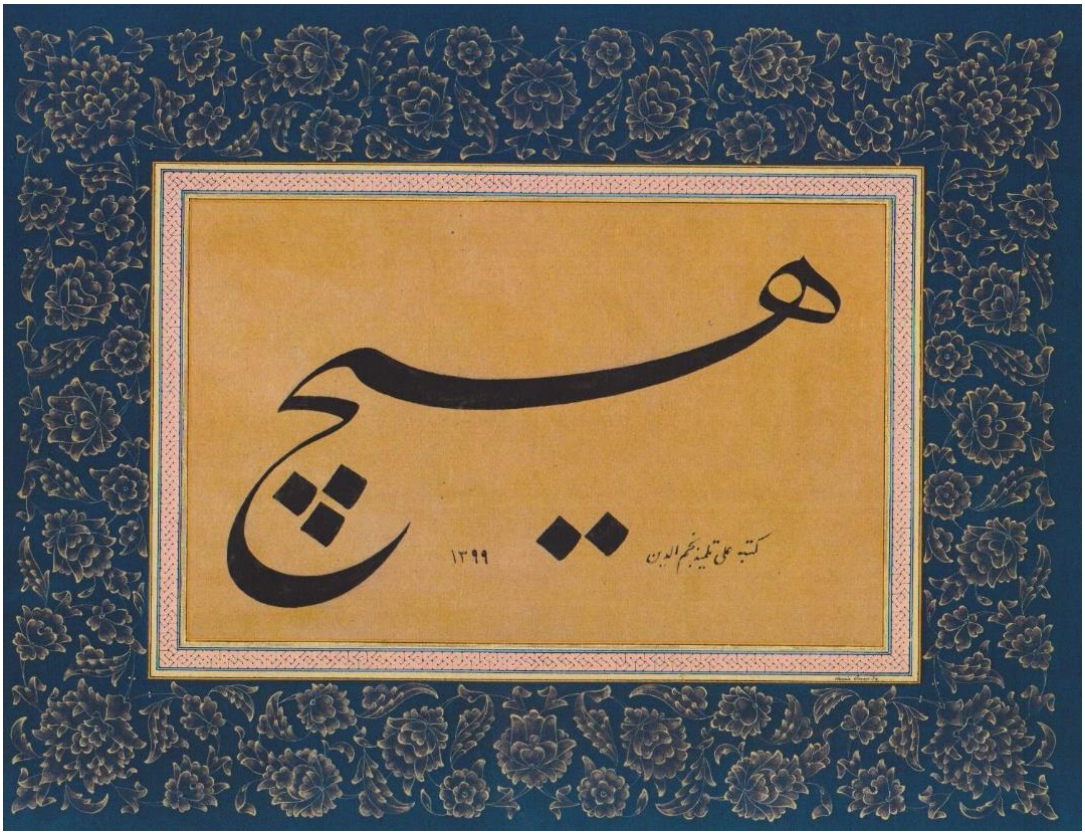
Bulunduğu Yer : Tahsin Kurt Koleksiyonu

Kaynak : Muammer Ülker, **Başlangıçtan Günümüze Türk Hat Sanatı**, s.46

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Muhteşemem kelimesinde, bir diş fazla yapılmıştır**.** *Fakirim ama padişah gibiyim, dilenciyim ama muhteşem bir dilenciyim*. Tezhip, Çiçek Derman'a aittir.

(Betül Sayın Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:030

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Hiç"*

Tarihi : H. 1399 (1979)

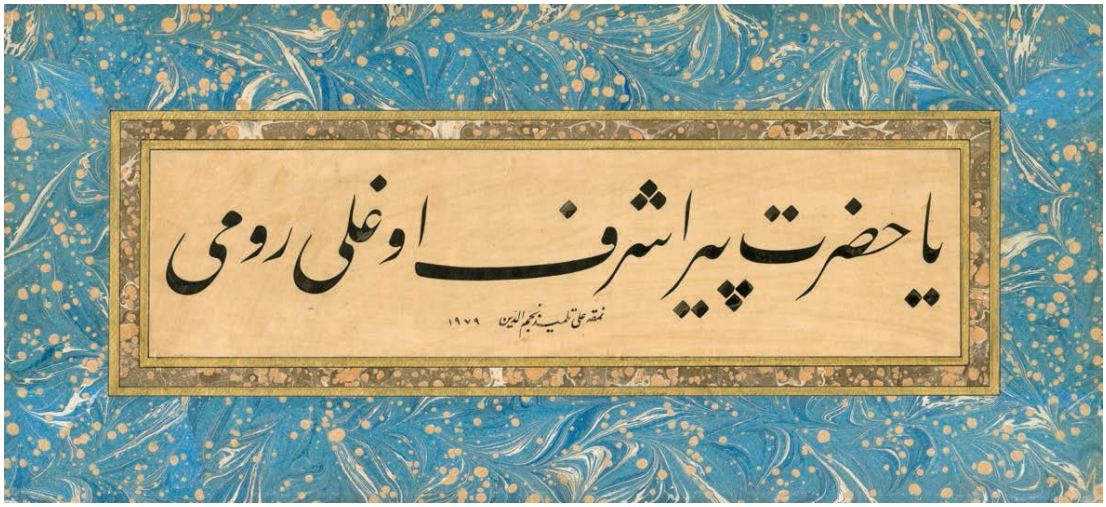
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler :

Katalog No:031

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Ya Hazreti Pîr Eşrefoğlu Rûmî"*
Tarihi	**:** M.1979 (1399)
Eb'adı	**:** 11x41 cm
Bulunduğu Yer	**:** Abdullah Uçman Koleksiyonu
Kaynak	**: Haz.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.58
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Harf dönüşleri, oldukça yumuşak hareketlerle yapılmıştır. Harflerdeki incelik –kalınlık, tam olması gerektiği gibidir**.**

Katalog No:032

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Tövbe ya Rabbi, hatâ râhına gitdiklerime, Bilüb etdiklerime bilmeyüb etdiklerime"*

Tarihi : M.1979 (1399)

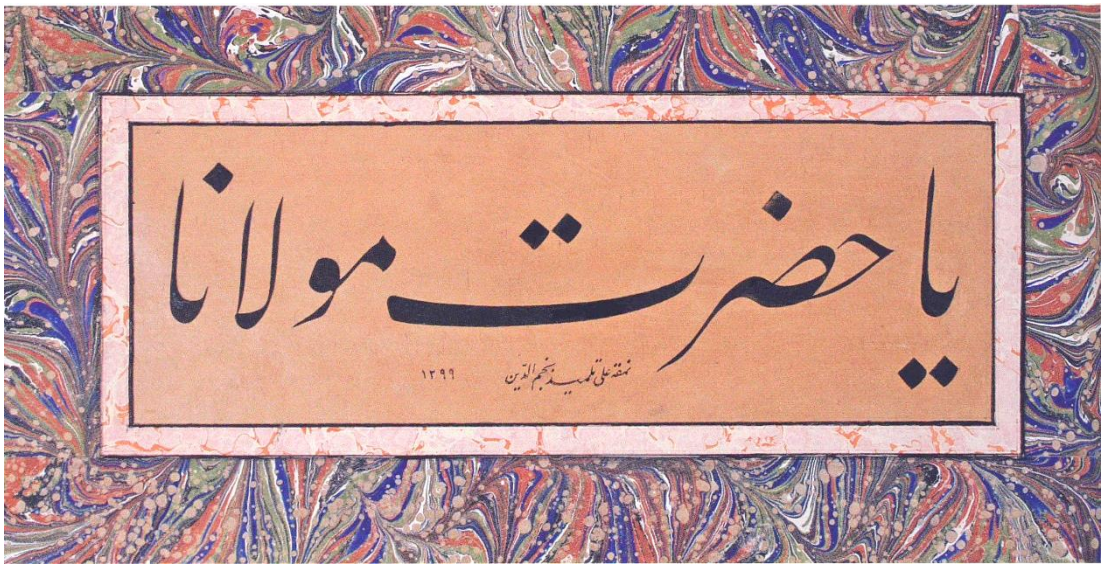
Eb'adı : 21,6x34 cm

Bulunduğu Yer : Abdurrahman Kılıç Koleksiyonu

Kaynak : M. Hüsrev Subaşı**, Yazıya Giriş,** s.152

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : İkinci satır, noktalama olarak daha yoğun görünmektedir.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:033

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ya Hazret-i Mevlânâ"*

Tarihi : H.1399 (1979)

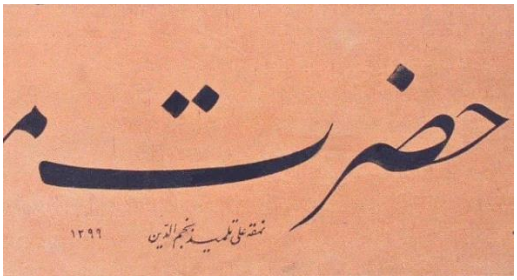
Eb'adı : 24x47,5 cm

Bulunduğu Yer : Yüksel Gölpınarlı Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Levhadaki *ha* harfi ile *mim* harfi geçişleri çok ince bir hareketle yapılmıştır.

Katalog No:034

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Aman ya Resûlallah"*

Tarihi : H.1399 (1979)

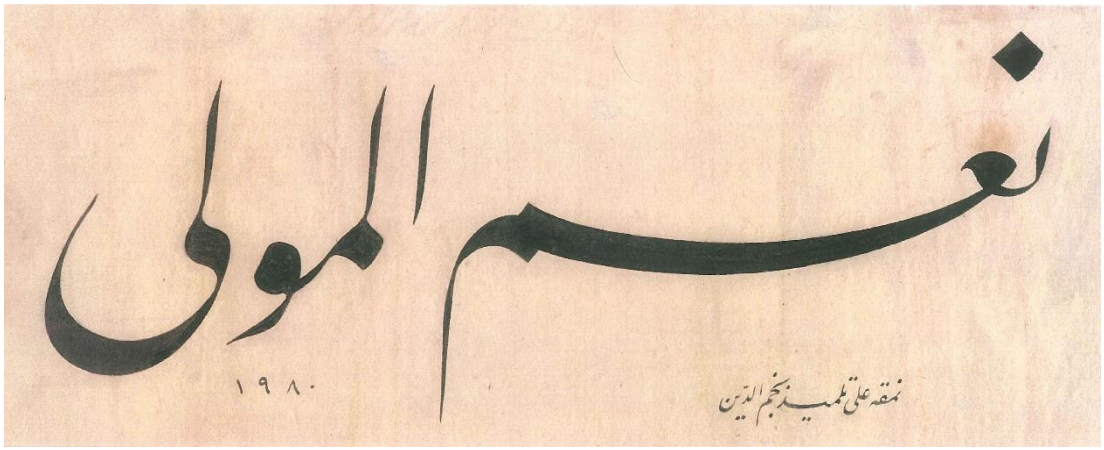
Eb'adı : 24x41 cm

Bulunduğu Yer : Yüksel Gölpınarlı Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali*

Diğer Özellikler : Yazının genel görünümüne bakıldığında, *sin* harfi küçük görünmektedir.

(Ali Rıza Özcan Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:035

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ni'me'l-Mevlâ"* (Enfâl 40)

Tarihi : M. 1980 (1400)

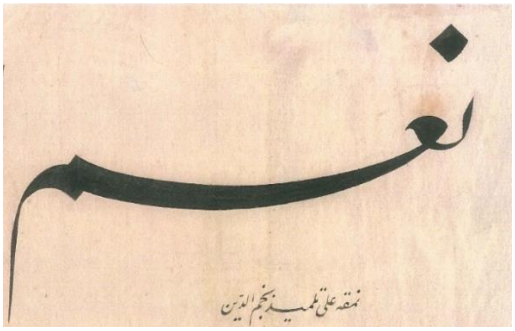
Eb'adı : -

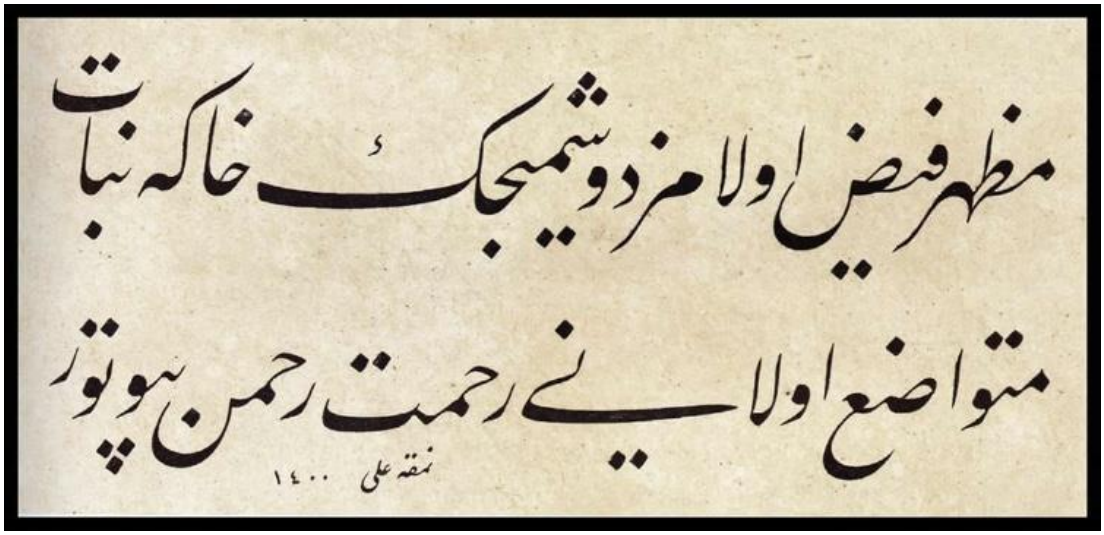
Bulunduğu Yer : Muammer Ülker Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

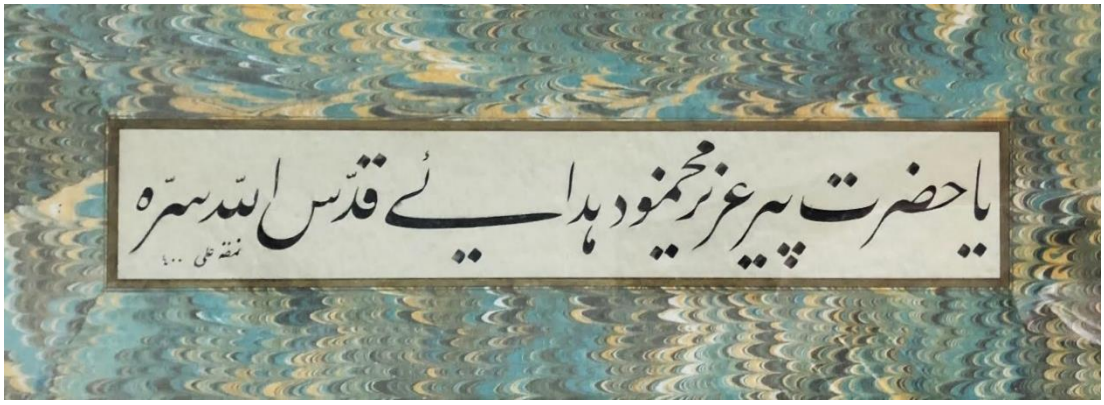
Diğer Özellikler : Yazıdaki harfler ve harf geçişleri oldukça muntazamdır.

Katalog No:036

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Mazhar-ı feyz olamaz düşmeyecek hâke nebât, Mütevâzı olanı Rahmet-i Rahman büyütür"*
Tarihi	**:** H. 1400 (1980)
Eb'adı	**: -**
Bulunduğu Yer	**: -**
Kaynak	**:** Uğur Derman, **age.,** s. 61
İmza	**:** *Nemekahû Ali*
Diğer Özellikler	**:** Her iki satırda da keşide uygulanmıştır.

(F: Sümeyye Coşkun/2020)

Katalog No:037

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ya Hazret-i Pîr Azîz Mahmûd Hüdâyî Kaddesal'-lahu sırrahu"*

Tarihi : H. 1400 (1980)

Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : İsmail Erünsal Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali*

Diğer Özellikler : Hicrî tarih atılmıştır. *Aziz* kelimesindeki ikinci *ze* harfinin noktası, *mim* harfinin üzerine konulmuştur.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:038

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ya Hazret-i Pîr Sâni Hasan Sezâî Gülşenî"*

Tarihi : H. 1400 (1980)

Eb'adı : 8x35 cm

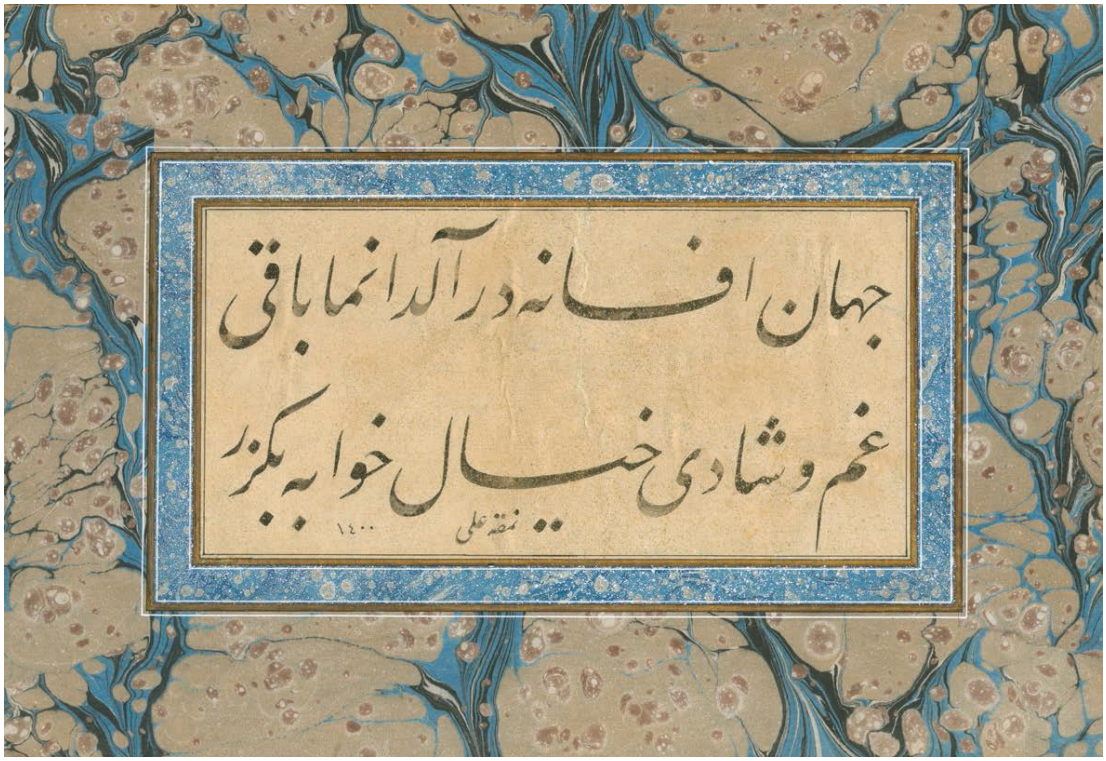
Bulunduğu Yer : Abdullah Uçman Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali*

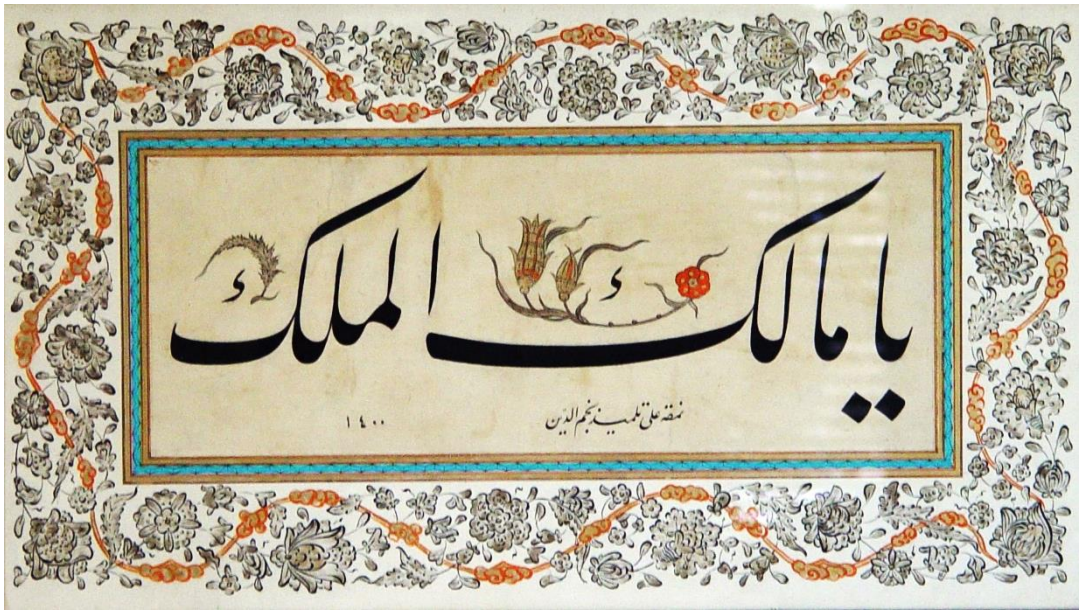
Diğer Özellikler : *Gülşenî* kelimesi satırın yukarısına alınmıştır.

Katalog No:039

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Cihan efsanedir aldanma Bâkî,* *Gam ü şâdî hayal-i hâba benzer"*
Tarihi	**:** 1400 (1980)
Eb'adı	**:** 10x22 cm
Bulunduğu Yer	**:** Abdullah Uçman Koleksiyonu
Kaynak	**:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.60
İmza	**:** *Nemekahû Ali*
Diğer Özellikler	**:** *Ey Bâkî dünya efsanedir sakın aldanma!* *Buradaki sıkıntı ve mutluluk hayal ve uykuya benzer.*

(Talip Mert Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:040

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : **"***Ya Mâlike'l- Mülk"*

Tarihi : H.1400 (1980)

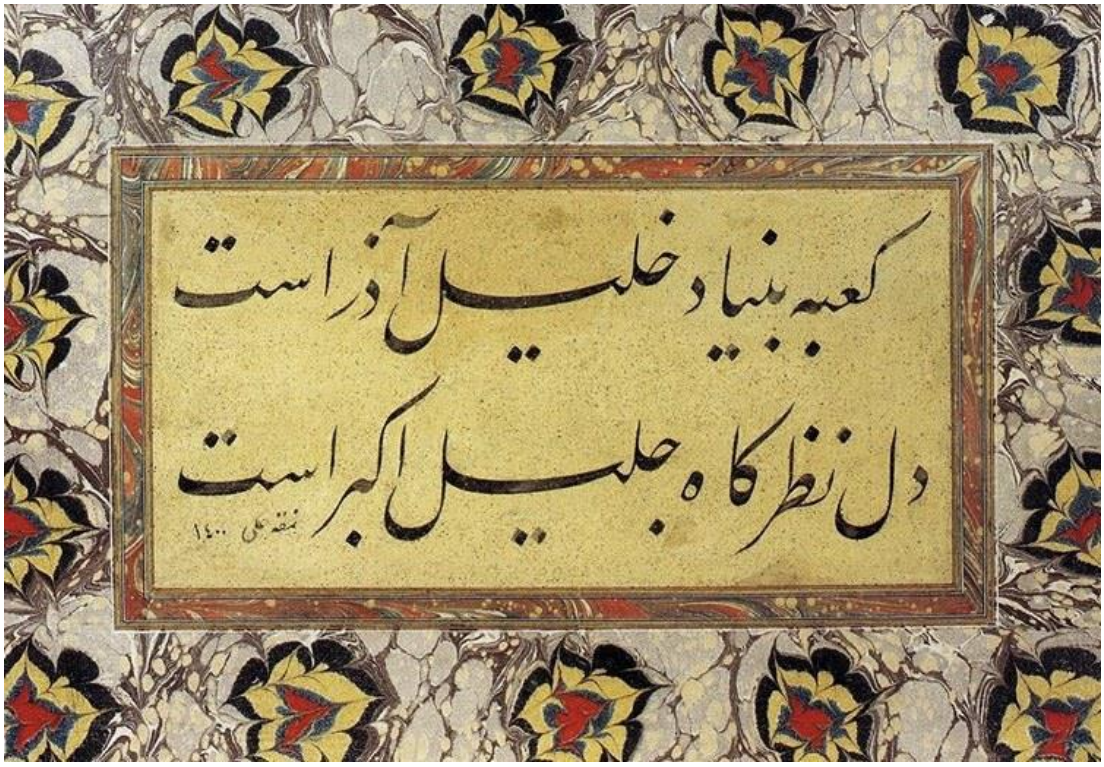
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

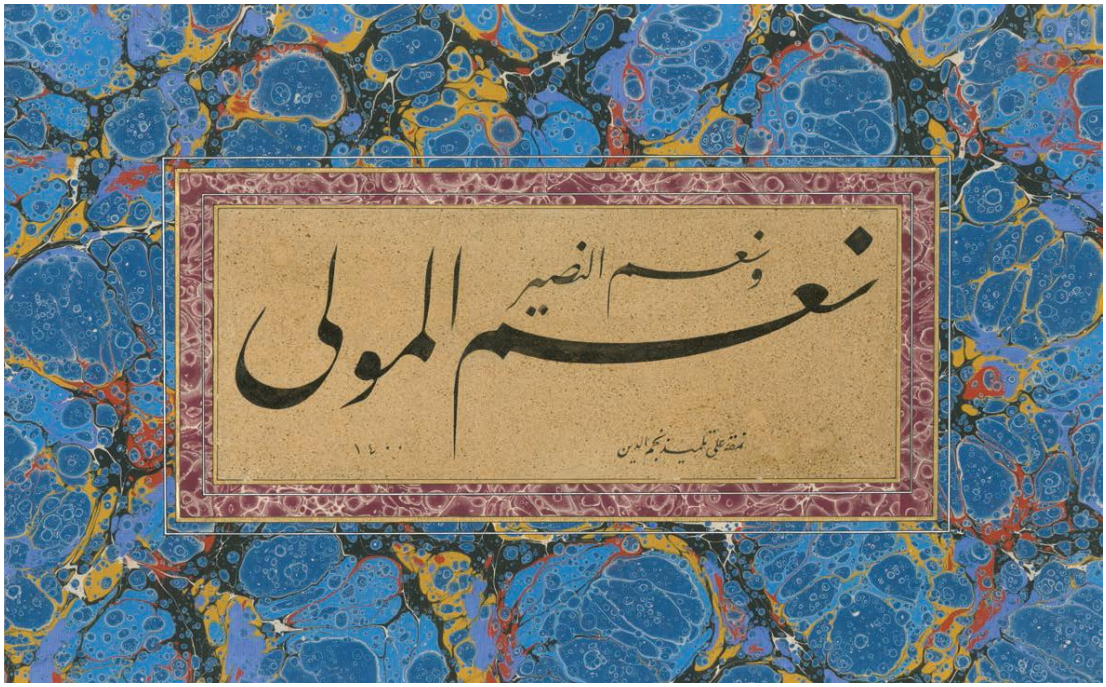
İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Levhadaki *kef* harflerinin iç kısımları tezhiplidir. Halkâr, Tahsin Aykutalp'e aittir.

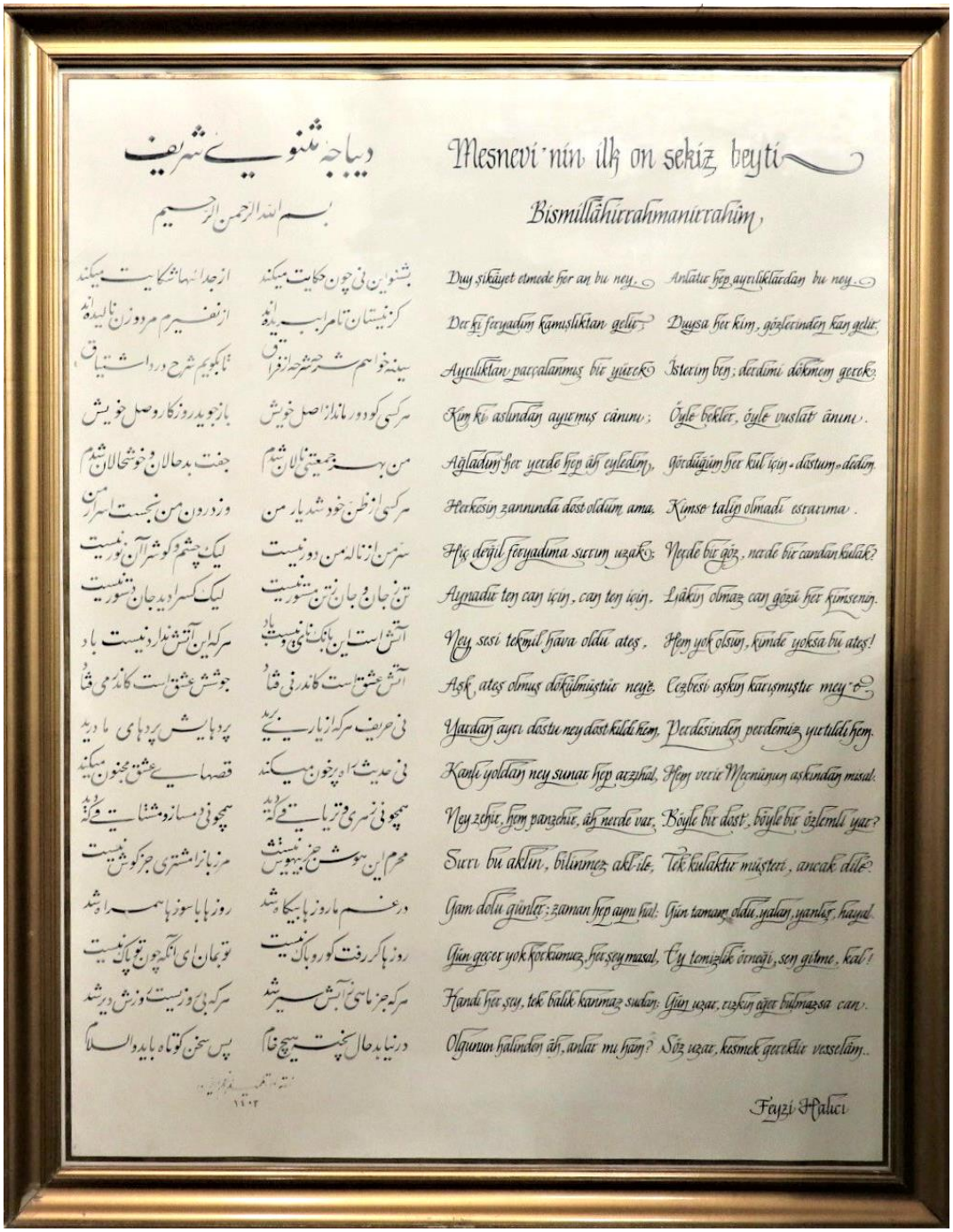
Katalog No:041

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Kâ'be bünyâdı Halîl-i âzarest,* *Dil nazargâh-ı Celîl-i ekberest"*
Tarihi	**:** H. 1400 (1980)
Eb'adı	**:** 28x42 cm
Bulunduğu Yer	**:** Necdet Şen Koleksiyonu
Kaynak	**:** Turkishislamiccalligraphy/2019 (Instagram)
İmza	**:** *Nemekahû Ali*
Diğer Özellikler	**:** Molla Câmî' ye ait beyit Farsçadır. *Kâbe Âzer'in oğlu Hz. İbrahim'in inşa ettiği bir yapıdır. Gönül ise ululuk ve celâl sahibi Allah'ın nazargâhıdır.*

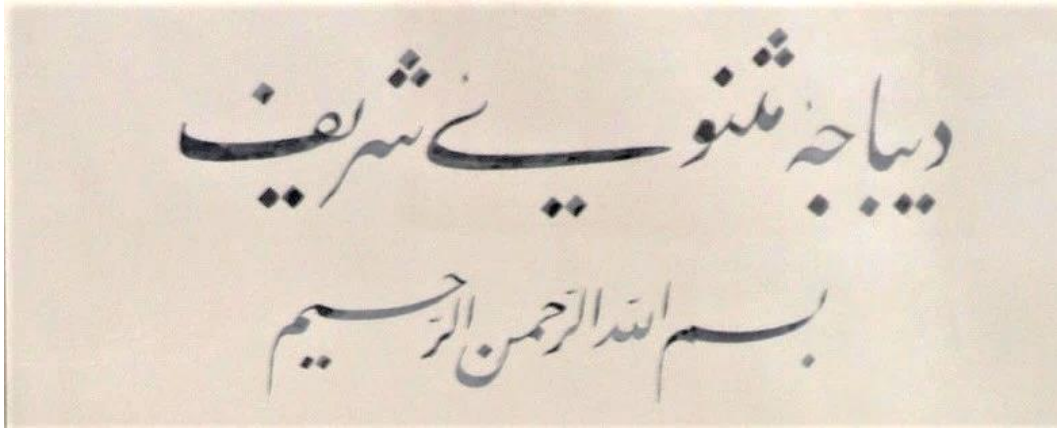

Katalog No:042

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Ni'me'l-Mevlâ ve Ni'me'n-Nasîr"* (Enfâl 40)
Tarihi	**:** H.1400 (1980)
Eb'adı	**:** 11x31 cm
Bulunduğu Yer	**:** Muhammed Nur Doğan Koleksiyonu
Kaynak	**: Haz.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.61
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Levhanın cetvel kısmı ile dış pervazına ebrû yapıştırılmıştır. İstif, celî nesta'lîk ile nesta'lîk bir arada yazılarak tasarlanmıştır. Ayet-i Kerîme'nin meali: *O ne güzel Mevlâ ve ne güzel yardımcıdır.*

(F: Arif Özdem /2021)

بشنو این نی چون حکایت میکند — از جدائیها شکایت میکند

کز نیستان تا مرا ببریده اند — از نفیرم مرد و زن نالیده اند

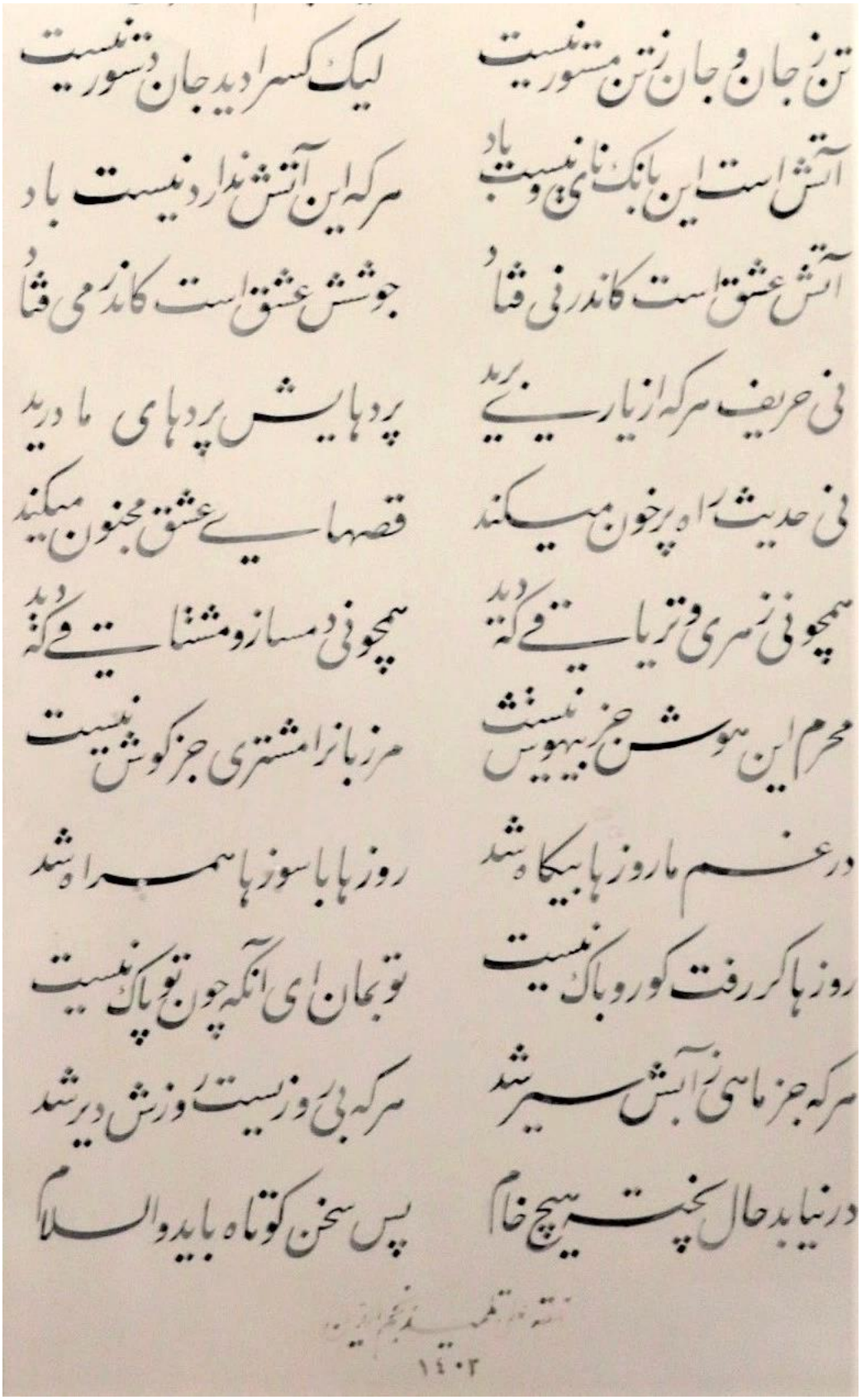
سینه خواهم شرحه شرحه از فراق — تا بگویم شرح درد اشتیاق

هر کسی کو دور ماند از اصل خویش — باز جوید روزگار وصل خویش

من بهر جمعیتی نالان شدم — جفت بدحالان و خوشحالان شدم

هر کسی از ظن خود شد یار من — وز درون من نجست اسرار من

سر من از ناله من دور نیست — لیک چشم و گوش را آن نور نیست

تن ز جان و جان ز تن مستور نیست
لیک کس را دید جان دستور نیست

آتش است این بانگ نای و نیست باد
هر که این آتش ندارد نیست باد

آتش عشق است کاندر نی فتاد
جوشش عشق است کاندر می فتاد

نی حریف هر که از یاری برید
پرده‌هایش پرده‌های ما درید

نی حدیث راه پرخون میکند
قصه‌های عشق مجنون میکند

همچو نی زهری و تریاقی که دید
همچو نی دمساز و مشتاقی که دید

محرم این هوش جز بیهوش نیست
مر زبان را مشتری جز گوش نیست

در غم ما روزها بیگاه شد
روزها با سوزها همراه شد

روزها گر رفت گو رو باک نیست
تو بمان ای آنکه چون تو پاک نیست

هر که جز ماهی ز آبش سیر شد
هر که بی روزیست روزش دیر شد

در نیابد حال پخته هیچ خام
پس سخن کوتاه باید والسلام

۱۴۰۲

Katalog No:043

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *Bişnev în ney çûn hikâyet mîkuned*
Ez cüdâyîhâ şikâyet mîkuned

Kez neyistân tâ merâ bu-brîdeend
Ez nefîrem merd u zen nâlîdeend

Sîne hâhem şerha şerha ez firâk
Tâ bi-gûyem şerh-i derd-i iştiyâk

Herkesî kû dûr mând ez esl-ı hîş
Bâz cûyed rûzigâr-ı vesl-ı hîş

Men be her cem'iyyetî nâlân şodem
Cuft-i bedhâlân u hoşhâlân şodem

Herkesî ez zann- i hod şod yâr-i men
Vez derûn-i men necust esrâr-i men

Sırr-ı men ez nâle-i men dûr nîst
Lîk çeşm-u gûş râ ân nûr nist

Ten zi cân û cân zi ten mestûr nîst
Lîk kes râ dîd-i cân destûr nist

Âteşest în bang-i nây û nîst bâd
Her ki în âteş ne-dâred nîst bâd

Âteş-i ışkest ke'nder ney futâd
Cûşeş-i ışkest ke'nder mey futâd

Ney harîf-i her ki ez yâri burîd
Perdehâyeş perdehâ-yi mâ derîd

Ney hadîs-i râh-i purhûn mî-koned
Kıssahâ-yi ışk-ı mecnûn mî-koned

Hem çu ney zehriyy-u tiryâki ki dîd
Hem çu ney dem sâz u müştâkî ki dîd

Mehrem-î în hûş cuz bîhûş nist
Mer zebân râ muşterî cuz gûş nist

Der gam-î mâ rûzhâ bîgâh şod
Rûzhâ bâ sûzhâ hemrâh şod

Rûzhâ ger reft kûr-u bâk nîst
Tû bimân ey ân ki çûn tû pâk nist

Her ki cuz mâhî zi âbeş sîr şod
Her ki bîrûzîst rûzeş dîr şod

Der ne-yâbed hâl-i puhte hîç hâm
Pes suhan kûtâh bâyed ve's-selâm"

Tarihi **:** H.1403 (1983)

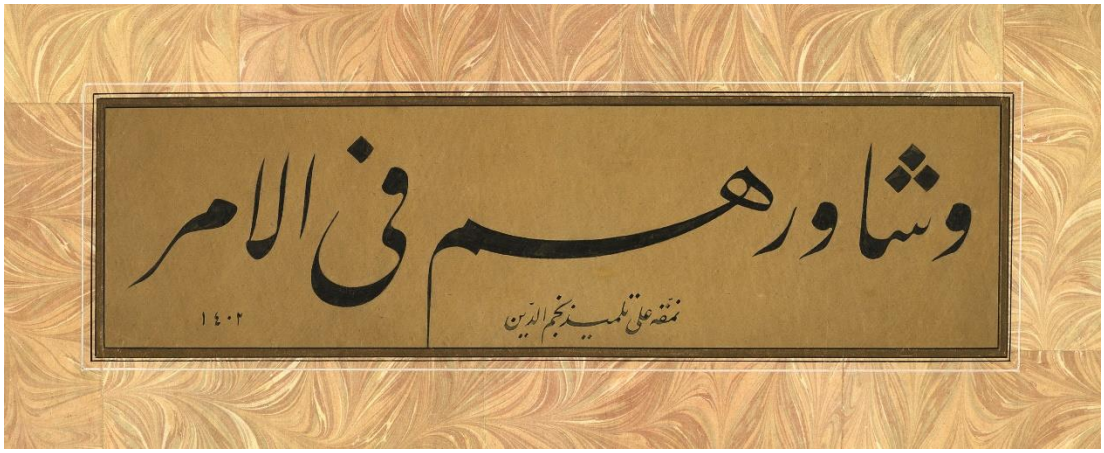
Eb'adı **:** 100x78 cm

Bulunduğu Yer **:** Konya Mevlana Müzesi

Kaynak **: -**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Ali Alparslan'ın farsça celî nesta'lîk yazı çeşidiyle yazmış olduğu Mesnevî'nin ilk 18 beyitidir. Mesnevî'nin asıl metninde yukarıda verilen 13. beyit 12. sıradadır. Başlıkta yazılan *dîbâce* kelimesi, başlangıç anlamındadır. Mesnevî metnine geçilmeden önce *besmele-i şerîf* yazılmıştır. Beyitlerin son kısımlarındaki harf ve kelimeler genel itibariyle, yukarı yazılmıştır.

Katalog No:044

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ve Şâvirhüm Fi'l- Emr" (Âl-i İmrân 159)*

Tarihi : H. 1402 (1982)

Eb'adı : -

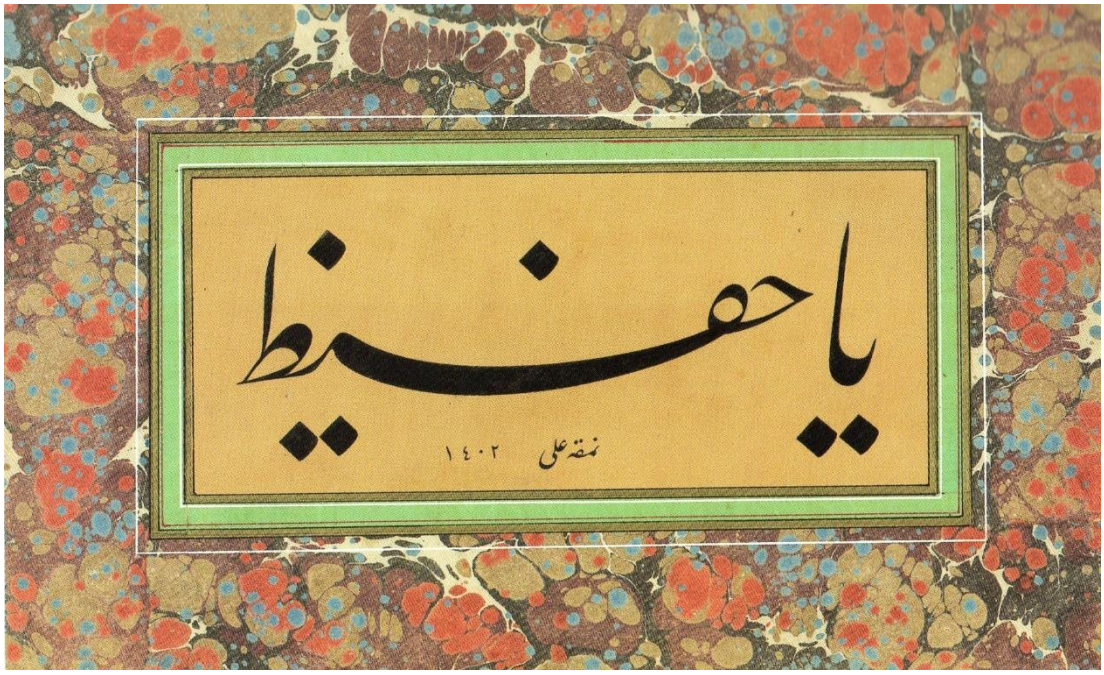
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Şevket Rado, **Türk Hattatları**, s.275

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Fe* ve *vav* harflerinin başları, yaklaşık bir nokta kadar yapılmıştır.

Katalog No:045

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ya Hafiz"*

Tarihi : H. 1402 (1982)

Eb'adı : 11x25 cm

Bulunduğu Yer : Hüseyin Gündüz Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali*

Diğer Özellikler :

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:046

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Sûrete etme nazar, sîrete bak"*

Tarihi : M. 1984 (1403)

Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

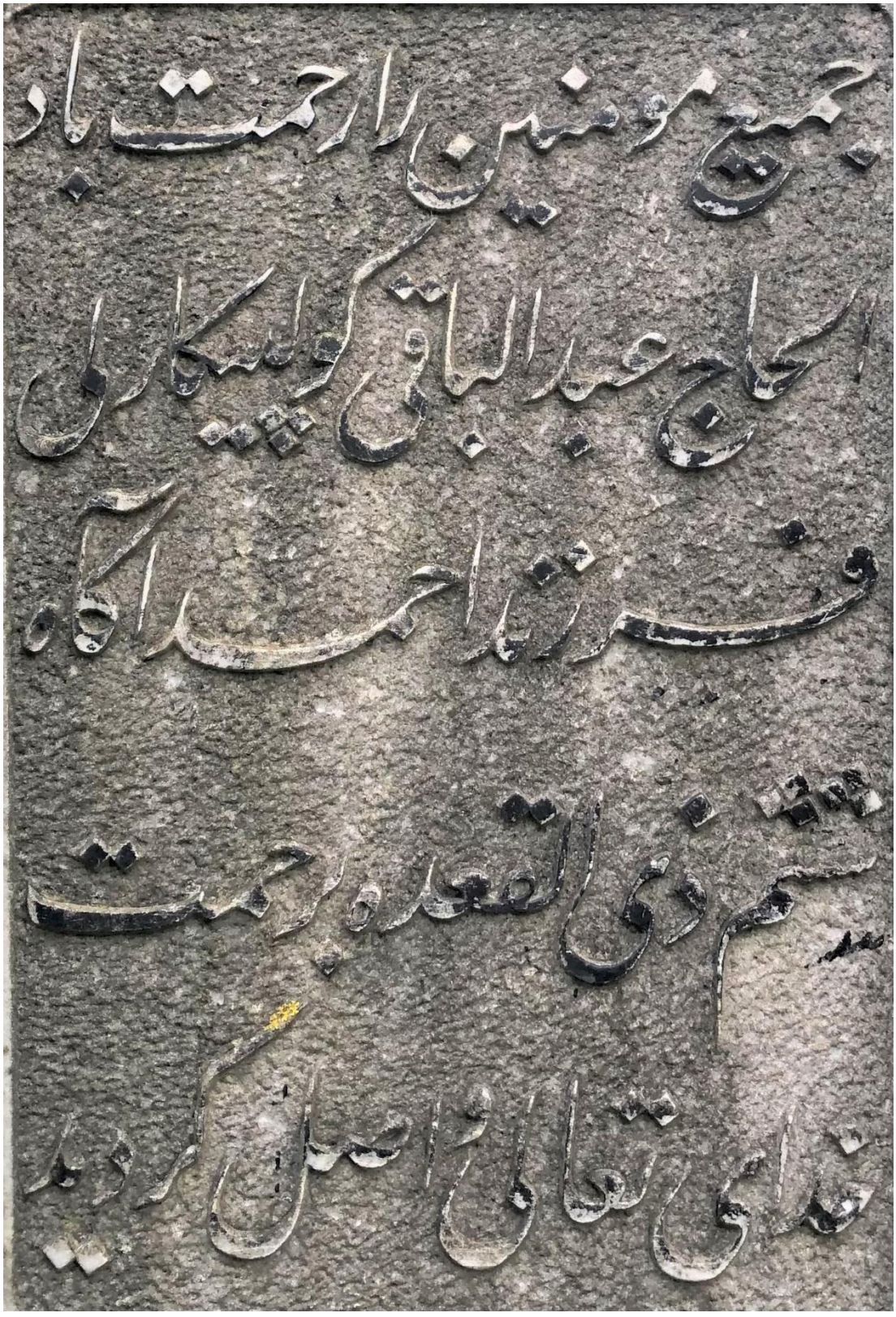
İmza : *Ali*

Diğer Özellikler : Harfler geçişleri, akıcı bir tarz ile yapılmıştır.

(F: Sümeyye Coşkun/2021)

جمیع مومنین را رحمت باد
الحاج عبدالباقی کوسیکارلی
فرزند احمد آگاه
شنبه ذی القعده رحمت
خدای تعالی را صلی گردید

48x32 cm

18.5x26 cm

Katalog No:047

Adı **:** Celî Nesta'lîk Mezar Kitâbesi

Metni **:** *"Hüve'l Hallâku'l Bâkî*

Cemî'-i mü'minîn râ rahmet bâd

El hac Abdülbâkî Gölpınarlı

Ferzend Ahmed Âgâh

Şeşom zilka'de bi rahmet

Hüdâ-yı Teâlâ vâsıl gerdîd"

10 Ramazan-6 Zilka'de *1317-1402*

Tarihi **:** M.1983 (1403)

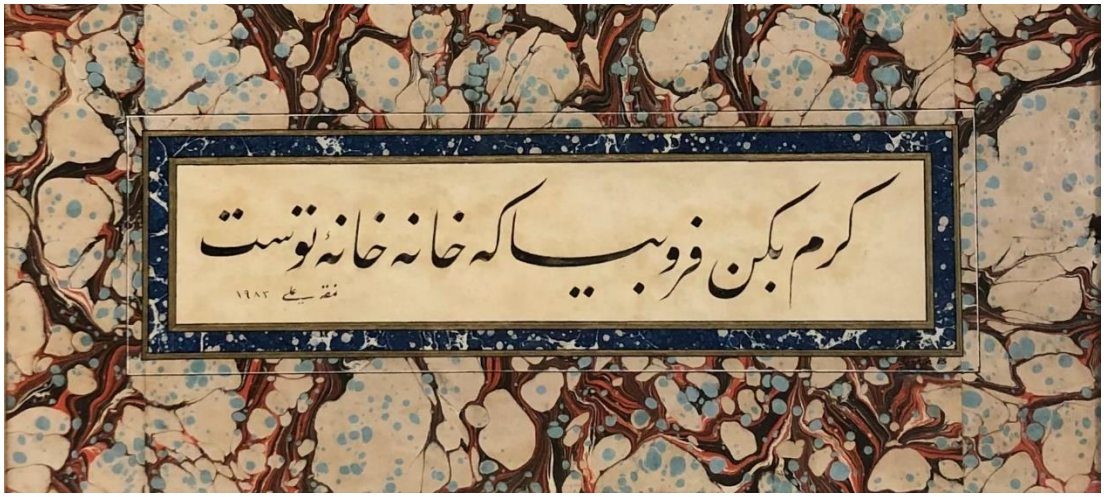
Eb'adı **:**

Bulunduğu Yer **:** Seyyid Ahmed Deresi İranlılar Mezarlığı

Kaynak **: -**

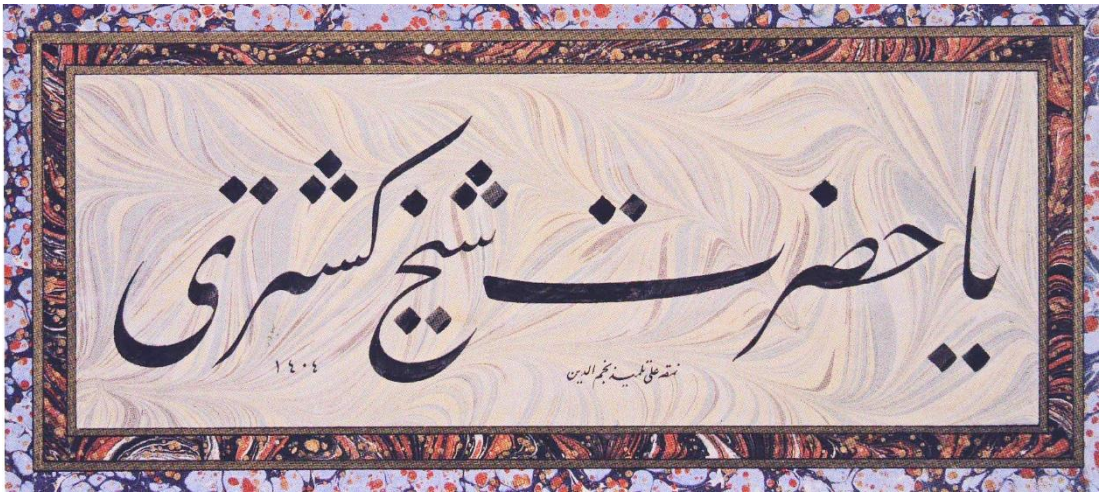
İmza **: -**

Diğer Özellikler **:** Hicrî 1402 mîlâdî 1982 yılında vefat eden Abdülbâkî Gölpınarlı, mezarının 'Melâmî Taşı' şeklinde olmasını vasiyet etmiş, öğrencisi Hattat Ali Alparslan da, bu vasiyeti yerine getirerek mezar kitâbesini yazmıştır. Kitâbenin ölçüleri, fotoğrafların altında yer almaktadır.

Katalog No:048

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Kerem be-kün fürûbiyâ ki hâne hâne-i tûst"*
Tarihi	**:** M.1983 (1403)
Eb'adı	**:** 22x45 cm
Bulunduğu Yer	**:** Sabri Kalender Koleksiyonu
Kaynak	**:** -
İmza	**:** *Nemekahû Ali*
Diğer Özellikler	**:** Ebrû, Mustafa Düzgünman'a aittir. *Kerem eyle (kıl), hânemize konuk ol, evimiz evinizdir.*

(Talip Mert Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:049

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ya Hazret-i Şeyh Küşterî"*

Tarihi : H.1404 (1984)

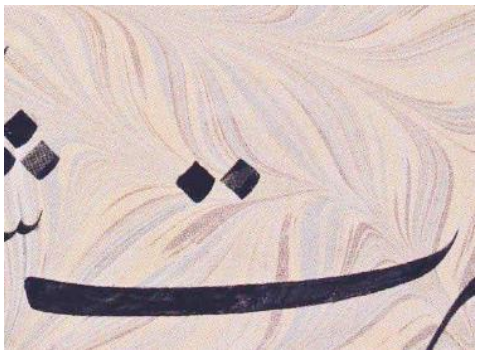
Eb'adı : -

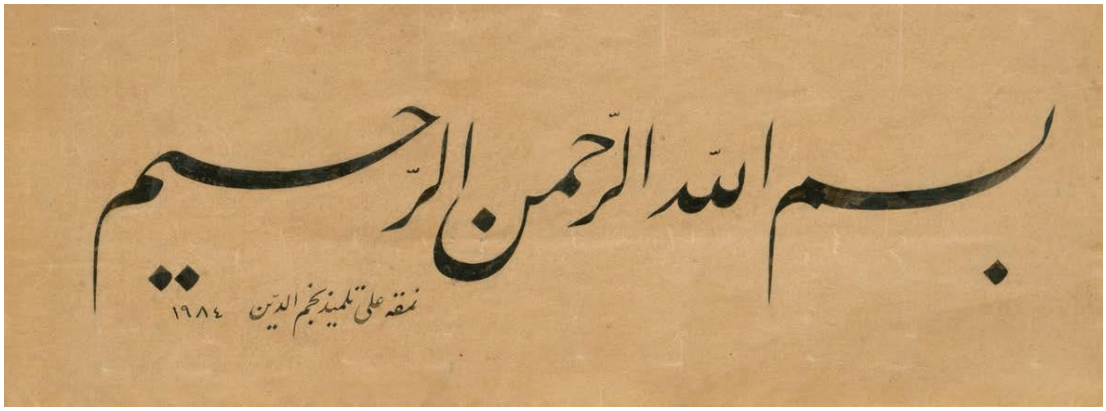
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Ye* harfinin noktaları *ha* harfinin içine yerleştirilmiştir. Yazı, ebrûlu kağıda yazılmıştır.

Katalog No:050

Adı : Besmele

Metni : *"Bismillâhirrahmânirrahîm"*

Tarihi : M.1984 (1404)

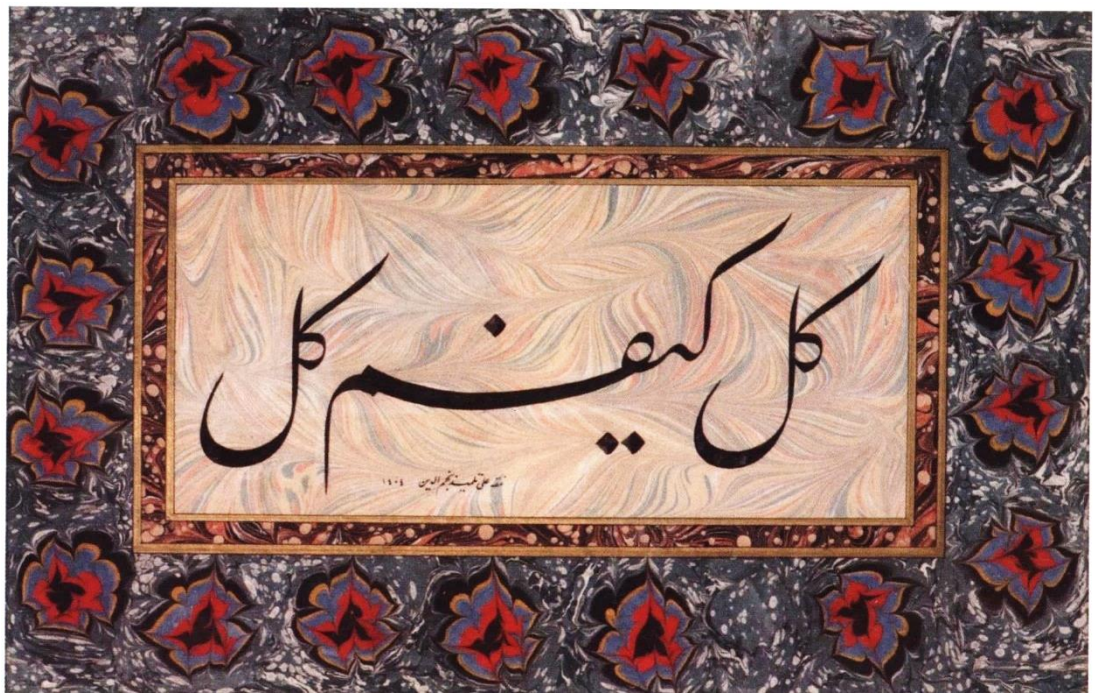
Eb'adı : 11x24 cm

Bulunduğu Yer : Taner Alakuş Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.63

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Başta ve sonda olmak üzere, iki keşîde ile yazılmış yazıda, harfler ve harf meyilleri oldukça zarif durmaktadır.

(Talip Mert Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:051

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Gel keyfim gel"*

Tarihi : H. 1404 (1984)

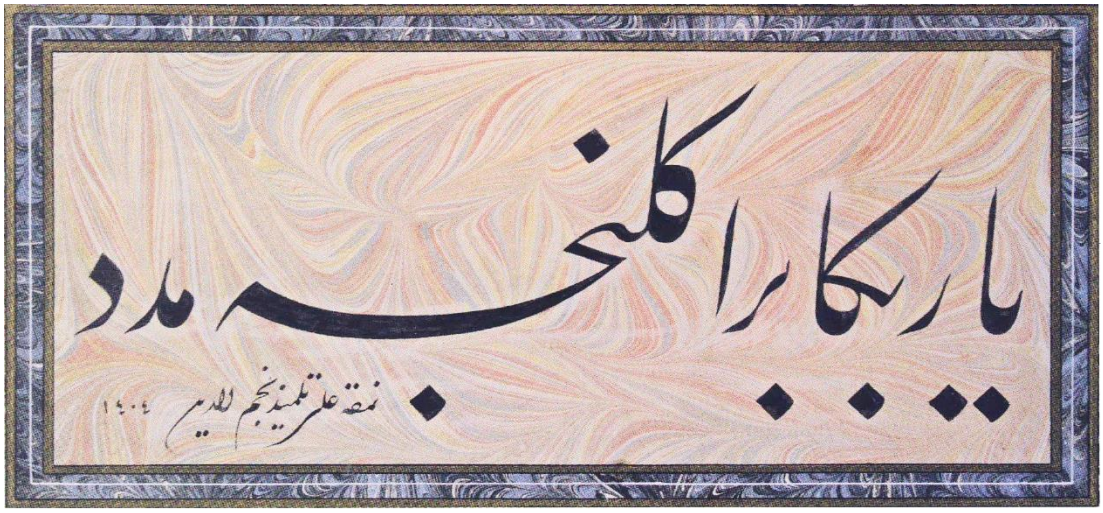
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Serenlerden ortadaki diğerlerine göre daha kalındır. Yazı zemininde ve kenarlarında, farklı ebrû çeşitleri bulunmaktadır.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:052

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Yâr bana bir eğlence, meded"*

Tarihi : H.1404 (1984)

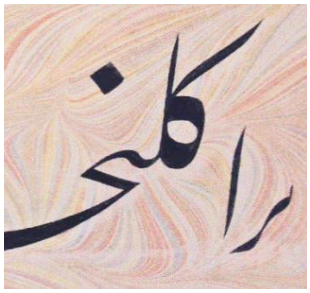
Eb'adı : -

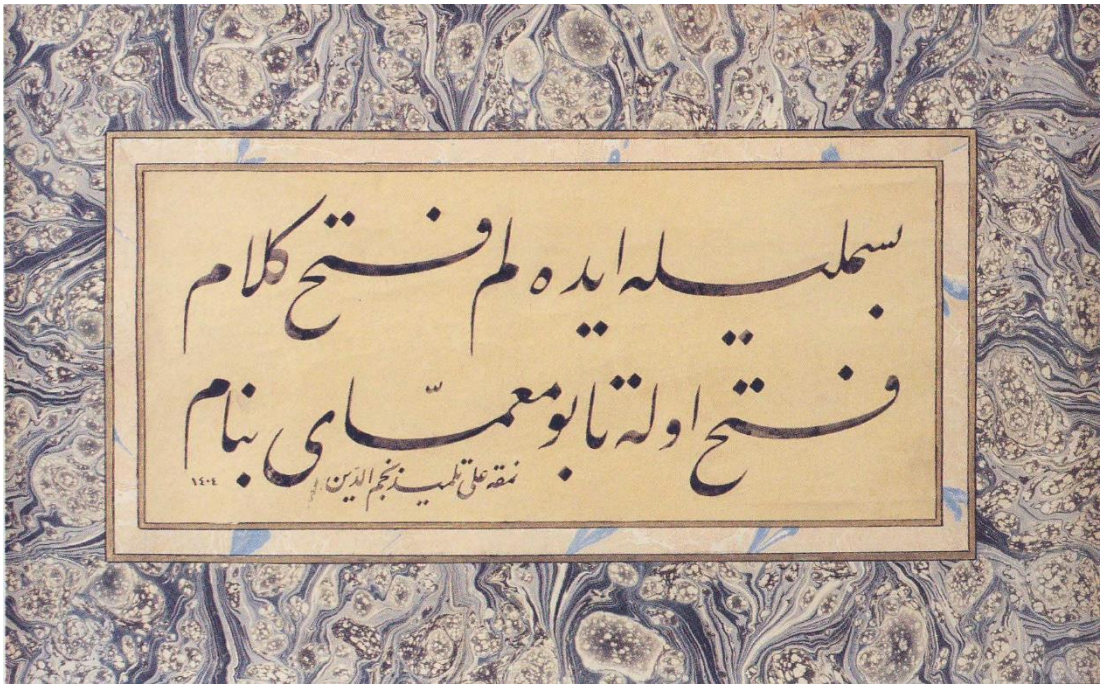
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : İmza, şikeste ta'lîk yazı çeşidiyle yazılmıştır. İkinci *kef* harfinin yuvarlak kısmı kalın yapılmıştır.

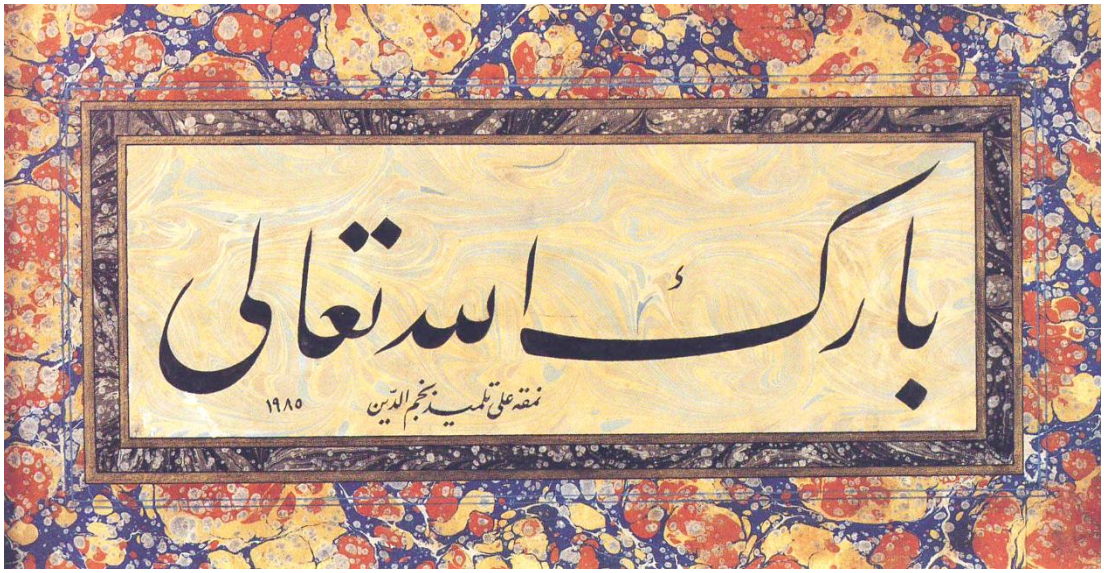

(A. Atilla Şentürk Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:053

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Besmele'yle idelim feth-i kelâm,* *Feth ola tâ bu muammâ-yı benâm"*
Tarihi	**:** H. 1404 (1984)
Eb'adı	**:** 30x49 cm
Bulunduğu Yer	**:** Ahmet Sabri Mandıracı Koleksiyonu
Kaynak	**: -**
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Hilye-i Hâkânî'nin ilk beyti.

Katalog No:054

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Bârekallâhu Teâlâ"*

Tarihi : M. 1985 (1405)

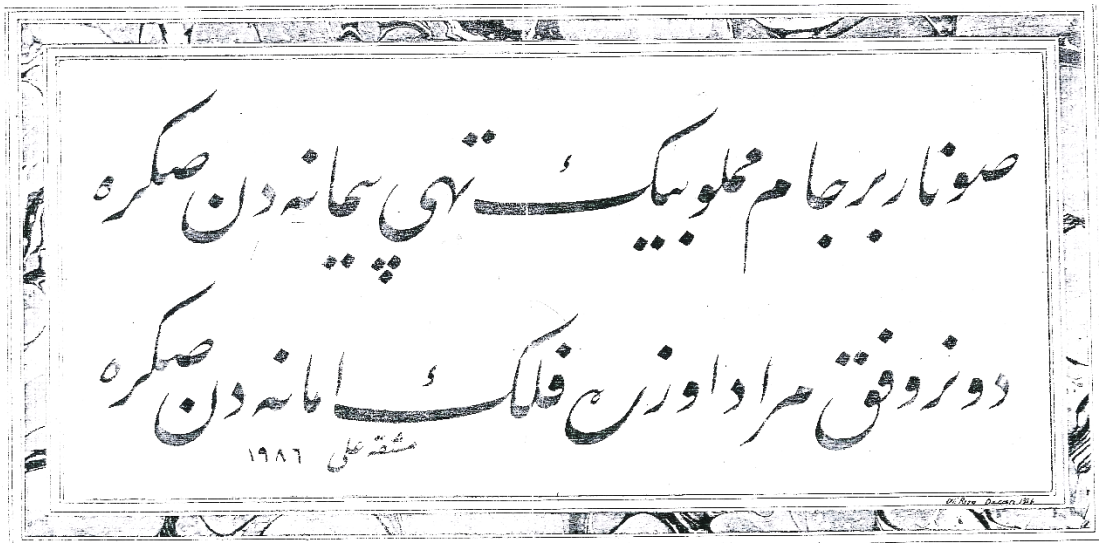
Eb'adı : 11x20 cm

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Uğur Derman, **age.,** s. 76

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

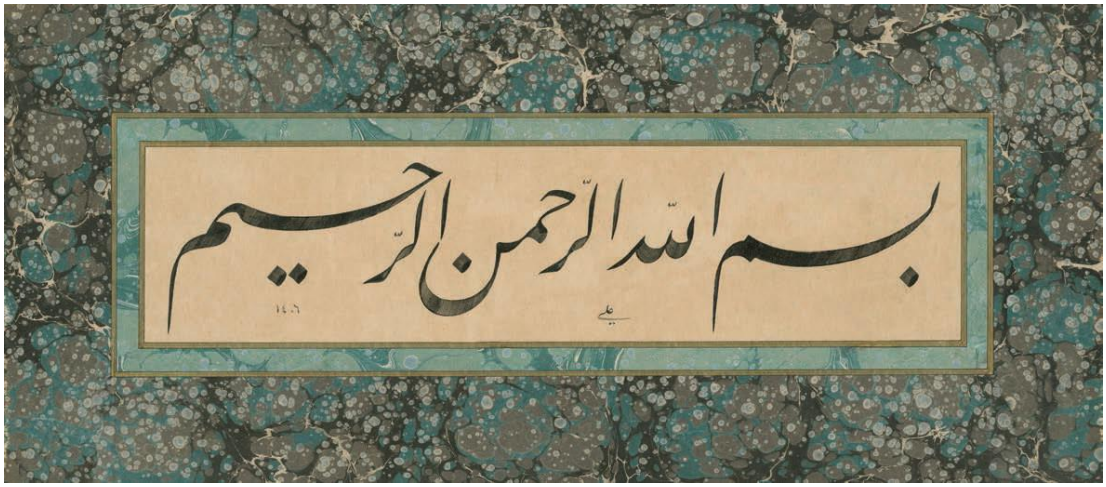
Diğer Özellikler : Yazı zemini, ebrûludur.

(Ali Rıza Özcan Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:055

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Sunar bir câm-ı memlû bin tehî peymâneden sonra Döner vefk-i murâd üzre felek ammâ neden sonra"*
Tarihi	**:** M.1986 (1406)
Eb'adı	**:** 12x27,3 cm
Bulunduğu Yer	**:** Naci Tokmak Koleksiyonu
Kaynak	**: -**
İmza	**:** *Meşşakahû Ali*
Diğer Özellikler	**:** İmzada kullanılan *meşşakahû*, hattatın bir meşke baka baka yazdığını veya meşk olmak üzere îtinâ ile yazıldığını belirten bir ifadedir.

Katalog No:056

Adı **:** Besmele

Metni **:** *"Bismillâhirrahmânirrahîm"*

Tarihi **:** H.1406 (1986)

Eb'adı **:** 9x39 cm

Bulunduğu Yer **:** Abdurrahman Kılıç Koleksiyonu

Kaynak **:** Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.64

İmza **:** *Ali*

Diğer Özellikler **:** İmzadaki *ye* harfi, ma'kûs şeklinde yapılmıştır.

Katalog No:057

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Yâ Muhammed Aleyhisselâm"*

Tarihi : H. 1407 (1987)

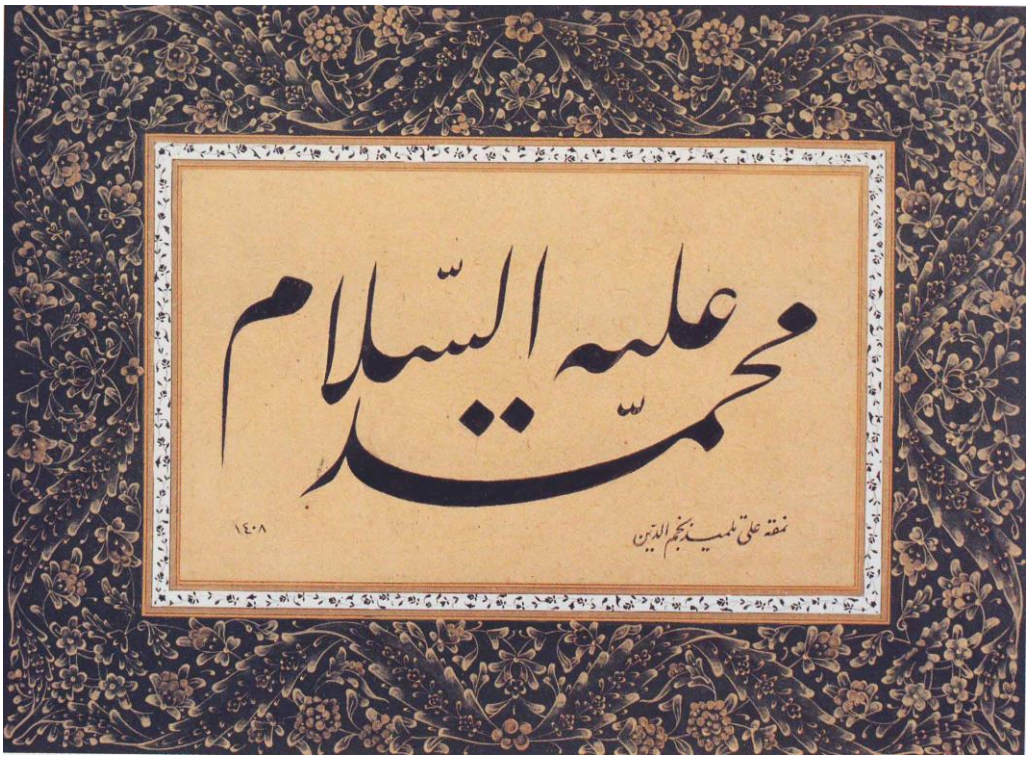
Eb'adı : 9x19 cm

Bulunduğu Yer : Ali Rıza Özcan Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.66

İmza : *Nemekahû Ali*

Diğer Özellikler : Baştaki *ye* harfinin noktaları, harfin soluna konulmuş, ikinci *ye* harfinin noktaları ise yuvarlak yapılmıştır. Halkâr, Ali Rıza Özcan'a aittir.

Katalog No:058

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Muhammed Aleyhisselâm"*

Tarihi : H. 1408 (1988)

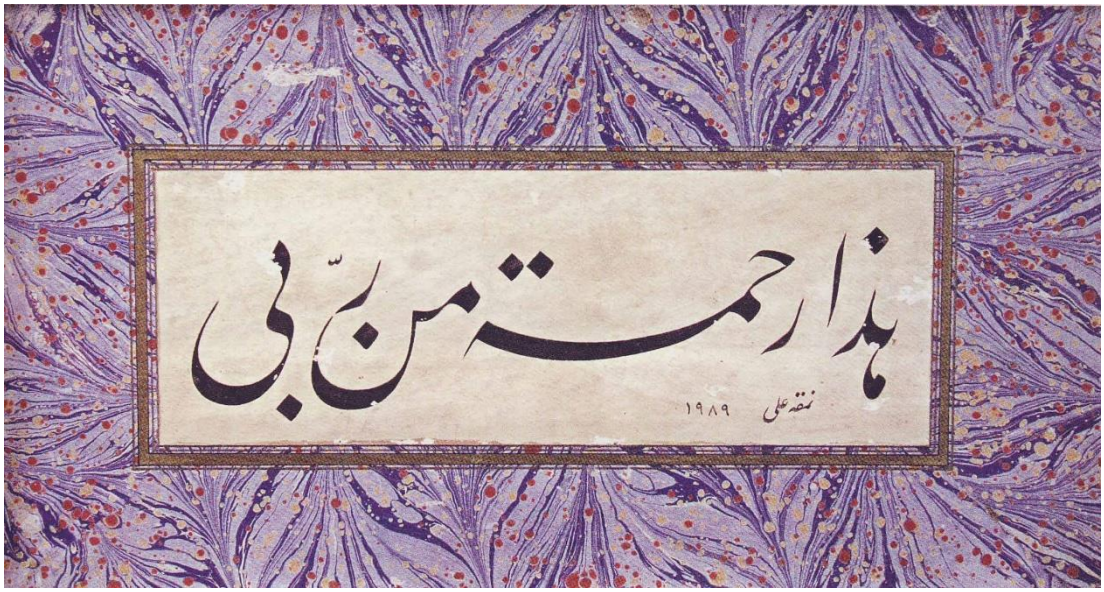
Eb'adı : 30x39 cm

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : İlhan Özkeçeçi, **Hat Sanatını Tanımak**, s.51

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Mim* harfi keşîdeli yapılmış, çoğunlukla yazının üst kısımlarına konulan şedde, *mim* harfinin direkt üstüne konulmuştur. Halkâr, Münevver Üçer'e aittir.

Katalog No:059

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Hâzâ Rahmeti Min Rabbî"* (Kehf 98)

Tarihi : M. 1989 (1409)

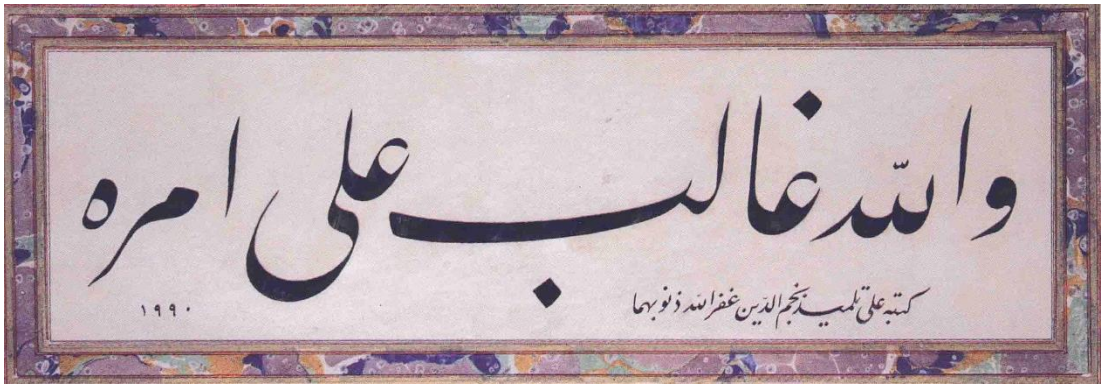
Eb'adı : 11x30 cm

Bulunduğu Yer : İskender Pala Koleksiyonu

Kaynak : U. Derman, **age.**, s. 79

İmza : *Nemekahû Ali*

Diğer Özellikler : Baştaki *he* harfi, satırın altına yazılmış, sondaki *re* harfi ise *nun* harfinin üstüne yazılmıştır.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:060

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Vallahu Ğâlibun Alâ Emrihi*" (Yusuf 21)

Tarihi : M. 1990 (1410)

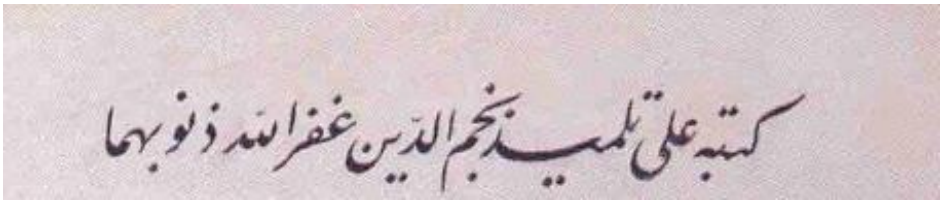
Eb'adı : 23,5x 52,5 cm

Bulunduğu Yer : Kemaleddin Nomer Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin Gafera'llâhü zunûbehümâ*

Diğer Özellikler : *Allah, dilediğini yapmakta mutlak galiptir*. Levhanın sağ alt kısmındaki imzadan sonra Ali Alparslan hocasının ismini de zikrederek, *Allah günahlarını affetsin* anlamına gelen *ğafara'llâhü zunûbehuma* duâ ifadesini eklemiştir.

(F: Sümeyye Coşkun/2021)

شهریار واقف الاحوال خان عبدالعزیز
انتظام وراحت اجناد نصرت یادینی
همت ابتدای اقدامی اهمال خان عبدالعزیز
یه بدایلسه تیر ایدوب رب قدیر
بنقد عبدالفتاح

مقدم شاهانه سی ارتدی شان دولتی
ایلیوب مرویزدن استکمال خان عبدالعزیز
مخلص خاصر اذشان تخصیص ایلیه
عزم وجزمنده بوله اقبال خان عبدالعزیز

سعی واقدام ایتدی مال العال خان عبدالعزیز

بودن اول ایکی ناقص قشله نک اتمامی

فیض عدلی قیلدی استحصال خان عبدالعزیز

کامل اولدقده دیدم تاریخ جو سردارینی

۱۲۷۸

بویله یارنسون مشتری لوح سپهره وصفنی

امر و فرمان ایلدی در حال خان عبدالعزیز

روح پاک والدی جنته شاد اولسون دیسون

قشله بی قیلدی بهین الحال خان عبدالعزیز

Katalog No:061

Adı **:** Celî Nesta'lîk Kitâbe

Metni **:** *"Tâcidâr-ı şevket ü iclâl Hân Abdülaziz*
Şehriyâr-u vâkıfu'l- ahvâl Hân Abdülaziz

Makdem-i şâhânesi artırdı şân-ı devletî
Sa'y u ikdâm etdi âlü'l-âl Hân Abdülaziz

Böyle yazsun müşterî levh-i sipihre vasfını
Kâinata merci'i-i âmâl Hân Abdülaziz

İntizâm u râhat-ı ecnâd-ı nusret-yâdını
Eyleyüb her yüzden istikmâl Hân Abdülaziz

Bundan evvel iki nâkıs kışlanın itmâmı
Emr u fermân eyledi derhal Hân Abdülaziz

Bir de Beyoğlu'nda tekmîle üçüncü kışlayı
Himmet etdi, etmedi imhâl Hân Abdülaziz

Mahlas-ı hâssı eb-i zişânını tahsîs ile
Feyz-i adlî kıldı istihsâl Hân Abdülaziz

Rûh-i pâk vâlidî cennetde şâd olsun disün
Saltanat etsün nice bin sâl Hân Abdülaziz

Her neye bed' eylese tesyîr edüb Rabb-ı Kadîr
Azm ü cezminde bula ikbâl Hân Abdülaziz

Kâmil oldukda dedim târih-i cevherdârını
Kışlayı kıldı bihîn ikmâl Hân Abdülaziz

Tarihi : M. 1990 (1410)

Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **:** Galatasaray Lisesi

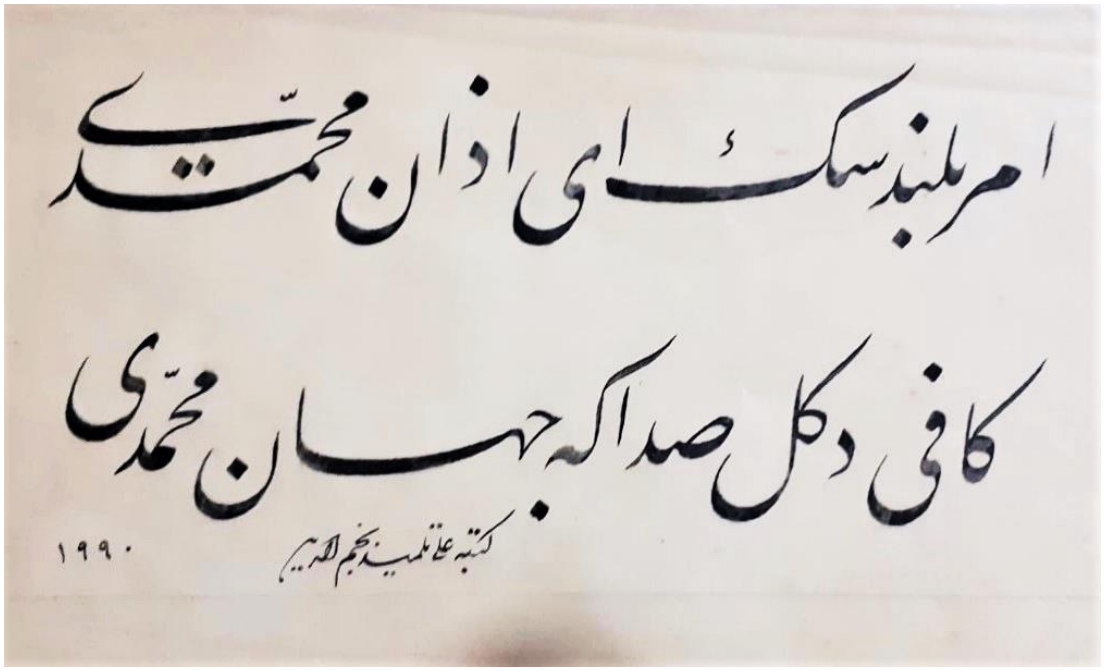
Kaynak **:** Ali Rıza Özcan, **İstanbul'un 100 Kitabesi**, İBB Kültür A.Ş Yay., İstanbul 2011, s. 156.

İmza **:** *Nemekahû Abdülfettah*

Diğer Özellikler **:** 1278 tarihinde Abdülfettah Efedi tarafından yazılan kitâbe, harf devriminden sonra kazınmış, 1990'lı yılların başında gazeteci Ziyad Ebuzziya'nın gayretiyle, hattat Prof. Dr. Ali Alparslan'a yeniden yazdırılmıştır.[92] Ancak yazıyı mermere işleyen taşçının yazıyı işlerken perişan ettiği bilinmektedir. Ali Alparslan, "Galatasaray'ın Kitâbesinin Tecdîdi ve Ziyad Bey" adlı makâlesinde bu konuyla ilgili üzüntüsünden bahsetmiştir.[93]

[92] Ali Rıza Özcan, **İstanbul'un 100 Kitabesi**, İBB Kültür A.Ş Yay., İstanbul 2011, s. 156.

[93] Ö. Faruk Şerifoğlu**, Ziyad Ebüzziya Kitabı: Darçağda Bir Çelebi**, Timaş Yay., İstanbul 1998. s.140.

(F: İsmet Gülnihal)

Katalog No:062

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Emr-i bülendsin ey Ezân-ı Muhammedî*
Kâfi degil sadâna cihân-ı Muhammedî"

Tarihi : M.1990 (1410)

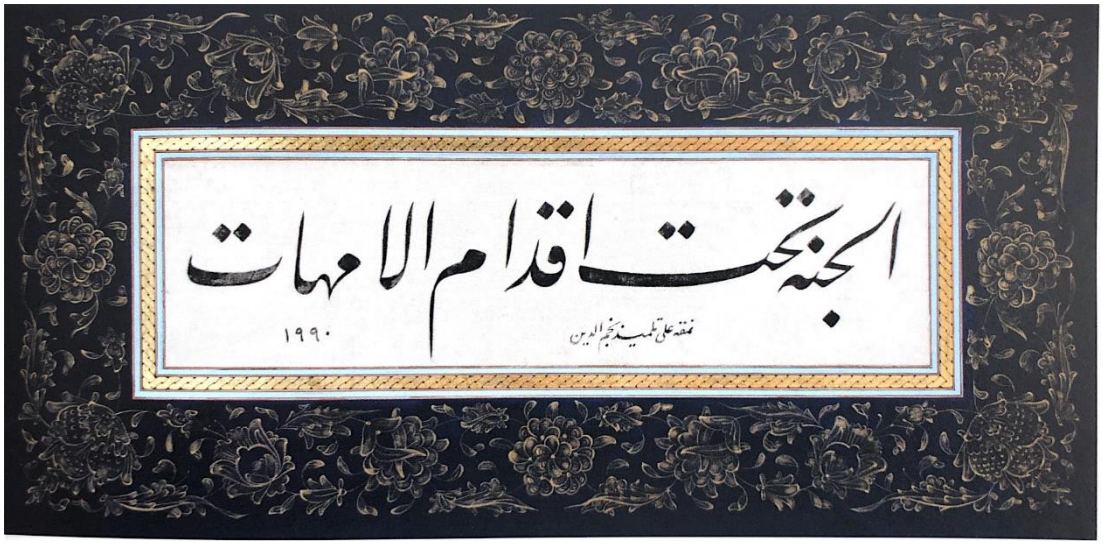
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : İsmet Gülnihal Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

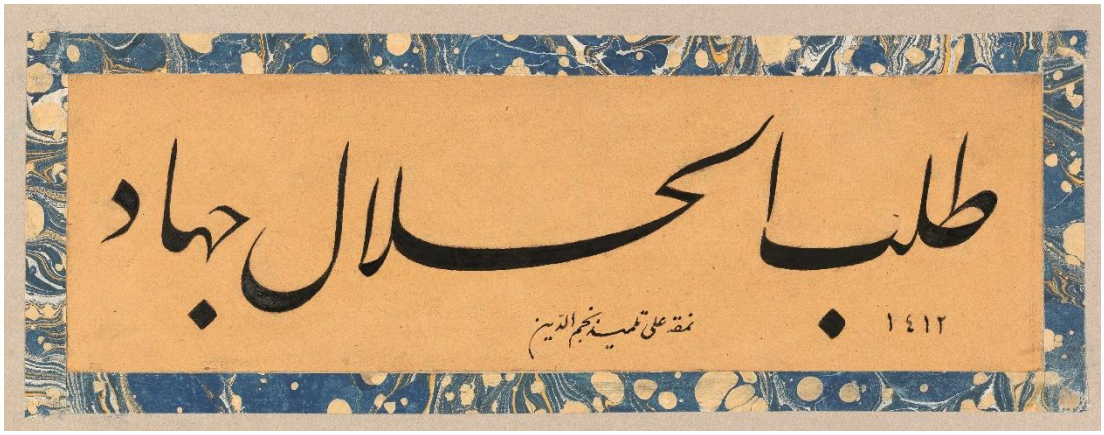
Diğer Özellikler : İmza, şikeste ta'lîk yazı çeşidiyle yazılmıştır. Şiir, Yahya Kemal Beyatlı'ya aittir.

(F:Kazım Hacımeyliç)

Katalog No:063

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"el- Cennetü tahte Akdâmi'l- Ümmehât"* (Hadis-i Şerîf)
Tarihi	**:** M.1990 (1410)
Eb'adı	**:** 36x64 cm
Bulunduğu Yer	**:** Hafız Şeyh Musa Kazım Müzesi (Bosna Hersek)
Kaynak	**: -**
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:**

(F:Ömer Faruk Şerifoğlu)

Katalog No:064

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Talebü'l Helâli Cihâdün"* (Hadis-i Şerîf)

Tarihi : H. 1412 (1991)

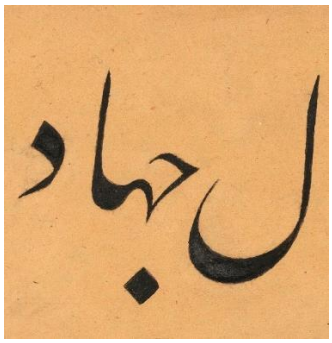
Eb'adı : 9,5x27 cm

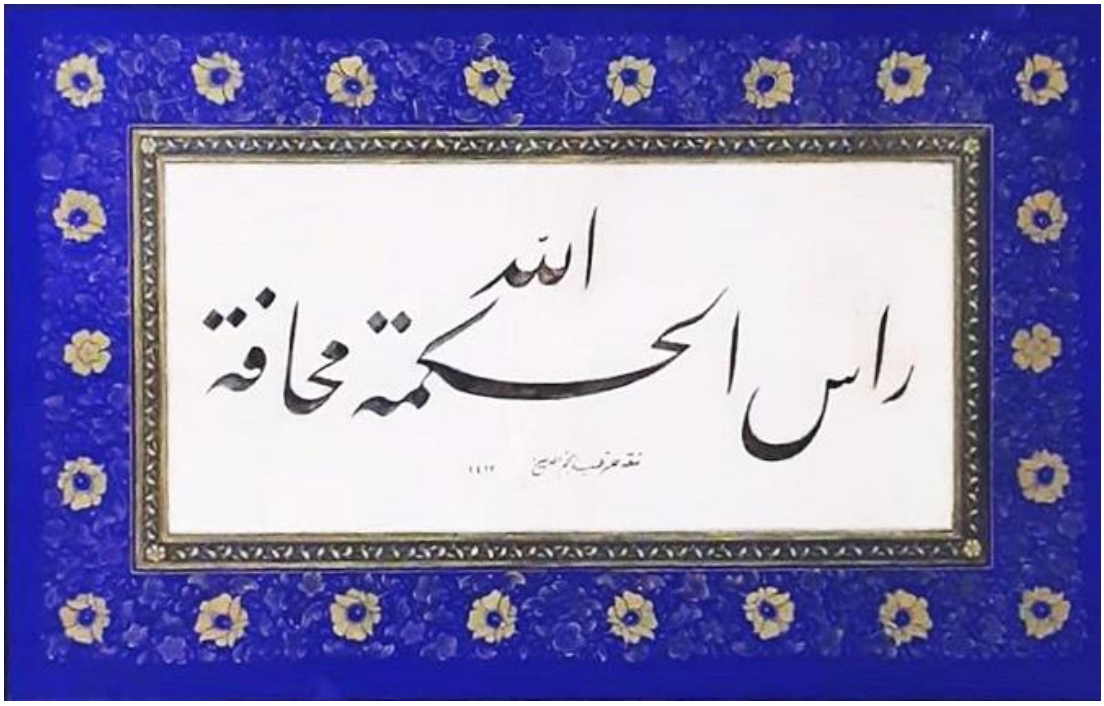
Bulunduğu Yer : Cumhurbaşkanlığı Sanat Koleksiyonu

Kaynak :Haz. Ömer Faruk Şerifoğlu, Cumhurbaşkanlığı Sanat Koleksiyonu Kataloğu, s.185

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Helal kazanç peşinde olmak, cihad etmek gibidir.*

Katalog No:065

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Re'sül Hikmeti Mehâfetullah"* (Hadis-i Şerif)

Tarihi : H. 1412 (1991)

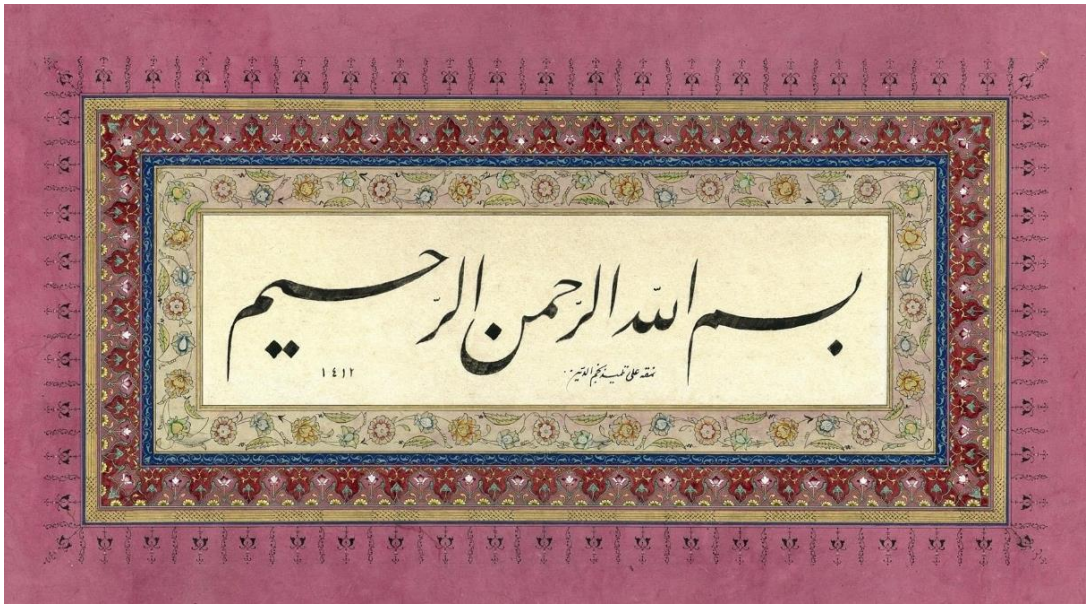
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Rumeli Antika ve Sahaf Instagram hesabından 13.01.2020 tarihinde alınmıştır.

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Hikmetin başı Allah korkusudur*. *Ha* harfi keşîdeli yapılarak, *kef* harfiyle birleştirilmiştir. *Allah* lafzı, levhanın üst kısmına yazılmıştır.

(F: Sabri Kalender Arşivi)

Katalog No:066

Adı **:** Besmele

Metni **:** *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi **:** H. 1412 (1991)

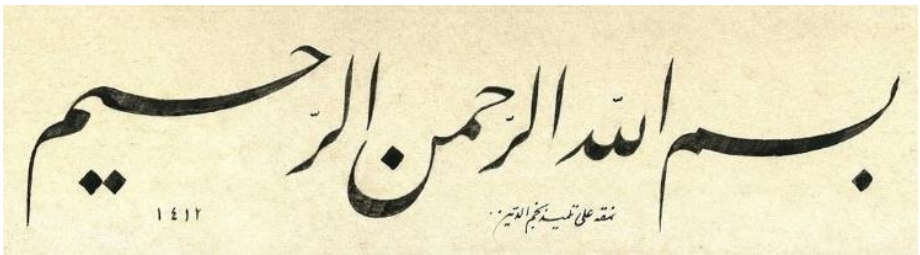
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **: -**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Harf ve keşideler kusursuz görünmektedir.

Katalog No:067

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Sabrın sonu selâmettir"*

Tarihi : M. 1992 (1413)

Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : U. Derman, **age**., s. 82

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Harf ve harf geçişlerindeki incelik-kalınlık nesta'lîk yazının anatomisine yakışır şekilde yapılmıştır**.**

Katalog No:068

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Hiç"*

Tarihi : H.1413 (1992)

Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Hüseyin Elitok, **Cumhuriyet Dönemi Hat Sanatı**, Yl Tezi, s. 100

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Keşîdenin altına farsça şikeste ta'lîk yazı çeşidi ile Nev'î' nin şiirinden bir beyit yazılmıştır. Bu beyitte *Ben senin gibi cefâ-cû dilbere dûş olmadım hiç, Sen benim gibi belâkeş mübtelâ gördün mü hiç* yazmaktadır. Halkâr, Tahsin Aykutalp'e aittir.

(F:Ömer Faruk Şerifoğlu)

Katalog No:069

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Hubbu vatan ez mülkü Süleymân bihter"*
Tarihi	**:** H. 1413 (1992)
Eb'adı	**:** 10x43 cm
Bulunduğu Yer	**:** Cumhurbaşkanlığı Sanat Koleksiyonu
Kaynak	**:** Haz. Ömer Faruk Şerifoğlu, Cumhurbaşkanlığı Sanat Koleksiyonu Kataloğu, s.185
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** *Vatan sevgisi, Süleyman'ın mülkünden ve saltanatından daha güzeldir.*

Katalog No:070

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Fîhi Şifâün Li'n- nâs"* (Nahl 69)

Tarihi **:** M. 1992 (1413)

Eb'adı **: -**

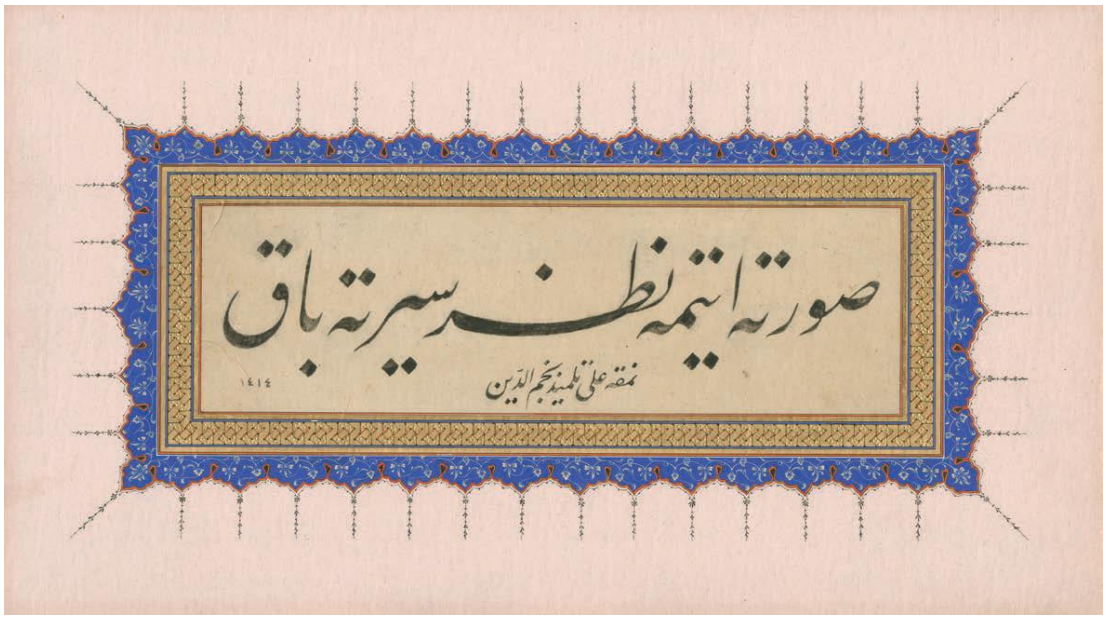
Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **:** Uğur Derman**, age.,** s. 81

İmza **:** *Ali Tilmîz-i Necmeddin*

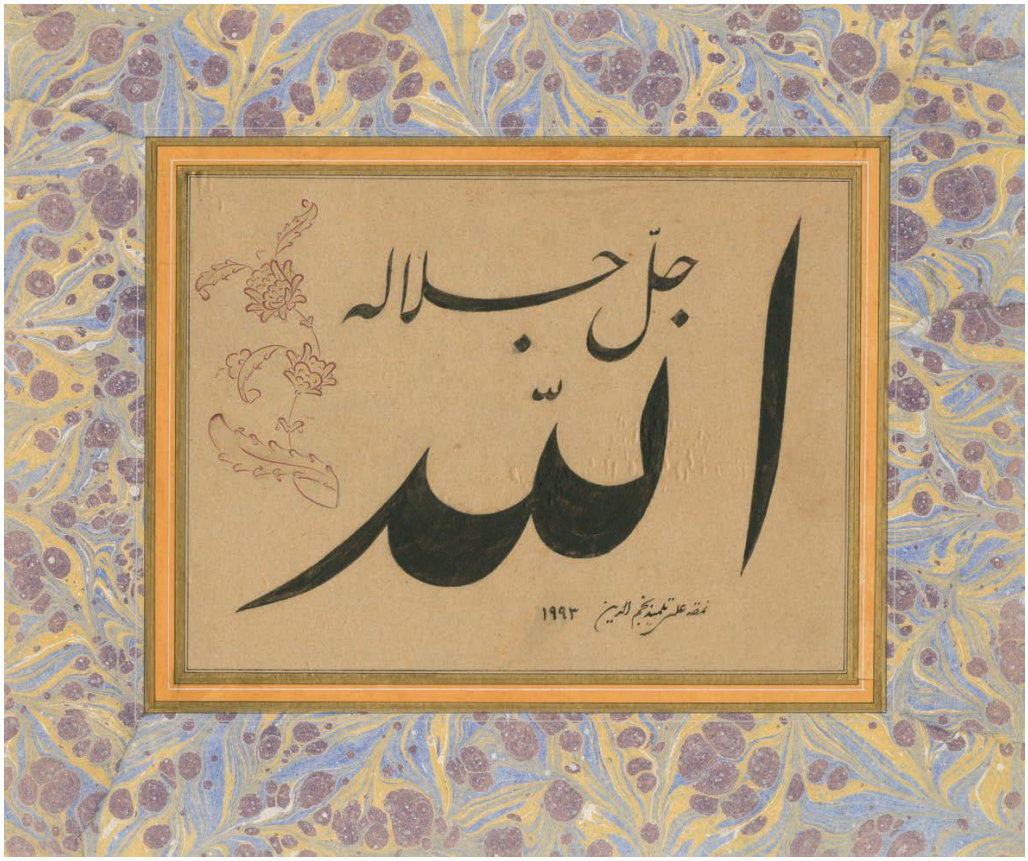
Diğer Özellikler **:** Ali Alparslan'ın, mîlâdî tarih attığı yazılarındandır.

Katalog No:071

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Sûrete etme nazar, sîrete bak"*
Tarihi	**:** H.1414 (1993)
Eb'adı	**:** 7x25 cm
Bulunduğu Yer	**:** Hüseyin Kutlu Koleksiyonu
Kaynak	**:** Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.71
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Levhadaki *elif* harfleri, oldukça zarif görünmektedir**.** Tezhip, Deniz Gelişli'ye aittir. Cetvelde altın zemin üzerine zencerek yapılmıştır.

Katalog No:072

Adı : Lafzatullah

Metni : *"Allah Celle Celâlühû"*

Tarihi : M.1993 (1414)

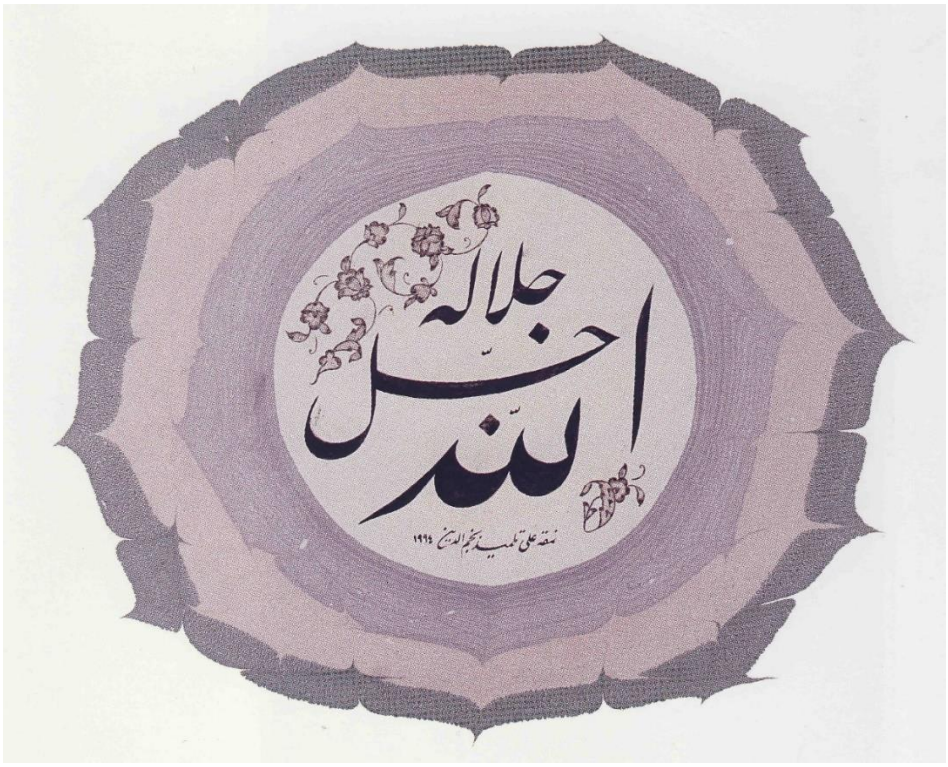
Eb'adı : 17x23 cm

Bulunduğu Yer : Ali Rıza Özcan Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.72

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Yazının sol kısmına yaprak ve çiçek motifleri yapılmış, dış çerçeveye de ebrû yapıştırılmıştır.

(F:Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:073

Adı : Lafzatullah

Metni : *"Allah Celle Celâlühû"*

Tarihi : M.1994 (1415)

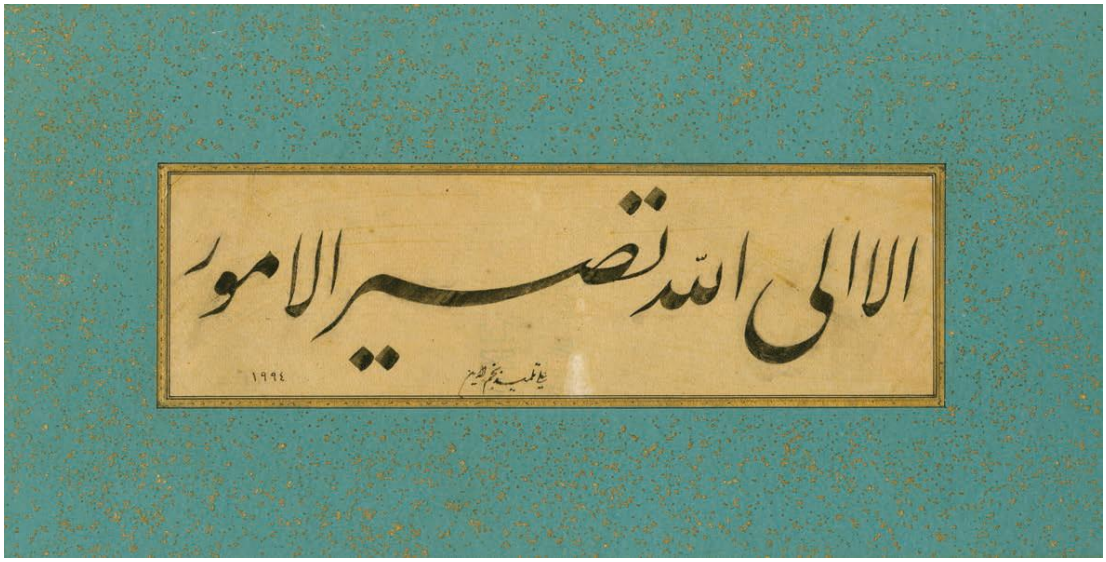
Eb'adı : 35x50 cm

Bulunduğu Yer : Fuat Başar Koleksiyonu

Kaynak : -

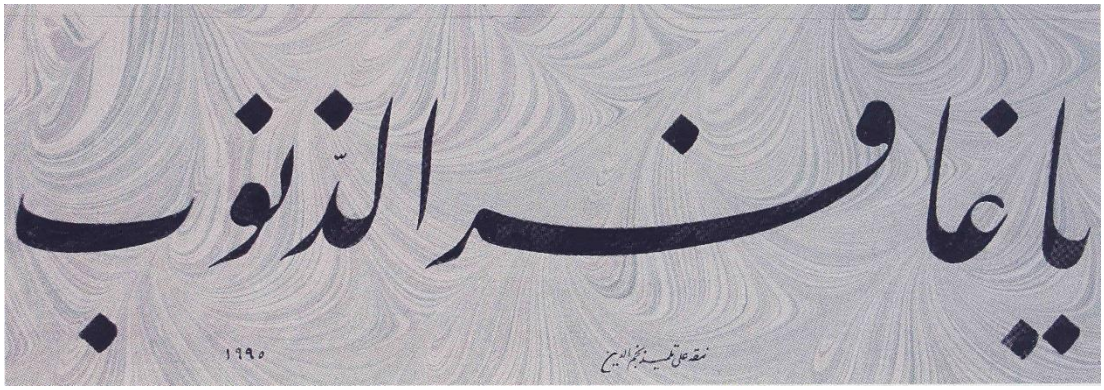
İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Dairesel formda tasarlanmış bir istiftir. *Allah* lafzı daha büyük kalemle yazılmıştır. Keşîdeli *cim* harfinin noktası keşideye ortalanarak konumuştur.

Katalog No:074

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Elâ İlallâh-i Tesıyru'l- Umur"* (Şûra 53)
Tarihi	**:** M. 1994 (1415)
Eb'adı	**:** 9x30 cm
Bulunduğu Yer	**:** İskender Pala Koleksiyonu
Kaynak	**:** Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.73
İmza	**:** *Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Hattatın kamış hareketlerinin görüldüğü bu yazıda, *te* harfi kalın bir hareketle başlamış, daha sonra incelmiştir.

Katalog No:075

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Ya Ğâfire'z- Zunûb"*

Tarihi **:** M.1995 (1416)

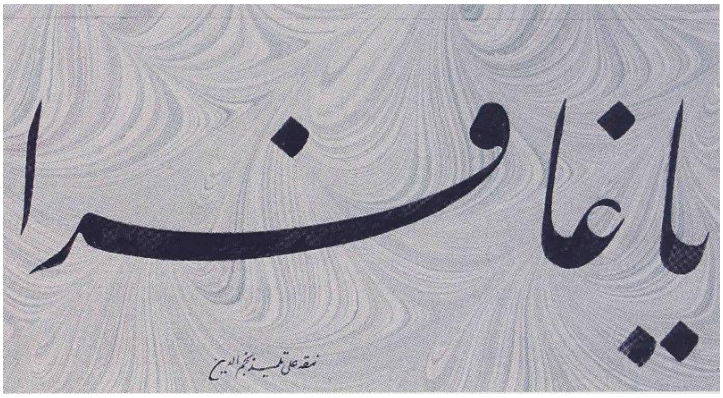
Eb'adı **:** 13x38,5 cm

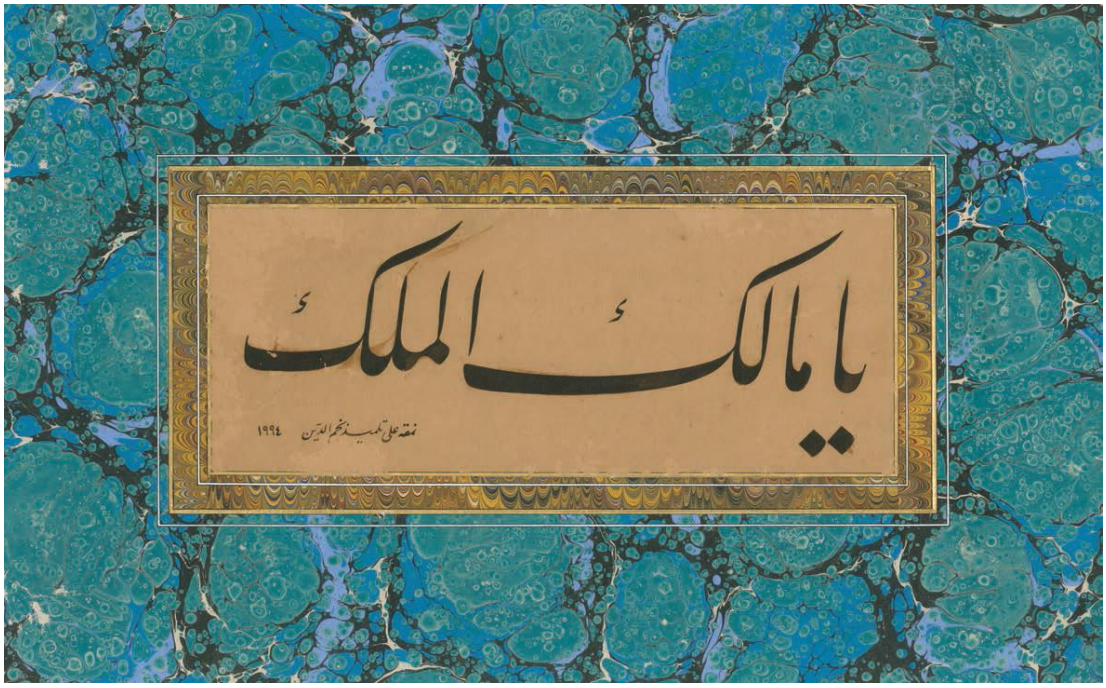
Bulunduğu Yer **:** Fuat Başar Koleksiyonu

Kaynak **:** U. Derman, **age.,** s. 87

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** *Ey Günahları affeden Allah*

Katalog No:076

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ya Mâlike'l- Mülk"*

Tarihi : M. 1994 (1415)

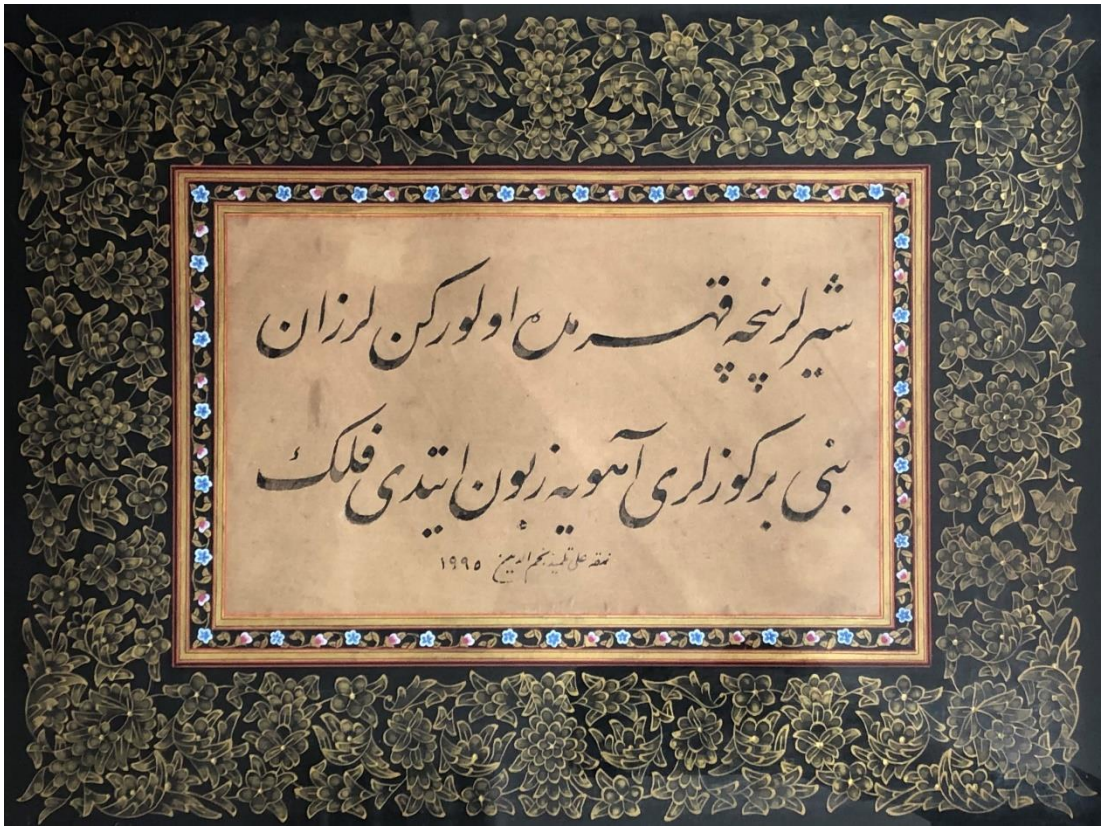
Eb'adı : 12x31 cm

Bulunduğu Yer : Muhammed Nur Doğan Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Levhadaki *elif* ve *lam* harflerinin meyilleri, birbiriyle uyumlu görünmektedir. Ebrû, Alparslan Babaoğlu'na aittir.

(F: Sümeyye Coşkun/2020)

Katalog No:077

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : "*Şirler pençe-i kahrımda olurken lerzân,*
Beni bir gözleri âhûya zebûn etti felek" (Yavuz Sultan Selim)

Tarihi : M.1995 (1416)

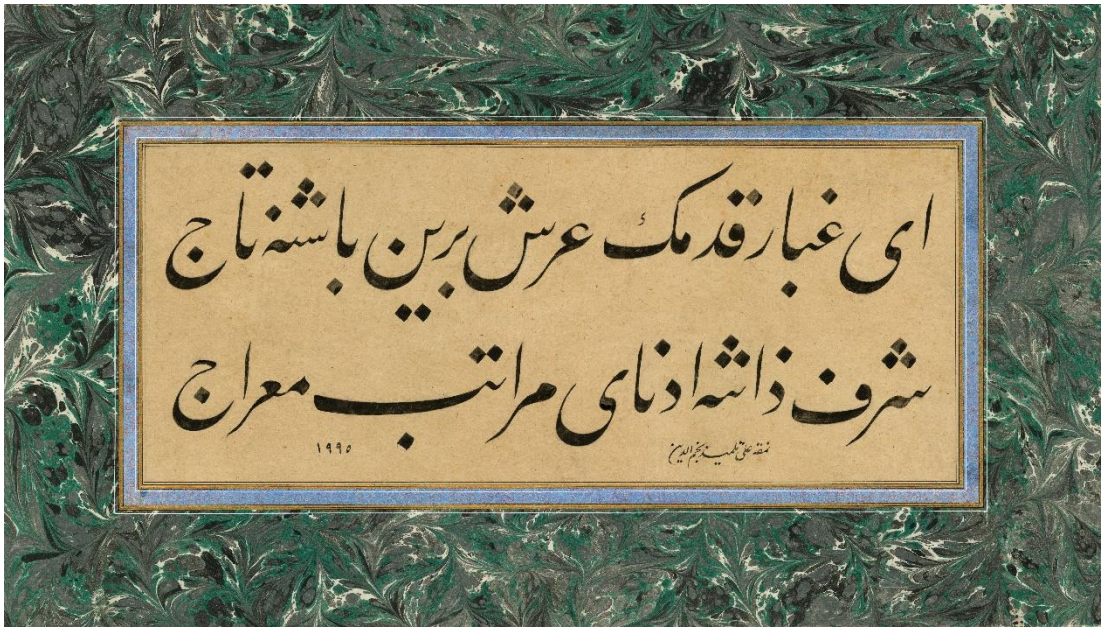
Eb'adı : 12x20 cm

Bulunduğu Yer : Hasan Türkmen Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Tezhip, Hasan Türkmen'e aittir.

Katalog No:078

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ey Gubâr-ı Kademin Arş-ı Berîn Başına Tâc, Şeref-i Zâtına Ednâ-yı Merâtib Mi'rac"*

Tarihi : M. 1995 (1416)

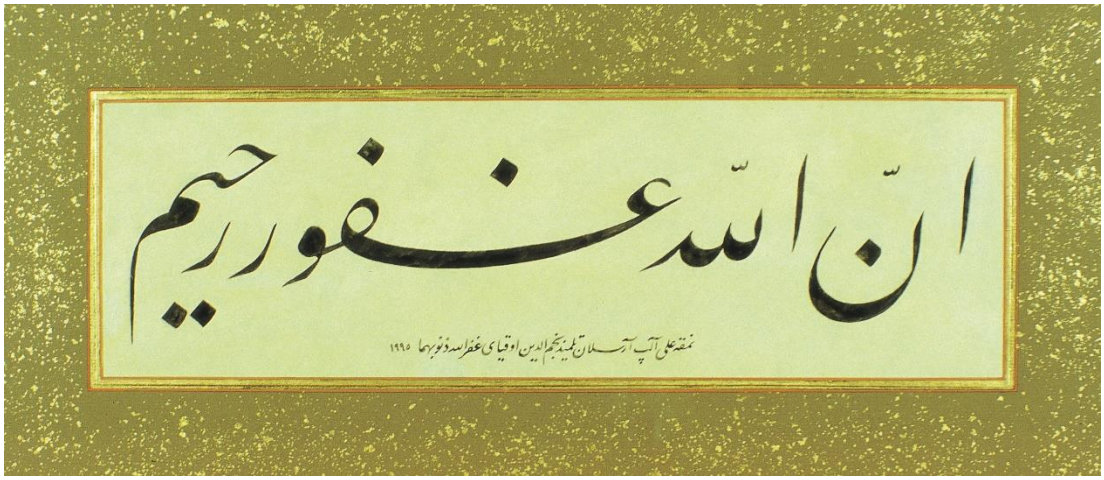
Eb'adı : 36x63,7 cm

Bulunduğu Yer : Abdurrahman Kılıç Koleksiyonu

Kaynak : Âsâr Hüsn-i Hat Eserleri Sergi Kataloğu**,** s.174

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Fuzûlî'ye ait beytin anlamı: *Ey ayağının tozu göğün en yüksek katının başına tâc olan! Senin şerefine lâyık mertebelerin en küçüğüdür Mi'rac*. Ebrû, Mustafa Düzgünman'a aittir.

Katalog No:079

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"İnnallâhe Ğafûrun Rahîm"* (Bakara 173)

Tarihi : M. 1995 (1416)

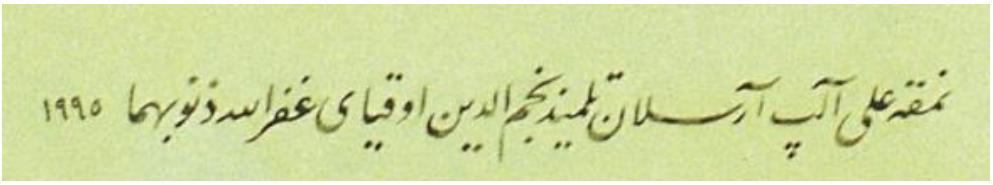
Eb'adı : -

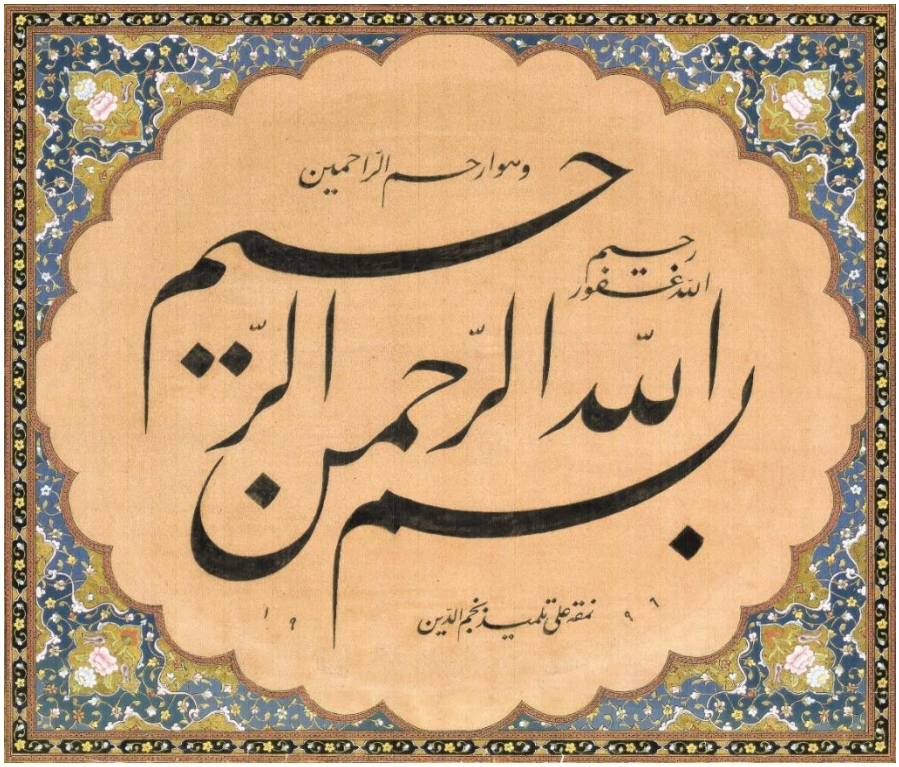
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Süleyman Berk, **İstanbul'un 100 Hattatı**, s. 178

İmza :*Nemekahû Ali Alparslan Tilmîz-i Necmeddîn Okyay Gafera'llâhü zunûbehumâ*

Diğer Özellikler : *Ğayn* harfi keşîdeli yapılmıştır. Ali Alparslan, *nemakahû* diye başladığı imza kısmına, kendi soyadı ile hocasının soyadını da yazmıştır.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:080

Adı **:** Besmele

Metni **:** *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi **:** M. 1996 (1416)

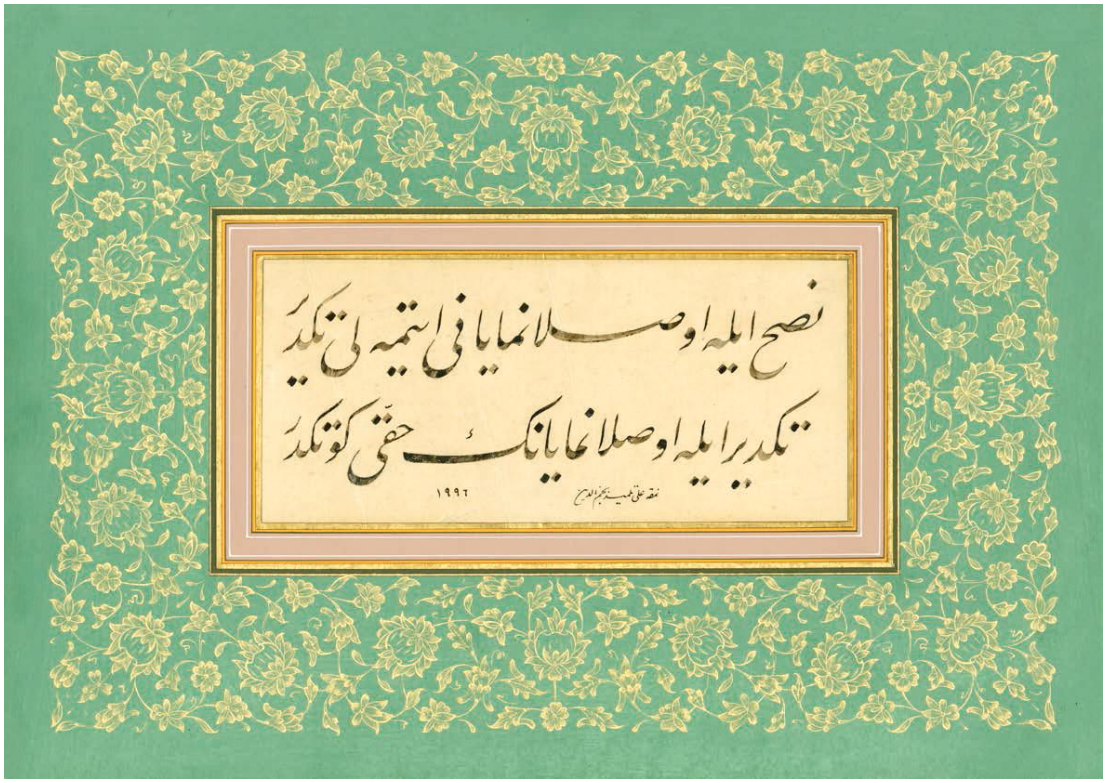
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **:** U. Derman, **age.**, s.89

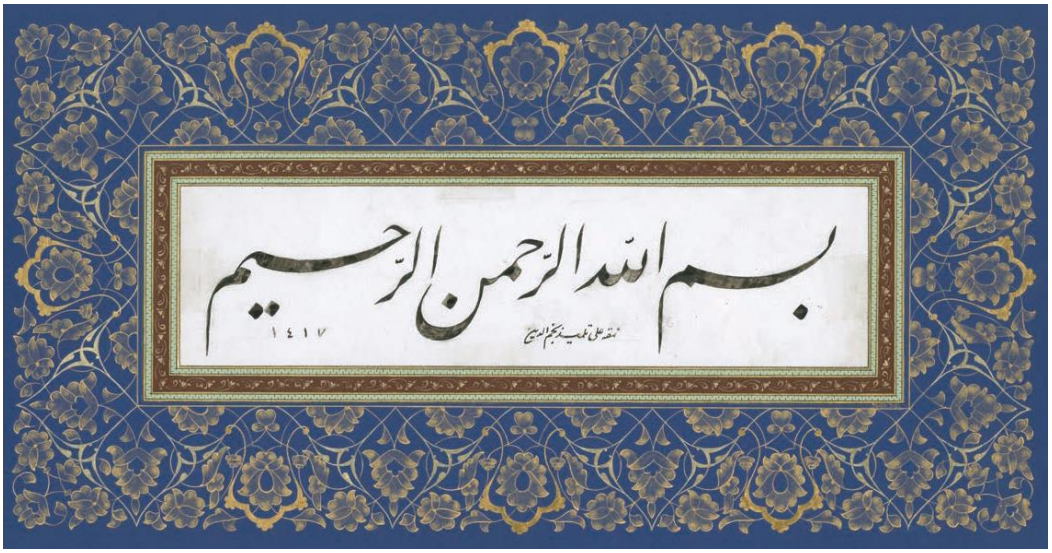
İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:**Aşağıdan yukarı doğru yazılan istifteki celî nesta'lîk besmele'nin boş kalan kısımlarına, nesta'lîk yazı ile bazı ayet-i kerîme'ler yazılmıştır. *Allah* lafzının üst kısmında *Allahu Ğafûrun Rahîm, ha* harfinin keşîdesinin üstünde *Ve Hüve Erhamü'r – Râhimîn* ayetleri yazılmıştır.

Katalog No:081

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Nush ile uslanmayanı etmeli tekdîr,* *Tekdîr ile uslanmayanın hakkı kötektir."*
Tarihi	**:** M.1996 (1416)
Eb'adı	**:** 26,3x37,5 cm
Bulunduğu Yer	**:** Abdurrahman Kılıç Koleksiyonu
Kaynak	**:** Âsâr Hüsn-i Hat Eserleri Sergi Kataloğu**,** s.171
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Tezhip, Zakir Gökgöz'e aittir.

Katalog No:082

Adı : Besmele

Metni : *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi : H.1417 (1996-1997)

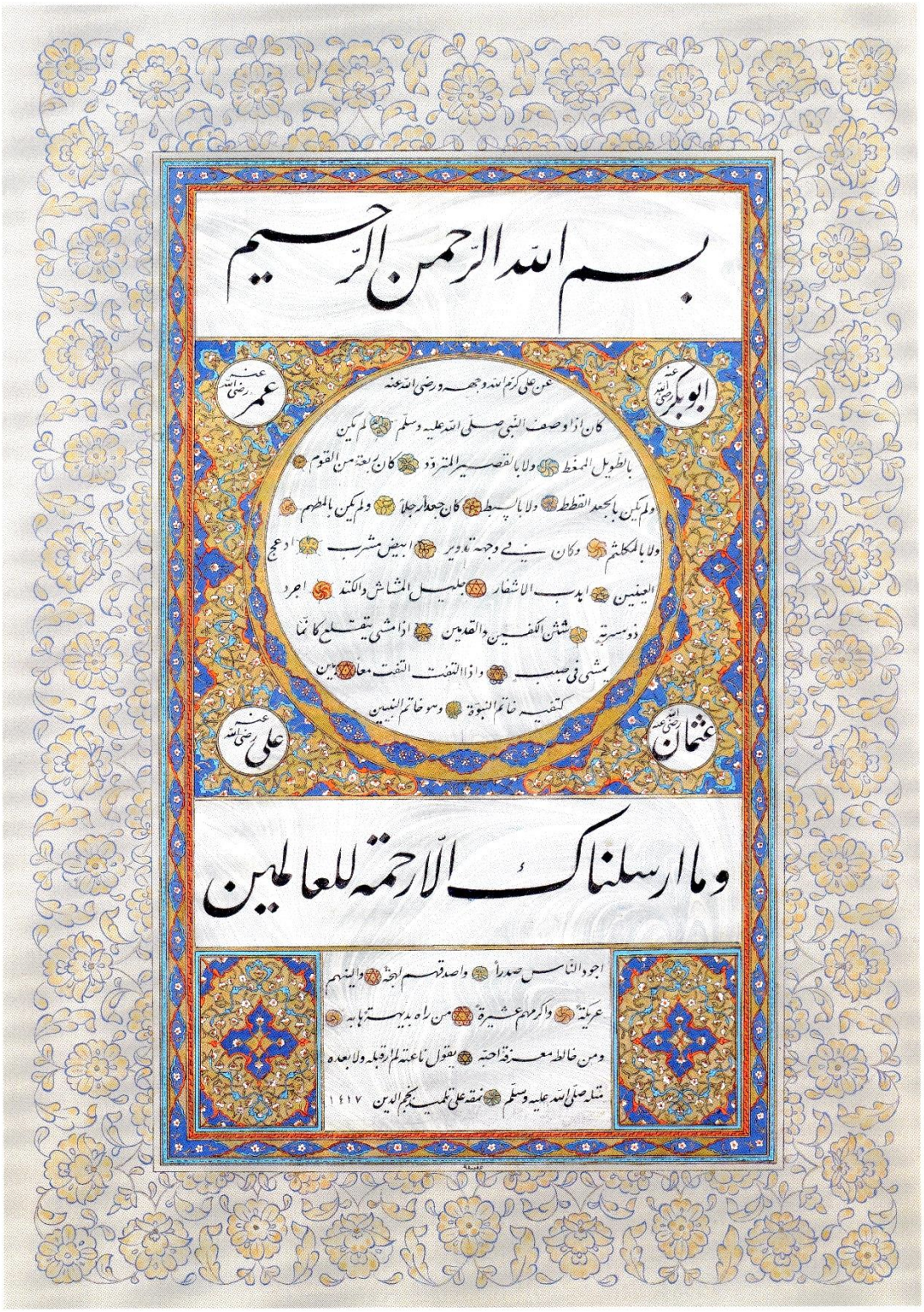
Eb'adı : 22,6x42,7 cm

Bulunduğu Yer : Abdurrahman Kılıç Koleksiyonu

Kaynak : Âsâr Hüsn-i Hat Eserleri Sergi Kataloğu**,** s.168

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler :

(F:Abdurrahman Depeler)

Katalog No:083

Adı : Hilye-i Şerîf

Metni : *"Bismillâhirrahmânirrahîm, Ve Mâ Ersalnâke Rahmeten lil Âlemîn"*

Tarihi : M. 1997 (1417)

Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : Albayrak Hat Koleksiyonu

Kaynak : -

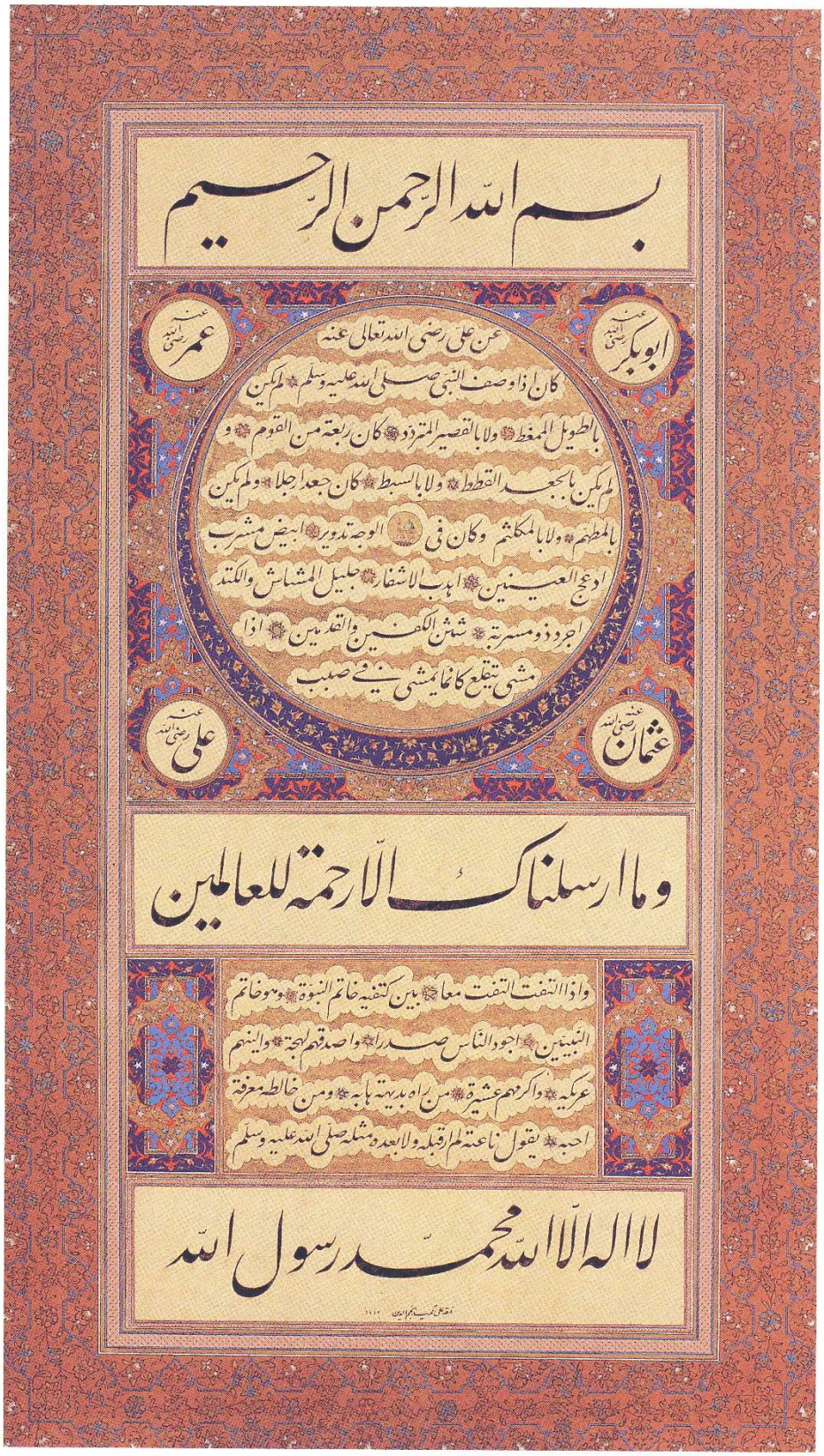
İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Hilye-i Şerîf*'in en başında, celî nesta'lîk *besmele*, dört köşede dairesel formda dört halife'nin isimleri *Ebûbekir* (ra), *Ömer*(ra), *Osman*(ra), *Ali*(ra) yazmaktadır. Hilye, ebrûlu kağıda yazılmıştır.

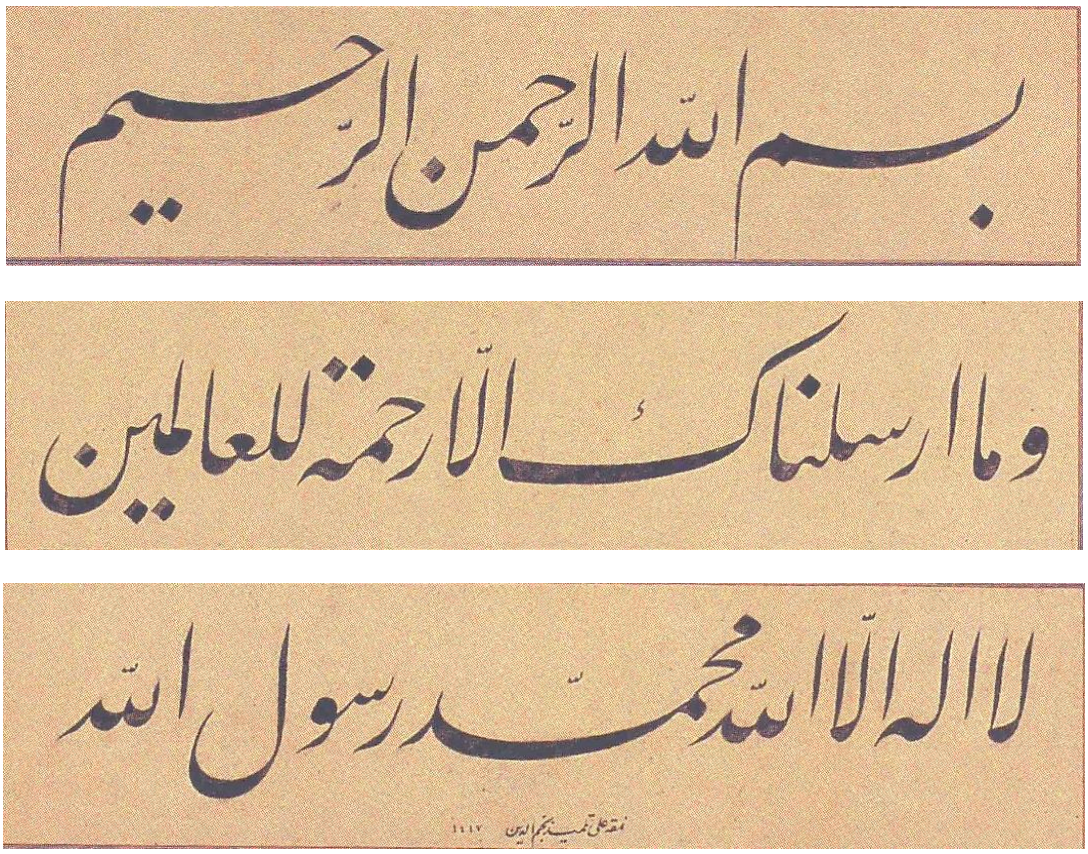

Katalog No:084

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"İnnallâhe Ye'muru Bi'l Adl-i Ve'l- İhsân"* (Nahl 90)
Tarihi	**:** M. 1997 (1417)
Eb'adı	**:** -
Bulunduğu Yer	**:** Özel Koleksiyon
Kaynak	**:** Muhittin Serin, **Hat Sanatı ve Meşhur Hattatlar**, s.400
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Oval formda istiflenmiş bu yazı, yukarıdan aşağı doğru okunmaktadır. Levhadaki boş alanlar, çiçek ve yaprak motifleri ile bezenmiştir.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:085

Adı : Hilye-i Şerîf

Metni : *"Bismillâhirrahmânirrahîm, Ve Mâ Ersalnâke Rahmeten lil Âlemîn, Lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah"*

Tarihi : H.1417 (1997)

Eb'adı : 89x50 cm

Bulunduğu Yer : Remzi Gür Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler :

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:086

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"El- insânu abîdü'l- ihsân"*

Tarihi : H. 1417 (1997)

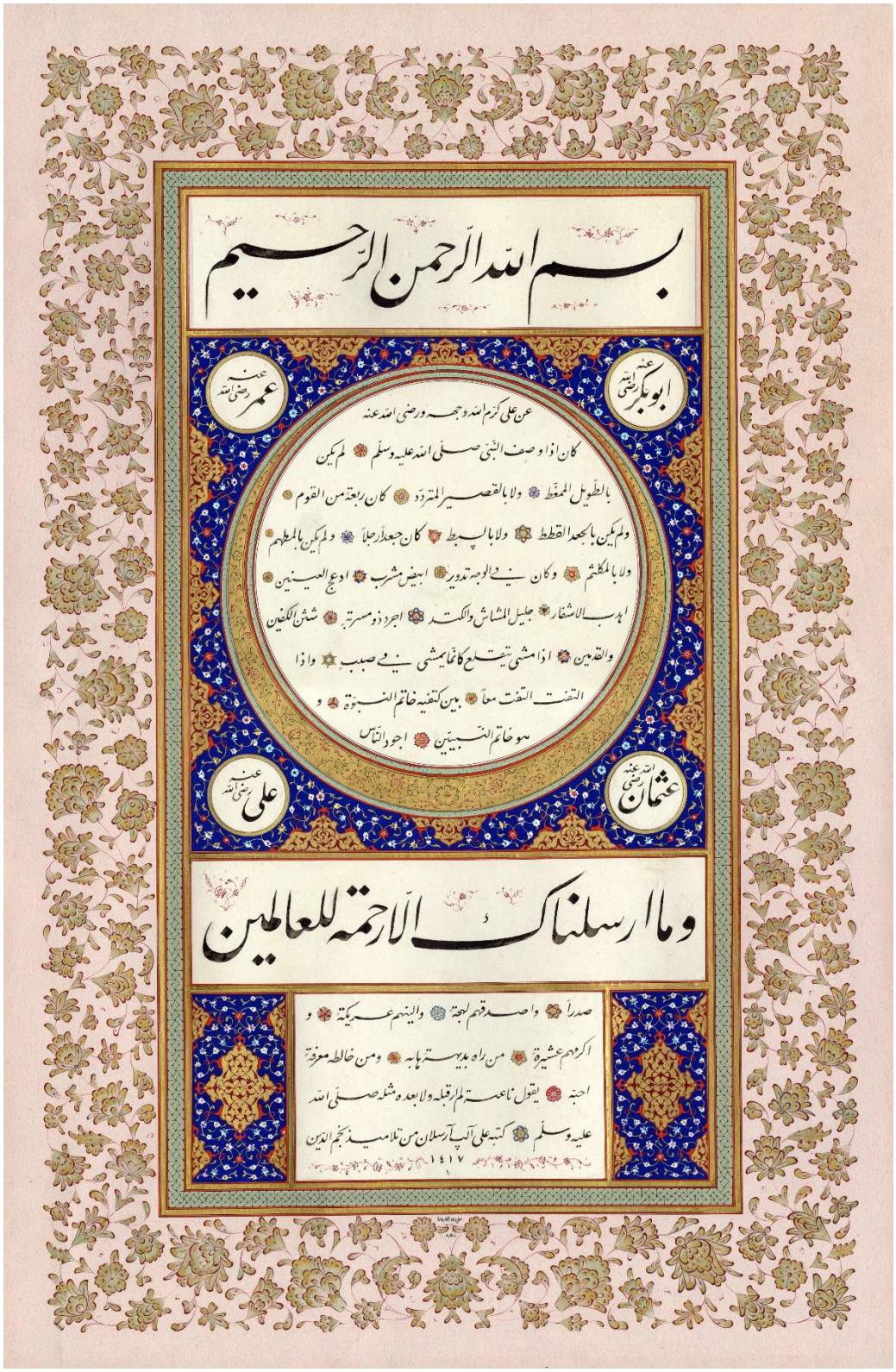
Eb'adı : -

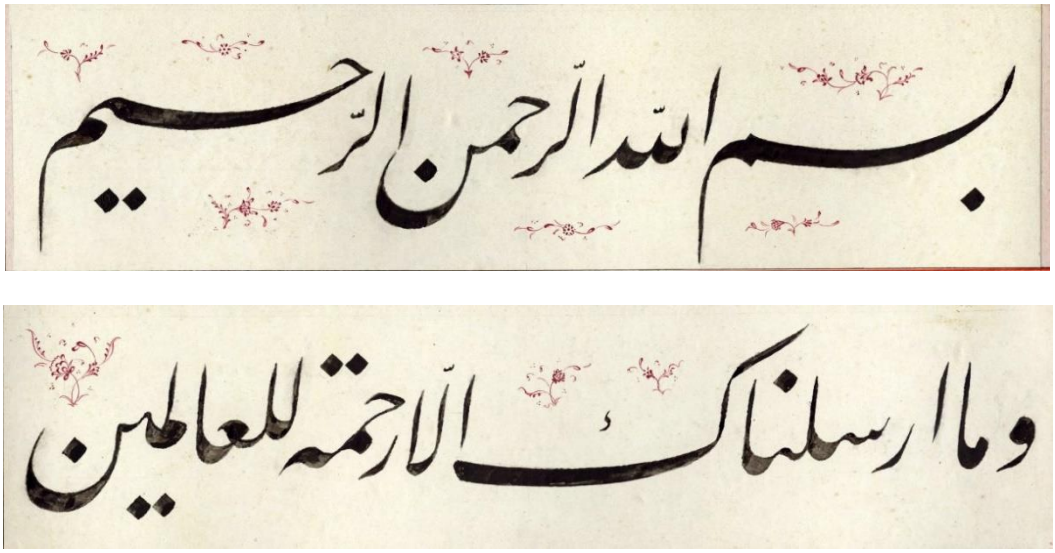
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Yazı, kalıbı ile birlikte verilmiştir.

بسم الله الرحمن الرحيم
ابو بکر رضی اللہ عنہ
عمر رضی اللہ عنہ
عثمان رضی اللہ عنہ
علی رضی اللہ عنہ
عن علی کرم اللہ وجہہ ورضی اللہ عنہ
کان اذا وصف النبی صلی اللہ علیہ وسلم لم یکن
بالطویل الممغط ولا بالقصیر المتردد کان ربعۃ من القوم
ولم یکن بالجعد القطط ولا بالسبط کان جعدا رجلا ولم یکن بالمطهم
ولا بالمکلثم وکان فی الوجه تدویر ابیض مشرب ادعج العینین
اهدب الاشفار جلیل المشاش والکتد اجرد ذو مسربۃ شثن الکفین
والقدمین اذا مشی تقلع کانما یمشی فی صبب واذا
التفت التفت معا بین کتفیه خاتم النبوۃ و
هو خاتم النبیین اجود الناس
وما ارسلناک الا رحمۃ للعالمین
صدرا واصدقهم لهجۃ والینهم عریکۃ و
اکرمهم عشیرۃ من راه بدیهۃ هابه ومن خالطه معرفۃ
احبه یقول ناعته لم ار قبله ولا بعده مثله صلی اللہ
علیه وسلم کتبه علی آپ آرسلان من تلامیذ نجم الدین
۱۴۱۷

Katalog No:087

Adı : Hilye-i Şerîf

Metni : *"Bismillâhirrahmânirrahîm, Ve Mâ Ersalnâke Rahmeten lil Âlemîn"*

Tarihi : H.1417 (1997)

Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : Sami Tokgöz Koleksiyonu

Kaynak : https://www.ketebe.org/eser/3826?ref=artist&id=107

İmza : *Ketebehû Ali Alparslan min Telâmîz-i Necmeddîn*

Diğer Özellikler : *Hilye-i Şerîf,* besmele ile başlamaktadır. Göbek kısmında arapça, Hz Ali (ra)'nin Peygamber Efendimiz (s.a.v)'i fiziki ve ahlâki yönleriyle tarifi yer alır. En alt kısımda, celî nestalîk yazıyla "*Biz seni âlemlere ancak bir rahmet olarak gönderdik"* mealindeki ayet-i kerîme yer almaktadır. Hilye'deki celî yazılar ve nesta'lîk yazılar oldukça başarılıdır. Tezhip, Ali Rıza Özcan'a aittir.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:088

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Bârekallahu Teâlâ"*

Tarihi : M. 1997 (1417)

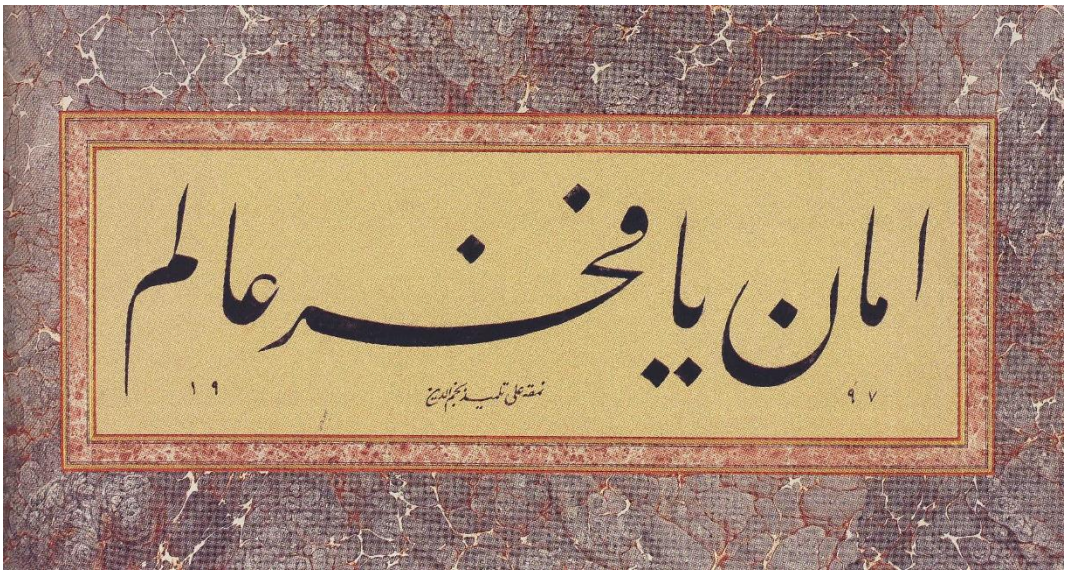
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : İstif, sağ aşağı kısımdan başlayarak, yukarıya doğru yoğunlaşmıştır. *Te* harfinin noktaları, harf ile *Allah* lafzının orta kısmına yerleştirilmiştir. İstifteki harfler, dengeli duracak şekilde tasarlanmıştır.

Katalog No:089

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Aman yâ Fahr-i Âlem"*

Tarihi : M. 1997 (1417)

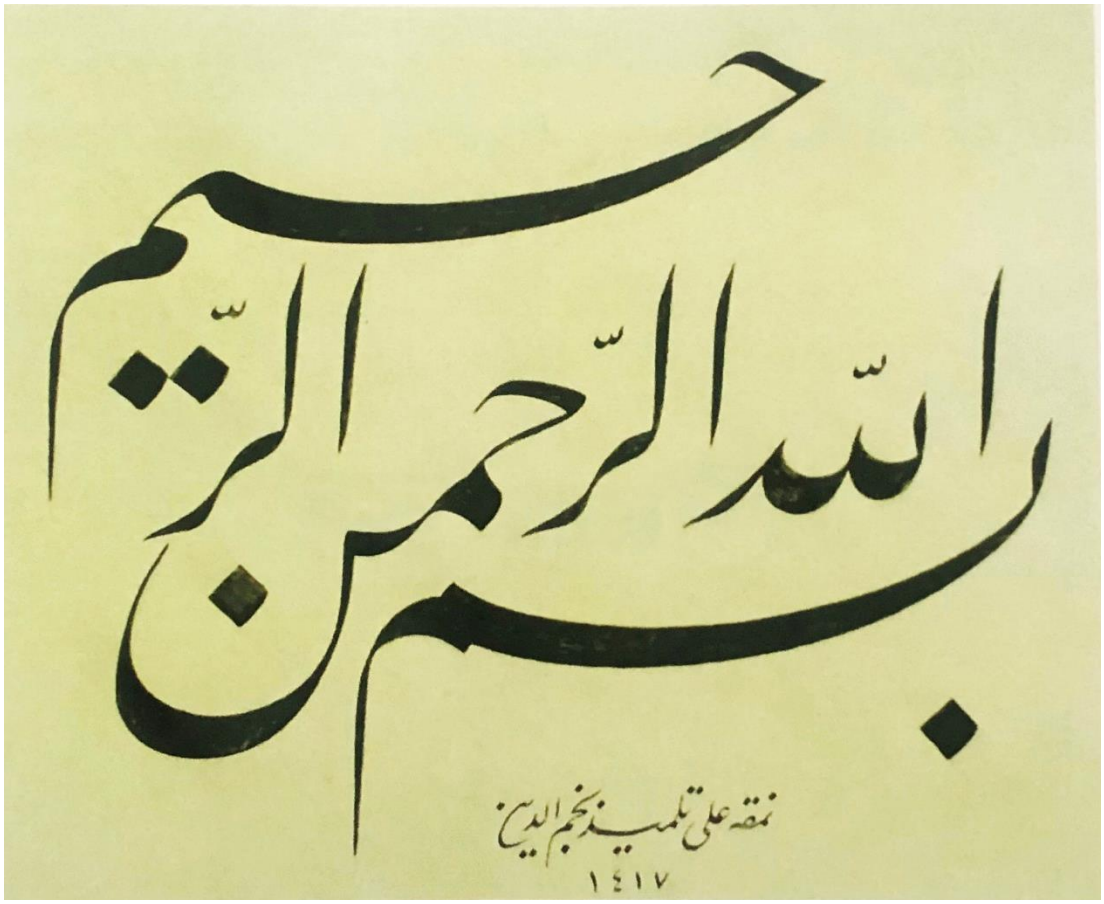
Eb'adı : 29x 57,5 cm

Bulunduğu Yer : Ali Alparslan Ailesi Koleksiyonu

Kaynak : U.Derman,**age**., s.93

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Milâdi yazılan tarih, ikiye bölünerek levhanın baş ve son kısmına yazılmıştır.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:090

Adı : Besmele

Metni : *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi : H.1417 (1996-1997)

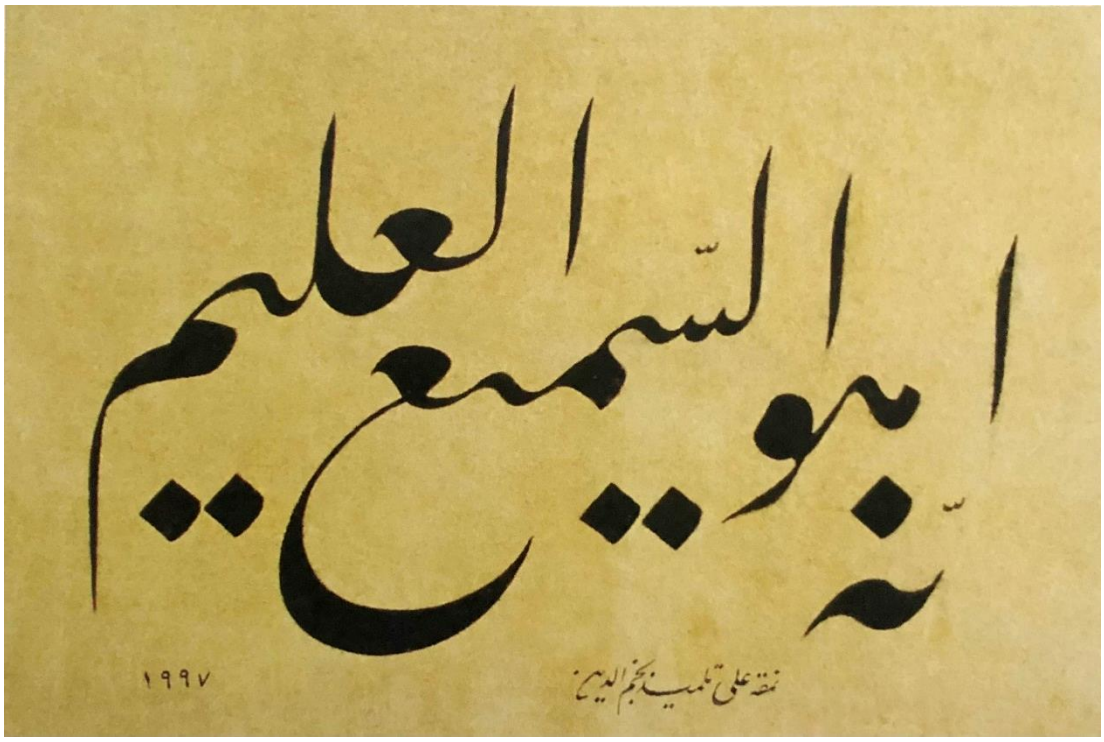
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler :

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:091

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"İnnehu hüve's- Semî'ul-Alîm"* (Şu'arâ 220)

Tarihi : M. 1997 (1417)

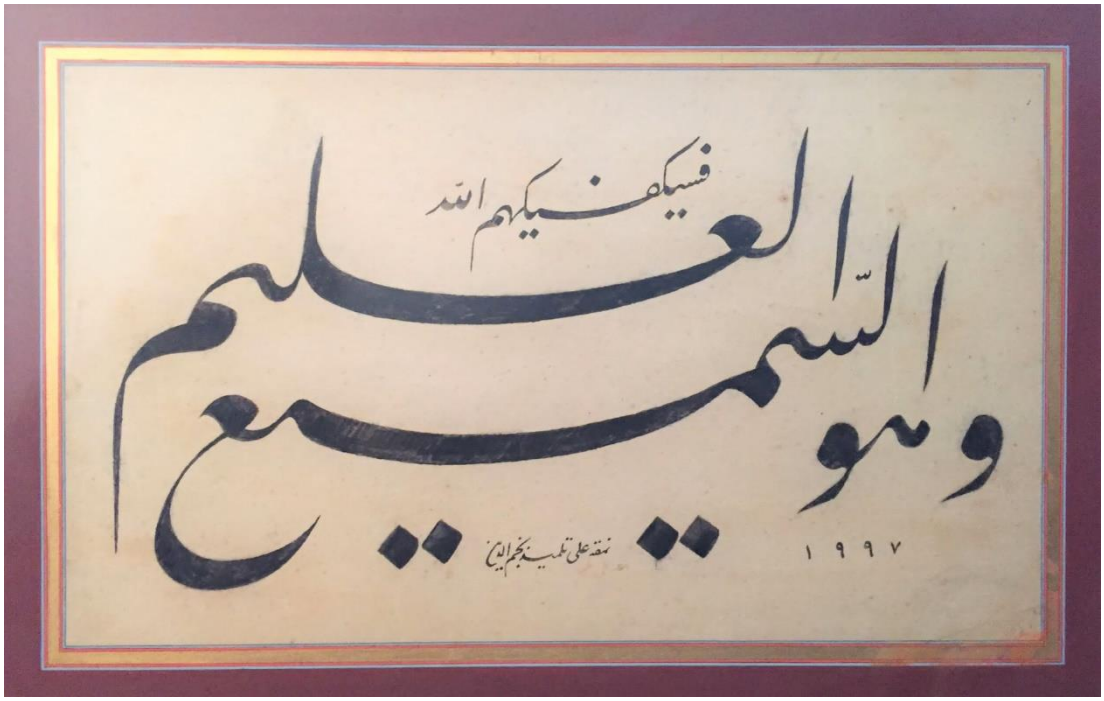
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Levhadaki *elif* harfleri, incelik-kalınlık ve meyil bakımından birbiriyle uyumlu görünmektedir. *Mim* harfinden *ayn* harfine geçiş, ince hareketlerle yapılmıştır.

(F: Ömer Faruk Şerifoğlu)

Katalog No:092

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : **"***Feseyekfîkehümullah ve hüve's- Semî'ul-Alîm"* (Bakara 137)

Tarihi : M. 1997 (1417)

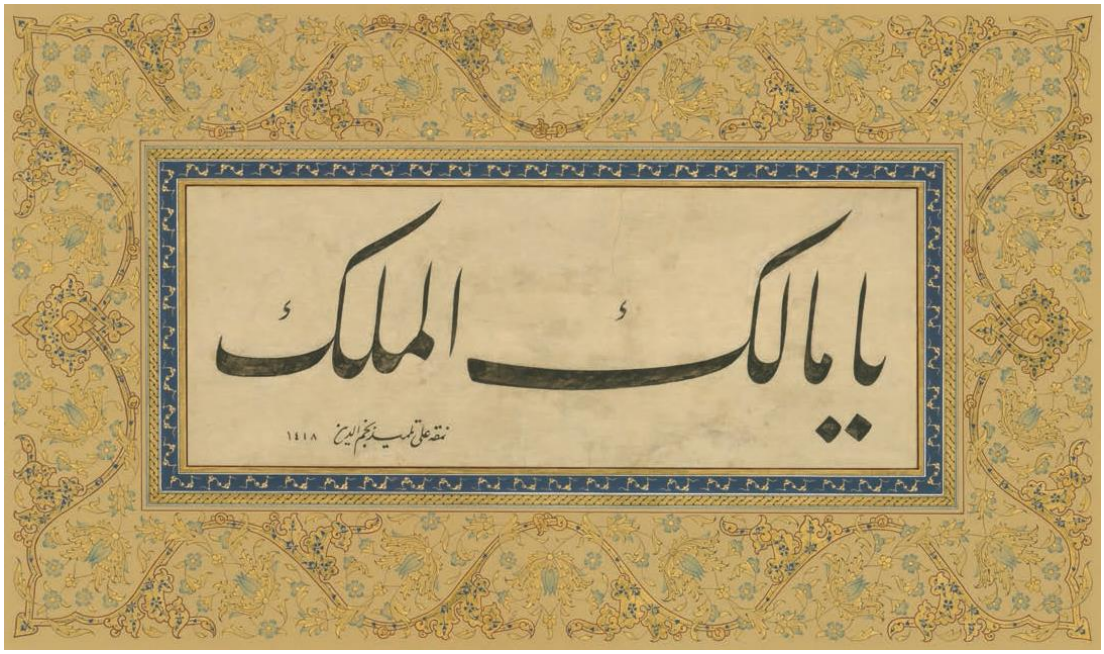
Eb'adı : 19x32 cm

Bulunduğu Yer : Ömer Faruk Şerifoğlu Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Genel itibariyle, levhanın sol alt veya orta alt kısımlarına yazılan tarih, bu levhada sağ alt tarafa yazılmıştır.

Katalog No:093

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Yâ Mâlike'l- Mülk"*

Tarihi : H. 1418 (1998)

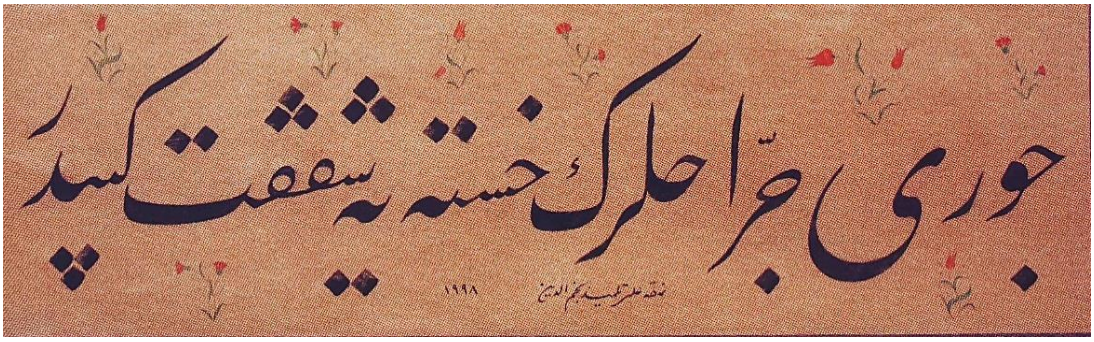
Eb'adı : 13x33 cm

Bulunduğu Yer : Abdurrahman Kılıç Koleksiyonu

Kaynak : Âsâr Hüsn-i Hat Eserleri Sergi Kataloğu**,** s.170

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Harf dönüşleri, yumuşak hareketlerle yapılmıştır. Ali Alparslan'ın sık yazdığı ibarelerdendir. Tezhip, Kevser Çetin'e aittir.

Katalog No:094

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Cevri cerrahların hastaya şefkat gibidir"*

Tarihi : M. 1998 (1418)

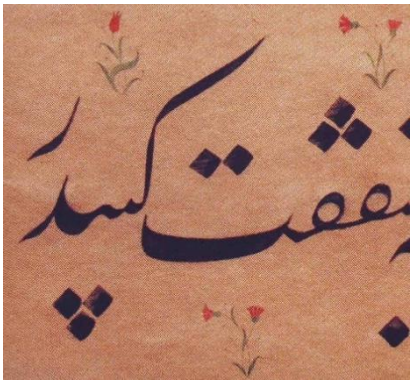
Eb'adı : 11x30 cm

Bulunduğu Yer : Tarık Akçal Koleksiyonu

Kaynak : U. Derman,**age.**, s.95

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Levhadaki *fe* harfi ile *Kaf* harfinin, en sondaki *be* harfi ile *ye* harfinin noktaları, bir araya getirilerek toplu bir şekilde yapılmıştır.

Katalog No:095

Adı	**:** Besmele
Metni	**:** *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*
Tarihi	**:** M.1998 (1418)
Eb'adı	**: -**
Bulunduğu Yer	**: -**
Kaynak	**: The Garden Of Besmeleh,** s. 158
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** İmza besmeleyle ortalanmış, tarih de imza ile ortalanmıştır.

Katalog No:096

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"İkra Bismi Rabbikellezî Halak"* (Alak 1)

Tarihi :

Eb'adı : -

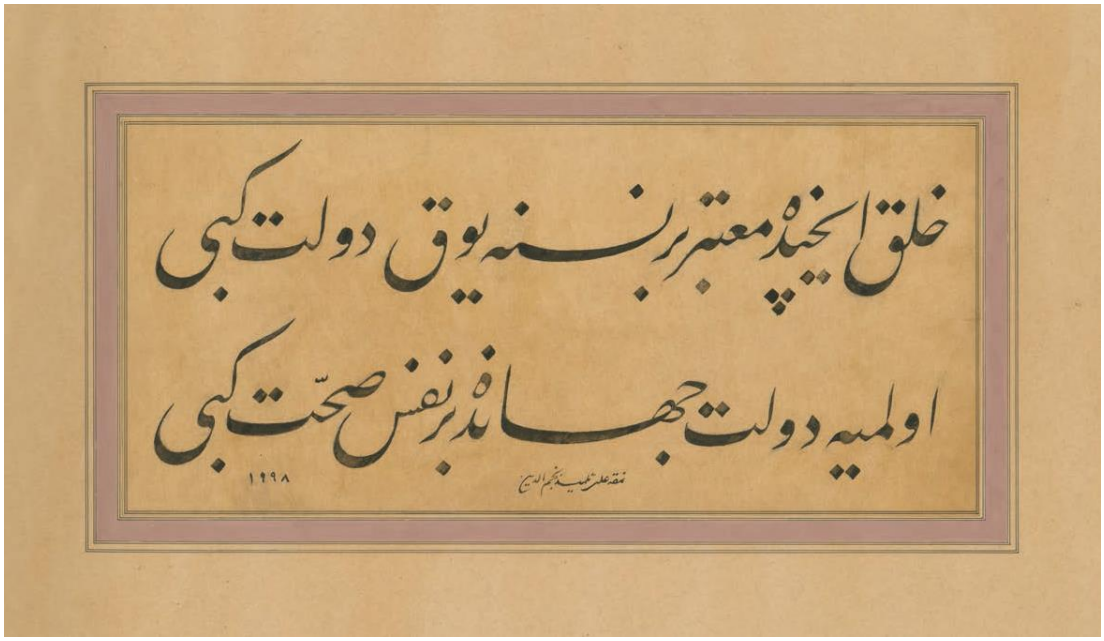
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : **The Garden Of Besmeleh,** s. 9

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : **The Garden of Besmeleh** kitabı, 1998 yılında basılmıştır. Dolayısıyla, bu kitaptaki hatlar 1998 yılı veya daha öncesinde yazılmıştır**.**

Katalog No:097

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Halk içinde mu'teber bir nesne yok devlet gibi,*
Olmaya devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi."
(Kânûnî Sultan Süleyman)

Tarihi : M. 1998 (1418)

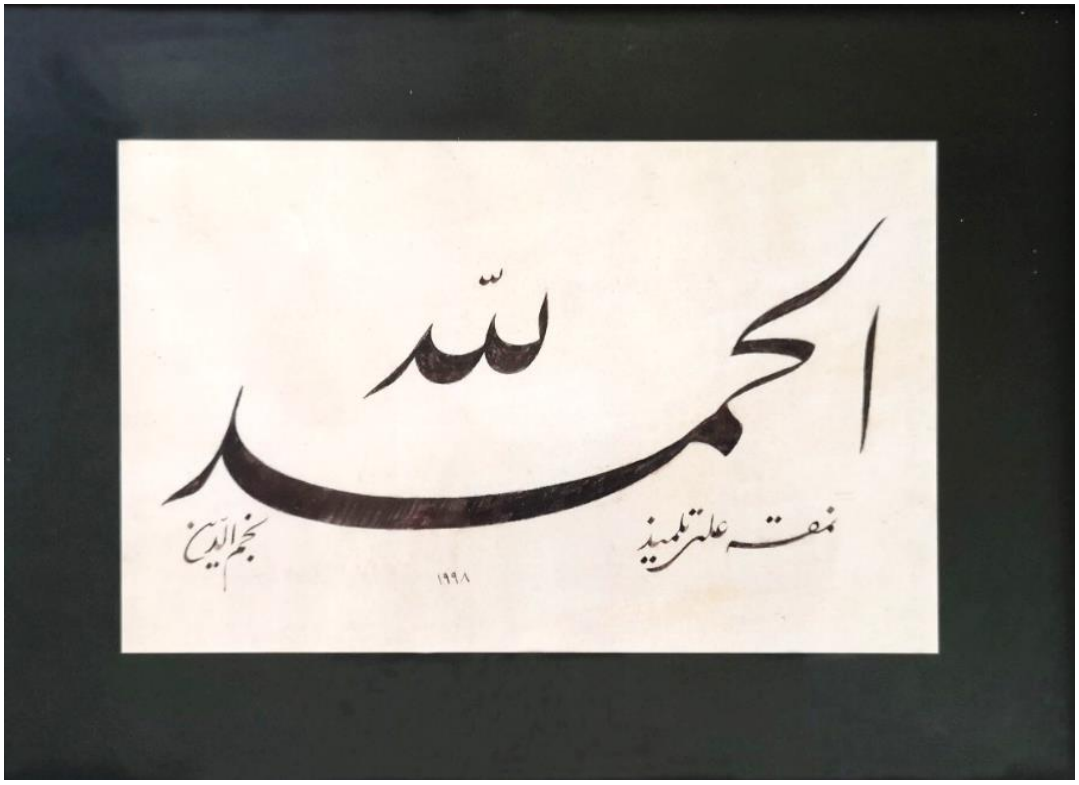
Eb'adı : 15x34 cm

Bulunduğu Yer : Ali Rıza Özcan Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.86

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : İki satır şeklinde yazılmış yazının ilk satırı, noktalama ve harf olarak daha yoğun görünmektedir. Her iki satırda da *he* harfleri *dal* harfinin üzerine yazılmıştır.

(F:Halil Aksel)

Katalog No:098

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Elhamdülillâh"*

Tarihi **:** M. 1998 (1418)

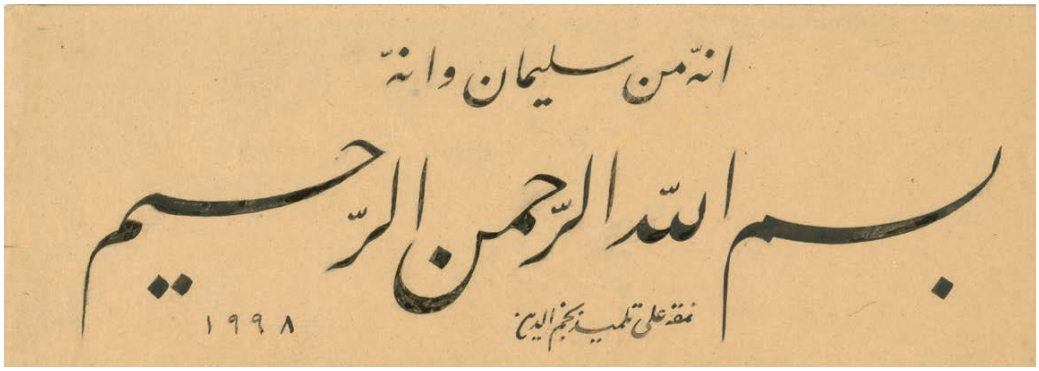
Eb'adı **:** 26x35cm

Bulunduğu Yer **:** Ali Alparslan Ailesi

Kaynak **: -**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Yazı, beyaz aharlı kağıda is mürekkebiyle yazılmıştır.

Katalog No:099

Adı : Besmele

Metni : *"İnnehu Min Süleymâne ve İnnehu Bismillâhirrahmânirrahîm"* (Neml 30)

Tarihi : M.1998 (1418)

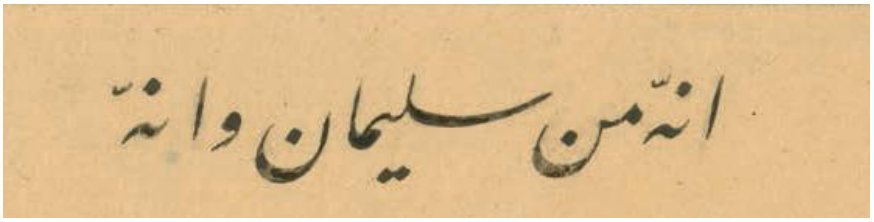
Eb'adı : 8x22 cm

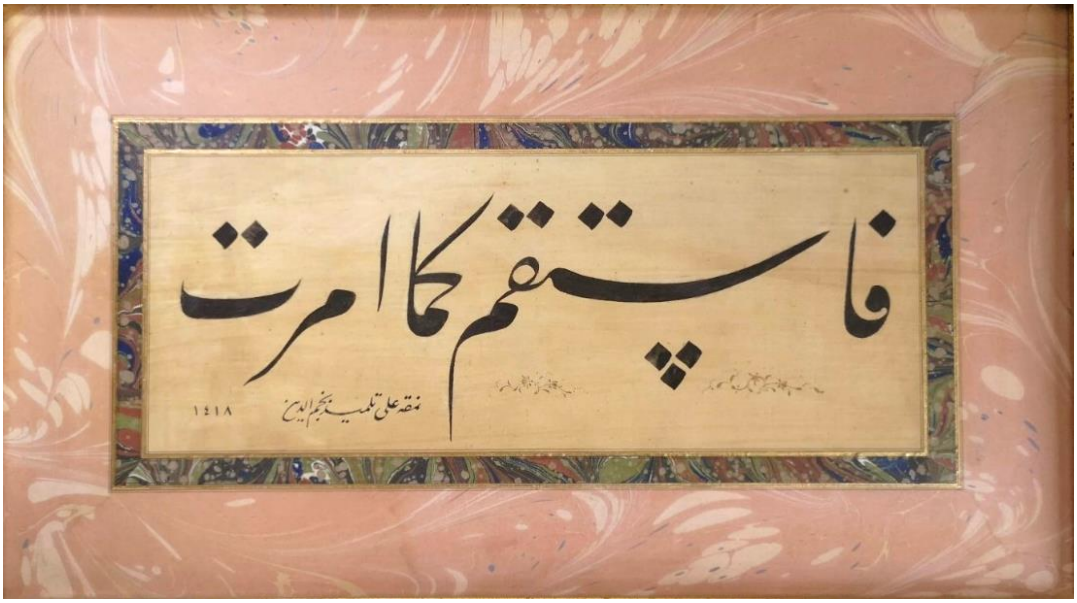
Bulunduğu Yer : Ali Rıza Özcan Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Celî nesta'lîk yazı ile nesta'lîk yazı, şeddelenerek yazılmıştır.

(F: Halil Aksel)

Katalog No:100

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Festakim Kemâ Umirte"* (Hûd 112)

Tarihi : H.1418 (1998)

Eb'adı **:** 32x52 cm

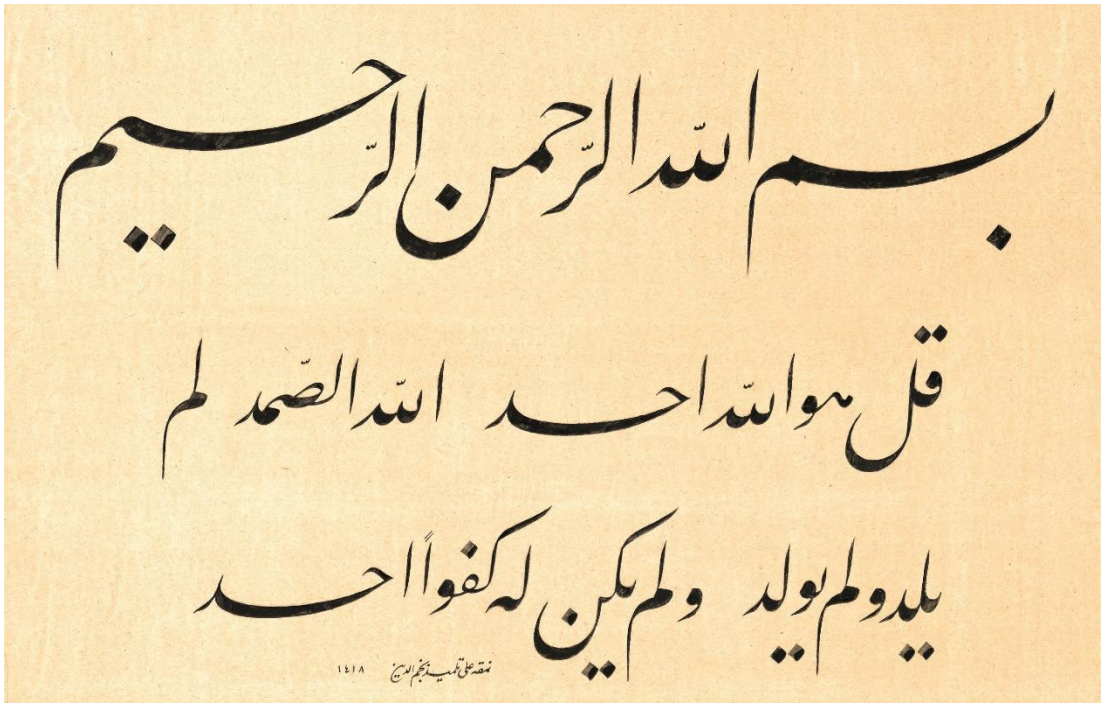
Bulunduğu Yer **:** Halil Aksel Koleksiyonu

Kaynak **: -**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

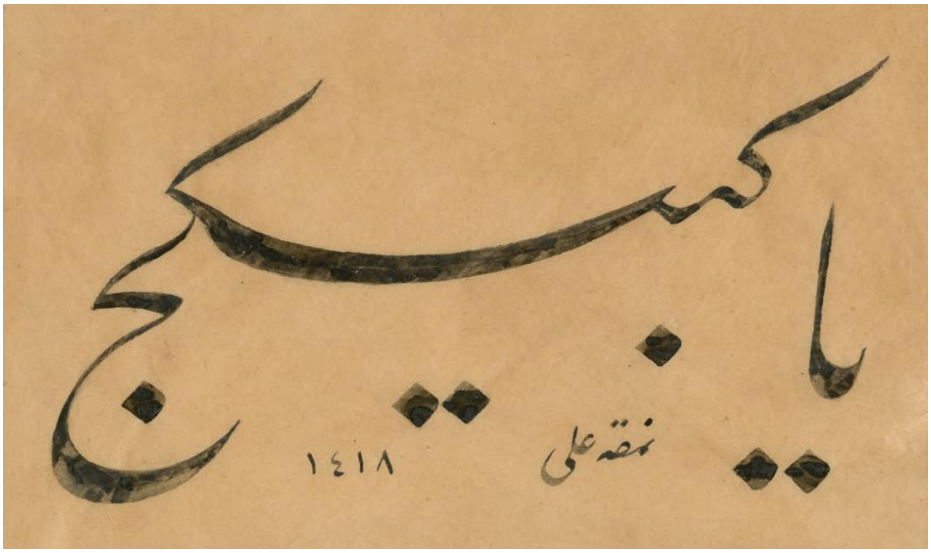
Diğer Özellikler **:** Ali Alparslan'ın yazmış olduğu bu *ayet-i kerîme*, hat sanatında sıklıkla yazılmaktadır. Peygamberimiz, yüce Allah'ın bu âyetteki "*Emrolunduğun gibi dosdoğru ol!*" hitâbının dehşetini ve etkisini öyle derinden hissetmişti ki bunun üzerine: "Hûd sûresi saçımı ağarttı" buyurmuştu.[94]

[94] Hasan Tahsin Feyizli, **Feyzü'l- Furkan Kur'an-ı Kerîm ve Açıklamalı Meali**, Server Yay., s. 233.

Katalog No:101

Adı	**:** Besmele
Metni	**:** *Bismillâhirrahmânirrahîm*
Tarihi	**:** H. 1418 (1998)
Eb'adı	**:** -
Bulunduğu Yer	**:** Özel Koleksiyon
Kaynak	**:** U. Derman, **age.**, s.96
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Levhadaki celî *besmele*'nin alt kısmında *İhlâs sûresi* yazmaktadır. *İhlâs Sûresi*'ndeki *ha* harfleri de keşîdeli yapılmış, besmele ile uyumlu görünmektedir.

Katalog No:102

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Yâ kebîkec"*

Tarihi : H. 1418 (1998)

Eb'adı : 15x23 cm

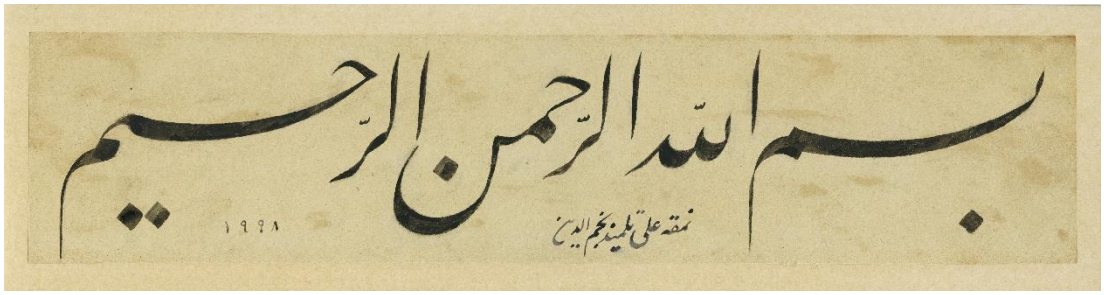
Bulunduğu Yer : Hikmet Adıgüzel Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.84

İmza : *Nemekahû Ali*

Diğer Özellikler : Kebîkec, *yâ kebîkec*, yâ hafîz yâ kebîkec gibi ibarelerle yazılan kelimenin, Süryânîce'de haşeratı yok etmekle görevli bir meleğin veya kitap kurtları şeyhinin adı olduğu ve üzerine yazıldığı kitaba haşeratın, o melekten korktuğu yahut şeyhlerinin adına saygı duyduğu için zarar vermediği rivayet edilir.[95]

[95] Tuba Çavdar Karatepe, "Kebîkec" mad., **DİA,** TDV Yay., Ankara 2002, c.25, s. 161-162.

(F:Arda Çakmak)

Katalog No:103

Adı : Besmele

Metni : *Bismillâhirrahmânirrahîm*

Tarihi : M.1998 (1418)

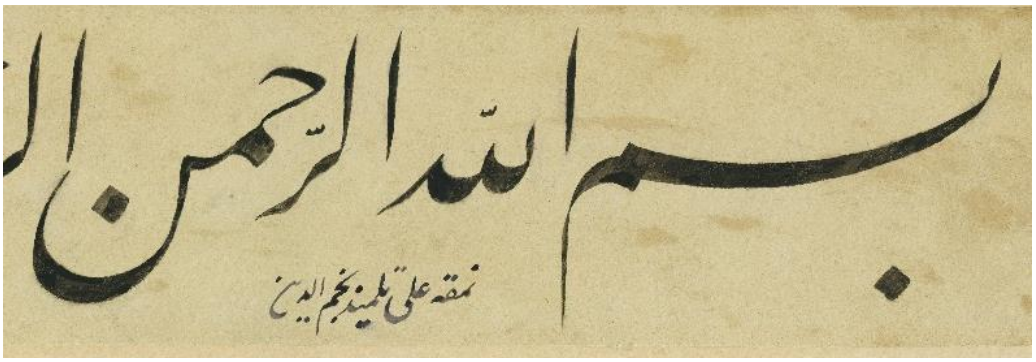
Eb'adı : 6,7x31,3 cm

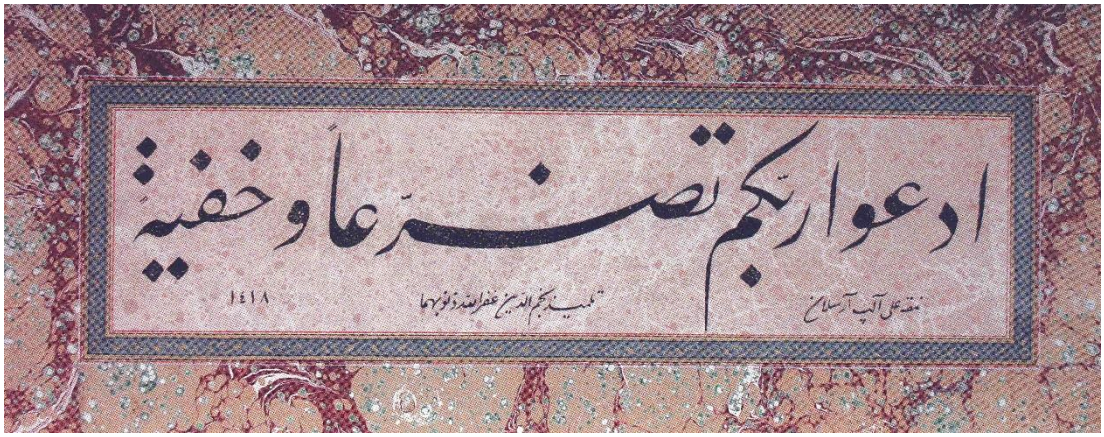
Bulunduğu Yer : Arda Çakmak Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

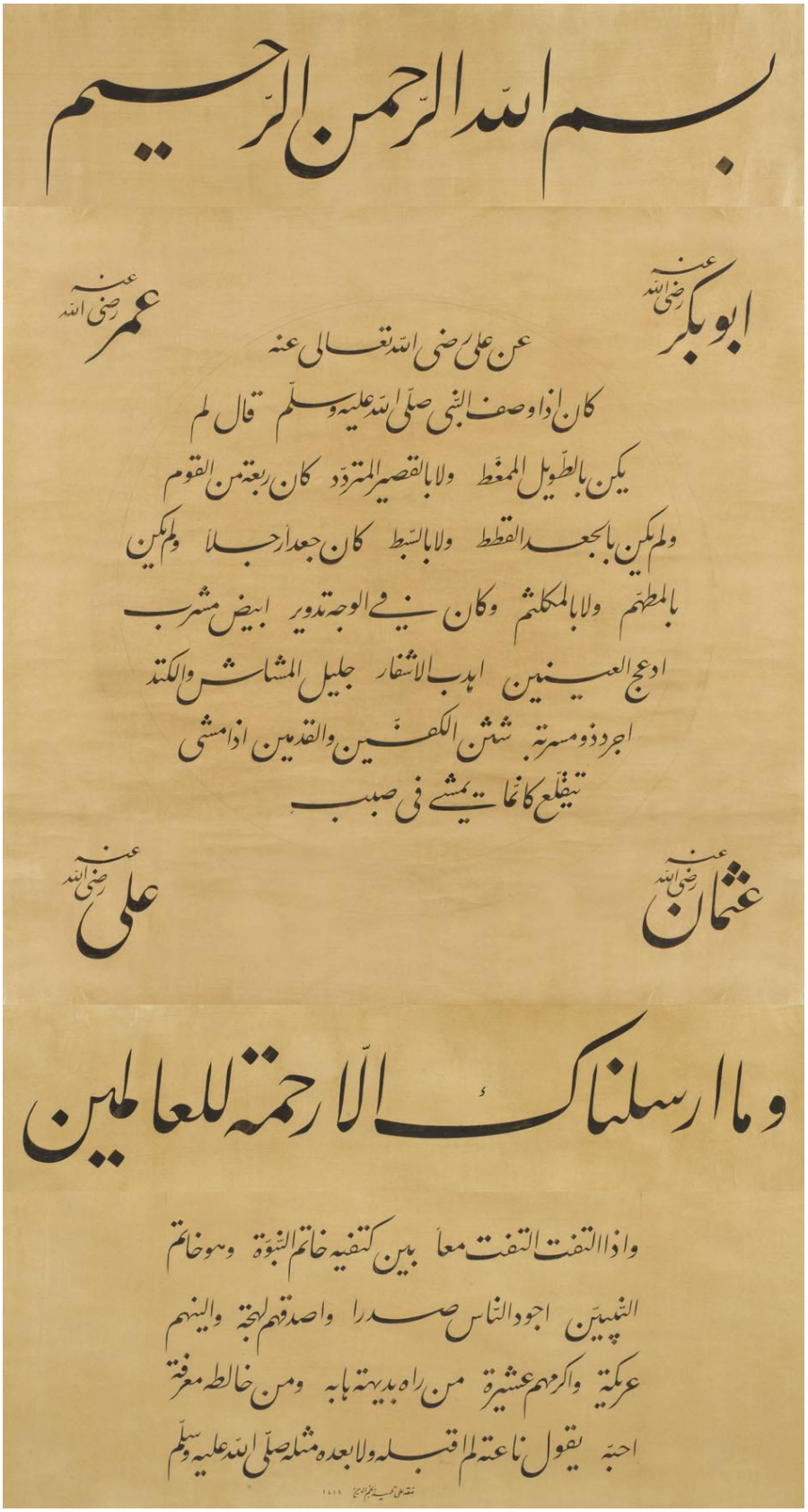
Diğer Özellikler :

Katalog No:104

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Ud'û Rabbeküm Tezarru'an ve hufyeten*" (A'râf 55)
Tarihi	**:** H. 1418 (1998)
Eb'adı	**:** 21x49,5 cm
Bulunduğu Yer	**:** Kemaleddin Nomer Koleksiyonu
Kaynak	**:** Uğur Derman, **age.**, s. 94
İmza	**:***Nemekahû Ali Alparslan Tilmîz-i Necmeddin Gaferallahu zunûbehüma*
Diğer Özellikler	**:** *Rabbinize (gönülden) yalvararak gizlice dua edin.* Ayetin son kısmındaki *te* harfinin noktaları, dikey bir şekilde yapılmıştır. Ayeti okumayı kolaylaştırmak adına, tenvin konmuştur.

بسم اللہ الرحمن الرحیم
ابوبکر رضی اللہ عنہ
عمر رضی اللہ عنہ
عن علی رضی اللہ تعالی عنہ
کان اذا وصف النبی صلی اللہ علیہ وسلم قال لم
یکن بالطویل الممغط ولا بالقصیر المتردد کان ربعة من القوم
ولم یکن بالجعد القطط ولا بالسبط کان جعدا رجلا ولم یکن
بالمطهم ولا بالمکلثم وکان فی الوجه تدویر ابیض مشرب
ادعج العینین اهدب الاشفار جلیل المشاش والکتد
اجرد ذو مسربة شثن الکفین والقدمین اذا مشی
تقلع کانما یمشی فی صبب
عثمان رضی اللہ عنہ
علی رضی اللہ عنہ
وما ارسلناک الا رحمة للعالمین
واذا التفت التفت معا بین کتفیه خاتم النبوة وهو خاتم
النبیین اجود الناس صدرا واصدقهم لهجة والینهم
عریکة واکرمهم عشیرة من راه بدیهة هابه ومن خالطه معرفة
احبه یقول ناعته لم اقبله ولا بعده مثله صلی اللہ علیه وسلم

Katalog No:105

Adı : Hilye-i Şerîf

Metni : *"Bismillâhirrahmânirrahîm, Ve Mâ Ersalnâke Rahmeten lil Âlemîn"*

Tarihi : H.1418 (1998)

Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : U. Derman, **age**., s. 98

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Hilye-i Şerîf,*'teki Hulefâ-yi Râşidîn isimleri, *Ebûbekîr (ra),Ömer (ra), Osman(ra), Ali (ra),* en dikkat çekici yazılardandır. *Ayn* harfleri, türk nesta'lîkında olduğu gibi ince bir şekilde başlamış sağa dönüş kısmından itibaren kalınlaşmıştır. Göbek kısmındaki nesta'lîk yazılardan bazı kelimeler, ince hareketlerle yazılmıştır.

Katalog No:106

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Lâ İlâhe İllallah Muhammedü'n-Resûlullah"*

Tarihi : H. 1418 (1998)

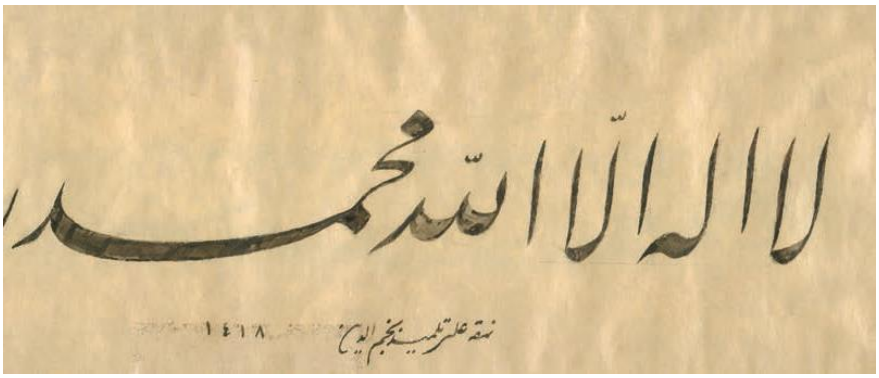
Eb'adı : 10x37 cm

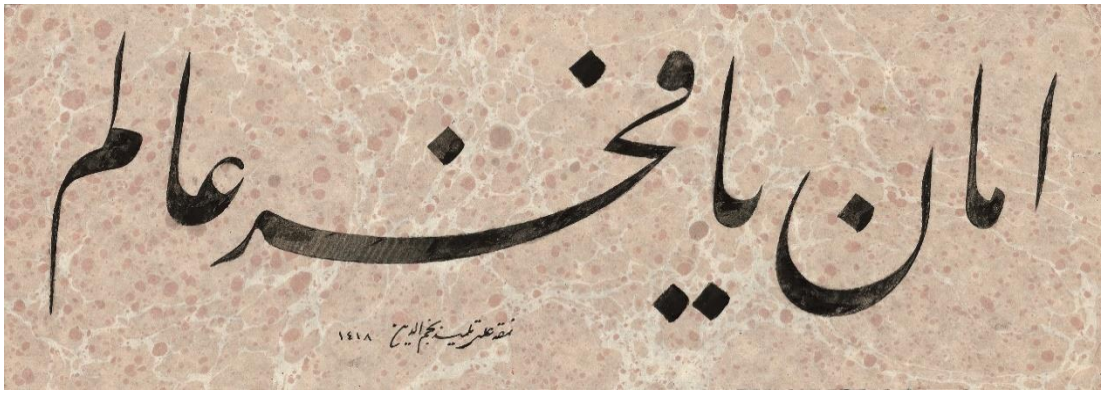
Bulunduğu Yer : Hikmet Adıgüzel Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.82

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Yazı, sulu mürekkeple yazılmıştır. Baştaki *Allah* lafzı satıra yakın yapılırken, son kısımdaki *Allah* lafzı, biraz daha yukarı alınmıştır.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:107

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Aman yâ Fahr-i Âlem"*

Tarihi : H. 1418 (1998)

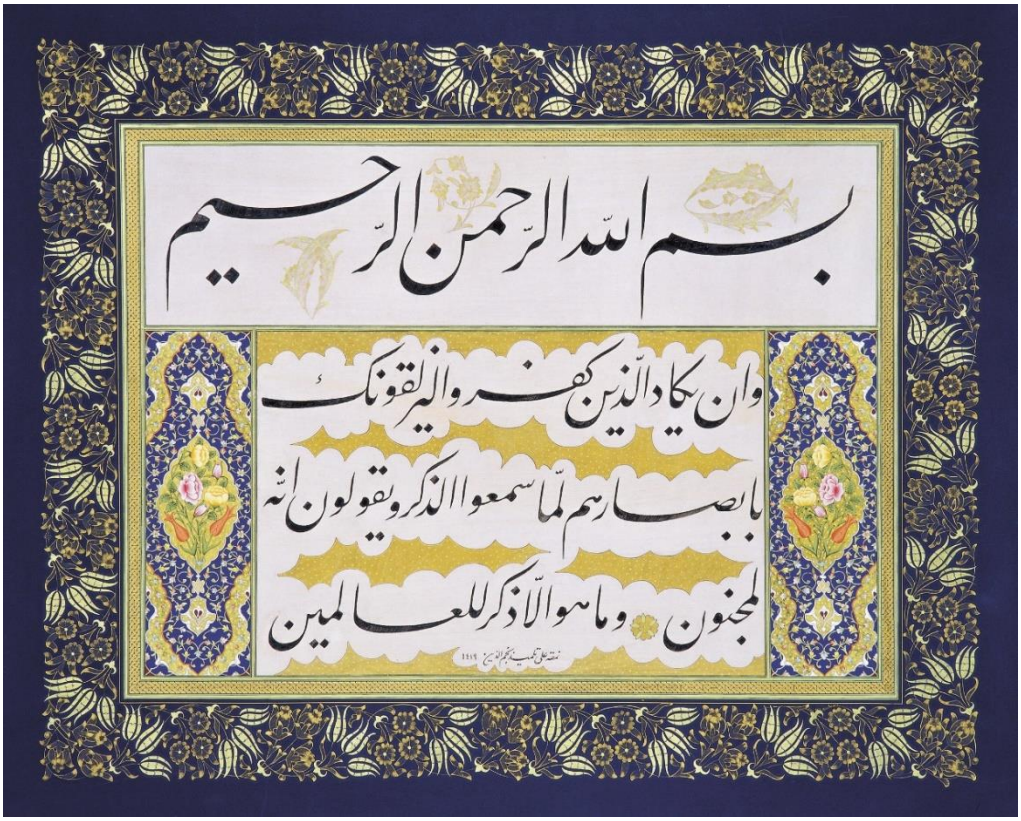
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Yazı zemini ebrûludur.

Katalog No:108

Adı : Besmele

Metni : *Bismillâhirrahmânirrahîm*

Tarihi : H. 1419 (1998)

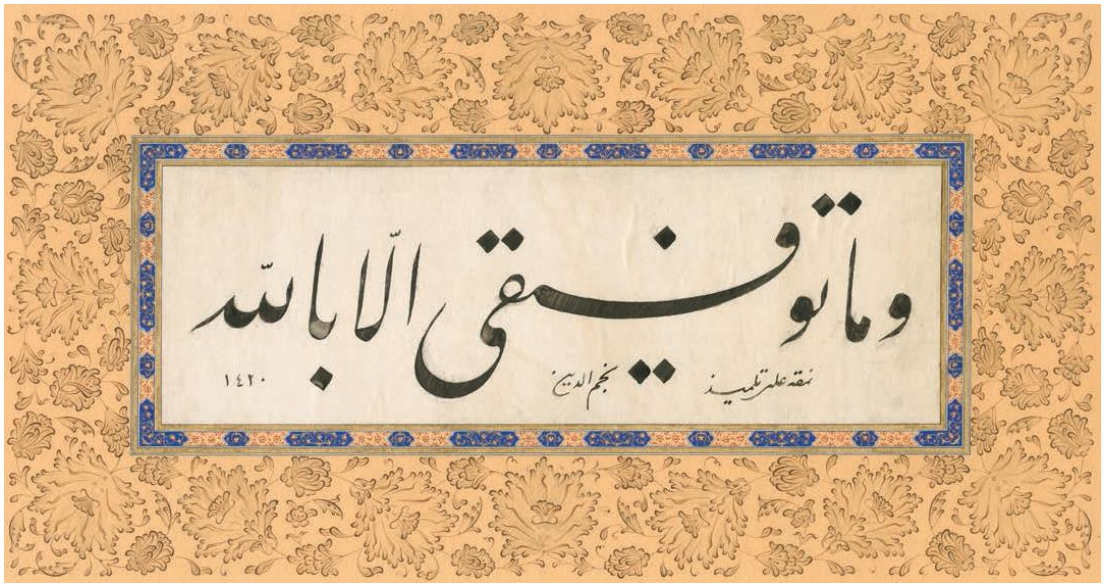
Eb'adı :-

Bulunduğu Yer :-

Kaynak : Muhittin Serin, **Hat Sanatı ve Meşhur Hattatlar**, s. 399

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Besmele'nin alt kısmında, *Kalem Sûresi 51 ve 52.* âyet-i Kerîme'ler yer almaktadır. Levhadaki *nun* çanakları, genişlik ve derinlik olarak nizamî durmaktadır.

Katalog No:109

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ve Mâ Tevfîkî İllâ Billâh"* (Hûd 88)

Tarihi : H. 1420 (1999)

Eb'adı : 12x35 cm

Bulunduğu Yer : Esat Malbeleği Koleksiyonu

Kaynak : Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s. 89

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Hattatlar tarafından sıklıkla yazılan ayet-i kerîme'nin meali: *Başarım ancak Allah'tandır*. Tezhip, Sümeyra Malbeleği Göl'e aittir.

(F: Sümeyye Coşkun/2021)

Katalog No:110

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ve Mâ Tevfîkî İllâ Billâh"* (Hûd 88)

Tarihi : H. 1420 (1999)

Eb'adı : 15,7x41,5 cm

Bulunduğu Yer : Hüseyin Gündüz Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Yazı, ebrûlu zemine yazılmıştır. *Fe* harfinin noktası ile *ye* harfinin noktaları, birbiriyle hizalanarak konmuştur.

Katalog No:111

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ve Mâ Tevfîkî İllâ Billâh"* (Hûd 88)

Tarihi : H. 1420 (1999)

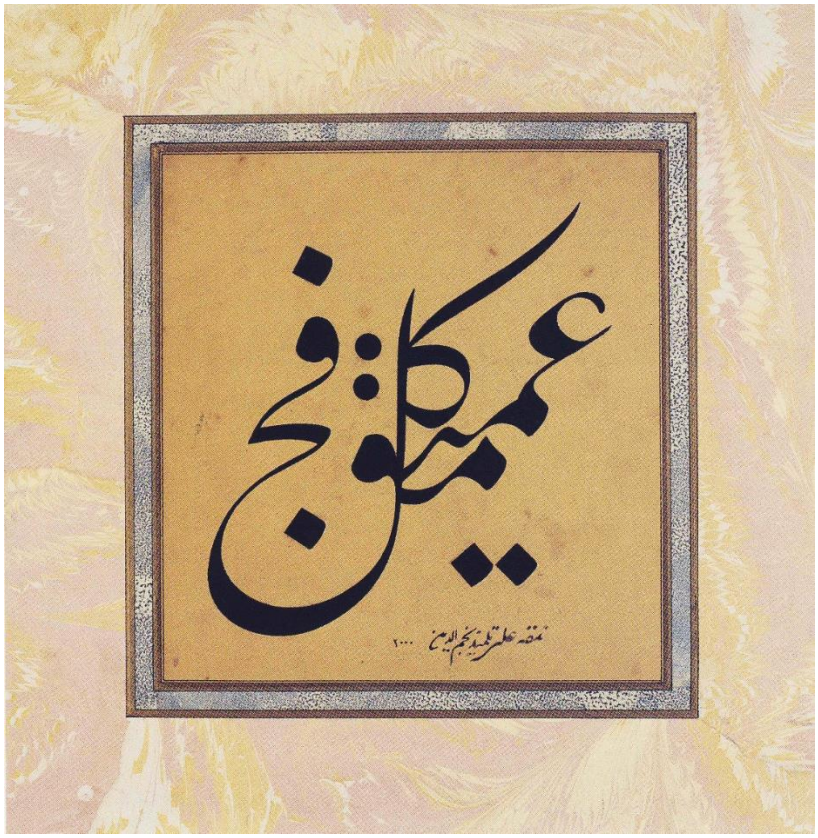
Eb'adı : 12,5x38 cm

Bulunduğu Yer : Nevzat Kaya Koleksiyonu

Kaynak : Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s. 90

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Levhada, *te* harfinin noktaları istif gereği sağa alınmıştır.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:112

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Min Külli Feccin Amîk"* (Hac 27)

Tarihi : M. 2000 (1421)

Eb'adı : 34x33 cm

Bulunduğu Yer : Ali Alparslan Ailesi Koleksiyonu

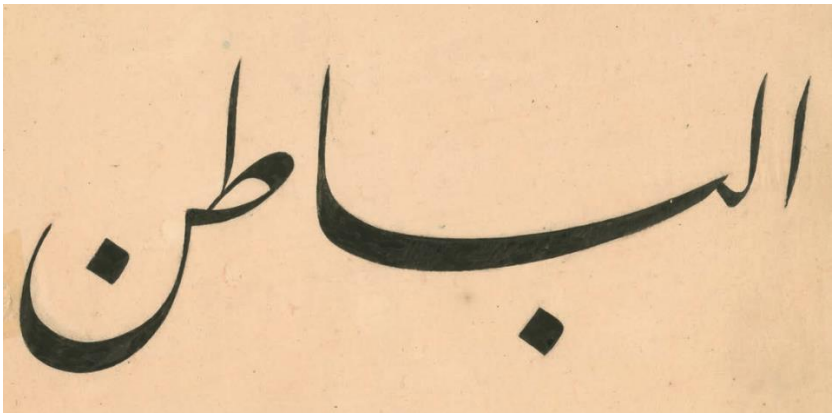
Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Hat sanatında, harf ve kelimelerin benzer kısımlarının ortak kullanılmasına **tetâbuk** denilmektedir. İstifteki *nun*, *lam*, *cim* ve *gaf* harflerinin çanakları ortak kullanılarak yapıldığı için tetâbuklu olarak tasarlanmıştır.

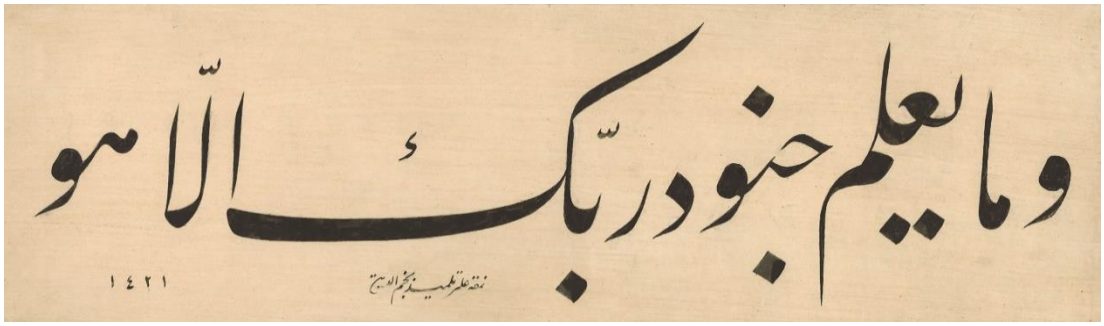

Katalog No:113

Katalog No:114

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"El- Ehâd" , "El- Bâtın"*
Tarihi	**:** M. 1999 (1420)
Eb'adı	**:** 13x20 cm
Bulunduğu Yer	**:** Ali Rıza Özcan Koleksiyonu
Kaynak	**:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s. 92-93
İmza	**:-**
Diğer Özellikler	: Her iki yazınında eb'adı ve tarihi aynıdır.

Katalog No:115

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Ve Mâ ya'lemu Cünûde Rabbike İllâ Hu"* (Müddessir 31)

Tarihi **:** H.1421 (2000)

Eb'adı **: -**

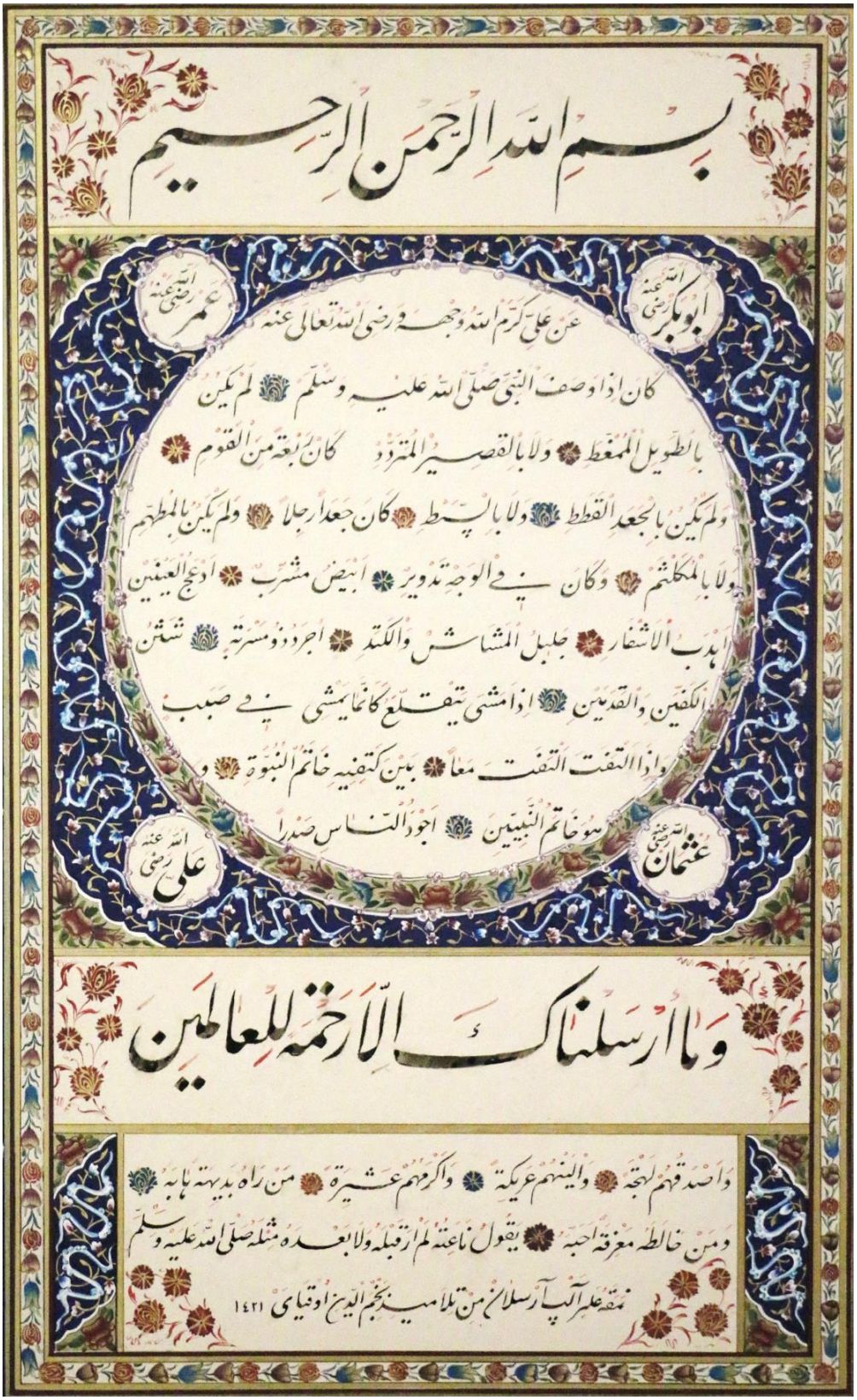
Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **:** U. Derman, **age.**, s.106

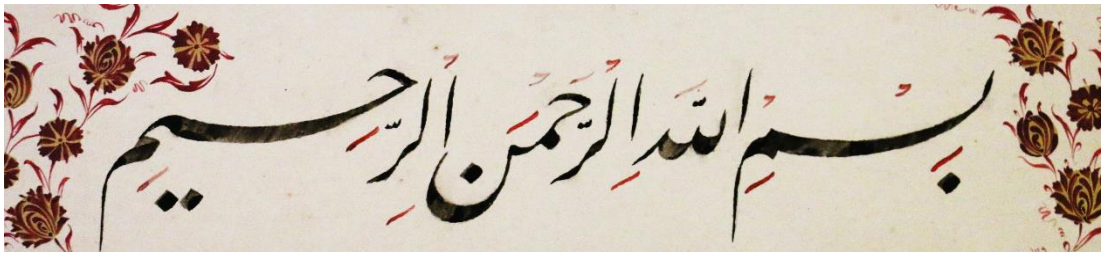
İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

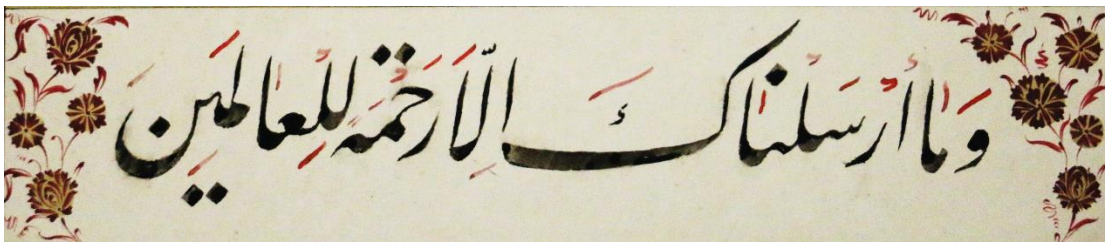
Diğer Özellikler **:** *Rabbinin ordularını kendisinden başkası bilemez.* Ya'lemu kelimesindeki *lam* harfinden *mim* harfine geçiş ince ve dik bir açıyla yapılmıştır.

(F: Sümeyye Coşkun/2019)

Katalog No: 116

Adı : Hilye-i Şerîf

Metni : *"Bismillâhirrahmânirrahîm, Ve Mâ Ersalnâke Rahmeten lil Âlemîn"*

Tarihi : H.1421 (2000)

Eb'adı : -

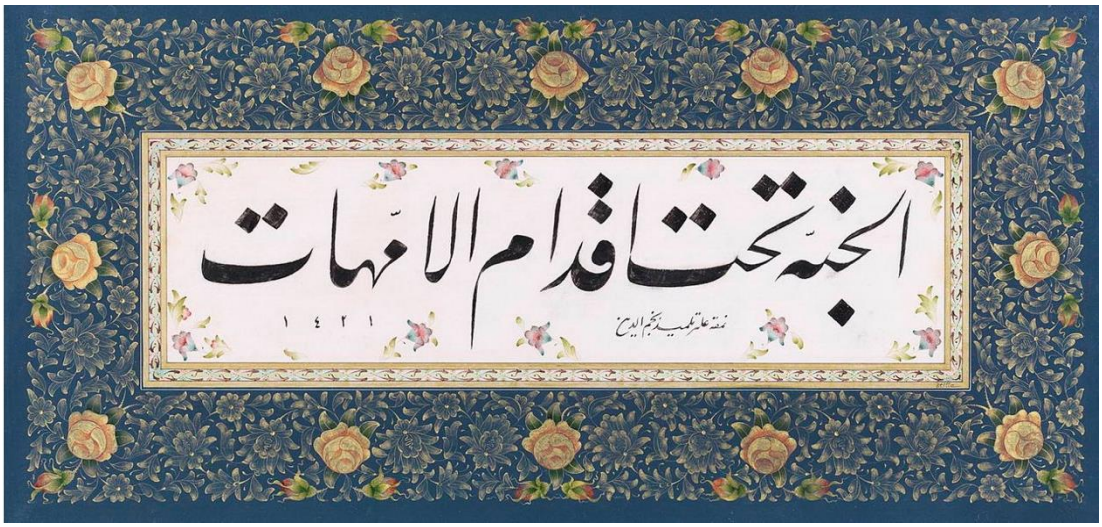
Bulunduğu Yer : Özel Koleksiyon

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Alparslan min Telâmîz-i Necmeddin Okyay*

Diğer Özellikler : Çoğunlukla harekesiz olarak yazılan nesta'lîk yazı, kırmızı mürekkeple harekelenerek yazılmıştır.[96] İmza kısmında, Ali Alparslan ile hocası Necmeddin Okyay'ın soyadları da yazmaktadır.

[96] Hattatlar, yazıyı talep eden kişinin isteği doğrultusunda yazıda bazı değişiklikler yapabilmektedir.

Katalog No:117

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"el- Cennetü tahte Akdâmi'l- Ümmehât" (Hadis-i Şerîf)*

Tarihi : H.1421 (2000)

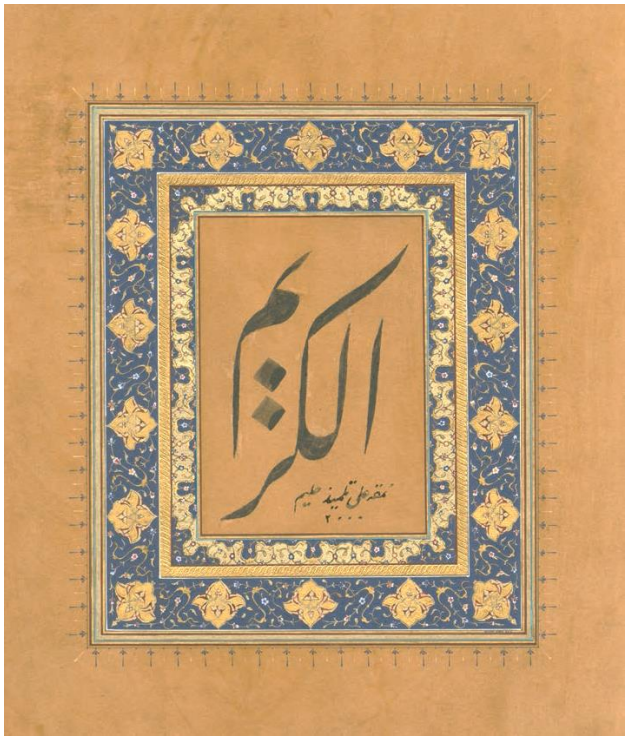
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : Alif Art

Kaynak : **https://www.alifart.com/celi-talik-hat-levhasi_186599/**

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Celî nesta'lîk yazılarındaki noktaların köşe kısımlarını genel itibariyle yumuşak hareketlerle yapan Ali Alparslan, bu yazısındaki noktaları köşeli olarak yapmıştır.

Katalog No: 118

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"el-Kerîm"*

Tarihi : M. 2000 (1421)

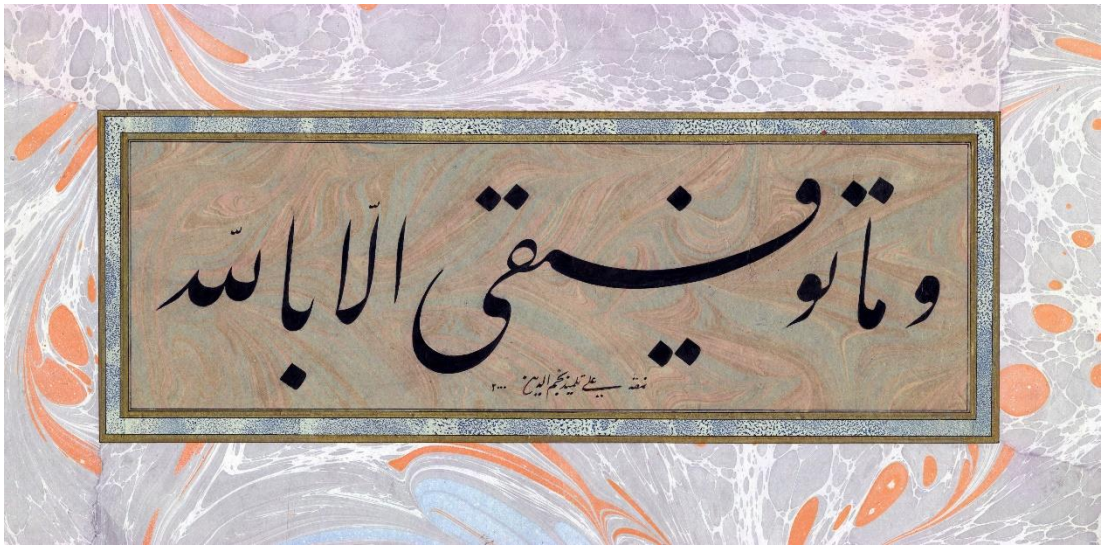
Eb'adı : 12x8 cm

Bulunduğu Yer : Berrin Çakin Güç Koleksiyonu

Kaynak : Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.94

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Halîm*

Diğer Özellikler : *Ya* harfinin noktaları dikey bir şekilde konulmuştur. Genel itibariyle, dîvânî ve celî dîvânî yazılarında hocası Halim Efendi'nin adını zikreden Ali Alparslan, celî nesta'lîk bu levhada , *Nemakahû Ali Tilmîz-i Halim* şeklinde imza atmıştır.

(F:Abdurrahman Depeler)

Katalog No:119

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ve Mâ Tevfîkî İllâ Billâh"* (Hûd 88)

Tarihi : M.2000 (1421)

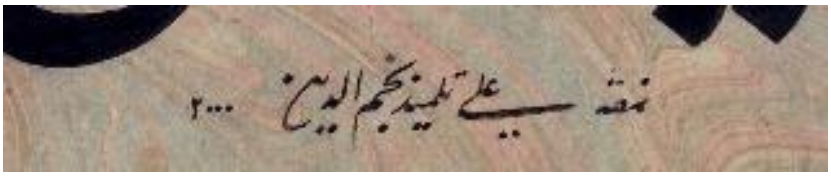
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : Sami Tokgöz Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : İmzadaki *ya* harfi, yây-ı mâkus şeklinde yapılmıştır.

Katalog No:120

Adı **:** Besmele

Metni **:** *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi : H. 1422 (2001)

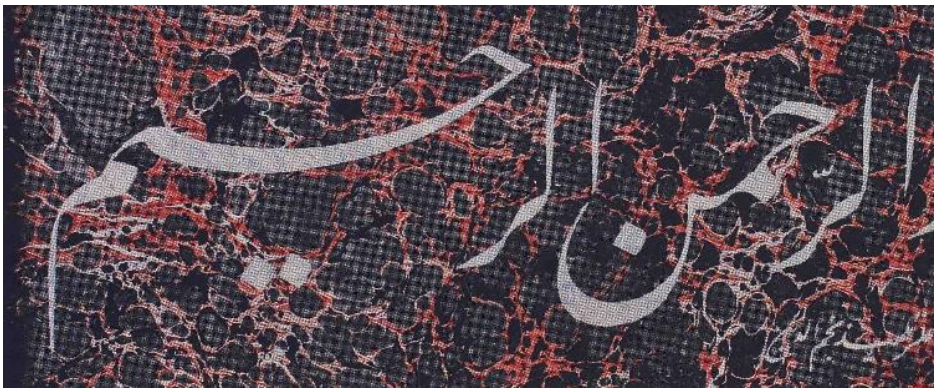
Eb'adı **:** 35x100 cm

Bulunduğu Yer **:** Hikmet Barutçugil Koleksiyonu

Kaynak **:** U. Derman, **age.**, s.108

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** *Besmele*, akkâseli ebrû usûlüyle yapılmıştır.

Katalog No:121

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"El- Cennetü Tahte Akdâmi'l- Ümmehât" (Hadis-i Şerîf)*
Tarihi	**:** M.2001 (1422)
Eb'adı	**:** 11x40 cm
Bulunduğu Yer	**:** Saadet Bilgesu Koleksiyonu
Kaynak	**:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.96
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Zemin ebrûsu Saadet Bilgesu'ya aittir.

Katalog No:122

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Tevekkeltü A'lallâh"*

Tarihi : M.2001 (1422)

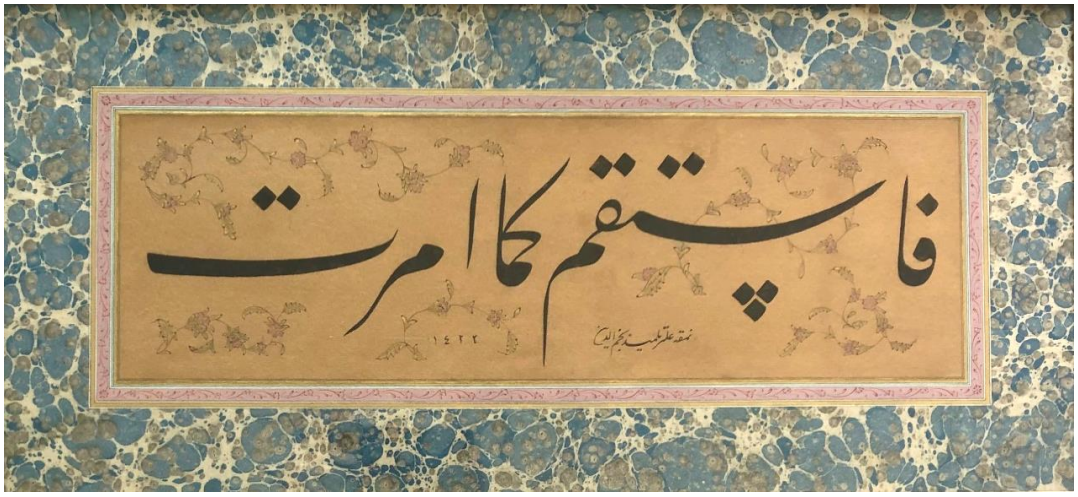
Eb'adı **:** 27x38 cm

Bulunduğu Yer **:** Hülya Akçay Koleksiyonu

Kaynak **:** Uğur Derman, **age.,** s.113

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Levhadaki boş alanlar, çiçek ve yaprak motifleri ile tezyin edilmiştir. Baştaki *te* harfinin noktaları *kef* harfinin üzerine, ikinci *te* harfinin noktaları da *lam* harfinin soluna konulmuştur.

(F: Sümeyye Coşkun/2020)

Katalog No:123

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Festakim Kemâ Ümirte"* (Hûd 112)

Tarihi : H.1422 (2001)

Eb'adı : 25x54 cm

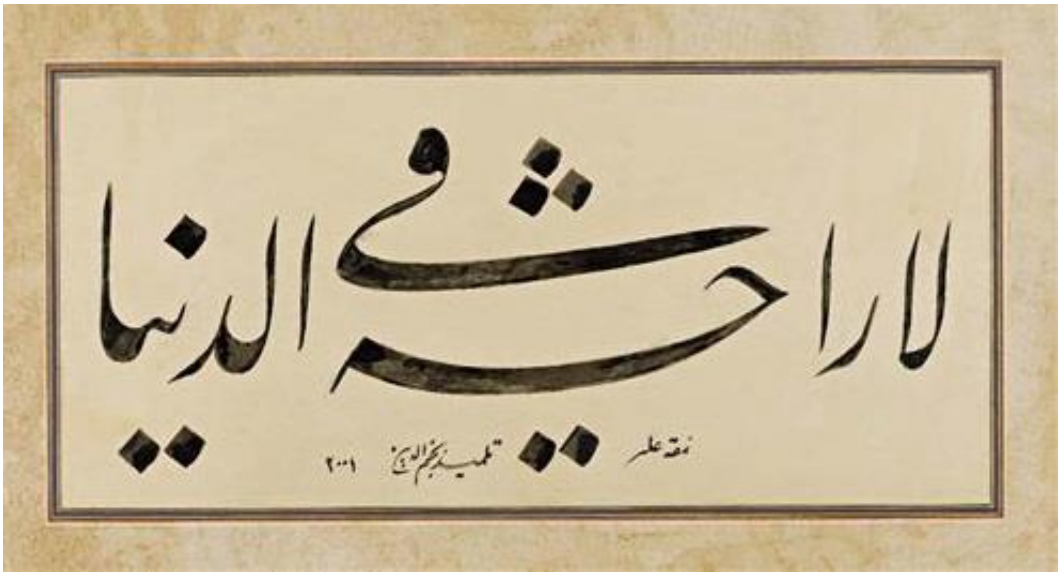
Bulunduğu Yer : Ali Alparslan Ailesi Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Nesta'lîk yazıda *sin* harfinin altına konulan noktalar *sin* dişlerini belirtmek içindir.

Katalog No:124

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Lâ râhate fi'd- dünya"* (Hadis-i Şerîf)

Tarihi : M. 2001 (1422)

Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

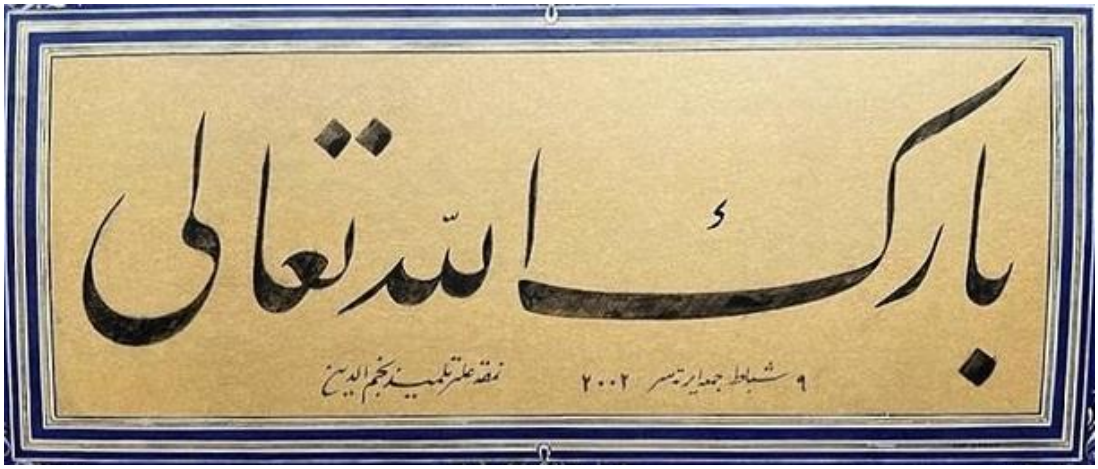
İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Te* ve *fe* harflerinin noktaları, toplu şekilde yapılmıştır.

Katalog No:125

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Lâ râhate fi'd- dünya"* (Hadis-i Şerîf)
Tarihi	**:** M. 2002 (1423)
Eb'adı	**:** 17x39 cm
Bulunduğu Yer	**:** Gürcan Mavili Koleksiyonu
Kaynak	**:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.99
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	: Mîlâdî atılan tarih, *ye* harfinin noktalarına hizalanmıştır.

Katalog No:126

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Bârekallâhu Teâlâ"*

Tarihi **:** M. 2002 (1423)

Eb'adı **: -**

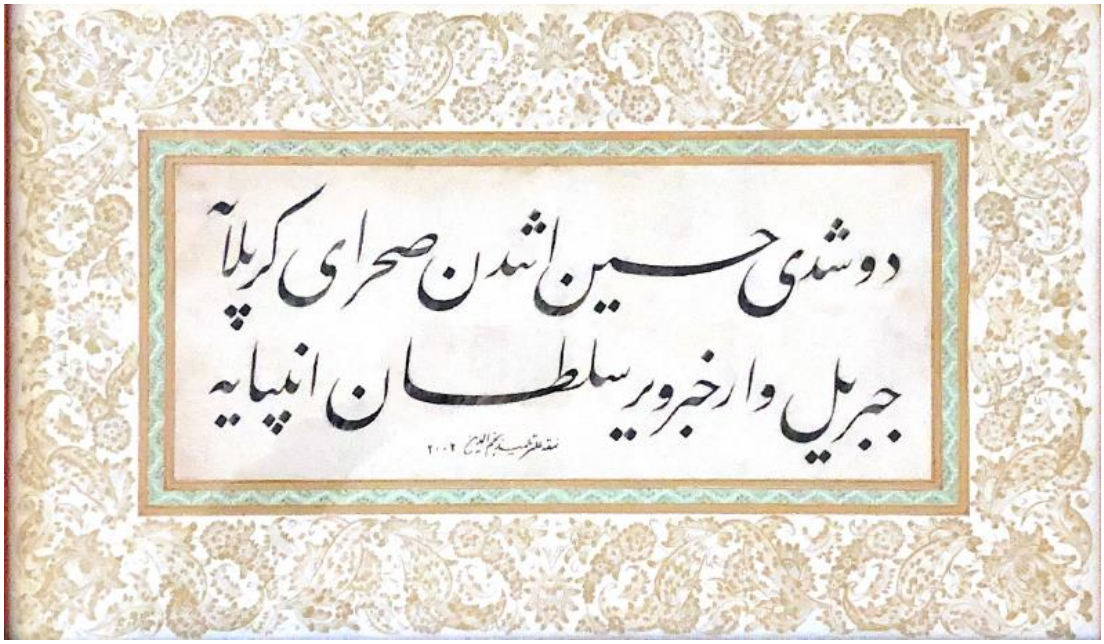
Bulunduğu Yer **:-**

Kaynak **:** Instagram (Eda Şahan/2021)

İmza **:** *9 Şubat Cumartesi 2002 Tarihli Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Levhada mîlâdî yazılan tarihin yanında, *9 Şubat Cumartesi* şeklinde ay ve gün de belirtilmiştir.

(F:Kazım Hacımeyliç)

Katalog No:127

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *" Düşdi Hüseyin atından Sahra-yı Kerbela'ya*
Cibrîl var haber ver Sultan-ı Enbiya'ya"

Tarihi : M. 2002 (1423)

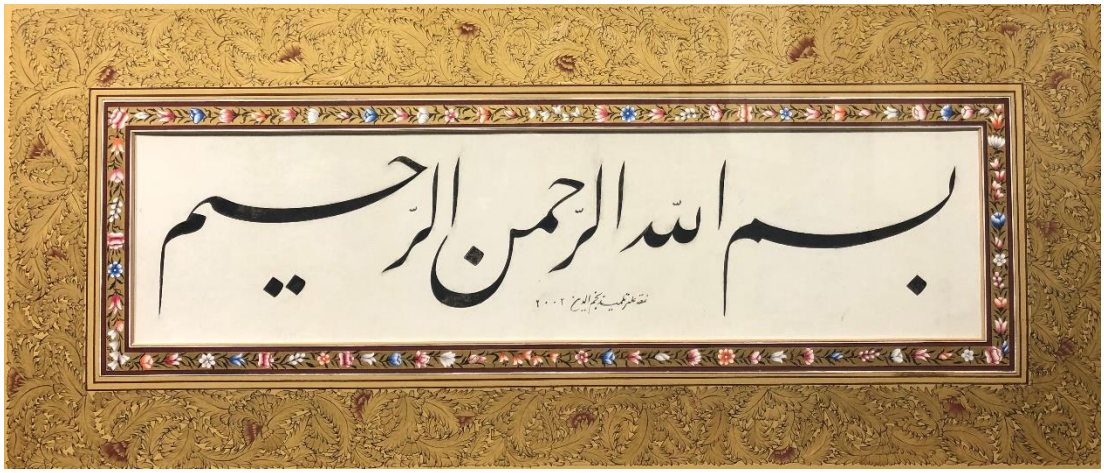
Eb'adı : 40X60 cm

Bulunduğu Yer : Hafız Şeyh Musa Kazım Müzesi (Bosna Hersek)

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler :

(F: Sümeyye Coşkun/2019)

Katalog No:128

Adı : Besmele

Metni : *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi : M.2002 (1423)

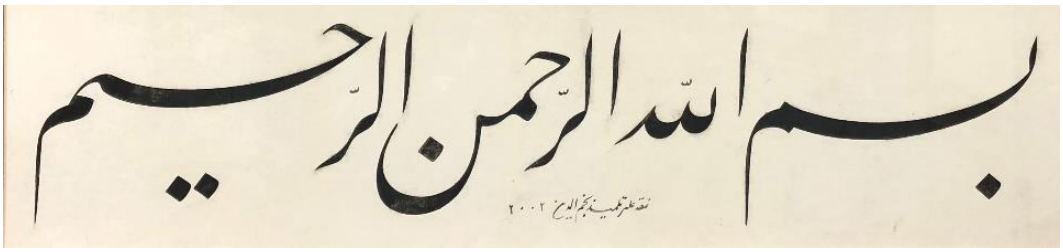
Eb'adı : -

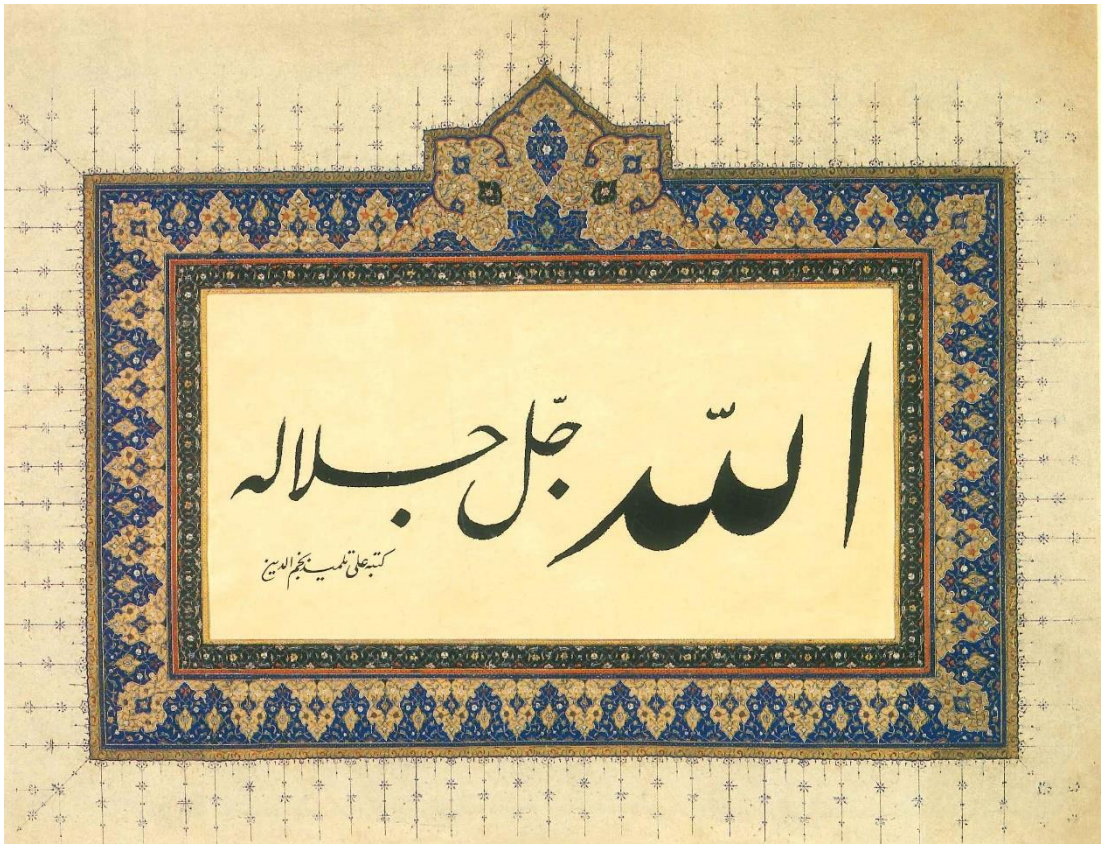
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Eda Şahan'ın **Aşk ile Gör** Tezhip Sergisi'nde sergilenmiştir. (25.02.2019)

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Tezhip, Eda Şahan'a aittir.

Katalog No:129

Adı : Lafzatullah

Metni : *"Allah Celle Celâluhû"*

Tarihi : -

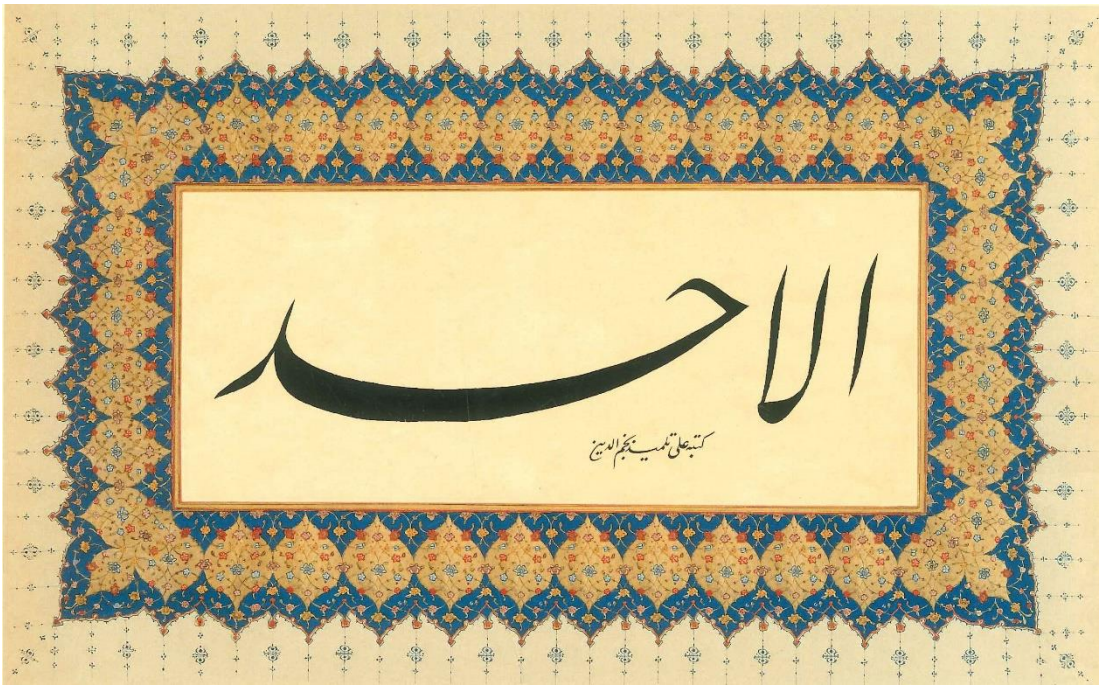
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Ali Alparslan, **Esmâ-i Hüsnâ**, s. 11

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Ali Alparslan'ın hazırlamış olduğu bu kitapta, celî nesta'lîk yazıyla yazdığı, Allah'ın 99 ismi yer almaktadır.

Katalog No:130

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"el-Ehad"*

Tarihi : -

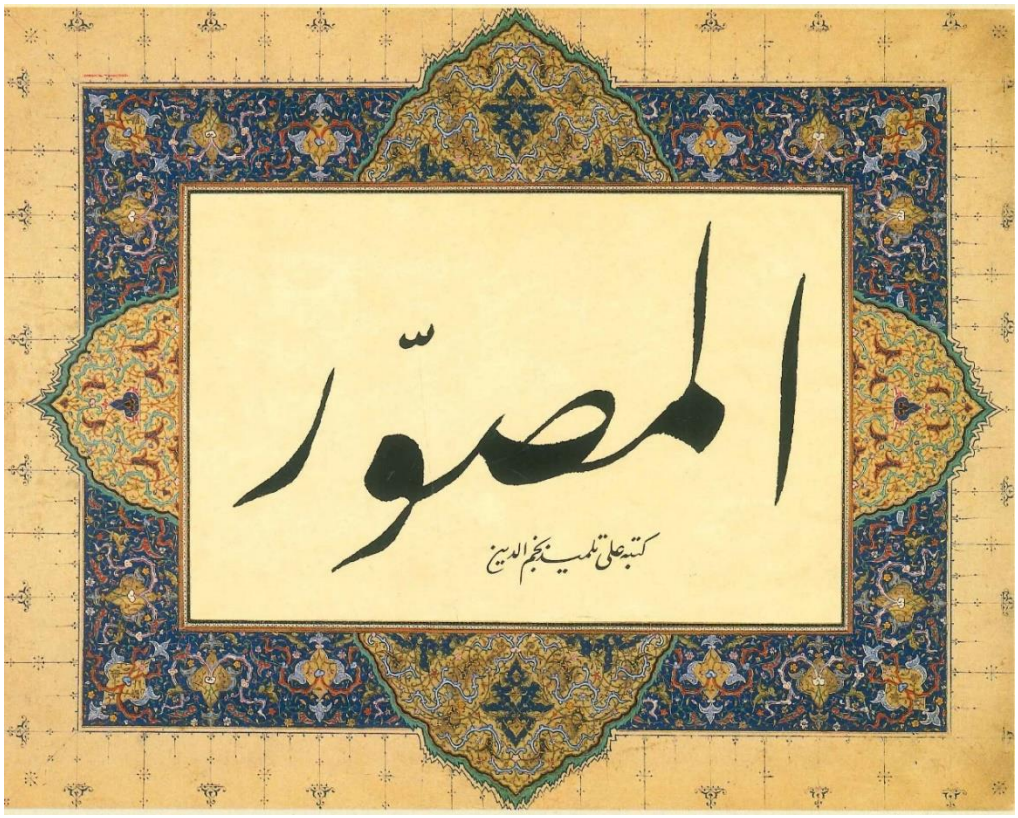
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Ali Alparslan, **Esmâ-i Hüsnâ**, s.145

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Kitabın basıldığı tarihin 2001 olması sebebiyle, yazıların 2001 tarihinden önce yazılmış olması muhtemeldir.

Katalog No: 131

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"el- Musavvir"*
Tarihi	**: -**
Eb'adı	**: -**
Bulunduğu Yer	**: -**
Kaynak	**:** Ali Alparslan, **Esmâ-i Hüsnâ**, s. 37
İmza	**:** *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	: Ali Alparslan, *Esmâ-i Hüsnâ* adlı kitaptaki celî nesta'lîk yazılarının tümüne, *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin* şeklinde imza atmıştır.

Katalog No:132

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"el- Mu'izz"*

Tarihi : -

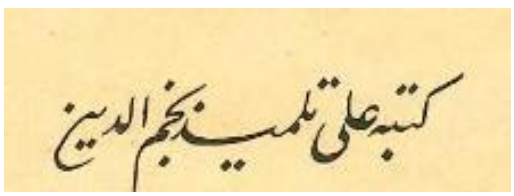
Eb'adı : -

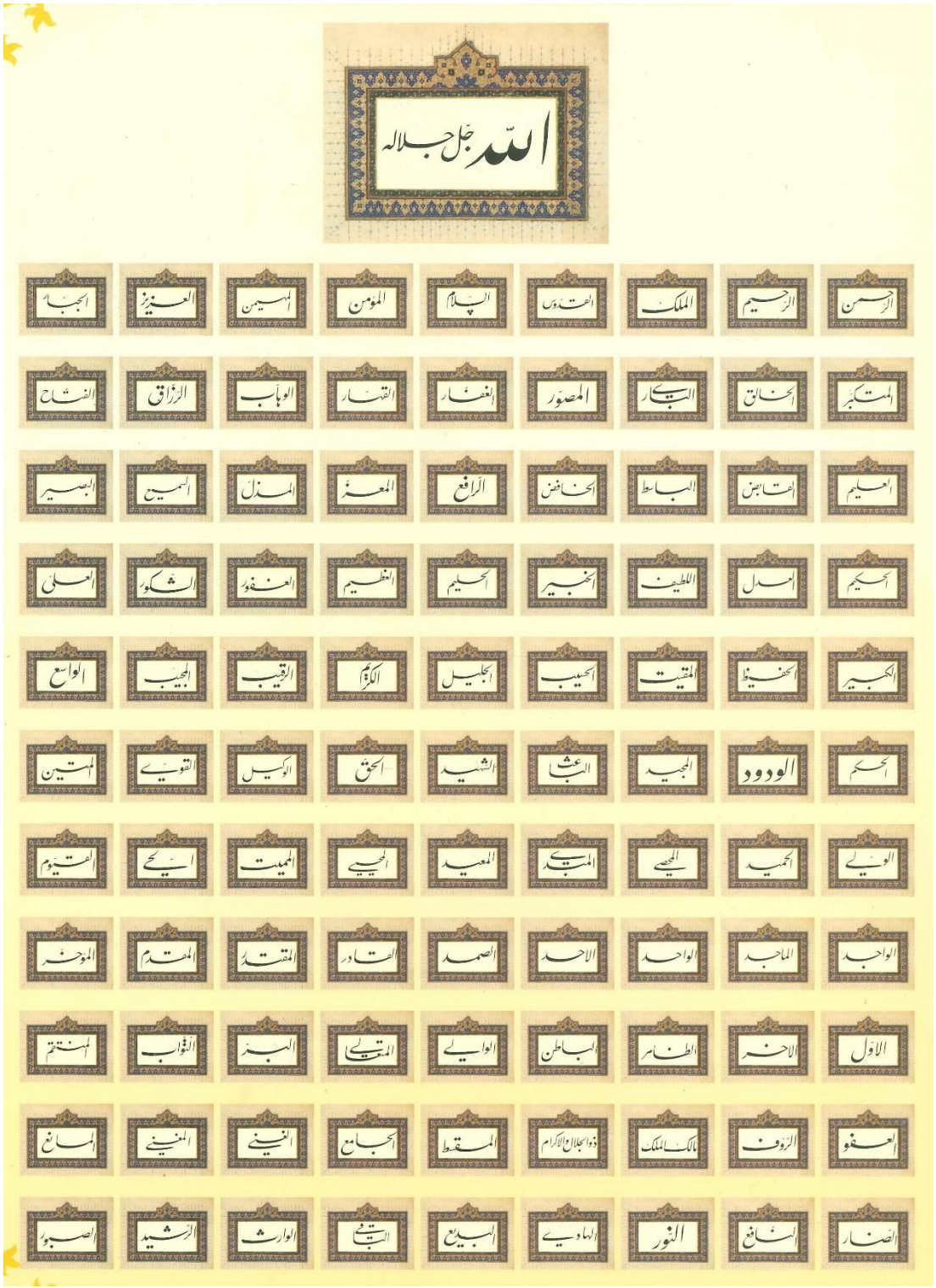
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Ali Alparslan, **Esmâ-i Hüsnâ**, s.59

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *İzzet ve şeref verip yücelten.* İmza, şikeste ta'lîk yazı çeşidiyle yazılmıştır.

اللہ جل جلالہ
الرحمن
الرحیم
الملک
القدوس
السلام
المؤمن
المہیمن
العزیز
الجبار
المتکبر
الخالق
البارئ
المصور
الغفار
القہار
الوہاب
الرزاق
الفتاح
العلیم
القابض
الباسط
الخافض
الرافع
المعز
المذل
السمیع
البصیر
الحکیم
العدل
اللطیف
الخبیر
الحلیم
العظیم
الغفور
الشکور
العلی
الکبیر
الحفیظ
المقیت
الحسیب
الجلیل
الکریم
الرقیب
المجیب
الواسع
الحکیم
الودود
المجید
الباعث
الشہید
الحق
الوکیل
القوی
المتین
الولی
الحمید
المحصی
المبدئ
المعید
المحیی
الممیت
الحی
القیوم
الواجد
الماجد
الواحد
الاحد
الصمد
القادر
المقتدر
المقدم
المؤخر
الاول
الاخر
الظاہر
الباطن
الوالی
المتعالی
البر
التواب
المنتقم
العفو
الرؤف
مالک الملک
ذوالجلال والاکرام
المقسط
الجامع
الغنی
المغنی
المانع
الضار
النافع
النور
الہادی
البدیع
الباقی
الوارث
الرشید
الصبور

Katalog No:133

Adı **:** Esmâ-i Hüsnâ

Metni **:** *Allah'ın 99 Esmâsı*

Tarihi **:** -

Eb'adı **:** -

Bulunduğu Yer **:** -

Kaynak **:** Ali Alparslan, **Esmâ-i Hüsnâ**, s.210

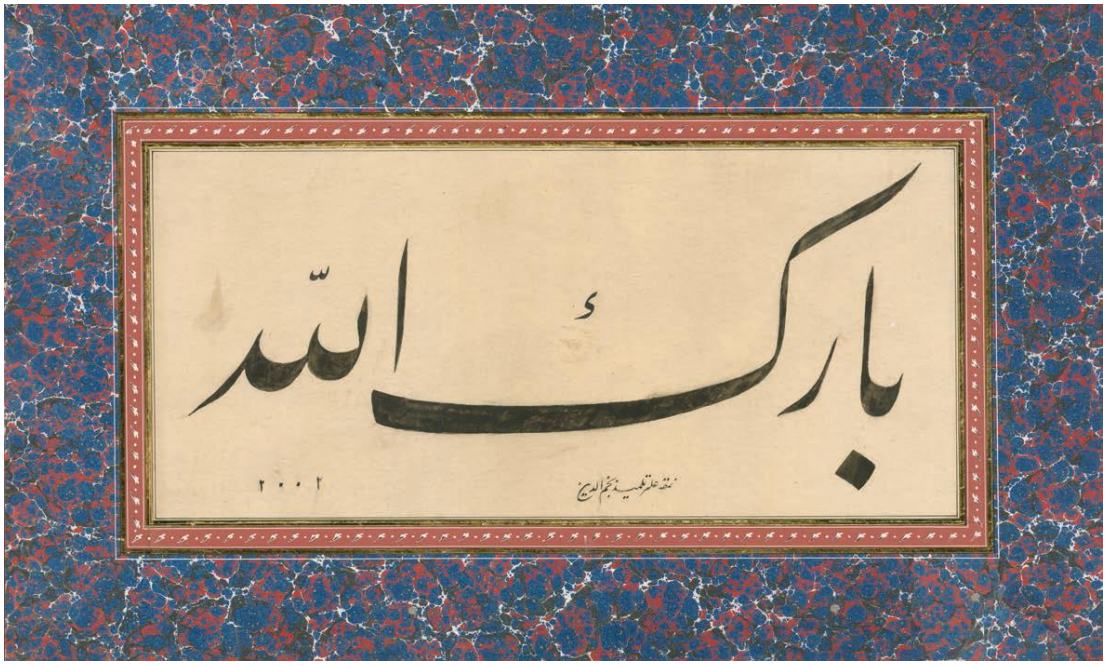
İmza **:-**

Diğer Özellikler **:** *Esmâ-i Hüsnâ* kitabında bulunan bu sayfada, Allah'ın 99 ismi bir araya getirilmiştir. Kitaptaki yazıların birçoğu, keşîde ve yay-ı ma'kus kullanılarak yazılmıştır. Diğer sayfalardaki yazıların tezhipleri farklıdır ancak bu sayfadaki bütün tezhipler aynı olacak şekilde tasarlanmıştır. Yazılardaki imza kısımları, bu sayfada bulunmamaktadır.

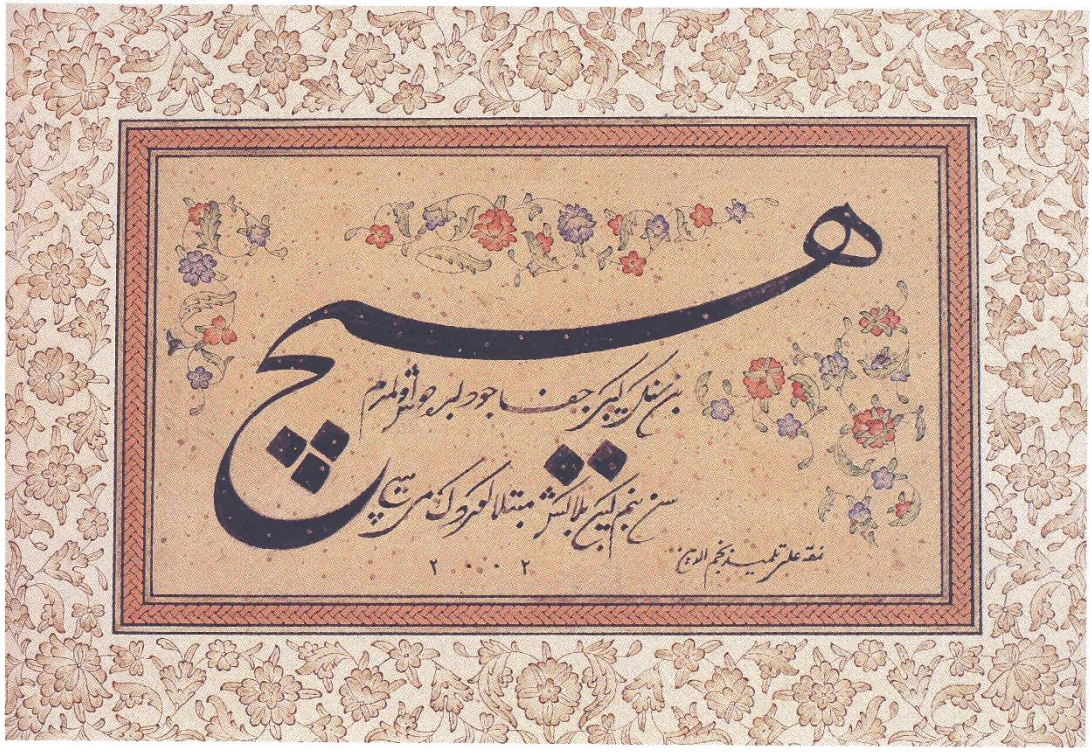
Katalog No:134

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Nasrun Min Allahi ve Fethun Karîb"* (Saff 13)
Tarihi	**:** H.1423 (2002)
Eb'adı	**:** -
Bulunduğu Yer	**:** Özel Koleksiyon
Kaynak	**:** U. Derman, age., s.116
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Dairesel formda noktalar kullanılmıştır.

Katalog No:135

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Bârekallâh"*
Tarihi	**:** M. 2002 (1423)
Eb'adı	**:** 20x44 cm
Bulunduğu Yer	**:** Fatih Ömeroğlu Koleksiyonu
Kaynak	**:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.100
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Yaldız ile çekilmiş cetvel, İslam Seçen'e aittir.

Katalog No:136

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Hiç"*

Tarihi **:** M. 2002 (1423)

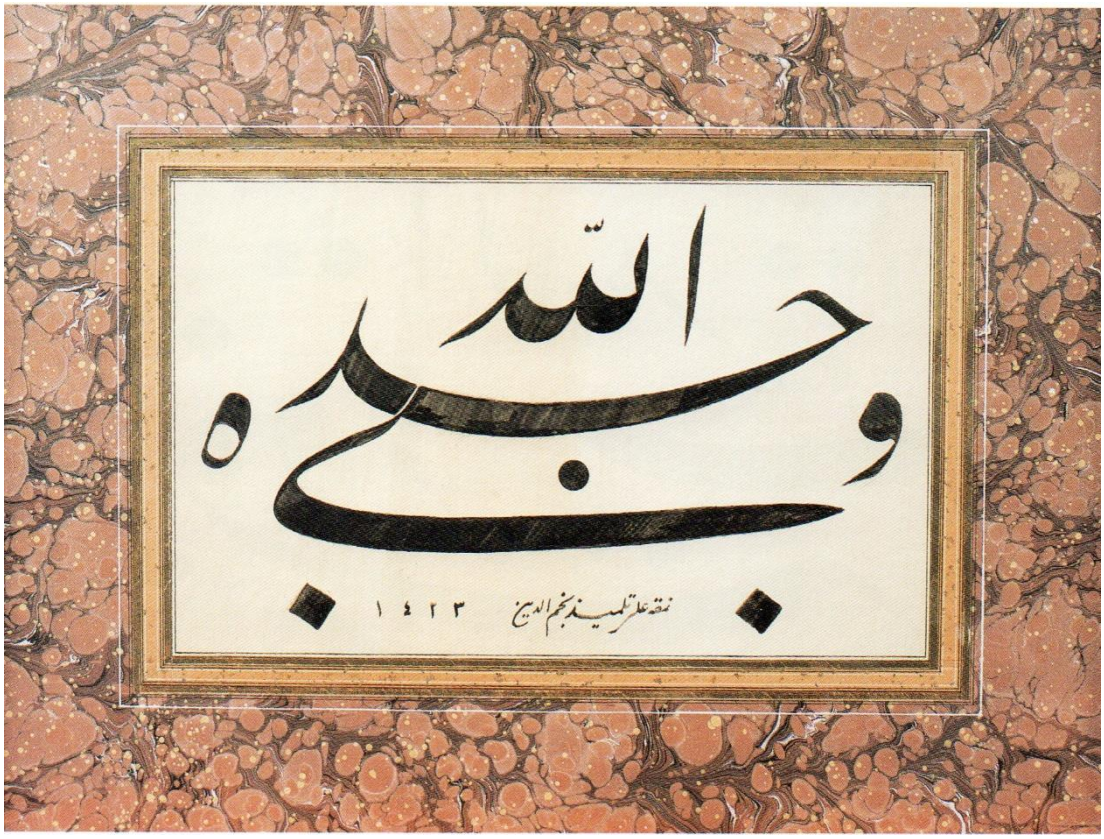
Eb'adı **:** 28x41 cm

Bulunduğu Yer **:** Ali Alparslan Ailesi Koleksiyonu

Kaynak **:** Ali Alparslan, **Osmanlı Hat Sanatı Tarihi**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Celî nesta'lîk yazının alt kısmında, şikeste ta'lîk yazıyla bir beyit bulunmaktadır.

(F:Faruk Taşkale Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:137

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Hasbiyallâhu Vahdeh"*

Tarihi : H.1423 (2002)

Eb'adı : 17x27 cm

Bulunduğu Yer : Gürcan Mavili Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Tetâbuklu şekilde tasarlanmış yazılardandır. *Be* harfinin başı, üst kısımdaki keşîdenin içinden başlamaktadır.

Katalog No:138

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Ve Hüve's- Semî'u'l-Alîm"* (Bakara 137)
Tarihi	**:** H. 1423 (2002)
Eb'adı	**:** 32x 46,5 cm
Bulunduğu Yer	**:** Ali Alparslan Ailesi Koleksiyonu
Kaynak	**:** U. Derman, **age**., s. 112
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Levhadaki hicrî tarih, imzanın altına atılmıştır. Yazıdaki eliflerin, kalınlık ve meyil açısından uyumu, Ali Alparslan'ın yeteneğini göstermektedir.

(F:Tahsin Kurt)

Katalog No:139

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"El- Kâsibu Habibbullah"* (Hadis-i Şerif)

Tarihi : H. 1423 (2002)

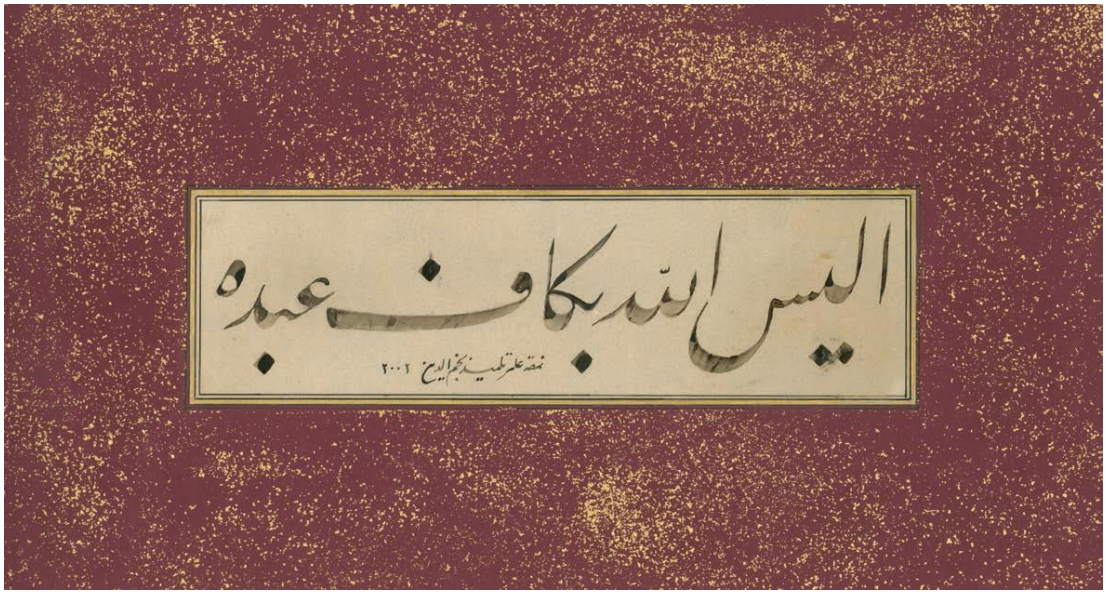
Eb'adı : 13,5x51cm

Bulunduğu Yer : Tahsin Kurt Koleksiyonu

Kaynak : -

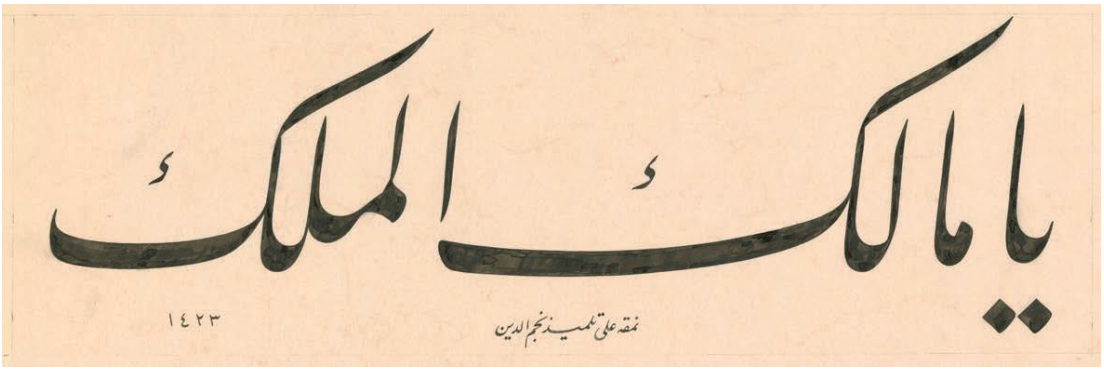
İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Be* harflerinden ilki normal, ikincisi keşîdeli yapılmıştır. *Allah çalışıp kazananı sever* anlamına gelen hadis-i şerif, hat sanatında sık yazılan yazılardandır. Ali Alparslan'ın bu yazısı, Sami Efendi'nin, Kapalı Çarşı girişindeki yazısı ile benzerlik göstermektedir.

Katalog No:140

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Eleysallâhu Bi Kâfin Abdeh"* (Zümer 36)
Tarihi	**:** M.2002 (1423)
Eb'adı	**:** 7x26 cm
Bulunduğu Yer	**:** Ali Rıza Özcan Koleksiyonu
Kaynak	**:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.97
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Sulu mürekkeple yazılmıştır. Âyet-i kerîme'nin meali*: Allah, kuluna yetmez mi?*

(F:Tahsin Kurt)

Katalog No:141

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *" Ya Mâlike'l Mülk"*

Tarihi **:** H.1423 (2002)

Eb'adı **:** 17,5x51 cm

Bulunduğu Yer **:** Tahsin Kurt Koleksiyonu

Kaynak **: -**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** *Ey Mülkün Sâhibi olan Allah*

Katalog No:142

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Ve Mâ Tevfîkî İllâ Billah"*

Tarihi **:** M.2002 (1423)

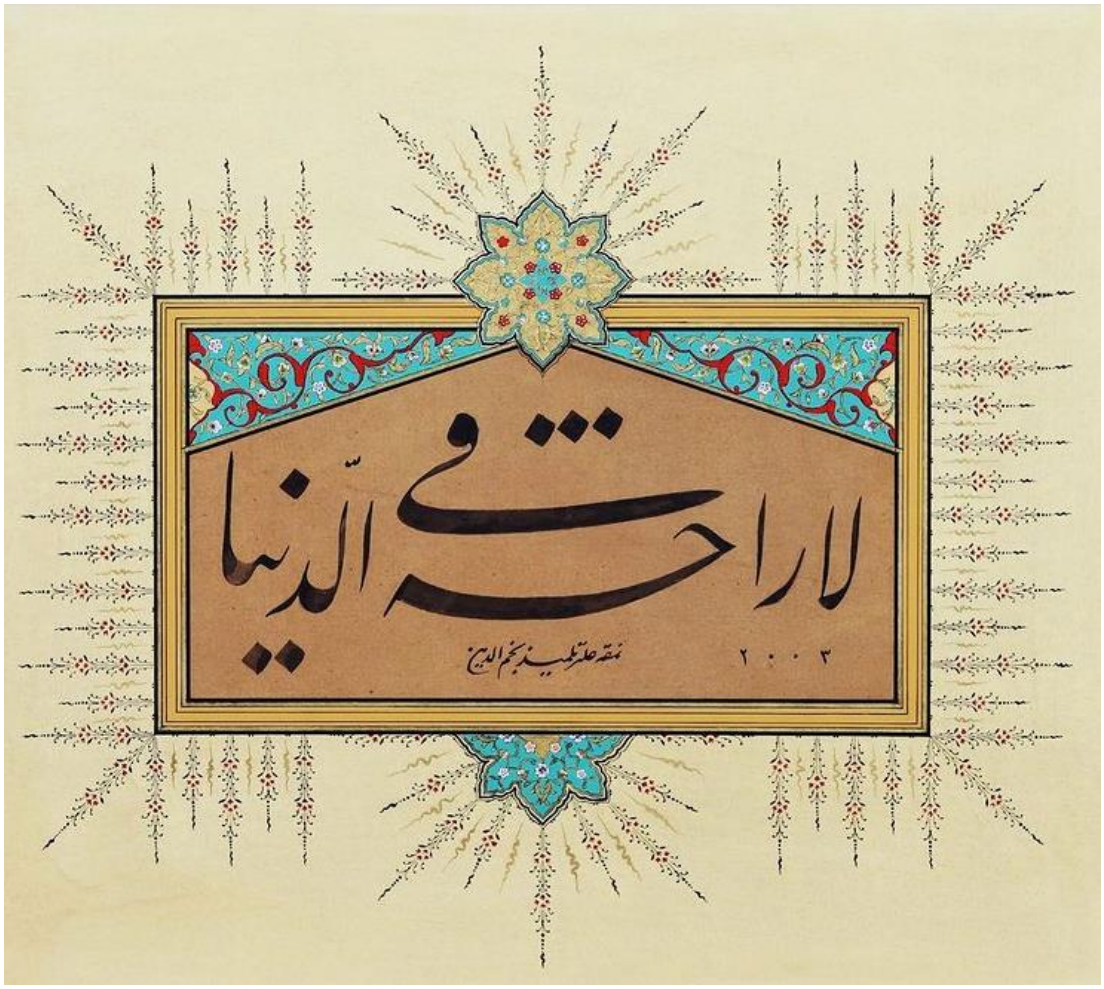
Eb'adı **:** 11x36 cm

Bulunduğu Yer **:** Levent Kum Koleksiyonu

Kaynak **:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s. 102

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Yaldız cetvel, İslam Seçen'e aittir.

Katalog No:143

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Lâ râhate fi'd- dünya"* (Hadis-i Şerîf)

Tarihi **:** M. 2003 (1424)

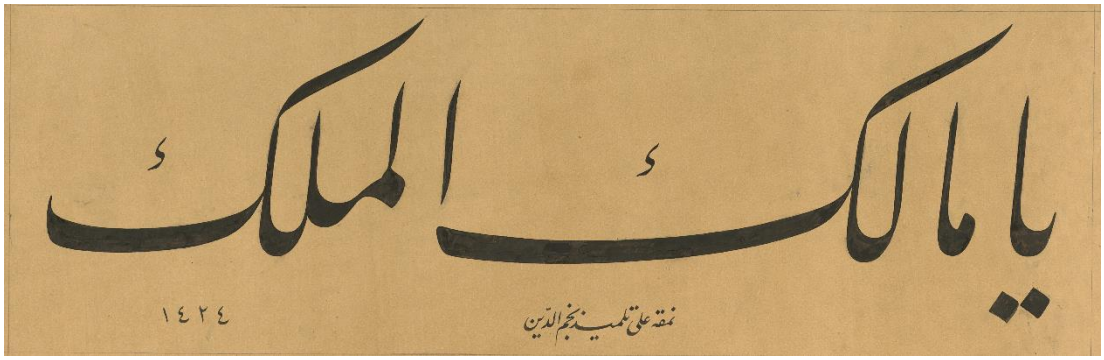
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **:** Instagram (Eda Şahan/2021)

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Fe* harfi yukarı alınarak yazılmış bir *hadis-i şerif*'dir.

(F:Tahsin Kurt)

Katalog No:144

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Ya Mâlike'l Mülk"*

Tarihi : H.1424 (2003)

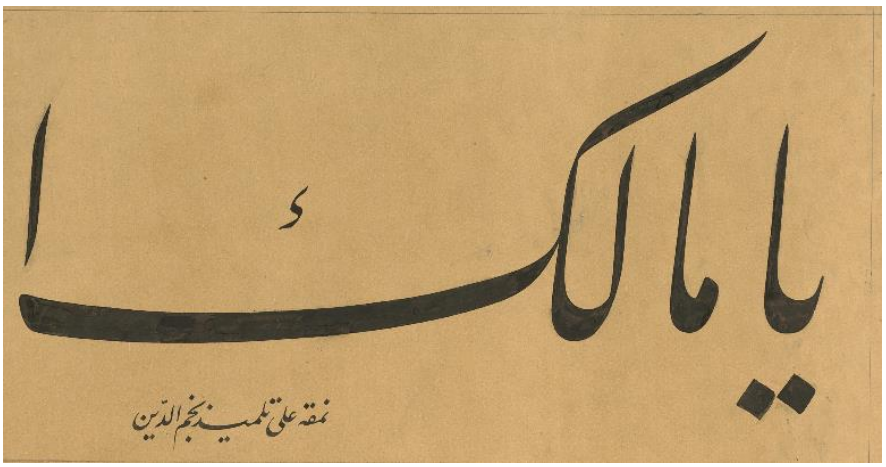
Eb'adı : -

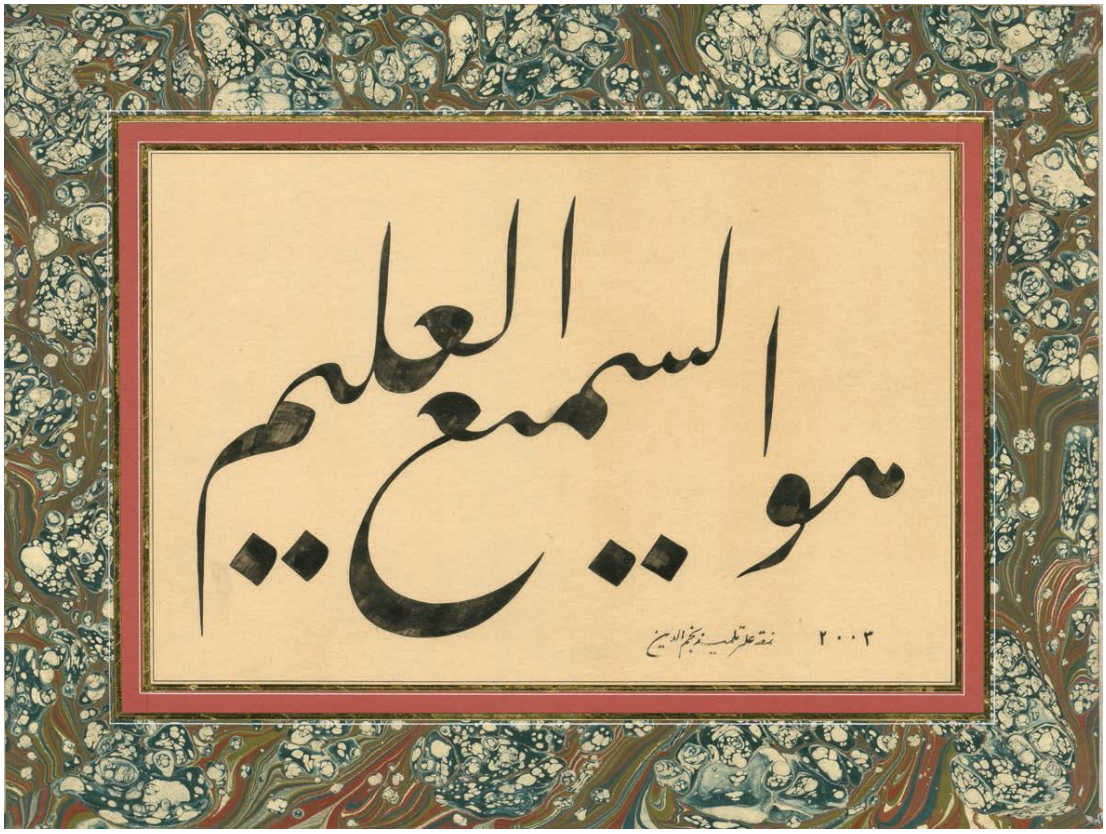
Bulunduğu Yer : Tahsin Kurt Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler :

Katalog No:145

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Hüve's- Semî'u'l-Alîm"* (Bakara 137)

Tarihi : M.2003 (1424)

Eb'adı : 23x35 cm

Bulunduğu Yer : Gürcan Mavili Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.106

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

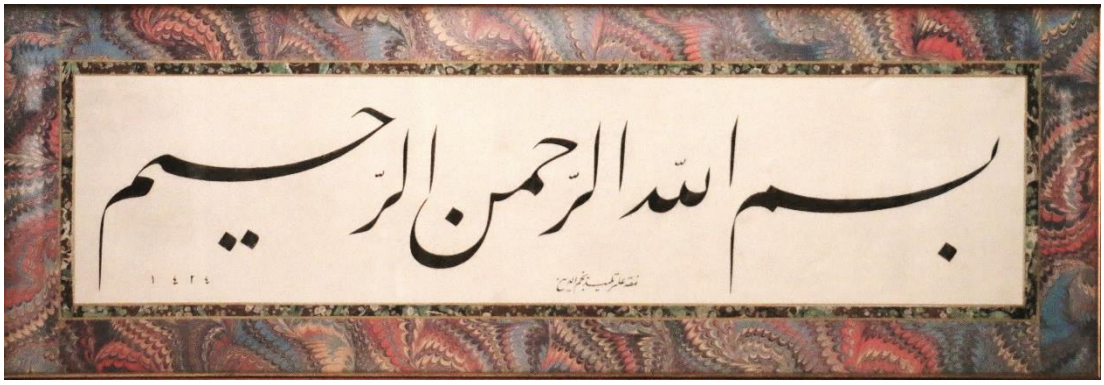
Diğer Özellikler : İstif, sade bir şekilde başlayıp, sol yukarı doğru yoğunlaşmıştır. *Ayn* harfleri, hizalanarak yazılmıştır.

(F:Tahsin Kurt)

Katalog No:146

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"İnnallâhe Cemîlün Yuhibbu'l- Cemâl"* (Hadis-i Şerîf)
Tarihi	**:** M.2003 (1424)
Eb'adı	**:**13x46 cm
Bulunduğu Yer	**:** Tahsin Kurt Koleksiyonu
Kaynak	**: -**
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** *Allah Güzeldir; Güzeli sever* anlamındaki hadis-i şerîf'te harfler arası mesafe, harf geçişleri, *nun* ve *lam* harflerinin çanakları, oldukça orantılı durmaktadır.

(F: Sümeyye Coşkun/2018)

Katalog No:147

Adı : Besmele

Metni : *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi : H. 1424 (2003)

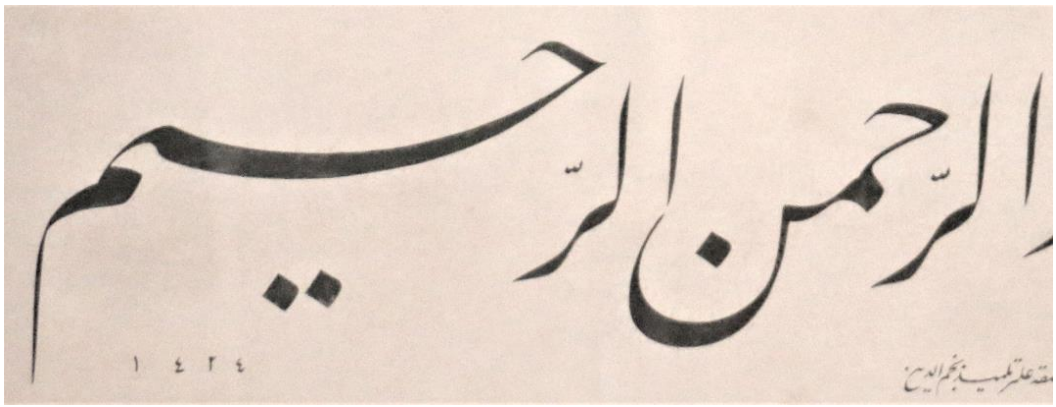
Eb'adı : 39x91cm

Bulunduğu Yer : Klasik Türk Sanatları Vakfı

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

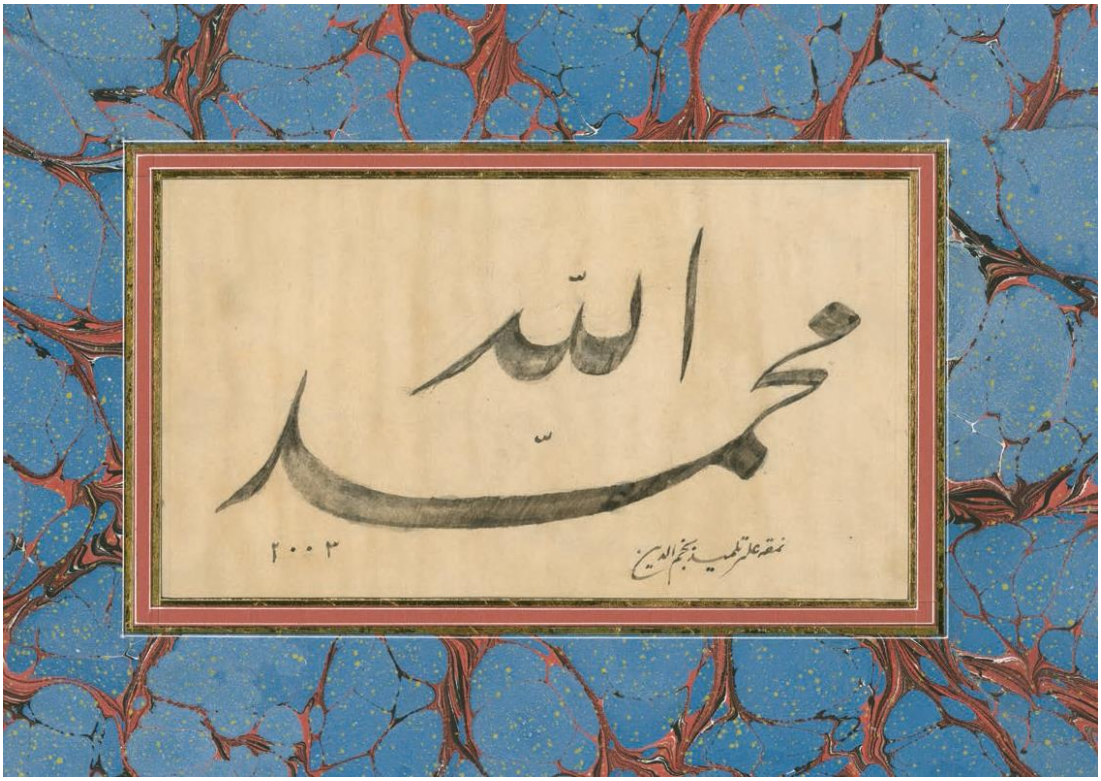
Diğer Özellikler :

Katalog No:148

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Edep yâ hû"*
Tarihi	**:** M.2003 (1424)
Eb'adı	**:** 12x34 cm
Bulunduğu Yer	**:** Fatih Ömeroğlu Koleksiyonu
Kaynak	**:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.110
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Yaldız cetvel, İslam Seçen'e aittir.

Katalog No:149

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Allah, Muhammed"*

Tarihi **:** M.2003 (1424)

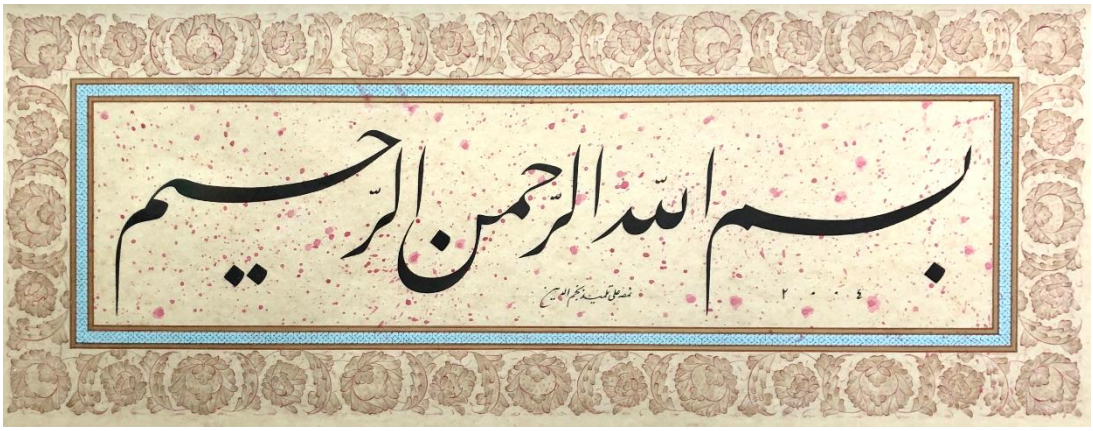
Eb'adı **:** 14x26 cm

Bulunduğu Yer **:** Fatih Ömeroğlu Koleksiyonu

Kaynak **:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.111

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:**

(F:Sümeyye Coşkun/2020)

Katalog No:150

Adı **:** Besmele

Metni **:** *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi **:** M.2004 (1425)

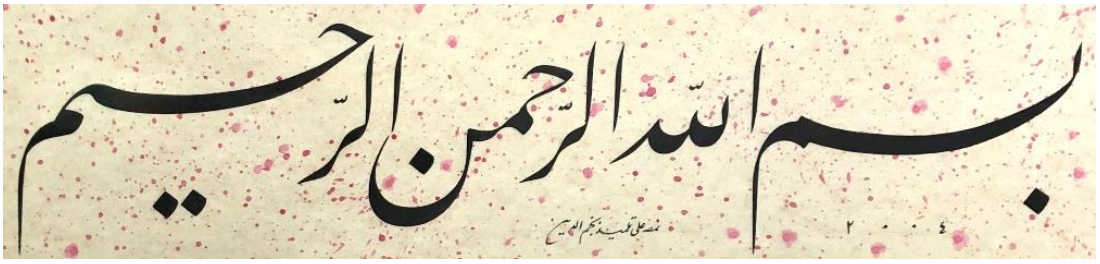
Eb'adı **:** -

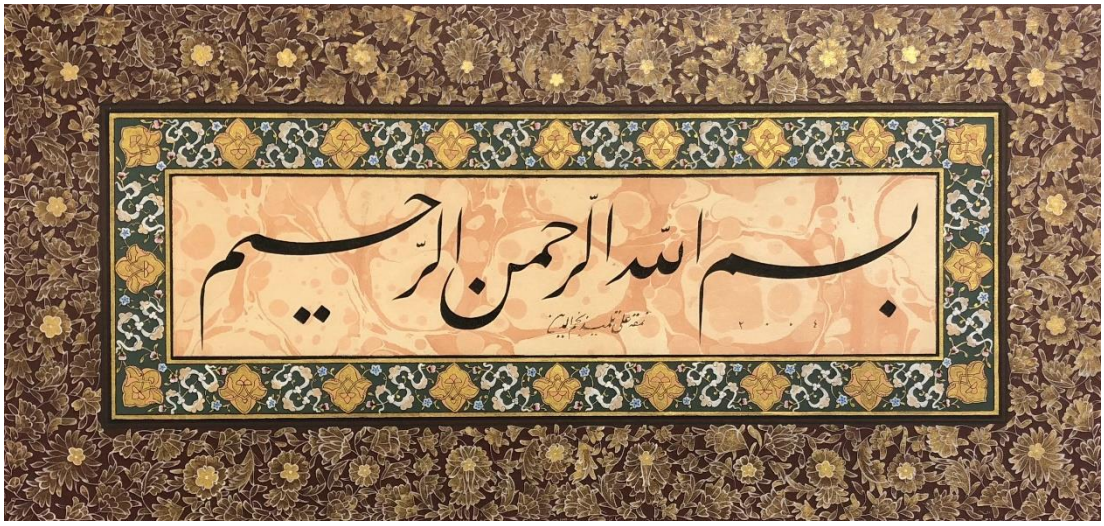
Bulunduğu Yer **:** Ali Alparslan Ailesi Koleksiyonu

Kaynak **:** -

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:**

(F: Sümeyye Coşkun/2019)

Katalog No:151

Adı : Besmele

Metni : *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi : M.2004 (1425)

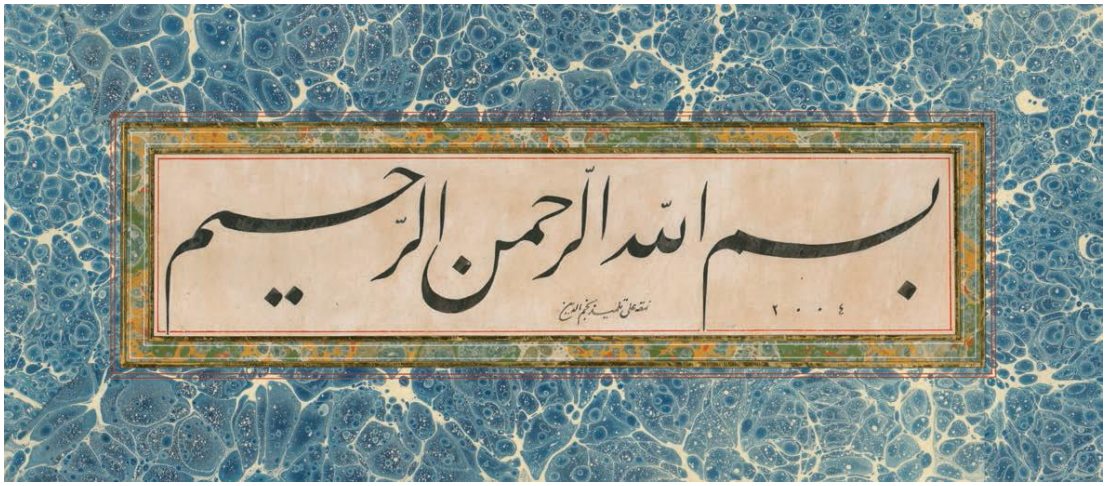
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Eda Şahan'ın, **Aşk ile Gör** Tezhip Sergisi'nde sergilenmiştir. (25.02.2019)

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Besmele*, ebrû kağıdına yazılmıştır. Tezhip, Eda Şahan'a aittir.

Katalog No:152

Adı : Besmele

Metni : *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi : M.2004 (1425)

Eb'adı : 10x40 cm

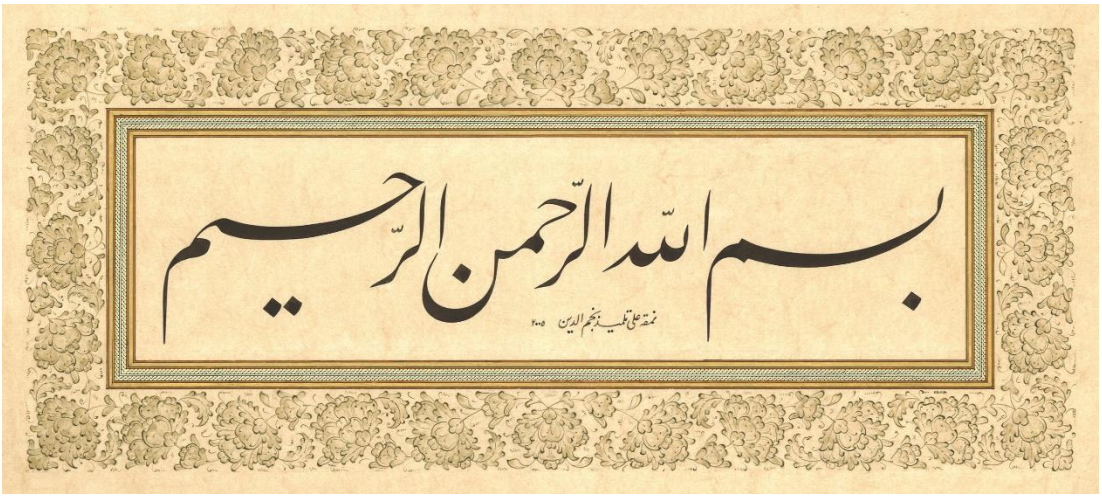
Bulunduğu Yer : Levent Kum Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.112

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Yaldız cetvel, İslam Seçen'e aittir.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:153

Adı **:** Besmele

Metni **:** *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi **:** M.2005 (1426)

Eb'adı **:** -

Bulunduğu Yer **:** Ali Alparslan Ailesi Koleksiyonu

Kaynak **:**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Tezhip, Tolga Ayvazlar'a aittir.

(F:Halil Aksel)

Katalog No:154

Adı : Besmele

Metni : *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi : M.2005 (1426)

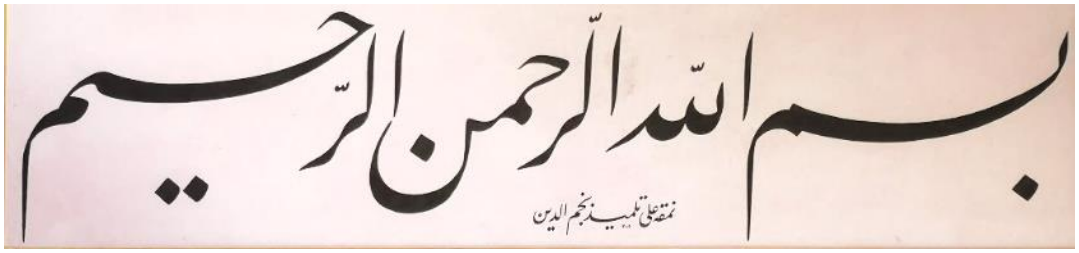
Eb'adı : 35x76 cm

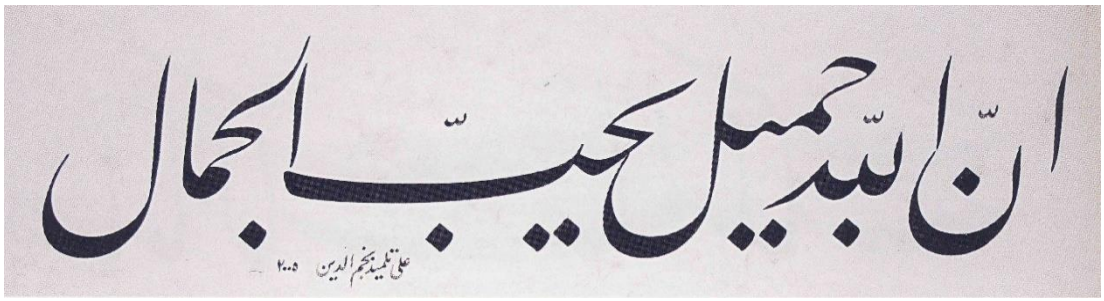
Bulunduğu Yer : Ali Alparslan Ailesi Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Verilen ölçü, yazının çerçeveli ölçüsüdür.

Katalog No:155

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"İnnallâhe Cemîlün Yuhibbu'l- Cemâl"* (Hadis-i Şerîf)
Tarihi	**:** M.2005 (1426)
Eb'adı	**:** 7x31cm
Bulunduğu Yer	**:** Abdulaziz Sarıgül Koleksiyonu
Kaynak	**:** Uğur Derman, **age.**, s.120
İmza	**:** *Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** İmza kısmında, ketebehû veya nemekahû ifadeler kullanılmadan direkt olarak *Ali Tilmiz-i Necmeddin* yazılmıştır.

Katalog No:156

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Min Külli Feccin Amîk"* (Hac 27)

Tarihi **:** H. 1426 (2005)

Eb'adı **:** 41,5x39,5 cm

Bulunduğu Yer **:** Hüseyin Gündüz Koleksiyonu

Kaynak **:** -

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Tetabûklu tertiplenmiş bir yazı olması sebebiyle levhanın orta kısmı yoğun görünmektedir.

Katalog No:157

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Bu da geçer yâ hû"*
Tarihi	**:** H.1425 (2005)
Eb'adı	**: -**
Bulunduğu Yer	**:** Murat Bardakçı Koleksiyonu
Kaynak	**:** https://www.haberturk.com/yazarlar/murat-bardakci/2127553-cumhurbaskaninin-soyledigi-bu-da-gecer-ya-hu
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Levhada, üç ayrı dilde *bu da geçer yâ hû* ibâresi yer almaktadır. Celî nesta'lîk yazının üst kısmında, farsça şikeste yazı ile *İn nîz beguzered* , en üst kısımda ise nesta'lîk yazı ile rumca, *k'afto ta perasi* yazmaktadır.

(F:Abdurrahman Depeler)

Katalog No:158

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Hasbiyallâhu Vahdeh"*

Tarihi **:** M.2005 (1426)

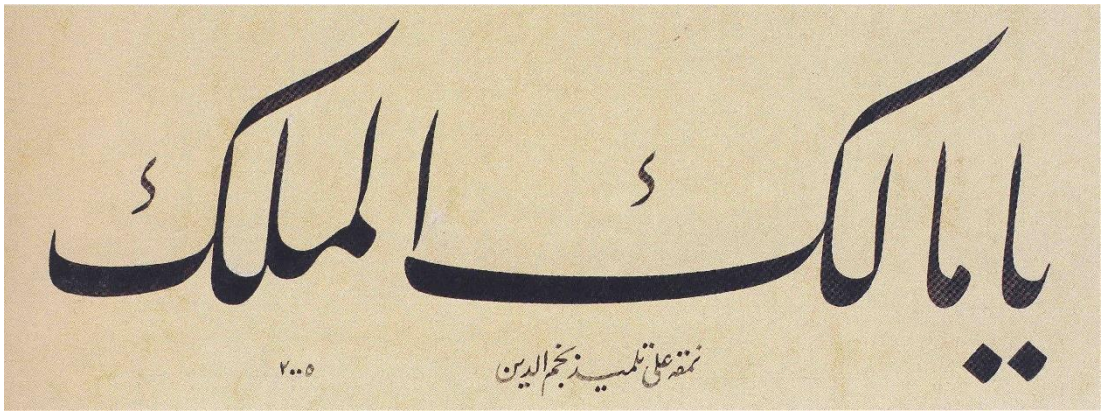
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **:** Abdurrahman Kılıç Koleksiyonu

Kaynak **: -**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Yazıda, iki farklı nokta kullanılmıştır.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:159

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Ya Mâlike'l Mülk"*

Tarihi **:** M.2005 (1426)

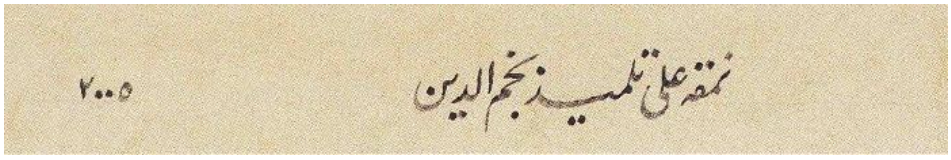
Eb'adı **:** 9x24 cm

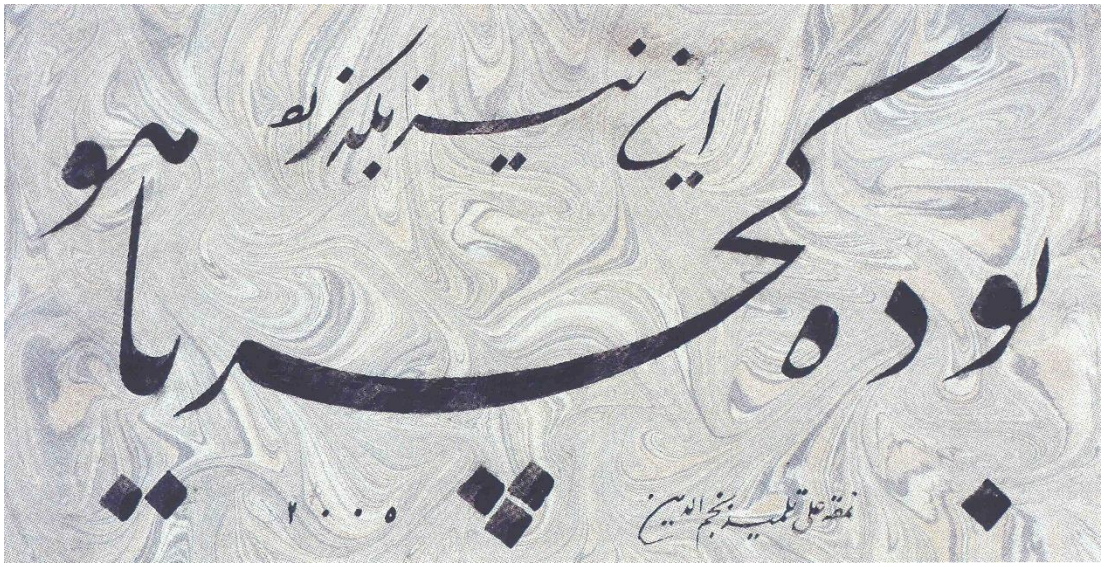
Bulunduğu Yer **:** Ali Alparslan Ailesi Koleksiyonu

Kaynak **: -**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:**

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:160

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Bu da geçer yâ hû"*

Tarihi **:** M. 2005 (1426)

Eb'adı **:** 6x11cm

Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **: -**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Celî nesta'lîk yazının üst kısmında, şikeste ta'lîk yazı çeşidiyle *İn nîz beguzered* yazmaktadır.

Katalog No:161

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Arif olana besdir işaret"*

Tarihi **:** M. 2005 (1426)

Eb'adı **:** 11x42 cm

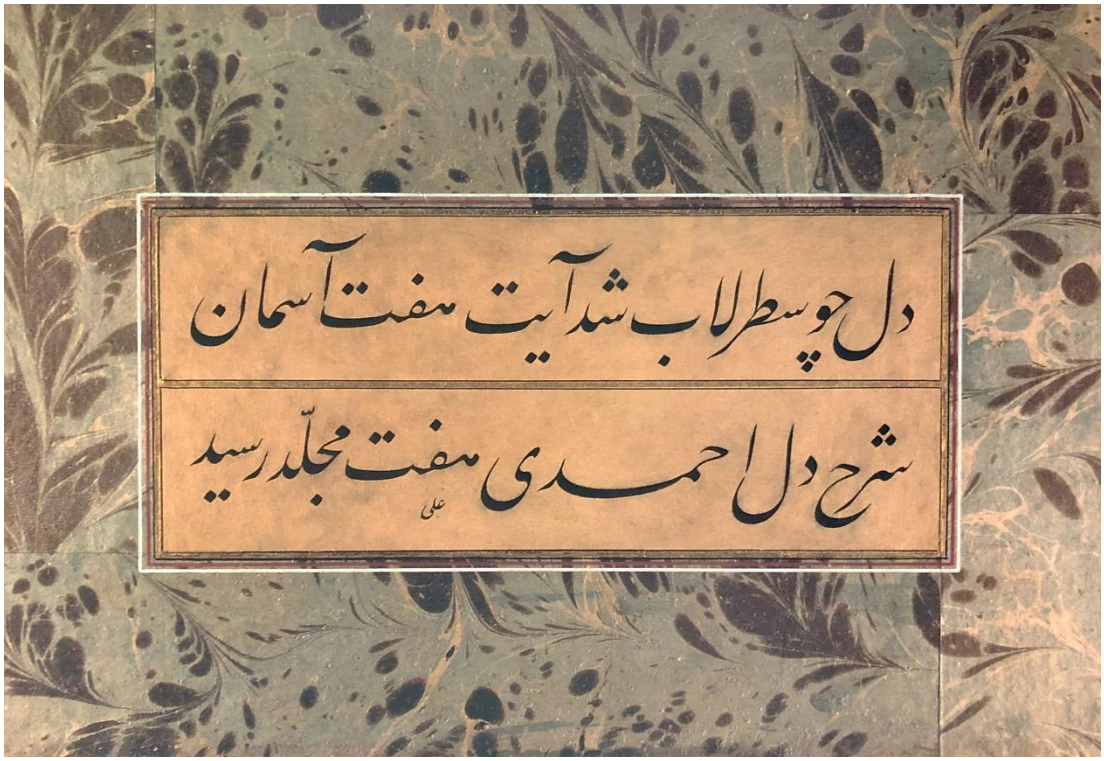
Bulunduğu Yer **:** Ali Rıza Özcan Koleksiyonu

Kaynak **:** Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.113

İmza **: -**

Diğer Özellikler **:** Zemin ebrûsu Eda Özbekkangay Çakır'a aittir.

Katalog No:162

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Dil çu sutûrlâb şud âyet-i heft âsumân,*
Şerh-ı dil-i Ahmedî heft mücelled resîd" (Mevlana)

Tarihi : -

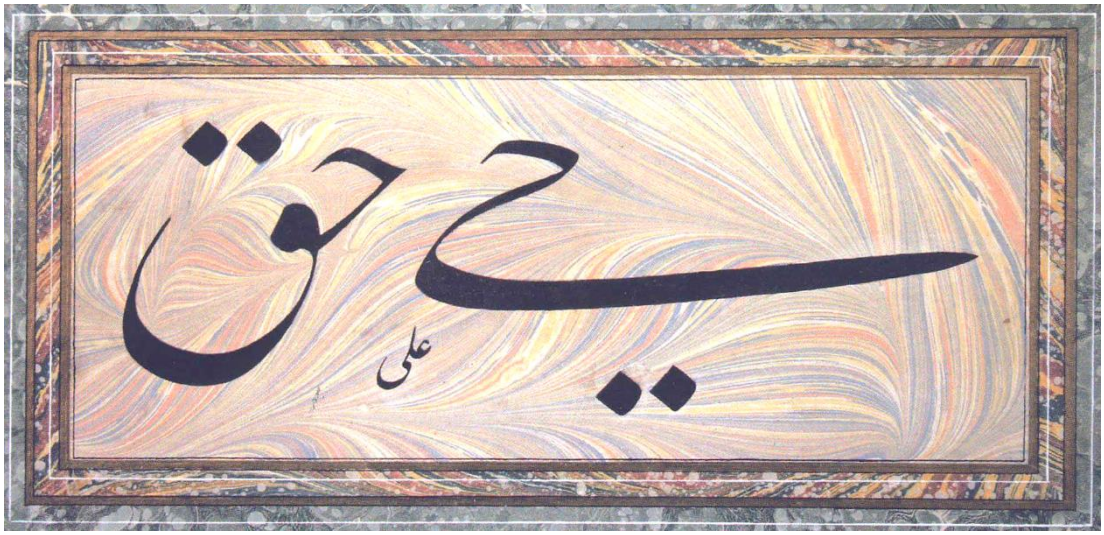
Eb'adı : 7,5x17,7 cm

Bulunduğu Yer : Konya Mevlana Müzesi Koleksiyonu

Kaynak : Mevlânâ Müzesi Abdülbâkî Gölpınarlı Kütüphanesi Levhalar Kataloğu

İmza : *Ali*

Diğer Özellikler : *Gönül yedi göğün işaretlerini gösteren usturlab gibi oldu Ahmed (sav)'in gönlünü şerh eden kitaplar, yedi cilt oldu*.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:163

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Hayy Hakk"*

Tarihi **: -**

Eb'adı **: -**

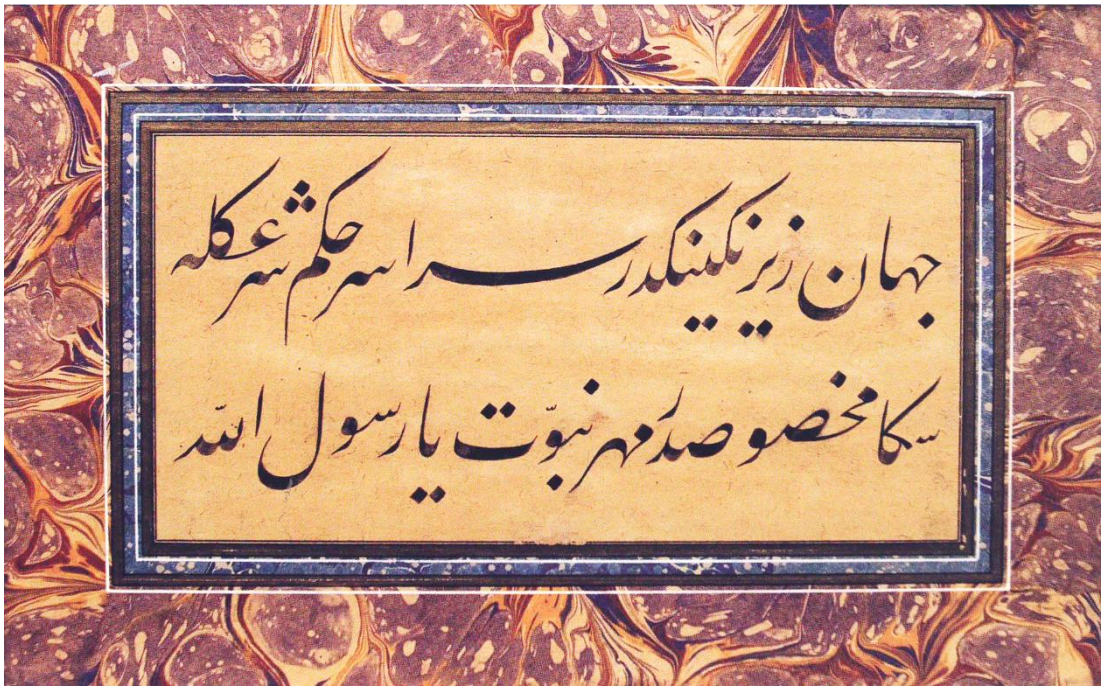
Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **:** U. Derman, **age.**, s.64

İmza **:** *Ali*

Diğer Özellikler **:** İmzalarında, çoğunlukla hocası Necmeddin Okyay'ın ismini zikreden Ali Alparslan, bu yazısına yalnız *Ali* yazmıştır.

Katalog No:164

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Cihân zîr-i nigînindir serâser hükm-i şer'inle,*
Sana mahsusdur mühr-i nübüvvet Ya Resûlallâh"

Tarihi : -

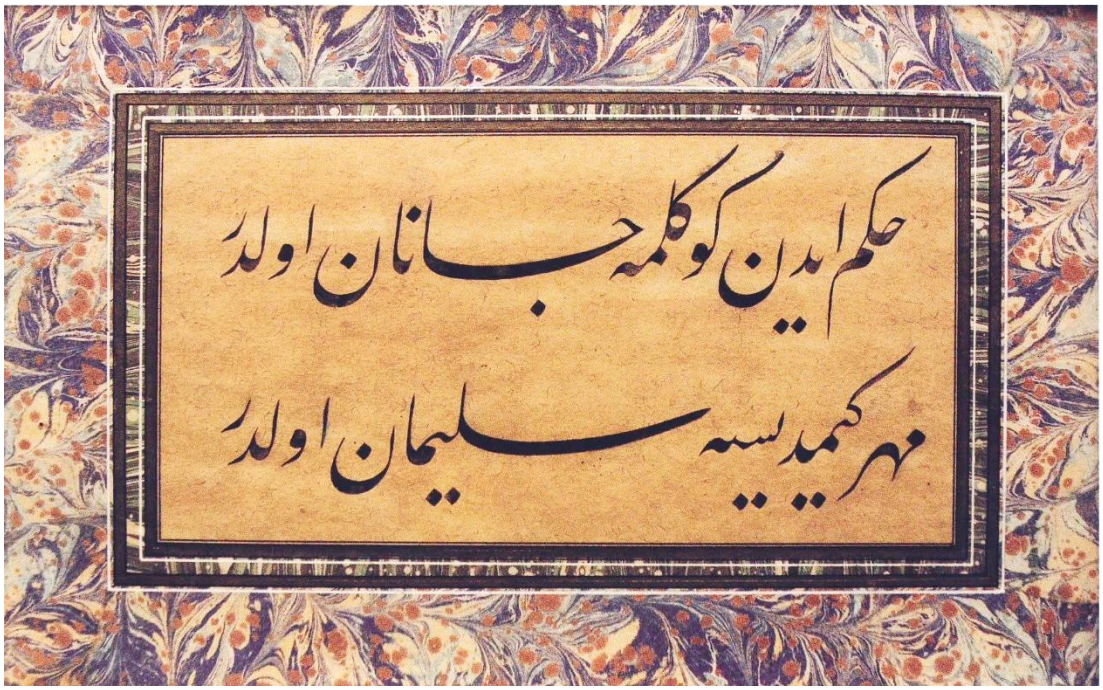
Eb'adı : 10x16 cm

Bulunduğu Yer : Günay Kut Koleksiyonu

Kaynak : Uğur Derman, **age.**, s.71

İmza :-

Diğer Özellikler : İmzasız ve tarihsiz bir yazıdır.

Katalog No:165

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Hükm iden gönlüme cânân oldur,*
Mühür kimdeyse Süleyman oldur."

Tarihi **: -**

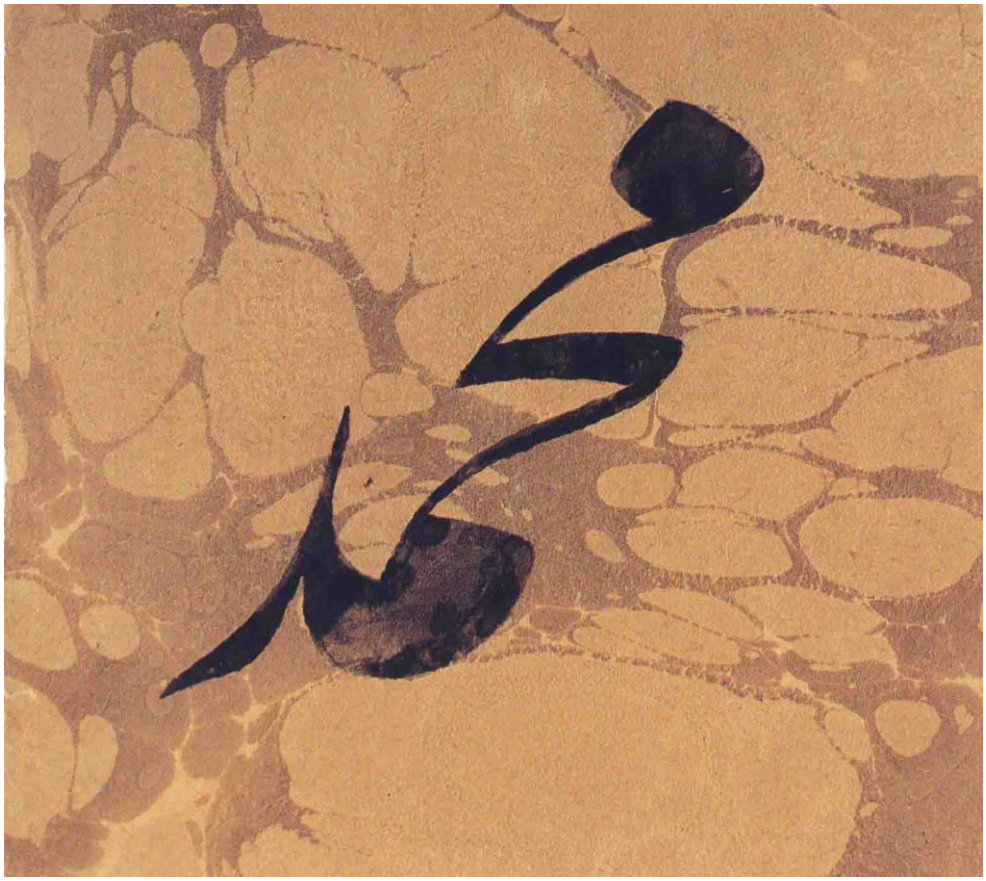
Eb'adı **:** 10x16cm

Bulunduğu Yer **:** Günay Kut Koleksiyonu

Kaynak **:** Uğur Derman, **age.**, s. 72

İmza **:-**

Diğer Özellikler **:** Satır sonlarındaki *re* harfleri yukarı alınmıştır. İki satırda da keşîde uygulanmıştır.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:166

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Muhammed"*

Tarihi **: -**

Eb'adı : 9x9 cm

Bulunduğu Yer **:** Muhammed Nur Doğan Koleksiyonu

Kaynak **:-**

İmza **:-**

Diğer Özellikler **:** Yazı zemini ebrûludur.

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:167

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Hû"*

Tarihi : -

Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza :-

Diğer Özellikler : Aynı ibâre, iki kez yazılarak yapılmış bir istiftir.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:168

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"İttifâku Ümmetî Huccetün kâtıatün"* (Hadis-i Şerîf)

Tarihi **: -**

Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **:** Özel Koleksiyon

Kaynak **: -**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** *Ümmetimin ittifâkı kesin bir delildir.*

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:169

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Semi'nâ ve Eta'nâ" (Bakara 285)*

Tarihi : -

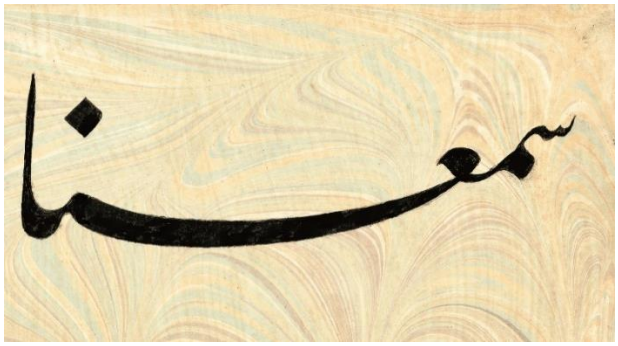
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Âyet-i Kerîme'de *Eta'nâ"* kelimesi yukarı alınmış, imza, satıra yazılmıştır. *İşittik ve itaat ettik.*

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:170

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Muhammed"*

Tarihi **: -**

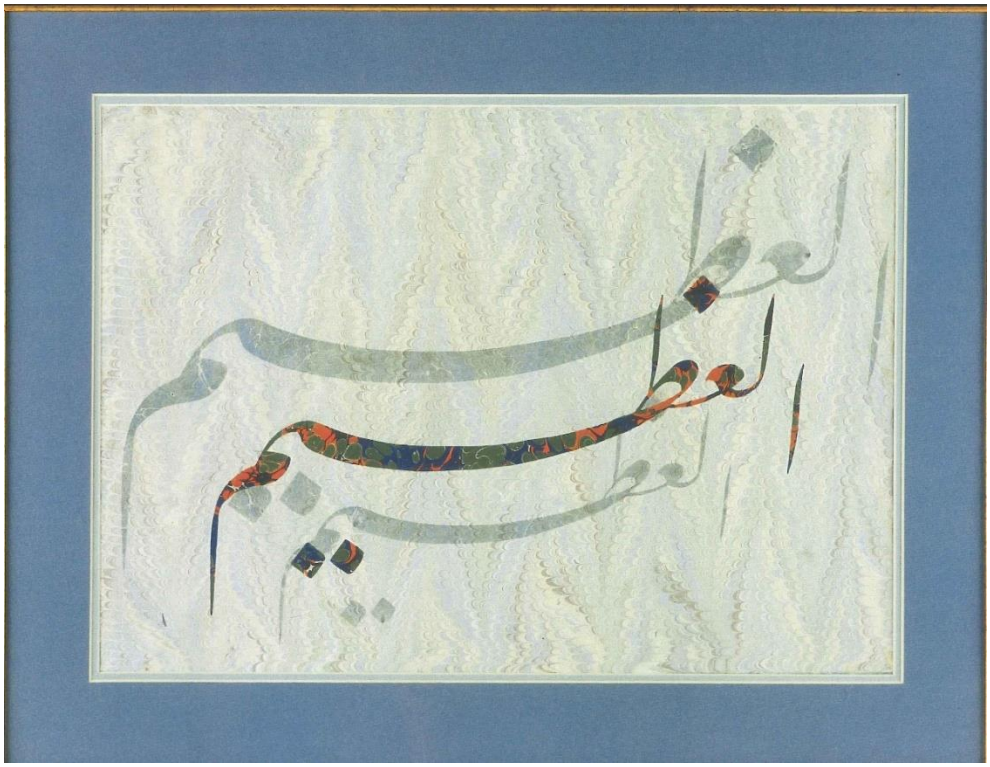
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **: -**

İmza **: -**

Diğer Özellikler **:** İmzasız ve tarihsiz bir yazıdır**.**

Katalog No:171

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"El- Azîm"*

Tarihi : -

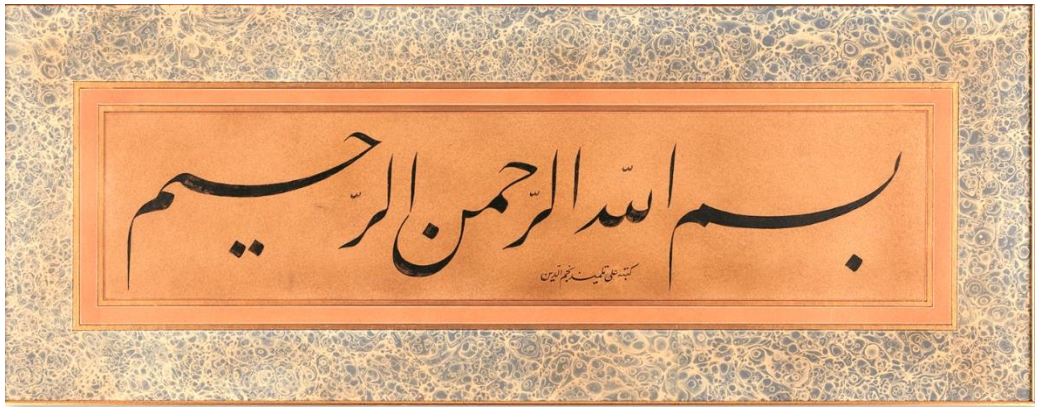
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : **Esmâü'l -Hüsnâ,** İsmek Yay. (edt. Muhammet Altıntaş), s. 43

İmza : -

Diğer Özellikler : *El- Azîm* esmâsı, aşağıdan yukarı doğru üç farklı büyüklükte yapılmış, gölge görünümü verilmiştir. Akkâse ebrû çeşidiyle yapılan bu kitaptaki hat kalıpları ve hat tasarımları Ali Alparslan'a aittir

Katalog No:172

Adı : Besmele

Metni : *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi : -

Eb'adı : 33x85 cm

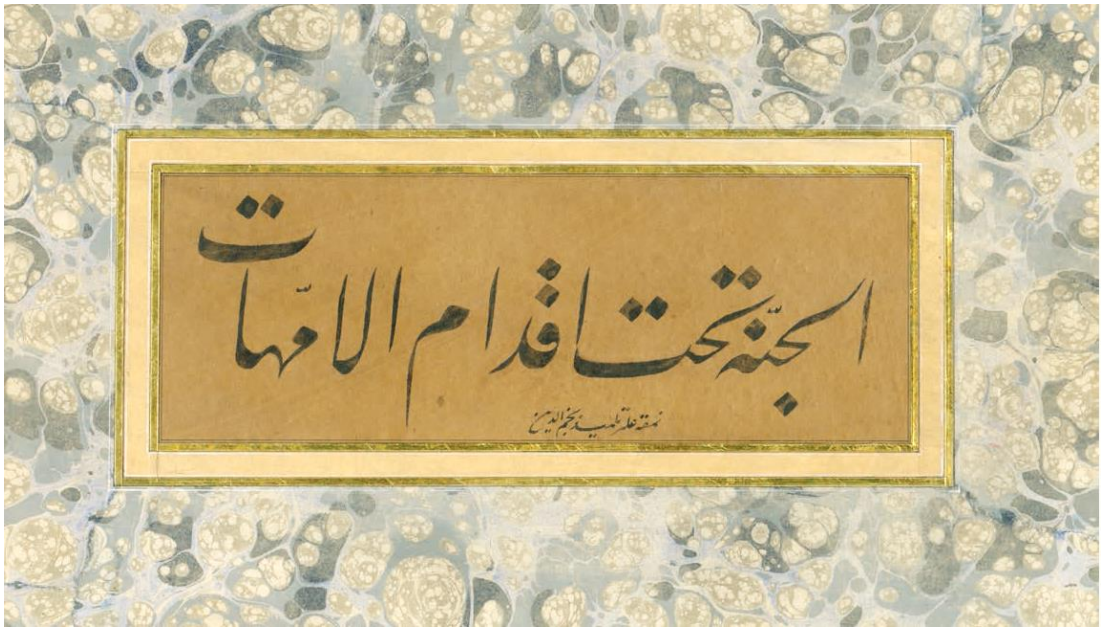
Bulunduğu Yer : Alif art

Kaynak : Alif art Müzayede Kataloğu

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Yazı, aharlı kağıt üzerine yazılmıştır. Altın cetvel çekilmiş, dış pervaza battal ebrû yapıştırılmıştır.

Katalog No:173

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *" El- Cennetü Tahte Akdâmi'l- Ümmehât"* (Hadis-i Şerif)

Tarihi : M. 2003 (1424)

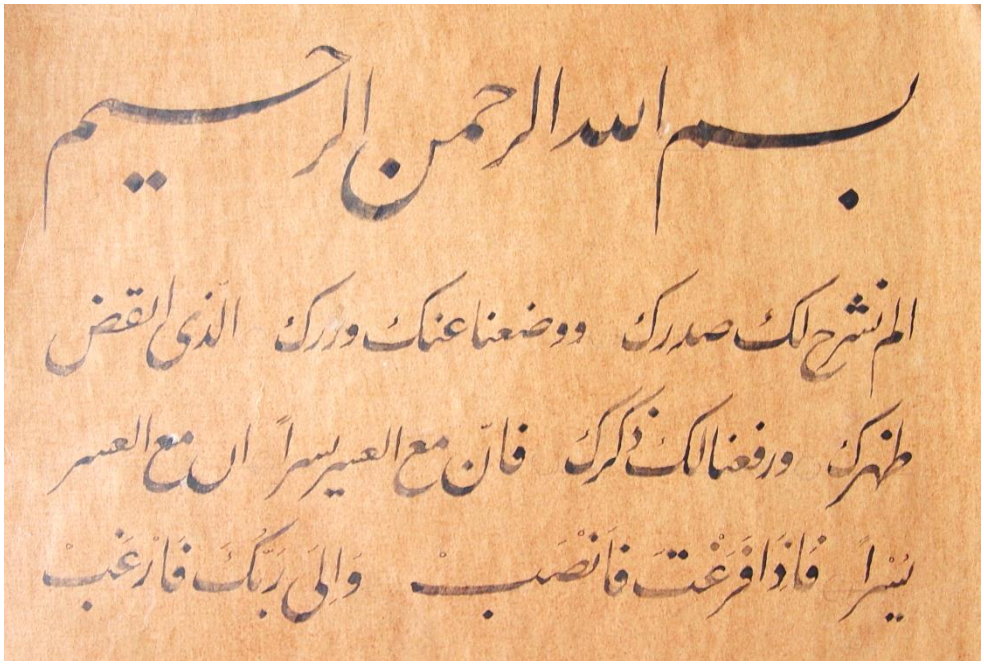
Eb'adı : 9x25 cm

Bulunduğu Yer : Emre Baykara Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.109

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Levhadaki *te* harfi yukarı alınmış, *gaf* harfinin noktaları dikey konulmuştur.

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:174

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi **: -**

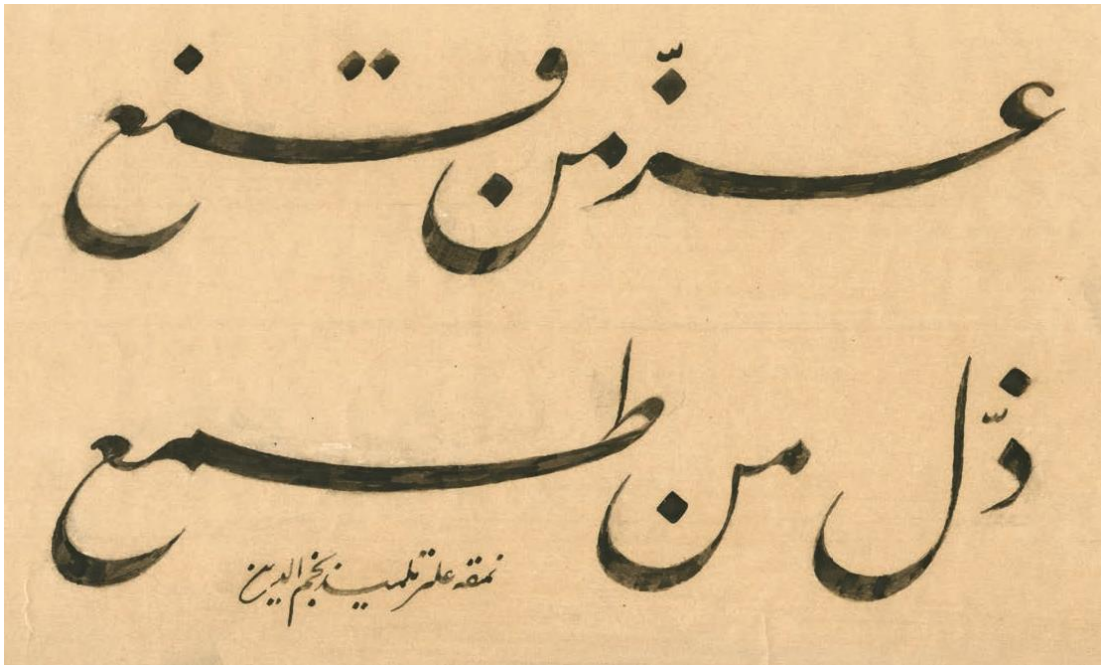
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **: -**

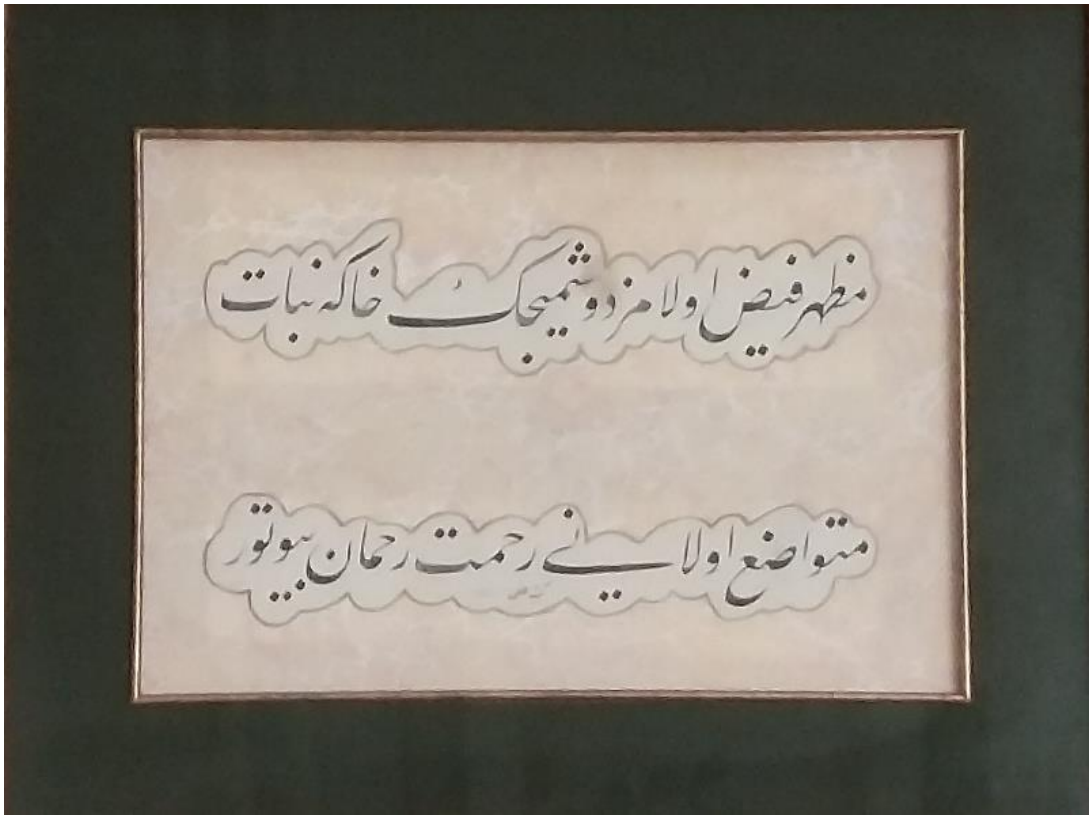
İmza **: -**

Diğer Özellikler **:** Turuncu kağıda yazılmış yazıda, celî nesta'lîk *besmele*'nin altında nesta'lîk yazı ile *İnşirah Sûresi*, harekelenerek yazılmıştır. Deneme çalışması olduğundan yazıda bazı eksiklikler bulunmaktadır.

Katalog No:175

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Azze men kana'a zelle men tama'a"*
Tarihi	**: -**
Eb'adı	**:** 14x24 cm
Bulunduğu Yer	**:** Sezgin Çevik Koleksiyonu
Kaynak	**:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.105
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Üst satırda noktanın üstüne yapılan şedde, alt satırda noktanın altına yapılmıştır. *Kanaat eden azîz, tamah eden zelil olur.*

(F: M. Fatih Andı)

Katalog No:176

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Mazhar-ı feyz olamaz düşmeyecek hâke nebât,*
Mütevâzı olanı Rahmet-i Rahman büyütür"

Tarihi **: -**

Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **:** M. Fatih Andı Koleksiyonu

Kaynak **: -**

İmza **:** *Ketebehû Ali*

Diğer Özellikler **:**

(F: Sümeyye Coşkun/2021)

Katalog No:177

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Min Külli Feccin Amîk"* (Hac 27)

Tarihi **: -**

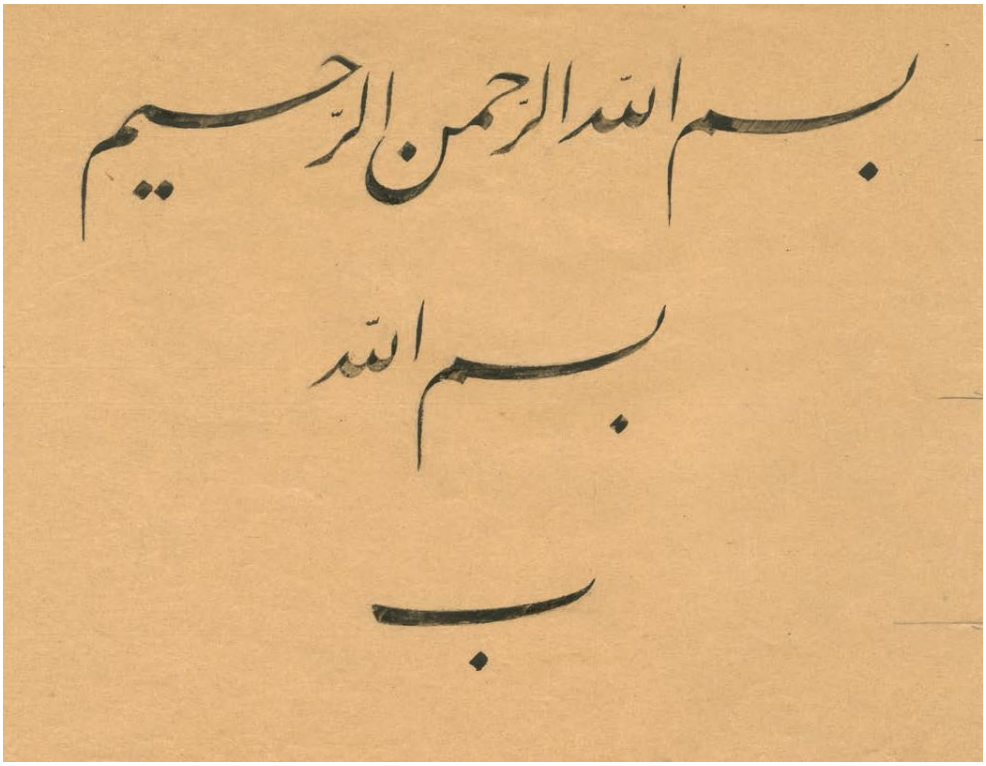
Eb'adı **:** 23x23,5 cm

Bulunduğu Yer **:** Hüseyin Gündüz Koleksiyonu

Kaynak **: -**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:**

Katalog No:178

Adı **:** Besmele

Metni **:** *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi **:** M. 1999 (1420)

Eb'adı **:** 17x24 cm

Bulunduğu Yer **:** Ali Rıza Özcan Koleksiyonu

Kaynak **:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.91

İmza **:** -

Diğer Özellikler **:** Besmelenin bu şekilde yazılması, "Besmelenin sırrı başındaki 'bismillah' sözünde, bunun sırrı da sözün başındaki 'B' harfinde" şeklindeki rivâyetleri destekler niteliktedir.

Katalog No:179

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Hû"*

Tarihi **: -**

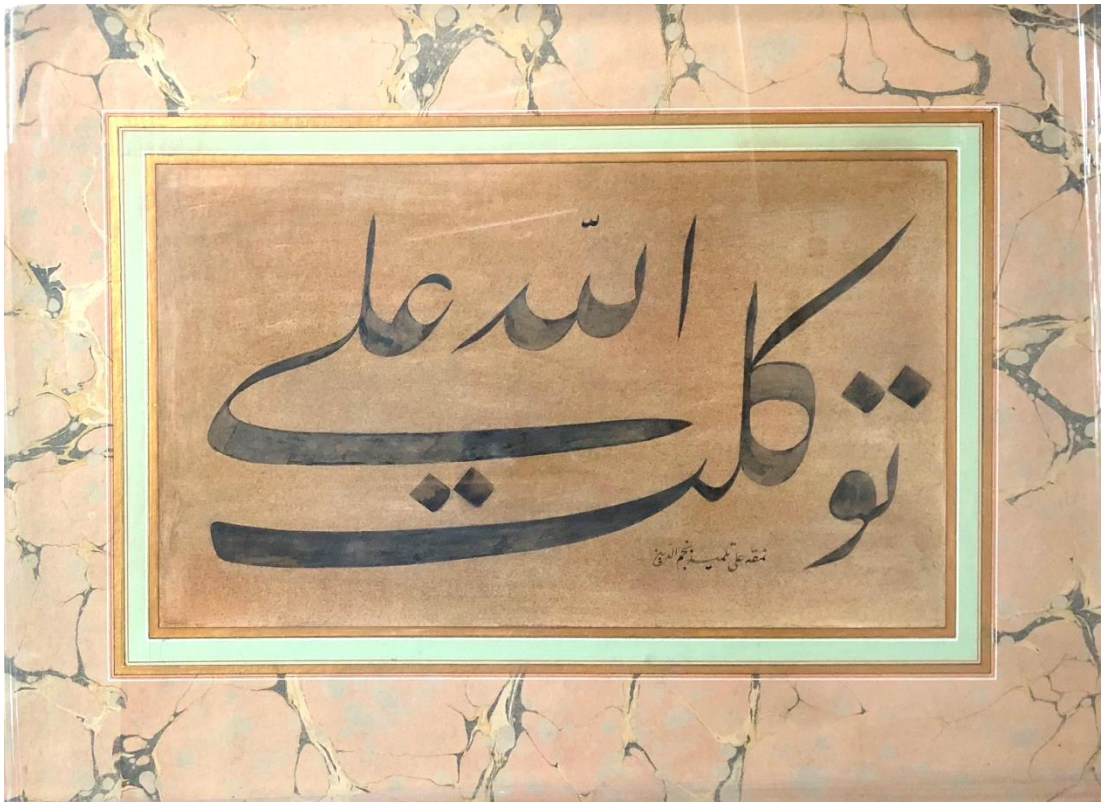
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **:** U.Derman,**age**., s.68

İmza **: -**

Diğer Özellikler **:** Ali Alparslan'ın celî nesta'lîk yazıdaki yeteneğini gösterir nitelikte bir yazıdır.

(F: Sümeyye Coşkun/2021)

Katalog No:180

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Tevekkeltü Alallâh"*

Tarihi : -

Eb'adı : 25,5x40 cm

Bulunduğu Yer : Hüseyin Gündüz Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler :

Katalog No:181

Adı **:** Celî Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Bu da geçer ya hû"*

Tarihi **: -**

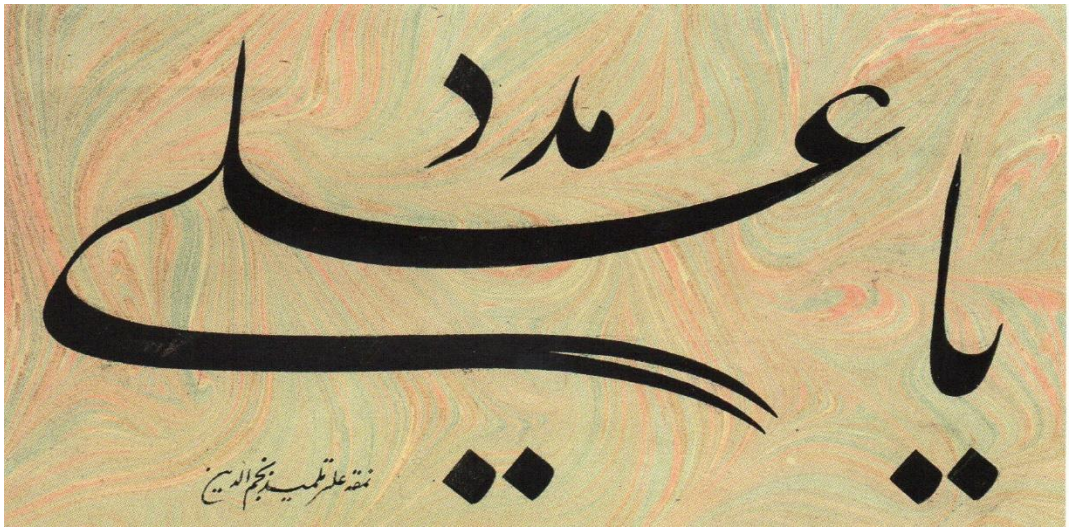
Eb'adı **:** 15x30 cm

Bulunduğu Yer **:** Ali Rıza Özcan Koleksiyonu

Kaynak **:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s. 119

İmza **: -**

Diğer Özellikler **:**

Katalog No:182

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Meded yâ Ali"*

Tarihi : -

Eb'adı : 21x37 cm

Bulunduğu Yer : Hüseyin Gündüz Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : *Ali* ismindeki *ya* harfinin uç kısmı Zülfikar şeklinde yapılmıştır. [97]

[97] Hz Ali (ra), savaşlara Zülfikar adlı kılıcıyla katılmıştır. Bu yüzden Zülfikar kılıcı, Hz Ali ile özdeşleşmiştir.

(F: Sümeyye Coşkun/2021)

Katalog No:183

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Bârekallâhu Teâlâ"*

Tarihi : -

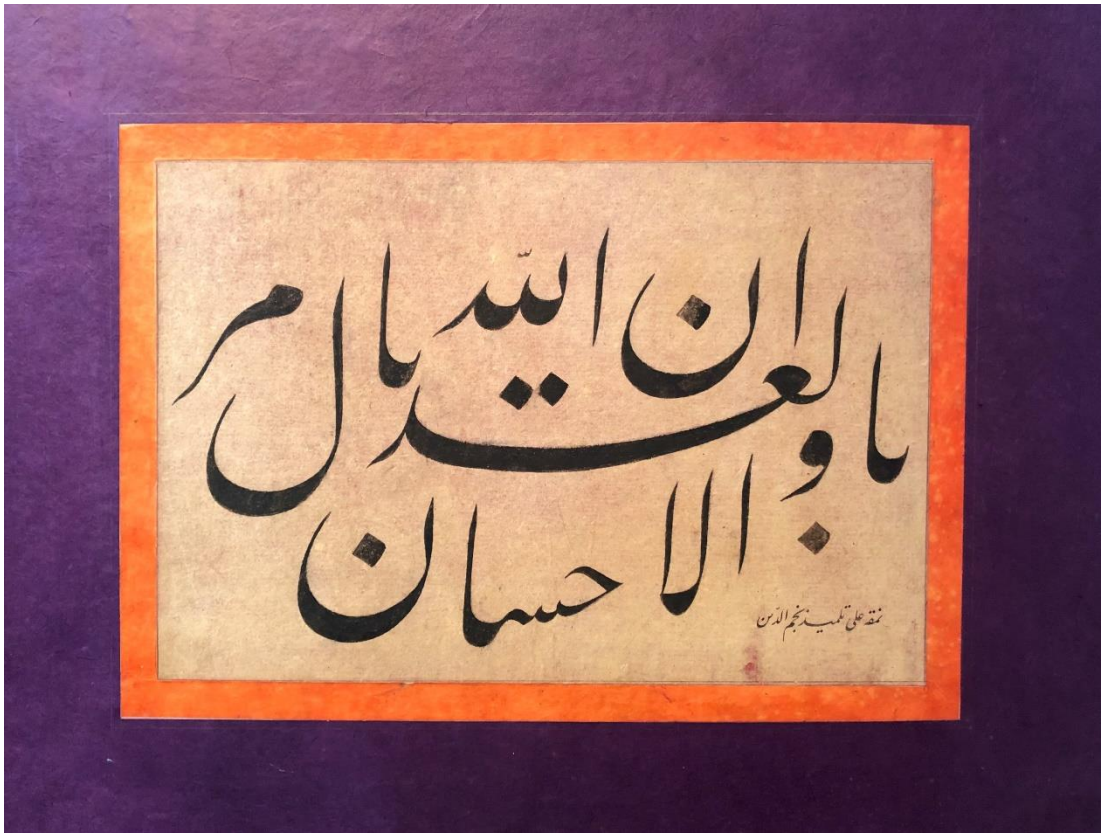
Eb'adı : 24,5x36,5 cm

Bulunduğu Yer : Hüseyin Gündüz Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler :

(F: Sümeyye Coşkun/2020)

Katalog No:184

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"İnnallâhe Ye'muru Bi'l Adl-i ve'l- İhsâni"* (Nahl 90)

Tarihi :

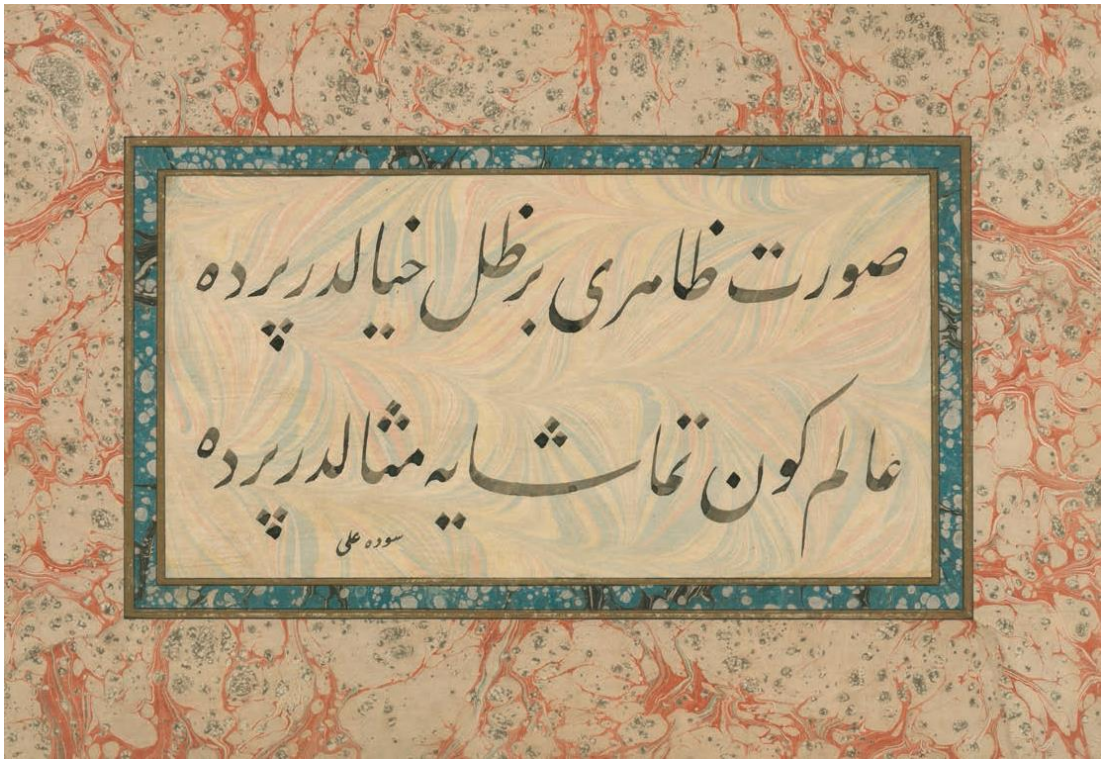
Eb'adı : 21x30 cm

Bulunduğu Yer : Hüseyin Hüsnü Türkmen Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Yukarıdan aşağı doğru tasarlanmış bir istiftir.

Katalog No:185

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Sûret-i zâhiri bir zıll-ı hayaldir perde,*
Âlem kevn-i temaşaya misaldir perde"

Tarihi : -

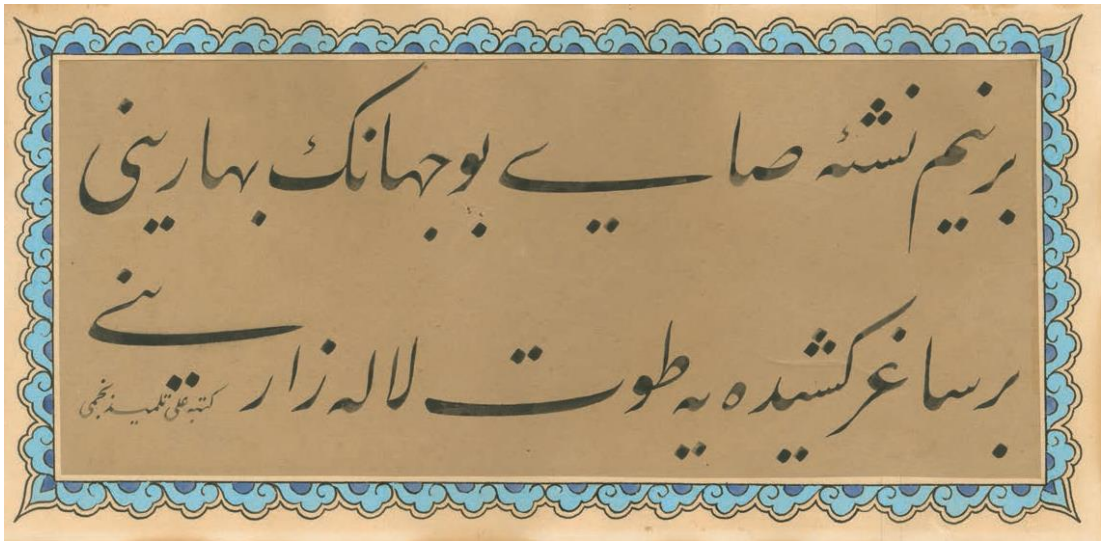
Eb'adı : 17x33 cm

Bulunduğu Yer : Şenol Tanju Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.117

İmza : *Sevvedehû Ali*

Diğer Özellikler : İmza kısmındaki *sevvedehû* ibaresi, hattatların tevâzu yahut karalama yazdığını belirtmek için kullandıkları bir ifadedir.

Katalog No:186

Adı : Celî Nesta'lîk Levha

Metni : *"Bir nîm neşe say bu cihânın baharını,*
Bir sâgar-ı keşideye tut lâlezârını"

Tarihi : -

Eb'adı : 10x22 cm

Bulunduğu Yer : Ceyhun Oydem Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.115

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmi*

Diğer Özellikler : Ketebe kısmında, Necmeddin Okyay'ın adı *Necmi* şeklinde yazılmıştır.

Katalog No:187

Adı **:** Besmele

Metni **:** *"Bismillâhirrahmanirrahîm"*

Tarihi **: -**

Eb'adı **: -**

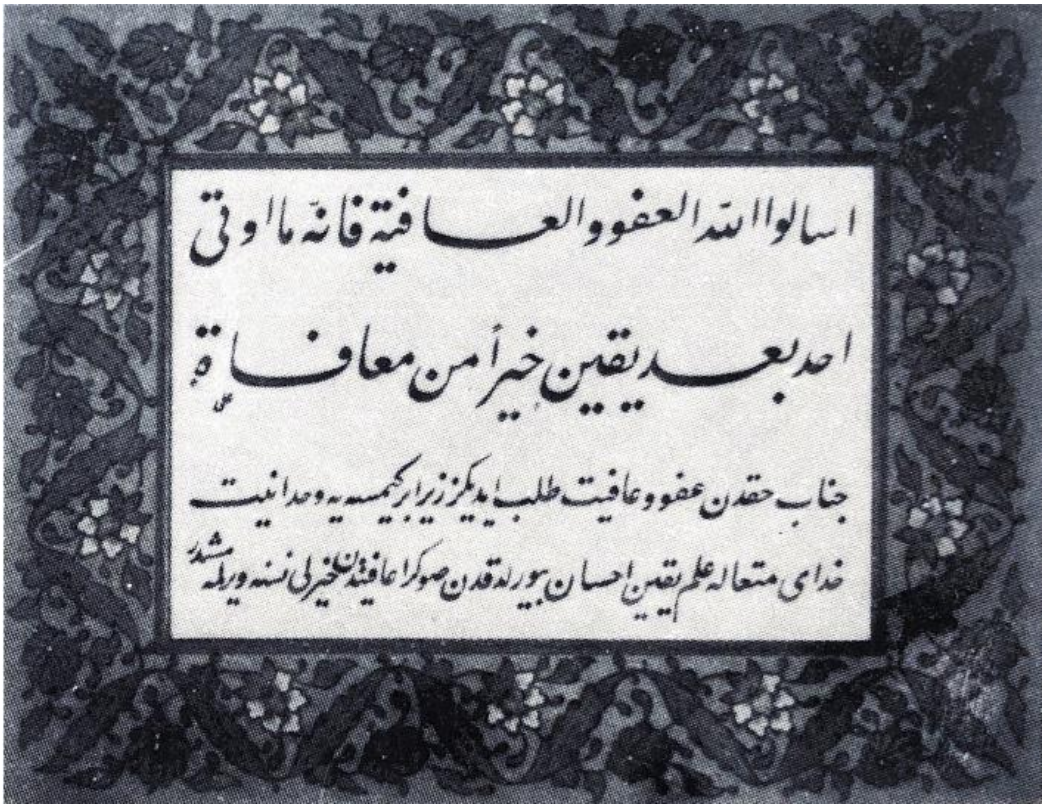
Bulunduğu Yer **:** Phebusmuzayede

Kaynak **:** Phebusmuzayede Instagram/2021

İmza **:** *Nemekahû Ali*

Diğer Özellikler **:** Hz Peygamber'e dayandırılan, Hz. Ali'ye atfedilen "Besmeleyi güzel yazan kişi affedilmiştir" müjdesi, hattatların besmele yazma gayretini arttırmıştır. Bu yüzden besmele, bütün yazı çeşitlerinde özenle ve sıklıkla yazılmıştır. Besmelenin başındaki bâ münâsebet, birliktelik anlamlarını taşımaktadır. Kulun Rabbi ile irtibatını kesmemesi, her işinde onun rızasını ve yardımını umması aslında murad-ı ilâhîdir.[98]

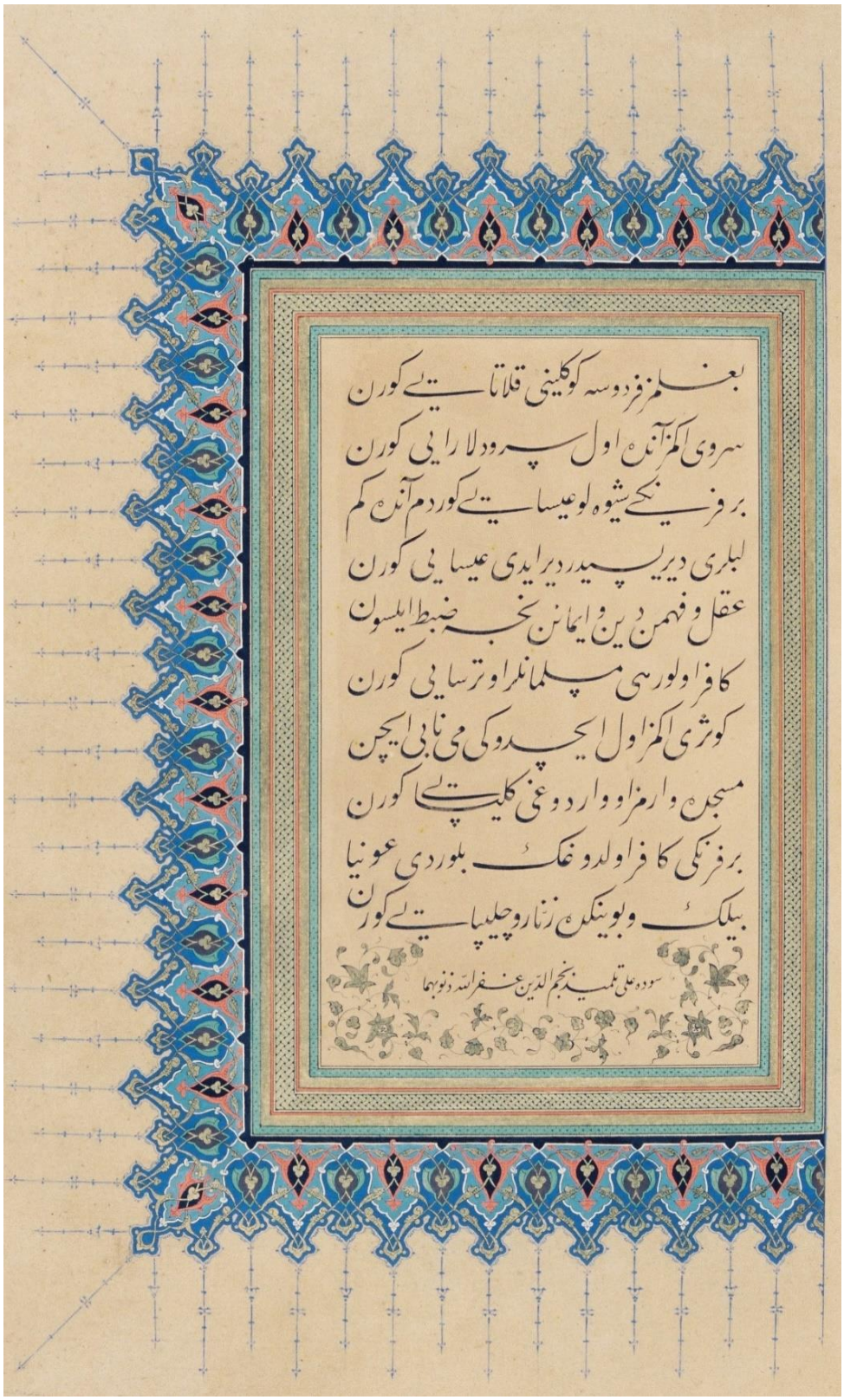
[98] Sacit Açıkgözoğlu, "Hat Sanatı ve Besmele", **Allah'ın Adıyla 60 Besmele** (haz. Ahmet Akcan), Artus Basım, İstanbul 2011, s. 13.

Katalog No:188

Adı	**:** Celî Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"İs Elullâhel Afve Ve'l Âfiyete Fe İnnehû Mâ Ûtiye Ehadün, Ba'de Yekînin Hayran Min Muâfâtin"* (Hadis-i Şerîf)
Tarihi	**: -**
Eb'adı	**: -**
Bulunduğu Yer	**: -**
Kaynak	**:** Muammer Ülker, **age.**, s. 46
İmza	**:** *Ali*
Diğer Özellikler	**:** *Hadis-i Şerif*'in altında, nesta'lîk yazı ile açıklaması yer almaktadır.

3.2 Nesta’lîk Yazıları

(F: Faruk Taşkale)

Katalog No:189

Adı **:** Nesta'lîk Kıt'a

Metni **:** *"Bağlamaz Firdevse gönlini Galatayı gören*
Servi anmaz anda ol serv-i dil-ârâyı gören
Bir Firengî şîvelü Îsâyî gördüm anda kim
Lebleri dirisüdür dir idi Îsâyı gören
Akl ü fehmin dîn ü îmânın nice zabt eylesün
Kâfir olur hey müselmanlar o tersâyı gören
Kevseri anmaz ol içdügi mey-i nâbı içen
Mescide varmaz o vardugı kilîsâyı gören
Bir Firengî kâfir oldugun bilürdi Avniyâ
Bilün ü boynunda zünnâr ü çelipâyı gören"[99]

Tarih **:** 1945-1953

Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **:** Mehmed Rado Koleksiyonu

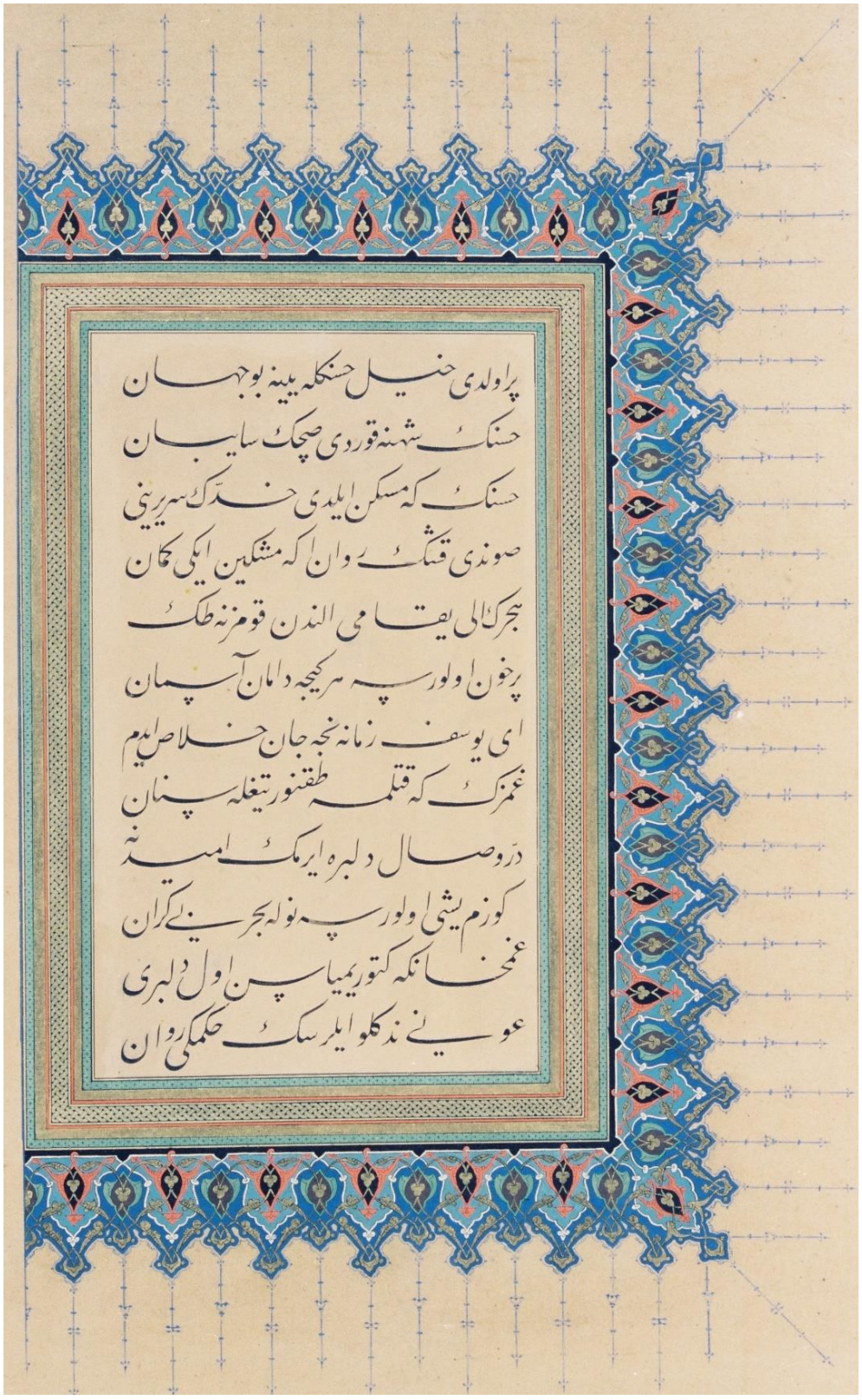
Kaynak **:** U. Derman, **age**., s.26

İmza **:** *Sevvedehû Ali Tilmîz-i Necmeddîn Gafera'llâhü zunûbehumâ*

Diğer Özellikler **:** Ali Alparslan'ın yazmış olduğu bu kıt'alar için hocası Necmeddin Okyay, Uğur Derman'ın da bulunduğu bir ortamda: *"Evlâdım, bizim Ali'nin eli o yıllarda son derecede sağlam ve harfleri kaleminden pürüzsüz çıkartanlardan olduğu için, icâzetini verdikten sonra, İsmail Hikmet Ertaylan'ın derleyip toparlamaya çalıştığı Fâtih Dîvânı'na, Fâtih Sultan Mehmed'in Avnî mahlasıyla inşâd ettiği şiirlerden ikisini hurde ta'lîkle yazmasını istedim, o da yüzümü kara çıkarmadı"*[100] demiştir.

---

99 A. Atillâ Şentürk, **Osmanlı Şiiri Antolojisi**, Yky Yay., İstanbul 2017, s. 43.
100 Uğur Derman, **age.**, s. 21.

پراولدی خیل حسنکله یینه بوجهان
حسنک شهنه قوردی صچک سایبان
حسنک که مسکن ایلدی خدک سریرینی
صوندی قشکرو ان اکه مشکین ایکی کمان
هجرک الی یقامی الندن قومزنه طک
پرخون اولور سپه هر کیجه دامان آسمان
ای یوسف زمانه نجه جان خلاص ایدم
غمزک که قتلمه طقنور تیغله سنان
درد وصال دلبره ایرمک امیدنه
کوزم یشی اولور سپه نوله بحر بیکران
غمخانکه کتوریمیاسن اول دلبری
عویلنه ندکلو ایلرسک حکمکی روان

Katalog No:190

Adı **:** Nesta'lîk Kıt'a

Metni **:** *"Pür oldı hayl-i hüsnün yine bu cihân*
Hüsnün şehine kurdı saçun sâye-bân
Hüsnün ki mesken eyledi haddün serîrini
Sundı kaşun revân ana meşkin iki kemân
Hecrün eli yakamı elinden komaz ne tan
Pür-hûn olursa her gice dâmân-ı âsmân
Ey Yûsuf-ı zemâne nice cân halâs idem
Gamzen ki katlüme takınur tîğ ile sinân
Dürr-i visâl-i dilbere irmek ümîdine
Gözüm yaşı olursa n'ola bahr-i bî- kerân
Gam- hânene getürimeyesun ol dilberi
'Avni ne denlü eylersen hükmüni revân"[101]

Tarihi **:** 1945-1953

Eb'adı **: -**

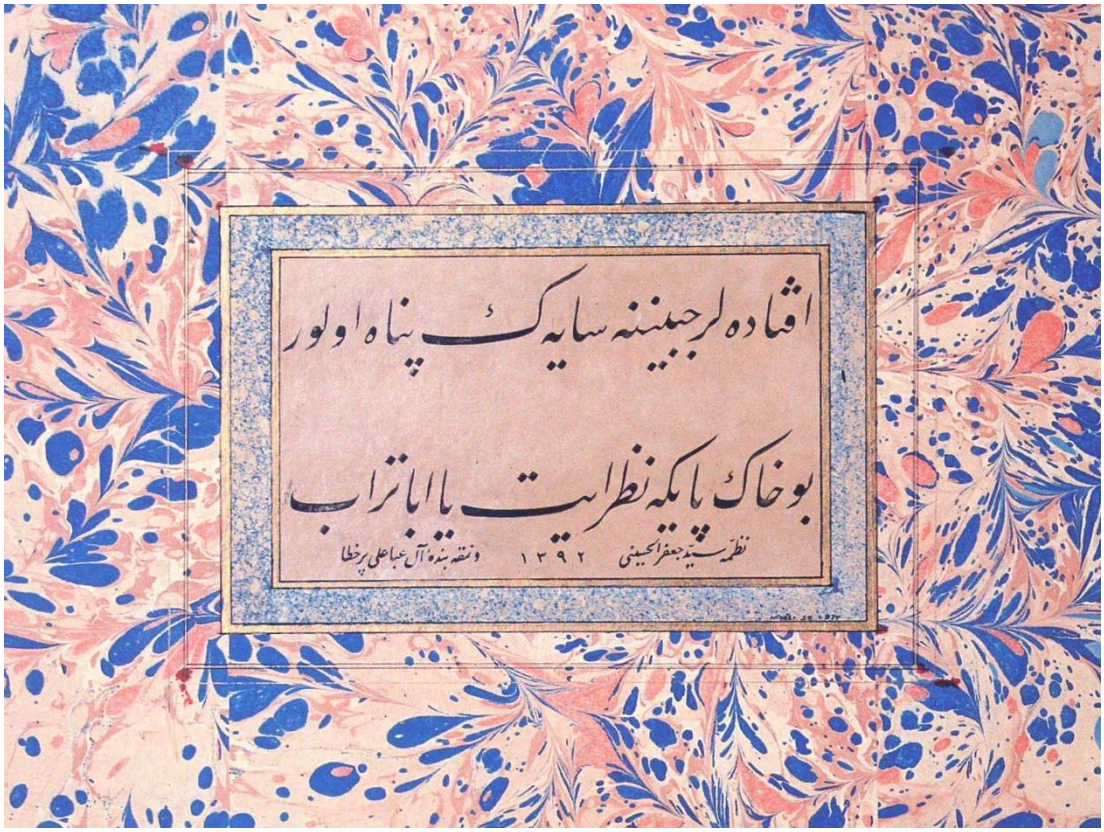
Bulunduğu Yer : Mehmed Rado Koleksiyonu

Kaynak **:** U. Derman, **age**., s.27

İmza **:-**

Diğer Özellikler **:** Fâtih Dîvânı'nın ilk beytinin aslı**,** *Hüsnün şehine kurdı saçun müşk sâye-bân* şeklindedir. İkinci beyitte geçen *meşkin* kelimesi ise Fâtih Dîvânı'nda *miskîn* olarak geçmektedir. Dîvandaki şiirler, 1945-1953 yılları arasında yazılmıştır. Tezhip, Rikkat Kunt'a aittir.

[101] Muhammed Nur Doğan, **Fâtih Dîvânî ve Şerhi**, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay., İstanbul 2014, s. 439.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:191

Adı : Nesta'lîk Levha

Metni : *"Üftâdeler cebînine sâyen penâh olur.*
Bu hâk-i pâyine nazar et yâ Ebâ Türâb"

Tarihi : H. 1392 (1972)

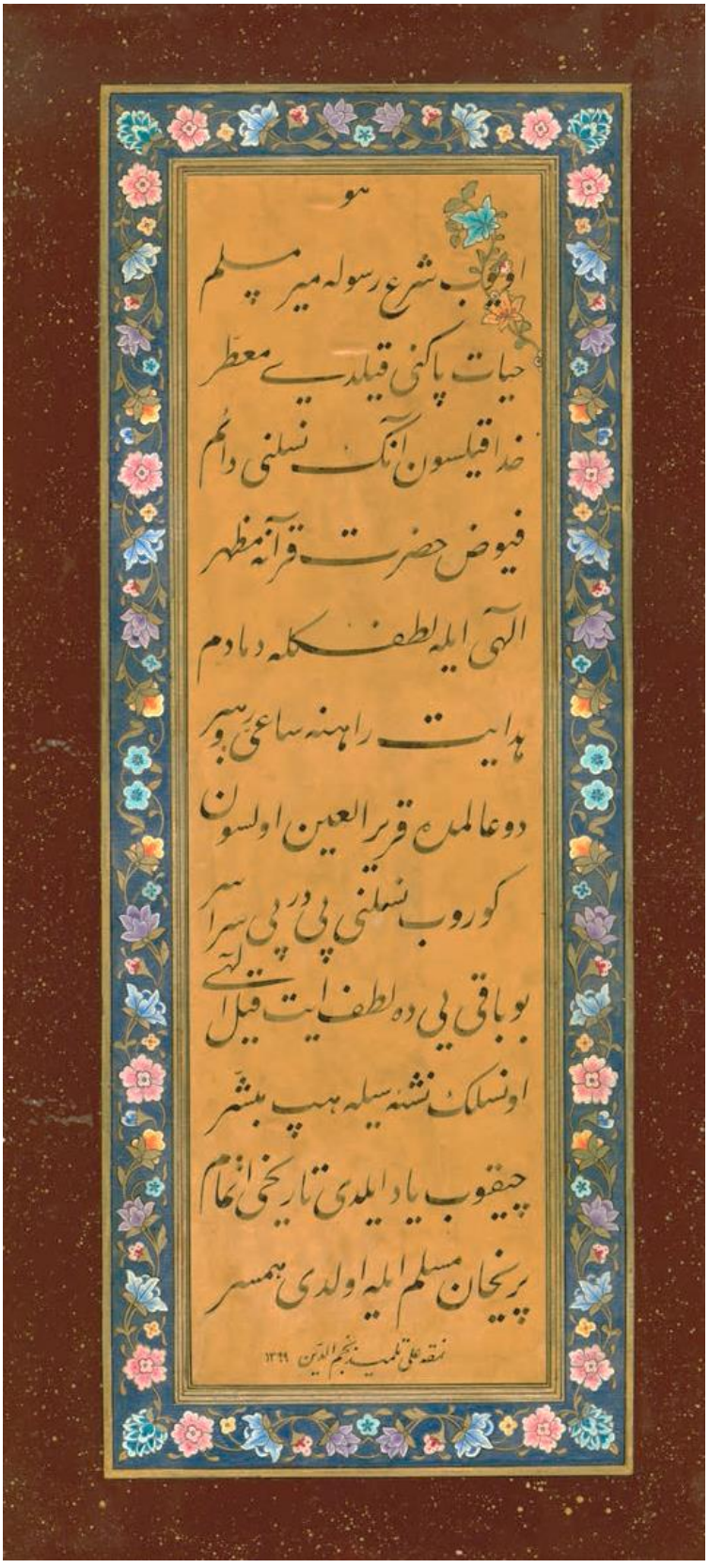
Eb'adı : 30x40 cm

Bulunduğu Yer : Yüksel Gölpınarlı Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Bende-i Âl-i Abâ Aliyy-i Pür-hatâ*

Diğer Özellikler : Levhanın sağ alt kısmında, şairin ismi belirtilerek *Nezzame Seyyid Câ'ferü'l- Hüseyni* yazmaktadır.

هو
اولیوب شرع رسوله میر مسلم
حیات پاکنی قیلدی معطر
خدا قیلسون انگ نسلنی دائم
فیوض حضرت قرآنه مظهر
الهی ایله لطف کله دادم
هدایت راهنه ساعی رهبر
دو عالمده قریر العین اولسون
کوروب نسلنی پی در پی سراسر
بو باقی یی ده لطف ایت قیل الهی
اونسلک نشئه سیله هپ بشر
چیقوب یاد ایلدی تاریخی اتمام
پریخان مسلم ایله اولدی همسر
نقشه علی تلمیذ نجم الدین ۱۳۲۹

Katalog No:192

Adı **:** Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Uyub şer'i Rasûle mîr-i Müslim*

Hayat-ı pâkini kıldı muattar

Hüdâ kılsun ânın neslini dâim

Füyûz-u hazret-i Kur'ana mazhar

İlâhî eyle lütfunla demâ dem

Hidâyet râhına sâiyyü rahber

Dû âlemde karîrü'l ayn olsun

Görüb neslini peyder pey serâser

Bu Bâkîyi de lütf et kıl ilâhî

O neslin neşesiyle hep mübeşşer

Çıkub yâd eyledi târihi itmâm

Perihan Müslim ile oldı hemser"

Tarihi **:** H.1399 (1979)

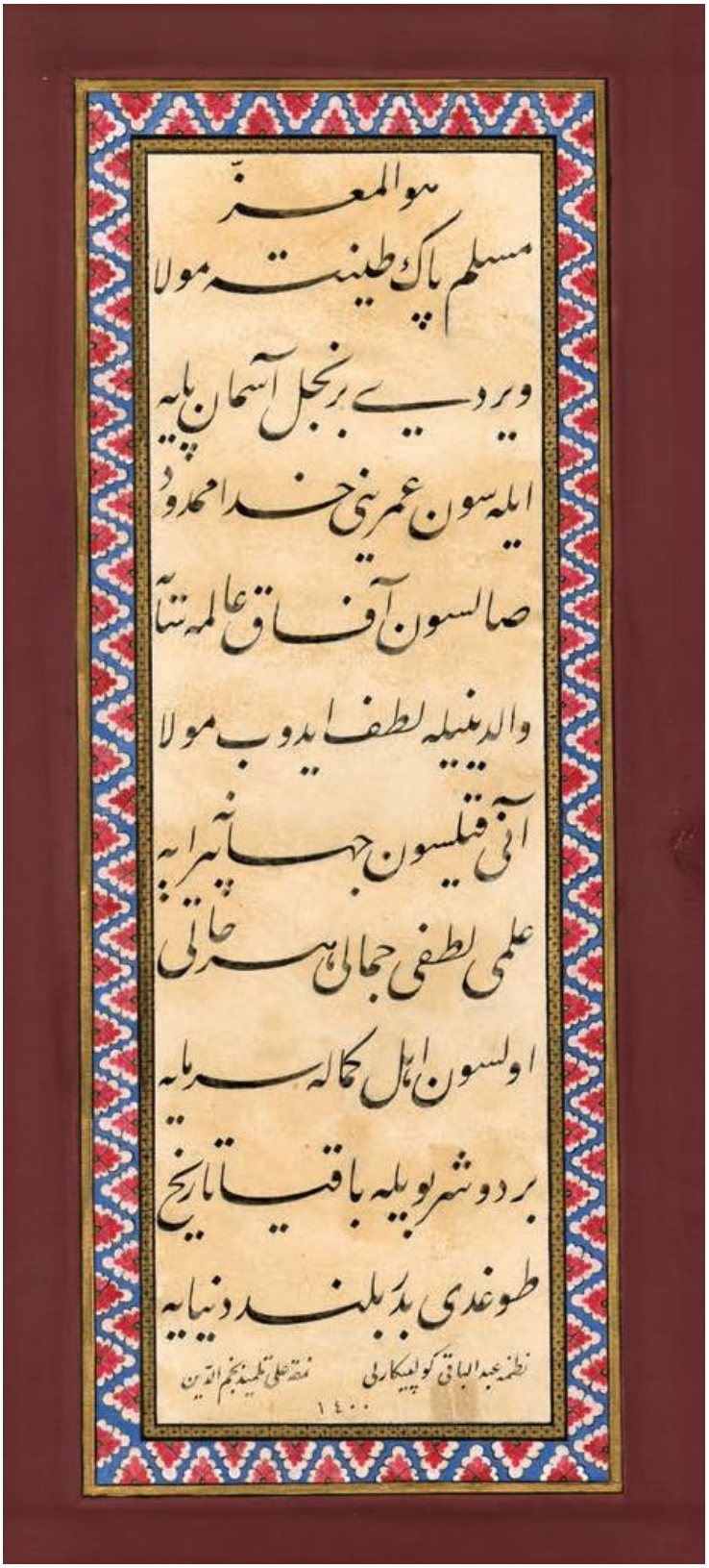
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **:** Müslim Ülgen Koleksiyonu

Kaynak **:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.42

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Abdülbâkî Gölpınarlı'nın , Müslim Bey ve Perihan Hanım'ın evlilikleri için ebced hesabıyla düşürdüğü tarihi Ali Alparslan, nesta'lîk yazı çeşidi ile yazmıştır.

هو المعزّ

مسلم پاک طینت مولا

ویردیے برنجل آسمان پایه

ایله سون عمرینی خدا ممدود

صالسون آفاق عالمه تنا یه

والدینیله لطف ایدوب مولا

آبی قیلسون جهانیرا یه

علمی لطفی جمالی هر حالی

اولسون اهل کمالہ سرمایه

بر دو شربو پیله باقیه تاریخ

طوغدی بدر بلند دنیایه

نظمه عبد الباقی کوپیکارلی نقشه علی تلمیذ نجم الدین

١٤٠٠

Katalog No:193

Adı **:** Nesta'lîk Levha

Metni : "*Hüve'l Muizzü*

Müslim pâk tîneti Mevlâ

Verdi bir nahl-i âsuman pâye

Eylesün ömrünü Hüdâ memdûd

Salsun âfâkı âleme sâye

Vâlideyniyle lütf edip Mevlâ

Ânı kılsun cihâna pîrâye

İlmi lutfi cemâlî her hâli

Olsun ehl-i kemâle sermâye

Bir düşer böyle Bâkîyâ tarih

Toğdu bedr-i bülend dünyaya"

Tarihi **:** H.1400 (1980)

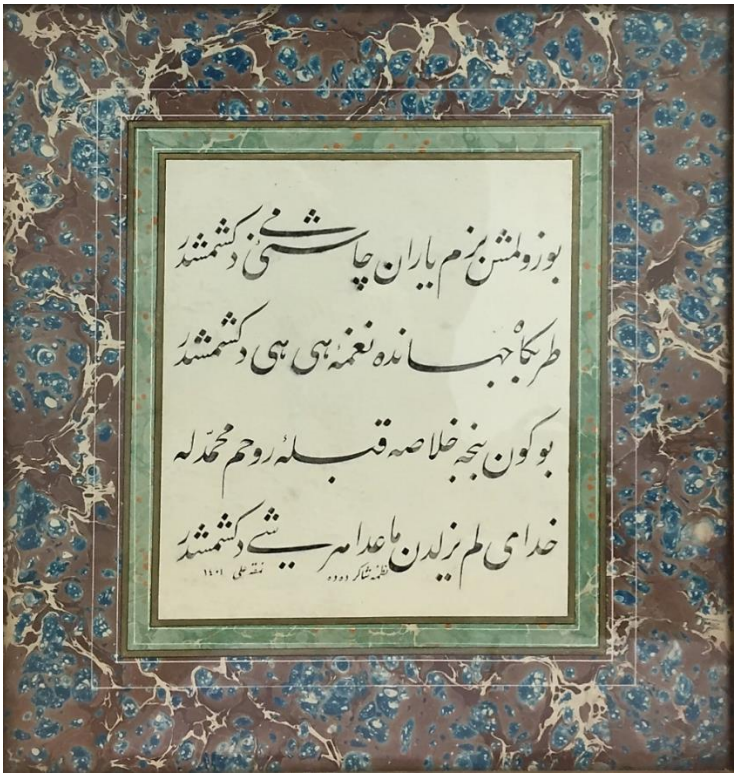
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **:** Müslim Ülgen Koleksiyonu

Kaynak **:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.41

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Abdülbâkî Gölpınarlı'nın, Müslim Bey ve Perihan Hanım'ın doğan çocukları için ebced hesabıyla düşürdüğü tarih**.**

Katalog No:194

Adı **:** Nesta’lîk Levha

Metni **:** *“Bozulmuş bezm-i yârân çâşnî-i mey değişmişdir*
Tarabgâh-ı cihanda nağme-i hey hey değişmişdir
Bugün bence hülâsa kıble-i ruhum Muhammed’le
Hudâ-yı lem- yezelden mâ’adâ her şey değişmişdir.”

Tarihi **:** H.1401 (1981)

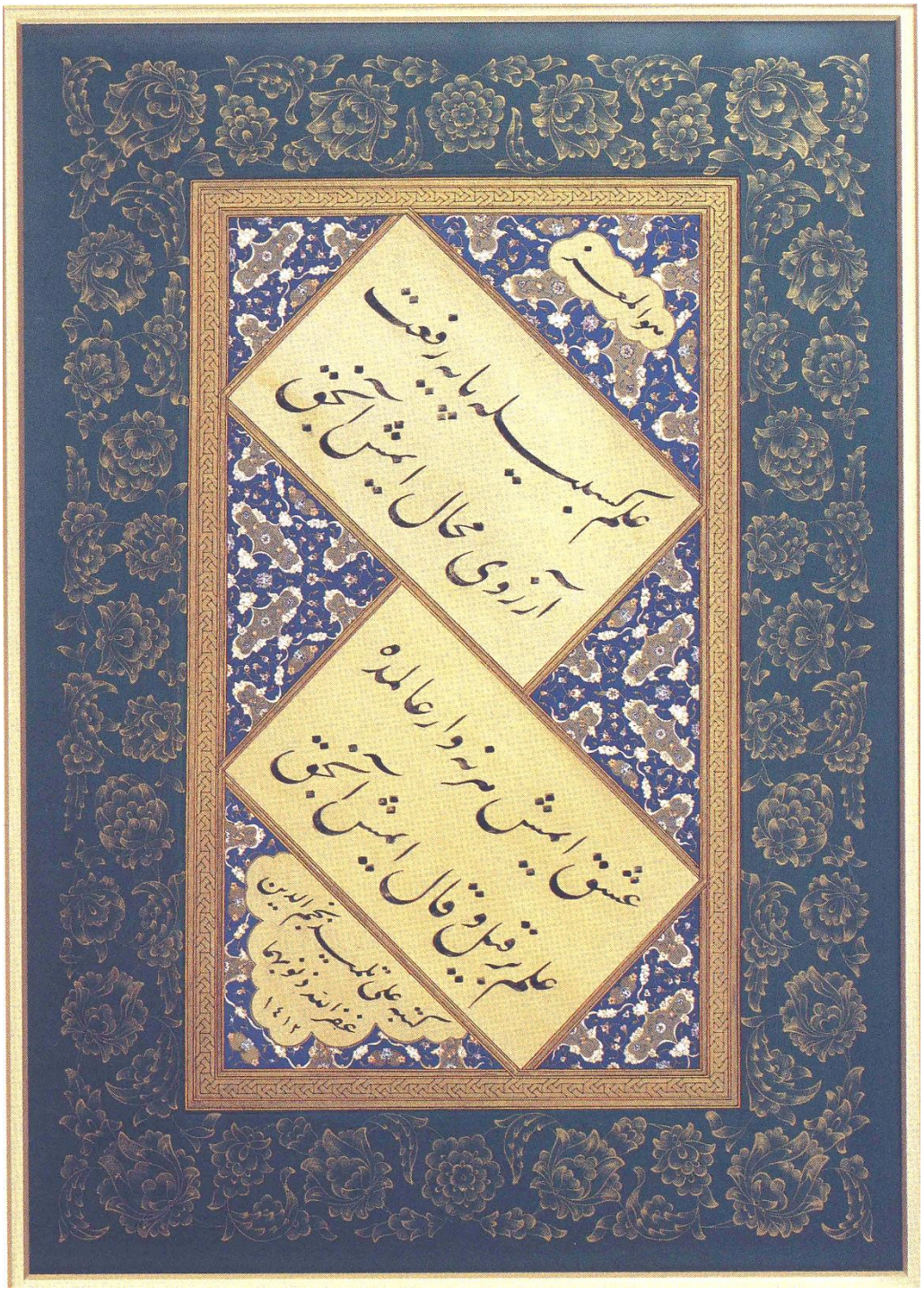
Eb’adı **:** -

Bulunduğu Yer **:** -

Kaynak **:** Twitter (M. Cüneyt Kaya /25.02.2021)

İmza **:** *Nemekahû Ali*

Diğer Özellikler **:** Nazım, Ayaşlı Şakir Dede’ye aittir.

علم کیمیا سه بار رفت
آزادی محال امید آخر
عشق امیش مرده وار عالمده
علم را قیل و قال امید آخر
کتبه علی بن یحیی بن نجم الدین
غفر الله ذنوبهما
۱۴۱۲

Katalog No:195

Adı : Mâil Kıt'a

Metni **:** "*İlm kesbiyle pâye-i rif'at,*
Ârzû-yı muhâl imiş ancak.
Aşk imiş her ne var, âlemde,
İlm bir kîl ü kal imiş ancak."

Tarihi : H.1412 (1993)

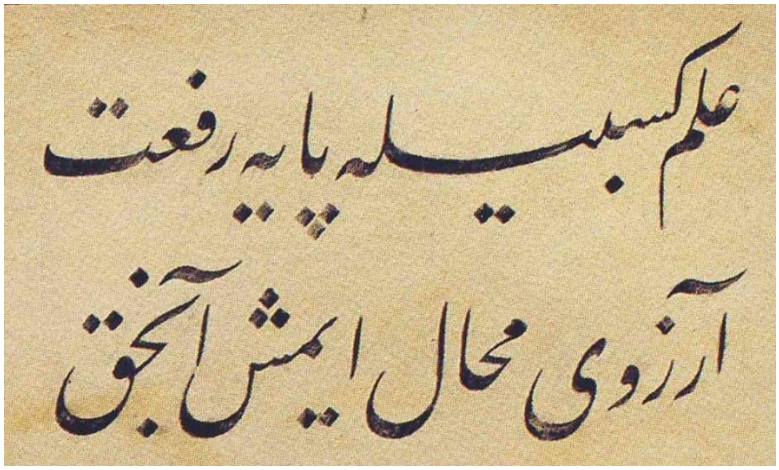
Eb'adı **:** 26x15 cm

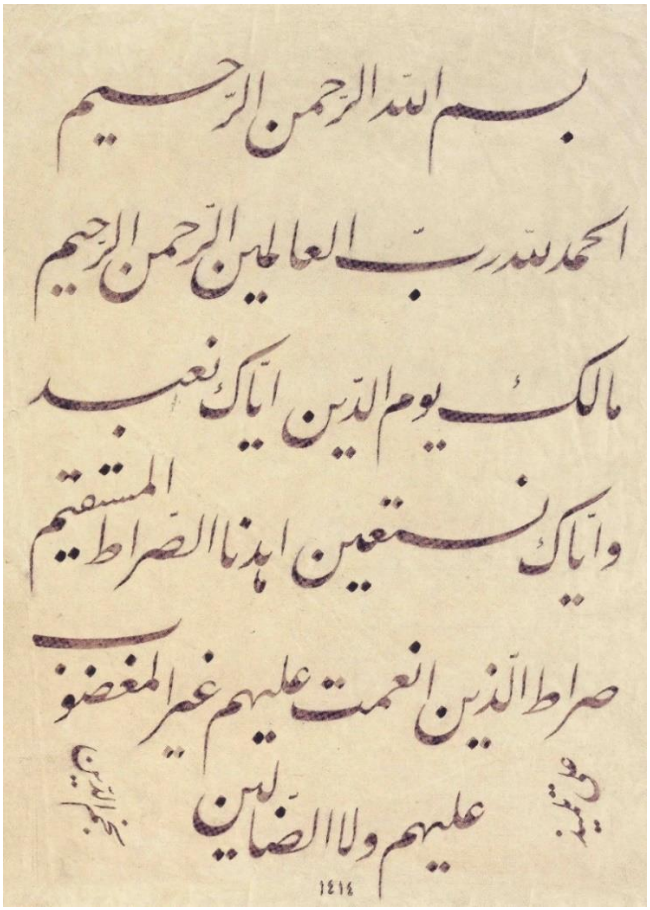
Bulunduğu Yer **:** Nermin Özer Koleksiyonu

Kaynak **:** -

İmza **:***Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddîn Gafera'llâhü zunûbehumâ*

Diğer Özellikler **:** Şiir, mâil kıt'a şeklinde yazılmıştır.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:196

Adı **:** Nesta’lîk Levha

Metni **:** *“Fâtiha Sûresi”*

Tarihi **:** H.1414 (1994)

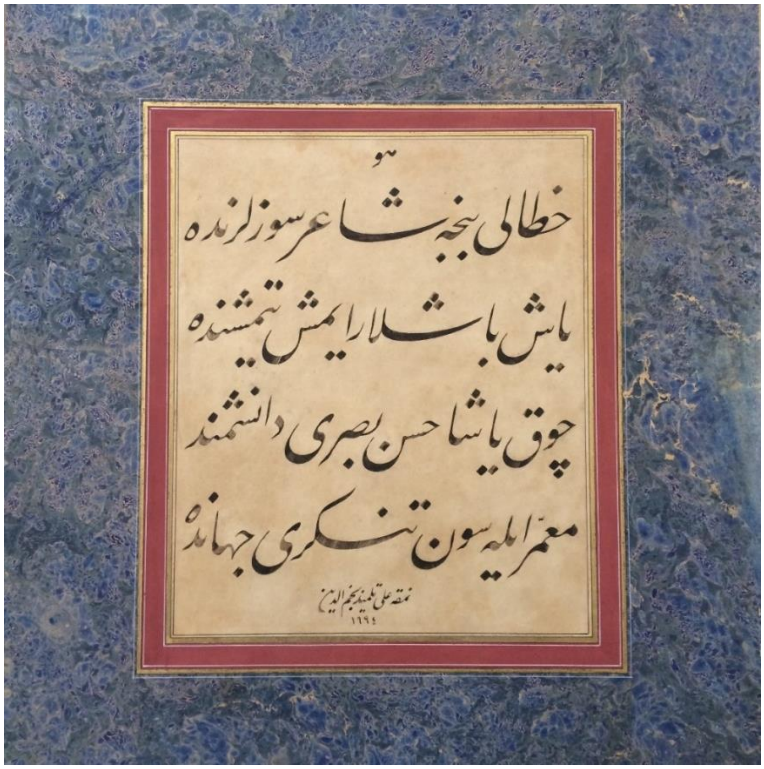
Eb’adı **: -**

Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **: -**

İmza **:** *Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** İmza kısmı, dikey bir şekilde yazılmıştır.

Katalog No:197

Adı : Nesta'lîk Levha

Metni : *"Hatalı bence şair sözlerinde*
Yaş başlar imiş yetmişinde
Çok yaşa Hasan Basri danişmend
Muammer eylesun tengri cihanda"

Tarihi : M.1994 (1414)

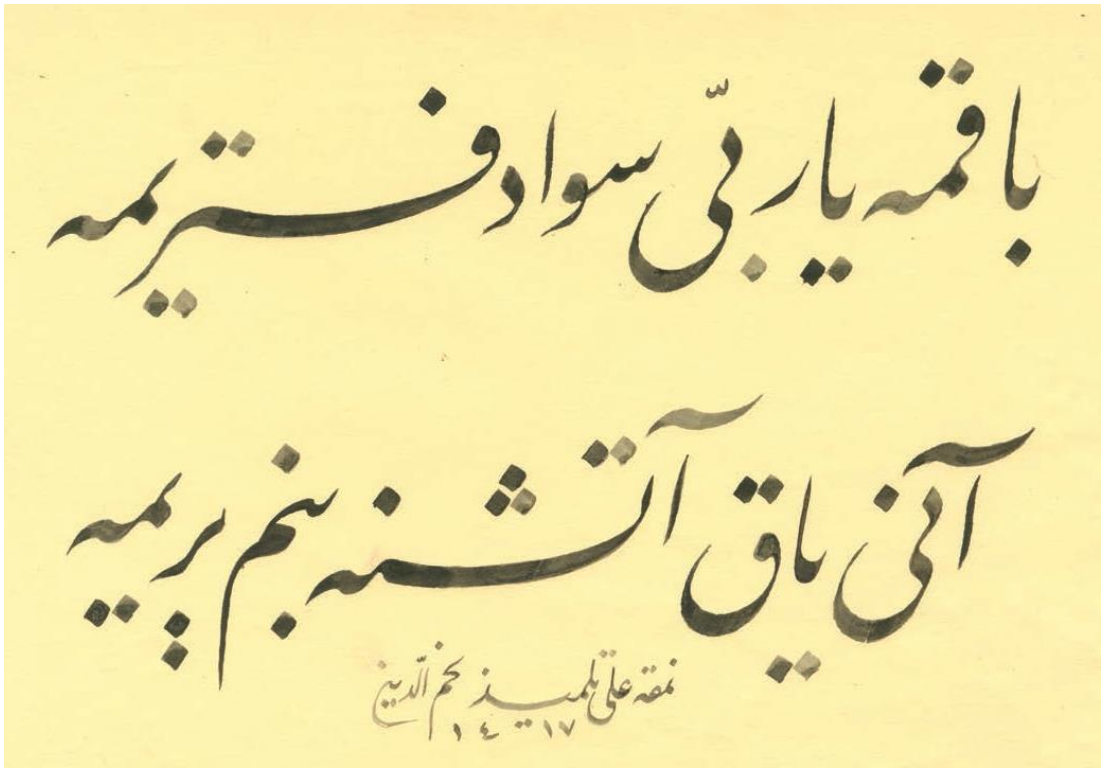
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : Abdurrahman Kılıç Koleksiyonu

Kaynak : -

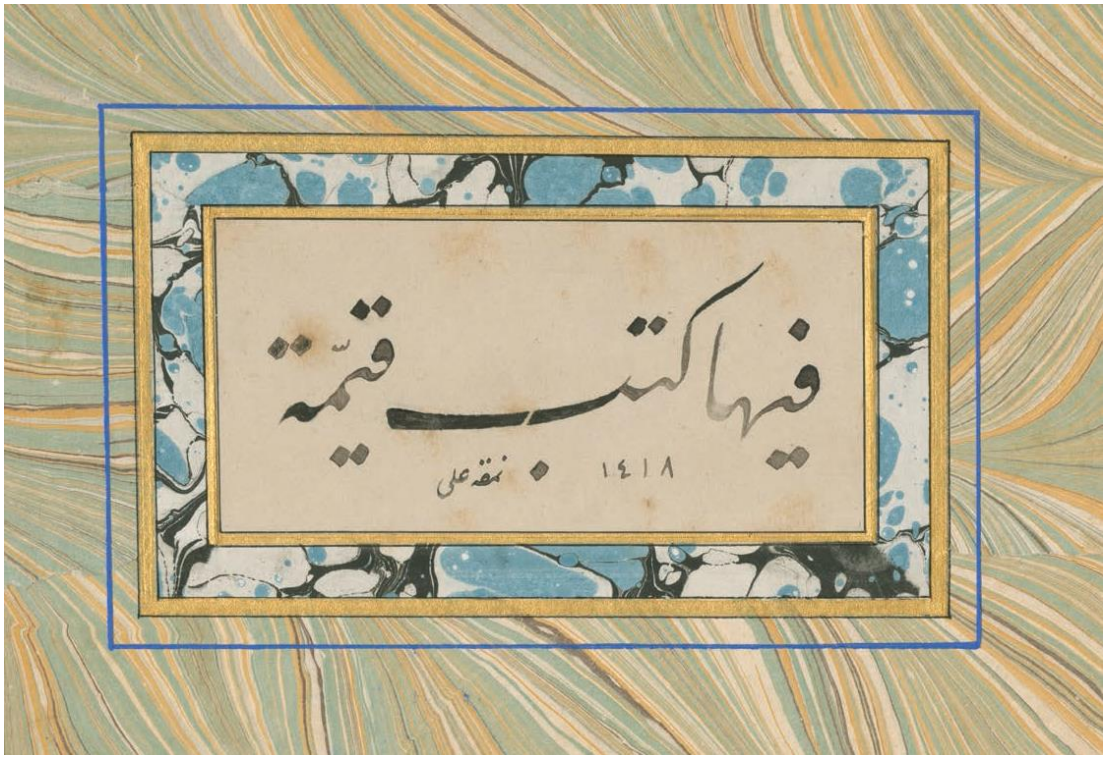
İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler :

Katalog No:198

Adı	**:** Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Bakma Yâ Rabb(i) sevâd-ı defterime* *Ânı yak âteş(in)e benim yerime"*
Tarihi	**:** H. 1417 (1996)
Eb'adı	**:** 19x25 cm
Bulunduğu Yer	**:** Ali Rıza Özcan Koleksiyonu
Kaynak	**:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.80
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** Birinci satırda, bir tane *dal* harfi eksiktir.

Katalog No:199

Adı : Nesta'lîk Levha

Metni : *"Fiha Kütübü'n- Kayyimeh"* (Beyyine 3)

Tarihi : H. 1418 (1997)

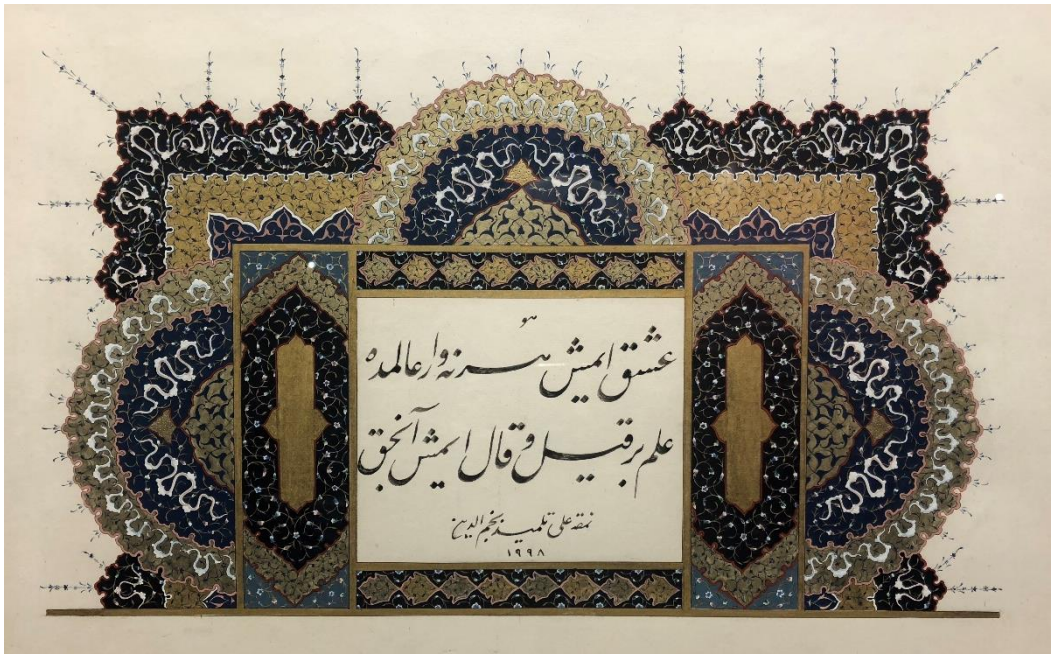
Eb'adı : 10x15cm

Bulunduğu Yer : Hikmet Adıgüzel Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.83

İmza : *Nemekahû Ali*

Diğer Özellikler :

(F: Sümeyye Coşkun/2019)

Katalog No:200

Adı : Nesta'lîk Levha

Metni : *"Aşk imiş her ne var, âlemde,*
İlm bir kîl ü kal imiş ancak"

Tarihi : M.1998 (1418)

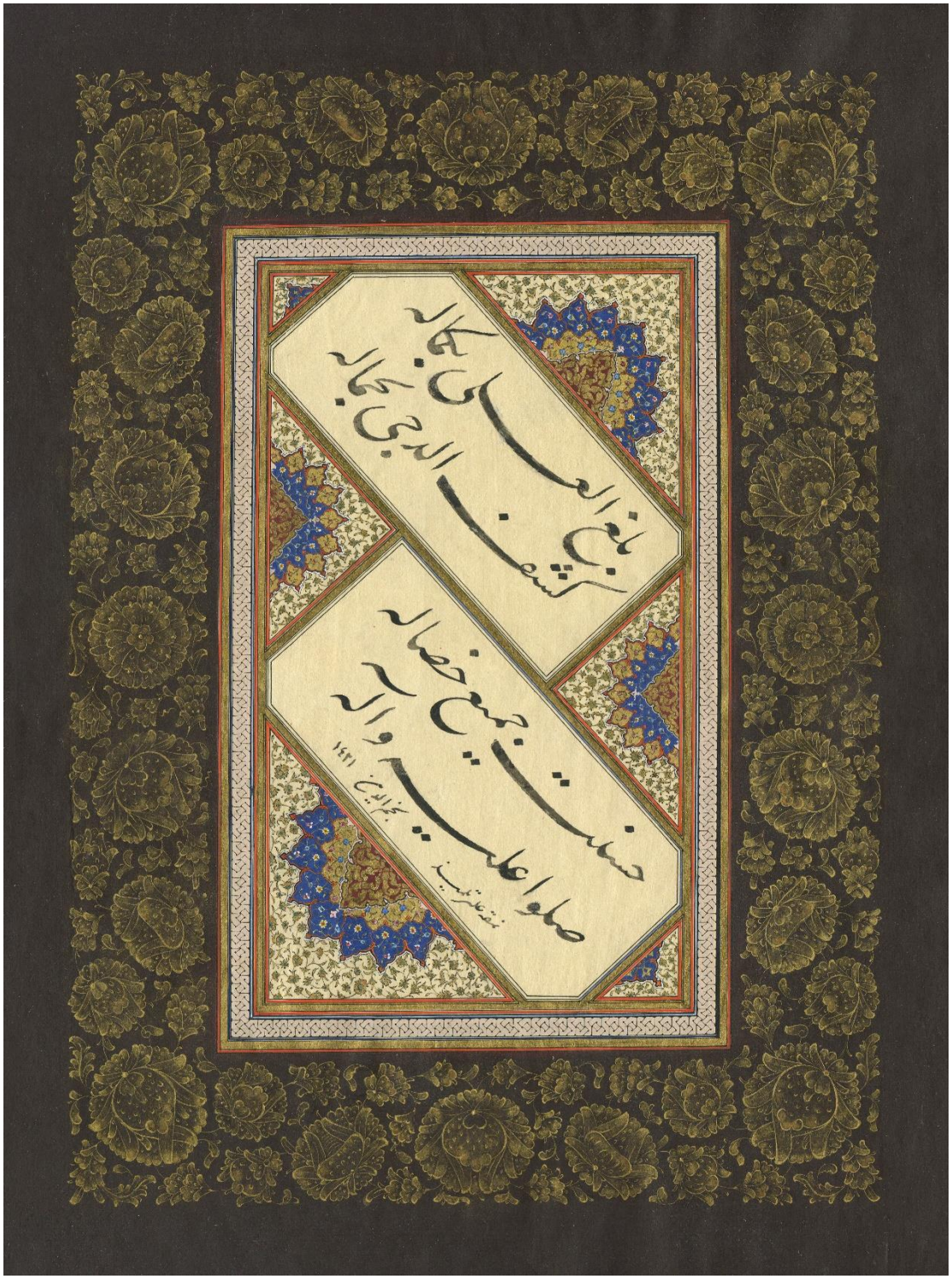
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Eda Şahan'ın **Aşk ile Gör** Tezhip Sergisi'nde sergilenmiştir. (25.02.2019)

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : En başta, *hu* yazmaktadır.

(F:Arda Çakmak)

Katalog No: 201

Adı : Mâil Kıt’a

Metni **:** *“Belaga'l-ulâ bi kemâlihî*

Keşefe'd-dücâ bi cemâlihî

Hasünet cemîu hısâlihî

Sallû aleyhi ve âlihî”

Tarihi **:** H.1421 (2000)

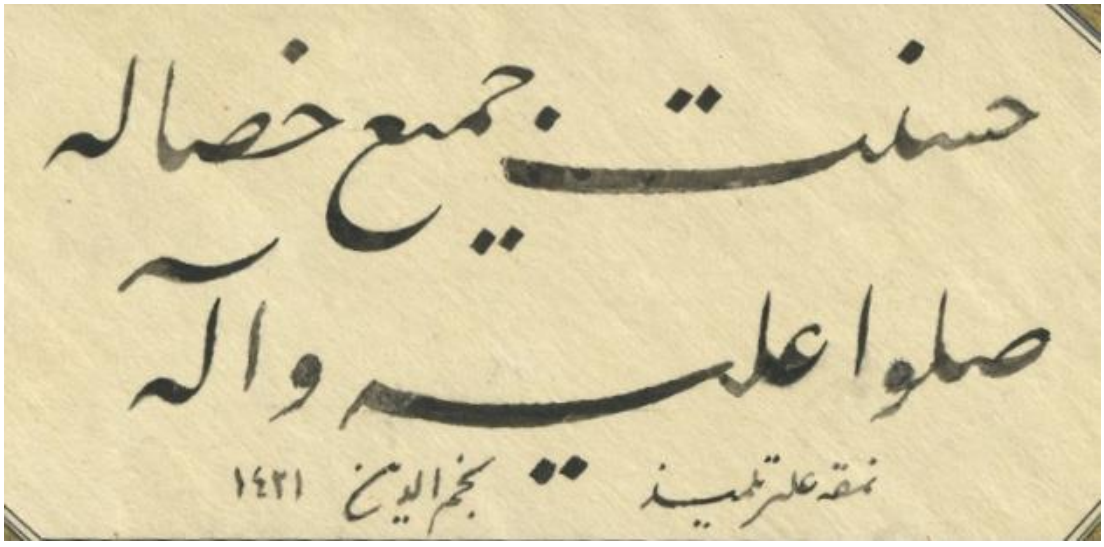
Eb’adı **:** 27x35 cm

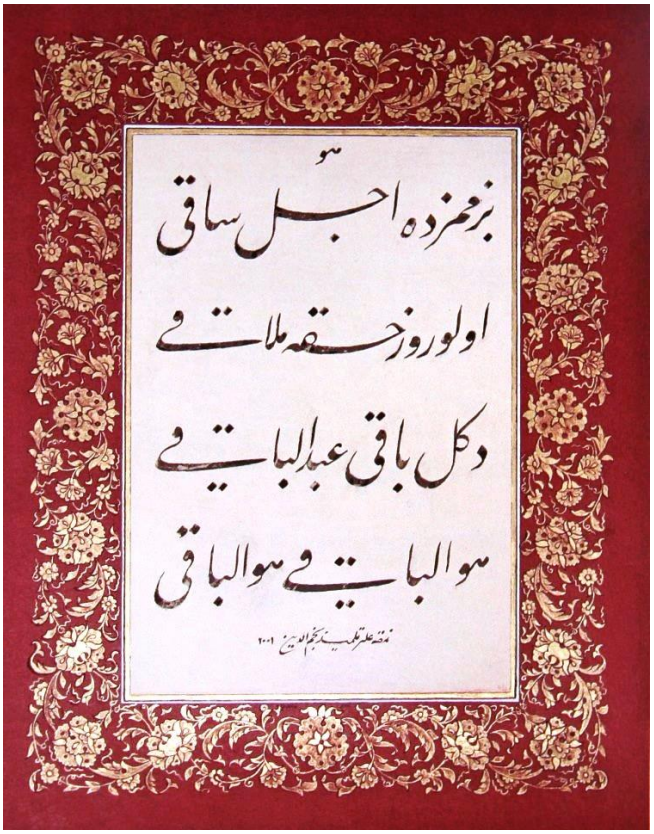
Bulunduğu Yer **:** Arda Çakmak Koleksiyonu

Kaynak **: -**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Tezhip, Arda Çakmak’a aittir.

(F:Talip Mert Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:202

Adı **:** Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Bezmimizde ecel sâkî*
Oluruz Hakk'a mülâkî
Değil Bâkî Abdülbâkî
Hüve'l Bâkî, Hüve'l Bâkî"

Tarihi **:** M.2001 (1422)

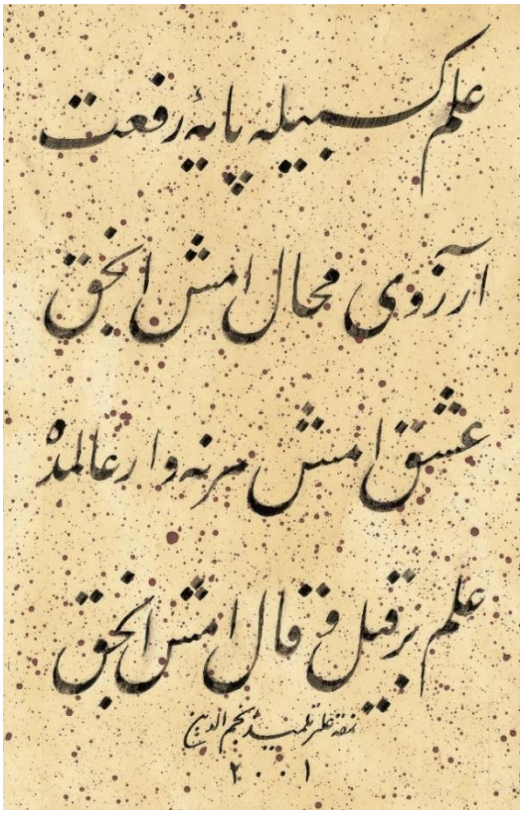
Eb'adı **:** 38x30 cm

Bulunduğu Yer **:** Yüksel Gölpınarlı Koleksiyonu

Kaynak **:**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:**

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:203

Adı **:** Nesta'lîk Levha

Metni **:** "*İlm kesbiyle pâye-i rif'at,*
Ârzû-yı muhâl imiş ancak.
Aşk imiş her ne var, âlemde,
İlm bir kîl ü kal imiş ancak."

Tarihi **:** M.2002 (1423)

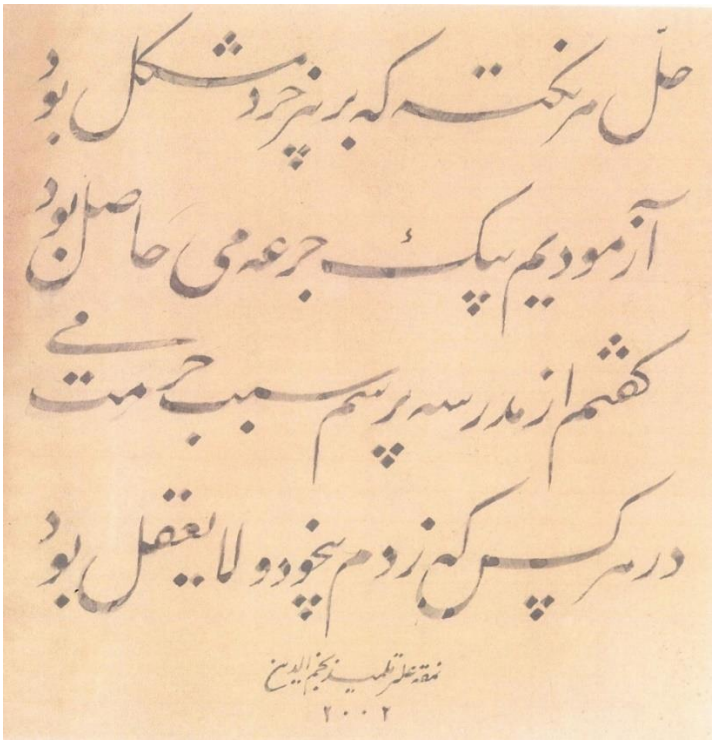
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **:**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:**

Katalog No:204

Adı **:** Nesta'lîk Kıt'a

Metni **:** "*Halli her nokte kiber pir-i hıred muşkil bûd*

Âzm-u dîm beyek core'i mey hâsıl bûd

Koftem ez medrisi pürsem sebibi hürmeti mey

Der-i herkes ki zedem bi hod ve la ye'gel bûd"

Tarihi **:** M.2002 (1423)

Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **:** Ali Rıza Özcan Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Şiir, Farsçadır.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:205

Adı : Mâil Kıt’a

Metni **:** *“Belaga'l-ulâ bi kemâlihî*

Keşefe'd-dücâ bi cemâlihî

Hasünet cemîu hısâlihî

Sallû aleyhi ve âlihî”

Tarihi **:** M. 1999 (1420)

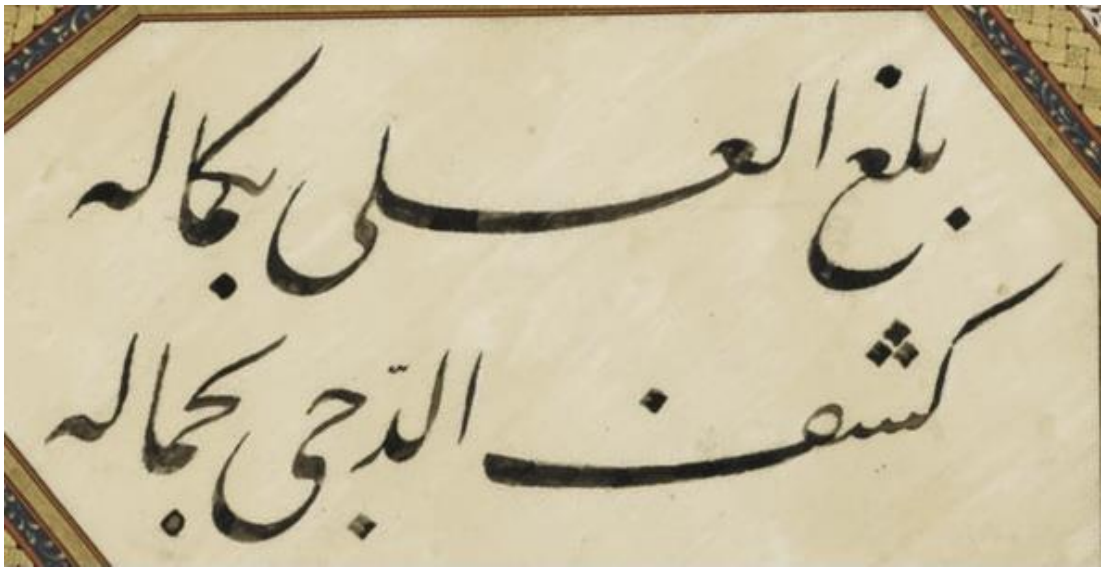
Eb’adı **: -**

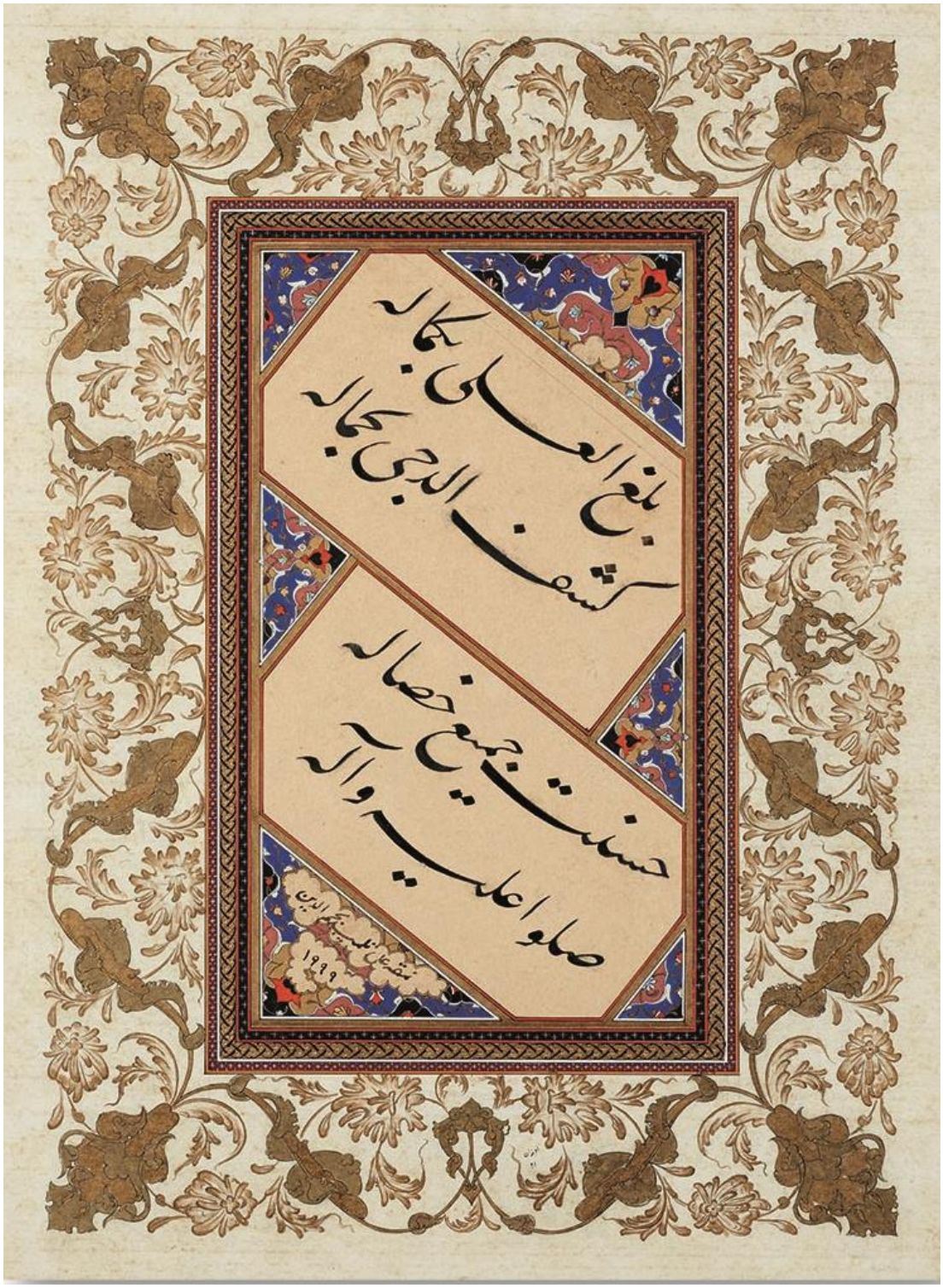
Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **: -**

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler **:** Mail kıt’a şeklinde tasarlanan bu yazının, her satırında keşîde yapılmıştır.

بلغ العلی بکمالہ
کشف الدجی بجمالہ
حسنت جمیع خصالہ
صلوا علیہ وآلہ

Katalog No:206

Adı : Mâil Kıt’a

Metni **:** *“Belaga'l-ulâ bi kemâlihî*

Keşefe'd-dücâ bi cemâlihî

Hasünet cemîu hısâlihî

Sallû aleyhi ve âlihî”

Tarihi **:** M. 1999 (1420)

Eb’adı **:** 30,5x21,5 cm

Bulunduğu Yer **:** Alif art

Kaynak **:** https://www.alifart.com/al-alpaslan-1925-2006-273225/

İmza **:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

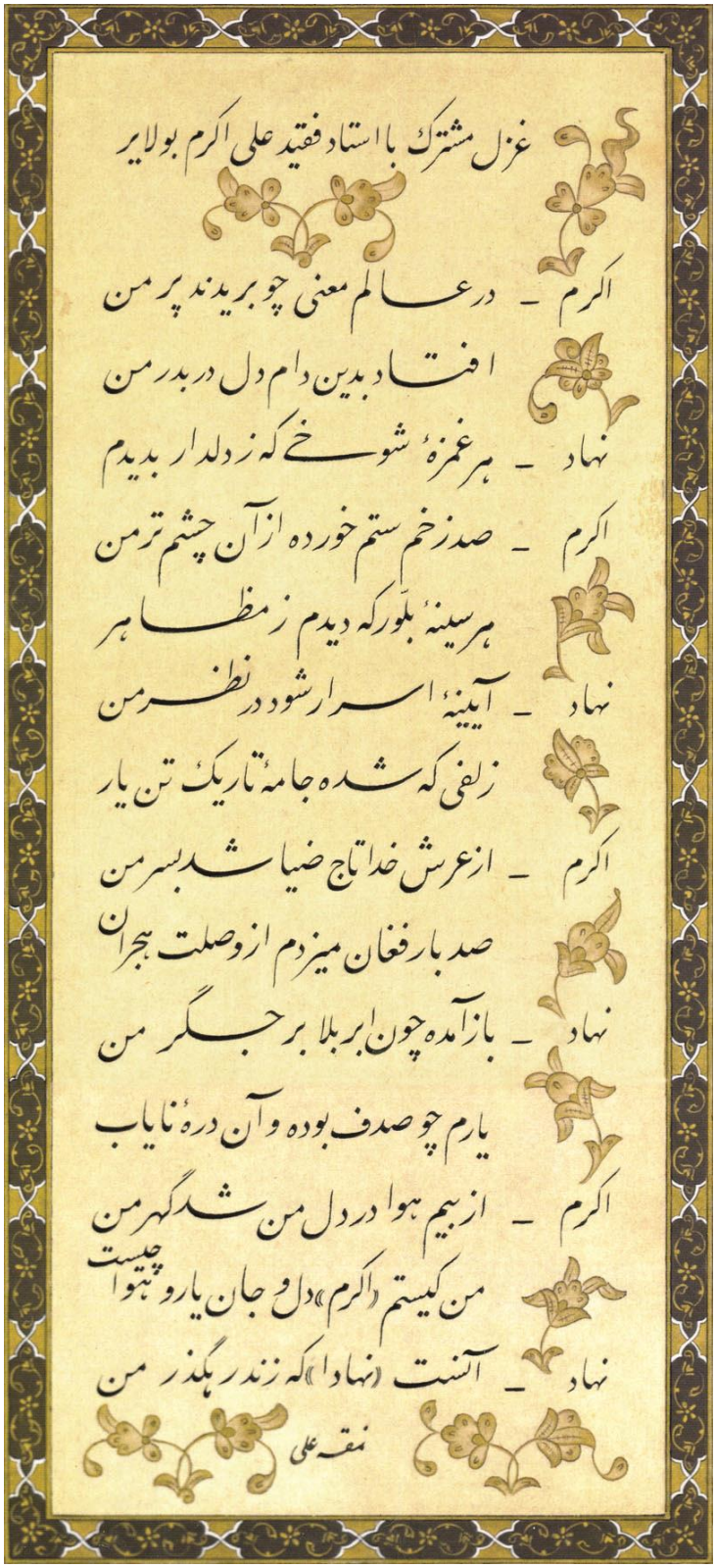
Diğer Özellikler **:** *Kemâliyle zirveye erişmiştir O*

Cemâliyle karanlıkları aydınlatmıştır O

Bütün hasletleri güzeldir O’nun

O’na ve âline salât ediniz…

غزل مشترک با استاد فقید علی اکرم بولایر

اکرم ـ در عالم معنی چو بریدند پر من
افتاد بدین دام دل دربدر من

نهاد ـ هر غمزهٔ شوخی که ز دلدار بدیدم
صد زخم ستم خورده از آن چشم تر من

اکرم ـ هر سینهٔ بلّور که دیدم ز مظاهر
آیینهٔ اسرار شود در نظر من

نهاد ـ زلفی که شده جامهٔ تاریک تن یار
از عرش خدا تاج ضیا شد بسر من

اکرم ـ صد بار فغان میزدم از وصلت هجران
باز آمده چون ابر بلا بر جگر من

نهاد ـ یارم چو صدف بوده و آن درهٔ نایاب
از بیم هوا در دل من شد گهر من

اکرم ـ من کیستم «اکرم» دل و جان یار و هیچیست
آنست «نهادا» که زند رهگذر من

نقش علی

Katalog No:207

Adı **:** Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Gazeli müşterek bâ ostâdı fakîd Ali Ekrem Bolayır*

Ekrem- Der âlemi muğni çûburî dend perimen
Oftâd bedin dâm dil der bederimen
Nihad- Her gamze-i şûhî kezi dildâr bedîdem
Ekrem- Sad zehmi sitem hurde ezân çeşmi terimen
Her sîne-i billûr kedîdem zemezâhir
Nihad- Âyine-i esrâr şeved der nezerimen
Zulfî keşude câme-i târîke teniyâr
Ekrem- Ez arş-i hudâ tâci ziyâ şud beserimen
Sad bâr foğân mîzedem ez vuslet-i hicrân
Nihad- Bâz âmedi çün ebri bela ber cigerimen
Yârem çü sedef bûde ve ân durre-i nâyâb
Ekrem- Ezbîm hevâ der dilimen şud güherimen
Men kîstem (Ekrem) dil-u cân yâr-u hava çîst
Nihad- Ânest (Nihad) ki zened rehguzerimen"

Tarihi **: -**

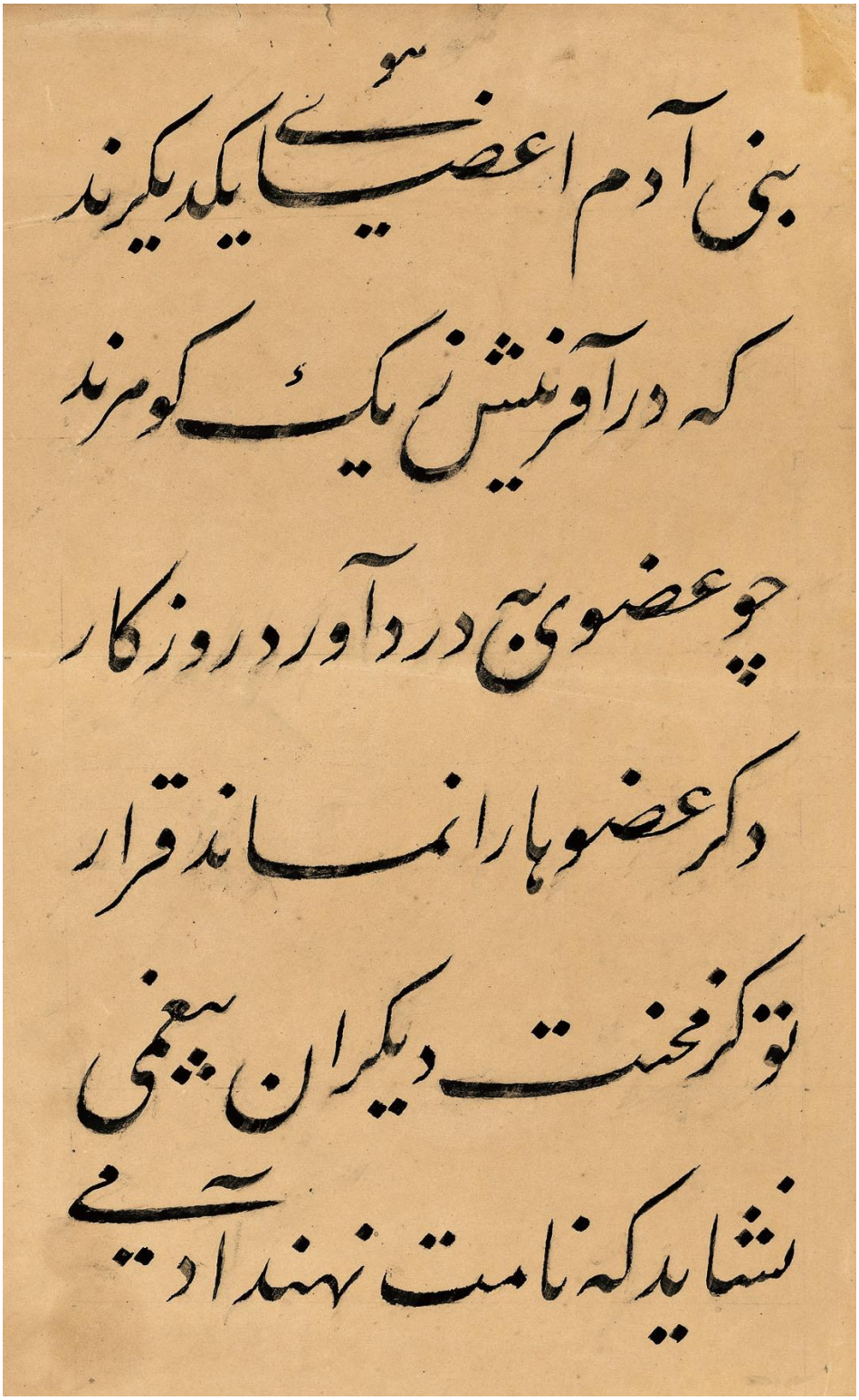
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **:** Uğur Derman, **age.**, s.69

İmza **:** *Nemekahû Ali*

Diğer Özellikler **:** Ali Alparslan'ın farsça yazmış olduğu bu beyitler, Ali Ekrem Bolayır ve Ali Nihad Tarlan merhumların beraber inşâd ettikleri gazeldir**.** Hurde ta'lîk yazı çeşidiyle yazılmıştır.

بنی آدم اعضای یکدیگرند
که در آفرینش ز یک گوهرند
چو عضوی بدرد آورد روزگار
دگر عضوها را نماند قرار
تو کز محنت دیگران بی غمی
نشاید که نامت نهند آدمی

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:208

Adı : Nesta'lîk Levha

Metni : "*Beni âdem a'zâ-yı yek dîgerend*
Ki der-âferîneş zi-yek gevherend

Çu uzvî be-derd âvered rûzigâr
Diger uzuvhâ- râ ne-mâned karâr
To kez mihnet-i digerân bi gamî
Neşâyed ki nâmet nehend âdemi"

Tarihi : -

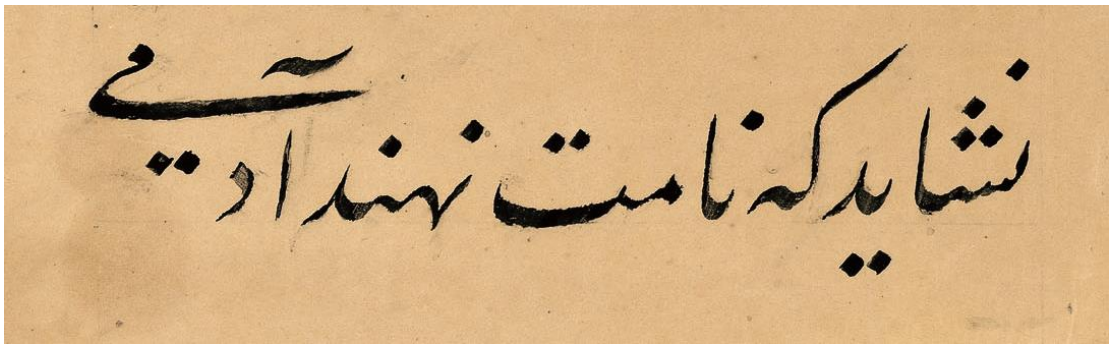
Eb'adı : -

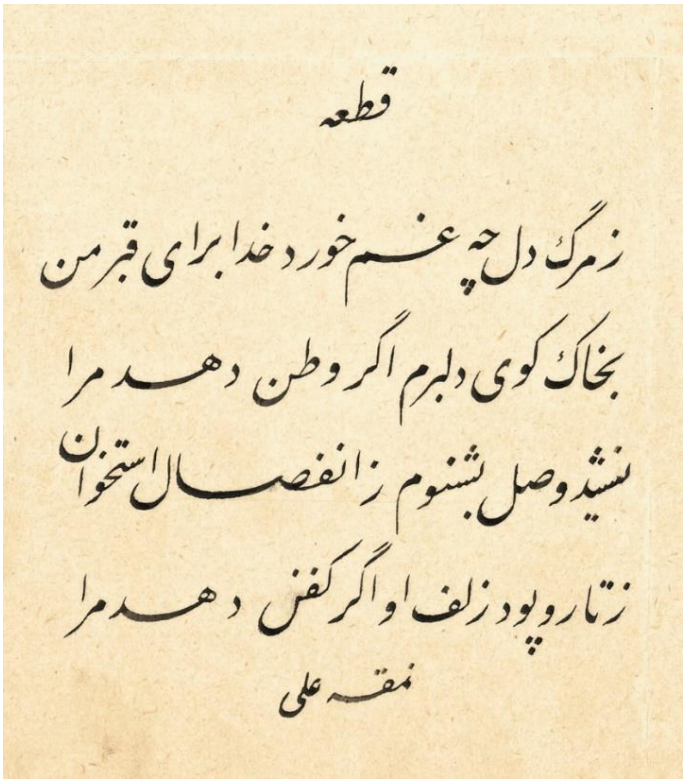
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza :-

Diğer Özellikler : Şiir, Sa'di-i Şirâzi'ye aittir. Uzatılması gereken harflere hareke konulmuştur.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:209

Adı **:** Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Zi-merg dil çi gam hored Hudâ berây-ı kabr-i men.*
Be-hâk-i kûy-i dilberem eger vatan dehed merâ
Neşîd-i vasl bişnevem zi infisâl-i üstühân
Zi târ ü pûd-i zülfî- û eger kefen dehed merâ"

Tarihi **:** -

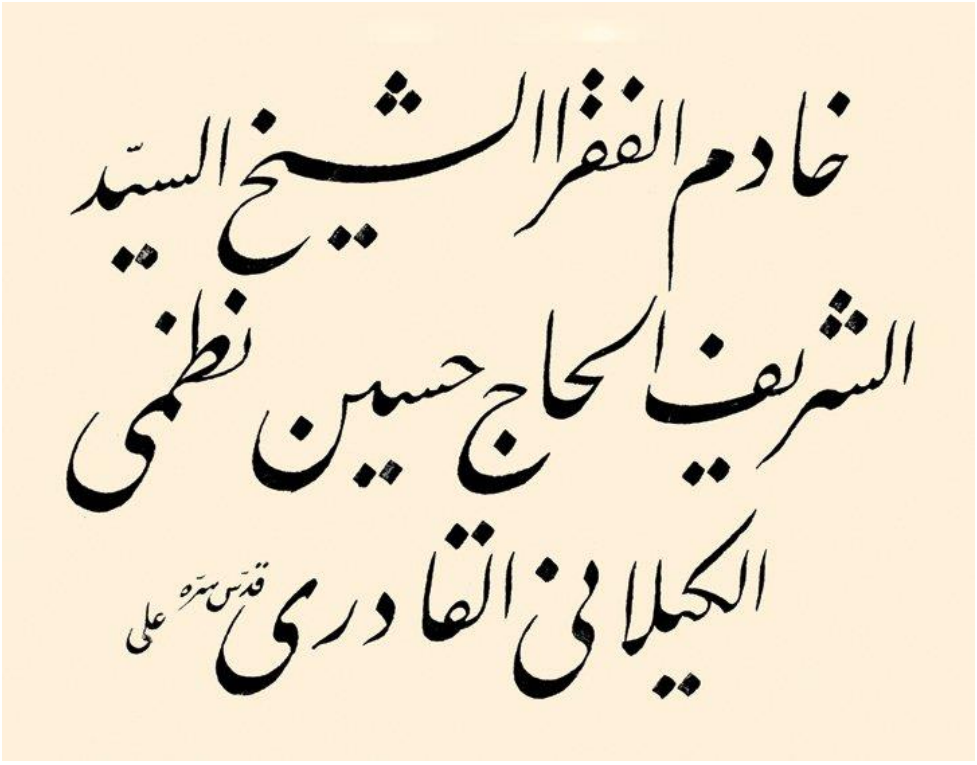
Eb'adı **:** 11,5x10 cm

Bulunduğu Yer **:** Mamure Öz Koleksiyonu

Kaynak **:** -

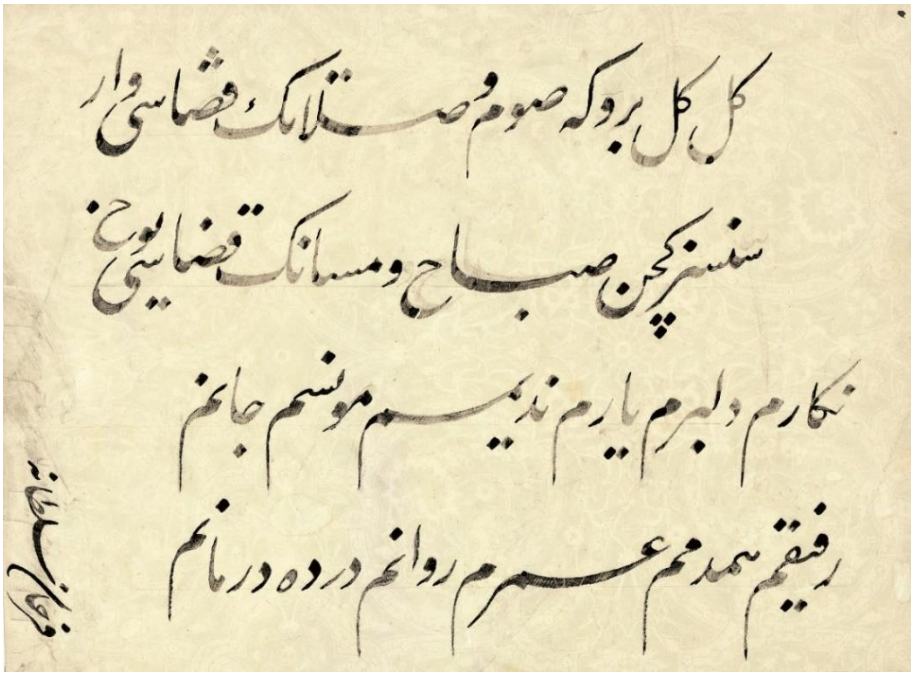
İmza **:** *Nemekahû Ali*

Diğer Özellikler **:** Hurde ta'lîkle yazılmış, farsça bir şiirdir.

Katalog No:210

Adı	**:** Nesta'lîk Levha
Metni	**:** *"Hâdimü'l Fukarâ Eş Şeyhü's Seyyid El-Şerîfü'l hâc Hüseyin Nazmi Geylânî El kadrî"*
Tarihi	**: -**
Eb'adı	**: -**
Bulunduğu Yer	**: -**
Kaynak	https://cdn2.islamansiklopedisi.org.tr/dosya/32/C32010643.pdf
İmza	**:** *Ali*
Diğer Özellikler	**:** Ali Alparslan hattıyla, Hüseyin Nazmi Efendi'nin sanduka levhası.

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:211

Adı **:** Nesta'lîk Levha

Metni **:** *"Gel gel berü ki savm u salâtîn kazâsı var*
Sensiz geçen sabâh ve mesânın kazâsı yok
Nigârım dilberim yârim nedîmem mûnisim cânım
Refîkim hem- demim ömrüm revânım derde dermânım"

Tarihi **: -**

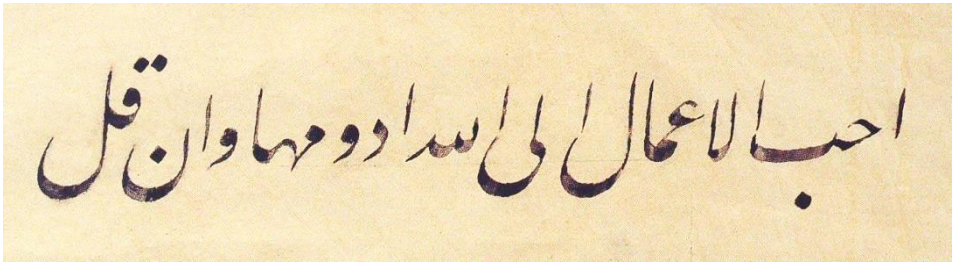
Eb'adı **:**

Bulunduğu Yer **:**

Kaynak **:**

İmza **: -**

Diğer Özellikler **:** Nesîmî'ye ait bu şiirin sol tarafında, *Ferihan Sultan* yazmaktadır.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:212

Adı : Nesta'lîk Hadis-i Şerif

Metni : *"Ehabbü'l A'mâli İlallâhi Edvemühâ Ve İn Kalle"*

Tarihi : -

Eb'adı : 7,5x10 cm

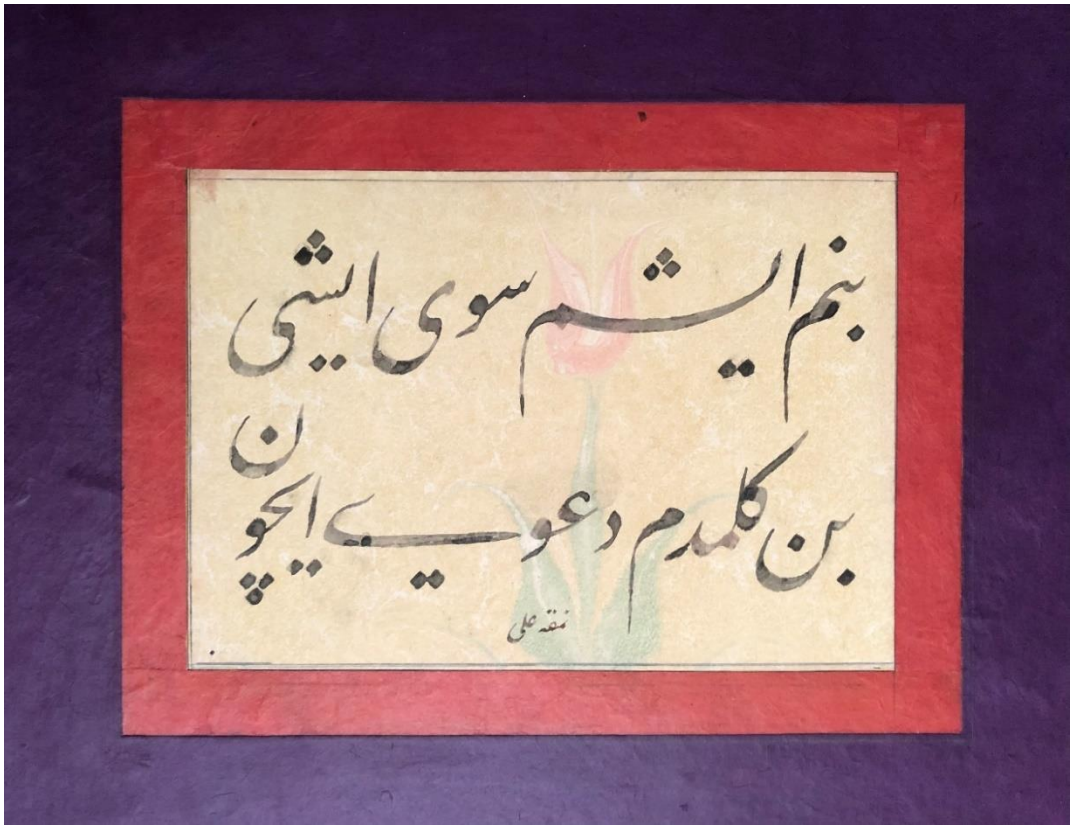
Bulunduğu Yer :

Kaynak :

İmza : -

Diğer Özellikler :

(F: Sümeyye Coşkun/2021)

Katalog No:213

Adı : Nesta’lîk Levha

Metni : *“Benim işim sevi işi, ben gelmedim dava içün”*

Tarihi : -

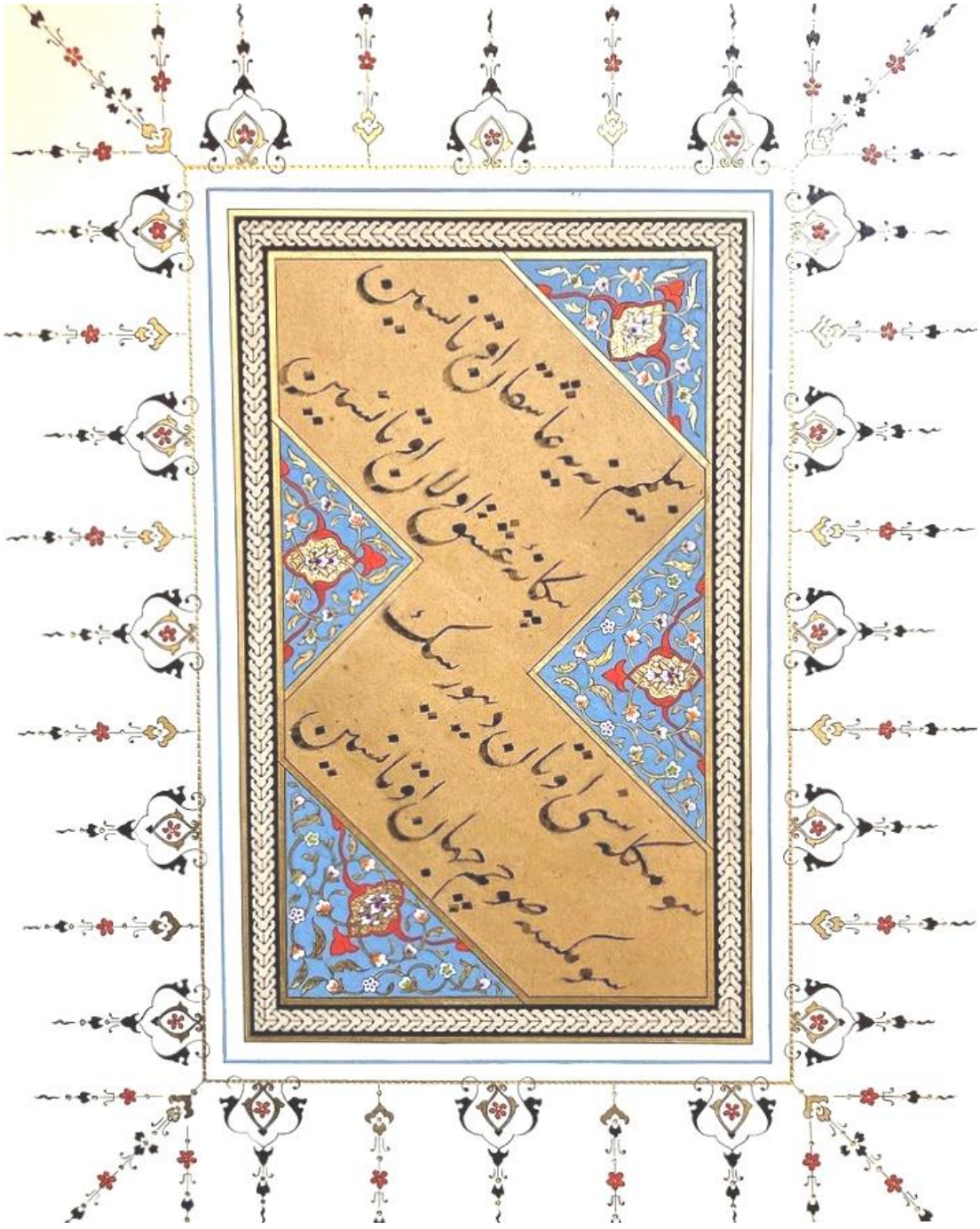
Eb’adı : 11x15 cm

Bulunduğu Yer : Hüseyin Türkmen Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali*

Diğer Özellikler : *Şın* harfi, iki farklı şekilde yapılmıştır.

Katalog No:214

Adı : Mâil Kıt'a

Metni : *"Bilmem niye âşıkân utansın*

Bîgâne-i aşk olan utansın

Sevmekle seni utan diyorsun

Sevmekse suçum cihân utansın"

Tarihi **: -**

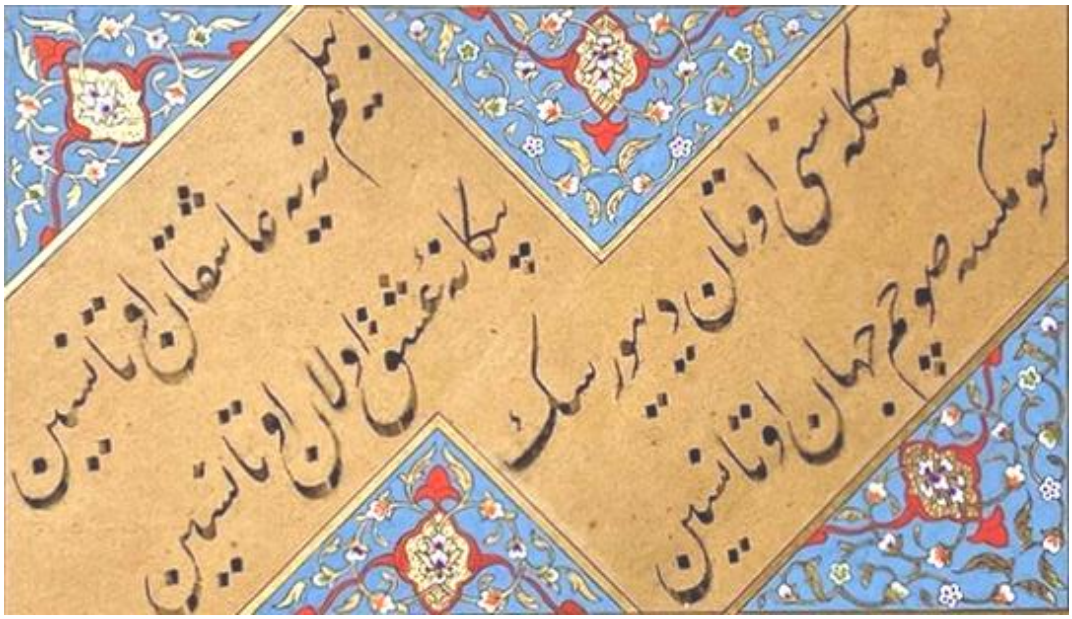
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **:** Instagram/ Eda Şahan

İmza **: -**

Diğer Özellikler **:** Tezhip, Eda Şahan'a aittir.

3.3 Şikeste Ta’lîk Yazıları

Katalog No:215

Adı : Şikeste Ta’lîk Levha

Metni : *“Bismillâhirrahmânirrahîm*

Fallâhu Hayrun Hâfızan ve Hüve Erhamu’r-Râhimîn”

Tarihi : H. 1400 (1980)

Eb’adı : 28x40 cm

Bulunduğu Yer : Müslim Ülgen Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Meşşekahû Ali*

Diğer Özellikler : Nesta’lîk yazının hattatlar ve katipler tarafından sür’atle ve kaideleri kırılarak yazılmasına şikeste ta’lîk denilmektedir. Bu yazıda da görüldüğü gibi normalde birleşmeyen harfler, bu yazı çeşidinde birleşebilmektedir.

(F:Sümeyye Coşkun/2019)

Katalog No:216

Adı : Şikeste Ta'lîk Levha

Metni : *"Sâbir olan abdini Mevlâ sever"*

Tarihi : H. 1407 (1987)

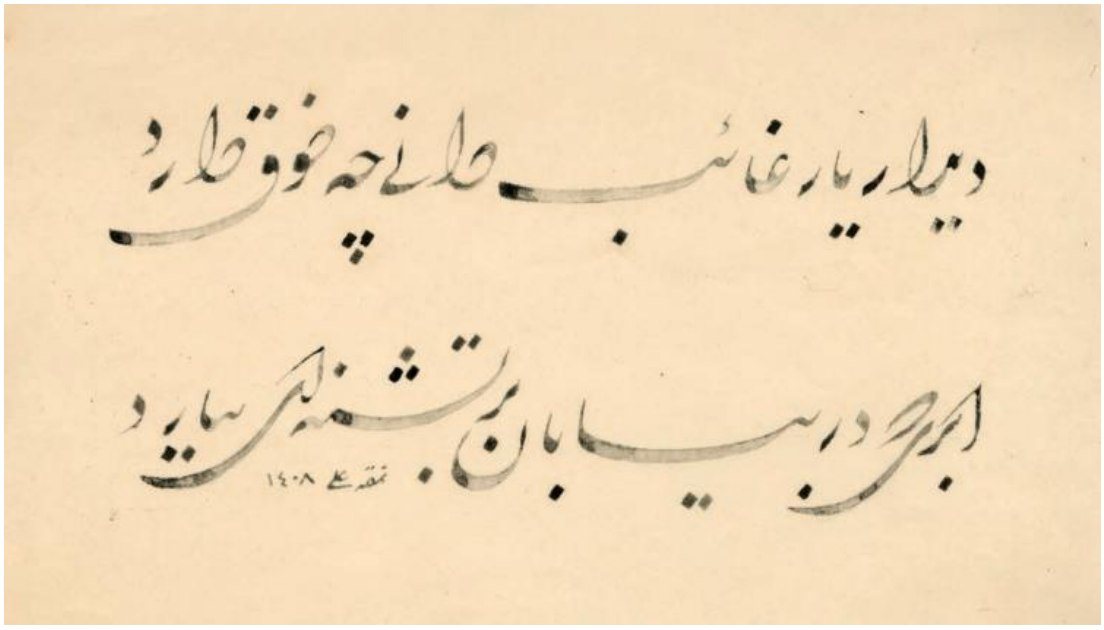
Eb'adı : 6x16 cm

Bulunduğu Yer : Ali Rıza Özcan Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Ali*

Diğer Özellikler : Dikey harflerin kısa, yatay harflerin uzun yazıldığı şikeste ta'lîk yazıda, *sad* harfinden sonra gelen *elif* harfi oldukça kısa yapılmıştır.

Katalog No:217

Adı : Şikeste Ta'lîk Levha

Metni : *"Dîdâr-ı yâr-ı gâib dani çe zevk dâred*

Ebrî der beyâbân ber teşne ey bibâred"

Tarihi : H.1408 (1988)

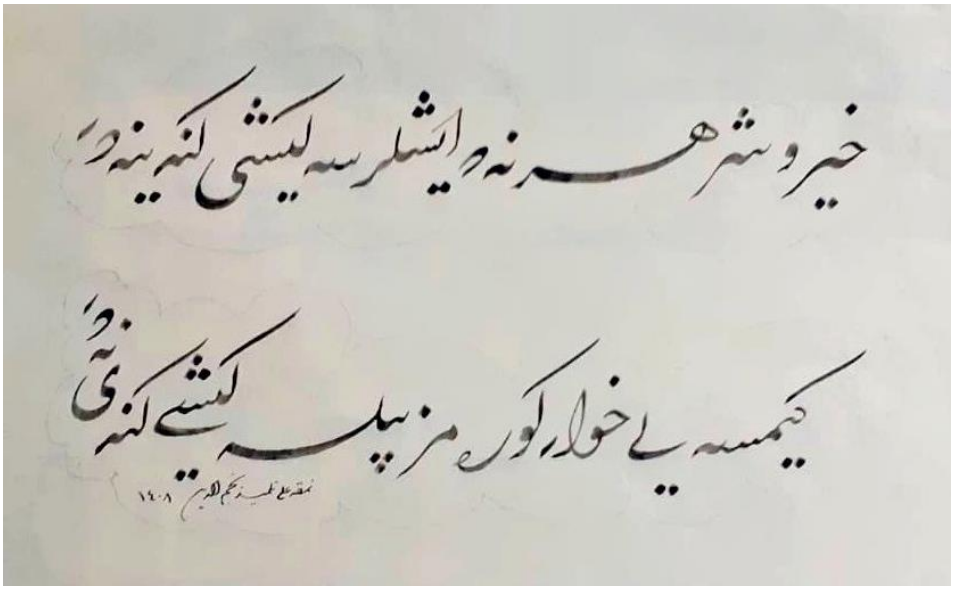
Eb'adı : 11x19 cm

Bulunduğu Yer : Ali Rıza Özcan Koleksiyonu

Kaynak : Haz. Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s. 67

İmza : *Nemekahû Ali*

Diğer Özellikler :

(F:İsmet Gülnihal)

Katalog No:218

Adı : Şikeste Ta’lîk Levha

Metni : *“Hayr u şer her ne ki işlerse kişi kendinedir*
Kimseyi hor göremez bilse kişi kendi nedir”

Tarihi : H.1408 (1988)

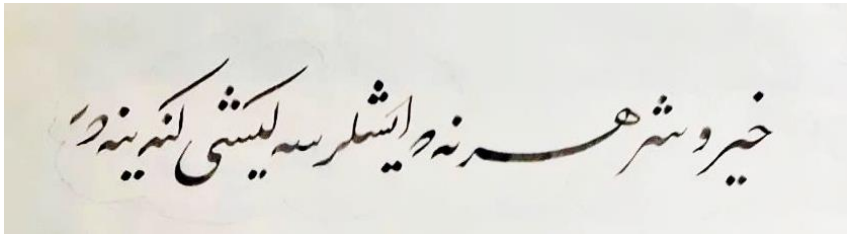
Eb’adı : -

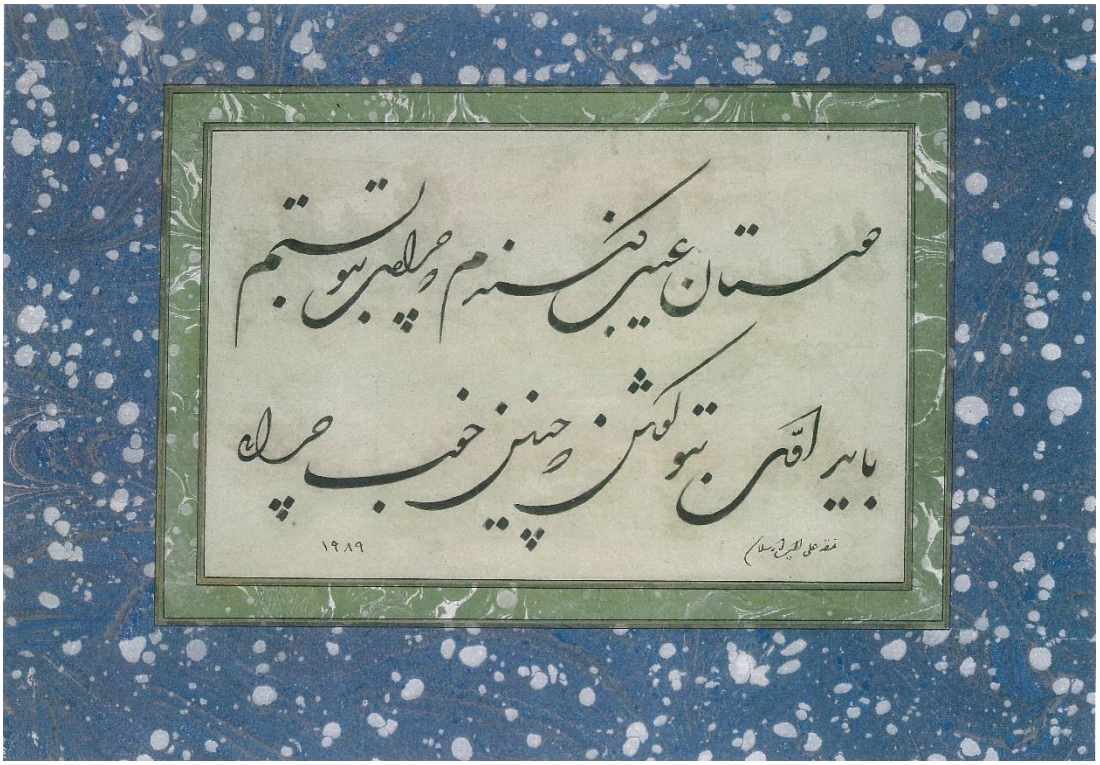
Bulunduğu Yer : İsmet Gülnihal Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler :

Katalog No:219

Adı : Şikeste Ta’lîk Levha

Metni : “*Düstân ayb konendem ki çerâ dil betu bestem*

Bâyed evvel betû koften ki çünîn hûb çerâi”

Tarihi : M. 1989 (1409)

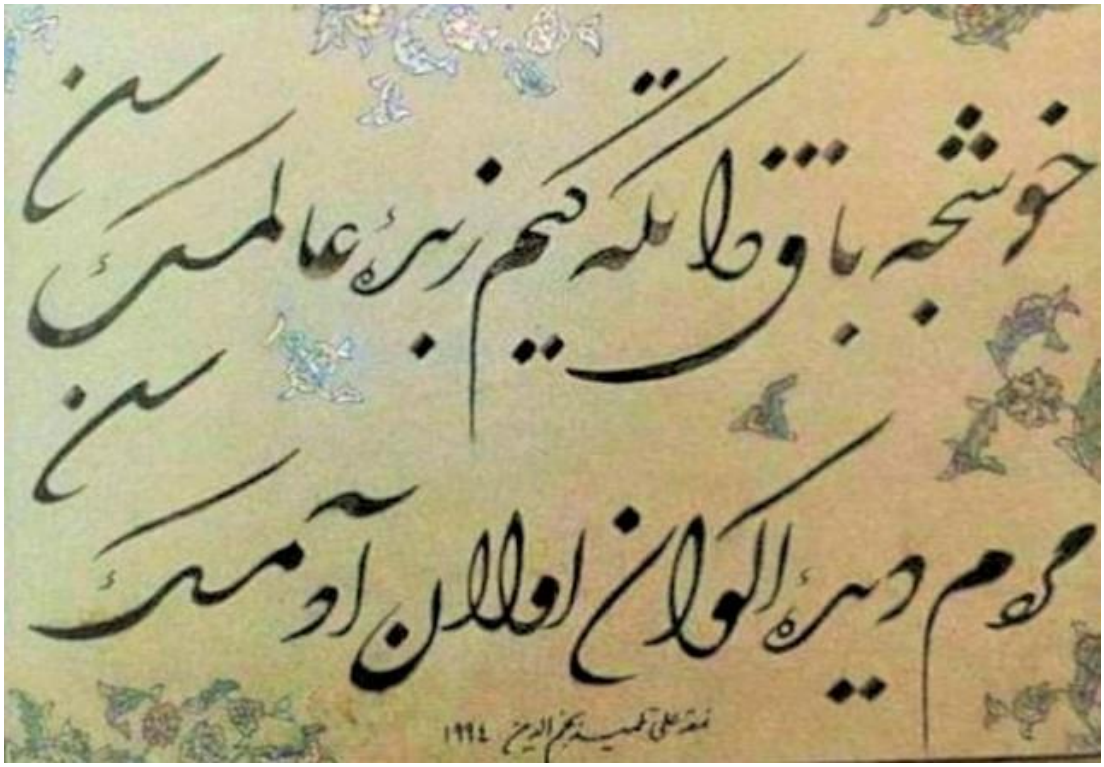
Eb’adı : 12x18,5 cm

Bulunduğu Yer : Ali Rıza Özcan Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Alparslan*

Diğer Özellikler : *Nun* harfi, iki farklı şekilde yapılmıştır.

Katalog No:220

Adı : Şikeste Ta’lîk Levha

Metni : **“***Hoşca bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen*

Merdüm-i dîde-i ekvân olan âdemsin sen” (Şeyh Gâlib)

Tarihi : M.1994 (1414)

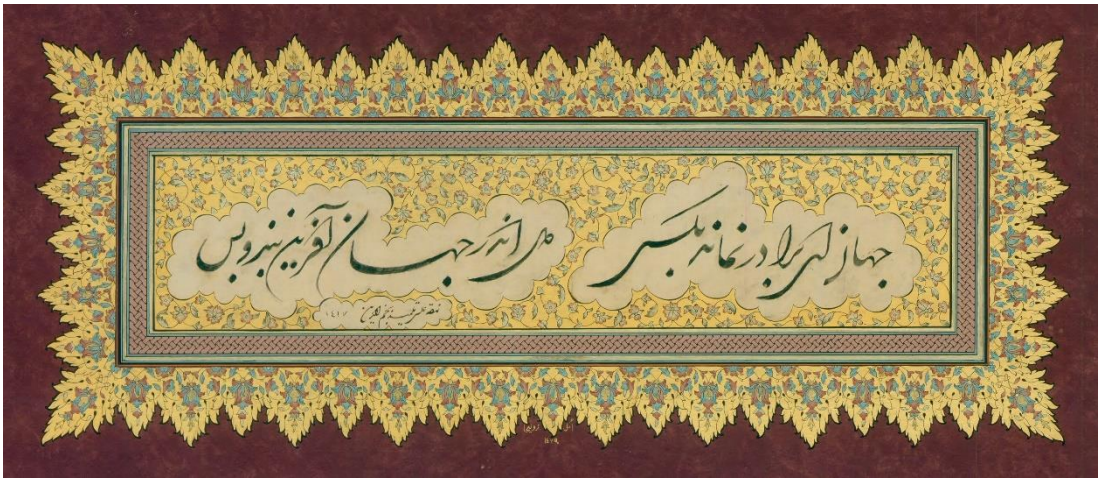
Eb’adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Twitter/Pekcan Şahruh 20.03.2020

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler :

Katalog No:221

Adı : Şikeste Ta’lîk Levha

Metni : “*Cihân ey berâder ne-mâned be-kes*

Dil ender cihân- âferîn bend-o bes”

Tarihi : H. 1417(1996)

Eb’adı : 7x31cm

Bulunduğu Yer : Hüseyin Türkmen Koleksiyonu

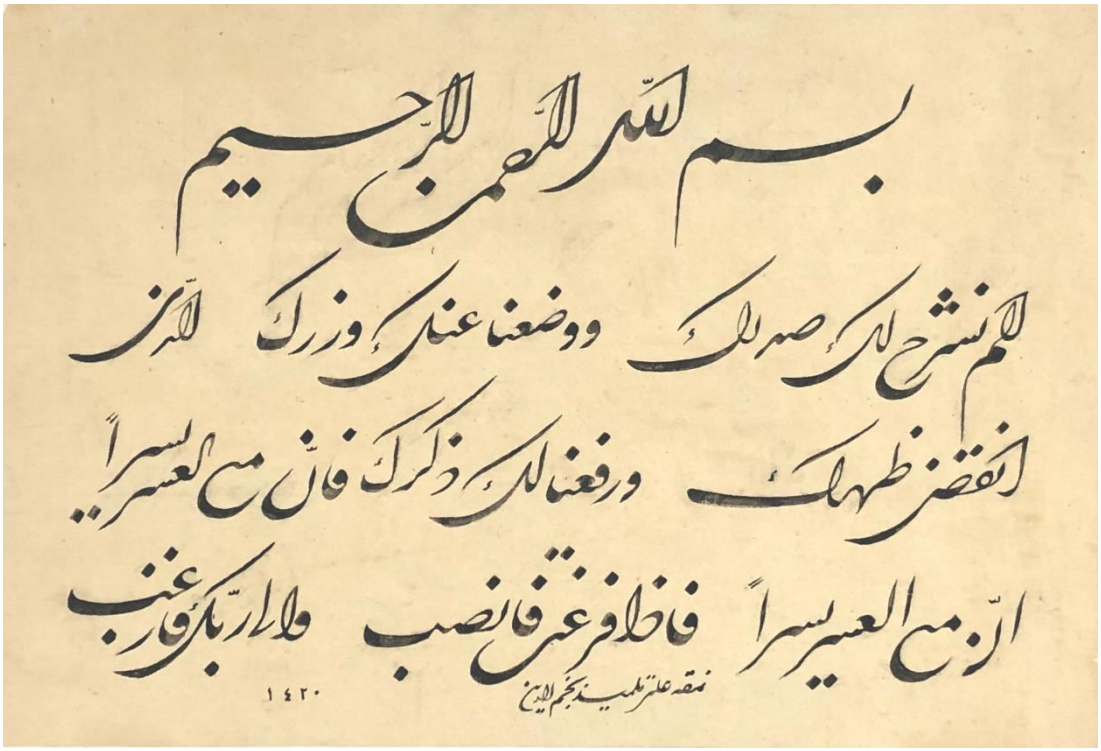
Kaynak : -

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler : Tezhip, Emel Türkmen’e aittir.

Ey Kardeş, dünya kimseye kalıcı değildir.

Gönlünü dünyayı yaratana bağla; bu sana yeter.

(F: Sümeyye Coşkun/2020)

Katalog No:222

Adı : Şikeste Ta'lîk Levha

Metni : *"İnşirah Sûresi"*

Tarihi : H.1420 (1999)

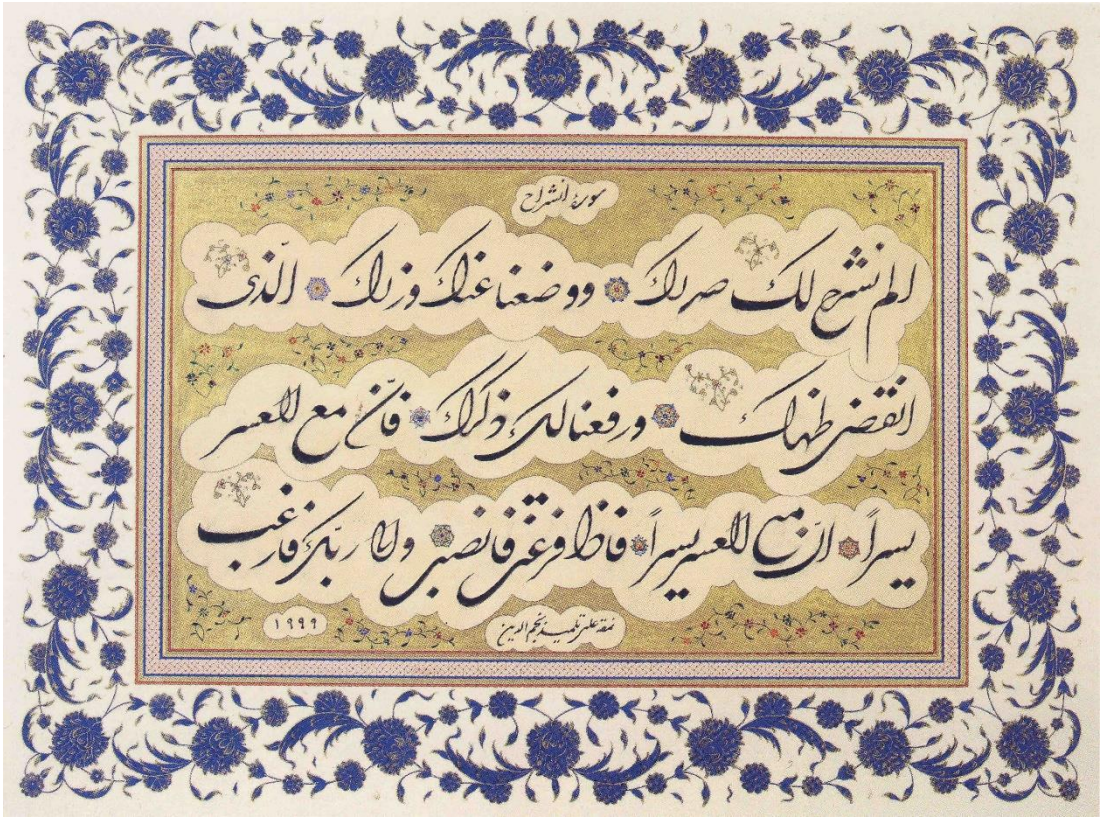
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : Hasan Türkmen Koleksiyonu

Kaynak :-

İmza : *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

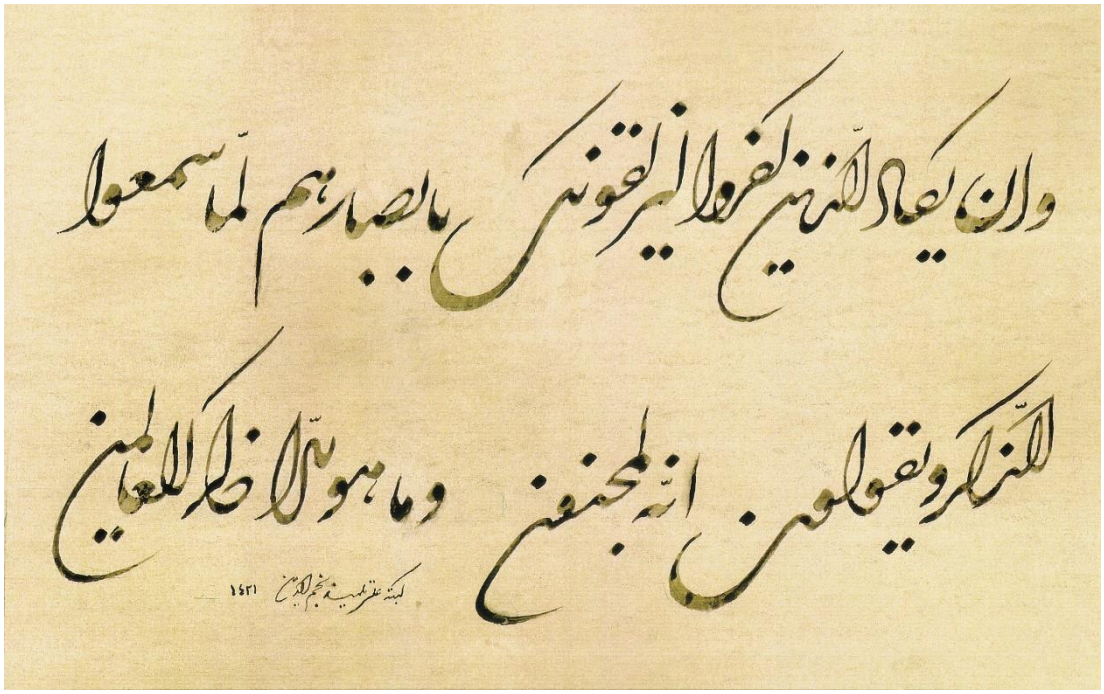
Diğer Özellikler :

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:223

Adı	**:** Şikeste Ta'lîk Levha
Metni	**:** *"İnşirah Sûresi"*
Tarihi	**:** M.1999 (1420)
Eb'adı	**: -**
Bulunduğu Yer	**: -**
Kaynak	**: -**
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:** İlk satırdaki *kef* harfi satıra yapılmış, son âyet-i kerime'deki *kef* harfi ise satırın aşağısına uzatılmıştır.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:224

Adı : Şikeste Ta'lîk Levha

Metni : *"Ve in Yekâdüllezîne Keferû Le Yuzlikûneke Bi Ebsârihim Lemmâ Semi'uz Zikre ve Yekûlûne İnnehu Le Mecnûn ve Mâ Hüve İllâ Zikrun Lil Âlemîn* . (Kalem 51-52)

Tarihi : 1421 (2000)

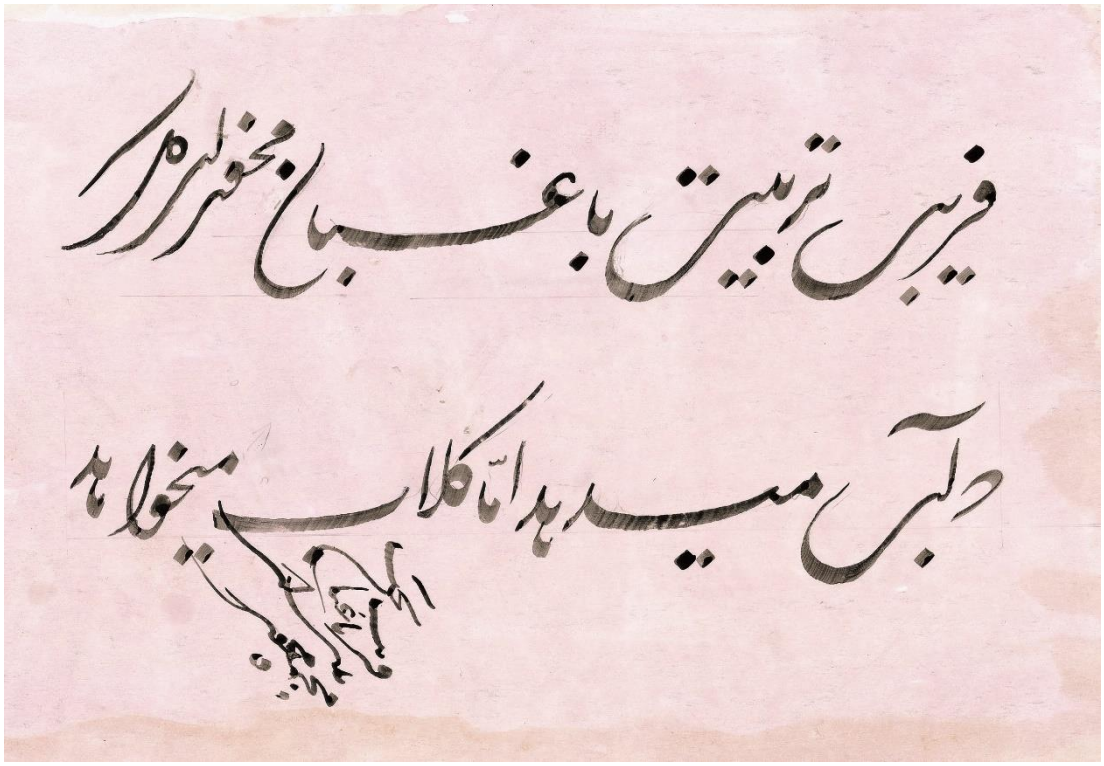
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak :

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Necmeddin*

Diğer Özellikler :

Katalog No:225

Adı : Şikeste Ta’lîk Beyit

Metni : *“Firîb-i terbiyet-i bağbân mehor ey gol,*

Ki âb mîdehed, ammâ golâb mîhâhed”

Tarihi : -

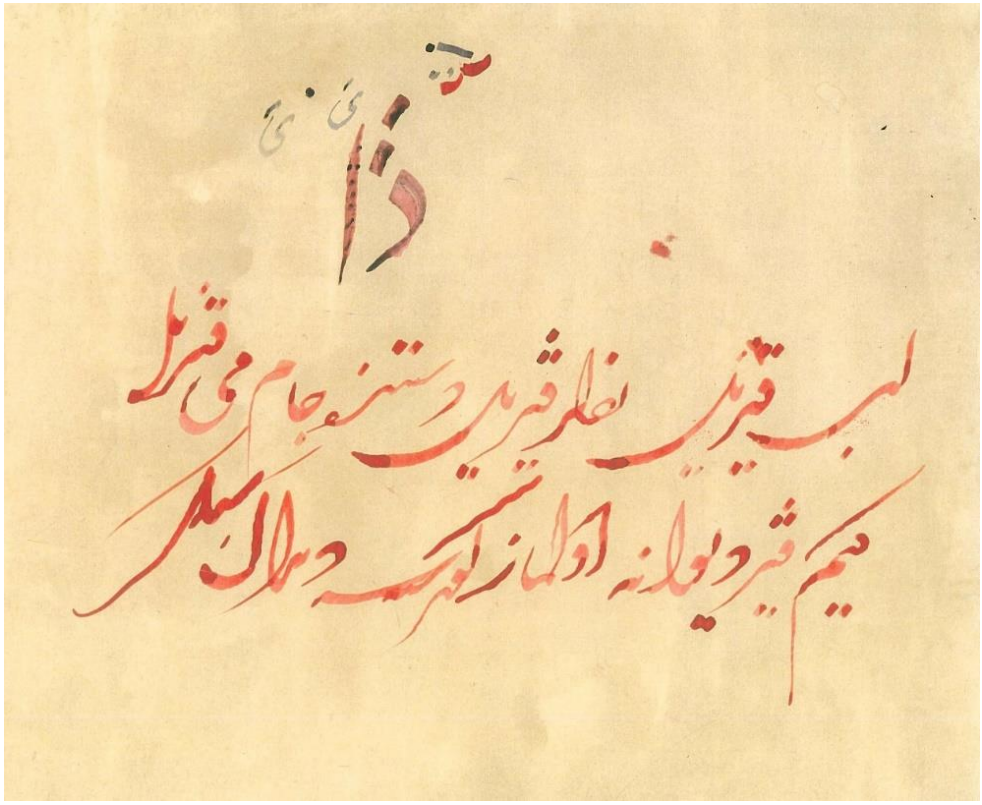
Eb’adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Twitter /Ozan Kolbaş

İmza : -

Diğer Özellikler : *Ey Gül! Bahçıvanın sana ihtimam göstermesine aldanma, Şimdi su veriyor ancak sonra gül suyu isteyecek (Saib Tebrizî?)*

Katalog No:226

Adı : Şikeste Ta’lîk Beyit

Metni : *“Leb kızıl, ruhlar kızıl, destinde câm-ı mey kızıl*

Kim kızıl, divâne olmaz görse didârın senin”

Tarihi : -

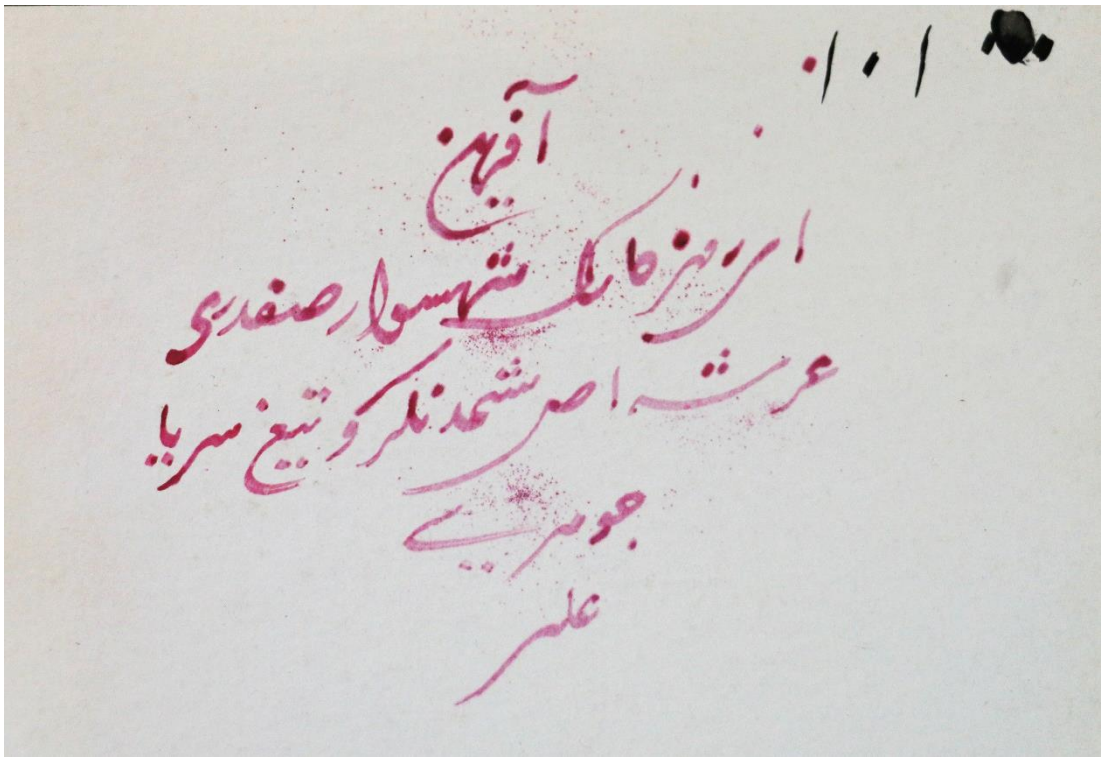
Eb’adı : -

Bulunduğu Yer : Ali Rıza Özcan Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : -

Diğer Özellikler : Yazı, kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

(F: Sümeyye Coşkun/2019)

Katalog No:227

Adı : Şikeste Ta'lîk Beyit

Metni : *"Aferîn ey rûzgârın şehsuvâr-ı safderi*
Arşa as şimden gerû tîğ-ı süreyyâ cevheri"

Tarihi :

Eb'adı :

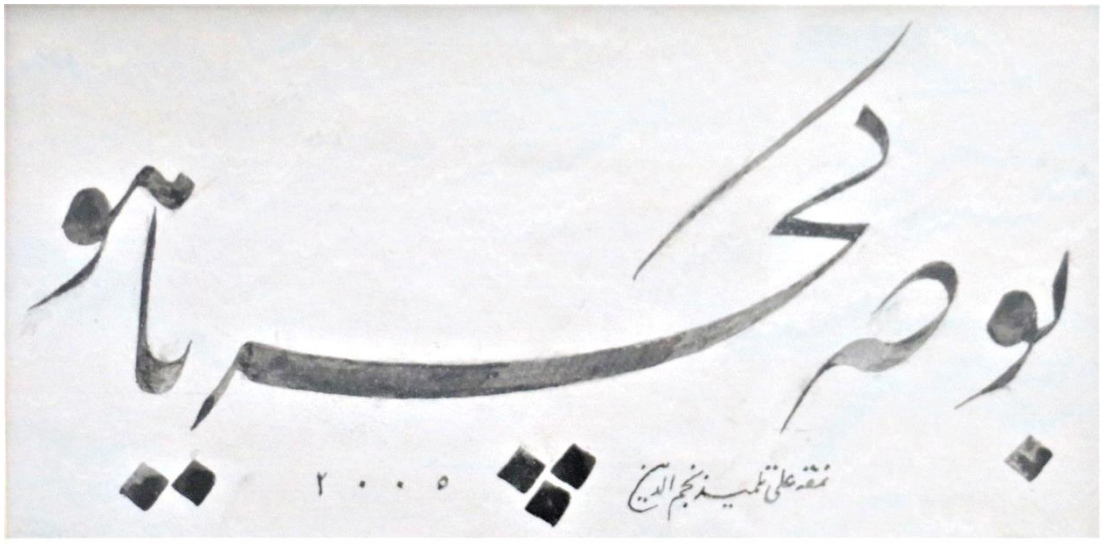
Bulunduğu Yer : Mahmut Şahin Koleksiyonu

Kaynak :

İmza : *Ali*

Diğer Özellikler : Mahmut Şahin'in hocası Ali Alparslan'a kendi yapmış olduğu mürekkebi götürmesinin üzerine Ali Alparslan, bu beyti yazmıştır.

3.4 Celî Şikeste Ta’lîk Yazıları

Katalog No:228

Adı	**:** Celî Şikeste Ta’lîk Levha
Metni	**:** *“Bu da geçer ya hu”*
Tarihi	**:** M. 2005 (1425)
Eb’adı	**:** 15x30 cm
Bulunduğu Yer	**:** İbrahim Ethem Gören Koleksiyonu
Kaynak	**:** -
İmza	**:** *Nemekahû Ali Tilmîz-i Necmeddin*
Diğer Özellikler	**:**

Katalog No:229

Adı **:** Celî Şikeste Ta'lîk Levha

Metni **:** *"Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi"*

Tarihi **:** 2002? (1423)

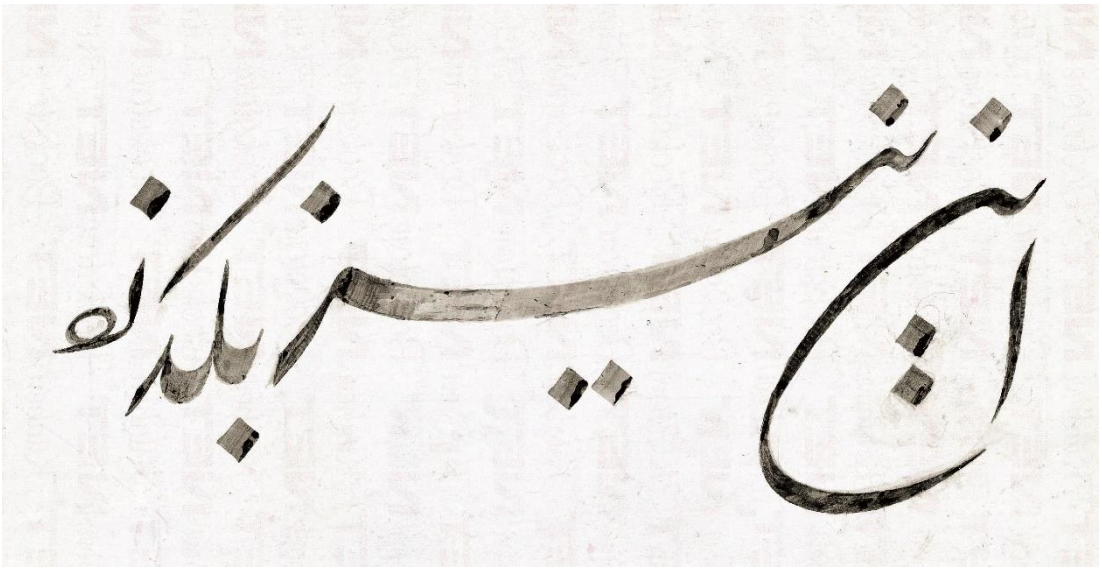
Eb'adı **:** 17x28 cm

Bulunduğu Yer **:** Berrin Yapar Ünal Koleksiyonu

Kaynak **:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s. 101

İmza **:** *Ali Alparslan*

Diğer Özellikler **:** Yazı, sol yukarı doğru devam etmektedir. En sondaki *be* harfi ters yöne çevrilerek yapılmıştır.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:230

Adı **:** Celî Şikeste Ta'lîk Levha

Metni **:** *"İn nîz beguzered"*

Tarihi **: -**

Eb'adı **: -**

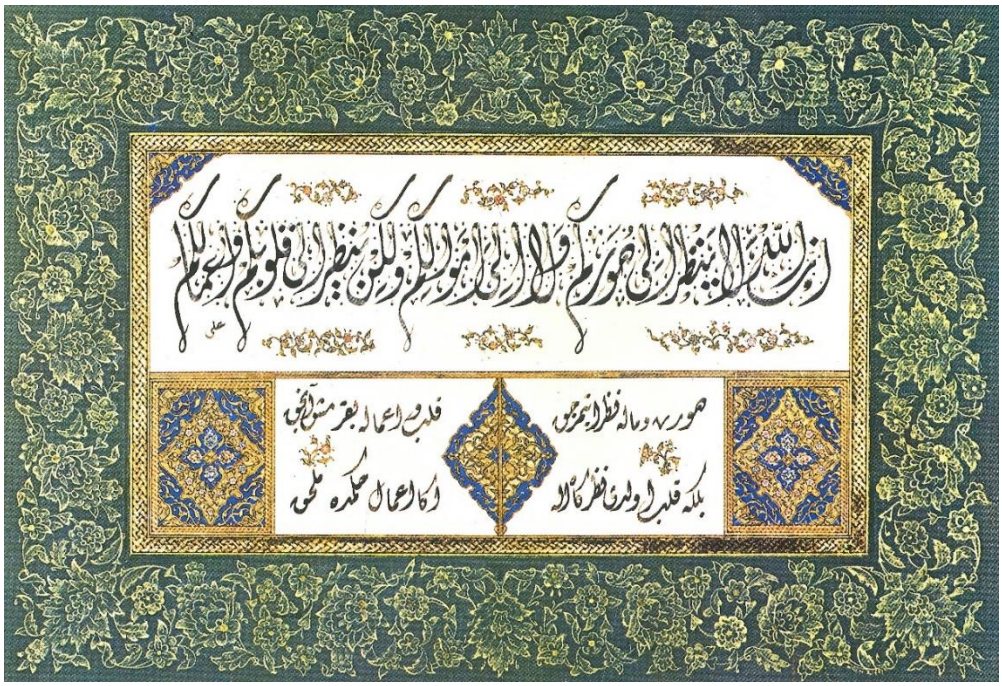
Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **: -**

İmza **: -**

Diğer Özellikler : Yüksek lisans için İran'a giden Hattat Ali Alparslan, şikeste ta'lîk yazıyı İran'da öğrenmiştir. Türkiye'ye döndükten sonra da şikeste ta'lîk yazı yazmaya devam etmiş, meraklılarına öğretmiştir. Türkiye'de yaygın olarak yazılmayan şikeste ta'lîk yazıyı, örneklerden de gördüğümüz üzere âdeta bir Acem kıvraklığı ile yazmıştır.

3.5 Celî Dîvânî Yazıları

Katalog No:231

Adı : Celî Dîvânî Levha

Metni : *İnnallâhe lâ Yenzuru İlâ Suvariküm ve Lâ ilâ Emvâliküm ve Lakin Yenzuru ilâ Kulûbiküm ve A'mâliküm*

Tarihi : M. 1977 (1397)

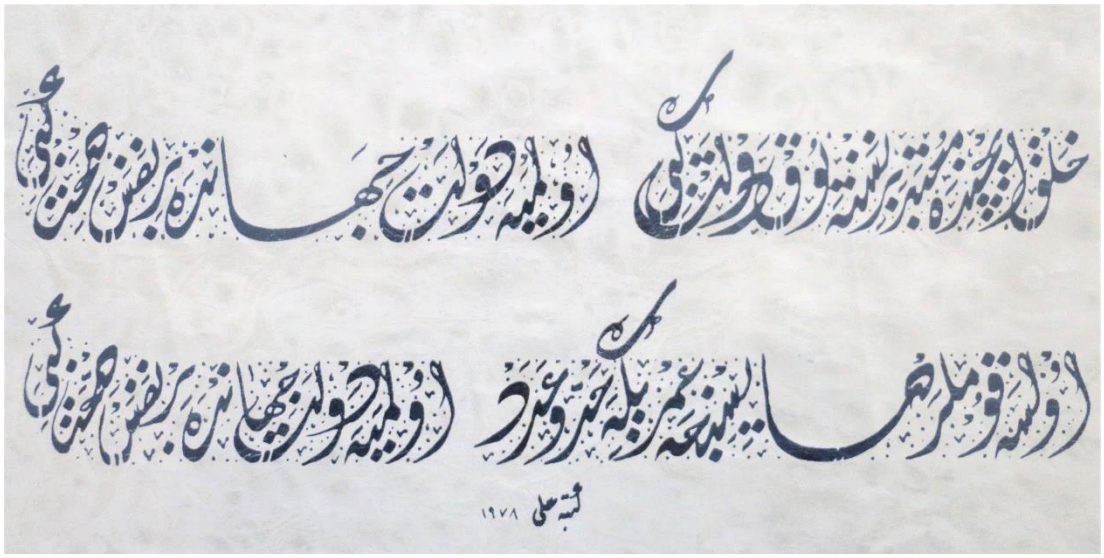
Eb'adı :

Bulunduğu Yer : Süleymaniye Kütüphanesi

Kaynak : **Kırk Hadis**, Kültür Bakanlığı Yay., Haz. Abdülkadir Karahan

İmza : *Ali*

Diğer Özellikler : Kitabın ilk baskısının 1977'de olması sebebiyle, *hadis-i şerîf*'in, o tarihten önce yazılmış olma ihtimali yüksektir. Celî divâni hadis-i şerîf'in alt kısmında, dîvânî yazı ile bir şiir yazmaktadır.

(F: Sümeyye Coşkun/2019)

Katalog No:232

Adı : Celî Dîvânî Levha

Metni : *"Halk içinde mûteber bir nesne yok devlet gibi,*
Olmaya devlet ,cihanda, bir nefes sıhhat gibi .
Olsa kumlar sayısınca ömrüne hadd ü aded,
Olmaya devlet, cihanda, bir nefes sıhhat gibi."

Tarihi : M. 1978 (1398)

Eb'adı : 17x36,5 cm

Bulunduğu Yer : Abdullah Uçman Koleksiyonu

Kaynak : -

İmza : *Ketebehû Ali*

Diğer Özellikler : Levhada, iki ayrı *kef* yapılmıştır. Kânûni'ye ait bu beytin ilk satırı noktalama ve harf bakımından daha yoğun görünmektedir.

Katalog No:233

Adı : Celî Dîvânî Levha

Metni **:** *"Hüve'l Bâkî"*

Tarihi **:** H.1404 (1984)

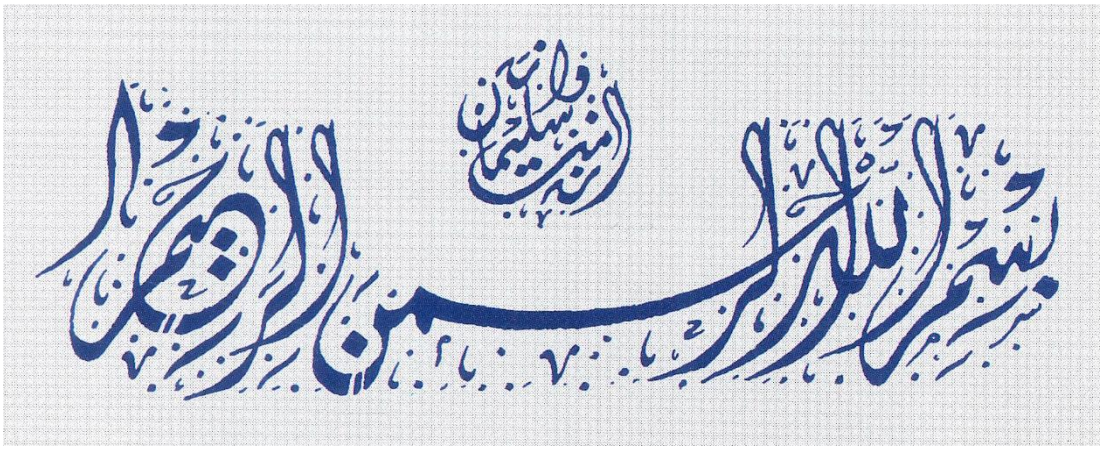
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **:** Mehmet Zeki Kuşoğlu Koleksiyonu

Kaynak **:** Mehmet Zeki Kuşoğlu, **Mezar Taşlarında Huve'l- Bâkî**

İmza **:** *Ali*

Diğer Özellikler **:** Harekelenerek yazılmış celî dîvânî yazıda, harf aralarına nokta şeklinde süs unsurları konulmuştur.

Katalog No:234

Adı : Celî Dîvânî Besmele

Metni : *"İnnehu Min Süleymâne ve İnnehu Bismillâhirrahmânirrahîm"* (Neml 30)

Tarihi : M.1988 (1408)

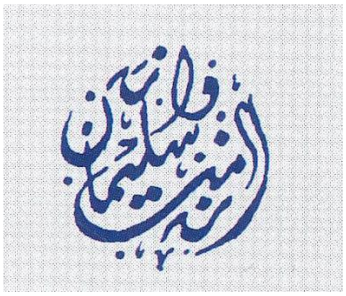
Eb'adı :

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : **The Garden Of Besmeleh,** s.176

İmza :-

Diğer Özellikler : Âyet-i Kerîmenin başında ki *İnnehu Min Süleymâne ve İnnehu* ibâresi dairesel formda istiflenmiştir.

Katalog No:235

Adı : Celî Dîvânî Besmele

Metni : *"Bismillâhirrahmânirrahîm"*

Tarihi : -

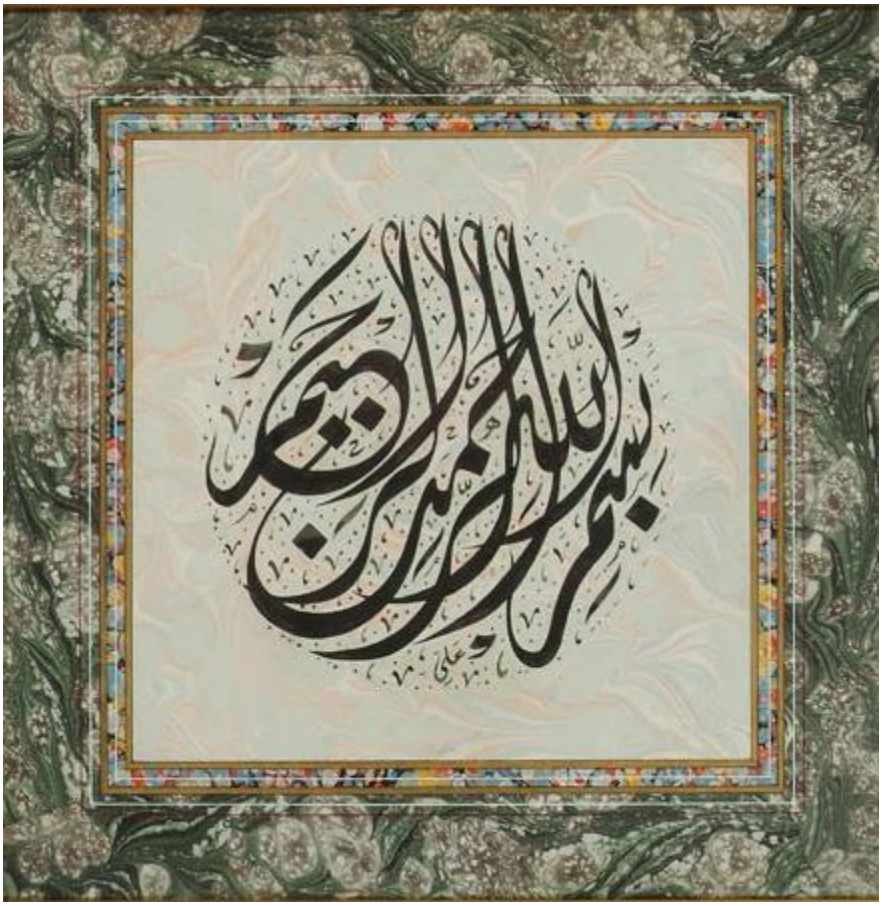
Eb'adı :

Bulunduğu Yer : -

Kaynak : **The Garden Of Besmeleh,** s.174

İmza : *Ali*

Diğer Özellikler : Celî Dîvânî yazıda, sülüs yazıda olduğu gibi harfler birbirini kesmektedir. Dairesel formda yapılmış bir istiftir.

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:236

Adı : Celî Dîvânî Besmele

Metni : *"Bismillâhirrahmânirrahîm"*

Tarihi : -

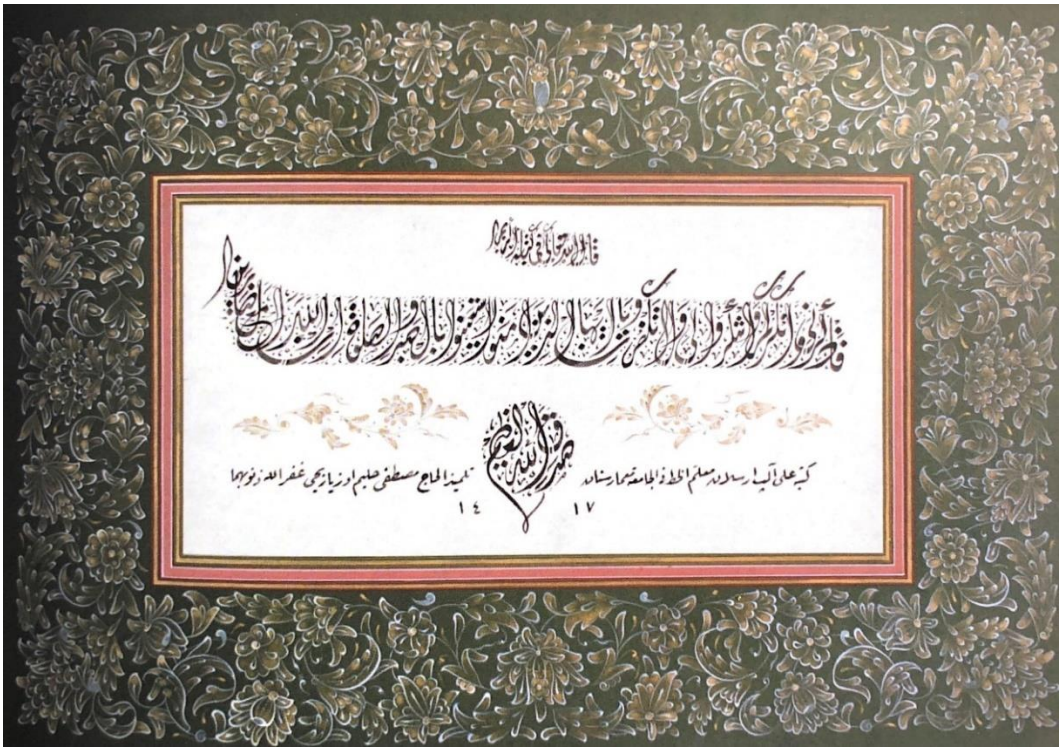
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : -

Kaynak :

İmza : *Ali*

Diğer Özellikler : *Rahmân* ismindeki *nun* harfinin son kısmına s hareketi verilerek uzatılmıştır.

(F:Kazım Hacımeyliç)

Katalog No:237

Adı : Celî Dîvânî Levha

Metni **:** *"Fezkürûnî ezkurküm veşküru lî ve lâ tekfurûn. Yâ eyyühellezine âmenû's teînû bi's sabri ve's salâh. İnnallâhe mea's sabirîn"* (Bakara 152,153)

Tarihi **:** H.1417 (1996)

Eb'adı **:** 40x70 cm

Bulunduğu Yer **:** Hafız Şeyh Musa Kazım Müzesi (Bosna Hersek)

Kaynak : -

İmza **:** *Ketebehû Ali Alparslan Muallimü'l Hat Fi'l Câmia Mimar Sinan Tilmîz El Hâc Mustafa Halim Özyazıcı Gafera'llâhü zunûbehumâ*

Diğer Özellikler **:** Celî dîvânî levhada, imza kısmı rık'a yazı çeşidiyle yazılmıştır.

Katalog No:238

Adı : Celî Dîvânî Levha

Metni **:** *"Ya Fettah"*

Tarihi **:** -

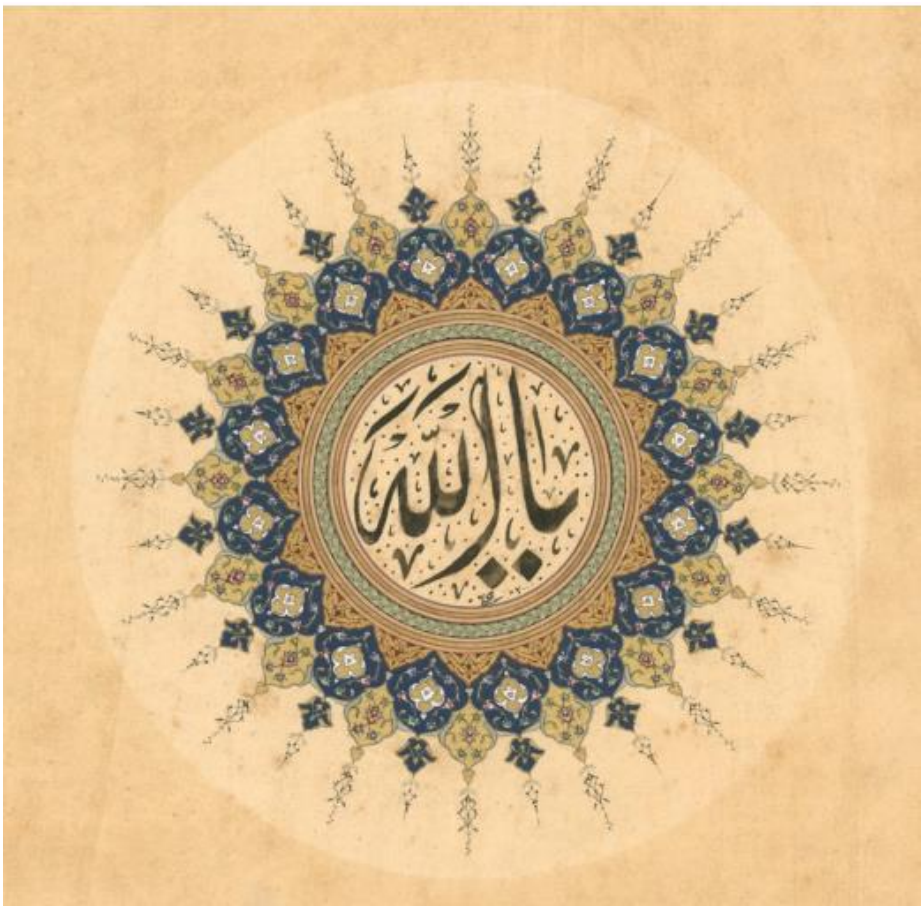
Eb'adı **:** 33x29 cm

Bulunduğu Yer **:** Ali Alparslan Ailesi Koleksiyonu

Kaynak : U. Derman,**age**.,73

İmza **:** *Ali*

Diğer Özellikler **:**

Katalog No:239

Adı : Celî Dîvânî Lafzatullah

Metni **:** *"Ya Allah"*

Tarihi **:** M.2000 (1421)

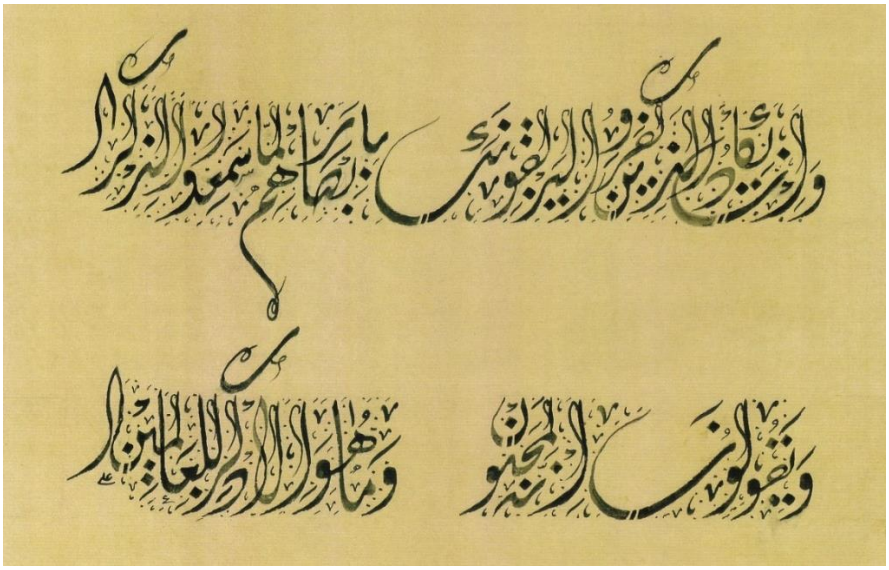
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **:** Berrin Çakin Güç Koleksiyonu

Kaynak **:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.95

İmza **:** *Ali*

Diğer Özellikler **:**

Katalog No:240

Adı : Celî Dîvânî Levha

Metni : *"Ve in Yekâdüllezîne Keferû Le Yüzlikûneke Bi Ebsârihim Lemmâ Semi'uz Zikre ve Yekûlûne İnnehu Le Mecnûn. Ve Mâ Hüve İllâ Zikrun Lil Âlemîn* . (Kalem 51-52)

Tarihi : -

Eb'adı : -

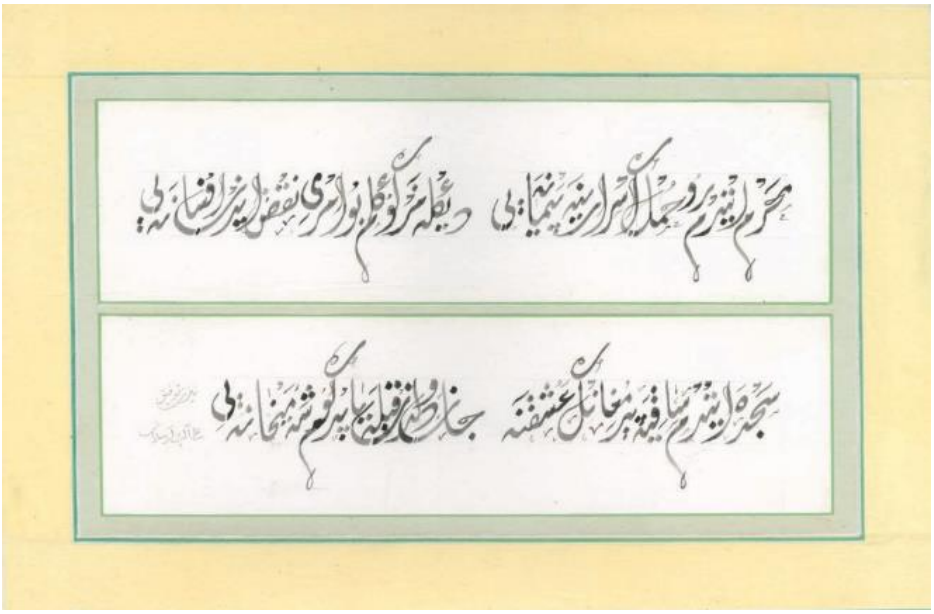
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : Süleyman Berk, **İstanbul'un 100 Hattatı**, s.180

İmza : *Ali*

Diğer Özellikler : Celî dîvânî yazıda, harflerin kuyruklarında yapılan dekoratif esprilere de rastlanır. Cim, Ayn, Mim harflerinin kuyrukları uzatılarak fiyonk biçimleri verilebilir.[102] Yazıda *mim* harfinin kuyruğu ile *kef* harflerinin serenlerinde fiyonk tarzı estetik hareketler bulunmaktadır.

[102] Savaş Çevik, "Celî Dîvânî Yazıların Anatomik Yapısı ve Kompozisyon Özellikleri", İstanbul 2015 http://www.kalemguzeli.org/index.php?go=icerikgoster2&MKNO=146&KNO=293

Katalog No:241

Adı : Celî Dîvânî Levha

Metni **:** "*Mahrem ettim rûhumun esrarınâ peymâneyi*

Dinlemez gönlüm bu emri nakzeden efsâneyi
Secde ettim sâkıye pîr-i muganın aşkına

Can ü dilden kıble yaparım gûşe-i meyhaneyi"

(Neyzen Tevfik)

Tarihi **: -**

Eb'adı **:** 13x23 cm

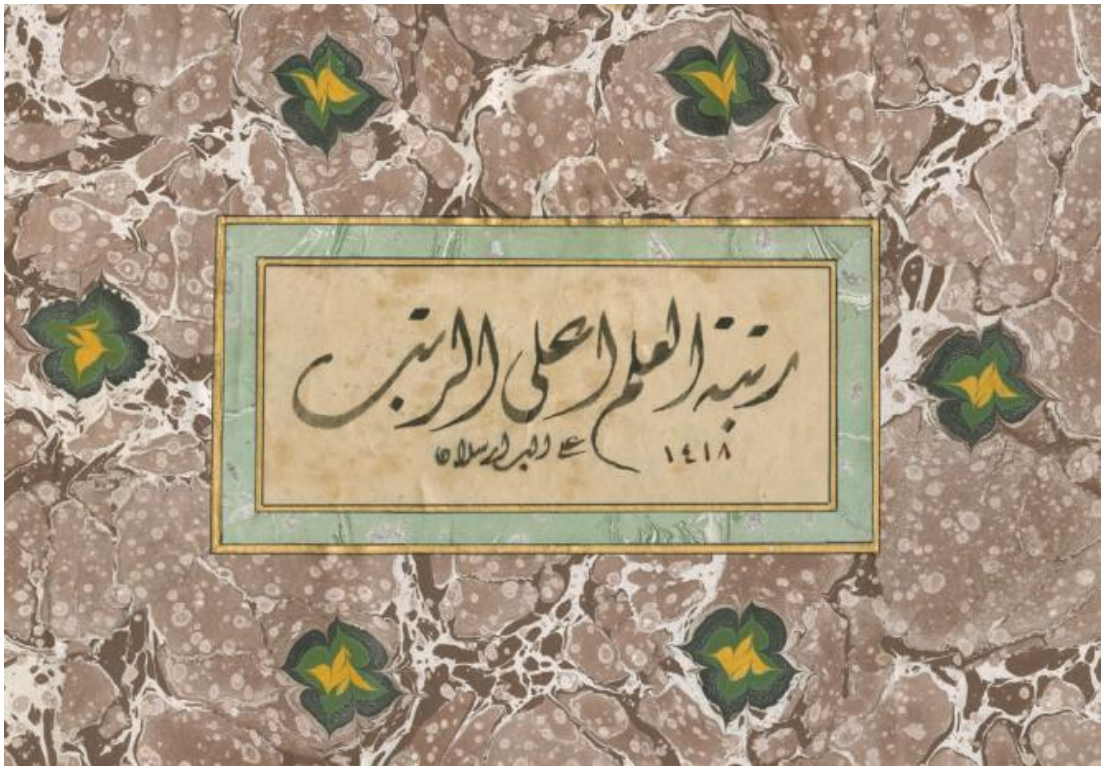
Bulunduğu Yer **:** Nurullah Özdem Koleksiyonu

Kaynak **:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s. 116

İmza **:** *Ali Alparslan*

Diğer Özellikler **:** Tarihsiz yazılardandır.

3.6 Dîvânî Yazıları

Katalog No:242

Adı : Dîvânî Levha

Metni **:** *"Rütbetü'l- İlmi A'le'r-Rütebi"* (Hadis-i Şerîf)

Tarihi **:** H.1418 (1997)

Eb'adı **:** 5x11 cm

Bulunduğu Yer **:** Hikmet Adıgüzel Koleksiyonu

Kaynak **:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s. 85

İmza **:** *Ali Alparslan*

Diğer Özellikler **:** *Rütbelerin en üstünü ilim rütbesidir.* .

Katalog No:243

Adı : Dîvânî Levha

Metni **:** *"Eslâf kapıldıkça güzelden güzele,*

Fer vermiş o neşveyle gazelden gazele,

Sönmez seher-i haşre kadar şi'r-i kadîm

Bir meş'aledir devredilir elden ele."

Tarihi **:** M. 1994 (1415)

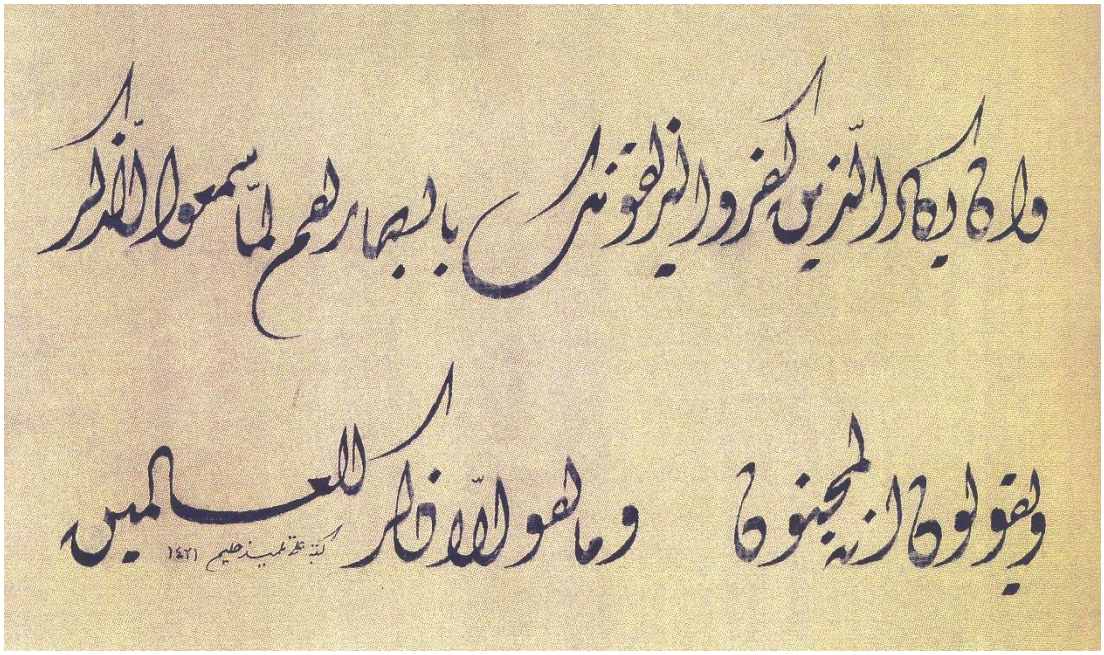
Eb'adı **:** 13x12 cm

Bulunduğu Yer **:** Nurullah Özdem Koleksiyonu

Kaynak **:** Haz**.** Ali Rıza Özcan ve Fatih Ömeroğlu , Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu, s.74

İmza **:** *Ali Alparslan*

Diğer Özellikler **:** Şiir, Yahyâ Kemâl Beyatlı'ya aittir.

(Özel Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:244

Adı : Dîvânî Levha

Metni : "*Ve in Yekâdüllezîne Keferû Le Yüzlikûneke Bi Ebsârihim Lemmâ Semi'uz Zikre ve Yekûlûne İnnehu Le Mecnûn. Ve Mâ Hüve İllâ Zikrun Lil Âlemîn* . (Kalem 51-52)

Tarihi : H.1421 (2000)

Eb'adı : -

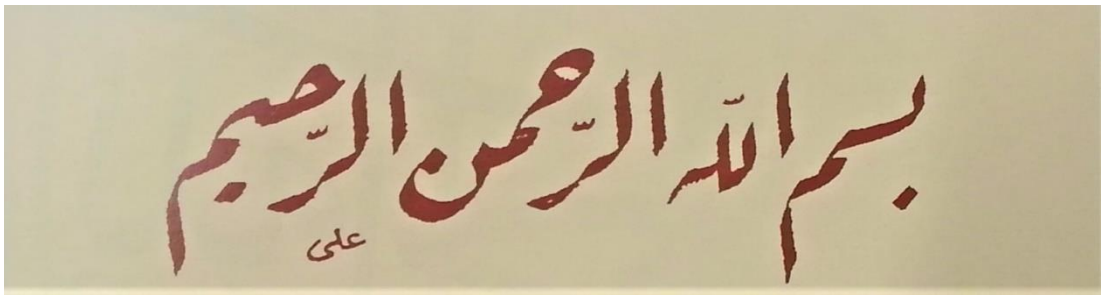
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Ketebehû Ali Tilmîz-i Halîm*

Diğer Özellikler : Dîvânî yazıda, bir harf birkaç farklı şekilde yazılabilmektedir. Ayet-i kerimedeki *nun* harfi de iki farklı şekilde yazılmıştır.

3.7 Celî Rık’a Yazıları

Katalog No:245

Adı **:** Celî Rık’a Besmele

Metni **:** *“Bismillâhirrahmânirrahîm”*

Tarihi **:-**

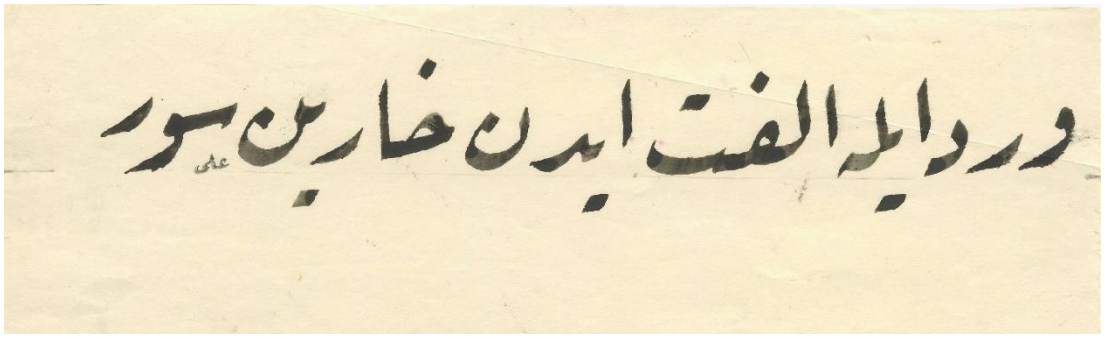
Eb’adı **: -**

Bulunduğu Yer **: -**

Kaynak **: The Garden of Besmeleh,** s.177

İmza **:** *Ali*

Diğer Özellikler **:** *Besmele* de görüldüğü üzere rık’a yazı, çoğunlukla düz hareketlerle yazılmaktadır. **The Garden of Besmeleh** kitabı 1998 yılında basıldığı için yüksek ihtimalle yazı, 1998 veya daha öncesinde yazılmıştır. Osmanlı icâdı olan rık’a yazı, dîvânî yazının sadeleşerek kavis ve meyillerinin azaltılması sonucu meydana gelmiştir.

(F:Mustafa Parıldar Fotoğraf Arşivi)

Katalog No: 246

Adı : Celî Rık'a Levha

Metni : *"Verd ile ülfet eden hârın sever"*

Tarihi :-

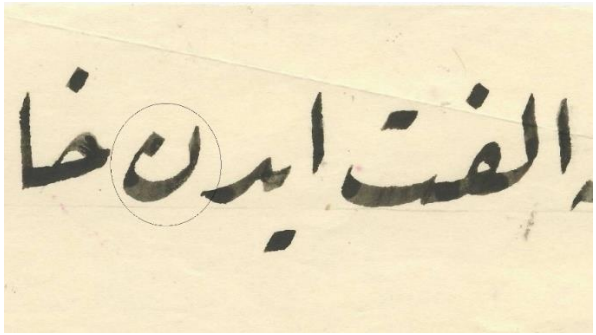
Eb'adı : -

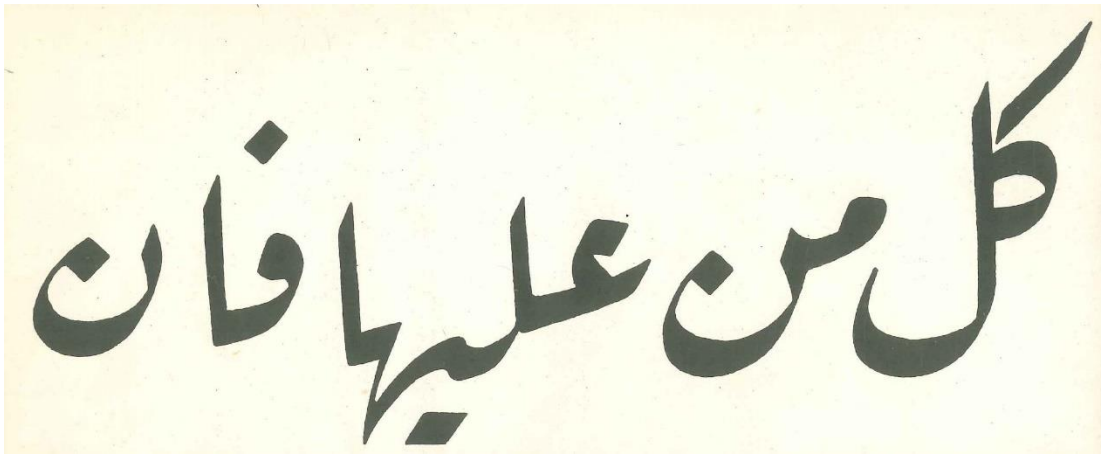
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Ali*

Diğer Özellikler : Rık'a yazıda, noktalı harflerden bazılarının noktaları çanak kısımlarına eklenerek yazılmaktadır. Yazıdaki *nun* harflerinin noktası çanağına eklenmiştir.

Katalog No:247

Adı : Celî Rık'a Mezar Kitâbesi

Metni : *"Küllü Men Aleyhâ Fân"* (Rahman 26)

Tarihi : M.1984 (1404)

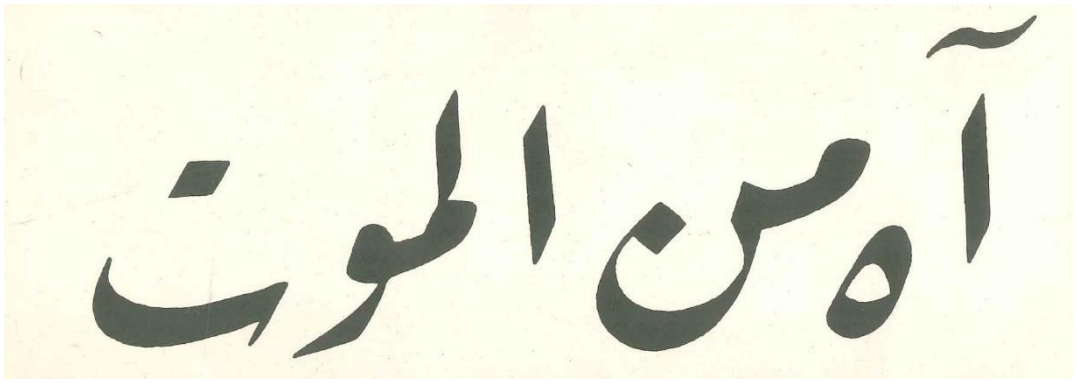
Eb'adı : -

Bulunduğu Yer : M. Zeki Kuşoğlu Koleksiyonu

Kaynak : M. Zeki Kuşoğlu**, Mezar Taşlarında Huve'l Bâkî**

İmza :-

Diğer Özellikler : *Yeryüzündeki her şey fânidir.*

Katalog No:248

Adı **:** Celî Rık'a Mezar Kitâbesi

Metni **:** *"Ah Mine'l-Mevt"*

Tarihi **:** M.1984 (1404)

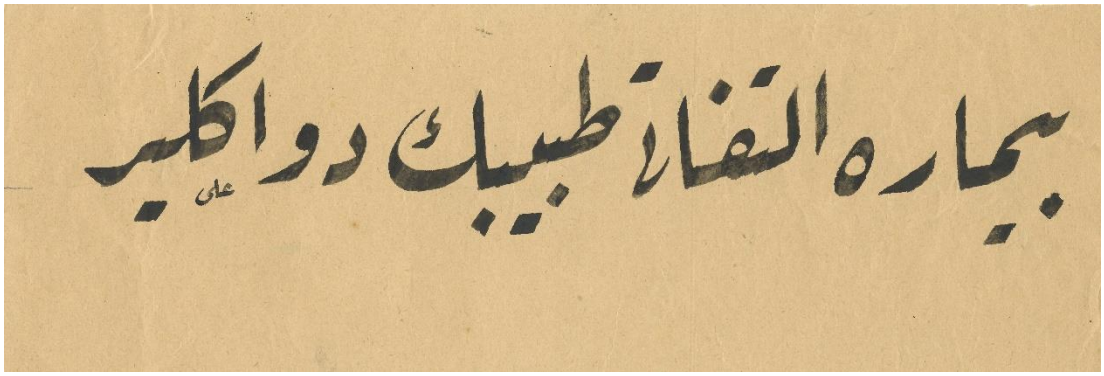
Eb'adı **: -**

Bulunduğu Yer **:** M. Zeki Kuşoğlu Koleksiyonu

Kaynak **:** M. Zeki Kuşoğlu**, Mezar Taşlarında Huve'l Bâkî**

İmza **:-**

Diğer Özellikler **:** *Ah Ölümden*

(Mustafa Parıldar Fotoğraf Arşivi)

Katalog No:249

Adı : Celî Rık'a Levha

Metni : *"Bîmâre iltifâtı tabîbin devâ gelir"*

Tarihi :-

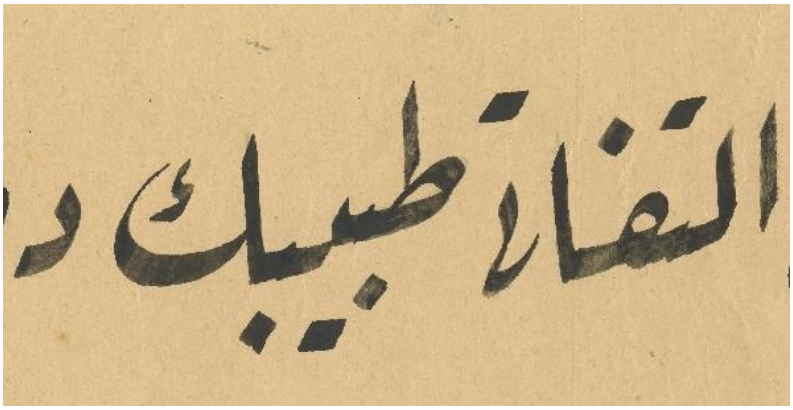
Eb'adı : -

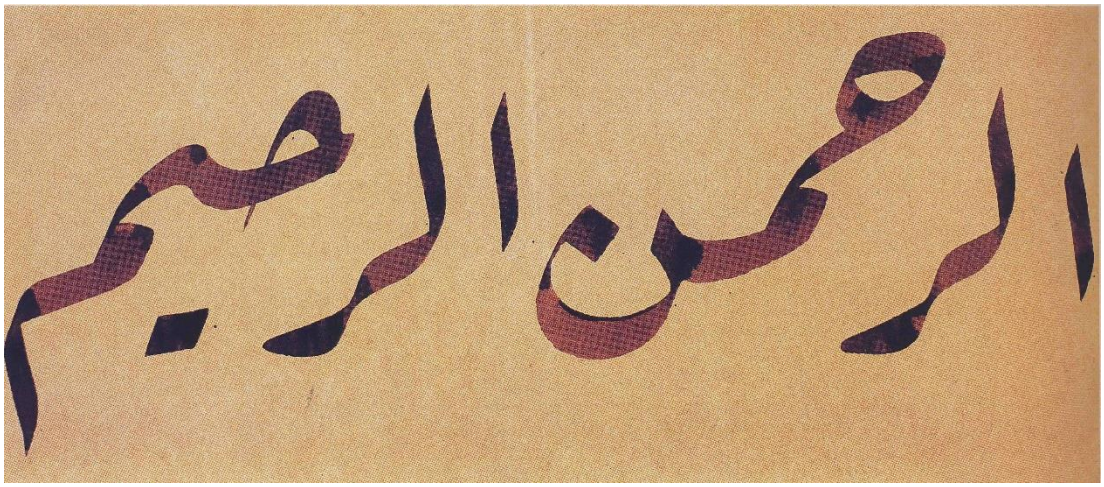
Bulunduğu Yer : -

Kaynak : -

İmza : *Ali*

Diğer Özellikler : İmza da rık'a yazı çeşidiyle yazılmıştır.

Katalog No:250

Adı **:** Celî Rık’a Levha

Metni **:** *“Er-Rahmâni’r-Rahîm”*

Tarihi **:-**

Eb’adı **:** 14x33,5 cm

Bulunduğu Yer **:** Işık Akbaygil Koleksiyonu

Kaynak **:** U. Derman, **age**., s. 110

İmza **: -**

Diğer Özellikler **:** İmzasız ve tarihsiz bir yazıdır. Rık’a yazıda elif ve lam harfleri sola meyilli olarak yapılmaktadır. Yazıdaki *elif* ve *lam* harfleri sola meyletmiştir. .

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Ali Alparslan, yirminci yüzyılın meşhur hattatlarından Halim Efendi ve Necmeddin Okyay'ı tanıyıp tarzları ve zengin bilgi birikimlerinden yararlanarak kendi üslûbunu oluşturmuş ve hat sanatının yaşatılmasına sağladığı katkı yanında hattın terminolojisine de birtakım yenilikler getirmiştir. Bunlardan en önemlisi halk arasında ta'lîk yazı olarak bilinen yazının aslında nesta'lîk olarak tanımlanması gerektiğidir. Bu alanda ortaya koyduğu te'lîfât, onun hat sanatına ve tarihine ne denli hâkim olduğunun da göstergesidir.

Ali Alparslan'ın ismi, doğum tarihi, doğum yeri, eğitim ve meslek hayatı hususunda tezde verilen bilgiler, aile bireyleri ile sanat ve edebiyat çevresinden edinilen bilgiler çerçevesinde oluşmuştur. Kendisinin biyografik bilgilerinin eleştirel bir bakışla ve detaylıca ele alındığı bu araştırma, bu yönüyle konusunda daha kapsamlı bir eser olmadığından tezi daha da özgün kılmaktadır.

Çalışma, onun kullandığı hat çeşitleri ile ilgili birtakım yeni bilgiler de içermektedir. Çoğunlukla nesta'lîk ve dîvânî yazılarıyla bilinen sanatkâr, Necmeddin Okyay'dan bir süre sülüs, Halim Efendi'den de nesih yazılarını meşk etmiş olduğundan[103] tezin katalog bölümünde kendisine ait bir nesih örneğine de yer verilmiştir (bk. Katalog No: 007).

Ali Alparslan hatlarında, başta hocaları olmak üzere bu sanatın zirve isimlerinden olan Yesârîzâde Mustafa İzzet Efendi, Sâmi Efendi ve Hulûsi Efendi'yi takip etmiş ve öğrencilerine de bu ustaları örnek almalarını tavsiye etmiştir. Araştırmada, onların yazıları ile Ali Alparslan'ın yazıları bir araya getirilerek ortaya çıkan benzerliklere de değinilmiştir.

Ali Alparslan'ın hat eserlerini bir araya getiren bu çalışmada, kendisinin yazmış olduğu levha ve meşkleri dışında, Abdülbâki Gölpınarlı'nın mezar kitâbesi, Galatasaray Lisesi binasının iç tarafındaki kitâbe, Konya Mevlâna Müzesinde yer alan

[103] Ali Alparslan'ın öğrencilerinden Ali Toy ve Ali Rıza Özcan'ın vermiş olduğu bir bilgidir.

Mesnevi'nin ilk on sekiz beyti ile kaynaklarda yer almayan bir Hilye-i Şerîf ve bu gibi yaklaşık kırk levhası bulunmaktadır. Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı Sanat Koleksiyonunda yer alan iki eseri ve Bosna Hersek'teki öğrencisi Kazım Hacımeyliç'in açtığı müzede bulunan eserlerinin de katalog bölümünde gösterilmiş olması, onun hat sanatındaki yeteneğini yansıtmak adına büyük önem arz etmektedir.

Sanatkârın yetiştirdiği talebelerin sayısının hayli fazla olması sebebiyle, tamamının biyografisine yer verilmemiş, ancak ismen de olsa zikredilmeye çalışılmıştır. Araştırmada, icâzet alan talebelerinin icâzetleri yanında Ali Alparslan'dan meşk ettikleri yazı çeşitlerindeki hat örnekleri de paylaşılmıştır.

Tez çalışmasında Ali Alparslan'ın, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* ve *Yaşamlarıyla ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*'ndeki neşrettiği maddeler ile tespit edilebilen kitap ve makaleleri de yer almaktadır.

Hayatı boyunca ilim ve sanatla meşgul olmuş Ali Alparslan'ın hat eserleri ve akademik çalışmaları, onun çok yönlü kişiliğinin de aynasıdır. Hem sanatı hem de edebî kişiliğiyle Ali Alparslan, yeri doldurulamayacak bir sanat ve bilim adamı olarak gelecekte de hep anılacaktır.

Çalışmamın alanda yürütülen araştırmalara katkı sağlaması ve yapılacak daha kapsamlı ve derin araştırmalara bir basamak teşkil etmesi en kalbî dileğimdir.

KAYNAKÇA

AÇIKGÖZOĞLU Sacit, "Hat Sanatı ve Besmele", **Allah'ın Adıyla 60 Besmele** (haz. Ahmet Akcan), Artus Basım, İstanbul 2011.

AKCAN Ahmet**, Hüsn-i Hat Buluşması**, Birlik Ofset Yay., İstanbul 2008.

ALPARSLAN ALİ, "İbn Muklenin İslam Yazısına Hizmeti", **Tarih Boyunca Paleoğrafya ve Diplomatik Semineri, 30 Nisan/ 2 Mayıs Sempozyum Bildirileri**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1986.

ALPARSLAN Ali, "Nesta'lîk"mad., **DİA**, TDV Yay., c. 33, İstanbul 2007.

ALPARSLAN Ali, "İslam Yazı Sanatı", **Doğuşundan Günümüze Kadar Büyük İslâm Tarihi,** İstanbul 1989, c.XIV.

ALPARSLAN Ali**, Esmâ-i Hüsnâ**, Boğaziçi Yay., İstanbul 2001.

ALPARSLAN Ali, **Osmanlı Hat Sanatı Tarihi**, Yapı Kredi Yay., İstanbul 1999.

ALPARSLAN Ali, **The Garden of Besmele**, Boğaziçi Yay., İstanbul 1998.

ALPARSLAN Ali, **Ünlü Türk Hattatları**, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1992.

AYVAZOĞLU Beşir, "Ali Alparslan Hoca da göçtü", **Açıkdefter, Halka ve Olaylara Tercüman Gazetesi,** 26 Ocak 2006.

BALTACIOĞLU İsmail Hakkı, "Ta'lîk Yazısı", https://www.pdfsayar.com/tr/turk- yazi-sanati.html , s. 62,63.

BAYAT Ali Haydar, **Açıklamalı Hüsn-i Hat Bibliyografyası**, IRCICA Yay., İstanbul 2003.

BAYUK Safiye**, 20. Yüzyıl Osmanlı Periyodiklerinde Hat**, FSMVÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, **Yl Tezi**, İstanbul 2020.

BERK Süleyman, "Ali Alparslan: Mütevazı, Hoşsohbet, Nüktedan" **Türk Edebiyatı Dergisi**, sy. 389, Mart 2006, s. 42-43.

BERK Süleyman, **Devlet-i Aliyye'den Günümüze Hat Sanatı**, İnkılâb yay., İstanbul 2013.

BERK Süleyman**, İstanbul'un 100 Hattatı**, Kültür a.ş, İstanbul 2012.

BERK Süleyman**, Vefatının 35. Yılında Hattat Necmeddin Okyay**, Kültür Sanat Basımevi, İstanbul 2011.

BİLEN Yusuf, **Hattat Mustafa Halim Özyazıcı Hayatı, Sanatı ve Eserleri,** AÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Yl Tezi**, Erzurum 2001.

ÇAĞLAR Yusuf, **İstanbul'un Meşhur Hattatları**, Kültür A.Ş, İstanbul 2010.

DEMİRCİ Senem, **Başlangıcından Günümüze Rık'a Hattı**, FSMVÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, **Yl Tezi**, İstanbul 2019.

DERE Ömer Faruk, "Eskimez Harflerin Tasarım Dehası M. Halim Özyazıcı", **İsmek El Sanatları**, sy. 5, İstanbul 2008.

DERMAN M. Uğur, "Hattat Halim Efendi", **Köprü İnsanlar**, Haz. M. Zeki Kuşoğlu, İstanbul 2006.

DERMAN Uğur, "Okyay, Mehmed Necmeddin" mad., **DİA**, TDV Yay., İstanbul 2007, c. 33.

DERMAN Uğur, "ÖZYAZICI, Mustafa Halim" mad., **DİA**, TDV Yay., c. 34., İstanbul 2007.

DERMAN Uğur, "Piyer Loti Kitâbesi ve Ta'lîk Hattına Dâir Bir Mülâhaza", **Kültürü ve Sanatıyla IV. Eyüpsultan Sempozyumu**, Tebliğler, İstanbul 2000.

DERMAN Uğur, **Edebi ve Hattı ile Ali Alparslan**, Yapı Kredi Yay., İstanbul 2010.

DERMAN Uğur, **Medresetü'l- Hattâtîn Yüz Yaşında,** Kubbealtı Yay., İstanbul 2015.

DERMAN Uğur, **Ömrümün Bereketi: 2**, Kubbealtı Yay., İstanbul 2019.

DERMAN Uğur, **Türk Hat Sanatının Şâheserleri**, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1982.

DERMAN Uğur, Uzun Mustafa İsmet, "Besmele" mad., **DİA**, TDV Yay., c.5, İstanbul 1992.

DERMAN Uğur, **İslâm Kültür Mirâsında Hat San'atı**, (edt. Ekmeleddin İhsanoğlu), IRCICA Yay., İstanbul 1992.

DOĞAN Muhammed Nur, **Fâtih Dîvânî ve Şerhi**, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay., İstanbul 2014.

ERDEM Sümeyra, **Hattat Hamid Aytaç ve Halim Özyazıcı'nın Bazı Eserlerinin Temel Tasarım İlkeleri Bakımından Tahlili**, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, **YL Tezi,** Konya 2014.

GELİBOLULU Mustafa Âlî'nin Menakıb-ı Hünerverân adlı eserini haz. Dr. Müjgan Cunbur, **Hattatların ve Kitap Sanatçılarının Destanları (Menakıb-ı Hünerverân)**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 1982.

GÖREN İbrahim Ethem, **Sanatın ve Sanatkârın İzinde**, Kuveyt Türk Katılım Bankası Kültür Yay., İstanbul 2021.

GÖZE Ergun, "Tilmiz-i Necmeddin" , **Tercüman**, 27 Ocak 2006.

GÜMÜŞHÂNEVÎ Ahmed Ziyâüddin (Mütercim: Hüsamettin Fadıloğlu), **Şerh-ü Garâib-ül Ehâdis**, Gonca Yayınevi, İstanbul 2013.

GÜNÜÇ Feyzi, **Mevlana Müzesi Abdülbâkî Gölpınarlı Kütüphanesi Levhalar Kataloğu,** Kültür Bakanlığı Yay., Konya 1999.

İNAL İbnülemin Mahmud Kemal, **Son Hattatlar**, İstanbul Maarif Basımevi, İstanbul 1955.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arşivi, Prof. Dr. Ali Alparslan,Talebe dosyası nr.266.

KAZAN Hilal, "Balkanlar'da İslâm Medeniyeti", **Uluslararası Üçüncü Sempozyum.**

KARATEPE Tuba Çavdar, "Kebîkec" mad., **DİA**, TDV Yay., c. 25, Ankara 2002.

KARTAL Ahmet, TULUM Mehmet Mahur, **Ahmet Atillâ Şentürk Armağanı**, Çalış Ofset Matbaacılık Ltd.Şti, İstanbul 2013.

KORKMAZ Taşbaş Zehra, **Sâmi Efendi ve Mimarî Eserlerde Bulunan Yazıları**, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, **Yl Tezi,** Konya 2019.

KUŞOĞLU M.Zeki, **Mezar Taşlarında Huve'l- Bâkî**, Renkler Matbaacılık, İstanbul 1984.

MEMİŞ Mehmet, "Osmanlıda Hat Sanatını Zirveye Çıkaran Eğitim Yöntemi: Meşk ve İcazet Geleneği", **Al- Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi**, sy. 2, 2018.

MÜSTAKİMZÂDE Süleymân Sa'deddin Efendi, **Tuhfe-i Hattâtîn** (haz. Mustafa Koç), Klasik Yay., İstanbul 2014.

ÖZCAN Ali Rıza, **Türk Nesta'lîk Ekolü** , Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Geleneksel Türk El Sanatları Ana Sanat Dalı Hat Programı, **Sanatta Yeterlik Çalışması,** İstanbul 1996.

ÖZCAN Ali Rıza, **Hat ve Tezhip Sanatı**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 2009.

ÖZCAN Ali Rıza, **İstanbul'un 100 Kitâbesi**, İBB Kültür A.Ş Yay., İstanbul 2011.

ÖZKAFA Fatih, "Ta'lîk Hattında Osmanlı İnkılâbı", edt. Ayşe Budak, Muzaffer Yılmaz, **Osmanlı Sanatında Değişim ve Dönüşüm**, Sebat Ofset Matbaacılık, Konya 2019.

ÖZKEÇECİ İlhan, **Hat Sanatını Tanımak,** Yazıgen Yay., İstanbul 2017.

PERK Halûk, **Hattat Mustafa Halim Özyazıcı Hayatı ve Sanatı**, Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezi Yay., İstanbul 2021

RADO Şevket, **Türk Hattatları**, Yayın Matbaacılık Ticaret Limited Şti., İstanbul.

SERİN Muhittin, "Ali Alparslan Hoca", **FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Dergisi**, sy. 3, İstanbul 2014, s. 386-392.

SERİN Muhittin, "Alparslan Ali" mad., **DİA**, TDV Yay., c.Ek 1, İstanbul 2016.

SERİN Muhittin, **Halim Efendi'nin Meşk Mecmuası,** Kubbealtı Yay., İstanbul 2017.

SERİN Muhittin, **Hat Sanatı Tarihi Ekoller ve Takipçileri** , Kubbealtı Yay., İstanbul 2019.

SERİN Muhittin, **Hat Sanatı ve Meşhur Hattatlar**, Kubbealtı Yay., İstanbul 2003.

SUBAŞI M. Hüsrev, **Yazıya Giriş,** Pamuk Ofset Yay., İstanbul 1997.

ŞENTÜRK A. Atillâ, **Osmanlı Şiiri Antolojisi**, Yky Yay., İstanbul 2017.

ŞERİFOĞLU Ömer Faruk, **Ziyad Ebuzziya Kitabı:Dar Çağda Bir Çelebi,** Timaş Yay., İstanbul 1998.

ŞERİFOĞLU Ömer Faruk, **Cumhurbaşkanlığı Sanat Koleksiyonu 3**, Cumhurbaşkanlığı Yay., İstanbul 2014.

TAŞCIOĞLU Melike, Acar Şinasi, "Bir Hattatın Dönüşümü: Alfabe Devrimi'nin Halim Efendi'nin Çalışmaları üzerinden İncelenmesi", **Osmanlı Bilim Araştırmaları**, sy.2, 2014.

TAŞKALE Faruk, Gündüz Hüseyin, **Hilye-i Şerîfe**, Antik A.Ş Kültür Yay., İstanbul 2006.

TAMİMİ Mohammed, **M. Halim Özyazıcı'nın Dîvânî- Celî Dîvânî-Rık'a Meşkleri,** IRCICA Yay., İstanbul 2003.

TÜFEKÇİOĞLU Abdülhamit, "Osmanlı Sanatının Oluşumunda Yazı", **Hat ve Tezhip Sanatı**, Ankara 2009.

UÇMAN Abdullah, "Bir Zarif İnsan: Üstad Ali Alparslan", **Türk Edebiyatı Dergisi**, sy. 389, Mart 2006, s. 41-45.

ULUANT Zeynep, **Hasbihaller**, Kubbealtı Yay., İstanbul 2007.

ÜLKER Muammer, **Başlangıçtan Günümüze Türk Hat Sanatı,** Türkiye İş Bankası Kültür yay., Ankara 1987.

YAZIR Mahmud Bedreddin, **Medeniyet Âleminde Yazı ve İslâm Medeniyetinde Kalem Güzeli**, Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., Ankara 1972.

YAZIR Mahmut Bedreddin , **Eski Yazıları Okuma Anahtarı**, Vakıflar Umum Müdürlüğü Neşriyatı, İstanbul 1942.

Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi, Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul 1999, c.1,2.

Internet Kaynakları

https://www.kadirgasanat.com/soylesiler.php (Fatih Ömeroğlu ile Ali Rıza Özcan Söyleşi), Ocak 2021

http://www.kalemguzeli.org/index.php? go=icerikgoster2&MKNO=91&KNO=129

https://www.kuveytturkozel.com.tr/hizmetlerimiz/kultur-sanat-hizmetleri/ustalar-sanatkarlar/ali-alparslan-hoca-mesrebi-bi-misl-u-bi-bedel-idi.22.aspx

https://www.ittifakgazetesi.com/sinan-gurlen-ile-prof-dr-ali-alparslan-uzerine-bir-sohbet-m2351.html

https://www.ilem.org.tr/images/Do%C4%9Fu_Bat%C4%B1_Aras%C4%B1nda_%C4%B0slam_Birli%C4%9Fi_%C4%B0deali-Aliya.pdf

https://www.kuveytturkozel.com.tr/hizmetlerimiz/kultur-sanat-hizmetleri/ustalar-sanatkarlar/bascarsida-kamis-kalemden-zikir-sesleri-duyuluyor.1036.aspx

http://yeditepebienali.org/gorsel/yayin/Uluslaras%C4%B1%20Hat%20-Tezhip%20Sergisi.pdf

http://www.yeditepebienali.com/tr/2018/sanatci/savas-cevik

http://hattatlarimiz.blogspot.com/2015/11/mehmet-memis.html

http://www.hattatahmet.com/index.php/hakkimda

https://www.ktsv.com.tr/sanatkarlar/30-davut-bektas

http://www.turkiyeninustalari.org/tr/ustalar/hat-sanati/davut-bektas

https://www.somuncubaba.net/makale/celebi-bir-hattat-ali-alparslan

https://www.ketebe.org/en/artwork/4707?ref=artist&id=341

https://www.ketebe.org/eser/4008?ref=artist&id=690

DİZİN

A

A. Atillâ Şentürk, 63,64

Abdullah Gün, 17,75,76

Abdullah Uçman, 16,95

Abdurrahman Kılıç, 71,72

Abdülbâkî Gölpınarlı, 6,17,168

Ahmet Kutluhan, 79

Ahmet Sabri Mandıracı, 58,59,60

Ali Rıza Özcan,54,55,114

Ali Toy, 2,30,32,46,47,48,49,95

B

Betül Bilgin, 45

C

Celî dîvânî 31,33,40,46,80,81,95,97

sülüs, 27,31

Cem Dilçin, 12

D

Davut Bektaş, 76,77,78

dîvânî,9, 31,33, 40,46,61,80,81, 95

E

Esmâ-i Hüsnâ, 19

F

Fâtih Dîvânı, 320,322

G

Galatasaray lisesi, 186

H

HalimEfendi,31,32,40,41,42,43,44,81, 82,83,97

Hâmid Aytaç, 64,94

Hat sanatı, 36,43,58

Hulûsi Efendi, 91

Hüseyin Gündüz, 66,67

Hüseyin Hüsnü Türkmen, 72,73

İ

İbnül Emin Mahmud Kemal İnal, 3,96

İsmail Yakıt, 11

İsmet Gülnihal, 70

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 6,9,11,32

K

Kamil Akdik, 27

Kazım Hacımeyliç, 56,57,58

Kûfi, 47

M

M. Hüsrev Subaşı, 69,76

Mahmut Şahin, 74

Ma'kılî,47

Medresetü'l- Hattâtîn, 31,34,35

Mehmet Memiş, 67,68,69

Mesnevî, 162

Mîr İmâdü'l- Hasenî, 28,85

Muhammed Zekeriya, 53

Muhittin Serin, 30,95

N

Necmeddin Okyay 27,30,33,34,35,

36,86,90,92,97

nesta'lîk,
9,27,28,30,46,69,72,84,85,86,95,97,11
4

Nesih, 27,32

O

Orhan Dağlı, 61,62,63

R

Rıfkı Melûl Meriç,6,8

rık'a,31,33,72,80,95,97

S

Sâmi Efendi, 31, 86,87

Savaş Çevik, 64,65

Süheyl Ünver,95

Süleyman Berk, 96

Süleymaniye Kütüphanesi, 9,76

Sülüs, 27,31

Ş

şikeste 30,47,97,114

T

Ta'lîk, 27,84,96

Tahsin Kurt, 50,51,52

U

Uğur Derman, 16,36,96

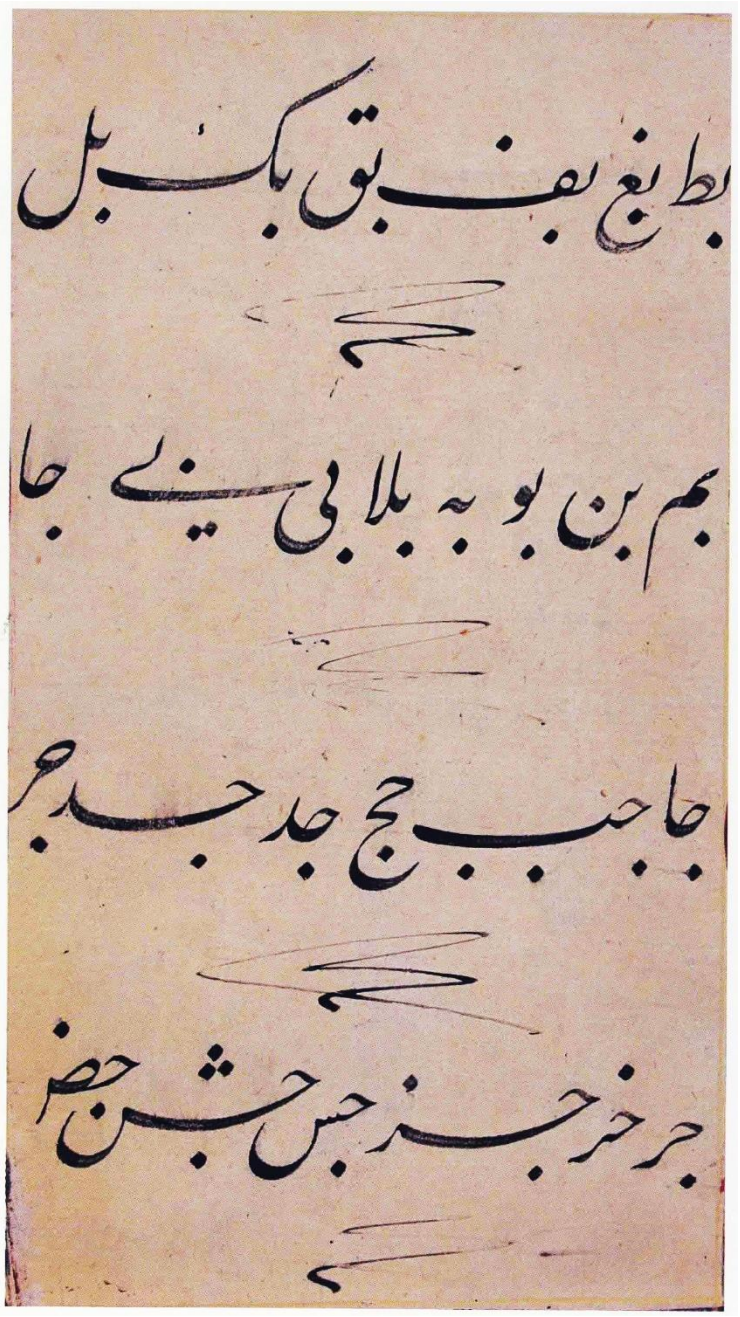
Y

Yesârizâde Mustafa İzzet
Efendi,30,87,88

EKLER

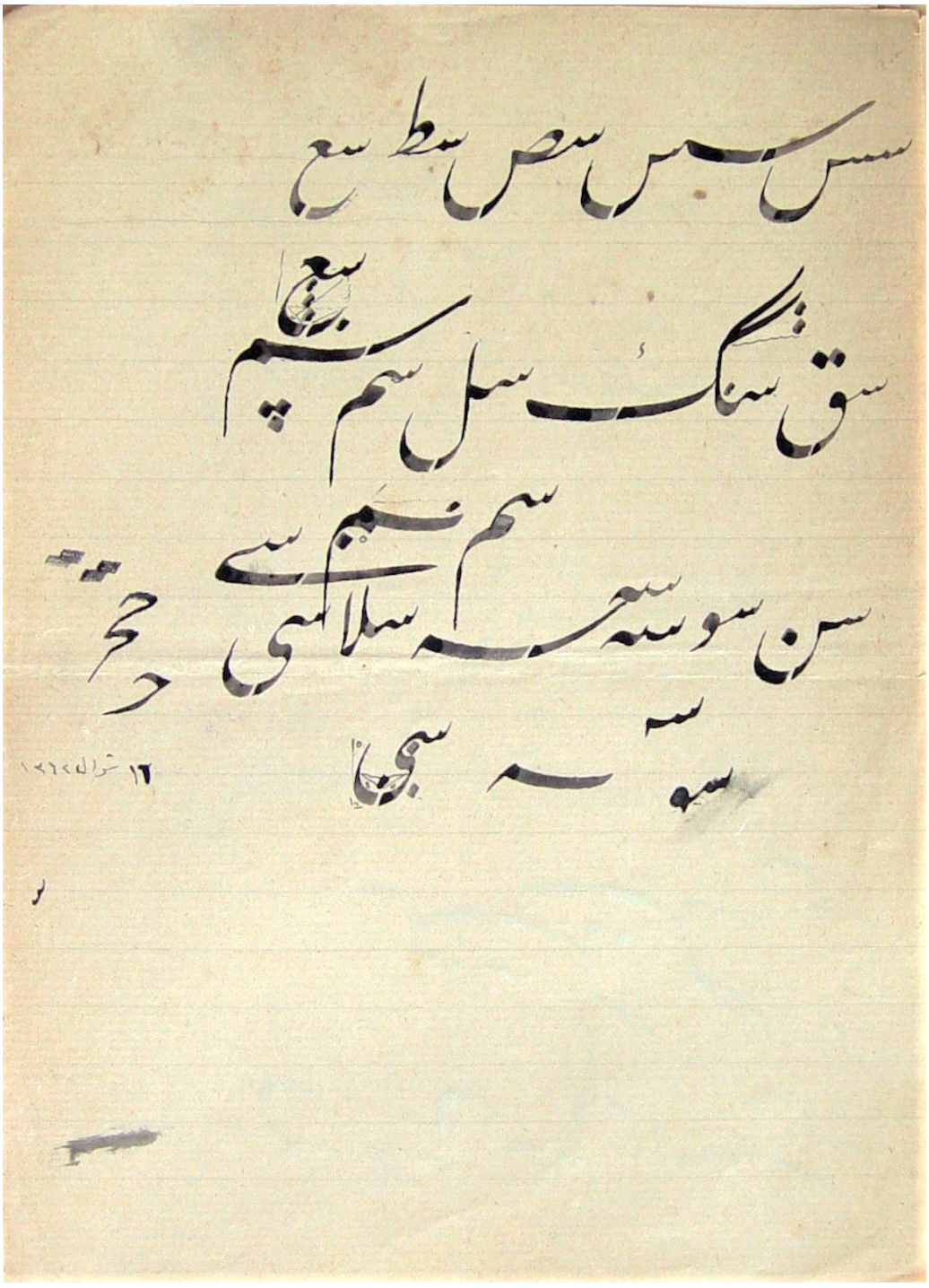
1.MEŞKLER ve DENEME YAZILARI

1.1 Nesta'lîk ve Celî Nesta'lîk Meşkleri

R. 116 Nesta'lîk Müfredat Meşkı

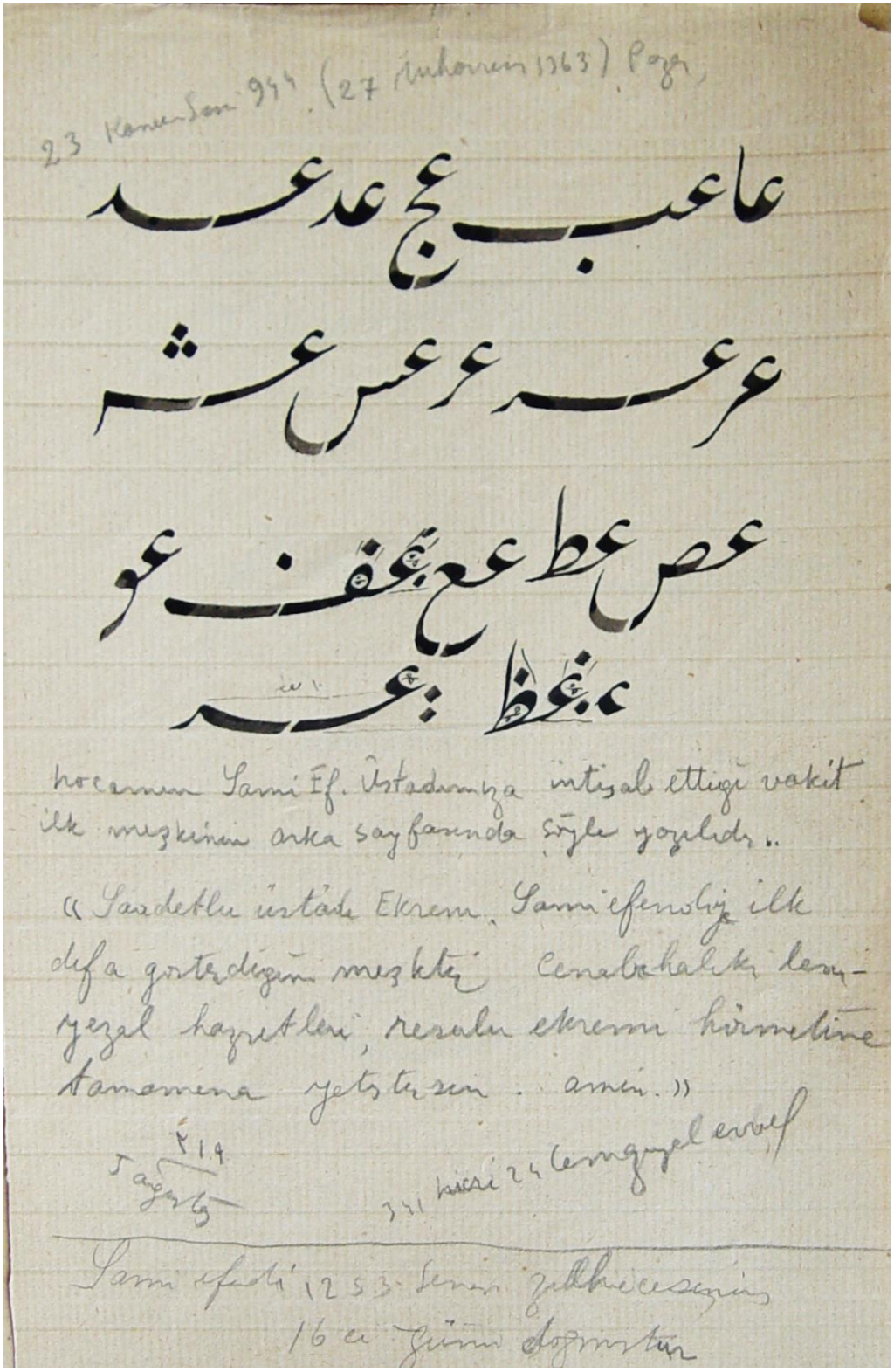
(U. Derman, **age.**, s. 74)

R. 117 Ali Alparslan'ın Necmeddin Okyay'a Gösterdiği 1362 Tarihli Meşk[104]

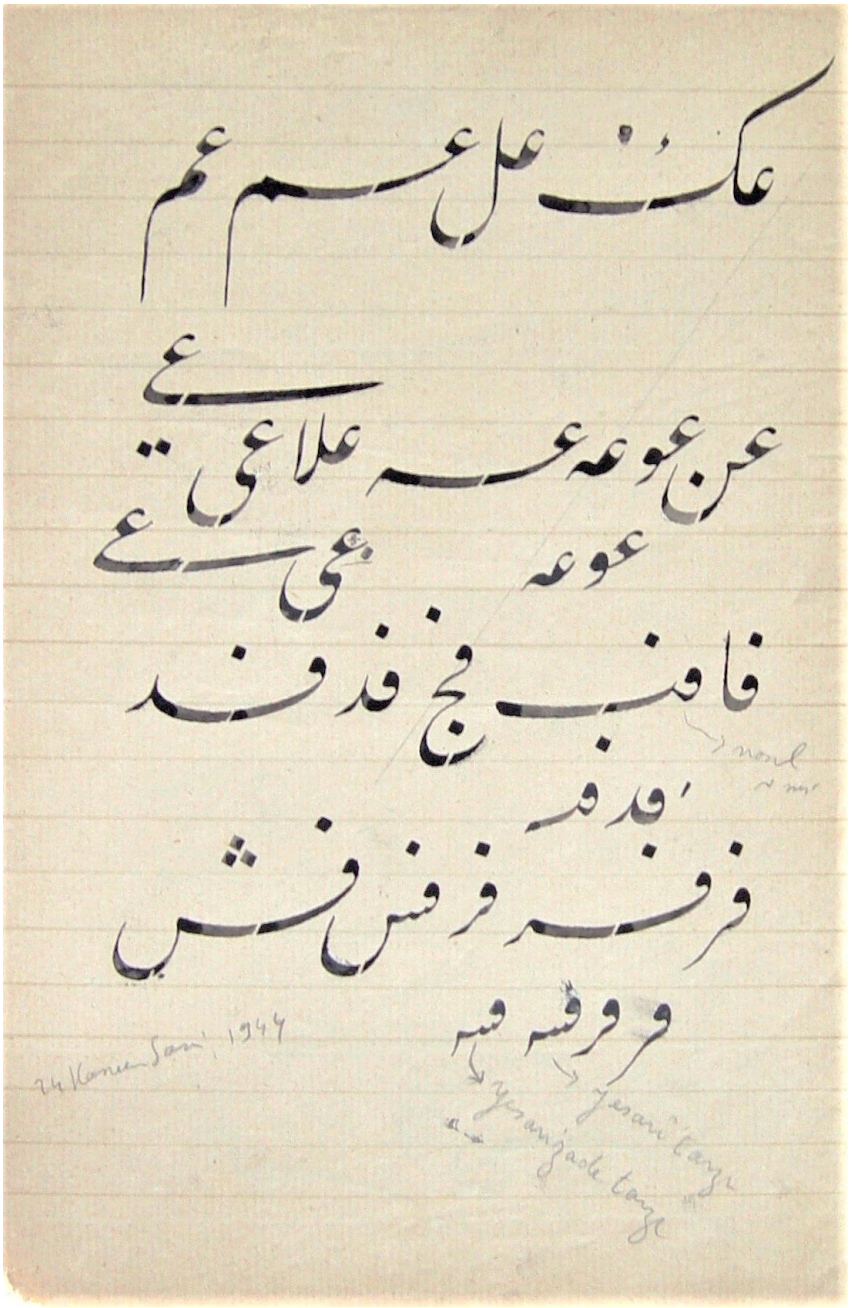
(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

[104] Ali Alparslan'ın ulaşılabilen en eski tarihli (16 Şevval 1362/16 Ekim 1943) meşkıdır.

R. 118 Ali Alparslan'ın Meşkıne Yazdığı Notlar

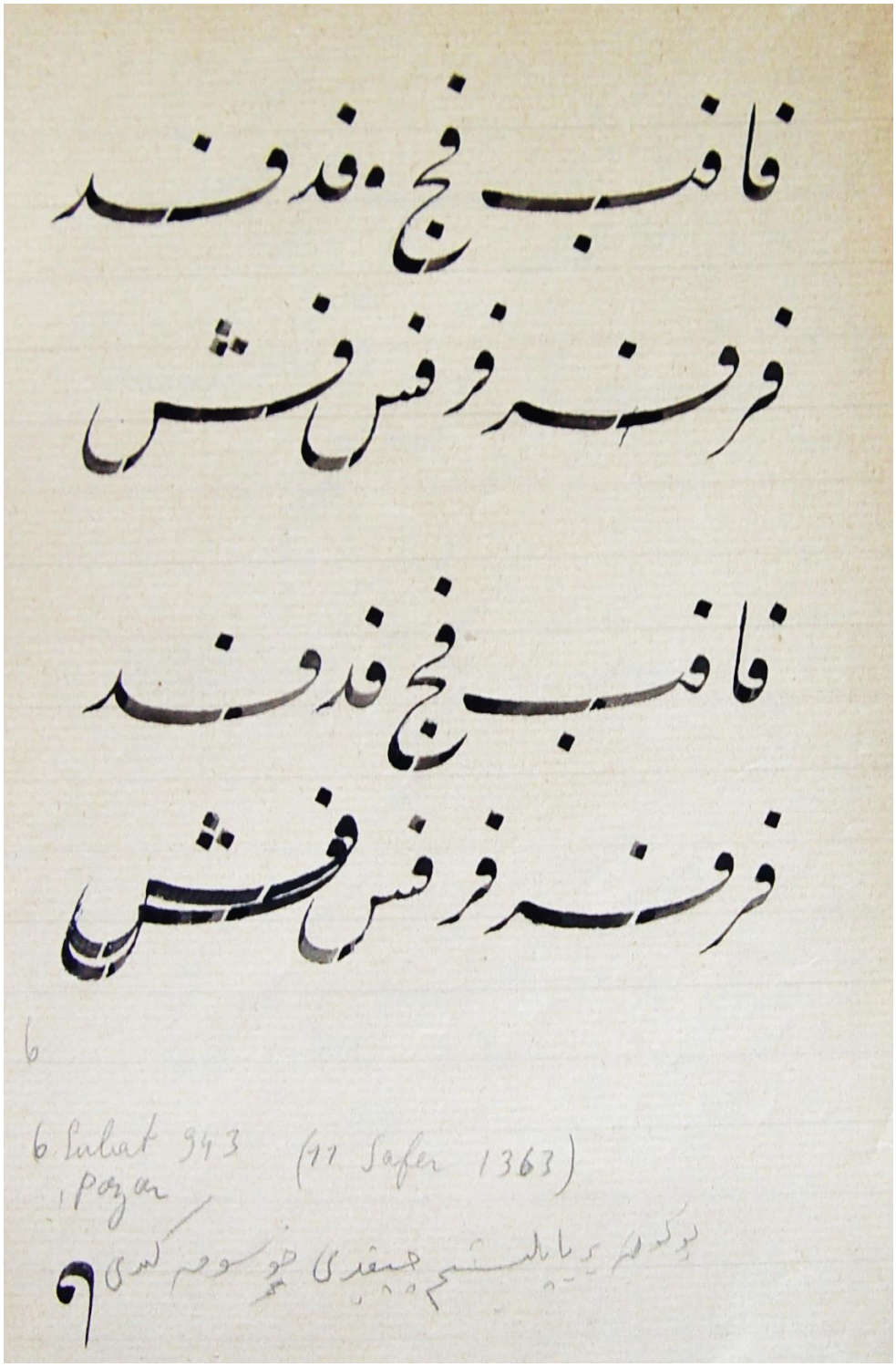
(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

R. 119 Necmeddin Okyay'ın, Ali Alparslan'ın Meşklerinde Yaptığı Harf Çıkartması[105]

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

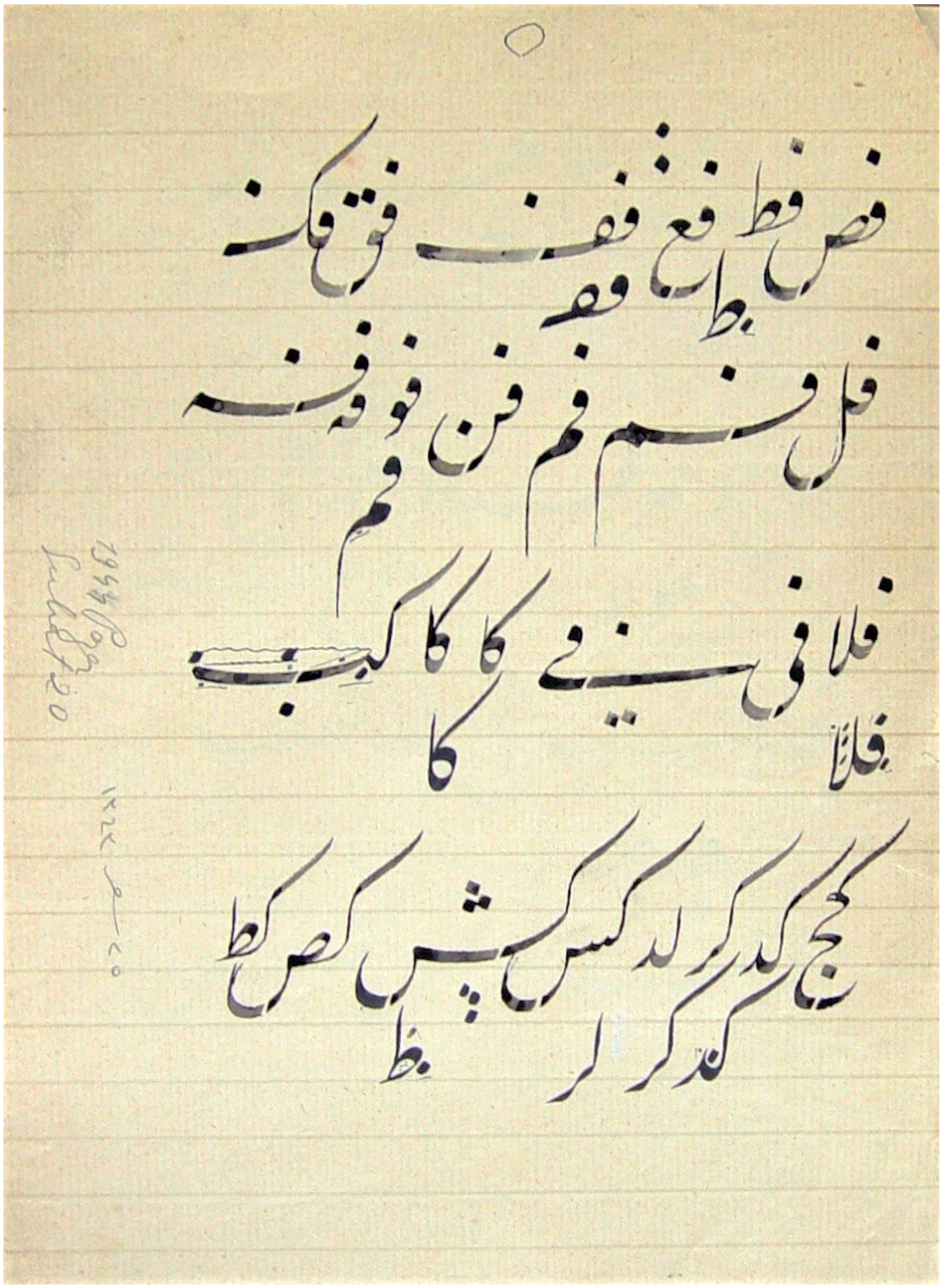
[105] Meşkın en alt kısmında, Necmeddin Okyay fe harfi ile sin harfinin Yesârî Esad ve Yesârizâde Mustafa İzzet efendilerde nasıl farklı yazıldığını tarif etmiş, Ali Alparslan not almıştır.

R. 120 11 Safer 1363 Tarihli Meşk[106]

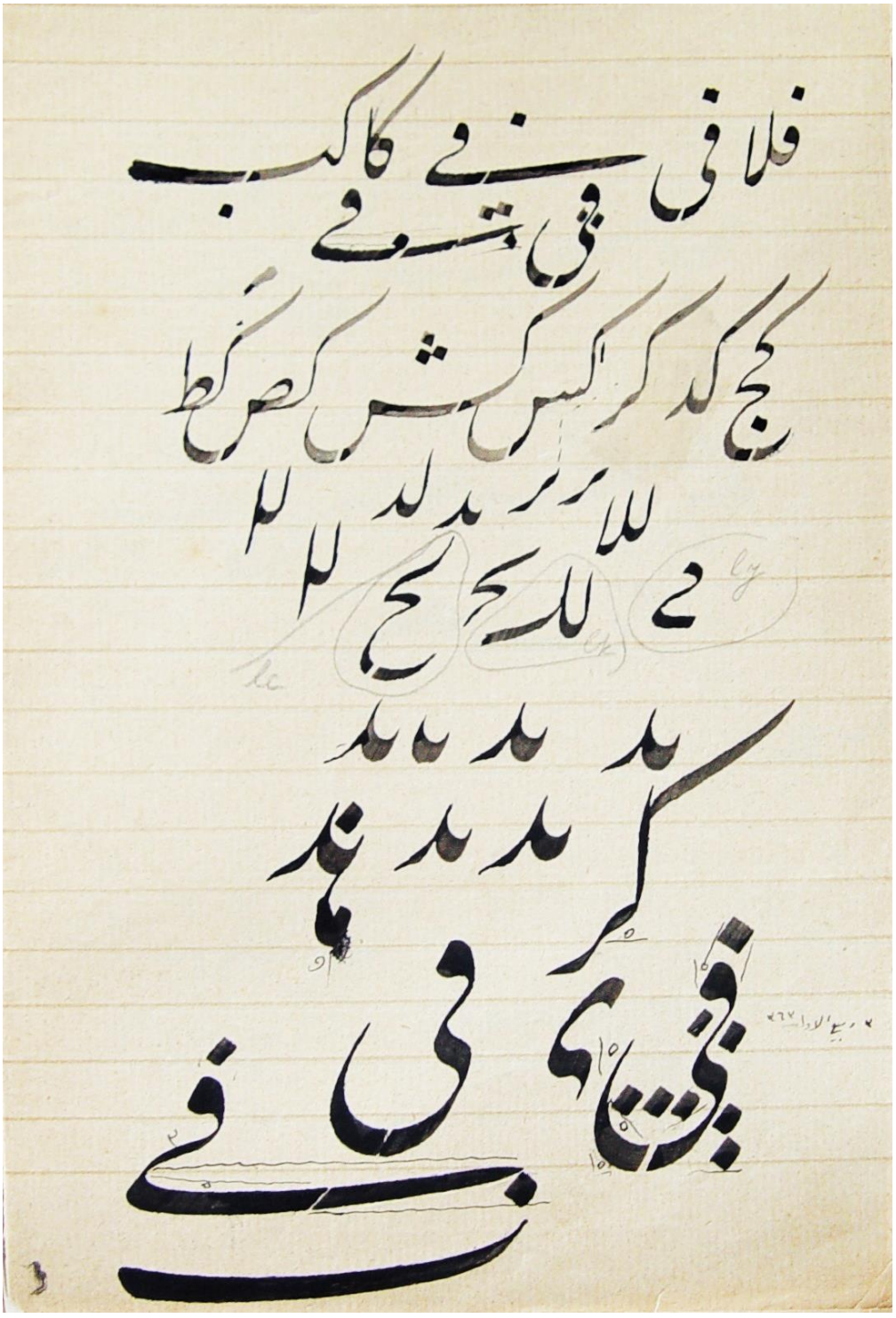
(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

[106] Hicrî 11 Safer 1363, mîlâdi olarak 6 şubat 1944 yılına denk gelmektedir.

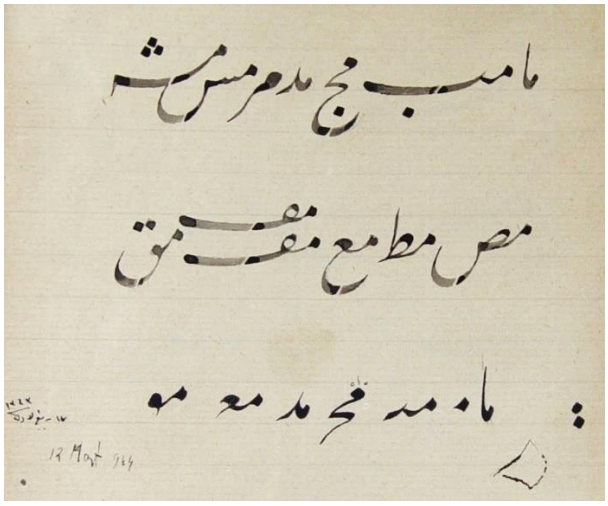
R. 121 Necmeddin Okyay'ın, Ali Alparslan Meşklerine Yaptığı Harf Çıkartmaları

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

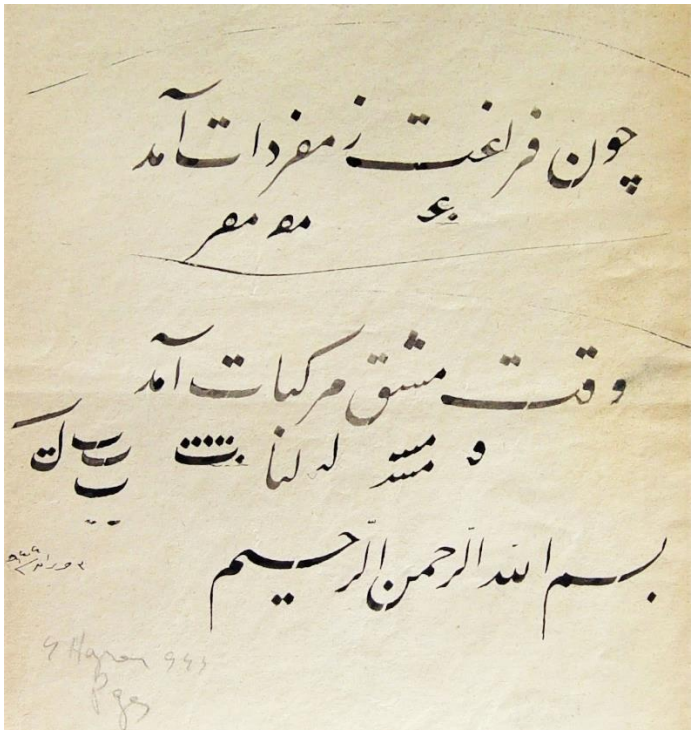
R. 122 1367 Tarihli Nesta’lîk ve Celî Nesta’lîk Harfler

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

R. 123 12 Mart 1944 Tarihli Meşk

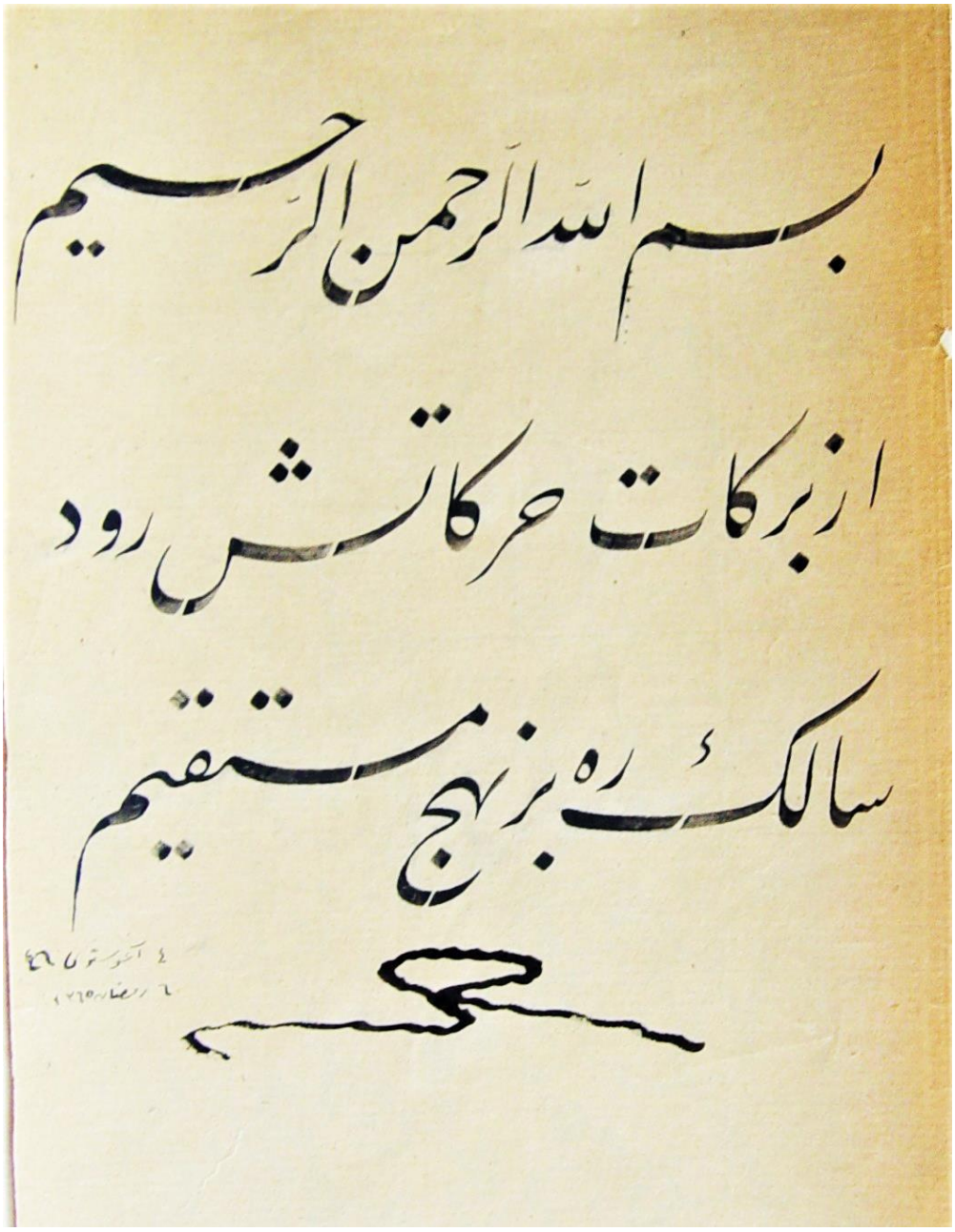
(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

R. 124 Necmeddin Okyay'a Göstermiş Olduğu Meşklerden[107]

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

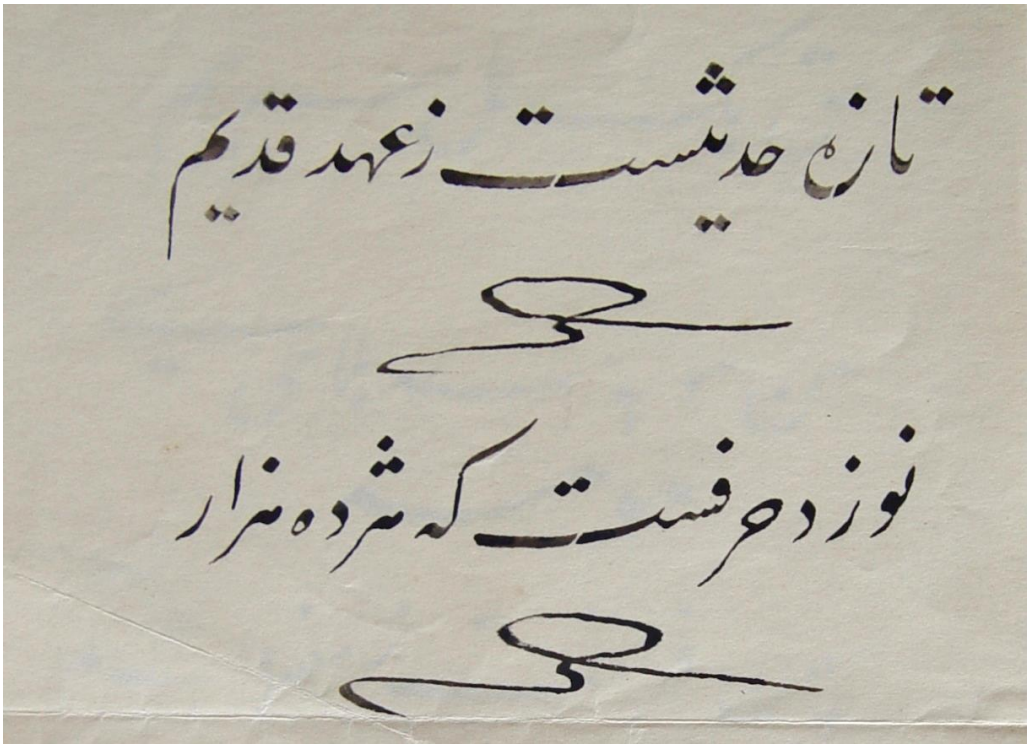
[107] Hattatların, öğrencilerinin yazılarını çizgiyle çerçevelemesi, öğrencisinin yazısını beğendiği anlamındadır. Buna, *satırı kaftanlamak* denilmektedir. Alt tarafta yazılı olan *Besmele*, Necmeddin Okyay'a aittir.

R. 125 Necmeddin Okyay'a Gösterdiği Meşklerden [108]

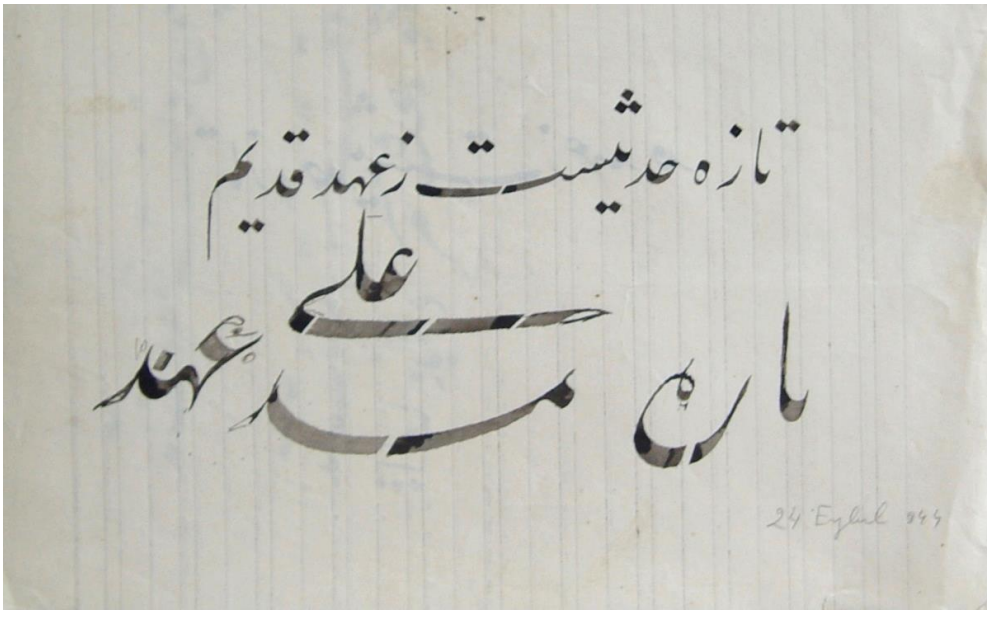
(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

[108] Ali Alparslan'ın yazmış olduğu yazının altına hocası Necmeddin Okyay, sa'y işareti koymuştur. Bu işaret, "Aferin, hocan kadar yazmışsın" anlamına gelmektedir. Meşk, 4 Ağustos 1946/6 Ramazan 1365 tarihlidir.

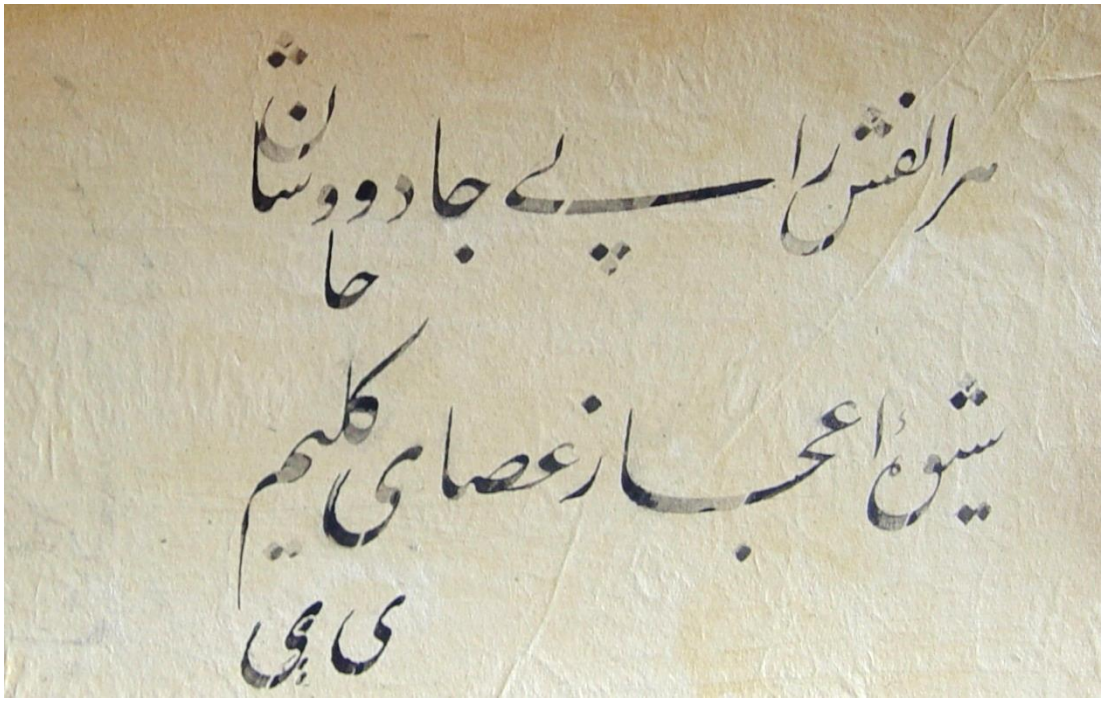
R. 126 Tarihsiz Farsça Beyit

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

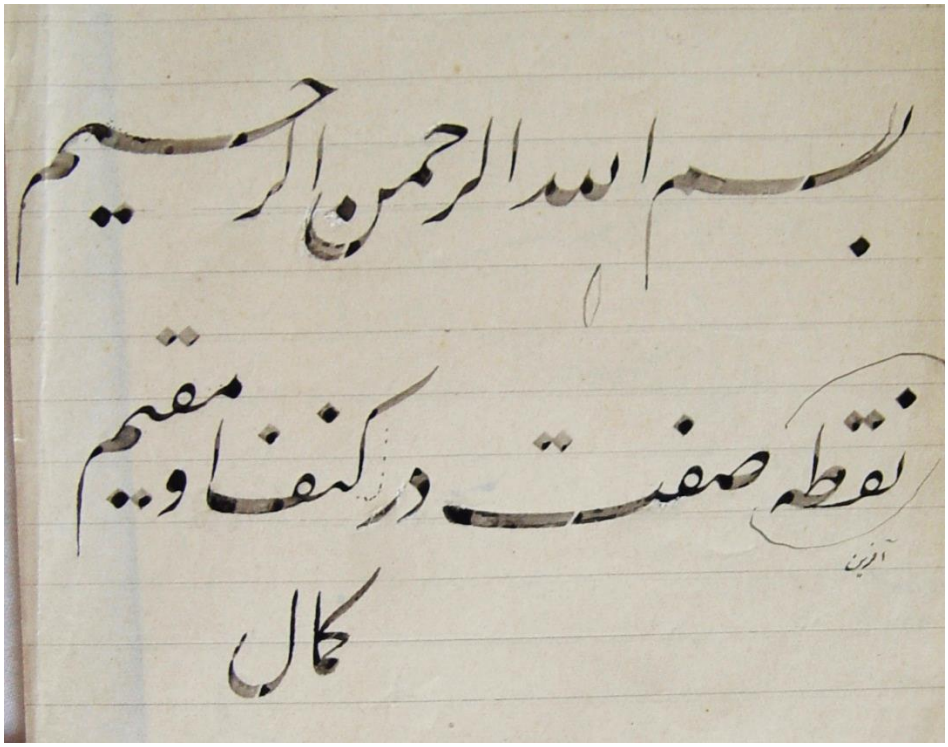
R. 127 1944 Tarihli Nesta'lîk ve Celî Nesta'lîk Yazılar

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

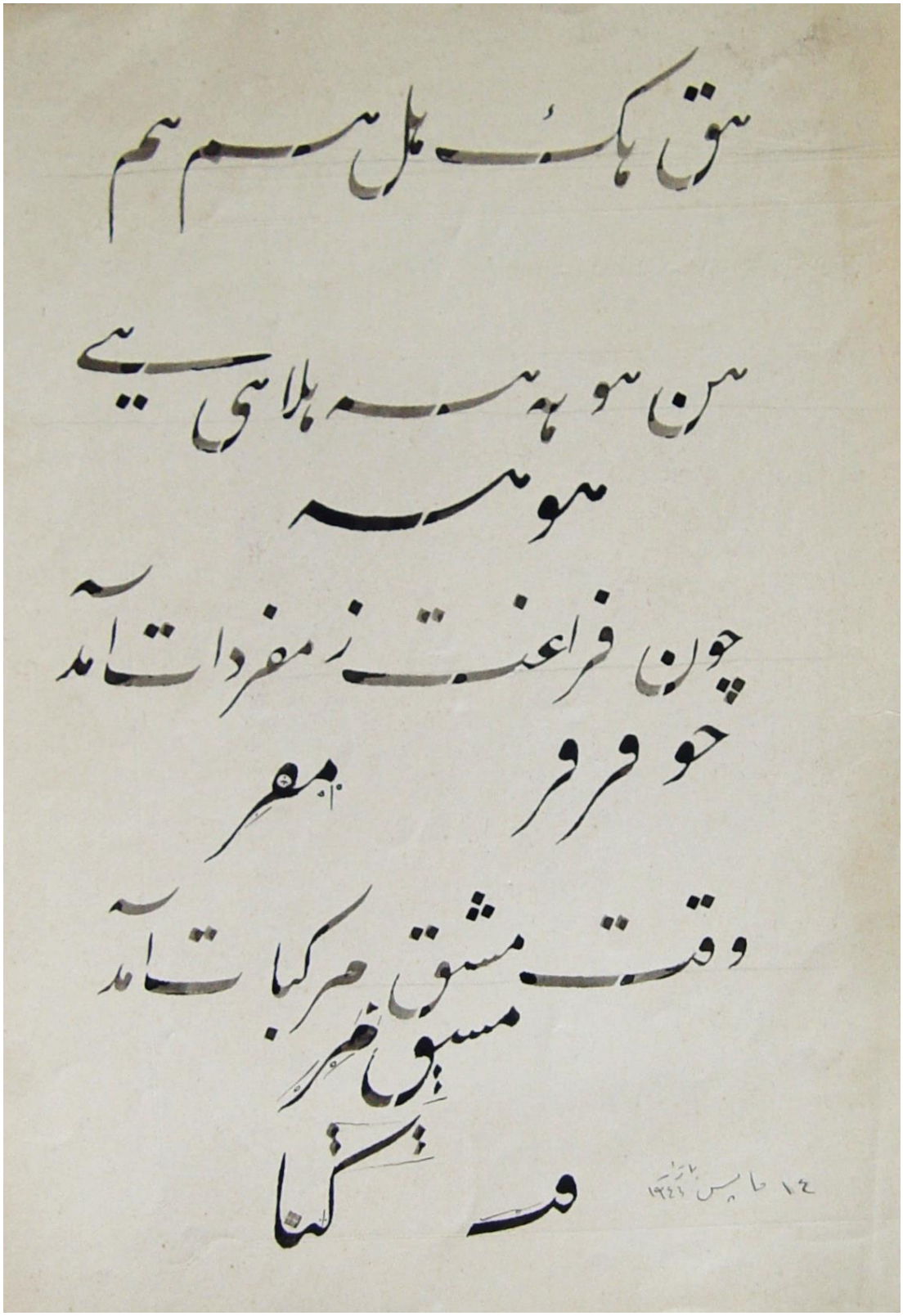
R. 128 Necmeddin Okyay'ın Yaptığı Çıkartmalar

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

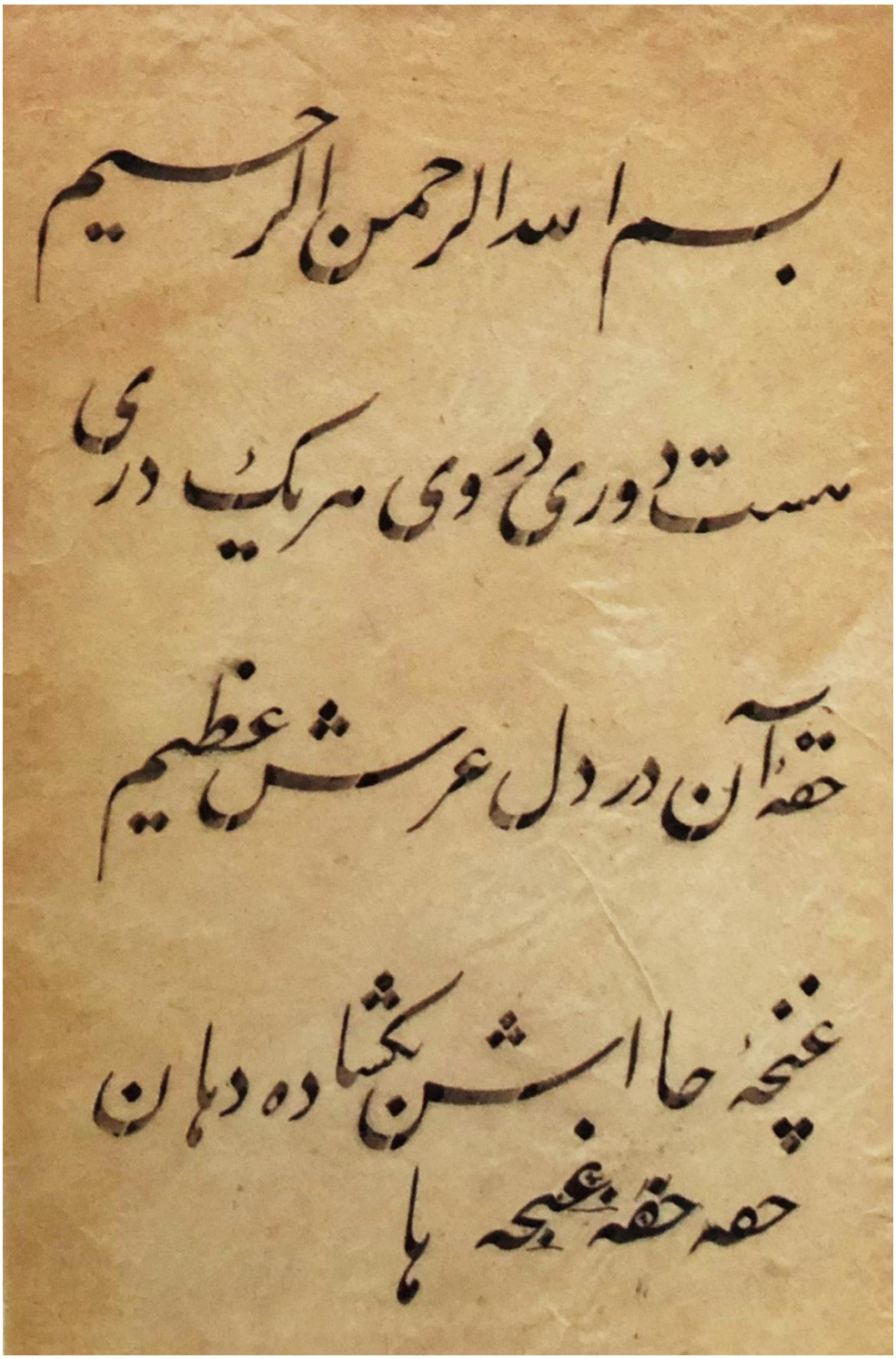
R. 129 Necmeddin Okyay'ın *Aferin* ve *Kemâl* İfadeleri

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

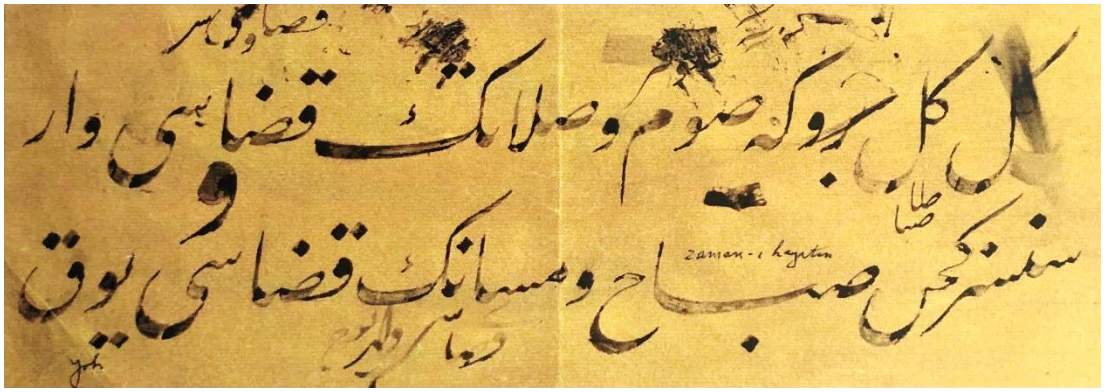
R. 130 Mürekebbâta Geçildiğini İfade Eden Farsça Beyit

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

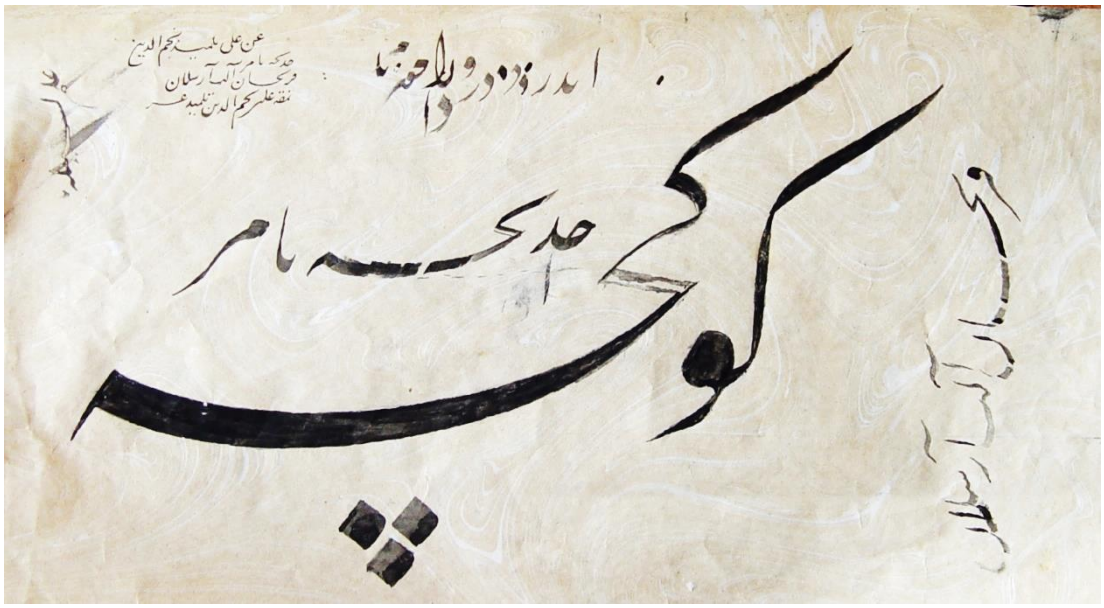
R. 131 Ali Alparslan'ın Mürekkebât Meşkı

(U. Derman, **age**., s. 19)

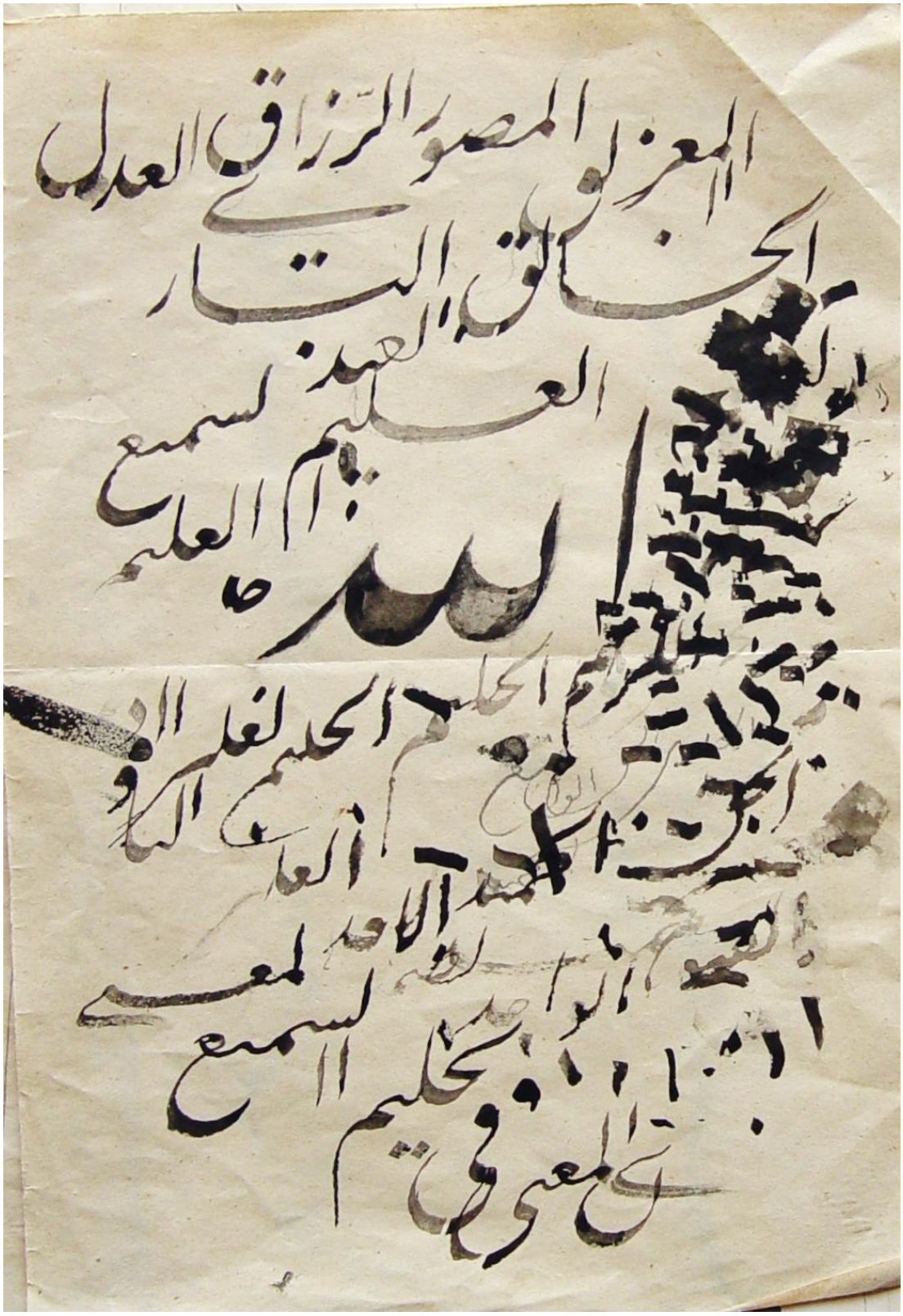
R. 132 Celî Nesta’lîk Deneme Yazısı

(Özel Fotoğraf Arşivi)

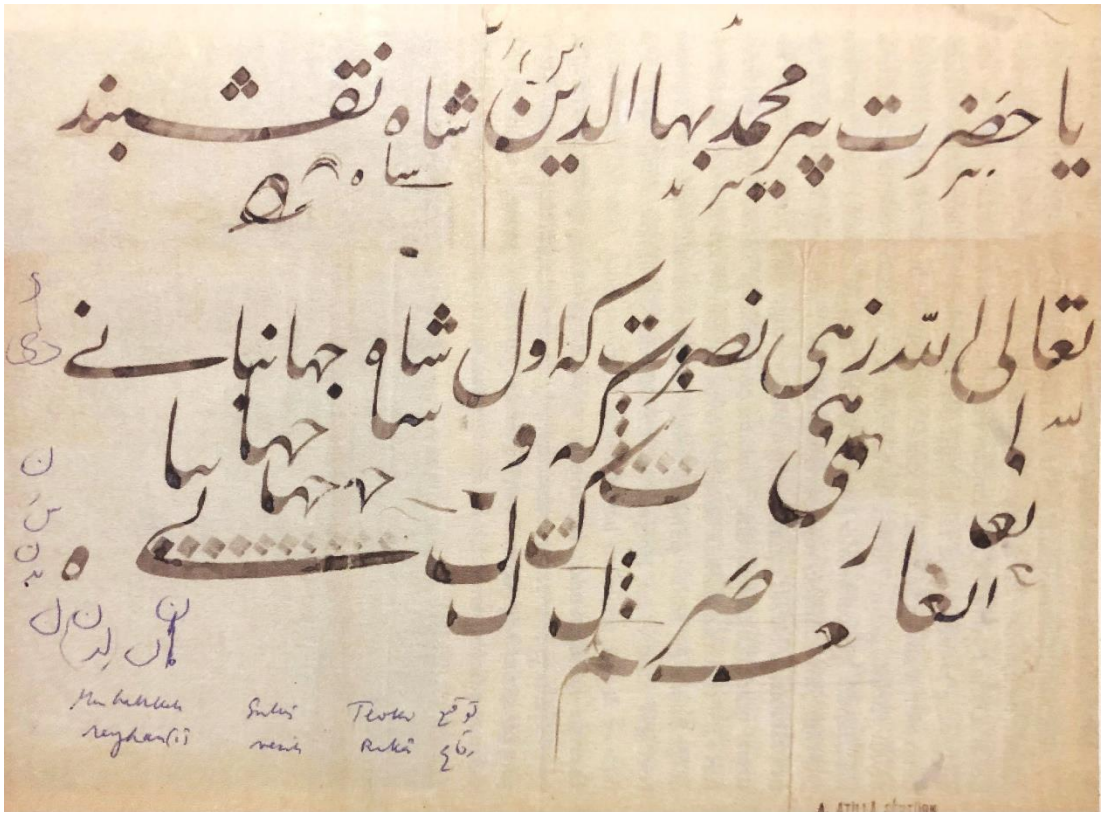
R. 133 Celî Nesta’lîk Denemelerinden

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

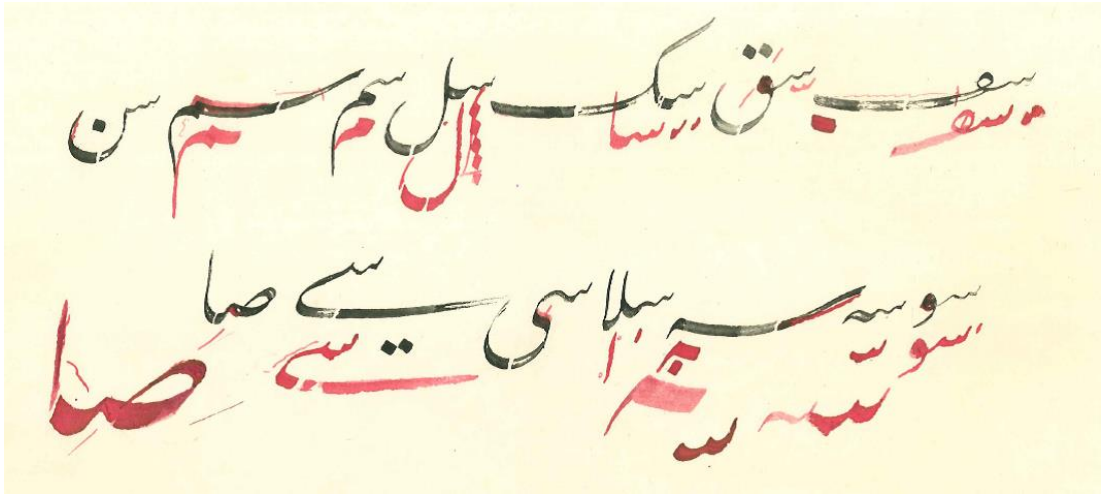
R. 134 Celî Nesta'lîk *Lafza-i Celâl*

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

R. 135 Ali Alparslan'ın, Öğrencisi A. Atillâ Şentürk'ün meşkıne Yaptığı Çıkartma

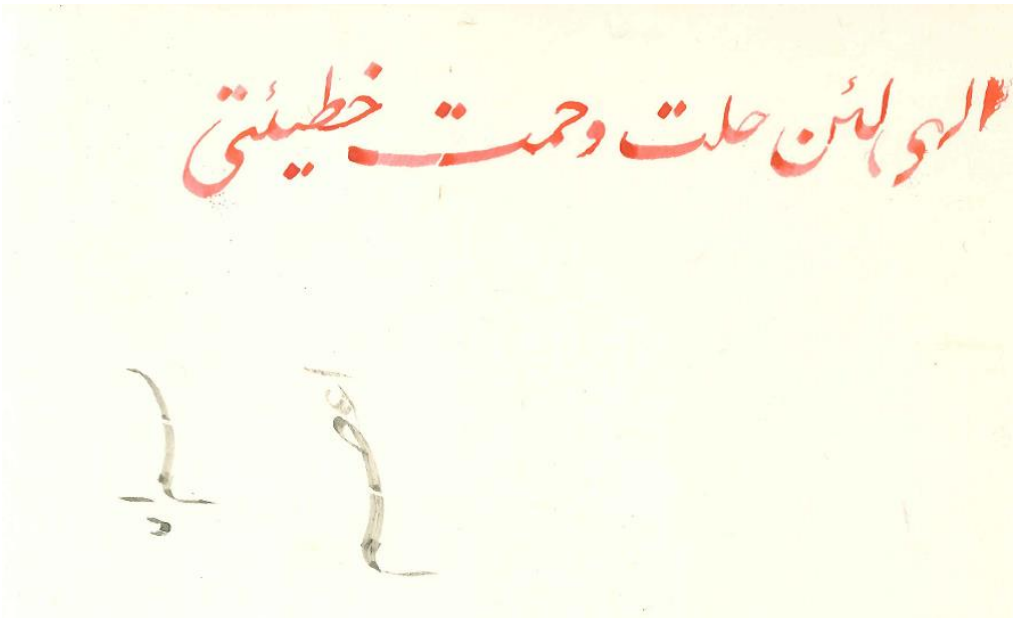
(**Ahmet Atillâ Şentürk Armağanı**, s.37)

R. 136 Betül Bilgin'e Yaptığı Harf Çıkartması[109]

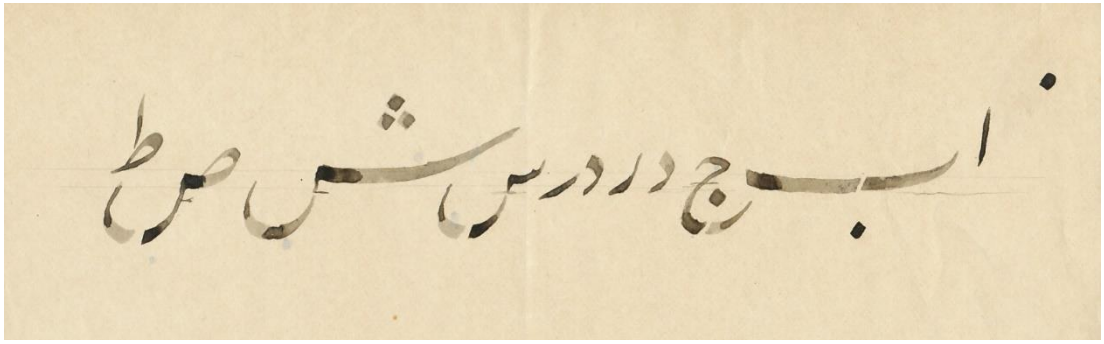
(Betül Bilgin Arşivi)

[109] Bu sayfadan itibaren verilen meşkler, Ali Alparslan'ın öğrencilerinin gösterdiği meşklere yaptığı harf çıkartmalarıdır.

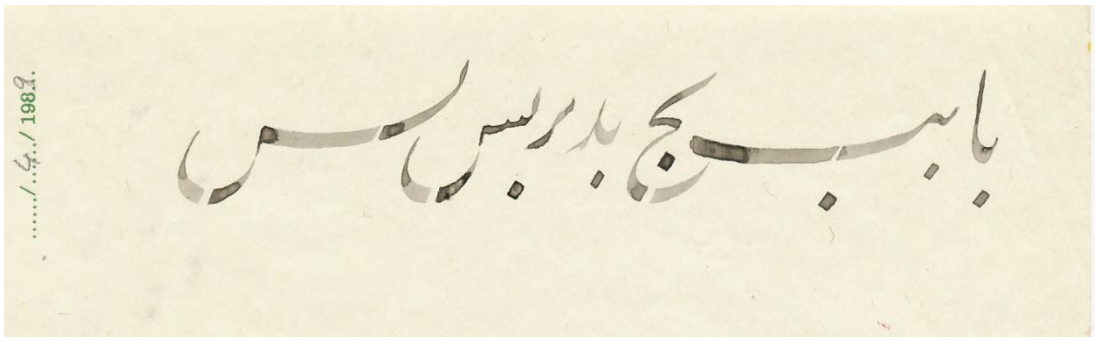
R. 137 B. Bilgin'e Yazdığı Nesta'lîk Yazı

(Betül Bilgin Arşivi)

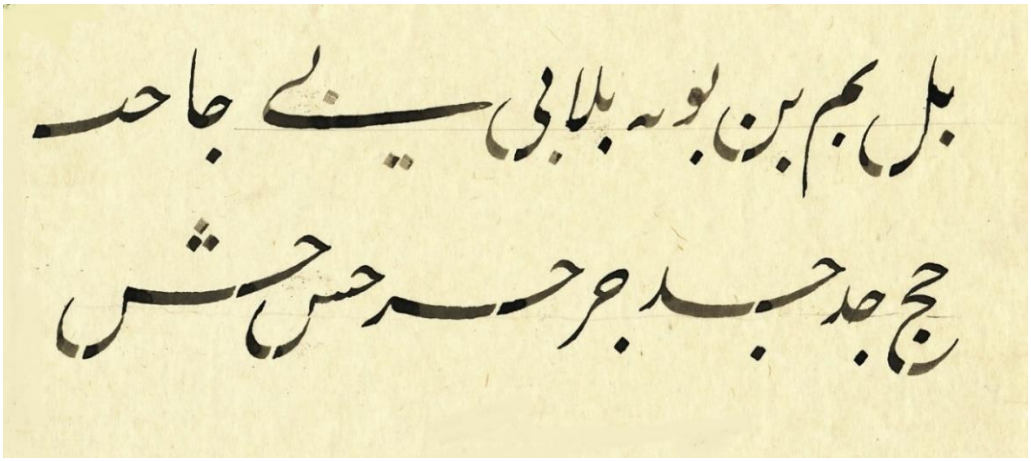
R. 138 Mehmet Memiş'e Yazdığı Harfler

(Mehmet Memiş Arşivi)

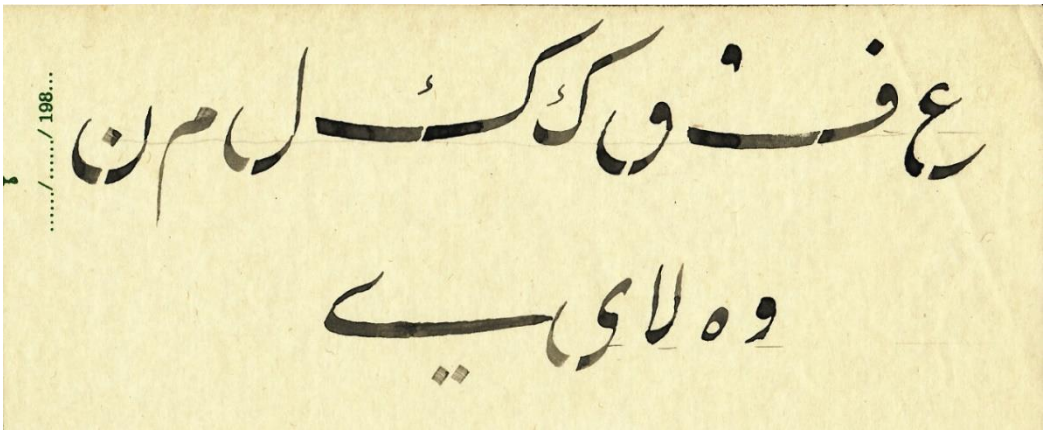
R. 139 M. Memiş'e Yazdığı Be'ye Bitişimlerin İlk Satırı

(Mehmet Memiş Arşivi)

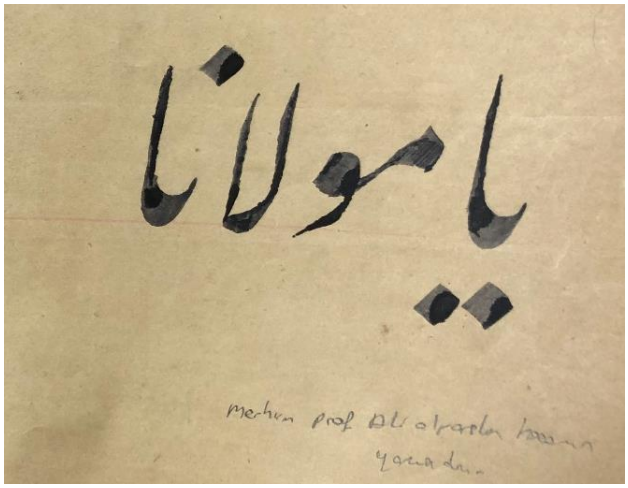
R. 140 M. Memiş'e Yazdığı Meşk: Be'ye ve Cim'e Bitişenler

(Mehmet Memiş Arşivi)

R. 141 Ali Alparslan'ın M. Memiş'e Yazdığı Harfler

(Mehmet Memiş Arşivi)

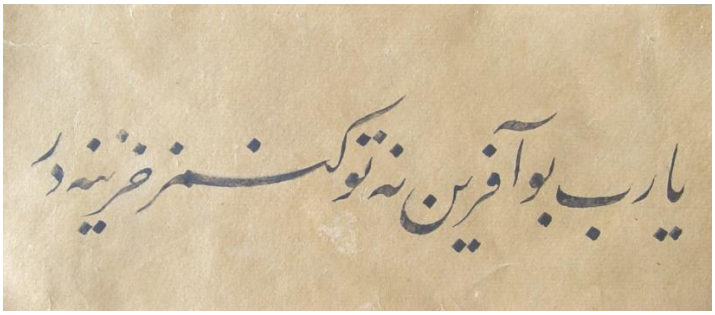
R. 142 Ali Alparslan Hattı ile *Ya Mevlânâ*

(Hasan Türkmen Arşivi)

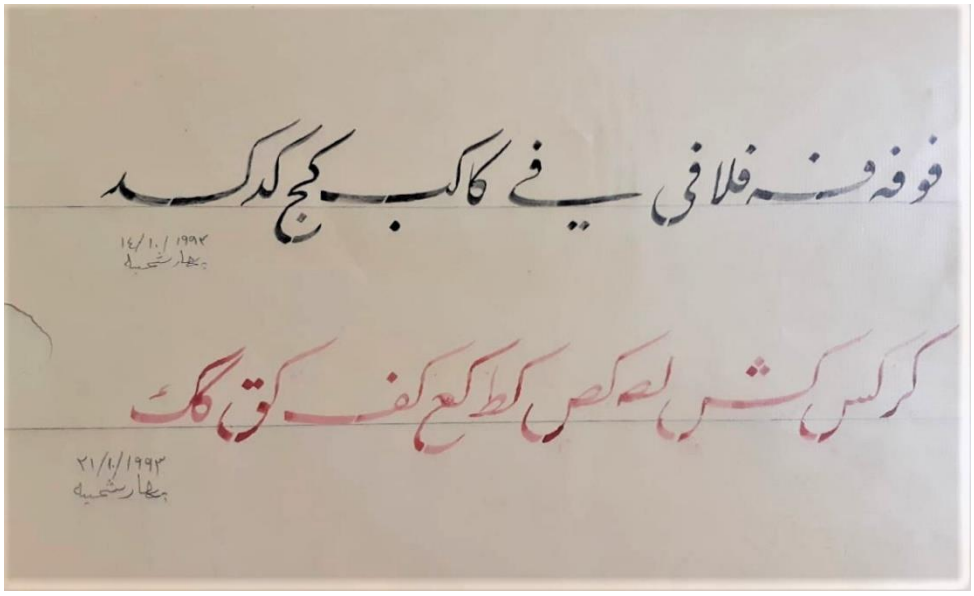
R. 143 Ali Alparslan'ın Kitap Kapağı İçin Yazdığı *Börkler*

(H. Necdet İşli, **İstanbul Börklü Mezar Taşları**)

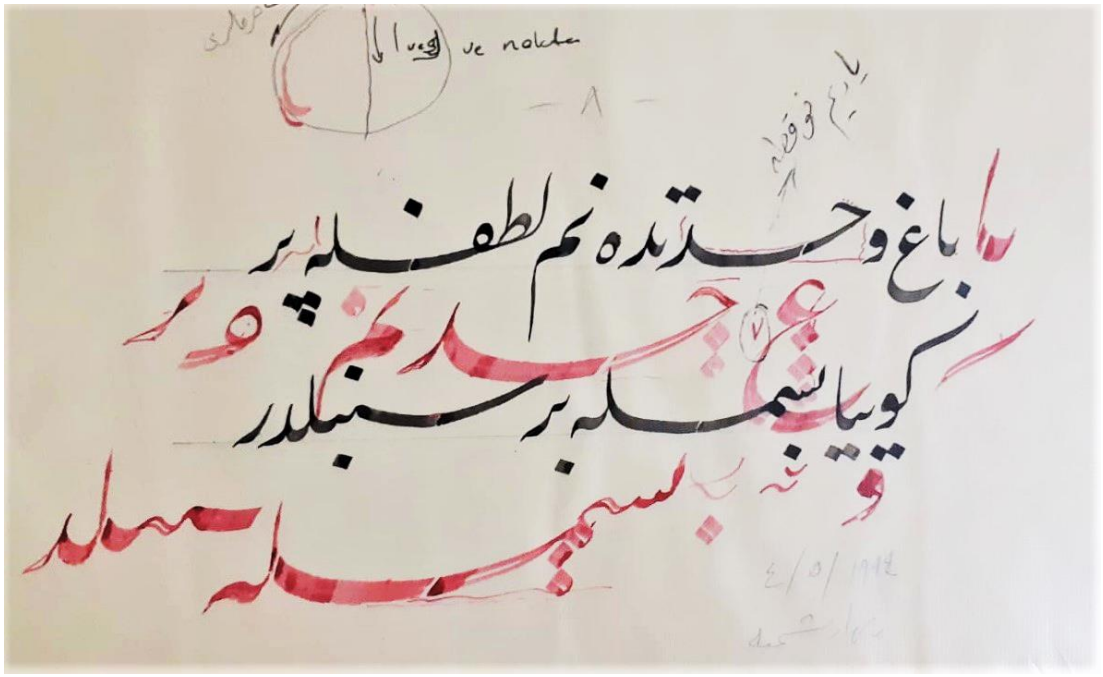
R. 144 *Ya Rabbi Bu Aferin Ne Tükenmez Hazinedir*

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

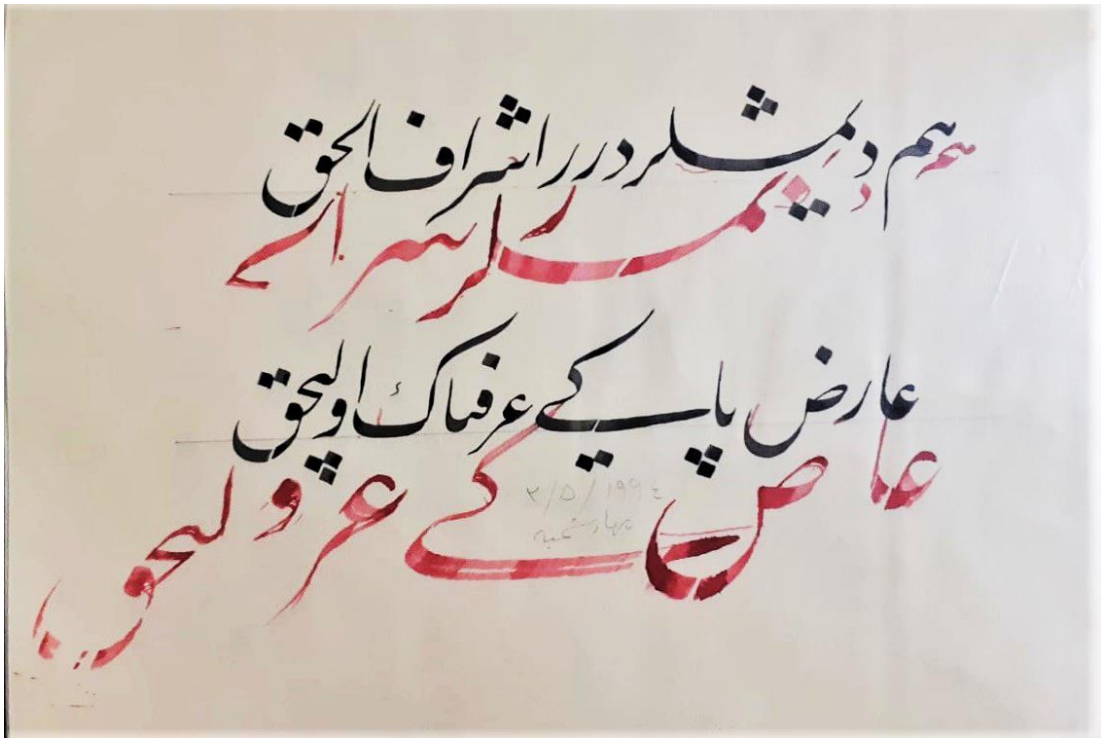
R. 145 İsmet Gülnihal'e Yazdığı Kef'e Bitişenler

(İsmet Gülnihal Arşivi)

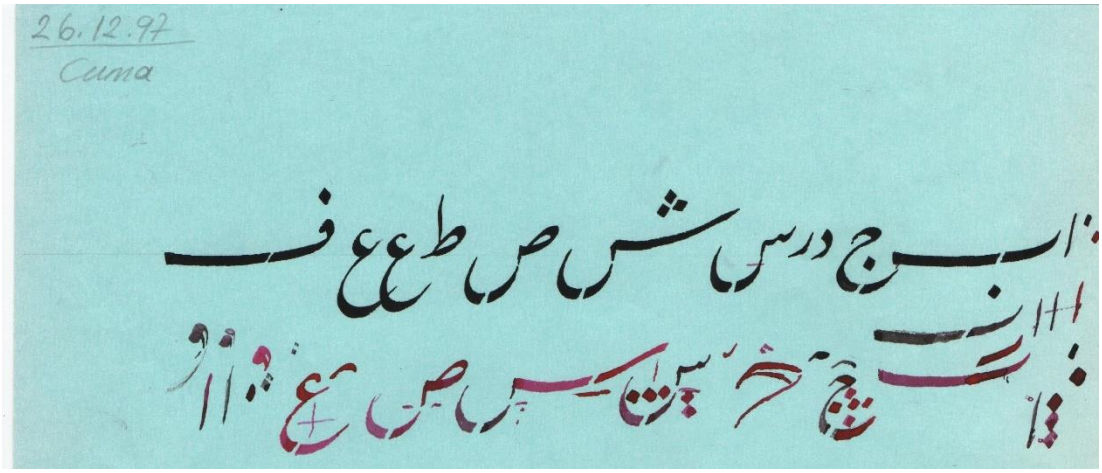
R. 146 İ. Gülnihal'e Yazdığı Celî Çıkartmalar

(İsmet Gülnihal Arşivi)

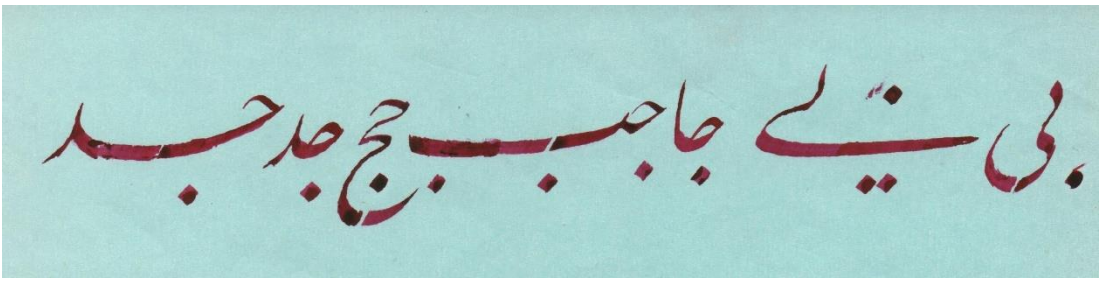
R. 147 İ. Gülnihal'e Yaptığı Çıkartmalar

(İsmet Gülnihal Arşivi)

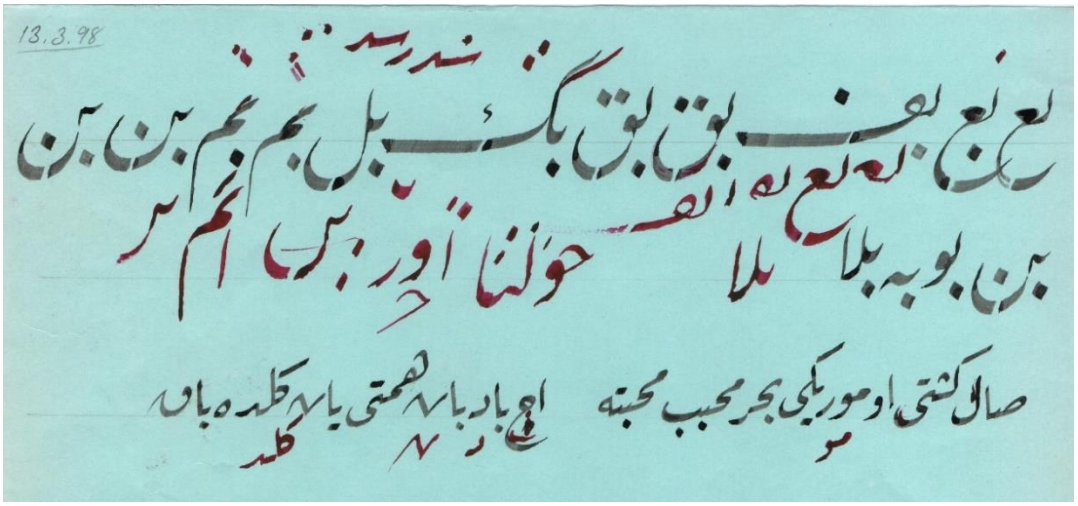
R. 148 Hülya Kaymakçı'nın Meşkıne Yaptığı Harfler

(Esra Tekin Arşivi)

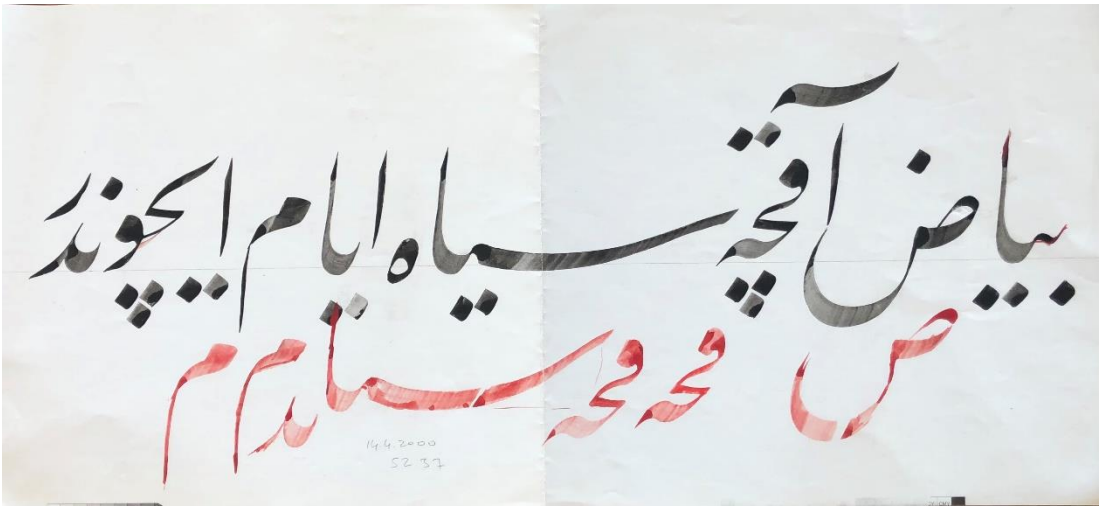
R. 149 H. Kaymakçı'ya Yazdığı Be Harfi ile Cim Harfleri

(Esra Tekin Arşivi)

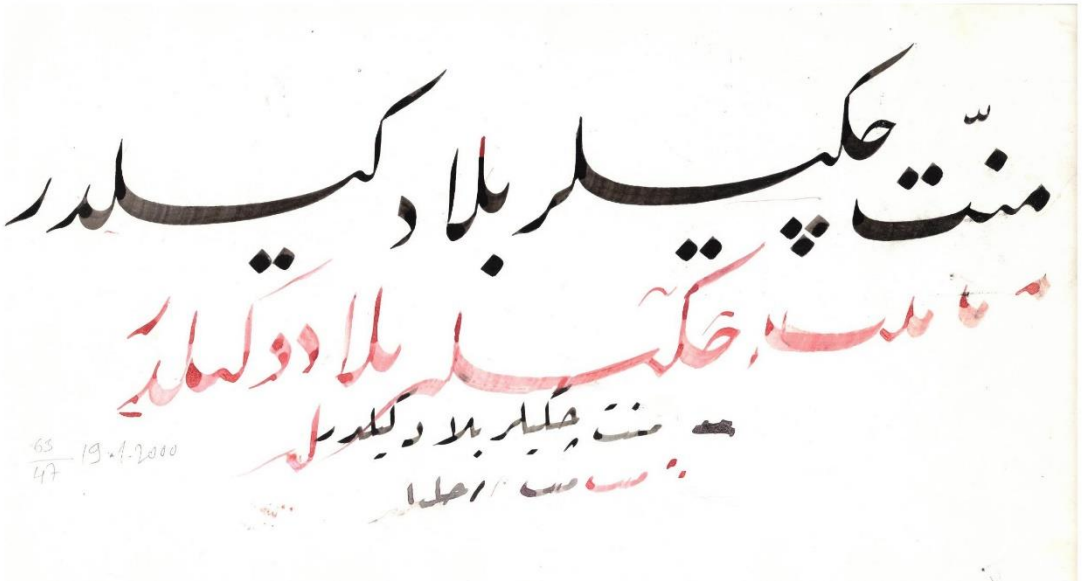
R. 150 H. Kaymakçı'nın Meşkıne Yaptığı Harf Çıkartmaları

(Esra Tekin Arşivi)

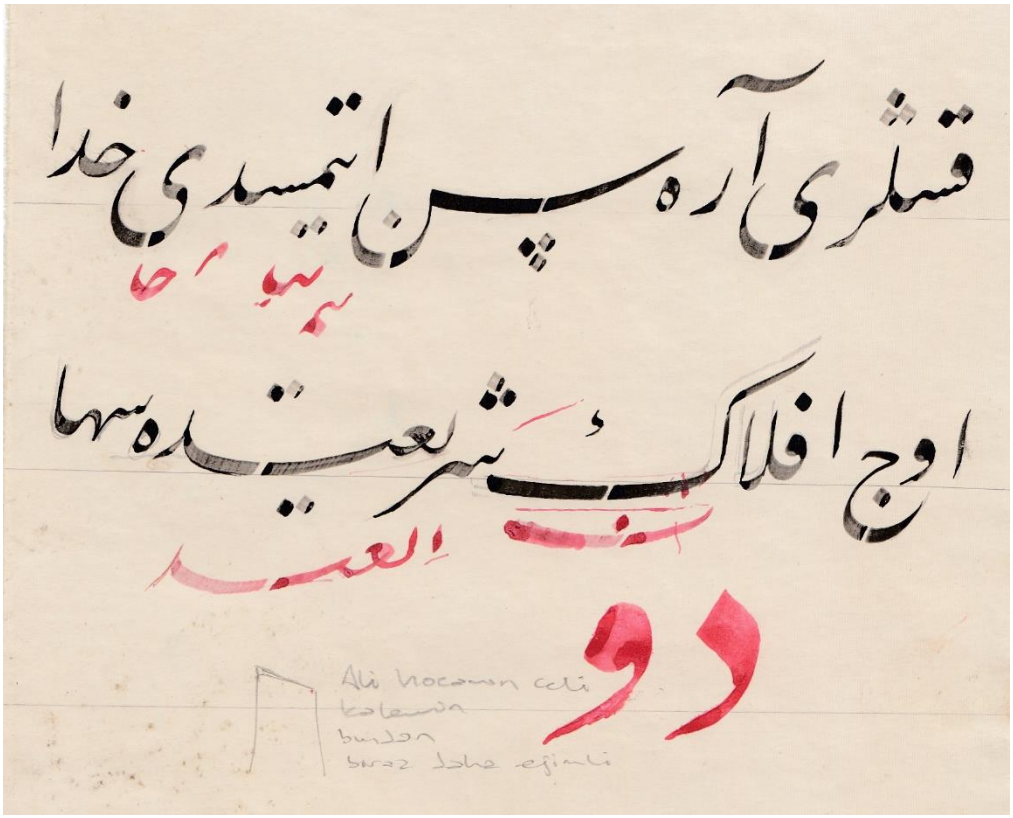
R. 151 Abdullah Gün'e Yaptığı Harf Çıkartmaları

(Abdullah Gün Arşivi)

R. 152 A. Gün'e Yaptığı Harf Çıkartmaları

(Abdullah Gün Arşivi)

R. 153 Orhan Dağlı'ya Yaptığı Celî Harf Çıkartması

(Orhan Dağlı Arşivi)

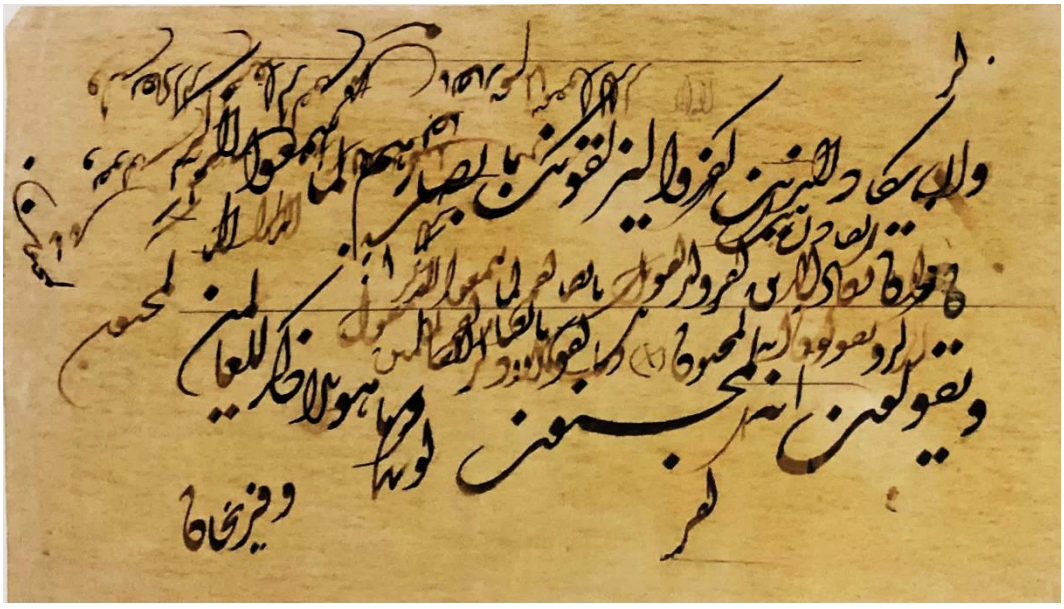
R. 154 Celî Nesta'lîk Yazıda Nokta

(Özel Fotoğraf Arşivi)

R. 155 *Besmele-i Şerîf*

(Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu)

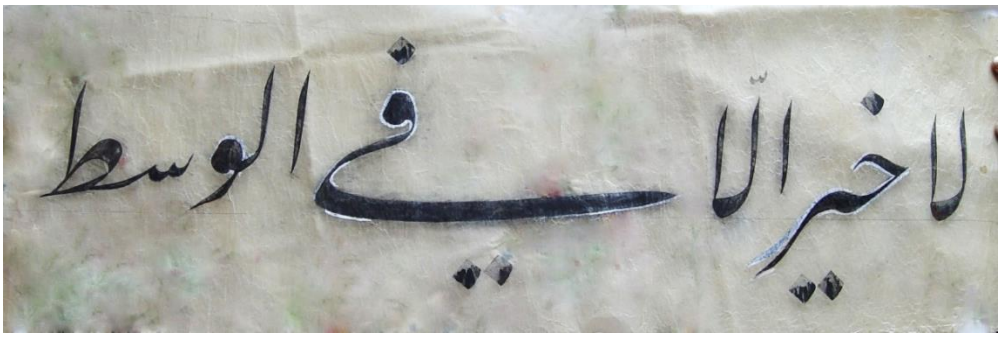
R. 156 Şikeste Ta'lîk ve Dîvânî Yazı Denemeleri

(Özel Fotoğraf Arşivi)

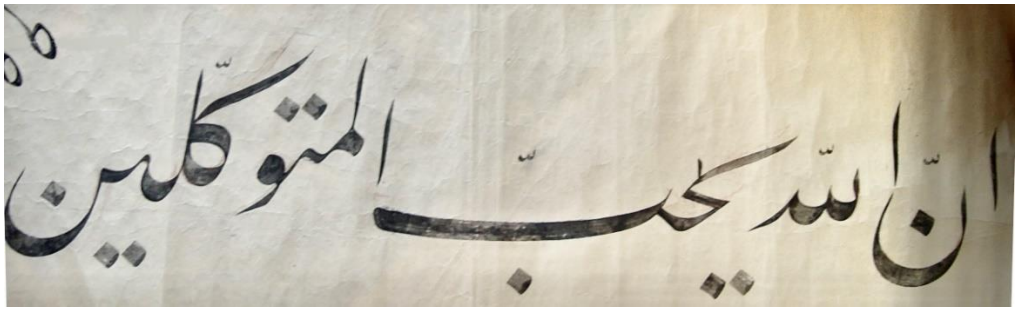
R. 157 *İnnallâhe Ye'muru Bi'l Adl-i Ve'l- İhsân (Nahl 90)*

(Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu)

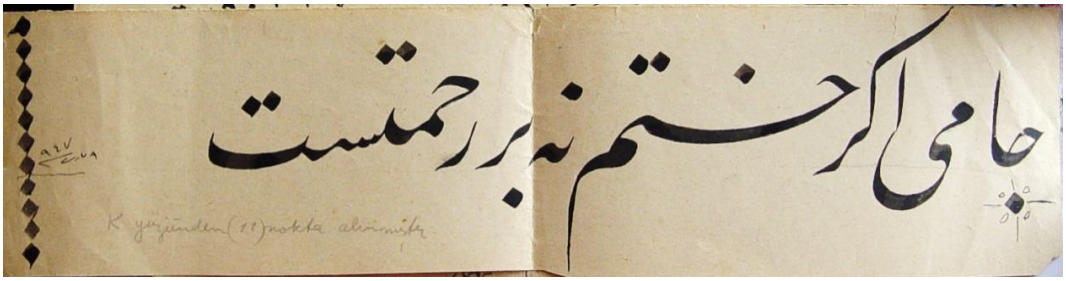
R. 158 *Lâ hayre illâ fil vasat*

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

R. 159 *İnnallâhe yuhibbu'l mütevekkilîn (Âl-i İmrân 159)*

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

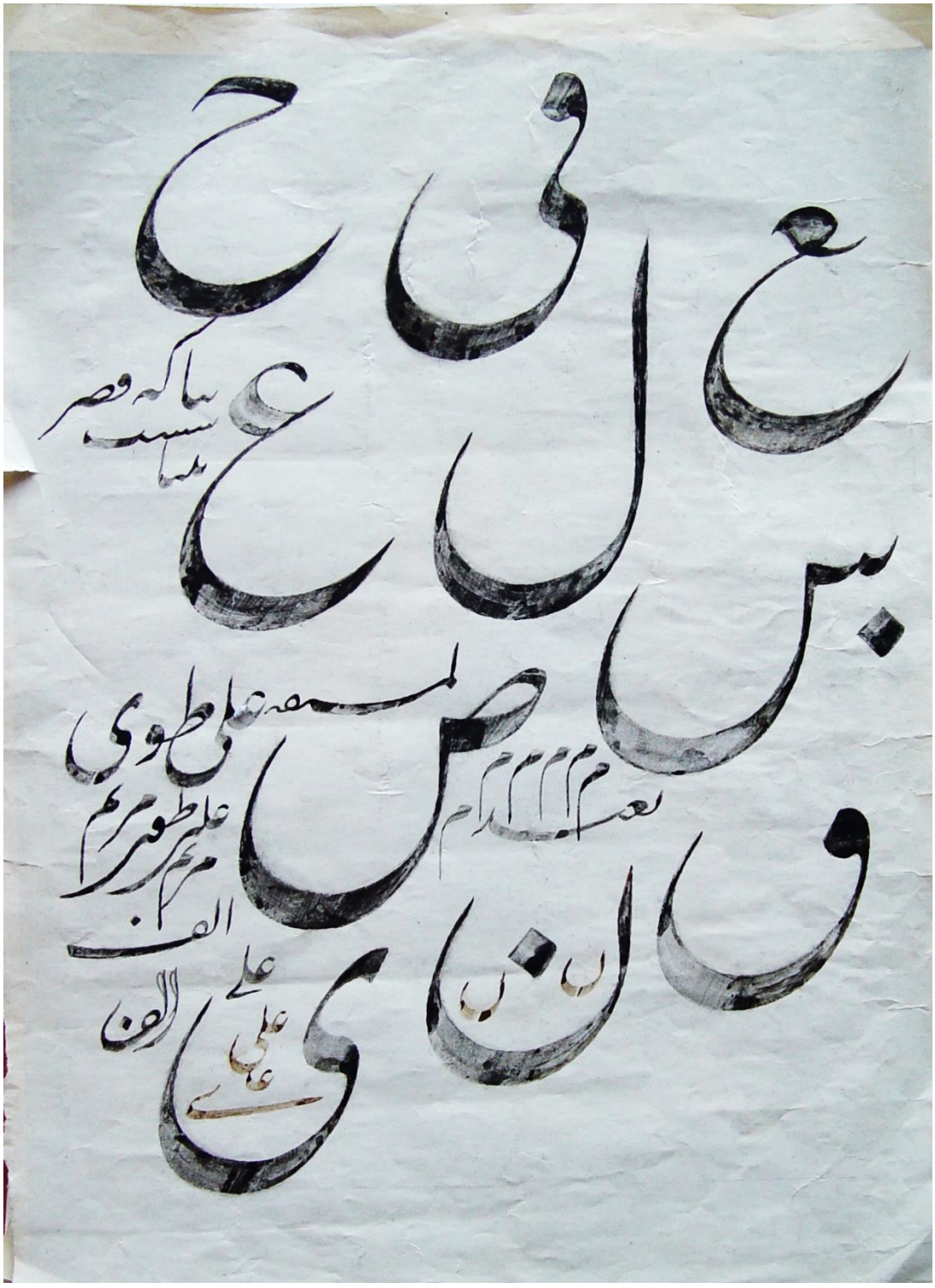
R. 160 *Câmî eger hustem ne ber rahmetest*

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

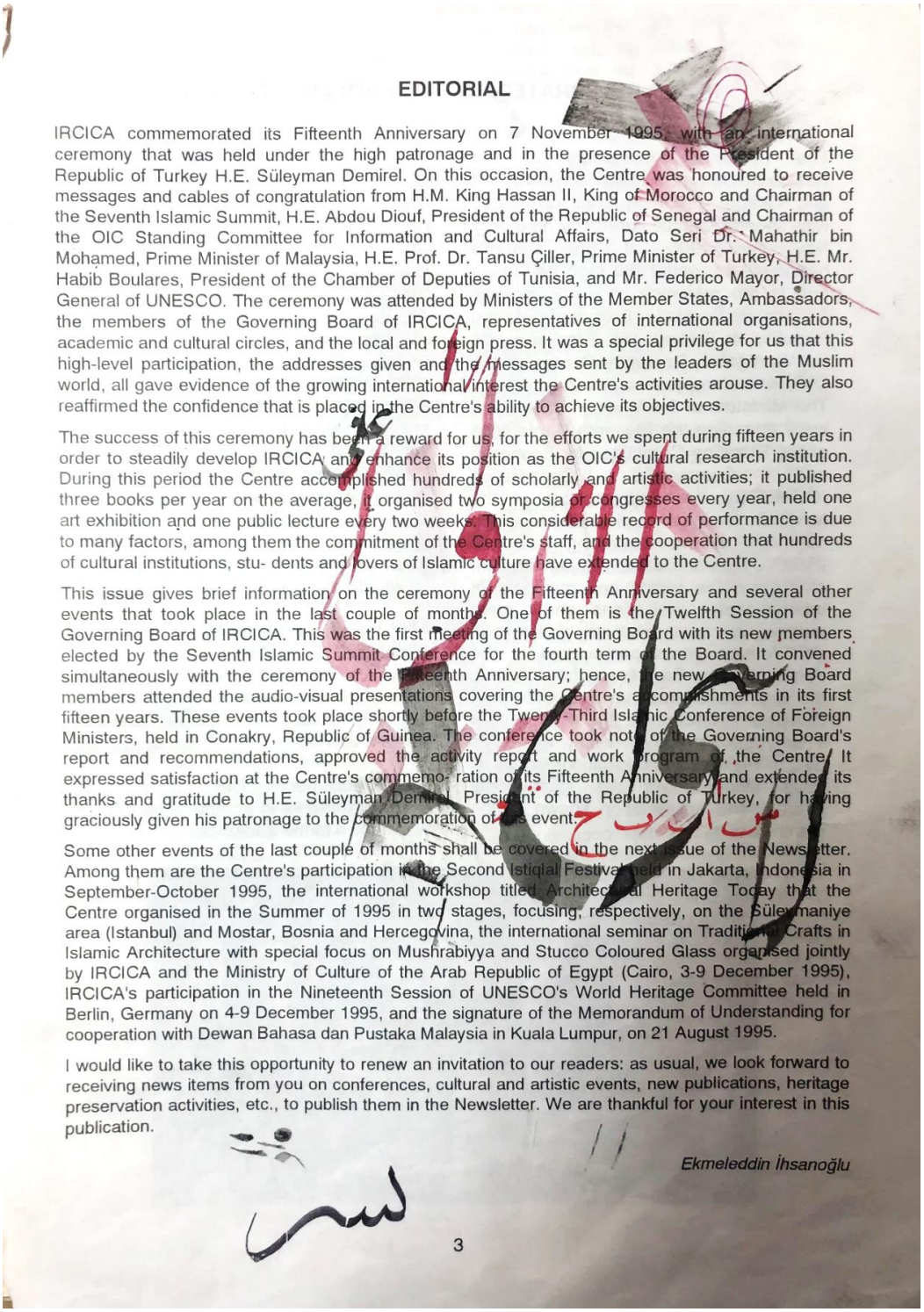
R. 161 *Men Allemenî Harfen, Fekad Sayyaranî Abden (Hz Ali)*

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

R. 162 Celî Nesta'lîk Harfler

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

EDITORIAL

IRCICA commemorated its Fifteenth Anniversary on 7 November 1995, with an international ceremony that was held under the high patronage and in the presence of the President of the Republic of Turkey H.E. Süleyman Demirel. On this occasion, the Centre was honoured to receive messages and cables of congratulation from H.M. King Hassan II, King of Morocco and Chairman of the Seventh Islamic Summit, H.E. Abdou Diouf, President of the Republic of Senegal and Chairman of the OIC Standing Committee for Information and Cultural Affairs, Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamed, Prime Minister of Malaysia, H.E. Prof. Dr. Tansu Çiller, Prime Minister of Turkey, H.E. Mr. Habib Boulares, President of the Chamber of Deputies of Tunisia, and Mr. Federico Mayor, Director General of UNESCO. The ceremony was attended by Ministers of the Member States, Ambassadors, the members of the Governing Board of IRCICA, representatives of international organisations, academic and cultural circles, and the local and foreign press. It was a special privilege for us that this high-level participation, the addresses given and the messages sent by the leaders of the Muslim world, all gave evidence of the growing international interest the Centre's activities arouse. They also reaffirmed the confidence that is placed in the Centre's ability to achieve its objectives.

The success of this ceremony has been a reward for us, for the efforts we spent during fifteen years in order to steadily develop IRCICA and enhance its position as the OIC's cultural research institution. During this period the Centre accomplished hundreds of scholarly and artistic activities; it published three books per year on the average, it organised two symposia or congresses every year, held one art exhibition and one public lecture every two weeks. This considerable record of performance is due to many factors, among them the commitment of the Centre's staff, and the cooperation that hundreds of cultural institutions, stu- dents and lovers of Islamic culture have extended to the Centre.

This issue gives brief information on the ceremony of the Fifteenth Anniversary and several other events that took place in the last couple of months. One of them is the Twelfth Session of the Governing Board of IRCICA. This was the first meeting of the Governing Board with its new members elected by the Seventh Islamic Summit Conference for the fourth term of the Board. It convened simultaneously with the ceremony of the Fifteenth Anniversary; hence, the new Governing Board members attended the audio-visual presentations covering the Centre's accomplishments in its first fifteen years. These events took place shortly before the Twenty-Third Islamic Conference of Foreign Ministers, held in Conakry, Republic of Guinea. The conference took note of the Governing Board's report and recommendations, approved the activity report and work program of the Centre. It expressed satisfaction at the Centre's commemo- ration of its Fifteenth Anniversary and extended its thanks and gratitude to H.E. Süleyman Demirel, President of the Republic of Turkey, for having graciously given his patronage to the commemoration of this event.

Some other events of the last couple of months shall be covered in the next issue of the Newsletter. Among them are the Centre's participation in the Second Istiqlal Festival held in Jakarta, Indonesia in September-October 1995, the international workshop titled Architectural Heritage Today that the Centre organised in the Summer of 1995 in two stages, focusing, respectively, on the Süleymaniye area (Istanbul) and Mostar, Bosnia and Hercegovina, the international seminar on Traditional Crafts in Islamic Architecture with special focus on Mushrabiyya and Stucco Coloured Glass organised jointly by IRCICA and the Ministry of Culture of the Arab Republic of Egypt (Cairo, 3-9 December 1995), IRCICA's participation in the Nineteenth Session of UNESCO's World Heritage Committee held in Berlin, Germany on 4-9 December 1995, and the signature of the Memorandum of Understanding for cooperation with Dewan Bahasa dan Pustaka Malaysia in Kuala Lumpur, on 21 August 1995.

I would like to take this opportunity to renew an invitation to our readers: as usual, we look forward to receiving news items from you on conferences, cultural and artistic events, new publications, heritage preservation activities, etc., to publish them in the Newsletter. We are thankful for your interest in this publication.

Ekmeleddin İhsanoğlu

3

R. 163 Ali Alparslan'ın Farklı Yazı Çeşitleriyle Yazdığı Harfler

(Hasan Türkmen Arşivi)

IRCICA'S FIFTEENTH ANNIVERSARY

Director General Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu welcomed the President of Turkey His Excellency Süleyman Demirel, The Excellencies the Ministers and the Ambassadors, the Secretary General of OIC His Excellency Dr. Hamid Algabid, and all the participants in the ceremony. He expressed his gratitude for their presence on this occasion, which was a manifestation of the support given to the Centre and a confirmation of the trust placed on it for the fulfilment of the responsibilities it has been entrusted with. The Director General said that the world witnessed major changes in the political, economic, cultural and social fields since the establishment of the Centre, and that throughout this period of fifteen years, the goals for which the Centre was established became even more important. Among these goals are research and publication in the fields of Islamic history and culture and the promotion of cooperation between the Member States towards better introducing the Islamic civilisation in the world. Presently, the principal aim the Centre is to contribute towards the establishment of better understanding and dialogue between peoples of different cultures. This is to be done by preventing the dissemination of ideas such as cultural clash or conflict and by stressing the need for a constructive cooperation among civilisations towards establishing a peaceful coexistence. Concluding his address, the Director General expressed his deep gratitude to Mr. Süleyman Demirel, President of the Republic of Turkey, and to the Government of Turkey, for their continuous support of the Centre during the past years; he also thanked the Member States for their support and cooperation, H.E. the Secretary General of the OIC for his wise guidance of the Centre's activities, the General Secretariat for its continuous assistance, and the members of the Governing Board for their useful advice.

The Secretary General of the OIC H.E. Dr. Hamid Algabid addressed the ceremony expressing his thanks and appreciation to the Republic of Turkey, to the President, the Government and the people of Turkey for their support of the Centre. He said that the setting up of the Centre was an important step at the stage of the establishment of the subsidiaries of the OIC. He underlined that the Centre was entrusted with the tasks of presenting the Islamic culture and heritage on an international level, refuting in a scholarly way the attacks and criticisms it has had to face during centuries, and asserting, protecting and strengthening the Islamic identity by promoting solidarity between the Islamic nations.

The message of His Majesty King Hassan II, King of Morocco and Chairman of the Islamic Summit was read. His Majesty the King said, in his message, "... We are delighted that the commemoration of the fifteenth anniversary of the Research Centre for Islamic History, Art and Culture takes place while we are holding the acting chairmanship of the Organisation of Islamic Conference. We express our warmest congratulations to the Centre's executives and we hail their constructive actions, tireless efforts and noteworthy initiatives that are up to the hopes pinned on the Centre"; and also "....You all know that Islamic culture is at the basis of teaching and education. Education crowns all instruction, is a necessary requisite to any training and is materialized in culture. The goals of culture are to form the character, defuse misunderstandings, sharpen intelligence,

5

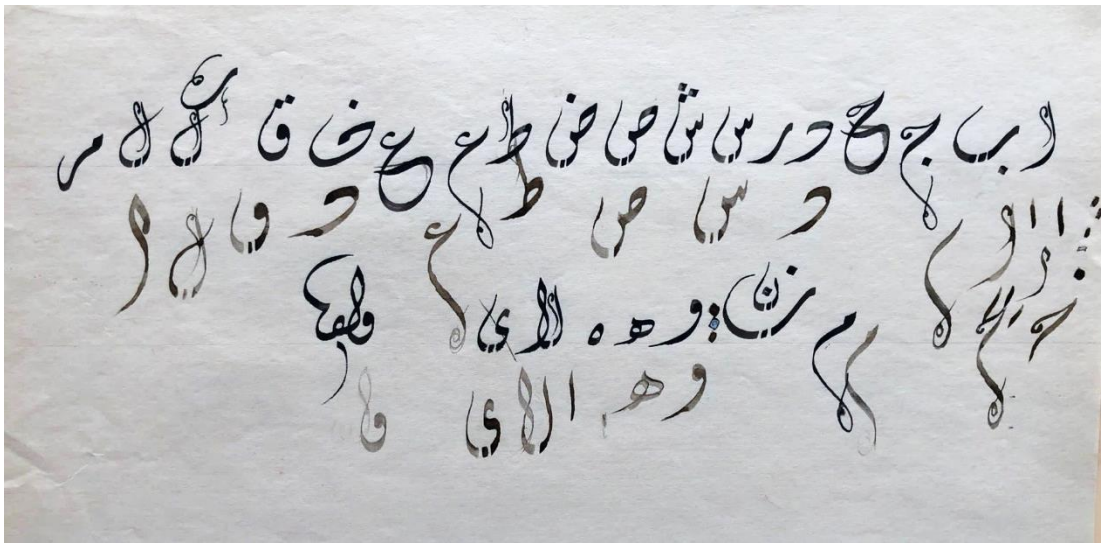
R. 164 Celî Nesta'lîk Keşîde Tarifi

(Hasan Türkmen Arşivi)

R. 165 Celî Nesta'lîk Bir Beyit

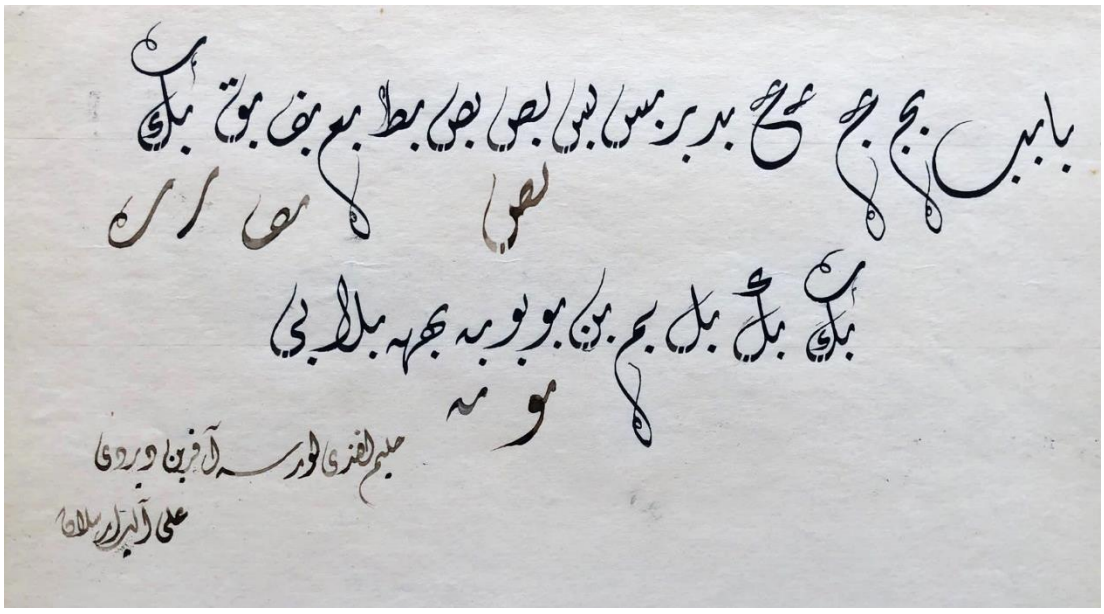
(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

1.2 Dîvânî ve Celî Dîvânî Meşkleri

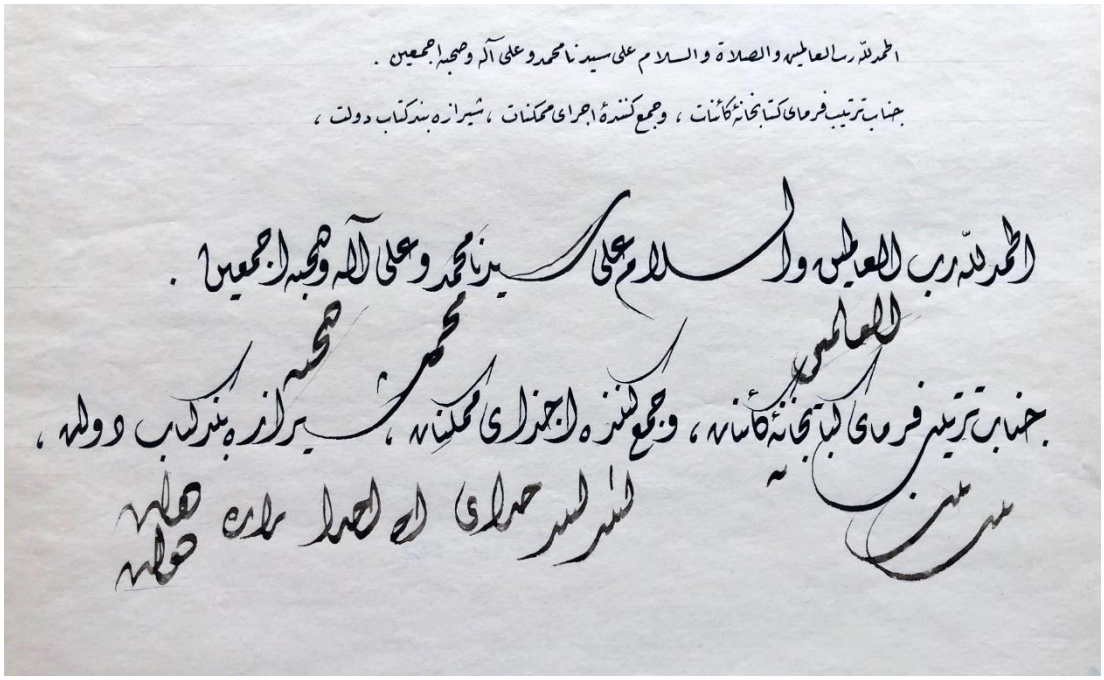
R. 166 Savaş Çevik'in Meşkıne Yaptığı Çıkartmalar

(Savaş Çevik Arşivi)

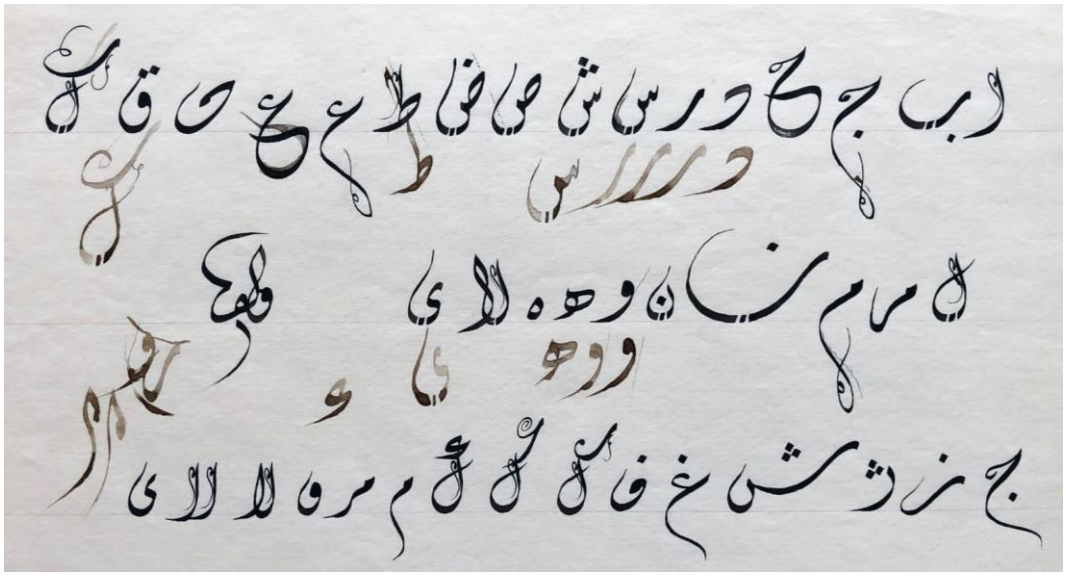
R. 167 S. Çevik'in Meşkıne Yaptığı Çıkartma

(Savaş Çevik Arşivi)

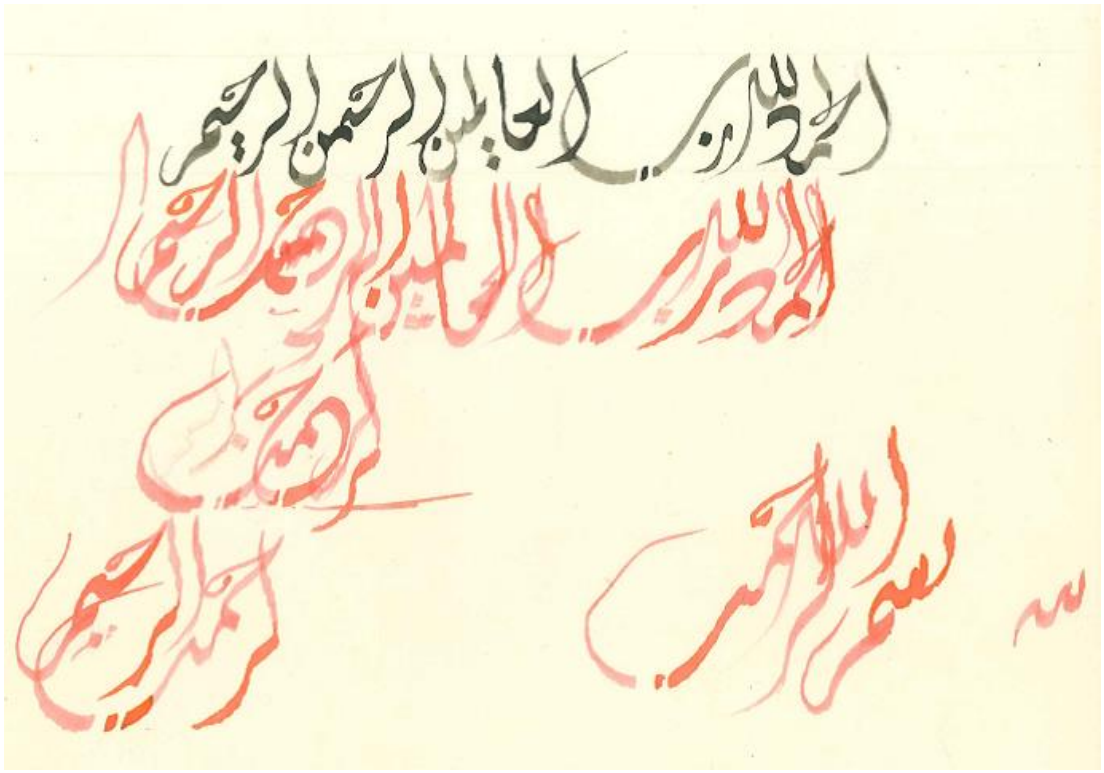
R. 168 S. Çevik'in Meşkıne Yaptığı Çıkartmalar

(Savaş Çevik Arşivi)

R. 169 S. Çevik'in Meşkıne Yaptığı Çıkartmalar

(Savaş Çevik Arşivi)

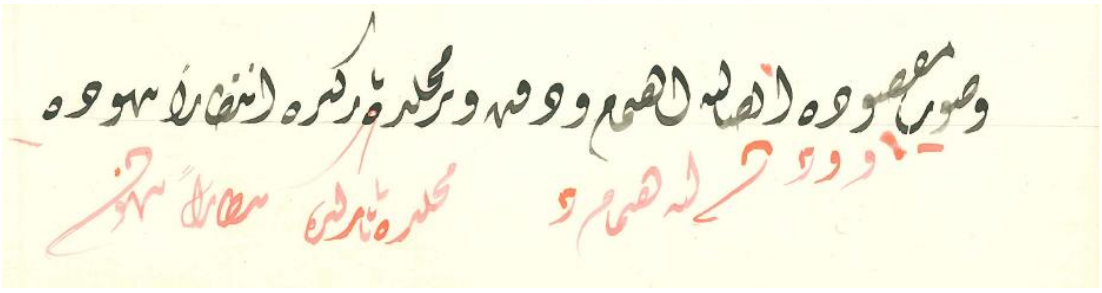
R. 170 Betül Bilgin'e Yazdığı Celî Dîvânî Meşk

(Betül Bilgin Arşivi)

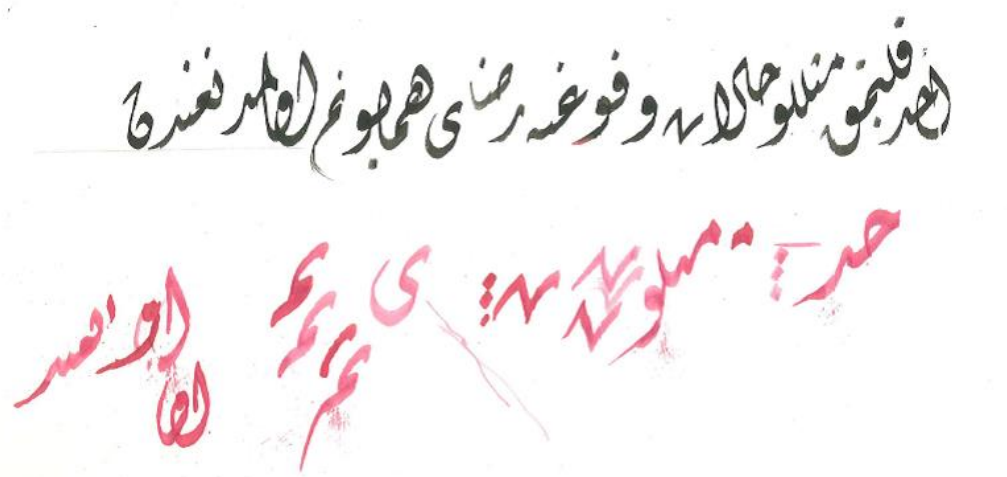
R. 171 B. Bilgin'e Yazdığı Celî Dîvânî Çıkartma

(Betül Bilgin Arşivi)

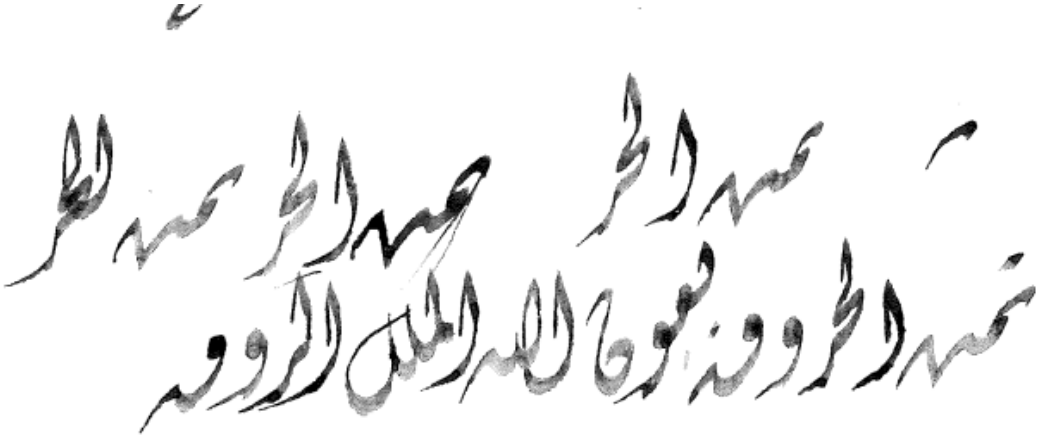
R. 172 B. Bilgin'e Yaptığı Dîvânî Harf Çıkartmaları

(Betül Bilgin Arşivi)

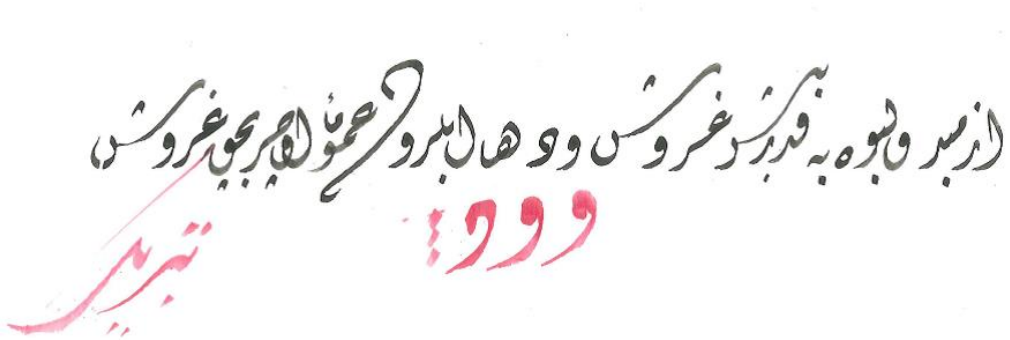
R. 173 B. Bilgin'e Yaptığı Dîvânî Harf Çıkartmaları

(Betül Bilgin Arşivi)

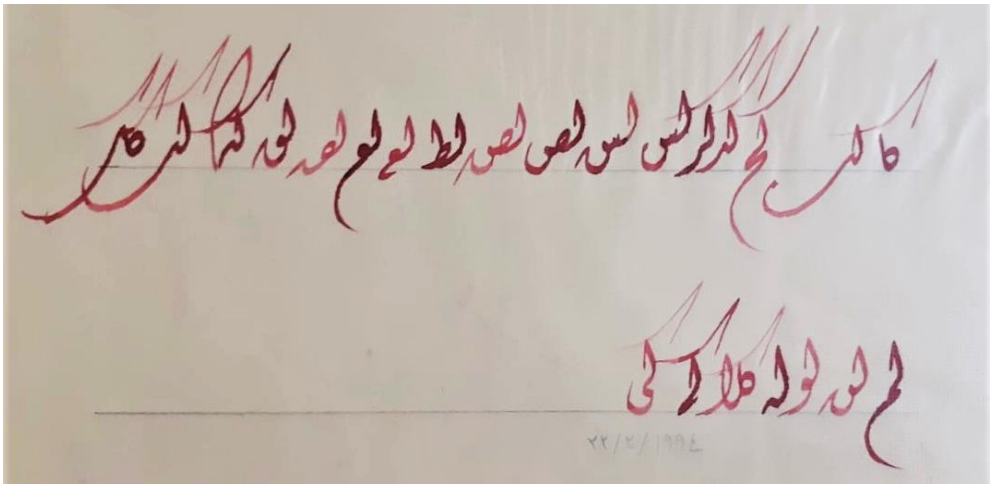
R. 174 Ali Alparslan Hattıyla *Temmeti'l-Hurûf bi-Avnillâhi'l-Melikü'r–Raûf*

(Betül Bilgin Arşivi)

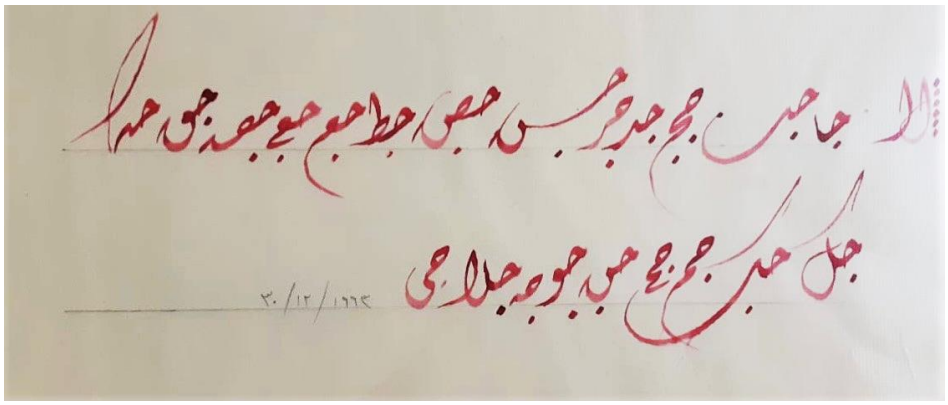
R. 175 B. Bilgin'e Yaptığı Dîvânî Harf Çıkartmaları

(Betül Bilgin Arşivi)

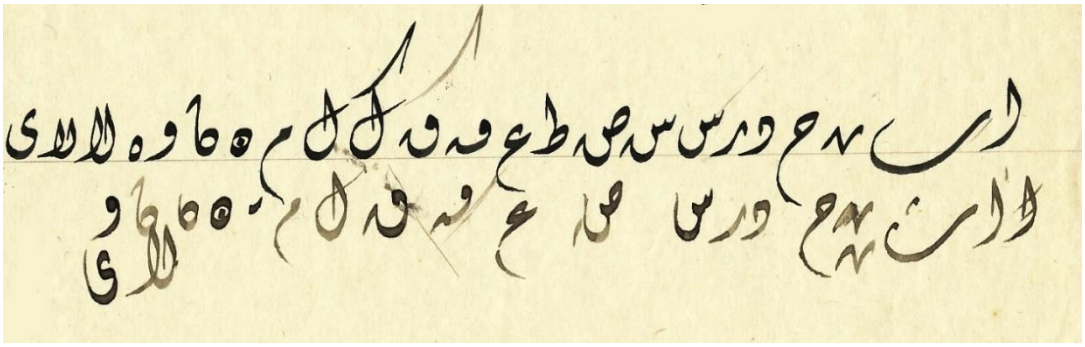
R. 176 İsmet Gülnihal'e Yaptığı Dîvânî Kef Harfleri

(İsmet Gülnihal Arşivi)

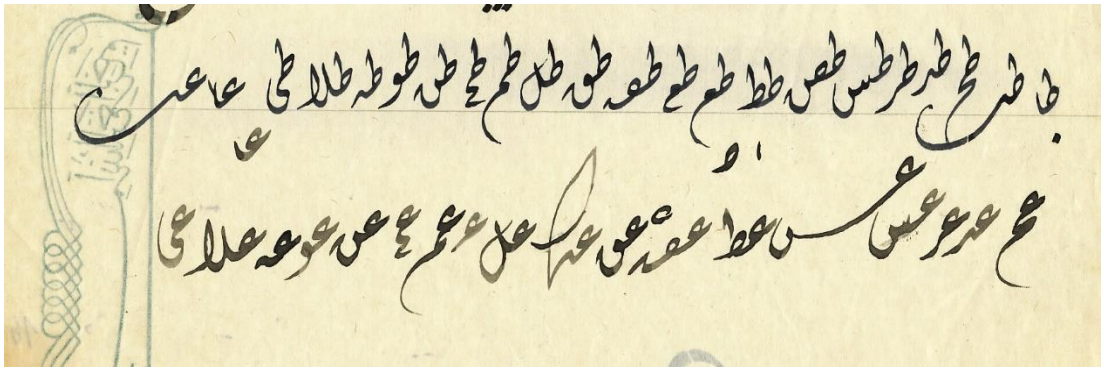
R. 177 İ. Gülnihal'e Yaptığı Dîvânî Cim Harfleri

(İsmet Gülnihal Arşivi)

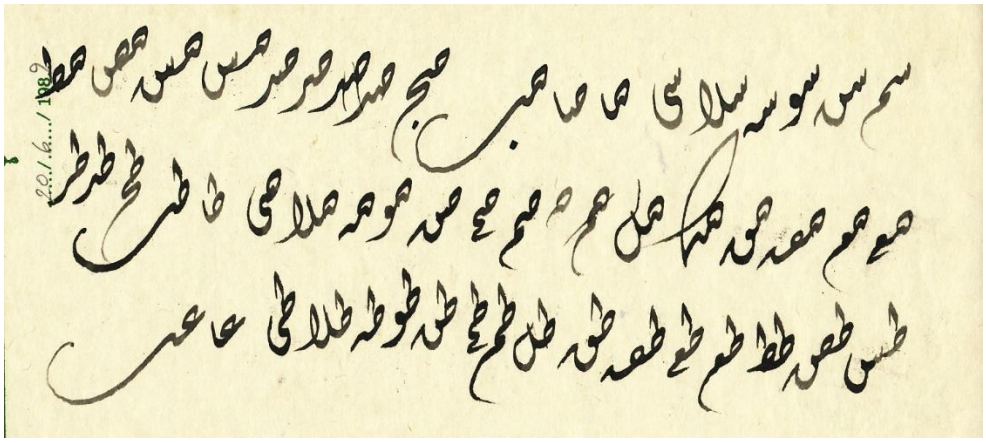
R. 178 Mehmet Memiş'in Dîvânî Meşkıne Yaptığı Çıkartmalar

(Mehmet Memiş Arşivi)

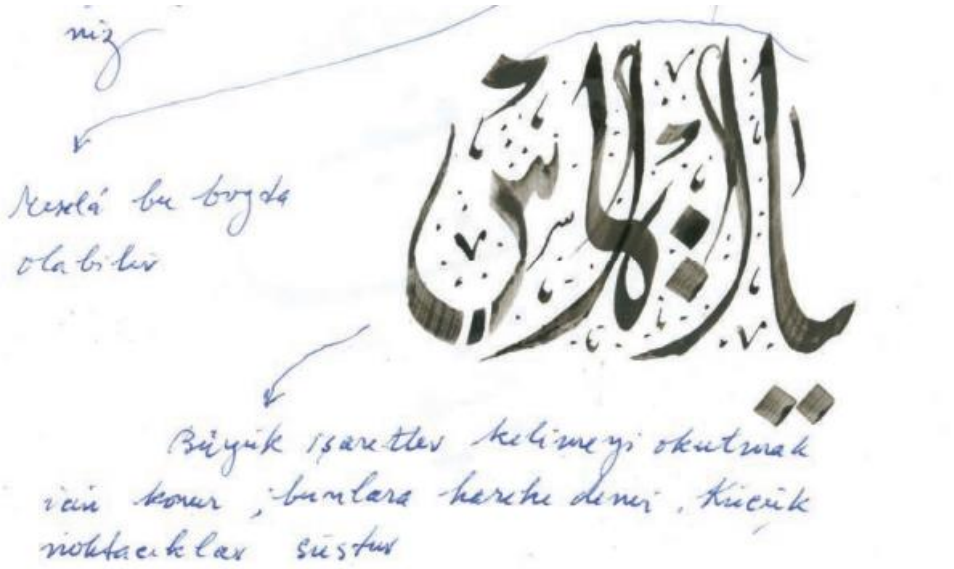
R. 179 M. Memiş'in Meşkıne Yaptığı Ayn Harfleri

(Mehmet Memiş Arşivi)

R. 180 M. Memiş'in Meşkıne Yaptığı Dîvânî Harfler

(Mehmet Memiş Arşivi)

R. 181 Ali Alparslan'a Ait Celî Dîvânî Yazı
(Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu)

R. 182 Celî Dîvânî Yazı ile *Börkler*
(H.Necdet İşli, **İstanbul Börklü Mezar Taşları**)

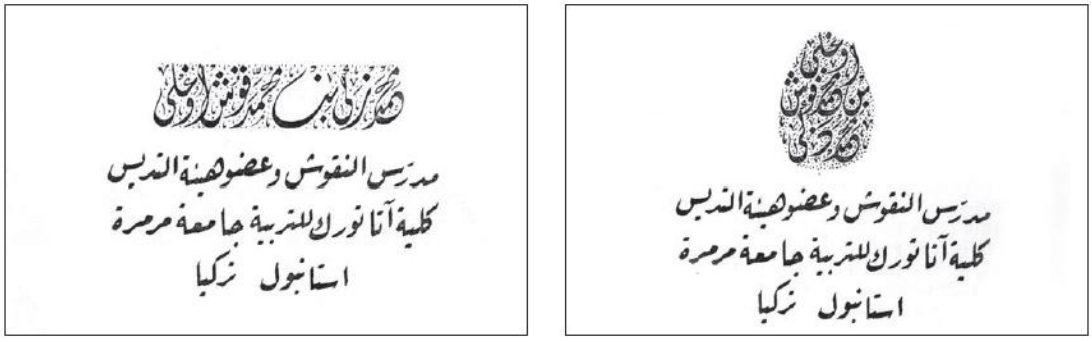
R. 183 Ali Alparslan Hattıyla *Yâ Fettâh*

(Özel Fotoğraf Arşivi)

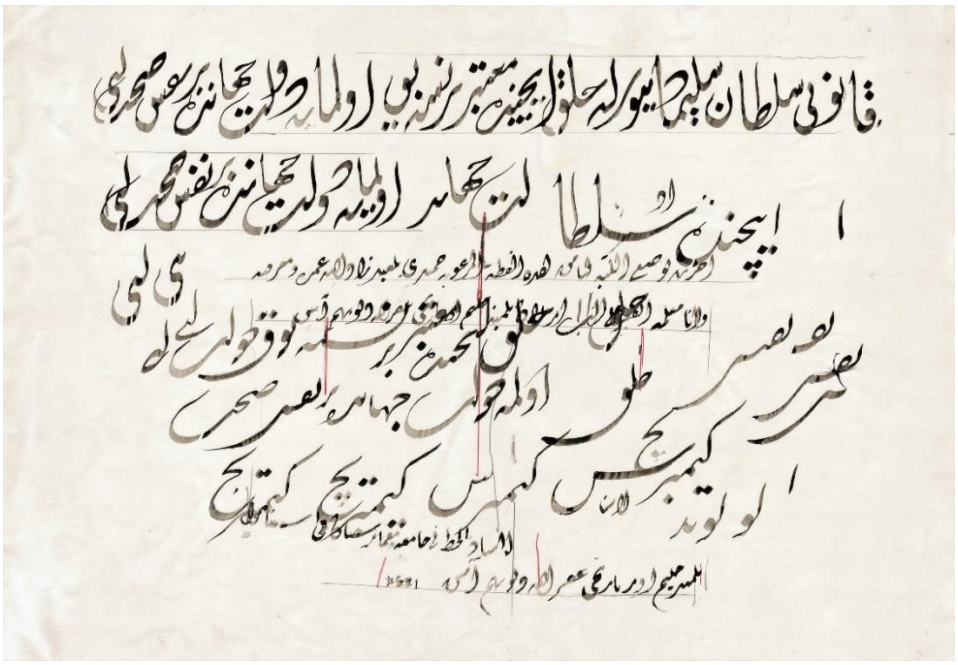
R. 184 Celî Dîvânî *Bismillâhirrahmânirrahîm*

(Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu)

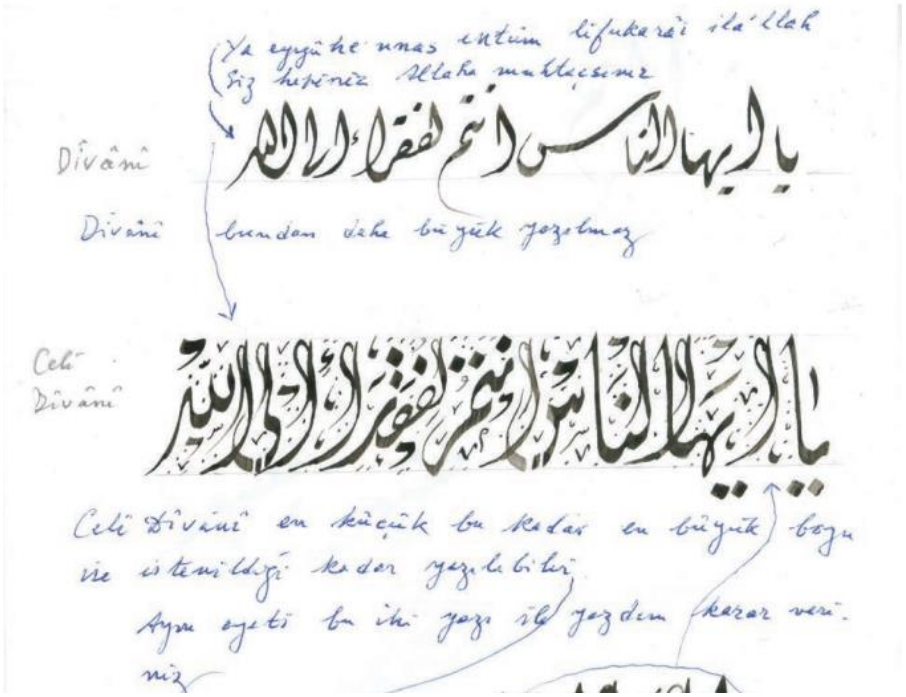
R. 185 Zeki Kuşoğlu için Yaptığı Kartvizit Tasarımları

(Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu)

R. 186 Dîvânî, Nesta'lîk ve Şikeste Ta'lîk Denemeleri

(Özel Fotoğraf Arşivi)

R. 187 Dîvânî ve Celî Dîvânî Yazı ile *Fâtır 15*

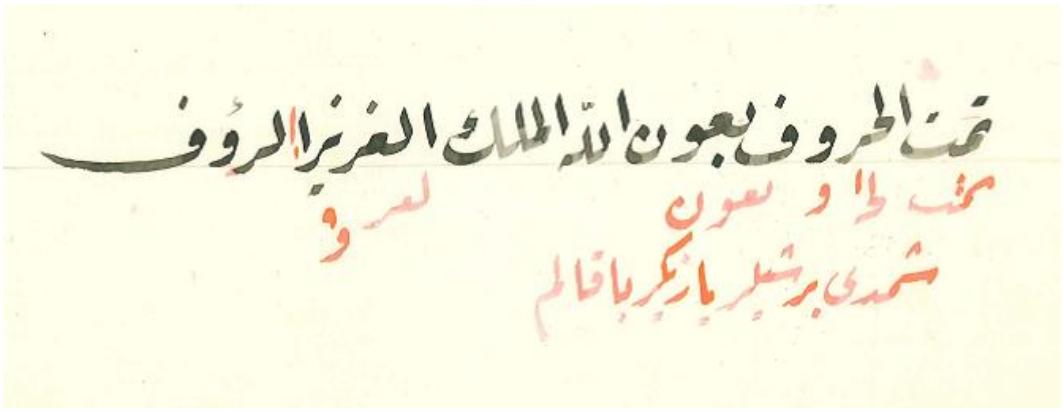
(Hat Sanatının Zarif Kalemi Ali Alparslan Sergi Kataloğu)

R. 188 Celî Dîvânî *Âyete'l Kürsi*

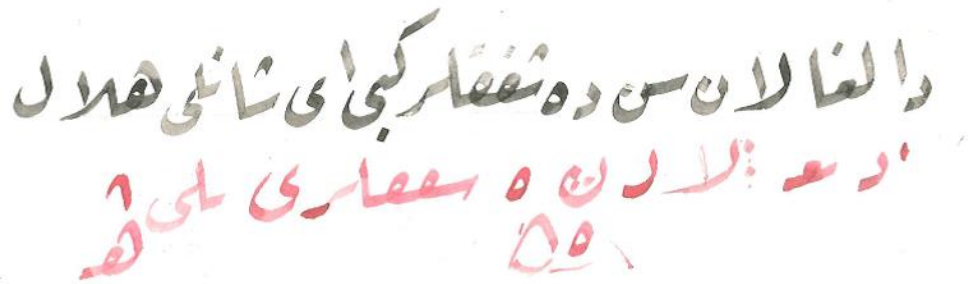
(Özel Fotoğraf Arşivi)

1.3 Rık'a Meşkleri

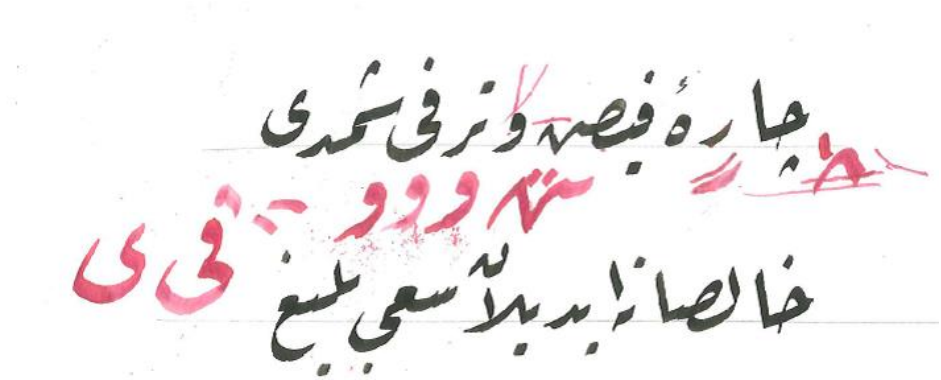
R. 189 Betül Bilgin'e Yaptığı Harf Çıkartmaları

(Betül Bilgin Arşivi)

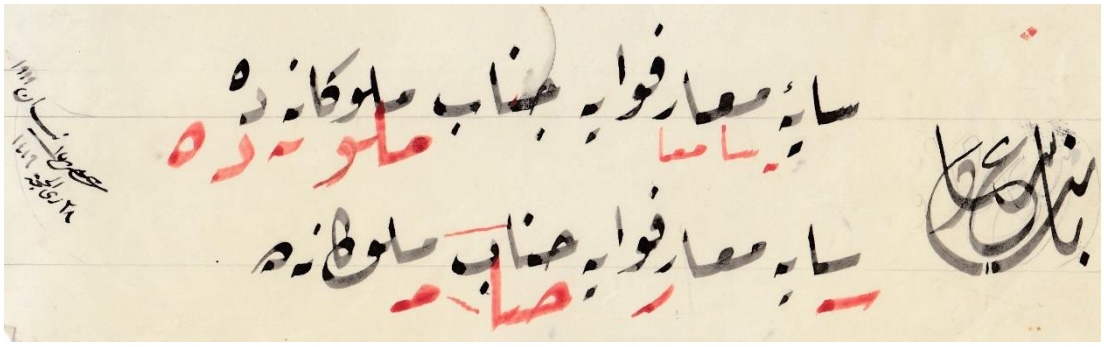
R. 190 B. Bilgin'e Yaptığı Harf Çıkartmaları

(Betül Bilgin Arşivi)

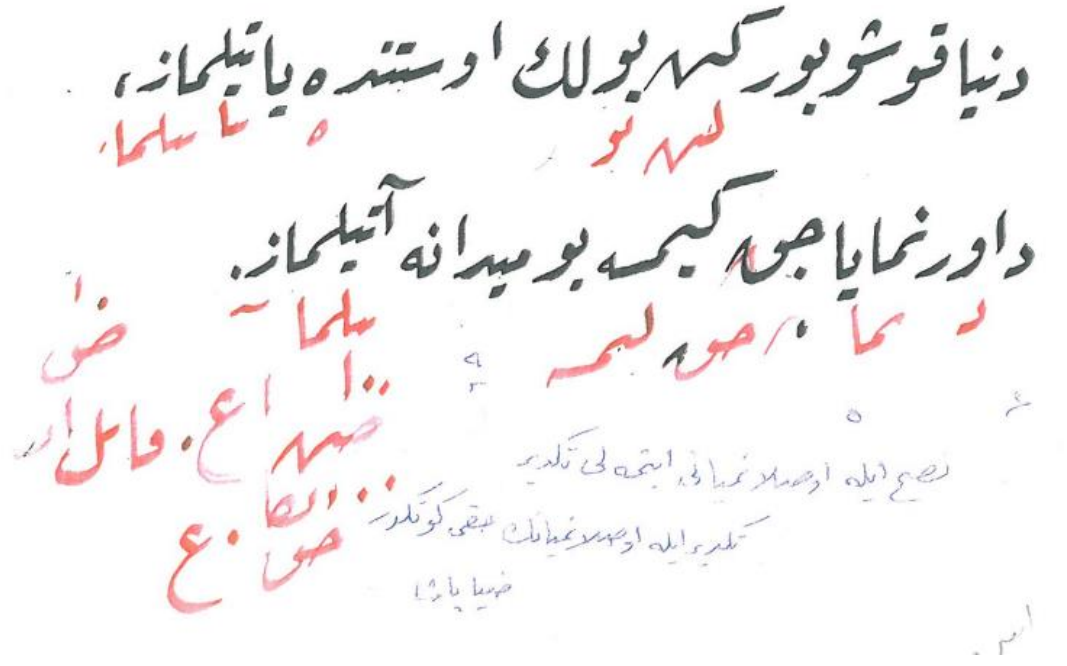
R. 191 B. Bilgin'e Yaptığı Harf Çıkartmaları

(Betül Bilgin Arşivi)

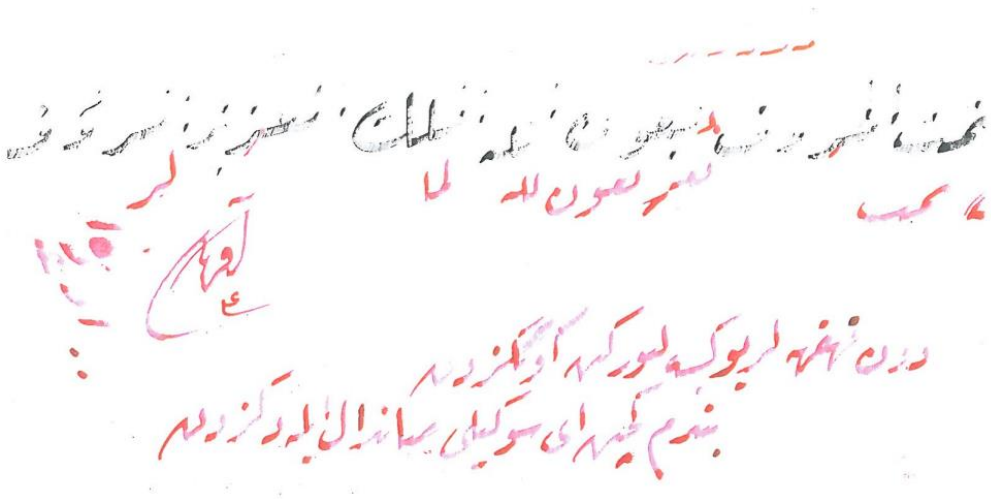
R. 192 Orhan Dağlı'ya Yaptığı Harf Çıkartmaları

(Orhan Dağlı Arşivi)

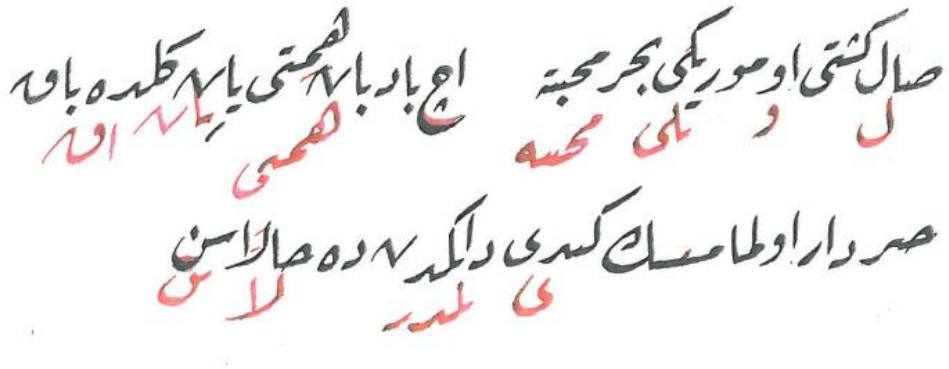
R. 193 Hülya Kaymakçı'ya Yaptığı Çıkartmalar

(Esra Tekin Arşivi)

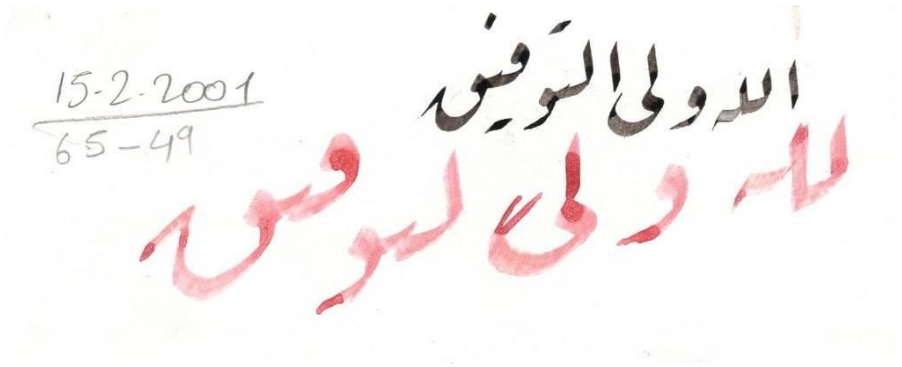
R. 194 H. Kaymakçı'ya Yaptığı Çıkartmalar

(Esra Tekin Arşivi)

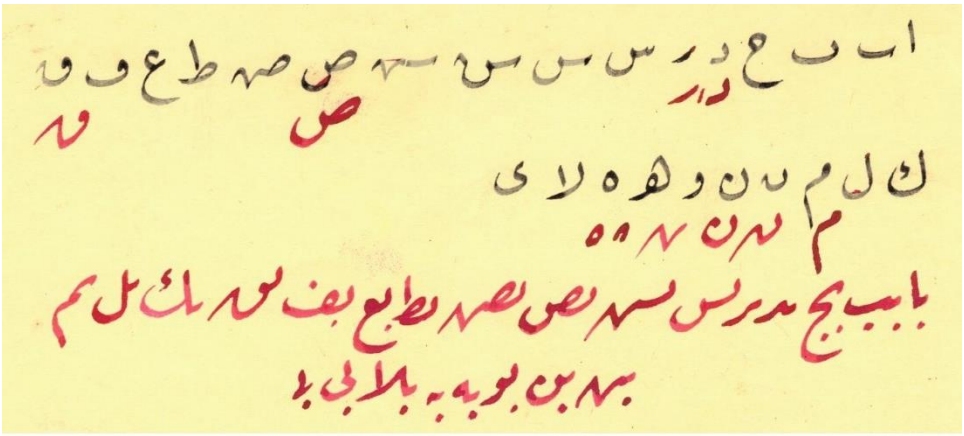
R. 195 H. Kaymakçı'ya Yaptığı Çıkartmalar

(Esra Tekin Arşivi)

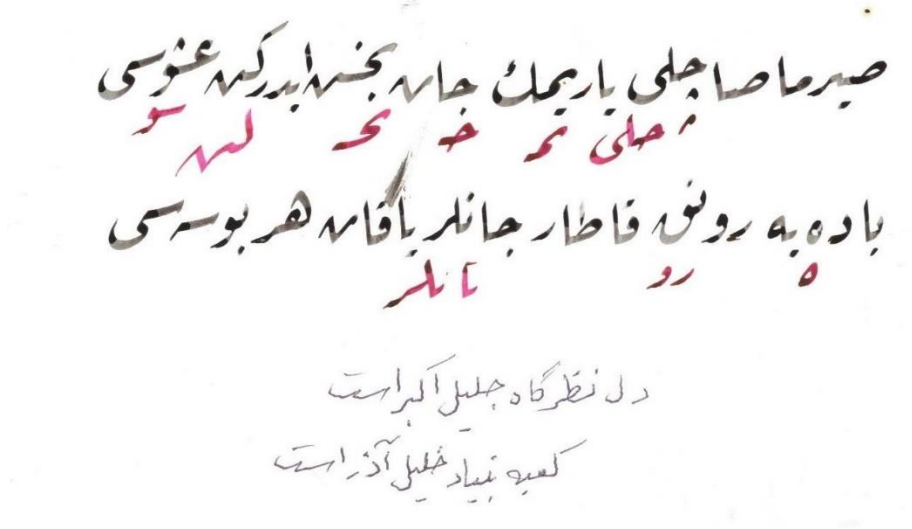
R. 196 Abdullah Gün'e Yaptığı Harf Çıkartmaları

(Abdullah Gün Arşivi)

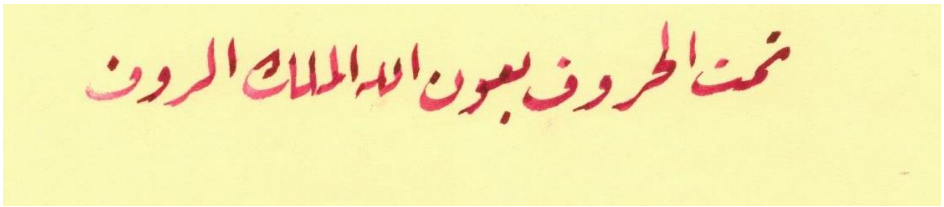
R. 197 A. Gün'e Yazdığı Be'ye Bitişenler Meşkı

(Abdullah Gün Arşivi)

R. 198 A. Gün'e Yaptığı Harf Çıkartmaları ve Farsça Beyit

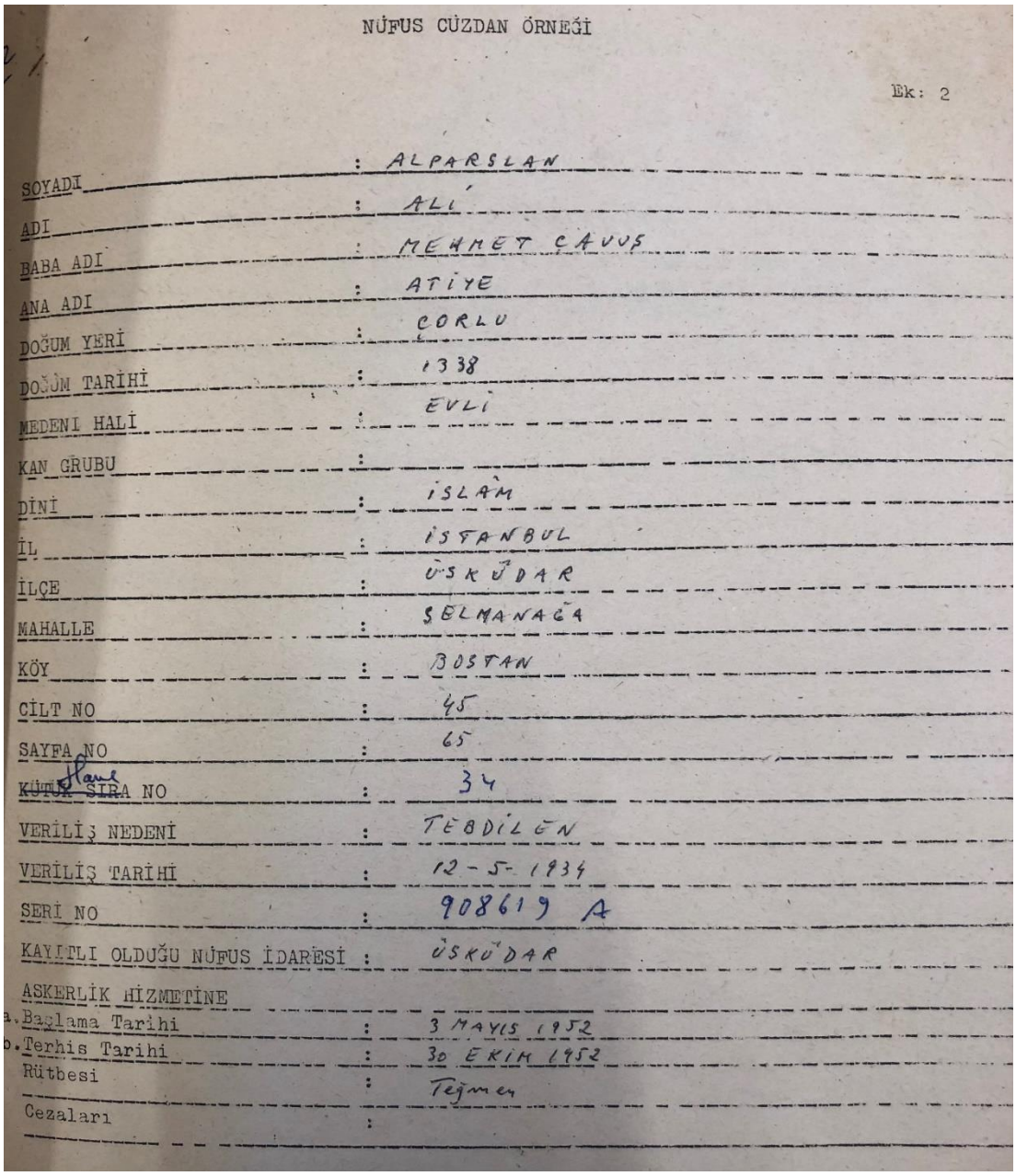
(Abdullah Gün Arşivi)

R. 199 A. Gün'e Yazdığı *Temmeti'l-Hurûf Bi-Avnillâhi'l-Melikü'r–Raûf*

(Abdullah Gün Arşivi)

2. FOTOĞRAFLAR

NÜFUS CÜZDAN ÖRNEĞİ

Ek: 2

SOYADI	: ALPARSLAN
ADI	: ALİ
BABA ADI	: MEHMET ÇAVUŞ
ANA ADI	: ATİYE
DOĞUM YERİ	: ÇORLU
DOĞUM TARİHİ	: 1338
MEDENİ HALİ	: EVLİ
KAN GRUBU	:
DİNİ	: İSLÂM
İL	: İSTANBUL
İLÇE	: ÜSKÜDAR
MAHALLE	: SELMANAĞA
KÖY	: BOSTAN
CİLT NO	: 45
SAYFA NO	: 65
~~KÜTÜK~~ Hane SIRA NO	: 34
VERİLİŞ NEDENİ	: TEBDİLEN
VERİLİŞ TARİHİ	: 12-5-1934
SERİ NO	: 908619 A
KAYITLI OLDUĞU NÜFUS İDARESİ	: ÜSKÜDAR
ASKERLİK HİZMETİNE	
a. Başlama Tarihi	: 3 MAYIS 1952
b. Terhis Tarihi	: 30 EKİM 1952
Rütbesi	: Teğmen
Cezaları	:

R. 200 Ali Alparslan'ın İÜ Edebiyat Fakültesi'ndeki Dosyasında Yer Alan Nüfus Cüzdan Örneği

(F: Sümeyye Coşkun/2020)

R. 201 Ali Alparslan'ın Selmanağa Mahallesinde Yaşadığı Ev

(Halil Aksel Fotoğraf Arşivi)

R. 202 Selmanağa Mahallesindeki Evinin Yerine Yapılan Apartman

(F: Sümeyye Coşkun/2022)

R. 203 Ali Alparslan'ın Kuruçeşme'de Yaşadığı Ev[110]

(F: Ayla Sucu)

R. 204 Kuruçeşme'deki Evinin Günümüzdeki Hali

(F: Sümeyye Coşkun/2022)

[110] Ali Alparslan, fotoğraftaki evin giriş katında kısa bir süre yaşamıştır.

R. 205 Ali Alparslan'ın Ataköy'deki Evi

(F: Sümeyye Coşkun/2022)

R. 206 Ali Alparslan'ın Kullandığı Kamışlar

(Özel Fotoğraf Arşivi)

R. 207 Çocukluk Yaşlarında Ali Alparslan

(Özel Fotoğraf Arşivi)

R. 208 Ali Alparslan'ın Fatma Neşe Hanımla Olan İlk Evliliği

(Halil Aksel Fotoğraf Arşivi)

R. 209 Necmeddin Okyay ve Öğrencileri

(U. Derman, **age**., s. 30)

R. 210 A. Atillâ Şentürk'ün Doktora Savunmasında Ali Alparslan ve Diğer Jüri Üyeleri

(A. Atillâ Şentürk Fotoğraf Arşivi)

R. 211 IRCICA'nın Düzenlediği Hat Yarışmasında Ali Alparslan ve Diğer Jüri Üyeleri

(Halil Aksel Fotoğraf Arşivi)

R. 212 Hattatlar ve Talebeleri

(Mehmet Memiş Fotoğraf Arşivi)

R. 213 Ali Alparslan, Eşi Ferihan Hanım ve Niyazi Sayın

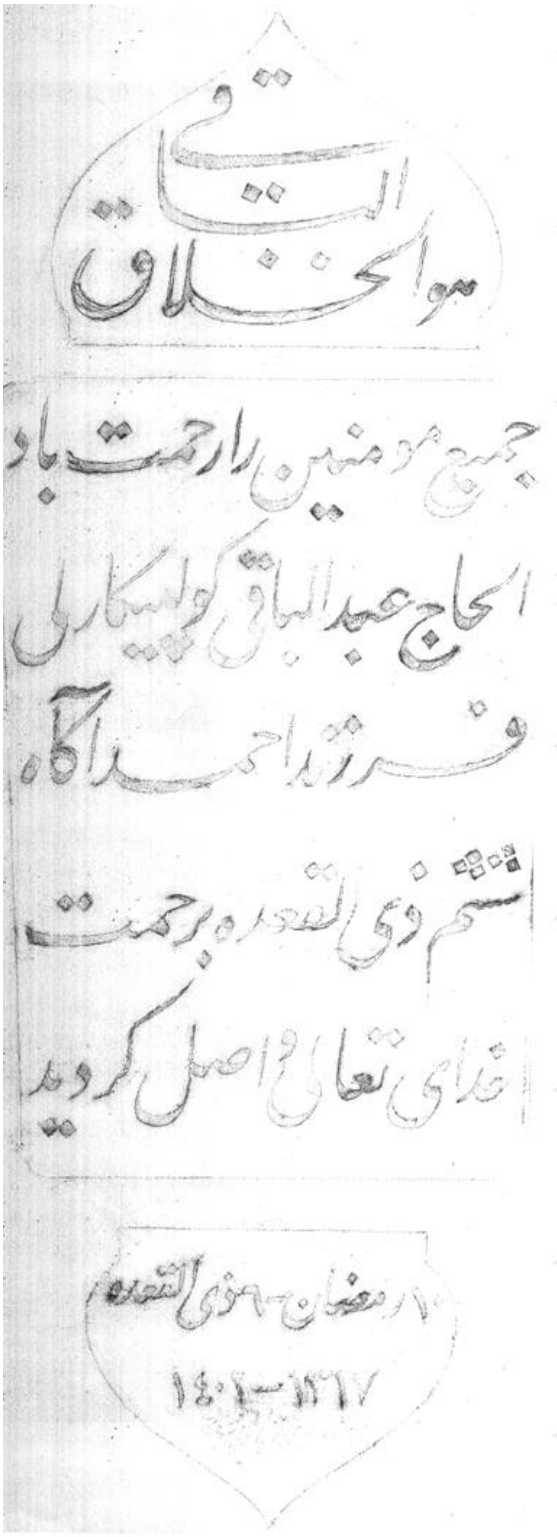
(Süleyman Berk Fotoğraf Arşivi)

R. 214 Ali Alparslan ve Mimar Sinan Üniversitesi'ndeki Öğretim Üyeleri

(U. Derman, **age**., s. 32)

3. ABDÜLBÂKÎ GÖLPINARLI'NIN MEZAR TAŞINDAN KİTÂBE KALIBI

4. VİDEO KAYITLARI

1. 24.01.2013 FSMVÜ Ali Alparslan'ı Anma Programı[111]

2. 25.01.2021 Kabir Ziyareti (Konuşmacılar: A. Uçman, A.Rıza Özcan)[112]

[111] Video kaydını benimle paylaşan Mahmut Şahin'e müteşekkirim.

[112] Kabir ziyaretindeki videolar şahsım tarafından çekilmiştir.

ESER RAPORU

No:1

Metni **:** *Bismillahirrahmanirrahîm*

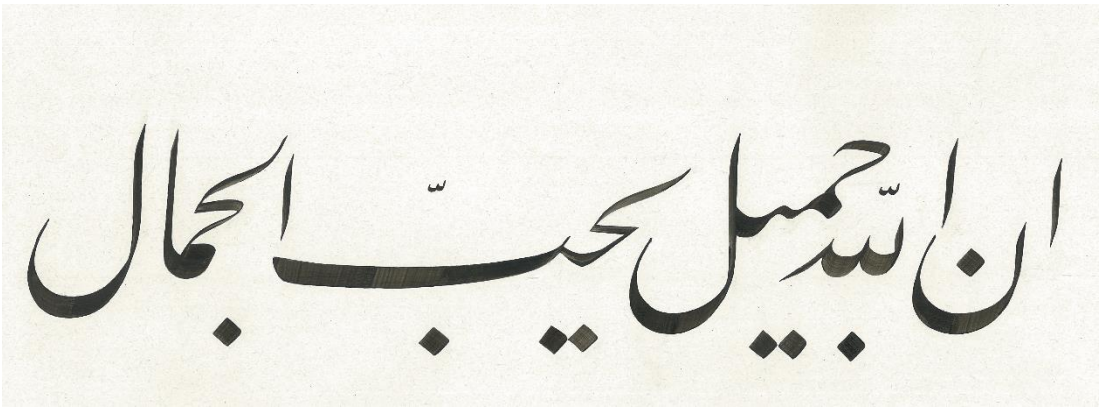
Tarihi **:** H. 1442 (2021)

Eb'adı **:** 20x28,5 cm

Yazı Çeşidi **:** Celî Sülüs

Diğer Özellikler **:** Yazı, is mürekkebiyle, aharlı kağıt üzerine yazılmıştır.

No:2

Metni **:** *İnnallâhe Cemîlün Yuhibbu'l Cemâl*

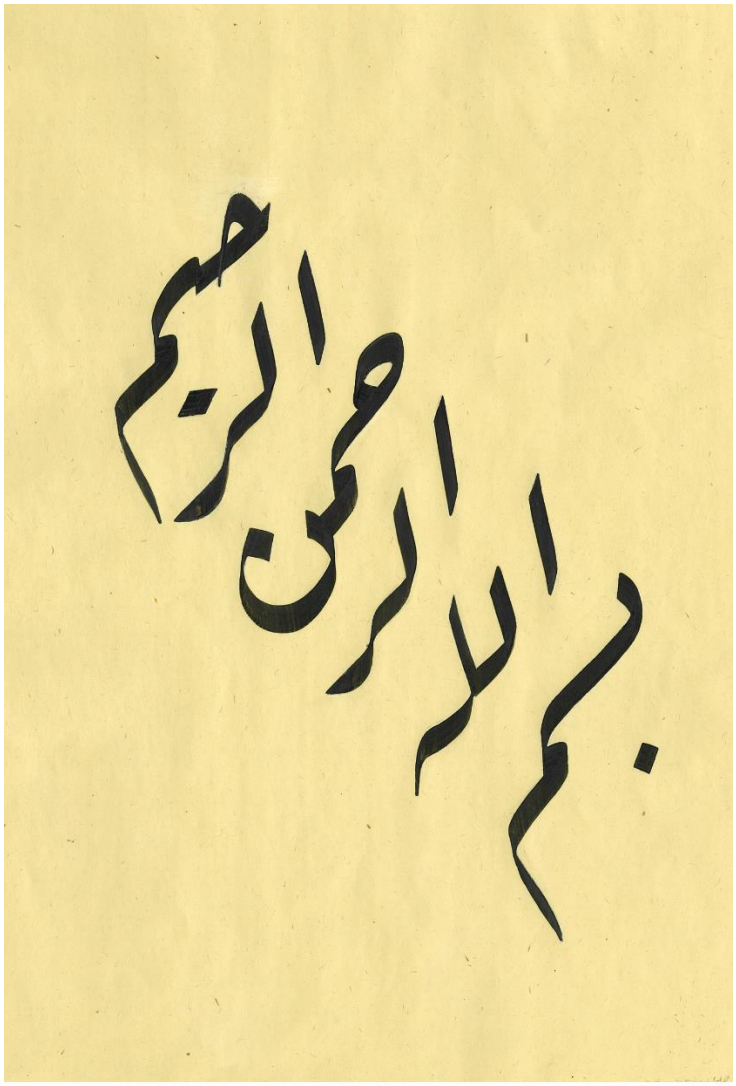
Tarihi **:** H. 1442 (2021)

Eb'adı **:** 19x49 cm

Yazı Çeşidi **:** Celî Nesta'lîk

Diğer Özellikler **:** Ali Alparslan'ın yazısını taklîden yazılmıştır.

No: 3

Metni **:** *Besmele-i Şerif*

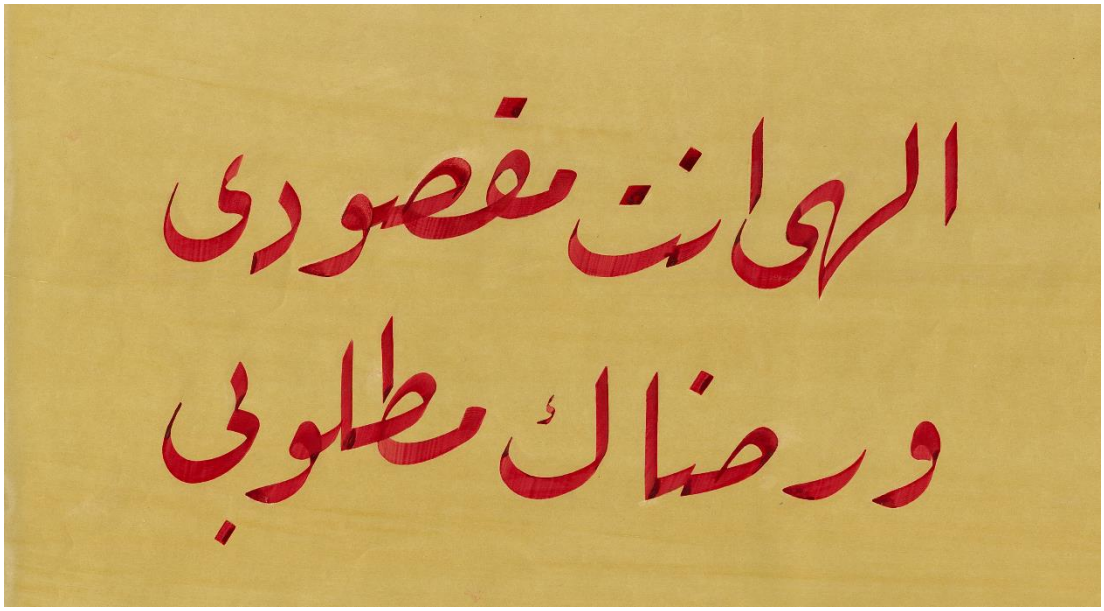
Tarihi **:** H. 1441 (2020)

Eb'adı **:** 30x20,5 cm

Yazı Çeşidi **:** Celî Rık'a

Diğer Özellikler **:** Yazı, aşağıdan yukarı doğru okunacak şekilde tasarlanmıştır.

No:4

Metni : *İlahi Ente Maksûdî ve Rızake Matlûbi*

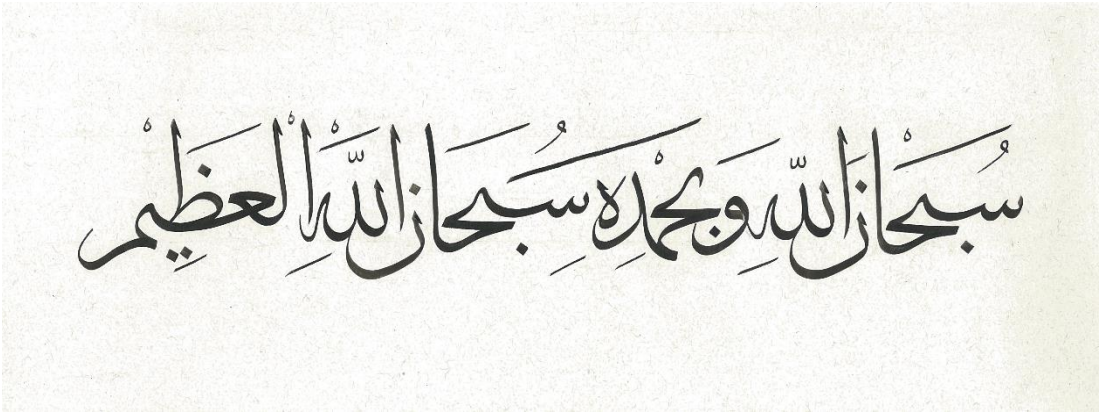
Tarihi : H. 1440 (2019)

Eb'adı : 30x40 cm

Yazı Çeşidi : Celî Rık'a

Diğer Özellikler : Yazı, kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

No: 5

Metni **:** *Sübhânallâhi Ve Bi Hamdihi Sübhânallâhi'l Azîm*

Tarihi **:** H. 1443 (2022)

Eb'adı **:** 14x32 cm

Yazı Çeşidi **:** Sülüs

Diğer Özellikler **:** Hâmid Aytaç'ın yazısını taklîden yazılmıştır**.**